NORDHORDLAND TINGBOK

nr. 39

1733 - 1736

J/ehova J/uva A. O. I.

1733: 1

Sartor Skibbred Dend 23 Septembris Aar 1733.

Michael Tønder Kongl/ig Maj/este/ts *Svorenskriver udi Nordhorlehns fogederie tillige med De af Kongl/ig Maj/este/ts Foget over Norhordlehns og Vosse fogederie efter Ærværdige Her/r Henrich á Mønichen Sogne Præst for Sunds Præstegield Hans Skriftlige begiering udnæfnte Laug-Rættis Mænd Peder Endresøn Hamre, Vincents Henrichsøn Hamre, Ørge Thorsøn Kousland, Henrich Halvorsøn Sørebiørøyen, Engel Hansøn Biløyen, Michel Knudsøn Bache, Mogens Knudsøn Golten, Jacob Henrichsøn Thøsøyen giøre vitterligt, at ovenskrefne Dato blev holdet Aasteds Rætt paa Sunds Præstegaard overværende paa Kongl/ig Maj/este/ts Foget Ædle Andreas Jessens veigne efter Hans ordre Bøjde Lensmanden Simon Schouve,

Paa Citantens Ærværdige Her/r Henrich á Mønnichens Veigne fremstod Hans Søn Mons/ie/ur Jens Henrich á Mønichen udi Citantens lovlige forfald Ved Embedets Forretninger, Hvilchen høyligst Var beføyet efter Hans allerunderdanigste Pligt at forsvare og beskierme, Kongens Virchelig tilhørende Jord, dend Ham, som Sogne Præst pro loco (Loco = på stedet, i stedet for) allernaadigst benificerede Sunds Præste Gaard fra dend u-lovlige adfær, som der paa af Klocheren Christen Nielsøn Holst forøvis,

1733: 1b

Og til den Ende producerede Hand Dend til Kongl/ig Maj/este/ts Foget S/igneu/r Andreas Jessen, samt Kongl/ig Maj/este/ts Svorenskriver S/igneu/r M. Tønder indgangne reqvisition om extra-Rættis administration her over af 31 Augusti sidst afvigte med paategnet beram/m/else. Comparenten produCerede der nest dend til Klocheren S/igneu/r Holst indsendte beskichelse Ved de 2de Lov faste Mænd Søfren Michelsen Golten og Simon Michelsen Schouve af dato 29de Augusti 1733 med paategnet Svar, hvilchen Hand for Rætten oplæst begierede. Comparenten producerede dernest det i Sagen udtagne skriftlige stæfneMaal saa vel til Sagens drift med Vidners indkaldelse, som beskichelsens indhold og Svar med forventende Dom af Dato 8de Sept/embris 1733, som efter Hans begiering for Rætten blev oplæst.

Der paa blev Edens forklaring for Vedkommende lydeligen oplæst, hvor paa fremstode Varsels-Mændene og en Hver for sig aflagde Eed med oprachte Fingre at have forkyndt stæfnemaalet for Vedkommende ligesom deris paateigning udviser.

S/igneu/r Jens á Mønichen Sagde at efterdi Stefnemaalet Ved Lov faste stæfne Vidner er bleven afhiemlet, saa intet des formedelst Sagens Expedition kand Være hinderligt, derfore Hand vilde paastaae Vidnernes lovlige afhørelse med reservation om hvis qvæstioner Hand til hver i sæhr kand finde fornøden at fremføre.

Mons/ieu/r Christen Nielsen Holst Klocher

1733: 2

Producerede et skriftlig Indlæg imod Citantens Stæfnemaal af denne Dags Dato, som for Rætten lydeligen blev oplæst.

Der paa blev Vidnerne efter Mons/ieu/r Mønichens paastand foretagne, Hvor da fremstod først uden Stefnemaal

1. Bøyde Lensmanden Simon Michelsen Schoge og efter aflagde Eed med oprachte Fingre efter Loven Vandt og udsagde: at da Vidnet dend 29de Augusti sidst afvigte Var beskichelse viis hos Klocheren Christen Nielsøn Holst og oplæste dend i Rætten af Mønichen fremlagde Beskichelse svarede Klocheren Selv: Jeg refererer Mig til Rætten. Jens á Mønichen tilspurgte Vidnet, Om iche Klocheren samme tiid tilstod, at have givet Her/r Henrich á Mønichen Sex Rixdaler i forleening for det paa stæfnte Enge støche,? R/espon/s Ney, Hand kand sig det iche erindre.

2. Det andet beskichelse Vidne Søren Michelsen Golten fremstod efter stæfnemaa[let] og efter aflagde Eed med oprachte fingre efter Loven Vandt ligesom nest forrige Vidne, men lagde dette til, at Klocheren for Ham, Vidnet, sagde: at Hans formand for Ham hafde haft det støche Eng, som omtvistes, udi 25 Aar. Til Mønichens spørsmaal, svarede dette Vidne som nest forrige Vidne.

Jens á Mønichen begierede, at Vidnerne maatte separeris.

3. Det 3die Vidne Ole Store Sandgolt fremkom/m/ {Ved Eed med oprachte fingre} Vandt: at Hand efter Citantens befaling slog det omtvistede støche Eng, nu sidste Sommer, skrafte det i Dunger, skilte det ud igien, da hand kom der ned igien for at skaffe det i Dynger, svarede Klocherens

1733: 2b

Kone Vidnet, Hand iche hafde nødig at giøre det, Hun skulde noch giøre det, samme aften blev Høet indført under tag i Klocherens Huus af Hans Folch, hvilchet Klocheren Selv for Rætten tilstod, Vidnet Vandt {og} vil noget angaaende Bester, som skal Være passeret i gaar, men som der er noget, der ey er stæfnt forbliver det ey indført. Jens Mønichen tilspurgte Vidnet, om Vidnet iche nogen sinde haver seet Klocherens Creature græsse eller beede i Sunds PræsteGaards udmarch; samt om Hand Veed, enten Klocheren til udmarchen eller Indbøen haver nogen Rættighed, hvor om Hand eskeede Vidnets Svar baade saa Vidt Hand der om af anden kand have hørt, eller selv kand have seet; Vidnet svarede, Hand har seet Klocherens bester der gaae at græsse, det øvrige af spørgsmaalet Var dette Vidne ganske uVidnede om, ellers forchlarede Vidnet at Vilde og kunde giøre anvisning paa hvor Vidt hand for Citanten slog paa Omtvistede støche Eng. Jens á Mønichen, at efterdi det er Een dispute, som iche er paastæfnt, vil Hand sig det \have/ reserveret ved Lovlig stæfnemaal at paatale, saa Vidt dend Skade er angaaende Klocherens Creature i gaar udi Citantens ager haver giort, Imidlertid Vil Hand være Klocheren tienlig der udi, som hand aldrig haver nægtet, at hand \kand/ gaae hen til Fæehuuset og der see, om iche de indsatte Kiør er hans egne, Hvilchet Comparenten i beleylig tiid skal beviise, at være de selv-

1733: 3

Sam/m/e, som paa Sunds Præstegaards ager at opæde Kornet har været antræffet.

4. Det 4de Vidne Peder Ottesøn tienende Citanten Vandt ligeledis efter Loven som nest forige \3de/ Vidner angaaende Engen, men hvad Klocherens \Koene/ sagde, er dette Vidne iche Vidende om, forchlarede og at Hand i Sommer saae Klocherens Smaae 2de griise gich udi Præstegaardens Indbøe efter at ageren Var saaet og de begyndte at høste høet dend første Dag, og blev Hand, Vidnet, nedskichet samme tiid for at give Klocheren det til kiende, tillige med Ole Colbensøn. Siden saae Vidnet noch Een gang foruden forbem/el/te Tiid at Klocherens Svin vare her oppe før ageren blev meyet. Vidnet forchlarede end ydermere at have seet Klocherens Kiør gaae tillige med andre Kiør i Træet, nemlig S/a/l/ig/ H/er/r Nicolaj

Hesses og blev der malchede af Klocherens Folch og S/a/l/ig/ Hesses Folch. haver og i fior Som/m/er seet at Degnens Bester gich paa Præstegaardens Bøe, og i udmarchen nogle gange i fior og i aar, da Kornet stod paa ageren, Vidnet forchlarede og at Vil giøre anvisning paa hvor Høet blev slaget og Besterne gich.

5. Det 5te Vidne Mons Olsen tienende Citanten frem kom og udsagde. at Hand var med det 3die og 4de Vidne, Samt Ole Colbensøn, Som tillige med Ham, Vidnet, efter Citantens befaling slog i det omtvistede støche Eng, satte det i Dynger, og da de kom/m/e ned og ville breye det, sagde Klocherens Kone: at Hun vilde breye det paa Proustens ord, saae og siden, at Klocherens Tøs spredde det og bar ind. I Sommer 2de gange da de slog, saae Vidnet 2de efter hans skiønsomhed hele aar gamle griise Klocheren tilhørende, paa Præste Gaardens

1733: 3b

Bøe, dog er hand iche Vidende, at de Dend gang giorde nogen Skade, ellers er Vidnet og bevidst, *ia haver seet at Klocherens Bester noget ofte haver gaaet i Præste gaardens udmarch, her paa Vilde hand giøre anvisning.

6te. Det 6. Vidne fremkom ved nafn Ole Colbensøn og efter at formaning var giort til Ham om at vagte sig for MeenEed udsagde: ligesom Det femte Vidne angaaende Engen, som blev slaget, og af Klocherens Pige indhøstet, tillige med om Klocher Konens ord, angaaende Klocherens griise kom dette Vidne, overeens med Petter Ottesen, udsagde og at forgangen Aar saae Vidnet Klocherens Kiør mid i Sommerens tid gich paa Præstegaardens Bøe baade før og siden Kornet spiiret i ax, og der hafde giort skade, men hvor stor, kand Vidnet iche udsige, men Veed, at Kiørene, nemlig Klocherens, Vare inde paa Præste gaardens Bøe efter at Kornet Var stouret, haver og seet \baade før/ og siden Klocherens Kiør blive førte til Domedals March, haver da ofte gaaet paa Præstegaardens udmarch, hvor paa hand vilde giøre anvisning.

7de. Det 7de Vidne Anne HaaversDatter fremstod og Vandt ligesom nest forige Vidne om Engen, Høet og Klocher Konens ord, Vidnet haver og seet i *Slattens (Slaattens) tiid 2de halvVoxne Griise udi Præste gaardens Indbøe, men om \de/ haver giort nogen Skade eller ey Veed Vidnet iche, saae og baade i fior og forige Aar Klocherens Kiør at gaae ofte paa Præste gaardens Bøe og Træet, før og seet Klocherens Pige malche Kiørne de i Træet, Veed og de haver adskillige gange gaaet i Præste gaardens

1733: 4

Udmarch, sagde at Vilde og kunde giøre anvisning, hvor Høet blev slagen, og Kiørne gich.

8de. Det 8. Vidne Jens Ulversen fremstod og efterat formaning Var giordt til Ham om MeenEed at Vagte sig fra udsagde, at Hand Veed Klocheren haver slaget det støche Jord, som nu tvistes om, sam/m/e aaringer Høyre op med andre Aar, men om Klocheren nogen tiid haver haft forlov der til af Præsten Veed Vidnet iche, Veed og at Klocheren har \det/ haft i Brug Ved at slaa det omtvistede Eng i Tyve aar, men om de haver haft nogen Rættighed der til at slaae, Veed Vidnet iche, er og bevidst at Klocherens Bester gaaer fællit med Deris, Vil og paa stædet giøre anvisning.

Jens á Mønichen sagde at S/a/l/ig/ Her/r Nicolaj Hes haver altid Været Børnes Mændenes Læylænding baade for det støche Jord hans Huus paastaaer, som hvad Hand til sine Creaturers fordeel er tillatt, Hvilchet Vel iche Vidnet skal kunde negte, og skulde det Vel der af flyde at Klocheren som Præstens Læylending eller Huusmand, der til skulle have forlov i andleedning der af kand Comparenten ingen lunde see at have Biestand med Loven.

9. Det 9. Vidne Knud Tørresen Øfre Børnæs indfandt sig efter paaraab og stæfnemaalet Vandt efter Loven, at Klocheren har slaget dend omtvistede Eng over Tyve Aar, Men om de haver haft Rættighed der til Veed hand iche, Veed og at Christen Holst Klocher har slaget mere end nogen anden i henseende hand fich tillæg af S/a/l/ig/ H/er/r Otte, Vidnet Veed og at da Her/r Jørgen Var Capellaan og hafde 3die Parten

1733: 4b

av Præstegaardens avling i Forpagtning slog hand i støche nedere i Bræchen som Klocheren tilforne hafde slaget, siden Her/r Jørgen Ved døden afgich da tillagde S/a/l/ig/ Her/r Otte Ham, Klocheren, det støche *iord (jord) i Bræchen og Myren, hvor paa Hand Vild giøre anvisning.

10. Det Vidne Vibeche *Axels AxelsDaatter. udi talet det 10. frem stod og efter formaning om at Vagte sig for Meen Eed, forchlarede, at Hendes Fader Haver været Klocher til Sunds Præste Gield, Veed, at hand hafde forlov at slaae et støche Jord om kring Hans Huuser og Kirche gaarden af Præsten S/a/l/ig/ Her/r Stabel og S/a/l/ig/ H/er/r Otte, paa spørgsmaal svarede Vidnet at Hendis Fader Var Klocher nest \for/ Christen Holst, Hvor meget af Engen Hendes S/a/l/ig/ Fader Slog Veed Vidnet og at giøre anvisning paa;

Knud Tørresen Øfre Børnæs forchlarede end ydermere, at i forige Tiider boede Een Huusmand paa det stæd hvor Klocheren nu boer, som tilhørte Præsten, men dend Huusmand hafde ingen Eng.

Tosten Hansens Kone mødte formedelst Hendes Mand Var Svag, Konen nafnlig Britte Tostens Daatter foreviste Rætten dend forige Klocher Axel Mørches Bøxel Brev af dato 14 Martij 1712 paa 1 pd og 6 mrks, siger et pund og Sex Merchers fiskes Leye udi gaarden Kaarevigen til Tosten Hansøn, Hvilchen I anleedning af Forordningen A/nn/o 1719 dend 23 Januarij af nu Værende Klocher Christen Nielsøn Holst, er fornyet d/en 30 September 1720.

Anders Torgiersøn Kaarevigen mødte

1733: 5

Forchlarede at have glemt sin Bøxelseddel udgivet til Ham af dend indstæfnte Klocher Christen Holst hiemme lydende paa et pund og Sex March fiskes leye udi gaarden Kaarevigen, hvilchet Citatus Holst selv tilstod for Rætten.

Asbiørn Olsøn frem kom producerende sin bekomne fornyelses \Bøxel Seddel/ formedelst forordningen af 23 Januarij A/nn/o 1719 - udstæd af S/igneu/r Christen Nielsøn Holst og datert 30te Septembr/is A/nn/o 1720, hvor med stadfæstes S/a/l/ig/ Axel Mørches Bøxel Sæddel af dato 27de Julij A/nn/o 1710.

Mogens Thomæsøn Eide foreviste lige slags Bøxel Sæddeler af sam/m/e datis som nest forrige Sædler, begge hver lydende paa 2 pund fisk udi gaarden Eide.

11. Det 11. Vidne Størch Christensen frem stod og efterat formaning var giort til Ham om at Vagte sig for Meen Eed, udsagde, at have Een gang seet Klocherens og S/a/l/ig/ Hesses Kiør paa Præstegaardens Bøe, dend gang giorde Kiørene ingen Skade formedelst Vidnet iog dem ud, har og ofte Seet Klocherens Kiør i ud-Marchen, saa vel som hine Hvor meget Klocheren har slaaet i S/a/l/ig/ Her/r Jørgens Tiid Veed Vidnet og kand giøre anvisning paa.

12. Det 12. Vidne Siri Tørres Daatter frem kom og efter at Formaning til Hende var giort om at Vagte sig for Meen Eed, udsagde, at Hun iche i Aar har seet Klocherens Kiør gaae paa Præste Gaardens Bøe, men Vel i Træet, hvor de og ere blevne Malchede, Veed og at

1733: 5b

Det er skeed imod Klocherens Villie, og at Klocheren har sagt til sin Tøs, Hun skulde holde Kiørne der fra. Mons/ieu/r Mønichen tilspurgte Vidnet om Klocheren holder stedse Een Pige for at passe paa sit qvæg; Vidnet Svarede Ney, Hand haver ichun Een Pige til sit Huus fornøden. Efter tilspørgsel af S/igneu/r Mønichen tilstod Klocheren Christen Holst at det omtvistede støche Eng har forhen \været/ indhægnet til Præste gaarden af dens Indbøe, før det blev oprøddet kunde det iche slaaes eller var til nogen nytten,

Formedelst Dagen tog af og det blev for Sildig at tage Aastederne i Øyesiufn, lod Rætten det beroe til Dagen efter.

Dend 24 Septembr/is forføyede Svorenskriveren sig tillige med Laug Rætten at tage Aastederne i Øye siufn og lade Vidnerne giøre Deris anvisning.

Ole Store Sandgold det 3die Vidne anviste, at Nord fra dend store Hælder ungefæhr et Skrit til Veyten Øst paa Myhren, hvor stode 2de Pinne, satte af Ham selv og flere af Citantens Folch, slog Hand græs for Citanten forchlarende der hos, at hvad som Var et Skrit norden for Hælderen og til Bøe gierdet Synden for Klocherens Huus tog Klocherens Folch, Men hvor meget Hans Folch tog fra dend siidste Pæl af enten neden eller oven for Floren kand Vidnet sig iche Just erindre, dog Veed Hand, at dend soete, som Noren for Floren stod, blev af Klocherens Folch indtagen. Dernest giorde Vidnet og anvisning, hvor Klocheren I

1733: 6

Dette aar slog, Norden for Hans Huuser Væst op i Brechen, saa og Søer efter, hvor Vidnet slog for Citanten Synden for Klocherens Huus \til/ gierdet, Hvilchet Høe Klocheren lod indføre, Endelig giorde og Vidnet os anvisning i Træet Synden for Præste gaarden; Hvor paa Vidnet aflagde sin Eed efter Loven med oprachte fingre.

Det 4de Vidne Peder Ottesen giorde og anvisning sigende der hos, at til de 2de nedsatte Pinne haver hand tillige med nest forige Vidne slaget, Men enten Høet blev taget neden eller oven for af Klocheren erindrer Hand sig iche, Veed ellers at Klocheren tog Høet Sør til gierdet, i det øfrige giorde Hand samme anvisning, som det 3die Vidne, Hvor paa Hand efter Loven aflagde sin Eed.

Det 5. Vidne Mogens Olsen giorde ligeledis anviisning paa Myhren, hvor Hand slog græsset, Men hvor meget Hand tog, nemlig Klocheren, enten oven eller neden for Pinnene, Veed Vidnet iche, i det øfrige kom det Vidne over Eens med nest forige Vidne, hvor paa Hand aflagde sin Corporlie Eed efter Loven.

Det 6. Vidne Ole Colbensen giorde anViisning ligesom Ole Store Sandgolt, undtagen saa vit dend Soete angaaer, Norden for Floren der om kand Hand iche giøre ringeste forchlaring; i øfrige Var Hans anviisning ligesom nest forige Vidner, Hvor paa Hand og aflagde sin Eed efter Loven.

Det 7. Vidne Anne Hovers Daatter giorde anviisning hvor høe blev slaget af Citantens Folch, nemlig paa Myhren, og af Klocherens Folch der efter indført, men hvor meget Veed Hun iche, dog kand Hun forchlare at det blev slaget Søer i garen, dend øvrige anviisning kom over Eens med

1733: 6b

forige Vidners, Hvor paa Hun aflagde sin Eed efter Loven.

Det 8de Vidne Jens Ulversen anviste at fra dend store \Steen/ med Busker paa og til dend Tuve med 2de Smaae Træer paa Øst paa Myhren, men Synden for Klocherens slog Klocherne i forige Tiider, og fra bem/el/te Tue Nør efter Ved dend Østre Hald til Een steen med Een liden Busk paa, Hvilchet Hand ved Eed efter Loven bekræftede.

Det 9de Vidne Knud Tørresen Øfre Børnes giorde anViisning ligesom Jens Ulversen, Viiste end og tvert Veyten Ved Nøste Tompten, hvor det støche Var S/a/l/ig/ H/er/r Jørgen Breder tog fra Klocheren og brugte til sin død, som Var nu udi Som/m/er Een tiid af Elleve Aar, forchlarede paa spørgsmaal, at Vidnets Kone er Søster til Christen Holstes første S/a/l/ige Kone, Hvor nest Hand efter Loven aflagde sin Eed.

Det 10. Vidne Vibeche Axels Daatter nest forige Vidnes Huustrue og Søster til *Christens Holstes første S/a/l/ige Kone giorde sam/m/e anviisning, som Hendes Mand, saa og udsagde ligeledes som Hendes Mand om S/a/l/ig/ H/er/r Jørgen, naar Hand døde, Hvor paa Hun aflagde sin Eed.

Det 11. Vidne Størch Christensen giorde i alle Maader sam/m/e Anviisning, som Jens Ulversen, undtagen Hand gich ey saa nær Vidne steenen, Ved dend østre Hald, med Busken paa; Hvor paa Hand og efter Loven aflagde sin Eed.

Det 12. Vidne Siri Tørres Daatter nest forige *Vidnest (Vidnets) Hustrue anviiste os Træet hvor {Degn} Klocherens Kiør hafde gaaet, lige som nest forige Vidner, saa vit Træet angaar, haver anvist, hvor paa Hun aflagde sin Eed med oprachte fingre efter Loven.

1733: 7

Mons/ieu/r Mønichen fremstod paa Cietantens vegne producerende Citantens Skriftlige Indlæg i denne Sag af 23 Sept/embris 1733, Hvilchet Hand begierede oplæst og Acten tilførit, med reservation om Hans yderligere forestillelse; Mønichen sagde, at Klocheren udi Hans indgifne Indlæg ingen lunde nægter, at det paa stæfnte Støche Jord, io er af Sunds Præstegaards Indbøe, Men det fastelig tilstaaer, Hand anfører og at Hand iche skulde Være beføjet at anViise de adkomster, som hand til sam/m/e støche Eng kand have og til dend Ende *Alleguerer (Alligere = blande, tilsette) Lovens pag/ina 799 A/rticul 5 Hvilchen dog tilholder Ham dem at producere, naar Citanten først derom haver fremskaffet beviis foruden dette er det iche Hans i Haand og Værge havende Eyendom, da Loven i ingen Maade der for Ham delibererer aller helst det ichun er forleenings støche, Comparenten skulde til dend Ende tilspørge Christen Nielsen Holst, om Hand nogen slags Autentiqve (Autentisk) adkomst her for haver at producere, da Hand dem her for Rætten Vilde anviise, for at indgaae udi acten.

Christen Holst Svarede; at saasom Hand udi denne Sag iche betimeligen efter Loven kunde til Veye bragt Vidner i Sagen, og Ham blev benægtet at qvæstionere Citantens Vidner, og der for iche Videre oplysning kand til Veye bringes paa denne Tiid i denne Sag da vil Hand have sig ydmygst udbedet af Rætten dilation og opsættelse i Sagen til Contra stæfning og der Ved at ind kalde

1733: 7b

Vidner paa sin siide, saa Velsom hvad passert er, begierer Hand beskreven,

Mønichen replicerede, at det Eene indstæfnte Vidne der er Klocherens S/a/l/ig Kones Søster Ved nafn Vibiche Børnæs og tillige Klocherens Formands Daatter har saa paaliidelig om Vidnet at, da Hendes Fader dette paastæfnte Enge støche brugede, der til hafde forlov af Sunds Præ[ste] Gields Sogne Præst, hvilchen og bæst der om, i anleedning der af \det/ Hendes Fader angich der om, er Vidende, Hendes Mand Knud Øfre Børnæs, der og med Klocheren er i Svogerskab forbunden, forchlarer at ved Sund Søen, førend Klocherens Formands Tiid haver boet Een Huusmand, hvis beboende Huus grund haver tilhørt Præsten, foruden dette forchlarer io Een temelig deel af Vidnerne og anviiser, at S/a/l/ig/ Her/r Jørgen Breder \i sin/ Tiid, som Capelaen til Sunds Præstegield, haver haft 3die Parten{s} af *Suns (Sunds) Præstegaards Bøe i forleening imod at Hand til sogne Præsten erlagde 10 Rixd/ale/r

Aarlig, da fra tog \hand/ Klocheren et temmelig støche af hans før brugende støche \Eng/, hvor paa og med Klocheren haver Været fornøyet, hvilchen for 11ve Aar siden er hendød og det til sin død haver brugt. Klocheren anfører i sit Indlæg hvorledis Citanten skal have forgrebet sig ved Høets nedmeyelse, Men Comparenten Veed iche hvorledis Hand det af Loven kand udfinde mueligen hand der hen Vil extendere Lovens 6te Bogs 15 Cap/itul 10 - 11 - 12 Art/icler der dog i

1733: 8

Ingen Maade taler om Høe, men Vel om Kørne, og saa lidet som det med Høe slet Kand have over Eens stemmelse, hvor paa mand ingen umage haver at saae og pløye, saa urimelig formener og Comparenten denne dispute Vil blive, Comparenten sagde der hos, at Hand Veed intet til hvad Ende Klocheren i denne sag har begiert opsættelse undtagen for Sagens prolongation, thi Mønichen skulde formeene, at Hand haver haft mere end Tiid noch Vidner at indstæfne, og skulde ey formode at Ham nogen sinde er Vægret sine Lovlige Qvæstioner til de indstæfnte Vidner, Comparenten har og i sinde denne Gang at see Sagen sluttet, alt saa paastaaer Hand nest at protestere imod nogen udsættelse, at om Sagen imod Hans Formodning skulde blive udsat Klocheren da maatte til holdes for ud paa Egen bekostning Rættens Betienter at see befordret. og underhold, til dend Tid Rætten maatte behage Samling her igien at denominere, til slutning paastod Mønichen Dom efter indlægget,

Christen Holst refererede sig til sit forrige.

Rætten tillod S/igneu/r Christen Holst anstan udi Sagen at føre Contra Vidner, men nogen Viis tiid at Samles paa her Ved Aastæden kand dend iche determinere formedelst Høste Tingene ere beram/m/ede, og andre forretninger skal og afgiøris før Tingene holdes.

Arne Skibred Dend 30te Sept/em/br/is/ Aar 1733

Blev efter Høyædle og velbaarne Her/r Stiftsbefalings Mands Ulrich Kaases befaling

1733: 8b

af Dato 7 Septembr/is sidst afvigte efter Kongl/ig Maj/este/ts fogets Ædle Andreas Jessens angivelse holdet Æxtraordinaire Rætt udi Steenestød angaaende Johanne Lars Daatter for hen boende paa gaarden Breesten, der \efter formodning/ haver druchnet sig selv Overværende til Rættens Administration ædle Her/r foget Andreas Jessen Selv, Bøyde Lens Manden for Arne Skibred Velagte Peder Arnetved, tillige med Laug-Rættes Mændene, Niels Ytre Arne, Haldor Songstad, Johannes Thuenes, Johannes Olsen Thuenes, Hans Espeli, Magne Bruraas, Ole Morvig, Niels Bruraas, Om forbem/el/te Johanne Lars Daatter at Vidne hvorledis hendes levnet har været og hvorledes Hun udgich af Huuset, da Hun der efter Ved Søen fandtes, med Videre Var indstefnte efterskrefne Vidner, 1. Ole Bresteen, 2. Niels Bresteen, 3. Ole Knudsen, 4. Johannes Huusmand, 5. Niels Nielsøn, 6. Britta Hans Daatter, 7. Maritta Clemens D/aa/tt/e/r, 8. Marta Ols D/aa/tt/e/r, 9. Johanna Niels D/aa/tt/e/r, 10. Anna Niels D/aa/tt/e/r, 11. Aschild Johansøn, 12. Lars Johansøn, 13. Niels Andersen Ytre Arne, 14. Erich Larsøn Indre Arne, Hvilche alle tilstode lovligen at Være stæfnede, Hvor paa Eedens forchlaring Efter Loven lydeligen blev oplæst med formaning at vagte sig for Meen Eed, og frem stod det

1. 1ste Vidne og udi den afdøde Johanne Lars Daatters Broders nafnlig Mogens Larsøns nærværelse Ved Eed med oprachte fingre efter Loven Vandt at Ham blev sagt, at Johanne Lars Daatter

1733: 9

Laae død Ved Søen, der paa gich Vidnet til Søen tagende med sig Niels og Ole Knudsen Bresteen, og fandt først *Anne (Johanne) Lars Daatters Stach paa Berget lidet fra Nøstet tet ved Søen, ungefæhr 2 á 3 alen fra Stachen saae Vidnet dend afdøde Johanne Lars Daatter ligesom staaende og Hendes Arme laae paa berget og ligesom Hun igien Vilde gaaet i Land, der paa gich Vidnet bort, paa spørgsmaal sagde Vidnet: at det stæd de fandt Johanne Lars [Daatter] paa Var ungefæhr Een Sex til Syv allen dypt, og Var Vidnet hos, da der blev kast et Tau om Johanne Lars Daatters fod, at Hun ey skulde flyde bort; End ydermere Svarede Vidnet paa spørgsmaal: at dend afdøde Johanne Lars D/aa/tt/e/r haver Været gift I Een snees Aar og med sin S/a/l/ig/ Mand Johannes levet udi største Kierlighed og fornøyelse, uden Børns *auling (avling); sagde og at Hendes Mand døde omtrent strax efter S/anc/te Hans Dag sidst afvigte, flittig søgte Hun Kirchen efter Hans død, hafde og Søndagen før de fandt Hende død, Været til alters, Men fra Hendes Mands død og til de fandt Hende Ved Søen, hafde Hun stedse Været meget Sorrigfuld og bedrøvet, hvor Hun sad og gich.

2. Det 2. Vidne Niels Bresteen fremstod og efterat formaning var giord til Ham om at vagte sig for Meen Eed Vandt med oprachte fingre efter Loven Eens-stemmende med nest forrige Vidne og var dette Vidne og med, da Johanne Lars Daatter blev optaget.

1733: 9b

3. Det 3. Vidne Ole Knudsen frem kom og efter at formaning var giort til Ham om at vagte sig for MeenEed, udsagde, Ved Eed efter Loven med opragte fingre ligesom de tvende nest forige Vidner, undtagen dette Vidne var iche hos da der blev kastet Tau om Johanne Lars Daatters been.

4. Det 4. Vidne Johannes Huusmand frem stod og efter aflagde Eed med oprachte fingre efter Loven og efterat formaning til Ham var giort om at vagte sig for Meen Eed, Vandt lige som nest forrige Vidner hvorledis Johanne Lars D/aa/tt/e/r fandtes Ved Søen om Morgenen og hvorledis Hun blev kast et Tau om foden og stædens Dybhed, men hvor længe Hun med sin S/a/l/ig/ Mand hafde været i Egteskab kunde Hand sig iche erindre, Men Vel Vidste, at Johanne Lars Daatter med sin S/a/l/ig/ Mand hafde levet Kiærligen og fornøyelig, efter Hendes Mands død hafde Hun klaget for Vidnet, at Hun hafde ondt i sit Hovet og Var meget Tung sindig, Veed og at Hun, Søndagen før de fandt Hende Ved Søen, hafde været til alters,

5. Det 5. Vidne Niels Nielsen frem kom blev formanet om at Vagte sig for MeenEed, og med oprachte fingre efter Loven Ved Eed udsagde: at hand iche var strax om Morgenen neder Ved Søen med nest forige Vidner, men noget ud paa dagen gich hand der ned og fandt alting ligesom nest forige Vidner udsagd haver, baade hvorledes Johanne Lars Daatter laae eller ligesom stod, Veed og at

1733: 10

Hun siden Hendes Mands død, formedelst det Kiærlige Egteskab de hafde eller levede tilsammen, Var meget tungsindig og bedrøvet, forchlarede og at Hun forliigtes vel med alle Mennesker.

6. 6. Vidne Britta Hans Daatter Ole Bredsteens Kone frem kom, blev formanet om at vagte sig for Meen Eed og Eden forchlaret, hvor paa Hun Ved Eed efter Loven med oprachte fingre udsagde: at Hun, Vidnet, haver Daglig omgaaet med Johanne Lars [Daatter] siden Hendes Mand døde, og haver da Johanne Lars Daatter beklaget sig for Vidnet, at Hun,

Johanne Lars D/aa/tt/e/r, hafde stedse stor Suusen for sin Ører, ligesom Een Elv suuder, Hendes Hierte stedse var beklemt og stærch slog, Hun var saa bekymret, at Hun iche vidste hvor Hun skulde sig hen Vende, og ey paa noget sted hafde Roelighed enten uden Hun sat eller inden; Veed og, at Johanne Lars D/aa/tt/e/r med sin S/a/l/ig/ Mand levede et Kiærlig og fornøyeligt Egteskab, saa Vel som med alle Hendes Naboer levede fredelig og Eenig, søgte fligtig Kirchen og var til alters om Søndagen før de fandt Hende Ved Søen.

7. Det 7. Vidne Marritta Clemens Daatter Det 3die Vidne Ole Knudsens Hustrue blev frem kaldt, Eden for Hende forchlaret og med oprachte fingre efter Loven vandt. at Hun haver været kiendt med Johanne Lars Daatter i Tiuve Aar, de haver boet paa gaarden Breesteen samen, i øfrige

1733: 10b

Komme dette Vidnes udsigende over Eens med nest forige Vidnes {Bri} Britta Hans Daatters udsigende.

8de. Det 8de Vidne Martha Ols Daatter frem kom, Eeden for Hende betydet og til \hende/ giordt formaning om at vagte sig for Meen Eed, hvor paa Hun med oprachte fingre efter Loven Vandt Ved Eed; at Hun hafde talt med Johanne Lars Daatter, efter at hendes Mand var død, Da beklagede Johanne Lars Daatter sig for Vidnet over dend Tungsindighed Hun daglig plagedes af, saa og over det onde Hun stedse hafde i sit hovet, for resten angaaende Johanne Lars Daatters levnet i sit Egteskab og efter hendes Mands død, forchlarede dette Vidne ligesom nest forige Vidner, Veed og at Hun *Anne (Johanne) Lars Daatter gich til alters om Søndagen før, Hun fandtes død.

9. Det 9. Vidne Johanne Niels Daatter blev Eeden forchlaret for, hvor paa Hun med oprachte fingre efter Loven Vandt Ved Eed: at Hun, Vidnet, haver for nogle Aar siden {haver} tient den afdøde Johanne Lars Daatter, i øfrigt kom Hendis udsigen over Eens med nest forige Vidnes,

Forbem/el/te 9 Vidner ere alle paa Breesten hvor Johanne Lars Daatter boede.

10. Det 10. Vidne Anne Niels Daatter boende udi Bergen paa Schudvig Vigen, fremstod ligeledis efter Stefnemaal og Ved aflagde Eed med oprachte fingre efter Loven

1733: 11

udsagde: at, Hun, Vidnet; hafde hiulpet Johanne Lars Daatter at høste, og da var Johanne Lars D/aa/tt/e/r meget tungsindig og bedrøvet, Hun bad Vidnet at føle sit Hovet hvor der udi banchede, vilde gierne græde, men ey kunde faae Een Taare af sine øyne, Hun gich daglig Vanchelsmodig og Vidste iche hvor Hun skulde faae nogen Roe, Johanne Lars Daatter omgiches Vel med alle folch og hafde stor yndest og alle ynche de Hende, Veed og at Hun Var i Kirchen til alters Søndagen før de fandt Hende Ved Søen.

11. Det 11te Vidne Aschil Johansen, dend afdøde Johanne Lars Daatters Stif-Søn frem kom og efter at formaning til Ham Var giort om at Vagte sig for Meen Ed, Vandt med oprachte fingre efter Loven. at den dag Johanne Lars Daatter blev funden død, opstod Hun tillig om Morgenen før Soel gansche var oprunden eller Ved Soelens oprindelse, hvor paa Vidnet, som Laae i samme Stue, spurgte Hende da Hun klæde sig paa, hvor Hun Vilde hen saa tillig, Hun svarede: at Hun Vilde gaae lidet ud, der paa sov Vidnet hen igien men dog, som udi Søvne hørte dend yderste Dør blev oplucht, lidet der efter stod Vidnet op, og spurgte Ole Breesteen hvor Hans Stif-Moder Johanne Lars Daatter maatte Være: der paa gich Vidnet udi Buen og Løen for at søge Hende, Men da Hand Johanne Lars Daatter iche der fandt, bad Hand, Vidnet, nest forige Vidne Anne Niels D/aa/tt/e/r søge og spørge efter Johanne Lars Daatter hos de andre Grander.

1733: 11b

Da Anne Niels Daatter kom tilbage fra Granderne, raabte det 9de Vidne {paa H} Johanne Niels Daatter paa Hende, sigende her haver gaaet et menniske i *Dugen (duggen?), og da de komme Efter sporet ned Ved Søen blev de Vahr at stachen laae der, hvor paa de vente Dem lidet paa Veyen tilbage, raabende paa Folch, hvor paa \Vidnet/ Aschild, Niels Nielsøn og Maritta kom/m/e ned til Søen og fandt Hende ligge der saaledes, som for hen af de andre Vidner er forchlaret, Her paa lod Rætten indkalde forbem/el/te Anne Niels Daatter og Johanne Niels Daatter, som i alle maader tilstod dette Vidnes udsigende saaledis i alle Maader rigtig at være; ydermere forchlarede Aschild Johansen at Johanne Lars Daatter beklagede sig for Ham at Hun hafde ondt udi Hovedet og at der suusede for Hendes Ører ligesom der kunde løbe Een Elv, og Hun iche kunde taale at De talede høyt i Stuen, Om Hendes skichelige Liv og Levnet forchlarede dette Vidne ligesom forige Vidner.

12. Det 12. Vidnet Lars Johansen frem kom giorde sin Eed med oprachte fingre efter Loven, da Eeden Var Ham betydet og om at Vagte sig for MeenEed formanet, og udsag[de] at da Hans Broder Aschild nest forige Vidne Var i Bergen paa Munstring, sad Johanne Lars [Daatter] ligesom at Ville skiule sig for Vidnet, hvor Hun gich, og Var meget tungsindig, Vidste iche af at Johanne Lars Daatter laae i Søen før andre

1733: 12

Folch paa Gaarden sagde Ham det, eftersom Hand ey laae i Stuven, men udi Buen, er og Vidnet meget Tunghørig, des aarsag ey kunde høre noget af det passerte, angaaende Hendes skichelige Levnet og omgiengelse baade \med/ Hans S/a/l/ig/ Fader og Dem som Hans Søn/n/er forchlarede dette Vidne ligesom de for hen førte Vidner.

13. 14. Det 13. og 14. Vidne, som Hende haver besigtet, nafnlig Niels Andersen Yttre Arne og Erich Larsøn Indre Arne fremstode og med oprachte fingre Ved Eed efter Loven tilstode at De dend 4de Sept/embris sidst afvigte forføyede sig hen til stædet hvor Johanne Lars Daatter fandtes i Søen, og fandt Hende et lidet støche fra gaarden nere Ved Nøstet, som dog iche Var paa Udmarchen, men i eller paa bøen og fandt hende i Søen liggende noget hen fra Nøstet Ved et lidet Næs, som gaaer noget Videre ud Ved Søen paa hvilchet Stæd Hun Ved dend Eene Fod fandtes med et Tau om bunden, Hun blev dernest optaget og i 2de Koners nafnlig Britta Ole Søre Breesteens Kone og Maritta Ole Nøre Breestens Kone \nerværelse/ besigtiget og fandtes ganske ingen Tægn hverchen at Være blaae eller nogen stæder blodig, hvilchet i alt sandhed sig saaledis forholder;

Formedelst Johanne Lars Daatters Søsken de ey alle her Vare til stæden for Rætten beroer Sagen til d/en 23 og 24 Octobr/is først kom/m/ende da de haver at vinde og høre Sagens endelige udfald.

1733: 12b

(gjelder Mjelde skipreide)

Knud Larsen Solbiør indfandt Sig for Rætten frem Visende Deris Kongl/ig Maj/este/ts Brev datert Bergenhuus d/en 15 Augusti sidst afVigte, Hvor Ved Hand bevilges at maa sig udi Egteskab begive med Agothe Laurs Daatter Lone, endskiønt de ere hin anden udi andet og 3die Leed beslegtede;

Dernest begierede Knud Larsen Solbiør, at Hans tvende for Rætten uden Stefnemaal mødende Vidner Ole Johansen Hauge og Johannes Hansen Rønhofde Begge boende i Mielde Skibred maatte ved Eed efter Loven udsige, Hvor nær Knud Laursen Solbiør og Hans forlovede Fæstemøe Agathe Lars Daatter Lone, hver andre ere beslegtede; thi blev Eedens forchlaring for Vidnerne lydeligen oplæst, og behørig formaning til Dem giort om at Vagte sig for Meen Eed, hvor paa fremstode Vidnerne Ole Johansen Hauge og Johannes Hansen Rønhofde Ved Eed med oprachte Fingre efter Loven Eenstem/m/ige udsagde: at Knud Larsen Solbiør hafde Een Faster, Ved nafn Agothe Knuds Daatter, Hun hafde Een Søn nafnlig Lars Johansen Lone, bem/el/te Lars Johansen Lones Daatter er denne Agathe Lars Daatter Lone, som Knud Larsen Solbiør er forlovet med og haver erlanget Kongl/ig Allernaadigst bevilling paa at maa have til Egte, saa at Knud Larsen Solbiørs forlovede Fæstemøe Agothe Lars Daatter Lone er Knud Larsen Solbiørs Søskende Barnes Daatter, og ey nermere hver andre paarørende,

Knud Larsen Solbiør begierede under Rættens forseigling beskreven, det for Rætten passerte, som bevilget blev.

1733: 13

Schiold Schibred, paa Sør-Ejde Dend 13 Octobr/is Aar 1733

Blev holdet Høste- Sage- og Skatte Ting overVærende Kongl/ig Maj/este/ts Foget over Norhord lehns og Vaasse Fogederie Ædle S/igneu/r Andreas Jessen Bøyde Læns Manden Ole Totland, Joen Jacobsen Samdal, Niels Houge, Niels Housdahl, Vincents Tiestad, Jens Espeland, Niels Bircheland, Poul Dolvig, Thoer Bradland alle Eedsvorne Laug Rættes Mænd, og efter at Rætten udi Deris Maj/este/ts Høye Nafn Var sat, og Almuen til Ærbahrhed, Ædruelighed og Ærbødighed imod Rætten og dens Betiente Var formanede blev tinglyst

1. Deris Kongl/ig Maj/este/ts Aller naadigste Bestalling for Michael Tønder at være Soren-Skriver udi Norhord lehns Fogederie. af Dato Friderichsberg d/en 20 Februarij A/nn/o 1733.
2. Deris Kongl/ig Maj/este/ts Aller naadigste Forordning Angaaende det Kircherne udi Norge tilliggende Gods, og hvorledis der med desen afhændelse skal forholdes. datert Friderichsberg d/en 25de Febr/uarij A/nn/o 1733.
3. Deris Kongl/ig Maj/este/ts Allernaadigste Forordning Anlangende at De Norske Undersaattere ey maae befordre Deris Breve til Hamburg og uden Rigs Steder med dend Svenske Post. datert Friderichsberg d/en 14 Martij 1733.
4. Deris Kongl/ig Maj/este/ts Aller naadigste Forordning angaaende Jagten udi Norge. datert Fredensborg d/en 8 May 1733.
5. Deris Kongl/ig Maj/este/ts Aller naadigst udgifne Skiøde til Krigs-Raad og Krigs Commissaire Hans Hvid paa Dams Gaard

1733: 13b

Med under liggende Pladser udi Norhord Fogederie Schiolds Skibrede af Dato \Fredensborg/ 12 Octobr/is A/nn/o 1731 - efter des Videre udviis.

6. Velædle og Velbyrdige Krigs Raad og Krigs Commissaire Hans Hvid Ved Pandte forskrifning af Dato \Bergen/ 8de Octobr/is 1733 forsichrede det Andet Bergenhuusiske Regiments Lægs Cassen udi Hans Gaard Damsgaard med under liggende Pladser, Grunder og

Gast gieverie udi Norhor lehns Fogederie og Schiold Skibred beliggende efter dens yderligerie udviis for Capital 1000 Rdr.

7. Deris Kongl/ig Maj/este/ts til Her/r Stadtholder Rautzou ergangne Aller naadigste Rescript datert 11 Junij 1733 - at Fisk og Rogn Tønderne efterdags maae indrettes paa 120 Potter.

8. Deris Kongl/ig Maj/este/ts Aller naadigste Bevilling at Kirchenes Sager, Manu Facteurs og Andre Fattige Huusers udi Bergen paa ustemplet Papiir maae indtalis og uden at Rættens Betienter noget derfor til Salarium maae tages saa vidt resterende Leye angaar. af dato Friderichs Berg d/en 10 April A/nn/o 1733.

9. S/igneu/r Johan Jespersøns paa sin Tro lovede Kiæristes Ide Christine Schrøders Vegne Odels Løsnings forfald af Dato \Bergen/ 11 Julij A/nn/o 1733 angaaende gaarden Milde udi Schiold Skibred beliggende, som Hun er odelsbaarn til.

10. Dito lod og Læse sam/m/e Odels Løsnings Forfald for sin Svoger Lieutenant Johan Rudolph *Burneo (Barner) Schrøder af lige dato og aar.

11. Peder Ottesen Schreuders Odels Løsnings Forfald af Dato Indre Hereide udi Nordfiord d/en 22 May A/nn/o 1733 angaaende gaarden Køchelvig, Olsvig, Gieringen Schaalevig, alt udi Norhor lehn og Schiold Skibred.

1733: 14

12. Her/r Commerce-Raad Hans Christian Gartners Reqvisition til Johan Jørgen Mestmacher af Dato Bergen d/en 15 April A/nn/o 1733 og S/igneu/r Mestmachers Svar der paa af datert Bergen d/en 17 April 1733 - samt Her/r Commerce Raad Gartners der paa tegnet Concents af Dato 17 April sidst afVigte angaaende et gierde af Steen, som S/igneu/r Mestmacher langs Elven for Hans indbøe har ladet opsætte - Ved sin gaard Tarlebøe og Her/r Commerce Raad Gartners gaard Kobeltved - efter dets Videre udviis.

13. Her/r Johan Vidings Bygsel Seddel af dato Bergen 18 Martij A/nn/o 1733 paa gaarden Bontvedt udi Schiold Skibred udgiven til Mons Olsen, hvor ved bem/el/te Her/r Viding Bøxler Mons Olsen Gaarden Bontvedt Skyldende to pund Smør, Saa og Mons Olsens paa tegnede Revers.

14. Bischop Oluf Bornemans Bøxel Brev eller Seddel til Anders Knudsen *Ostre Mield* (Øvste Mjelde) paa 2 pund I Smør og Malt udi gaarden Haucheland af dato Berg/en 13 Decembr/is 1733 - med Leylendings paa tegnede Revers.

15. Dito Bøxel Seddel til Simon Larsen Nedre Bircheland \for/ ½ løb Smør og 8te merker udi gaarden Bircheland tillige med Leylendingens paategnede revers af dato \Bergen/ d/en 13 Xbr (Octobris) 1732.

16. Bischops Bornemans paa Her/r Consistorial Raads og Lectoris Londemans Vegne udstædde Bøxel-Seddel paa 2 pund Smør udi gaarden Dolvigen af [dato] \ Berg/en / 1 Augusti 1733 - til Matthias Amonsen.

17. Mad/a/me Maren S/a/l/ig/ Henrich Henrichsens Bøxel Seddel paa dend Halve Deel udi gaarden Espeland skyldende Aarlig Landskyld 1 ½ løb Smør 3 /4 tønde Korn 1 Faar udgiven til Hans Larsen af dato \ Berg/en / 9de Octobr/is 1733 - med Leylendingens paategnede revers.

1733: 14b

Mons/ieu/r Hans Risbrichs Fæste og Leye Brev til Clemet Baarsen Haugland og Joen Gudmundsen Gielmen paa Et strax uden for Hæstvigen paa Kvarvens Østre Side beliggende og under Grafdalls Egenmercher Sorterende Næs, Hvide Næsset Kaldet hvor bem/el/te

DanneMænd haver Røddet og optaget til Laxefangst, Hvilchet Næs de maae og skal nyde til et Laxe brug deris Livs Tiid imod at svare aarlig udi afgift 1 Rixdr og Een Lax, Hvad enten det af Dem bruges eller iche, dog maae de iche uden S/igneu/r Risbrichs Minde tillade nogen anden der at bruge. med mindre Deris første fæstes Rætt skal være ophævet. Her imod forbinder S/igneu/r Risbrich sig til, at iche nogen anden fra Grafdals Næset østen for Møllen at reigne skal blive tilladt Dem til fornermelse noget andet Laxe Verpe at optage. dateret Grafdal d/en 13 Junij A/nn/o 1733.

Dend 14 Octobr/is Blev Rætten igien med Sam/m/e Laug Rætts Mænd sat, og blev da først oplæst:

Placaten af 22de Sept/embris sidst afvigte igien oplæst blev, udstæd af Høyædle og Velbaarne Her/r Admiral og Stifts Befalings Mand Ulrich Kaas angaaende Eendeel Jorde gods forige Stifts Amtskriver, Assessor Villum Hansen tilhørende, Hvilchet efter det Høy Kongl/ig Cammer Collegii til Her/r Admiral og Stifts Befalings Mand Ulrich Kaas ergangne Skrivelse til afbetaling paa bem/el/te Assessor Hansens til Deris Kongl/ig Maj/este/ts skyldig værende Debet, atter ved nye Auction paa Høste Tingene udi Hvert Fogederie til dend Høyst bydende paa

1733: 15

Høy bem/el/te Cammer Collegii nærmere approbation skal bortsælges efter som paa 1ste Auction ey noget tilstræchelig bud blev giort; Conditionerne hvor efter godset skal ved Auction bort sælges, ere af følgende indhold.

1.

Bliver godset dend Høystbydende paa Cam/m/er Collegii Approbation tilslagne.

2.

Betaler dend Kiøbende Hans giorde Bud Sex uger efter approbationen udi Stifts-Amts Stuen, og naar Hand med Stifts-Amtstuens qvittering, som bliver in duplo udstæd, hvor af dend Eene til Rente-Cammeret nedskiches for der efter at utfærdige Skiødet, og den anden beholder Kiøberen, for Kiøbe Summens betaling, afbeviiser sit udlovede Bud at have betalt, bliver Skiødet Hannem Extraderet.

3.

Betaler dend Høyst bydende selv Skiødets og Auctionernis Omkostninger.

Gaarden Steen blev da med sit Inventarium , Efter Seqvestrations forretningen af dato 26 Febr/uarij 1732 først opbudet, og indsat for dend Vurderede Summa 2500 Rd. Ingen bød efter ofte opraab. Dernest blev gaarden indsat og opraabt for 2000 Rd, Men ingen bød.

Gaarden Mittun af Skyld ½ løb Smør 1 Tønde Malt blev indsat Løben for 79 rd og 3 mrk, paa afg/angen Mad/ame Henrich Henrichsens Veigne blev buden 80 Rd. Mons/ieu/r Niels Jørgensen, som fremlagde et Brev dat/ert Bergen d/en 12 Octobr/is 1733 underskreven af Mons/ieu/r Butaud, Bød

1733: 15b

Paa Mons/ieu/r Butauds vegne for Løben 95 Rd og 2 mrk, Høyædle og Velbaarne Her/r Admiral og Stifts Befalings Mand Kaases Fuldmægtig \ S/igneu/r Ørbech /, der Ved Auctionen var nær værende tilspurgte Opsidderen Simon Johansen om hand ved Høyere Bud agtede at tilkiøbe sig bem/el/te *gaa gaard Mittun, som nu haver i brug, eller om Hand Ville ind træde i sam/m/e Bud, som nu paa Mons/ieu/r Butauds Vegne var bydet, Opsideren bød 95

rdr 2 mrk 8 sk. Mons/ieu/r Butaud 95 Rd 3 mrk. Opsideren 95 Rd 3 mrk 8 sk. Butau 96 Rd. Opsid/eren 96 Rd 8 sk. But/aud 97 Rd. Opsid/eren 97 Rd 8 sk. Butau 97 Rd 1 mrk - noch 97 Rd 2 mrk, Opsid/eren 97 Rd 2 mrk 8 sk. Butau 98 Rd. Opsi/deren 98 rd 8 sk. Butau 98 rd 1 mrk 8 sk. Butau 100 rd. Ops/ideren 100 rd 2 sk. Butau 100 rd 1 mrk. Butau 101 rd 5 mrk. Opsid/eren 102 rd. Butau 102 rd 1 mrk. Opsid/eren 102 rd 1 mrk 2 sk. Butau 102 rd 2 mrk. Opsid/eren 102 rd 2 mrk 2 sk. Butau 102 rd 2 mrk 10 sk. Opsid/eren 102 rd 2 mrk 12 sk. Butau 102 rd 3 mrk. Opsid/eren 102 rd 3 mrk 2 sk. Butau 102 rd 4 mrk. Opsid/eren 102 rd 4 mrk 2 sk.

For bem/el/te Opsiders Simon Johansens Bud Caverer Mad/ame S/a/l/ig/ Henrich Henrichsens.

Gaarden Smøraas hvor udi Ass/essor Hansen haver 2 pund 19 ½ Merker Smør og 5/8 Huud blev indsat for 73 rd Løben, som Opsidderen Ole Nielsen paa forige Auction hafde budet. Butau 74 rd. Opsid/eren 74 rd 4 sk. Butau 74 rd 12 sk. Opsid/eren 74 rd 1 mrk. Butau 74 rd 2 mrk. Opsid/eren 74 rd 2 mrk 4 sk. Butau 74 rd 3 mrk. Opsid/eren 74 rd 3 mrk 4 sk. Butau 74 rd 4 mrk. Ops/ideren 74 rd 4 mrk 2 sk.

1733: 16

Butau 75 rd. Opsid/eren 75 rd 8 sk. Butau 75 rd 3 mrk. Opsid/eren 75 rd 3 mrk 4 sk. Butau 76 rd. Opsid/eren 76 rd 4 sk. Butau 76 rd 1 mrk. Opsid/eren 76 rd 1 mrk 2 sk. Butau 76 rd 3 mrk. Opsid/eren 76 rd 3 mrk 2 sk. Butau 76 rd 4 mrk. Opsid/eren 76 rd 4 mrk 4 sk. Butau 77 rd. Opsid/eren 77 rd 2 sk. Butau 77 rd 1 mrk. Opsid/eren 77 rd 2 mrk. Butau 78 rd. Opsid/eren 78 rd 4 sk.

Opsiderne Ole Nielsen og Lars Olsen bleve De Høyst bydende for 78 rd 4 sk. De kunde ey stille Caution, men lovede naar Skiødet blev udsted og Kiøbet approbert, skulle betalingen Være tillreede, declarerede. at de Vilde have Skiødet under et brug.

Gaarden Schage af 2 pund 6 merker Smør 3/8 Huud blev indsat for 73 rd Løben, som Opsideren Niels Olsen dend forige gang gaarden var paa auction, bød, Hvilchet Hand nu denne gang tilstod at Vilde give, og blev det Ham og tilslagen, siden Hand og er Sufficant for betalingen eftersom ingen bød.

Gaarden Nødtvedt af 1 Løb 1 pund Smør og 1 Huud blev indsat for 73 rd som Opsideren Anders Larsen for hen hafde budet. Paa Mons/ieu/r Butaus Vegne, bød S/igneu/r Niels Jørgensen 80 rd for Løben, Mons/ieu/r Ørbech tilspurgte Opsidderne om de Vilde indtræde i Sam/m/e Bud, som Mons/ieu/r Butau haver ladet Byde, der til Opsidderne Anders Larsen og Michel Monsen svarde ia, og begierede Skiødet under et, Mons/ieu/r Niels Jørgensen blev tilspurgt om Hand noget imod Opsidernes bud hafde at sige, eller om Hand vilde give mere end for bem/el/te 80 rd for Løben, der til Hand svarede Ney,

1733: 16b

Gaarden Samdal af 1 ½ løb Smør og 1 Huud blev indsat for 74 rd 3 mrk, som for Løbet sidst dend var paa Auction blev budet af Mad/a/me S/a/l/ig/ Henrichsens Ved Mons/ieu/r Ørbech, først blev bem/elte Gaard Mad/ame Henrichsens tilslagen for 74 rd 3 merker, dernest blev opsidderne Lars Olsen, Joen Jacobsen og Peder Paulsen tilspurgte om de vilde i Sam/m/e Bud indtræde, der paa blev Mad/ame Henrichsens Bud 75 rd, Men som ingen høyere bud Skeede, blev det der ved til Videre approbation.

Tongeland ½ løb Smør 1 Huud blev indsat for 72 rd Løben, siden for 60 rd, dernest for 30 rd og blev da, paa Cornelii Reuses Vegne budet 31 rd, Opsideren Johannes Erichsen bød 48 rd Løben, hvor for gaarden Ham og blev tilslagen, Men kunde ey skaffe Caution.

Nedre Døngeland 1 løb 2 pund Smør 1 Huud blev opraabet for 75 rd, som Var Mons/ieu/r Mejer Albretsens Bud, og efterdi ingen bød blev Dend Ham tilslagen, Opsiderne efter Ole Rasmusen og Niels Nielsen bleve tilspurgte om de Vilde indstaae i sam/m/e Bud, hvor til de svarede ia.

Øfre Døngeland 1 løb Smør 1 tønde Malt blev opraabt for 77 rd, som var Mons/ieu/r Mejer Albretsens Bud paa forige Auction, paa Mons/ieu/r Mejer Albretsens Vegne var ingen tilstæde, Opsiderne begierede at de maatte indstaae i sam/m/e Bud, desaarsag gaarden Opsideren Niels Halvorsen, som Høyst bydende blev tilslagen.

1733: 17

Mellishaug ½ løb og 2de Giede Skind blev indsat for 76 rd, som S/igneu/r Mejer Albretsen paa forige Auction bød, Men som ingen paa Hans vegne var tilstæde, blev Opsideren Lars Halvorsen gaarden, som Høyst bydende, for 76 rd tilslagen;

Henrich Søre Biørøens og Rasmus Houschelands, til Jacob Jacobsen udgifne Bøxel Brev paa 28 4/5 merker Smør 2/5 Huud udi gaarden Bynes datert 14 Octobr/is A/nn/o 1733 paa Søreide med Leylendingens der paa tegnede revers.

Bischop Bornemans til Villum Johansen udgifne Bøxel Brev paa ½ pund Smør udi Gaarden Hilleren datert Bergen d/en 5te Januarij 1733.

Jean van der Lippe Commerce Ass/esso/r og IndVaaner udi Bergen samt Eyermand til Aarestad gaard giver her med til kiende at have bevilget og forundt H/er/r Jonas Vischman et støche Jord udi Kalvedalen Aarestad tilhørende, hvilchet S/a/l/ig/ Jochum Schaale for hen brugt haver og nu til Ham er udpælet og afmaalet, s/om Hand maa møge, slaae, høste, og føre sig til nytte og brug saaledis, s/om hand best Veed og {og} kand sin Livs Tiid, naar hand der af aarlig betaler til Mig eller mine Arvinger til hver Juul Nii Rixdr Dansk Cour/ant. Imidlertid maa Jonas Vischman iche bruge nogen anden Kiørsel eller Hands Vey til bem/el/te Enge støche, end dend som bør bruges og er dend alfahre Vey til at Køre enten sit Møg paa eller høet fra denne Kalvedals plads saaledis at Aarestads Jord og brug der ved i ingen maade tager skade Ved denne tilladelse Ham nu givet er, Hand skal og saa Vidt i Hans Magt staaer og Evne beroer, afværge ald Skade fra Aarestads Eng, ager og Eyendom om Hand u-disputeret sin Livs Tiid vil nyde oven bem/elte bevilling: Bergen d/en 9 April 1733.

Jean von der Lippe

1733: 17b

Niels Johansen Thistads, Peder Nielsen Hennes, Ole Jacobsen Ulsmaus, Ole Larsen Sæles og Søren Larsen Gimmelands udgifne Skiøde til Oluf Johansen Smøraas paa 2 pund 15 merker Smør udi gaarden Smøraas datert 14 Junij 1733.

Dend 15 Octobr/is blev Rætten igien sat med foran førte Laug Rætts Mænd, Hvor da efter at Skatterne, saa vidt denne sinde var at oppe bærge, Vare annam/m/ede blev foretaget med Sagerne.

Ole Størchsøn Lund *contre (contra) Baar Halvorsen Lunds Kone Anne Jacobs Daatter.
Citanten Ole Størchsen møtte Selv og forchlarede at hand hafde stæfnt Anne Jacobs Daatter med Mand og forsvar angaaende nogle Skiælds [ord?], som bem/el/te Anne Jacobs Daatter

hafde ladet falde imod Citantens Smale Tøs \og Hustrue/ til Dom at lide og Vidner at anhøre, Men som et af Vidnerne Niels Ho\u/sdal var Laug Rætts Mand, blev igien Hand stæd beklæd Ved Niels Dyngeland.
Stæfnings Mændene Lens Manden Ole Totland og Lars Myrdal af hiemblede Ved Eed at have med mere end 14 dages Varsel stæfnt Baaer Halvorsen og Kone Anne Jacobs Daatter.
Rætten tilspurgte Parterne om [de] iche i Mindelighed kunde foreenis, Men Citanten paastod Vidnernes førelse, thi blev Eedens forchlaring for Vidnerne lydeligen oplæst og behørig formaning til Dem giort om at Vagte sig for Meen Eed, hvor paa frem stod indstæfnte
Niels Housdal og udi Anne Jacobs [Daatters] *nærværværelse Vandt, at Hand efter Citantens begiering gich hen til indstæfnte Anne Jacobs Daatter og spurgte baade Hende og Hendis [Mand]

1733: 18

Baare Halvorsøn om de hafde sagd at Citantens Smale Tøs hafde Malchet Deris *Sauge (Sauer), hvor til de begge Svarede ia, de hafde Selv seet det ungefæhr Tvende stive Kugl Skud der fra, Vidnet forchlarede og at Citantens Hustrue tilspurgte indstæfnte Anne Jacobs Daatter om \Hun/ nu for Dem Vilde tilstaae at Hun haver sagt at Citantens Kone hafde raget Anne Jacobs Daatters faaer, hvor til Anne Jacobs Daatter ia svarede; Citanten tilspurgte der paa Anne Jacobs Daatter om Hun da beskylder Hans Kone for Een Trol kone, Citata beiaede (bejaede) alting.
Ole Hausdal frem stod og Ved Eed med oprachte fingre Vandt, efter at formaning til Ham var giort om at vagte sig for Meen Eed, lige som nest forige Vidne.
Anne Jacobs Daatter benægtede Vidnernes udsigende.
Citanten begierede at Baare Halvorsen maate forelegges Laudag til neste Ting, som Rætten bevilget, saa fremt Hand da iche videre bliver udi Sagen Dømt.

Mogens Nielsøn Røe contra Johannes Erichsøn.
Citanten Mogens Røe hafde ladet stæfne Vidner Vid: forig: Protocol: fol: 112 og møtte Citanten selv begierende de nu mødende Vidner maatte tages i forhør, hvor paa 3de gange lydeligen blev raab paa indstæfnte og af Rætten til I Dag forelagt Johannes Erichsøn, men Hand møtte iche for Rætten eller nogen paa Hans vegne, thi blev Edens forchlaring for Vidnerne lydeligen oplæst og behørig formaning giort om at vagte sig for MeenEed.

1733: 18b

Hvor paa fremstod Jens Hornes og Ved Eed med oprachte fingre udsagde, noget angaaende Een Sag imellem Citanten og Citatum, som ey i dette stæfnemaal er noget Mentioneret, des aarsag Rætten ey kand tillade Ham at Vidne om det, der ey er stæfnt for.
Ole Salbuen frem kom efter stæfnemaal og foreleggelse Vandt med oprachte fingre Ved Eed efter Loven, at Hand Var med flere paa store Viigen under *steen (Steen?) og drog et Garn op uden Sild, men Hvem der eyede Garnet, Veed Vidnet iche.
Efter som Citanten ey haver Stæfnt Johannes Erichsen ind til Doms lidelse for Garnet, som Vidnerne har vidnet, saa og Vidnerne haver udsagt det der ey er stæfnt for beroer Sagen til neste Ting da Citanten baade Johannes Erichsen til at lide Dom for Garnet og de for hen førte Vidner under for hen aflagde Eed at tilstaae for Rætten deris forige udsigende Ved Continuations stæfning hafver at ind kalde.

Ass/esso/r von der Lippe contra Lars Haaland.

Mons/ieu/r Claus Blechenberg mødte paa Citantens Velædle og Velb/aa/r/ne/ Her/r Assessor Jean von der Lippes Vegne producerende Een Skriftlig stæfning datert Bergen d/en 23 Sept/embris A/nn/o 1733.

Indstæfnte Lars Henrichsen mødte for Rætten og paastod at Ass/esso/r von der Lippe burde møde Selv udi Sagen og iche lade Mons/ieu/r Blegenberg, som Procurator, gaae i Rætte for sig; hvor paa S/igneu/r Blegenberg anviiste Deris Kongl/ig Maj/este/ts Ham aller naadigste gifne

1733: 19

Bestalling af 21 April 1731 - Hvor ved Hand er Auctorizered at gaae i Rætte for alle over og under Rætter, saa Vel i Kiøbstæderne, som paa Landet i Danmarch og Norge. Hvormed Lars Haaland Var fornøyet.

Der paa begierede Blechengberg at Vidnerne maatte tages i Eed og giøre Deris forchlaring, Hvor paa efter at Eedens forchlaring for Vidnerne lydeligen var oplæst med formaning om at vagte sig for Men Eed, frem stod indstæfnte

Iver Olsen boende paa Aarestad og Ved Eed efter Loven udsagde, og svarede paa følgende af S/igneu/r Blechinberg giorde spørgsmaal 1. Hvad Tiid Vidnet haver tiltrædet forpagtningen paa Gaarden Aarestad og om iche strax efter indstæfnte Lars Henrichsen der fra bort kom? 2. Om Vidnet da iche og haver befundet Een deel af gaardsens afslagne Høe at have lagt Vinteren over paa Marchen og forraadnet? 3. Om iche er befunden, at Veyterne paa Bøen iche har været optagne til Jorde brugets Concervation? 4. Om iche Vidnet er Vitterligt, at indstæfnte Lars Henrichsen mens Hand hafde gaarden under forpagtning, har bort solgt og byttet af Gaardens Qvæg og Besætning samt, Hvad slags Qvæg og Hvor meget? 5. Om Hand iche ligeledis er bekiendt at Lars Henrichsen iche har været god for at opvarte dend Hannem i Forpagtningen tillige med Gaarden anfortroede Mølle, men sam/m/e til andre igien overdraget, og til Hvem? Til det 1ste Spørgsmaal

1733: 19b

Rs (Responderede =svarte) Vidnet d/en 14 April 1732 og strax der efter kom indstæfnte Lars Henrichsen fra gaarden. Til det 2dre Sp: (Spørgsmaal) Rs io (jo) det var Vidst. Til det 3die Sp: Rs Veyterne vare ey optagne, Da Vidnet kom til Gaarden, Men Hand tog Dem op. 4. Sp: Rs Tvende støcher Kalv-qvier Ved Vidnet at Være bort solgt fra gaarden; Men Een Oxe Veed Vidnet, som giorde skade paa folche og blev bort solgt og Een anden i dens stæd igien kiøbt, der iche var saa stor. 5. Sp: Rs Hand Veed at Lars Henrichsen overdrog Møllen til Een Anden, det sam/m/e tilstod og Citatus Selv.

Det 2det Vidne Jens Mogensen ligeledis boende paa Aarestad fremstod Ved Eed efter Loven Vandt, og svarede paa de til nest forige Vidne formerte Spørgsmaal, som følger. Til det 1ste Halv andet Aar er det siden Vidnet tiltrædde gaarden og da kom Lars Henrichsen strax fra gaarden. 2dre Sp: Rs Io (Ja). 3die Sp: Rs ligesom nest forige Vidne. 4de Sp: Rs Ligesom nest forige Vidne. Det 5te Sp: Rs ligeledis, som forige Vidne.

S/igneu/r Blechenberg paa Citantens Vegne forestillede aldrig at have indgaaet nogen Contract med Lars Henrichsen og Johannes Erichsen for Visse Aaringer, men alleniste mod Een Vis afgift overdraget Dem gaarden paa et Aar fra Fare Dag A/nn/o 1731 til Aars Dagen 1732, og det paa forsøg i fald de dend forsvarligen dyrchede, men som Hand igien

1733: 20

Befandt, at gaarden Ved Deris forsøm/m/else, det Hand nu og med Vidner har {af}beviist gandske maatte ruineris i fald de dend længere skulde ved blive, saa haver Ham dem betimelig udsagd og dennem særdelis Lars Henrichsen formedelst Hans Modvillighed i at betale sin resterende afgift, der om til Doms lidelse indkaldet til Som/m/er Tinget 1732. fra Hvilchen Tiid Lars Henrichsen med unyttige udflugter og paaskud om Vidners førelse Sagen haver opholdt, og Endelig Ved dette Aars Vaar Ting Ved Rættens Kiendelse er paalagt at give Ass/esso/r Lovlig Varsel til de af Ham paaskydende Vidners afhørelse, Men iche med noget sligt er fremkom/m/en, saa protesterede Comparenten nu imod ald Videre Sagens ophold, og Var Dom begierende efter hovet stæfnemaalet og forige i Rætte sættelse, saa Vel for dend paastæfnte Summa, som omkostningernis skades løse erstatning.
Rætten tillader dend indstæfnte Lars Henrichsen Anstand i Sagen til \at/ føre *sin (sine) paa beraabte Vidner til neste Vaar Ting om den imellem Ham og Citanten Mundtlig giorde Contract, des aarsag Lars Henrichsen maa tage i agt at Velædle og Velb/aa/r/ne/ Her/r Ass/esso/r von Der Lippe Ved lovlig stæfnemaal bliver indkaldet at høre Vidnernes udsigende, saa fremt det ey skeer bliver der afsagt Dom udi Sagen.
Mons/ieu/r Blechenberg reserverede sig sin paa-anche imod Rættens Kiendelse.

Frue Svanenhielms cont/ra Johannes Gregorsen.

1733: 20b

Paa Citantindens Vegne frem lagde Mons/ieu/r Peder Bejer Et Skriftlig Stefnemaal imod Johannes Gregorsen, hvor Ved Hand søges for 16 Rd 1 mrk, som hand endnu resterer paa sin Forpagtning med Videre stæfningen indholder datert Bergen d/en 23 Sept/embris 1733, dernest fremlagde Mons/ieu/r Bejer Een Regning belagt med stemplet Papiir.
Lensmanden Ole Totland og Lars Myrhdal Ved Eed efter Loven afhiemblede at have indstæfnt Johannes Gregorsen her til Rætten med mere end 14 Dages Varsel.
Eftersom indstæfnte Johannes Gregorsen ey møder, saa gives Hannem efter Loven advarsel og forelegges Lovdag at møde til neste Ting; hvilchet Citantindens Fuldmægtig drager Omsorg at bliver forkyndt for den indstæfnte.

Henrich von Rechen cont/ra Stephen Enochsen.
Citanten Ved Erich Kiempe lod producere et Skriftlig Stæfnemaal af {26} dato Kiøchelvig d/en 26 Septembr/is A/nn/o 1733 - dernest blev fremlagt {et Indlæ} Een Dom datert Grimstad d/en 28 April 1732.
Stephen Enochsens Hustrue mødte for Rætten og tilstod Hendes Mand lovlig at Være stæfnet.
Citanten tilbød sig selv at give dend indstæfnte Anstand i Sagen til neste Vaar Ting, som Rætten bevilgede, hvor Ved Sagen Acqviescerer til bem/el/te Tiid.

Henrich von Rechen cont/ra Michel Larsen paa Steensvigen.
Citanten lod Ved Erich Kiempe producere Een stæfning imod Michel Larsen datert Bergen d/en 26 Septembr/is Anno 1733.
Indstæfnte Michel Larsen blev paaraabt, men ey lod sig indfinde.
Lens Manden Ole Totland og Skafferen Lars Myrdal afhiemblede at have stefnt

1733: 21

Michel Larsen med mere end 14 dagis Varsel,

Da efterdi Michel Larsen ey mødte Ved Sagens paaraab, saa forelegges Ham Lovdag at møde til neste Ting.

Velædle og Velb/aa/r/ne/ Her/r Commerce Ass/esso/r Jean von der Lippe contr/a Post Mester Dam.
Mons/ieu/r Claus Blechinberg paa Citantens Vegne producerede et Skriftlig stæfnemaal til Vidners førelse imod Postmæster Dam,
Efter lovlig paaraab mødte ingen paa her/r Postmæsters Vegne, ey heller nogen af Vidnerne.
Stæfne Mændene afhiemblede Ved Eed efter Loven at have med mere end 14ten Dages Varsel indstæfnet Her/r Postmæster Dam og samtlig Vidner,
Des aarsag siden de indstæfnte ey møder, saa foreleggis baade Her/r Postmæster Dam og indstæfnte Vidner, at møde til neste Ting, Vidnerne gives Lov dag til neste Ting at møde under 20 Laads Sølvs Bøder: Ole Totland, Lars Myrdal.

Dernest blev restantsen over de ordinaire Skatter med andre for dette Skibreds Almue forfattet oplæst og forseiglet eftersom ingen indsigelse der imod blev giort, saa og restantserne for {dette} Kongens Tiende.

Lens Manden Ole Totland tilstod for Rætten at have rigtig bekom/m/et sin Lens Mands Løn for Aar 1733, som var 4 Rixdr; tillige at det var ham got giort Soldater udreedning af Hans paa boende gaard, som Hans for Rætten udgifne *qvitterin udviiser.

Postmanden Marcus Borge tilstod ligeledis at have bekom/m/et af Kongl/ig Maj/este/ts Foget Hans post Løn for aar 1733, som 2 rd 4 mrk. desligeste at Ham var got giort Munderings Penge og Soldater udreedning af Hans til lagde Post gaard med Videre qvitteringer indeholder.

1733: 21b

Noch Mandtalet for Self-Eyerne og Self brugende oplæst, forfattet og forseglet af Rætten.

Hvad det ordinaire Tingsvidne er angaaende de ordinaire og Sædvanlige Poster Var intet i dette Skibrede forfaldet.

Endelig blev opnæfnt Laug-Rætts Mænd som tilstundende Aar 1734 Rætten skulle betiene nemlig 5 af de g/am/l/e/ Michel Neden Thittelstad, Johannes Hornes, Hans Magnesen Giellestad, Ole Magnesen Giellestad Simon Mittun, og 3de unge, Niels Neder Dyngeland, Ole Rasmusen Neder Dyngeland og Ole Hausdal, Hvilche først for Laumanden haver at aflegge deris Laug-Rætts Eed, hvor efter de til Rættens betiening skal Vorde antagen.

Ole Størchesen indfandt sig for Rætten og begierede, at det maatte ind ført blive at Hand, naar Anne Jacobs Datter Vilde giøre Citanten Ole Størchesens Kone for Rætten Een *Sam/m/elig (Sannelig?) afbigt, og betale de paa Sagen anvendte Omkostninger, da Vilde Hand efter sin Christendoms Pligt forliges med Anne Jacobs Daatter hvor paa Anne Jacobs Daatter frem stod og med haand givelse og Kys \til Ole Størchesen/ giorde hans Kone nemlig Ole Størchesens afbigt og bad \om/ forladelse, forband sig og der hos, at Hun iche efter dags skulle tale et uhøflig ord til Ole Størchesens Kone, \hvis det skeede/ da skulde Sagen staae *hen (hende?) aaben for, Hvilchet Rætten bekræftede; og er saa denne sag forliigt og aldelis ophævet.

Sartor Schibred Dend 16 Octobr/is [1733]
Blev holdet Almindeligt Høste, Skatte og Sage

1733: 22

Ting med Sartor Skibbreds Almue paa gaarden Schauge overværende Kongl/ig Maj/este/ts Foget Over Norhordlehn og Vosse Fogederie ædle S/igneu/r Andreas Jessen, Bøgde Lensmanden Simon Schauge, og Eedsorne Laug Rætts Mænd Stephen {Agnes,} Aagaatnes, Peder Echerhofde, Ulve Nipen, Michel Leerøen, Engel Bildøen, Henrich Søre Biørøen, Niels Leerøen, Iver Tisøen med mere Ting søgende Almue,

Hvor da efter at Rætten udi Deris Majestets Høye nafn var sat, og Almuen til fredelighed, ædruelighed og Ærbødighed imod Rætten og Dens Betienter advaret er først Tinglyst Svoren Skriver Tønders Bestalling tillige med alle de Kongl/ig Forordninger og Befalinger, som paa Fol/io 13 findes indførte extract-Viis.

Lars Erichsen Landraaes udstæde Bøxel Brev til hans Søn Niels Larsen paa 18 merker Fisk udi Gaarden Landraae datert Schauge d/en 16 Octobr/is 1733 - med bem/el/te Niels Larsens paa tegnede Revers.

Mad/ame Vessels udstæde Bøxel Brev til Thomas Larsen Ost-Tvetten \paa/ 21 Merker Fisk udi gaarden Østvet udi Sartors Skibred datert Lundgaarden d/en 22 Junij 1733.

Thomas Stephensen Algerøens udstæde Bøxel brev til Dend ærlige Mand Rasmus Stephensen paa ½ Vaag Fisk udi gaarden Landeraae datert Schoege d/en 16 Octobr/is 1733 - der Ved fulgte Leylendingens revers.

Ole Landeraaes, Peder Hammeres, Joen Tøesøens og Jens Vindenesses udstæde Bøxel Brev til Anders Olesen Lerøen paa ½ Vaag Fisk udi gaarden Nordre Toft, som er Een halve part af Engelbricht Olsens *Noretofs brug, Datert Schoege d/en 16 8br (Octobris) 1733 - med Leylendingens paategnede revers.

Ole Hansen Landeraaes udstæde Bøxel Seddel paa sine Børnes Vegne til Hans Søn Ole Olesen paa 13 ½ Merker Fisk udi gaarden Landeraae Datert Schoege d/en 16 Octobr/is 1733 - med Leylendingens paa tegnede revers.

Poul Schoges, Hans Schoges, og Christen Jensen Lille Sangels udstæde Bøxel Brev til Christen

1733: 22b

Jensen Lille Sangel paa 2 pund og 6 merker Fisk udi Gaarden Lille Sangel af dato 16 Octobr/is A/nn/o 1733 med Leylendingens paategnede Revers.

Her/r Hans Abels udstæde Skiøde til Margaretha S/a/l/ig/ Abraham Vessels paa 4 pund Fisk udi gaarden Hummelsund datert Vesnæs d/en 4 Junij 1733 - efter dets Videre Medfør.

Lars Olsen Dahles Bøxel *Brevet udgivet til Iver Larsen paa ½ Vaag Fisk datert Schoge 16 Octobr/is 1733 - og Lydende paa ½ Vog Fisk udi Gaarden Bache. Der ved fulgte Leylendingens Revers.

Peder Monsen Lochøes udgivne Skiøde til Christian Daniel Orring (Orning) paa 2de Marcher Fisk paa dend Norderste part udi Gaarden Lochøen datert d/en 16 Octobr/is 1733 paa Lochøen.

Hans Nielsens og Mons Thomesøns udstæde Bøxel brev til Johan Olsen paa 2 pund 6 merker Fisk udi gaarden Lille Sandgolt der Ved fulgte Leylendingens Revers, Datert Schauge d/en 16 Octobr/is 1733.

Dend 17 Octobr/is blev Rætten igien sat med for anførte Laugs Rætts Mænd, og blev da Tinglyst

Ole Olesøns udgivne Skiøde til Hans Søn Ole Olsøn paa Een Halv (Vog?) og Sex Marchs {Smør} Fiskes Leye udi Gaarden Eide udi *Notveds (Norhords) Fogederie og Sartors Skibbred datert Schauge d/en 17 Octobr/is 1733 efter des Videre udviis.

Michel Golten og Hans Medarvinger beklager sig, at De af Deris om kring boende Naboer og andre skeer stor forfang udi Deris udmarcher og Den Liden Skau som findes paa Deris Eyende Gaard Steensland, i det de iche alleneste forhuger Deris Skov men end og lader Deris Creatur Gaae i bem/el/te Deris udmarcher saa Opsideren der udover paa begge deele Maa lide stor skade og afbræch; des aarsag Michel Golten paa Egne og andre Vedkommendes Vegne \begierer/ at bem/el/te Deris Skou Ved Gaarden Steensland maae

1733: 23

Fredlyses efter Loven;
Thi bliver udi Deris Kongl/ig Maj/este/ts Høye nafn bem/el/te Steenslands Skau og udmarcher for ald slig {utørl} utilbørlig og Lovstridig indgreb og Medhandling Fredlyst, og saa fremt Nogen efter denne Dag tør understaae sig her imod at giøre og Handle, paadrager de sig Selv dend straf, som Loven for dem dicterer, der sig fredlyste Eyendom/m/er anmaster.

Peder Ellingsens og Ole Nøre Biørøens udstæde Skiøde dend 1ste paa Egne dend 2den paa Sin Myndtlings Vegne nafnlig Malene Niels Daatter til Niels Pedersen d/en første sælger 8 7/16 Merker Fisk, d/en anden sælger paa sin Myndtlings Vegne 2 13/16 Merker Fisk udi gaarden Nøre-Biørøen, der foruden forbinder Niels Pedersen sig at underholde sine g/am/l/e/ Forældre Deris Livs tiid. Datert 17 Octobr/is 1733 paa Schauge.

Peder Ellingsens udstæde Skiøde til Sin Sviger Søn Niels Hansen paa 2 13/16 Merker Fiskes Landskyld udi Gaarden Søre-Biørøen efter des Videre Medfør datert Schauge d/en 17 Octobr/is A/nn/o 1733.

Fogeden hafde ladet indstæfne Vidner angaaende det død fundne Barn Ved Fielde Kirche vide dend g/am/l/e/ Prot/ocol fol/io 100 og 110. Dernest begierede Fogeden Vidnes forhør,
Anne *Loche mødte Personlig for Rætten, thi blev Eedens forchlaring for Vidnerne Lydeligen oplæst med behørig formaning om at Vagte sig for Meen Eed, hvor paa fremstod

1. Guri Anders Daatter, der efter at formaning var giordt til Hende om at Vagte sig for Meen Eed, svarede under for hen aflagde Eed paa

1733: 23b

Følgende Spørgsmaal. 1. Om Hun kiender Ole Hansen, og hvor Længe Hand tiente Anne Lochøe, Rs (Respons = svar) Hand tiente der hos Anne Lochøe et Aar, Hun kiender Ham meget Vel og Veed at Hand fich sin Løn da Hand kom der fra, Veed iche hvor Hand Laae andet end hand Laae i Buen om Natten: Dette Vidne forchlarede at Hendes Søster Britte er Svag des aarsag ey i dag kand møde:

2. Dernest frem stod Niels Rasmusen og Ved for Hen aflagde og under sam/m/e Eed udsagde; lige som nest forige Vidne undtagen Hand iche Vist [kand?] sige hvor Oluf Hansen laae om Natten.

3. Marite Niels Daatter udsagde under for hen aflagde Eed Lige som nest forige Vidner.

4. Anne Niels D/aa/tt/e/r Vandt under forige aflagde Eed og svarede paa, det til Guri Anders Daatter giorde Spørgsmaal, Rs at Hun noch kiender Ole Hansen, men Var iche hiemme dend tiid Ole Hansen tiente Anne Lochøe.

5. Anne Niels Daatter et umyndig Barn blev frem stillet for Rætten og uden Eed tilspurgt, som nest forige Vidner, men kunde iche svare eller Vaende andet end ney til hvad mand hende spurgte om;

6. Marte Anders Daatter Kaabeltved frem kom efter stefnemaal og ved Eed Vandt efter Loven; at da Barnet blev Fundet Ved Fields Kirche Var Hun iche Hiemme, men ude paa Stølen, des aarsag ey Videre kand udsige i denne Sag.

7. Oluf Hansen tienende

1733: 24

I Buchen, som efter at Eedens forchlaring for Hannem lydeligen Var oplæst og behørig formaning til Ham giort om at Vagte sig for Meen Eed, udsagde Veed Eed efter Loven, at Hand kom til Anne Lars Daatter at *tiente (tiene) med dend Condition at hand skulle efter et halv Aars Tieniste, have Hende, ellers tiente Hand Hende et Aar, Veed iche at Hun har lovet til Barsel langt mindre at Hun skulle Være Moder til Barn, som blev funden Ved Fields-Kirche,

Her Ved lod Fogeden Sagen beroe, til Videre om nogit kunde opdages, hvis iche, saa begierede Hand det passerte beskreven.

Anne *Loches blev til spurgt om Hun noget hafde at svare i Sagen hvor til Hun svarede Ney.

Kongl/ig Majestets Foget lod indføre, at siden ingen af disse mangfoldige Vidner haver i ringeste Maade over beviist Hende at Være skyldig udi denne Sag angaaende det død fundne Barn paa Fields Kirche gaard, saa bliver dend for Anne Lochøes stillede Caution aldelis ophævet, og Hun at stilles ganske paa fri fod.

Christian Daniel Orning (Orring) producerer Een stefning imod Ole Olsen Møvigen, af dato Lochøen d/en 23 Sept/embris A/nn/o 1733.

Ole Olsen Møvigen mødte og tilstod lovlig at Være stefnet af Citanten angaaende Øll Sal,

Citanten siger i sit Stæfnemaal at dend indstæfnte iche alleniste haver solgt Øl i sit Huus, Men end og at Ole Olsen

1733: 24b

Fører Øl og driche Vahrer med sig til paa Kirche Veyen naar Guds Tienisten Ved Fiels Kirche bliver holdet, og *der der for handler. Der nest frem lagde Citanten et Indlæg af dato Lochøen dend 14 Octobr/is 1733 - hvor Ved fulgte Een Bevilling *Citante af for hen Værende Stiftamtmand Von Der Osten givet. Daterit 16 Decembr/is A/nn/o 1730, hvor Ved Citanten bevilges at Ved lige holde Krem/m/er Leyet paa Laachøen;

Indstæfnte mødte tilstod at sælge {lidet Øl} Øl i sit Huus, men ey at føre nogen Driche Vahrer med sig paa Kirche Veyen,

Citanten paastod Dom,

Thi blev for Rætt kiendt, som følger:

Dom

Dend Bevilling Citanten haver producert inde holder, at Hand skal til tæncht Være, for at Ved lige holde Kræm/m/er Leyet paa Laachøen sig med Sunde Vahre og for Almuen tienlig at forsiune, men der ved forbydes iche nogen Mand med Et Eeniste Ord at sælge Øl {eller andet}, thi Vil Hand, Citanten passere for Een Kræmer, som skal holde Kremmer Leyet ved lige, da Kand det iche tillegges dend Kræmer nafn som sælger Øl, Men dend, som Sælger Malt, Huuder, Salt, Tiere og Tran med Videre slige Vahrer, Bønder Kand have nødig udi: Een hast, naar det er om Vinteren eller andre Tiider ondt Veyer indfalder og Bønder iche kand kom/m/e til Bergen, Indstæfnte benægter og at Hand ey er skyldig udi det Citanten fore giver, uden at det kand undertiden Hende sig naar Almuen gaar til Kirchen, hand da kand selge et par Kander Øl til Dem, som

1733: 25

haver Lang Vey hiem fra Kirchen over alt saa \har/ Citanten iche bevist med det aller ringeste, at dend bevilling hand haver, kand extenderis til et forbud for alle andre Ved Ham boende at Sælge Øl, hvor for kiendis for Ræt at indstæfnt Ole Olesøn Møvigen for Citantens tiltale denne sinde bør aldeelis frie at Være.

Anders Kaarevig hafde ladet indstæfne Mons Steensland Dom at liide til at betale Citanten Sex Rixdaler, som staaer til Rest paa Hans Hustrues Arv tillige med at producere Laad Sedlerne med Videre, som for Rætten kand forefalde.

Mons Steensland og Hans Kone Mødte for Rætten erchlærende lovligen at Være stæfnte, sagde og der hos at Citati, Kone Ragela Lars D/aa/tt/er/ haver indlevert bem/el/te Om tvistede Arve gods til Ole Andersen og Thomas Andersen Glesnes, som begge for Rætten mødte og tilstod lovligen at Være stæfnede, hvor om Mons Steensland agtede at føre 2de Vidner, som Hand nu hafde til stæde her for Rætten nafnlig Ole Bache nu værende hos sin Søn Lars Olsen paa Gaarden Dahle og Michel Knudsen paa Bache, hvilche tilstode Lovlig at Være stæfnede,

Thi fremstod indstæfnte Ole Bache og efter at Eeden af Lovbogen for Ham Var lydelig oplæst med formaning om at Vagte sig for Meen Eed giort, udsagde: At Hand haver seet at Mons Steenslands Kone Ragela Lars Daatter haver *betalt levert* Ole Andersen og Thomas Andersen Anders Kaarevigs Kones

1733: 25b

Arve Godz bestaaende af Sølv \lenche/ Belte og Sex Rixd/ale/r i Penge;

Michel Knudsen Bache fremstod ligeledis og efter Loven med oprachte fingre Vandt efterat Eeden Var Ham betydet og forchlaret: at Hand Var nærværende og saae Mons Steenslands Hustrue tog Lod Seddelen op, Vidnet læste dend og Veed der stod i Seddelen Et Sølv Belte, men hvad Videre der stod i kand hand Vidnet sig iche erindre, saa og at Mons Steenslands

Kone leverte Ole Andersen forbem/el/te Sølv belte, og Sex Rixd/ale/r i Penge, som var Citantens Kones Arve part.
Efter at Vidner Vare førte bleve Ole Andersen og Thomas Andersen Glesnes for Rætten frem kaldede, hvor da de begge begierede, der iche maatte afsiges Dom i Sagen, men tilbød dem Selv, nemlig Ole og Thomas Andersen Glesnes, uden Videre proces og dispute; at Ville betale de Om tvistede Sex Rixd/ale/r som er Citantens Hustrue Arve part, saa og i lige maade at betale Citanten sin paa Sagen anvente Omkostning, som er 1 Rd og 4 sk, og ligeledis at betale til Mons Steensland i omkostning 3 mrk, saa at Ole Andersen haver at betale 4 mrk 10 sk og Thomas Andersen ligeledis 4 mrk 10 sk, hvor ved da denne Sag ganske er ophævet.

Mons Olsen og Michel Michelsen hafde ladet indstæfne Halvor Jonsen paa *Glester Nesset*, og Hans Anfinsen Ved *Aar haven* fordi de haver {ladet} \med/ Deris Bester fortrænget Dem i Deris *hauve (hage), med videre, som for Rætten kand blive paastaaet,
De indstæfnte Halvor Jonsen og Hans Anfinsen mødte iche efter

1733: 26

Trende ganges lydeligen paaraab, thi gives Dem Lov Dag af Rætten at møde til neste Ting, hvilchet Citanterne Selv besørger at blive De indstæfnte Lovlig forkyndt, thi saa fremt Halvor Jonsen og Hans Anfinsen da ey møder skal der blive kiendt i Sagen hvad Rætt og billighed medføres.
Stefne Vidnerne Lens Manden Simon Schoge og Engelbrett Tvedten Ved Eed efter Loven af hiemlede at have stæfnet Halvor Jonsen til dette Ting saa vel som Hans Anfinsen med mere end 14 dagis Varsel.

Ole Monsen Thelle hafde ladet indstæfne Grim Michelsen Nipen fordi Hand Vild have Sin S/a/l/ig/ Moders Laad i Nipen. og sam/m/e beboe, Var Citantens egen sigende, Men da stæfne Vidnerne frem kom forchlarede De \Ved Eed efter Loven/, at de hafde stæfnt paa Ole Monsen Thelles Vegne Grim Michelsen Nipen til \at/ møde for dette Ting og høre enten Citanten er Odels Løsnings Mand til Gaarden Nipen eller Grim Michelsen, fordi Citantens Moder boede paa Nipen før Grims Kones Fader Kiøbte Dend.
Rætten gav til afskeed, at siden Citanten ey \haver stæfnt/ som Lovens 5te Bog 3 Cap/itul 10 Art/icul, byder, saa henvises Sagen til Lov-Formeligere Stefnemaal.

Endelig blev opnæfnt Laugs Rætts Mænd, som til stundende Aar 1734 Rætten skulle betiene nemlig 5 af de gamle Orian {K..} Kaursland, Niels Mit Fielde, Grim Thelle, Hans Hitsøen og Ole Eide 3de nye Thomas Algerøen, Anders Bildøen og Johannes Søre Tofte, Hvilche

1733: 26b

*Hvilche først for Laugmanden hafver at af legge Deris Laug-Rætts Eed, Hvor efter de til Rættens betiening skal vorde antagen.

Dernest blev Restantzen over de ordinaire Skatter med andre for dette Stæds Almue, nemlig Sartor Skibreds, oplæst og forseglet, eftersom ingen indsigelse der imod Var giort, saa og restantzerne for Kongens Tiende.

Ligeledis Mandtalet for Self-Eyerne og Self brugende oplæst, forfattet og af Laug-Rætten forseglet.

Hvad det ordinaire og Sædvanlige Tings Vidne er angaaende de ordinaire Poster Var intet i dette Skibred forfaldet.

Lens-Manden Simon Schoge tilstod for Rætten at have Rigtig bekom/m/et sin Lens-Mands Løn for 1733 Aars tieniste nemlig 4 Rd, saa og got giort Munderings penge, for Hans paa boende gaard Schouge, Hvilchet Hans udgifne qvittering Videre udviiser datert Schauge d/en 17 Octobr/is 1733.

Herløe Skibred d/en 19 Octobr/is A/nn/o 1733.

Blev forbem/el/te Dag paa gaarden Frechau holdet for Herløes Skibreds Almue Høste, Skatte og Sage-Ting nærværende Kongl/ig Maj/este/ts Foget over Norhords og Vosse Fogederier Ædle S/igneu/r And/reas Jessen Bøyde Lens-Manden Andreas Tveten Eedsorne og tilforordnede Laug-Rætts Mænd Gunder Toschøen, Jacob Hansen Lansvig, Hans Fløgsand, Iver Husebøe, Ole Frechau, Ole Olsen Kausbøe, unge Gudmun Toschøen, og Rasmus Toschøen med mere Ting søgende Almue,

Hvor da efter at Rætten udi Deris Maj/este/ts Høye nafn Var sat og Almuen til ærbarhed, ædrue og ærbødighed imod Rætten og dens Betienter Var advaret blev Tinglyst Deris Kongl/ig Maj/este/ts Allernaadigste bestalling for Michael Tønder om at være Svoren Skriver udi Norhor lehns

1733: 27

Fogederie tillige med de Kongl/ig Allernaadigste Forordninger og Rescripter, som paa fol/io 13 findis indførte.

1. Mons/ieu/r Henrich Miltzlous udstæde Skiøde til Capitain Lyder Fasting paa gaarden Frechau skyldende Landskyld Smør 1 løb og 1 Tønde Malt efter des Videre medfør Datert Graven i Hardanger d/en 28de Sept/embris 1733.
2. Velædle og Velb/aa/r/ne/ Her/r Lans Domers og Laug Mands Niels Knagenhielms udstæde Bøxel Seddel til Michel Rasmusen Ohn paa Sex Merker 14 merker Fisk 1/6 deels Faars Landskyld udi gaarden Ohn i Herløe Skibred, der med fulgte ingen revers, datert 11 Julij 1733 Haabs Gaard.
3. Velædle og Velb/aa/r/ne/ Her/r Lans dommer Niels Knagenhielms udgivne Bøxel brev til Eilert Larsen paa 18 merkers Smørs ¼ tønde Maltes Landskyld udi gaarden Tvedt paa Aschøen, der ved ingen revers, datert 12 Januarij 1733 Haabs gaard.
4. Ole Michelsens udgivne Skiøde til Hans Brødre Gudman Michelsen og Knud Michelsen Er Ole Michelsen efter hans S/a/l/ig/ Fader Michel Knudsen Toschen efter sluttet Skifte brev d/en 10 No/vem/br/is/ 1711 arveligen tilfalden Jordepart udi gaarden Toschen som efter bem/el/te Skifte brev er vurderet og udlagt for 11 rd 5 mrk 4 sk datert 29 April 1733 - efter des videre Medfør.
5. Commerce Ass/esso/r Johan Lausens udgifne Bøxel brev til Hans Nielsen Alveim paa 2 pund Fisk og ¼ deel Faars Leye udi gaarden Alveim, hvor ved fulgte Leylendingens paategnede Revers datert Herløe Gaard d/en 15 Sept/embris 1733.
6. Jørgen Veinvichs Bøxel brev Paa egne og med Eyers (Eyeris?) Vegne til Asbiørn Haaversen paa Et pund Sex March Smør udi gaarden Erdal der ved fulgte Leylendingens revers. datert 2 Sept/embris 1733 i Bergen.

7. S/igneu/r Rasmus Heltis udgivne Bøxel Seddel til Mons Nielsen paa 13 ½ March Fiskes Leye udi gaarden Nottenes uden Leylendingens revers. datert Bergen d/en 5 Junij 1733.

Velædle og Velb/aa/r/ne/ Her/r Lans domer Niels Knagenhielms udgivne Bøxel Brev til Anders

1733: 27b

Knudsen Berland - 8te Marcher Smør 1/9 Huud og 5 ½ Kande Malt Landskyld brug udi gaarden Øfre From/m/ereid i Herløe Skibred dateret Haaeps gaard d/en 4de Sept/embris 1733 - ingen revers medfulgte.

Dit/oes Bøxel Brev til Niels Andersen Fosse paa et pund, Siuf og Een halv March Smør og Een 3die deels Huud Landskyld udi gaarden Fosse datert Hops gaard d/en 11 Julij 1733 - uden revers.

Anders Bastesen Røesetters Bøxel brev til Anders Olsen Hopland paa Tolv March Smør et Siett deel tønde Malt udi gaarden Røesetter. datert Frechau d/en 19de Octobr/is 1733. med Leylendingens paategnede revers.

Høyædle og Velbaarne H/er/r Stifts-Befalings Mands Ulrich Kaases Resolution paa Her/r Lans-Dom/m/er Knagenhielms ansøgning *op (på) 8te nye Laug-Rætts Mænds opnæfnelse i hver Tinglaug datert Bergen d/en 12 Octobr/is 1733.

Commerce Ass/esso/r Johan Lavsons Declaration angaaende gaardene Øfre og Nedre Tielstad, Harchestad og Eidet, der skylder tilsam/m/en 4 W/oger 1 pund 18 merker Fisk, som Hans Kiæristes Søster Jomfrue Birgitte Lillienskiold nu tilhører og Hende i Arv efter sin S/a/l/ig/ Fader er tilfalden, hvor Ved Her/r Commerce Ass/esso/r giver til kiende for alle og Een hver, at Om Hans Frues Søster bem/el/te gaarder Ville afstaae, da er Hand paa sin Frues Vegne best Odels-berettiget til bem/el/te gaarder Øfre og Nedre Tielstad, Harchestad og Eidet, og at Hand Ved Skrivelse af dato (åpent rum) til skrevet Jomfrue Birgitte Lillienschiold om at Afkiøbe Hende bem/el/te gaarde, Men skulde Hun sig ey der til beqvem/m/e, da Declarerer Her/r Ass/esso/r Lausøn, at efterdi Hans Frue Ved Dom af Dato 13 April 1730 afstigt for Skifte Commissionen efter Hans S/a/l/ig/ Sviger Moder, afg/angen Frue Sidselle Kaas er til funden og udlagt hos bem/el/te sin Søster Jomfrue Birgitte Lillienschiold 84 Rd 1 mrk 14 sk, Vild Han for at kom/m/e til sit udlæg, holde sig til bem/el/te

1733: 28

gaarders Landskyld og Rettighed, indtil Liqvidation er skeed, best berettiget; derfor og alle og Eenhver advarer, som enten ved fuldmagt eller i andre Maader sig med godset vil befatte at de sig der fra entholder, indtil Jomfrue Lillienschiold først Ass/esso/r *Larsøn (Lavsøn) har giort Rigtighed for deris imellem værende. Datert Herløe gaard d/en 12 Octobr/is A/nn/o 1733.

Magister Jacob Steensens Bøxel Brev til Lars Johannissøn Nøre Fosse udgiven paa dend part i gaarden Grasdal i Herløe Skibred, Norhordlehns Fogederie og Ham/m/ers Præste Boel aller

naadigst Tillagt skyldende aarlig Een Halv Løb Smør og Tolv Kander Malt. datert Hammers Præste gaard d/en 22 Junij 1733 - der ved fulgte Leylendingens revers paa slet papiir.

Lars Olsen Levestad fremstillede sig for Rætten, der haver obtinert deris Kongl/ig Maj/este/ts allernaadigste brev datert Laurvigen d/en 27 Aug/usti 1733, Hvor ved Hand er bevilget at maa sig udi Egteskab begive med Siri Niels Daatter Bøgevold, endskiønt Hun Ham i 3die Leed og Hand ligesaa Hende i 3die Leed ere beslegtede, dernest begierede Lars Olsen Levestad, at Hans 2de her for Rætten uden Stæfnemaal mødende Vidner nafnlig Knud Rasmusen Schare og Besse Gutormsen Schare begge boende i Alenfits Skibred, maatte Ved Eed efter Loven Vidne og udsige hvor nær Lars Olsen Levestad og Hans Forlovede Fæstemøe hver andre ere paarørende; thi blev Eedens forchlaring for Vidnerne lydeligen oplæst med behørig formaning om at vagte sig for Meen Eed, hvor paa frem stode fornæfnte Knud Rasmusen Schare og Besse Gutormsen Schare, aflagde deris Eed med oprachte fingre efter Loven Vandt og udsagde at Lars Olsen Levestads Fader Ole Levestad og Hans Forlovede Fæstemøe Siri Niels Daatters Moder Kari Mons D/aa/tt/e/r Vare Søskende-Børn, saa at Lars Olsen Levestad og Hans Forlovede Fæstemøe Siri Niels Datter Bøgevold ere nest-Søskende Børn og ey hverandre nermere paarørende.
Lars Olsen Levestad begierede det for Rætten passerte beskreven, som bevilget blev.

1733: 28b

Dend 20 Octobr/is blev igien Rætten sat med foranførte Laug-Rættes Mænd.

Kongl/ig Majestets Foget over Norhord lehns og Vosse Fogederie Ædle Andreas Jessen Lod efter Her/r Stifts-Amtskriver Velædle H/er/r Jesper Heiberg Hans Skriftlige begiering datert Bergen d/en 9 Octobr/is sidst af Vigte publicere, at gaarden Rysland udi Herløe Skibred og Norhord lehns Fogederie beliggende, der skylder Aarlig Landskyld 1 ½ løb Smør og 1 Tønde Korn, skulle bort sælges, til dend Høystbydende,
Af bem/el/te gaards Ryslands opsiddere Vare tilstæde Mons og Johannes Rysland, Dem blev end og Mundtlig af Rætten tilkiende givet, at i fald de hafde i Sinde at Kiøbe Deris paa boende gaards Parter, skulle de inden denne Maanets udgang indfinde Sig hos Her/r Stifts-Amt skriver Heiberg udi Bergen for at accordere om Kiøbet, da Dennem imod Pengenes betaling Lovformelige Skiøder skulde medeelis, med bem/el/te Stifts-Amtskrivers paateigning at Pengene udi Hans Maj/este/ts Cassa ere betalte, Men hvis det iche skeer, da maae de Siden tilskrive sig dend skade der af for Dem kunde flyde om Gaarden til andre Liebhabere og Boes liids folch, der sam/m/e agter at beboe nemlig gaarden Rysseland, som er Velb/aa/r/ne/ Morten Svanhielms Odels gaard og Eyendom.

Lieutenant Jacob Lansvig hafde paa sin Faders vegne stæfnet {Ole Halvorsen} \Lars Olsen/ Lansvig: vide g/amme/l Protocol fol/io 108 - og mødte i dag Citanten Selv tillige med Hans Fader Ole Halvorsen Lansvig, begierede Sagen maatte blive foretaget,
Indstæfnte Lars Olsen Lansvig mødte Selv for Rætten og tilstod at Være forelagt til at møde i dag her for Rætten, Men efter at Rætten hafde giordt spørgsmaal til Ham om Sagen, sagde Lars Olsen Lansvig, at da Hands Daatter gich

1733: 29

I Tieneste hos Ole Halvorsen, sagde Lars Olsen at Hans Daatter kunde blive i Tiennisten til Michels Dag først kom/m/ende, Men siden hand ey Vidste hvad imidlertid kunde foreholde

og om Hand sin Daatter selv behøvede, kunde Hand ey længere forsichre Ole Halvorsen om sin Daatter længere at beholde for Løn i sin Tienniste;
Citanten sagde at {Ole} Lars{en} Ham loved Hans Fader, nemlig Lieutenant Lansvigs fader, at *Ole Larsens* (Lars Olsens) Daatter skulde for det første tienne Ham i Sex uger til Michels Dag 1732, Hvor for Hun skulde have Løn, og siden fra Michels Dag bem/el/te Aars og til Michels Dag A/nn/o 1733.
Indstæfnte *Ole Larsen* (Lars Olsen) sagde at Hand ichun hafde tilsagt Ole Halvorsen Lansvig sin daatters Tienniste til Michels Dag 1732 formedelst hans Kone var gebrechlig.
Citanten Lieutenant Lansvig paa sin Fader Ole Halvorsens vegne paastod Dom, det sam/m/e var Lars Olsen og begierende.

Dom.

Eftersom Citanten Jacob Lansvig, der paa sin Faders Ole Halvorsens Vegne, haver her for Rætten ladet indstæfne Lars Olsen til at lide Dom, fordi Lars Olsen skal have udi urette Tiid taget sin Daatter af Ole Halvorsens Tienniste, iche beviser lovlig sit foregivende, og Indstæfnte her for Rætten i Citantens nærværelse benægter Citantens paastand, sigende der hos: at Hand ichun til Michels Dag A/nn/o 1732 hafde til sagt Citantens Fader sin \Daatters/ tienniste formedelst Lars Olsens Kone Var Gebrechelig, for des aarsag Hand ey kunde unvære sin Daaters Tienniste Selv, hieme i sit Huus, Hvor fore kiendes for Rætt at Lars Olsen for Citantens tiltale aldelis bør fri at Være.

1733: 29b

Ass/esso/r Johan Lavson hafde ladet indstæfne Opsidderne {og} Jens og Christopher Vigebøe vide g/amme/l Protoc/ol fol/io 100 - og Mødte i Dag paa Citantens Vegne Mons/ieu/r Peder Bejer producerende et stæfnemaal imod bem/el/te Opsiddere af dato 1 Octobr/is A/nn/o 1733 - som for Rætten lydeligen blev oplæst,
Indstæfnte Jens Vigebøe mødte allene for Rætten /: efters/om Citanten for hen hafde forliigt sig med Christopher Vigebøe :/ beklagede sin fattigdom, der hos den Elendige Tilstand Hans Kone var udi, saa at Hand frygtede for at Hand des Aarsag, om Domen gich ham imod, at H/and maatte gribe til Betle Staven,
Mons/ieu/r Bejer paastod Dom paa Her/r Ass/esso/r Lavsens Vegne, og refererede sig til det forhen producerede Forliig og nu fremlagde Stæfnemaal, thi blev for Rætten afsagt som følger:

Dom.

Efter som her udi Rætten er frem lagd Een Aastæds forretning af dato 15 Septembr/is A/nn/o 1732, angaaende Een Dispute om \frie/ Mielder imellem Citanten Velædle og Velbyrdige Her/r Commerce Ass/esso/r Johan Lausen og Vigebøes Opsiddere indstæfnte Christopher og Jens Vigebøe, udi sam/m/e Forretning er til slutning indført et forliig imellem Citanten Her/r Ass/esso/r Lausen og bem/el/te Vigebøes Opsiddere oven staaende dato sluttet og af Rætten Confirmerit, hvor udi Vigebøes Opsiddere Christopher og Jens Vigebøe ere til holden at betale Processens omkostning med 9 Rixdr 2 mrk, Citan/ten Ved stæfne maal til i dag haver atter ladet indkalde Jens Vigebøe, som dend der ey i mindelig haver vildet sig indfinde med betalingen, og paastaaer Dom over Ham for dend {halve}\3die/-part af bem/el/te 9 Rd 2 mrk, efter som Christopher

1733: 30

Vigebøe sig haver beqvem/m/et til betaling, og betalt de 2/3 deele tillige med Processens Omkostning. Jens Vigebøe hafde iche noget lovformeligt her imod at indvende, alleniste

beklagede sin fattigdom og Elendighed, hvilket Rætten iche {efter Loven} kunde reflectere paa, Men kiendte for Rætt; at Indstæfnte Jens Vigebøe bør at betale Een 3die Part af de paa stæfnte 9 Rd 2 mrk, som er 3 Rd 10 2/3 sk til Citanten Velædle Her Commerce Asse/sso/r Johan *Larsen (Lausen) og i Processens Omkostning 1 Rd 1 mrk 8 sk alt inden 15 dager under Nam og Excution ved Rættens Vidre befordring efter Loven.

Kongl/ig Maj/este/ts Foget over Norhord og Vosse Fogederier Ædle S/igneu/r Andreas Jessen hafde paa Embedes Vegne ladet til dette Høste Ting indstæfne Peder Andersen Fielsende til Bøders betaling efter Loven, som er 24 Lod \Sølv/ for begangne Lejermaal med Niels *Erchstads (Erstads?) Daatter, tillige med Processens omkostning.
Peder Andersen Fielsende blev af Rætten lydeligen paaraabt, Men ingen møtte paa Hans Vegne,
Stæfne Vidnerne Diderich Andersen Holme Knappen og Halvor *Anders Holme Ved Eed efter Loven af hiemlede at have forkyndt *stenemaalet Mundtlig for Peder Andersen Fielsen[de] Selv mere end for 14 Dager.
Kongl/ig Maj/este/ts Foget begierede foreleggelse for indstæfnte *Peders Andersen Fielsende, Som Rætten bevilgede, og saa fremt Hand da ey møder, saa bliver Dom afsagt i Sagen til neste Ting.

Ole Monsen Tosvigen hafde ladet indstæfne Mons Olsen Tosvigen fordi Hand skal have beskyldt Citanten for at hand

1733: 30b

Haver optaget merche steene paa Bøen der om at høre Vidnere, baade Mons Olsen og Hans Huustrue Barbu /: der same Ord om Citanten haver ladet falde :/ indkalde tillige med at lide Dom, fordi de {haver} ord Var talte af Mons Olsen Tosvigs Hustrue om Citanten Ole Monsen at hand var Een Merche Tiuv og det høe Citanten lod indbære i dette \...?../ i sin Lade var Tiuve lette;
Paa dend indstæfnte Mons Olsen og hans Hustrue Barbu blev lydeligen raabt efter Loven, men de lod sig ey indfinde;
Stæfne Vidnerne Niels *Vollou (Valle) og Helje Espetved Ved Eed efter Loven afhiemlede at have til i dette Høste Ting ind stæfnet Mons Olsen og hans Hustroe med mere end 14 Dages Varsel og talte med Dem Selv da de bleve Varslede,
Der om at Vidne ere indstæfnt af for bem/el/te Varsels Mænd Vidnerne Vincentz Michelsen Tosvig, Niels Olsen *From/m/erig tienende Citanten, Jacob Monsen og Arne Monsen Tosvig som ere indstæfnte Mons Olsens Sønner.
Dernest begierede Citanten Ole Monsen Eedelig Vidnes forhør, thi blev Edens forchlaring for Vidnerne af Lov bogen lydeligen op læst med behørig formaning om at vagte sig for Meen Eed, hvor paa fremstod indstæfnte

1. Vincentz Michelsen Tosvig og Ved Eed med oprachte Fingre efter Loven udsagde: at dend tiid i Som/m/er Vidnet gich og sloe høe hørte Hand Mons Olsens \Kone/ sagde til Citanten Ole Monsen at gud skulle forbande Ole Monsen dend iord Tiuv for ald dend forargelse der kom af Ham, Videre Viste Hand iche at Vidne i denne Sag;
2. Niels Olsen Frommereide tienende Citanten efter egen sigende

1733: 31

Fiorten Aar g/amme/l udsagde uden Eed, at hand hørte noch Mons Olsen sagde til Ole Monsen da Hand gich Ved merchet hvor hand slog Høe, der gaar Du med Tyve letane Dine. Videre *Vedste Hand iche at forchlare;

De andre indstæfnte Vidner Jacob Monsen og Arne Monsen mødte iche Ved Sagens paaraab, hvorfore Citanten begierede foreleggelse for Dem at møde til neste Ting.

Efter som indstæfnte og lovlig varslede Jacob og Arne Monsen iche i dag her for Rætten til at Vidne haver Sig indfunden saa bliver de her ved af Rætten forelagde under 20 Laad Sølvs Bøder hver, at møde til neste holdende Vaar Ting, og da deris sandhed i denne Sag ved Eed efter Loven at udsige, til sam/m/e Tiid og Stæd advares og Mons Olsen og hans Hustrue Barbue, saa fremt de sig ey indfinder bliver Dom afsagt i Sagen.

Johanna Svatzkop hafde til dette Høste Ting ladet indstæfne Ole Rasmusen Jertaas boende paa gaarden Jertaas Dom at lide til at indfrie sin til Citantinden udgifne Revers af dato 13 Januarij A/nn/o 1733 lydende paa dend Sum Fem Rixdr Tre March og 8 sk tillige med at erstatte denne Processis foraarsagede omkostning.

Paa indstæfnte Ole Rasmusen Jertaas blev efter Loven lydeligen raabt, men Hand hverchen Selv eller nogen paa Hans vegne mødte;

Niels Valle og Mons Valle begge boende paa Gaarden Valle af hiemlede med oprachte fingre efter Loven at \de/ med 14 Dages Varsel til dette Høste Ting hafde indkaldet Ole Rasmusen, og talte med Ham selv.

Mons/ieu/r Herman Vulf mødte paa Citantinden Johanna Svartzkops Vegne producerende Een revers udgiven af Ole Rasmusen datert Bergen d/en 13

1733: 31b

Januarij A/nn/o 1733 - og paastod Dom,

Men Rætten fandt for got, paa det Ole Rasmusen Jertaas ey skulle beklage sig for overiilelse af Rætten, at Ole Rasmusen forelegges Lov dag til neste Vaar Ting, Hvilchet lovligt at skee Citantinden Selv drager omsorg for, og saa fremt Hand Ole Rasmusen da ey møder, bliver Dom afsagt i Sagen.

Commerce Ass/esso/r Johan Lausen hafde ladet indstefne Niels Hatten vide Fol/io 108 - og mødte i Dag paa Citantens vegne og producerede dend ergangne Interlocutorii Kiendelse af Dato 20 Martij 1733 - tillige med Een af Lens Mand Anders Tveten og de 2de Mænd Hans Fløgsand og Niels Valle giorde Huuse besigtelse paa slet papiir, som beløber sig til 14 Rixdr 4 sk, hvor paa er leveret 2de Kiør á 3 Rd støchet er Sex Rixdr, 1 Kalv 1 rd tilsam/m/en Syv Rixdr, rester saa 7 Rixdr 4 skilling for hvilche penge paa Her/r Ass/esso/r Lousens Vegne paastaais Dom tillige med Processens omkostning.

Stefne Vidnerne Niels Valle og Helje Espetved Ved Eed efter Loven af hiemlede at [have] forkyndt Lav dag for Niels Hatte d/en 1ste Octobr/is sidst afvigte.

Mons/ieu/r Bejer paa Her/r Ass/esso/r Lovsens Vegne paastod Dom:

Thi blev saaledis for Rætten afsagt.

Dom

I aller underdanigste følge af Deris Kongl/ig Maj/este/ts Høy-priis lige Lovs 1ste Bogs 16 Cap/itul der udtrøchelig befaler at naar nogen beklager sig forurettet at være paa Jord, Eng, Skov Skifter og ierder, Vand fald, Bygning, etc som iche kand kiendes paa førend syfn eller Besigtelse skeer, da skal Svorenskriveren

1733: 32

Med Sex Lav-Rætts Mænd, som Fogeden opnæfner kom/m/e paa Aastæderne og der granske og besigte, hvorledis det haver sig der med, paa hvilchen granskning og besigtelse Domeren bør kiende - derforuden siger Lovens 3die Bog 14 Cap/itul 30 Art/icul, at dersom Leylending lader sine Huuse forraadne for vandrygtes skyld, eller holder ey sine Huuse ved lige, da skal Hand betale Aabod, eftersom sex skiellige Mænd dend vurderer, alt saa henviises Sagen til Aastæden der at paa kiendis.

Dend 21 Octobr/is blev Rætten igien sat med for anførte Laug-Rætts Mænd.

Her/r Jonas Mechelborg Ved stæfne maal datert Lille Hammer d/en 3 hujus (i denne måned), som Citatus Anders Tveten selv hafde tegnet paa d/en 6te Octobr/is nest efter Ham lovlig at være forkyndt, hafde til dette Høste Ting ladet indstæfnte bem/el/te Anders Tveten til at liide Dom fordi Hand Anders Tveten ey i Mindelighed haver villet betale enten Kirche eller andre Extraordinaire Skatter af Hammer Præste gields Kircher for afvigte Aar 1731, hvilche bedrager i alt dend Summa 23 Rd 1 mrk 8 sk tillige med at erstatte Citanten Processens omkostning tilstræchelig med Videre, Original stæfningen indeholder.
Anders Tveten mødte selv for Rætten og frem stillede Ole Frechau og Ole Erstad, som paa Hans Vegne Ved mundtlig Contra Varsel hafde til denne \Rætt/ indstæfnt, Her/r Jonas Mechelborg til at producere Regning for det {af} Her/r Mechelborg hafde oppebaaret af Hammers Præstegields Kircher udi forbem/el/te Aar 1731 - Hvilchet kald og varsel bem/el/te Varsels Mænd Ole Frechau og Ole Erstad ved Eed efter Loven afhiemlede at have forkyndt for Her/r Jonas Mechelborg Selv for 14 Dage siden.
Anders Tveten lod her nest indføre hvor meget opbørslene ere for Aar 1731 nemlig 1. For Hammers Kirche 42 Rixdr 3 mrk, Hosangers 31 Rd 3 mrk 7 sk Mælands Kirche 23 Rd 1 mrk

1733: 32b

Alversuns Kirche 12 Rd og 12 sk, des foruden Haver Her/r Jonas Mechelborg oppebaaret Tiende hos Ole Rasmusen Jertaas 2 mrk 8 sk, Hvilche bedrager sig til Dend Summa 109 Rd 4 mrk 13 sk, for Hvilchen Sum/m/a Anders Tveten i følge af sin forkyndte Contra stæfning formodede at Her/r Jonas bliver tilfunden at giøre Ham Reigning og liqvidere med Ham Anders Tveten, og naar det er skeed, er Anders Tveten, om Hand skulde blive Her/r Jonas Mechelborg noget skyldig, overlødig og villig til at betale, Hvad Han til kom/m/er med Rætte at betale,
Hvor ved Sagen beroer til neste Vaar Ting, for at indhendte Citantens Erchlæring og svar paa Anders Tvetens *prætion, som Hand haver Contrastæfnet for.

Mons/ieu/r Rasmus Helt Borger udi Bergen hafde ladet indstæfne Johannes Joensen Herlevær Dom at liide til at betale Een Hommer Kiiste, som Johannes Joensen Herlevær skal have taget Ved Jordholmen, tillige med indstæfnet Ole Jorholmen at Vidne om bem/el/te Hom/m/er Kiiste, og bem/el/te Johannes Herlevær at anhøre Ole Jorholms udsigende om sam/m/e Hom/m/er Kiiste, tillige med at Ole Jorholm skal give til kiende flere Vidner udi Sagen;
Stæfne Vidnerne Diderich Andersen boende paa Holme Knapen, og Niels *Vollou (Valle) Ved Eed efter Loven afhiemlede at have forkyndt stevnemaalet muntlig for mere end 14 dages siden for de indstæfnte. da de stæfnede talede Stæfne Vidnerne med Johannes Herleværs Kone, og med Ole Jorholmen Selv.

De Indstæfnte bleve efter Loven lydeligen paaraabte men ingen mødte af Dem; thi bliver de Her ved efter Citantens paastand af Rætten forelagde At møde til neste Vaar-Ting, Ole Jorholm foreleggis under

1733: 33

Tiuve Laad Sølvs Bøder at møde, at vidne, og Johannes Herlevær lige ledis advaris at møde og Høre, hvad der i Sagen kand Ham anrøre, Hum/m/er Kisten angaaende, Sam/m/e foreleggelse drager Citanten selv omsorg for Vedkom/m/ende lovlig at blive forkyndt;

Mons/ieu/r Rasmus Helt Borger udi Bergen hafver ladet indstæfne Niels Nødenes, som Haver opsagt sin Jord og Brug udi gaarden Nødenes, og paastaaer sin Bøxel tilbage, Hvilchet Citanten som Eyer iche kand tilstaae, saa og Var af Citanten indstæfnt Vidnerne Mons Nielsen og Ole Nielsen boende paa gaarden Nødenes til at Vidne om Jorde parten af bem/el/te Niels Nødenes opsagt.

Niels Nødenes frem kom for Rætten og tilstod lovlig at være stæfnet, Men nægtede at have opsagt sin gaard eller Jord.

Vidner Mons Nielsen og Ole Nielsen mødte for Rætten tilstaaende lovligen at Være stæfnede.

Dernest begierede Citanten de indstæfnte og for hen næfnte Vidner maatte tages til forhør, thi blev Eedens forchlaring for Vidnerne lydeligen oplæst med behørig formaning om at Vagte sig for Meen Eed, hvor paa fremstod indstæfnte

Mons Nielsen, og Ved aflagde Eed med oprachte fingre efter Loven Vandt: at Hand iche haver hørt at Niels Johannesen haver opsagt sin Jord, før nu hand er bleven stæfnet,

Det andet Vidne Ole Nielsen frem kom og efter at formaning Var giort til Ham om at Vagte sig for Meen Eed, Vandt med oprachte fingre efter Loven Ved Eed: ligesom nest forige Vidne, at Hand iche haver hørt at Niels Johannesen haver opsagt sin Jord og Brug.

Citanten Mons/ieu/r Helt begierede anstand i Sagen til neste Ting, som Rætten bevilgede.

Kongl/ig Maj/este/ts Foget over Norhord lehns og Vosse Fogederier Andreas Jessen hafde ladet indstæfne Niels paa Asch plads til at møde til dette Høste Ting, fordi Hand ey

1733: 33b

Efter advarsel haver sig indfunden til at Skydse, da Deris Kongl/ig Majestet reyste fra Bergen, der for Dom at liide med videre,

Paa Indstæfnte Niels paa Asch pladsen blev lydeligen ved Sagens foretagelse raabt, Men ey mødte,

Stefne Vidnerne Diderich Andersen boende paa Holme Knapen og Halvor Andersen Holme forchlarede ved Eed efter Loven at de haver stæfnet Niels paa Asch pladsen med mere end 14 Dages Varsel og talede, da de stæfnede Ham med Hans Pige.

Men eftersom indstæfnte Niels paa Asch pladsen ey var til stæde ved Sagens paaraab saa forelegges Hand efter Citantens begiering at møde til neste Ting at anhøre Vidnernes udsigende, og der efter Dom at liide, til først kom/m/ende Ting at møde advaris og Vidnerne under 20 Lod Sølvs Bøder, i fald de skulde udeblive, hvilchen foreleggelse Lens-Mand Anders Tvedt drager omsorg for Vedkomende at lade forkynde.

Kongl/ig Maj/este/ts Foget paa Embeds Vegne hafde til dette Høste Ting ladet indstæfne Niels Siurdahl Dom at liide fordi Hand ey, da Hand blev lovlig tilsagt, som de andre af Almuen, at skydse de Baader til bage eller andre fartøy, som hafde ført Deris Kongl/ig

Majestets Svite til Bergen, da de skulde gaae fra Bergen og til Trunhiem igien. ligeledis og for sam/m/e Modvillighed var indstæfnt Ole Nielsen Myrhtved til dette Høste Ting Dom at liide for sin nægtelse med at skydse for bem/el/te fartøy,

Paa begge Indstæfnte blev raabt, men ingen mødte,

Stæfne Vidnerne forchlarede Ved Eed efter Loven at de haver stæfnt Niels og talte Ved Hans Kone, og Ole talte \de/ selv ved, med mere end for 14 dage siden.

De indstæfnte mødte iche Ved Sagens paaraab, thi gives Dem Lov dag af Rætten at møde til neste Ting ellers bliver Dom udi Sagen afsagt.

1733: 34

Dernest blev restantzen for dette Skibreds Almue over de ordinaire Skatter med andre oplæst og af Laug-Rættet forseiglet efter som ingen indsigelse der imod blev giort, saa og restantzerne for Kongens Tiende.

Mandtalet paa Selv-Eyerne blev og oplæst for Rætten og af Lav-Rætten forseiglet.

Hvad det Sædvanlige Tingsvidne er angaaende de ordinaire Poster var iche andet i dette Skibbred forefaldet, end hvad Tingsvidnet inde holder om de 2de Leye maal, der i aaret 1731 ere faldne, de datis Frechau 19- 20- og 21 Octobr/is 1733.

Lens-Manden Anders Tveten tilstod for Rætten rigtig at have bekom/m/et sin: Lens-Mands Løn for Aar 1733, som er 4 Rd, saa og got giort Munderings Penge for Hans paaboende gaard Tvedt, hvilchet Hans udgifne qvittering Videre udviser af Dato 21 Octobr/is 1733.

Opsidderne paa gaarden Viig Nr 30 udi Herløe Skibred Rasmus Villumsen, Hvis gaard skylder 6 3/8 merker Smør, Niels Johansen, Hans *gaar skylder 12 ¾ Merker Smør, Rasmus Monsøn 12 ¾ Merker Smør Niels Larsen 12 ¾ Merker Smør, Mons Knudsen 14 ½ Merker Smør, Knud 4 ½ Merker Smør tilstod for Rætten at fogeden S/igneu/r *Anders Jessen iche af Dem haver fordret Skatterne langt mindre betalte pro Annis 1732 *et (og) 1733.

Sluttelig blev Opnæfnt Laug-Rætts Mænd, som tilstundende Aar 1734 Rætten skulde betienne nemlig 2de af de gamle Ole Nielsen Rysland og Christopher Olsen Vigebøe, og Sex Nye Johannes Schintved, Ole Iden, Niels *Vollou (Valle), \ey/ Rasmus Jertaas, Ole Nere Dal og Johannes Molleklef, Hvilche for Lau-Manden først haver at aflegge deris Laug-Rætts Eed, hvor efter de til Rættens betiening skal vorde antagne. NB. i stæden for Rasmus Jertaas, der er Een meget fattig Mand, blev opnæfnt Niels Siurdal, som tillige med De andre haver sin Eed at aflegge for Laug-Manden, da Hand tillige med skal blive antagen for at betienne Rætten.

Arne Skibred Dend 23 Octobr/is aar 1733

1733: 34b

Blev holdet almindeligt Høste, Skatte og Sage-Ting med Arne Skibreds Almue paa gaarden Yttre-Arne nærværende Kongl/ig Maj/este/ts Foget over Norhord len og Vosse Fogederier ædle Andreas Jessen, Bøyde Lensmanden Peder Arnetvedt og Eedsvorne og *tilforordne

Laugrættes Mænd, Niels Yttre Arne, Halvor Sangstad, Magne Bruraas, Johannes Tuenes, Johannes Iversen Tuenes, Hans Espeli, Ole Morvigen, Niels Bruraas,

Efter at Tinget udi Deris Kongl/ig Maj/este/ts Høye Nafn var sat, og Almuen til ædruelighed, ærbarhed og ærbødighed imod Rætten og Dens Betiente var *blev advaret, blev tinglyst.

Deris Kongl/ig Maj/este/ts Allernaadigste Bestalling for Michael Tønder at være Svoren Skriver udi Norhord lehn Fogederie.

Dernest de Kongl/ig Allernaadigste Forordninger om Kircherne og Jagten med andre rescripter, som paa Fol/io 13 findes extraherede.

Mons Johansen Schaars, Rasmus Monsen Grøves, Aamund Grøves, paa sin Myndtling Lars Magnusens Vegne, paa Gaute Aamundsens Vegne, paa Cari Aamunds Daatters Vegne, og paa Ingeborg Aamunds Daatters Vegne, Mons Røscheland paa sin Myndtling Aagaathe Magne Daatters Vegne Ole Aamundsen Grove paa egne Vegne, Elling{sen} \Aamunsen/ paa egne Vegne, Deris til Ole Olsnæs udgivne Skiøde paa 1 pund Smør 8te Kander Malt i gaarden Yttre Brudvig i Arne Skibred med Reservation af Odels Rættiheden datert Vallestrand d/en 13 April A/nn/o 1733 - efter des Videre Medfør.

Mad/a/me Adelusia S/a/l/ig/ Enevold Kiønings Efterleverskes Contract med Mons/ieu/r Eschild Louman og bem/el/te Mons/ieu/r Lohmans der paa tegnede Revers, Angaaende Hendes gaard Salhuus af skyld To punds Leye, som Hun Mons/ieu/r Lohman Borger i Bergen haver forpagtet og bortleyet paa Trende Aar for Aarlig Leye 45 rd efter des Videre indhold. Datert Bergen d/en 5 Octobr/is 1733. Sam/m/e Contract var underskrevet af Hendes Søn og Lauverge Johan Størch Kiønig, og af alle 3de forseiglet.

1733: 35

Henrich Larsen Smit Ved Panteforskrifning af dato 15 May A/nn/o 1733 udi Bergen, forsichrede Her Aauctions Directeur udi Bergen Bendix Ernst Mannich med Pandt og Prioritet udi Debitoris gaarder og Jordgodz nemlig Eisvog, Selvigen og Jordalen for Capital Courant M/yn/t 350 Rd.

Mad/ame Karen Friman S/a/l/ig/ General Toldforvalter Garmans udstæde Bøxel Brev til Anders Nielsen paa Een Bleege Plads og Huuse grund nest Synden Ved Matthis Johansens plads under store Sandvigens Leye maal, som Thomas Larsen til forn brugte. Datert Bergen d/en 4 April 1733 - uden revers.

Knud Christiansøns udgifne Skiøde til S/igneu/r Ludvig Rasmusen og Hans Hustrue Margrethe Vorsch paa Et Nøst bestaaendes udi store Sandvigen nest Ved S/igneu/r Matthias Boxes til hørende Boeder efter des Videre Medfør Datert Sanvigen d/en 15de Julij A/nn/o 1733.

Leenert Huch Ved Panteforskrifning af dato 13 Julij 1733 udi Sanvigen, forsichrede S/igneu/r Matz Forman med pandt og Prioritet udi Debitors iboende og af S/igneu/r Claus von Rechen tilkiøbte Huus, med hosstaaende Brøgger Huus, 2de Kør og nedmuret Brøgger Kiædel bestaaende paa Sandvig Veyen for Capital 60 Rd.

Knud Knudsen Ved pandte forskrifning af dato Sandvigen d/en 2 Junij A/nn/o 1733 forsichrede S/igneu/r Carl Nielsen Farver udi sit Huus bestaaende i store Sandvigen nest uden for Jan Gevers og alle Debitors Eyendeele Efter obligationens Yderligere Medfør for Capital 30 Rixdr Cour/ant.

Johan Reistads, Arne Røes og Anne Anders Daatters samt Lasse Andersen Øfstølds (Øfstveds?) udgifne Skiøde til Thomas Andersen Hane \paa/ 18 merker Smør 1 qvarter Malt udi Gaarden Stavenes efter des videre Medfør. datert Yttre Arne d/en 23 Octobr/is 1733.

Ole Johannesen Olsnæs Bøxel brev til Henrich Erichsen *Schafaaen (Skaftå) paa 1 pund Smør 8te Kander Malt udi gaarden *Mitbrudvig (Ytre Bruvik iflg. Bruvik-boka). datert Yttre Arne d/en 23 Octobr/is 1733 - uden revers.

Villum Nielsens udstæde Bøxel brev til Mons Johannesen paa 21 Marcher Smør udi Gaarden Sæterdal. datert Yttre Arne d/en 23 Octobr/is 1733.

1733: 35b

Johannes Gregoriisøn Jordals udgifne Skiøde til Ole Rasmusen Søraas paa 6 March Smør 3 Kander Malt udi Gaarden Søraas efter des yderligere udviis datert Yttre Arne d/en 23 Octobr/is 1733.

Mad/ame Abel Lem S/a/l/ig/ Mønichens Bøxel Brev til Hover Andersen paa dend part i gaarden Sætre, som S/a/l/ig/ Anders Sætre tilforn brugte skyldende aarlig ½ løb Smør, ½ Faar, ½ Mæle Malt udi gaarden Sætre datert Tveten d/en 27 Aprilis 1733 - hvor ved fulgte Leylendingens revers.

Siur Andersen Kaaldals udgivne Bøxel Brev til Lars *Haldor (Haldorsen) paa 3 ½ Merker Smør i gaarden *Lanhelle (Langhelle) datert Kaaldal d/en 25 April 1733.

Commerce Raad Hans Christian Gartners udgivne Bøxel Brev til Clemet Magnesen /: eller Bevillings Brev :/ paa 1 pund Smør og 12 Kander Malt udi gaarden Hauland, som bem/el/te Clemet Magnesen maa have i Leye fra 2den Octobr/is 1733 til ultimum Decembris 1736 datert Bergen d/en 2 Octobr/is 1733, Naar sam/m/e Aar er Expirerede, beroer det paa fornyelse, her ved fulgte Leylendingens revers.

Mons/ieu/r Eschild Lohman der har forpachtet Salhuus af Mad/a/me Adelusia S/a/l/ig/ Konings lod publicere, at, imedens Hand haver bem/el/te Salhuus under sit Leyemaal, iche vild tillade nogen at kaste i de Vande, som ligger under bem/el/te Salhuus uden hans tilladelse, {de} i lige maade advaris alle og Een hver der Ved boende at holde Deris Bester og Creatur fra Salhuus Bøe og udmarch eller fæebeyte, hvis de iche denne mindelige formaning Vild tage i agt, maae de selv tache sig for dend straf de kand efter Loven blive dømt udi. Datert Bergen d/en 21 Octobr/is 1733.

Dend 24 Octobris blev Rætten igien sat med foranførte Lau-Rætts Mænd.

Mons/ieu/r Henrich von Rechen hafde stæfnet S/igneu/r Ahasverus Jæger Ved skriftlig stæfne maal til d/en 18 Julij 1732 - vide Prot/ocol Fol/io 52 og 116, og mødte nu igien paa

Citantens Vegne Peder Johannesøn og producerede Een Reigning, hvor efter Hand paastod Dom,
Paa Mons/ieu/r Jægers Vegne mødte Ingen, endskiøndt der 3de ganger lydeligen paa Ham blev raabt,
Gunder

1733: 36

Jacobsen og Johannes Ingebretsen tilstod for Rætt ved Eed med oprachte fingre efter Loven, at de til i dag haver stæfnt Ahasverus Jæger med mere end 14 dages varsel og talede dend Tiid med Jægers Kone.
Peter Johansen refererede sig til sin forige paastand, og begierede Dom paa Citantens Vegne, som Rætten ey kunde nægte Siden Jæger har haft saa lang opsættelse i Sagen.

Dom.

Efter som indstæfnte Ahasverus Jæger af Citanten Mons/ieu/r Henrich von Rechen baade lovlig er bleven stæfnt, erholdet lang tiid opsættelse i Sagen, og til dette Ting lovlig er bleven advaret at møde, og Hand hverchen Selv i dag møder eller lader svare for sig, \ey/ heller noget indvender imod dend Reigning Citanten Ved Peter Johansen haver ladet producere paa dend Summa 38 Rd, som er lige sam/m/e Sum Jæger Ved stæfnemaal af dato Bergen d/en 7 Julij A/nn/o 1732 Her for Rætten blev ind Citerit til at lide Dom for dens betaling; Saa til findis Ahasverus \Jæger/ her ved og pligtig er at betale Citanten Mons/ieu/r Henrich von Rechen for bem/el/te Aatte og Tredive Rixdr, tillige med 1 Rd 3 mrk i Processens omkostning, alt inden 15 Dage under Nam og Execution ved Rættens videre befordring efter Loven.

Mons/ieu/r Philip Felgenhauer Ved skriftlig stæfnemaal af Dato Bergen d/en 8 Julij A/nn/o 1733 hafde ladet indstæfne Christian Christophersen boende i store Sandvigen Dom at liide til at betale Citanten 44 Rixdr Som Hand Citanten skyldig er, og tillige at betale Processens Omkostning;
Indstæfnte Christian Christophersen blev 3de gange lydelig *paaraab, Men ingen mødte paa Hans Vegne, Hvor fore Peder Johansen paa Citantens Vegne begierede foreleggelse for Indstæfnte at møde til neste Ting,
Thi forelegges bem/el/te Christian Christophersen af Rætten at møde og svare for sig til neste Ting ellers bliver i Sagen dømt.

1733: 36b

Stæfne Vidnerne Johannes Ingebretsen og Gunder Jacobsen Ved Eed efter Loven afhiemlede at have stæfnet Christian Christophersen med lovlig Varsel og end og aparte advarsel Ham at møde til dette Høste [Ting], foreleggelsen drager Citanten omsorg for Selv lovlig at blive forkyndt for Christian Christophersen, hvor ved Sagen beroer til bem/el/te Tiid.

Morten Olsen Ved Skriftlig stæfnemaal datert Bergen d/en 3 Octobris 1733 hafde ladet indstæfne Christian Christophersen boende i Store Sandvigen, at møde her til Høste Tinget for Skibrets Arnes Almue d/en 23 og 24 Octobr/is 1733 som holdes paa gaarden Yttre Arne, Dom at liide til at betale 9 Rd 2 mrk, som Hand Citanten skyldig er tillige med Processens Omkostning,
Paa Morten Olsens Vegne mødte Peter Johannesøn og paastod Dom,

Indstæfnte Christian Christophersen blev efter Loven 3de gange lydeligen paaraabt, men ingen mødte paa Hans Vegne,
Stæfne Vidnerne Johannes Ingebretsen og Gunder Jacobsen Ved Eed efter Loven afhiemlede at have med 3 ugers Varsel til \dette/ Høste Ting stæfnet Christophersen og talte dend Tiid med Hans Kone.
Men efter som Indstæfnte Christian Christophersen ey mødte, saa bliver Hand her ved efter Peter Johansens begiering paa Citantens Morten Olsens Vegne af Rætten forelagd at møde og svare for sig til neste Vaar-Ting, hvilchen foreleggelse Morten Olsen selv drager omsorg for Lovlig at blive forkyndt.

Udi Sagen Angaaende Anne Lars Daatter Breedsteen, som er funden død i Søen Ved Breedsteen, blev af Os samtlig kiendt, som følger.
Med Vidnerne, som dend 30 Septembris sidst afvigte udi Stenestø for Extra Rætten beviiste, at afg/angen Anne Lars Daatter,

1733: 37

Der for hen boende paa gaarden Breedsteen, og blev død funden udi Søen Ved Breedsteen, haver ført, medens Hun levede, Et Christeligt og gudfrygtigt levnet, med sine Grander og andre sine Bekiendte omgaaet i Enighed og Samdregtighed, Med sin S/a/l/ig/ Mand Johannes Clemensøn levet i Et Kiærligt og venligt Egteskab, saaledis, som Een ære-Kiær Danne Qvinde efner og anstaaer, Men at Hun efter sin Mands dødelige afgang, af Sorg; Tungsindighed, Hierte Klemelse og {af} Sygdom i sit Hovet aldelis Været behæftet, saa at Hun iche har haft roe inden eller uden Huuset /: det Hun for Eendeel af Vidner selv har beklaget i levende live :/ Des foruden haver Velærverdige Her/r Morten Ruus udgivet Een attest af dato 4 Sept/embris 1733, Hvor udi Hand attesterer, at Anne Lars Daatter har ført Een Christelig Vandel, flittig søgt Guds Huus, og andægtig brugt det høy-Værdige Sacramente, saa Hende intet usømeligt af Nogen kand paasigis.
Hvor fore Vi samtlig i følge af Deris Kongl/ig Maj/este/ts Høy priiselige Lov kiender for billigt at afg/angen Anne Lars Daatter bør nyde Een Søm/m/elig Begravelse i Christen Jord, og, naar Hendes gield tillige med denne Processis Omkostning er betalt af Hendes efterlatte Boe, det Øvrige da at være Hendes Arvinger hiem falden til at skiftes \Dem/ imellem, som Loven Dicterer.

Der nest blev opnæfnt Lau-Rættes Mænd, som til stundende Aar 1734 Rætten skal betienne Nemlig 4 af de gamle, Mons Blindem, Mons Hiorteland, Michel Sangstad, Michel Risnes, og 4 Nye nemlig Rasmus Sangstad, Johannes Herland, Hans Ulvesetter og Anders Hetland, Hvilche \for/ Laug-Manden først haver at aflegge Deris Laug-Rætts Eed, hvor nest de til *Rætten betiening skal blive antagne.

1733: 37b

Der nest blev restantzerne over de ordinaire {Ska} Skatter for dette Skibreds Almue lydeligen oplæst tillige med de andre Skatter og af Lau-Rætten forseiglet, eftersom ingen indsigelse der imod blev giort, saa og restantzen for Kongens Tiende.

Selv-Eyer Mandtalet blev og oplæst lydeligen og [af] Lau-Rætten forseiglet.

Hvad det Sedvanlige Tings-Vidne er angaaende de ordinaire Poster Var iche andet i dette Skibred forfaldet, end hvad Tings vidnet indeholder.

Lens Manden Peder Arnetvedt tilstod for Rætten rigtig at have bekom/m/et sin Lens-Mands Løn for aar 1733 som er 4 Rd, saa og at det var Ham got giort Soldater udreedning af Hans gaard, som af Ham beboes, det Hans qvittering udviiser.

De fem Post-Mænd tilstode ligeledis at have bekom/m/et deris Post Løn for aar 1733 - desligst at det var Dem got giort Munderings Penge og Soldater udreedning af Deris paa boende og tillagde Post gaarde, hvilchet Deris qvitteringer yderligere udviiser.

Mielde Schibred Dend 26 Octobris 1733.

Blev holdet *aldet Almindelig Høste, Sage og Skatte Ting med Mielde Skibreds Almue paa Tingstædet Vallestrand nærværende Kongl/ig Maj/este/ts Foget over Norhord lehn og Vosse Fogederie Ædle S/igneu/r Andreas Jessen, Bøyde Lens-Manden Johannes Ascheland, De Eedsvorne og til forordnede Lau-Rætts Mænd Gutorm Hund Ham/m/er, Ole Hafre, Erich Blom, Lars Reigstad, Rasmus Rønhofde, Johannes Rønhofde, Ole Hauge og Niels Reigstad med mere Ting søgende Almue,

Hvor da efter at Tinget i Deris Kongl/ig Maj/este/ts Høye Nafn Var sat, og Almuen til Ærbarhed, Ædruelighed og Ærbødighed imod Rætten var advaret, blev tinglyst først

Deris Kongl/ig Maj/este/ts Bestaling for Michael Tønder om at Være Svoren Skriver i Norhord lehn,

Dernest deris Kongl/ig Maj/este/ts Forord- og reschripter som paa fol/io 13 findes indførte, tillige med placaten angaaende Ass/essor Hansens godz, som i det Skibred skal auctioneris.

1733: 38

Johannes Thuenes udgivne skiøde af dato Bergen d/en 11te April 1733 til Capit/ain des Amis paa 10 2/7 Merker Smør og 6/7 *Kand Malt /: Capit/ain des Amis Nafn Ole Larsen Vefle :/ Anders Larsen Dahle Skiødede bem/el/te Ole Larsen 10 2/7 merker Smør og 6/7 Kander Malt, Magne Mogensen Grøve Skiødede Ham 5 1/7 merker Smør og 3/7 Kande Malt udi gaarden Søre Vefle efter Skiødes yderligere forchlaring.

Berge Christensen Røschelands, {Johan} Joen Christensen Haarsaas, Anne Christens tillige med sin Mand Johannes Hansen Schibenæs udstæde Skiøde til Ener Nielsen Helle paa 1 pund 3 merker Smørs Leye udi gaarden Bragevatten i Mielde Skibred datert Bergen d/en 4 Octobr/is 1733 - efter des videre Medfør.

Deris Kongl/ig Maj/este/ts Allernaadigst udgivne Skiøde datert Fredensborg d/en 20 Octobr/is 1732 til opsidderen Johannes Olsen paa dend Gaarde part Blomdahlen 1 Rixdr Landskylds Penge med Bøxel i Mielde Skibred og Norhors Fogederie udi Bergens Stift for 26 Rd 3 mrk 12 sk Courant, med reservation om Nogen skulle have Odels Rættighed paa bem/el/te gaarde part efter Loven, bliver dend dennem efter de paa Auctions stædet Stipulerede Conditioner uforkrænchet og forbeholden efter des Videre Medfør.

Henrich Erichsøn Schaftaaens udstæde Skiøde til Knud Nielsøn *Stochche (Stoche) paa 1 pund 7 ½ March Smør udi gaarden Hafre datert *Stochche d/en 21 Octobris 1733 - efter des yderligere Medfør.

Her/r Gert Gælmeydens udstæde Bøxel Brev til Erich Johannissøn Schreen paa Atten March Smør og Een halv Meele Malt i Gaarden Yttre Brudvig datert Haugs Præste gaard d/en 29 Aprilis 1733.

Dit/oes udstæde Bøxel Brev til Jens {Johannis} Johannissøn Olsnæs {E} paa Een halv Løb Smør og Een Meele Malt udi gaarden Yttre Brudvig. datert Haugs Præste gaard d/en 29 April 1733.

Herman Henrich Feiffs paa Velædle og Velb/y/r/dige/ Frue Josina Marie S/a/l/ig/ Schau by nacht Schønebølles udstæde Bøxel Brev til Anders Andersen paa Atten March Smørs og Tolv Kander Malts Brug udi gaarden Nordre Væsetter datert Bergen d/en 2den May 1733 - Der ved fulgte Leylendingens Revers.

1733: 38b

Ole Bastesen Kirche Brudvigs udstæde Bøxel Brev til Mand-hafde Soldat Johan Monsen paa Et pund Smør Aatte kander Malt udi gaarden Schaftun i Mielde Skibred beliggende der ved fulgte Leylendingens revers datert Vallestrand dend 26 Octobr/is 1733.

Dend 27 Octobr/is blev Rætten igien sat med foranførte Mænd.

Der nest blev foretaget med Auctionen paa Her/r Ass/esso/r og forige Stiftamtskrivers Godz efter Placatens indhold af dato Bergen d/en 22 Sept/embris sidst afvigte og udstæd af Høy-ædle og Velbaarne Her/r Admiral og Stiftsbefalings Mand Ulrich Kaas, Hvilchen baade paa Vedkommende Stæder her i Skibreddet, og her for Rætten i gaard og i dag lydeligen blev oplæst tillige med Auctionerne. og blev da først indsat

Gaarden Nedre Kleppe af skyld ½ løb Smør og ½ tønde Malt, hvilchen blev *opraab for 72 Rd Løben. Ingen bød, Dernest blev løben indsat for 68 Rd, Ingen bød, dernest blev løben opraabt for 60 Rixdr Ingen bød, Des aarsag Løben blev indsat for 48 Rixdr, Eftersom ingen enda bød, og Almuen sagde at Opsidderne Vare meget fattige blev løben indsat for 36 Rd Løben Eftersom Ingen Liebhabere sig indfandt ved opraabelsen erchlerede Velærværdige H/er/r Gertt Gelmuyden at hand Vilde give bem/el/te 36 Rd for Løben, Opsiderne blev paaraabt, Men ingen af dem Var til stæde.

Gaarden Røscheland af [skyld] 1 Løb \Smør/ 1 ¼ Tønde Malt blev indsat og *opraab for 72 Rd Løben, Ingen bød, dernest blev Løben indsat for 68 Rd Løben, Ingen bød, dernest indsat og opraabt for 60 Rd Ingen bød, des aarsag gaarden blev indsat for 3 mrk og 6 sk Marchen, Hvilchet alle Leylendinger tilstode at vilde give, Her/r Gert Gelmuyden bød der paa strax for Marchen 3 mrk 8 sk. Opsiderne Aschild, Mons, og

1733: 39

Iver bøde 1 Rd 5 sk for Marchen, thi blev gaarden Røscheland Dem og som Høyst bydende til slagen, stillede strax \til Cautionist/ Lens Manden for Mielde Skibred Velagte Danne Mand Johannes *Ashcheland, som selv det inden Tinge for Rætten tilstod. Opsiderne

begierede Separate Skiøder, Her Ved beroer det da til Kongl/ig Approbation efter Conditionernis indhold.

Dernest blev 3de gange lydeligen raabt Om nogen til dette Ting Sager hafde stæfnt, men ingen Comparerede.

Laug-Rætts-Mændene, som tilstundende Aar 1734 Rætten skal betienne blev opnæfnte, nemlig 5 gamle Ole Houge, Elling Houge, Thomas Reichstad, Anders Houge, Mons Røscheland, 3de nye Halvor Kielland, Mons *Neaastad og Johannes Pedersen Søre Hannisdal, Hvilche, før Rætten af Dem kand adminestreris Deris Lau-Rættes Eed for Lau-Manden hafver at aflegge, Da De deris Sæde udi Rætte kand beklæde.

Selv-Eyer Mandtalet blev lydeligen oplæst, af Lau-Rætten tilstaaet og forseylet.

Det Sædvanlige Tings Vidne angaaende Bøder og andre Poster blev af Rætten forseylet og tilstaaet efter som intet sligt var forefalden.

Restantzerne over de ordinaire Skatter for dette Skibreds Almue lydeligen oplæst tillige med andre Skatter Af Dem samtlig tilstaaet og forseylet, efter som indsigelse der imod ey blev giort.

Lens-Manden Johannes Ascheland tilstod for Rætten rigtig af Fogeden at være betalt sin Lens-Mands Løn for aar 1733 med 4 Rixdr, saa og af Ham var got giort Soldater udreedning af sin paaboende gaard Ascheland Det Hands qvittering dateret Vallestrand d/en 27 Octobris A/nn/o 1733 Videre udviiser.

1733: 39b

Hossanger Schibred Dend 28 Octobris 1733.

Blev holdet Almindelig Høste, Skatte og Sage Ting med bem/el/te Skibreds Almue paa Ting stædet Hoshofde nærværende Kongl/ig Maj/este/ts Foget over Norhords og Vosse Fogederier Ædle Andreas Jessen Bøyde Lensmanden Niels Hannistvedt, med Eedsvorne og til forordnede Lau-Rætts Mænd Johannes Holme, Ole Miøs, Magne Moen, Joen Moen, Niels Kleveland, Ole Tøsse, Gudmun Kleveland, Johannes Hevigen med mere Ting søgende Almue,

Hvor da, efter at Tinget i Deris Maj/este/ts Høye Nafn Var sat og Almuen til Ærbarhed, Ædruelighed og Ærbødighed imod Rætten Var formanet, blev først Tinglyst:

Deris Kongl/ig Maj/este/ts Bestalling for Michael Tønder om at Være SvorenSkriver i Norhord lehns Fogederie.

Dernest de Kongl/ig Maj/este/ts Forordninger og Rescripter, som paa Fol/io 37 ere Mentionerte tillige med Stifts befalings Mandens Placat angaaende Ass/esso/r Hansens Godz der skal Auctioneris.

Bøyde Lens-Mand Anders Tveten og Ole Olsøn Hoepsdahls Contract datert Frechau d/en 21 Octobr/is A/nn/o 1733, hvor ved Anders Tvedt til Forpagtning overdrager til Ole Olsen

Hoepsdahl dend til Hammers Kirche, Alversunds og Hossangers Annexer allernaadigst tillagde Korn og Smaa-Tiende /: undtagen Aasse Capell, Hvilchen Tiende Ole Olsen Hoepsdahl indeværende Aar 1733 er Overdraget imod dend Summa afgift 80 Rd efter des Videre Medfør.

Joen Joensen Fieldschaalnes udstæde bøxel Brev til Aschild Olsøn paa Et pund 3 merker Smør et Halv støche Faaer udi gaarden Jelvig datert Hoshofde d/en 28 Octobr/is 1733.

Bischop Oluf Cosmunsen Bornemans udstæde Bøxel Brev til Michel Fieldschaal paa \1 pund/ 3 Merker Smør, ½ Faar 3 Kander Malt udi gaarden Fieldschaal datert Bergen d/en 14 Octobr/is 1733.

Herman Henrich Feifs udstæde Bøxel Brev paa Frue Schiønebølles Vegne til Mons Knudsen paa ½ løb Smør udi gaarden *Agnes (Agnesgaard/Angelskår) datert Bergen d/en 15 Junij 1733 der ved fulgte Leylendingens Revers.

1733: 40

Marie Knuds Daatter Fieldschaaels udstæde Bøxel Brev til Ole Larsen Noraas paa 18 Merker Smør 15 Kander Malt udi gaarden Noraas - datert 28 Octobr/is 1733 - der Ved fulgte Leylendingens revers.

Børge Litlands og Ole Langelands paa Deris Myndtlingers Niels Nielsens og Giertrud Knuds Daaters vegne, samt efter given Fuldmagt paa \de/ Danne-Qvinders Ingeborg Fieldschaals og Giertrud Niels Daatters Miøs Vegne udstæde Bøxel Brev til Mons Nielsen \paa/ 18 Merker Smør og 12 Kander Malt udi gaarden Miøs datert 28 Octobr/is 1733 paa gaarden Hoshofde, der Ved fulgte Leylendingens revers.

Bøyde Lenhs-Mand Niels Hannistueds udstæde Bøxel Brev til Johannes Hansen paa Een halv Løb Smør og Een halv Tønde Malt udi gaarden indre *Barnis (Bernes) datert Hannistved d/en 1 Octobr/is A/nn/o 1733.

Arne Olsen *Gierterems og Michel Siursøns Fieldschaals udstæde Skiøde datert Hoshofde d/en 28 Octobr/is 1733 til Niels Andersen Soldat og Hans Trolovede Kiæriste Kari Johannes Daatter Nordaas, paa 18 Merker Smør og 15 Kander Malt udi Gaarden Nordaas til Odel og Eyendom efter Skiødets yderligere indhold.

Anders Hannistveds udgivne Bøxel Brev til Fusse Nielsen paa Een halv løb Smør og Een halv Tønde Malt udi Gaarden *Holle (Hole) datert Hannistved d/en 12 Octobr/is 1733.

Dend 29 Octobr/is blev Rætten igien sat med foranførte Mænd.

Efterat Skatterne Vare Annam/m/ede blev Placaten oplæst angaaende H/er/r Ass/esso/r Villum Hansens godz, der Ved Auction skal bort sælges, {oplæst}, og der efter Auctionen foretaget, Hvor da blev indsat og opraabt

1. Gaarden Fladeqval af skyld 1 Løb og et pund Smør, Hvilchen blev først indsat og opbuden /: da Auctions Conditionerne for Rætten lydeligen Vare oplæste :/ for 72 Rd Løben, paa dend Heel gaard var ingen som bød, Men Rasmus Øfre Helleland fremstod og tilbød sig for fierde parten at være ansvarlig af bem/el/te gaard paa de umyndige

1733: 40b

Børns vegne, som Halvor sig haver efter lat, Hvilchen Sum beløber sig for dend 4de part til 24 Rd, stillende til Cautionist for sit Bud Lens-Manden Niels Hannistved, Hvilchet bem/el/te Lens-Mand Hannistved inden Tinge tilstod, des aarsag dend 4de Part af Gaarden Fladeqval, Ham og blev tilslagen. Efter som ingen Vilde byde Videre paa gaarden blev Løben indsat for 68 Rd Ingen bød, dernest indsat løben for 60 Rd, Ingen bød, Dernest blev løben indsat for 50 Rd, Hvilchet Bud H/er/r Gert Gelmuyden blev tegnet, efter som ingen uden Hand der paa bød, blev løben bem/el/te H/er/r Gelmuyden *tilslog for 50 Rd.

Lille-Jord af skyld Een halv Løb Smør blev indsat og opraabt for 72 Rd løben, Ingen bød, der nest indsat for 68 Rd Løben, Ingen bød, dernest Løben indsat for 60 Rd, Ingen bød, Der nest indsat for det Leylendingerne paa forige Auction haver bødet, nemlig 48 Rd løben, hvor over Leylendingerne bød 4 mrk og 8 sk des aarsag dem bem/el/te Leylendinger Ole og Terchil Gaarden Lille-Jord blev tilslagen for 48 Rd 4 mrk 8 sk Løben, Caution kunde de ey for skaffe.

Ladevig af skyld 1 Løb og 1 pund Smør blev indsat for 72 Rd løben, Ingen bød, dernest indsat løben for 68 rd Ingen bød, dernest indsat løben for 60 Rd, Ingen bød, dernest indsat for 48 Rd, Hvor paa H/er/r Giert Gelmuyden med Leylendingerne giorde adskillige bud indtil Leylendingerne Selv blev Høyst bydende for 60 Rd Løben, begierede ichun Et Skiøde alle eftersom Hver af dem ichun haver et Ringe brug i gaarden.

Ladevigshaug af skyld 1 pund Smør blev opraabt ligeledis for 72 Rd Løben, NB udi Placaten var gaarden

1733: 41

Indført at være af skyld 1 pund Smør Men efter Matriculen er dend ichun af skyld 18 Merker Smør, blev dernest indsat, efter som ingen bød for 18 Rd Bruget, Ingen bød, dernest indsat for 17 Rd, Ingen bød, dernest indsat for 16 Rd, Ingen bød dernest indsat for 15 Rd, end da ingen bød, Leylendingen Knud Brynilsen bød 12 Rd, Hvorfore dend Ham blev til slagen, efter som ingen anden bød,

Næsse af Skyld 2 pund og 12 Marcher Smør blev indsat og opraabt for 72 Rd Løben, Ingen bød, Dernest indsat for 68 Rd Løben, intet bud, dernest for 60 Rd Løben, ey heller bud giordt, Dernest indsat for 4 mrk Marchen og blev da efter adskillige Bud H/er/r Gelmuyden dend Høyst bydende for 4 March og 15 sk Marchen, hvor paa dend blev Ham og tilslagen, efter som opsidderne efter tilspørgsel ey saa meget Vilde give.

Fieldanger af skyld 1 pund Smør blev opraabt for Løben 72 Rd, som er for det Heel brug 24 Rd, Ingen bød, dernest indsat for 22 Rd, Ingen bød, Dernest indsat for 20 Rd, endnu ey bud giort, dernest indsat for 4 March Marchen, og bød da H/er/r Gelmuyden dend Høyst bydende for 4 mrk og 12 sk Marchen, efter som Leylendingen efter tilspørgelse erchlærede ey at vilde give Mere end 4 mrk Marchen, som sidst blev budet.

Simmenes af 1 pund 12 Marcher Smørs Skyld blev indsat for 72 Rd Løben, Ingen bud, dernest for 68 Rd, ingen bød, dernest indsat dend Heel gaard for 30 Rd, og blev da efter et qvarters opraab Leylendingen paa gaarden Knud Jacobsen dend Høyst bydende for 35 Rd, hvor fore gaarden Ham og blev tilslagen, stillede strax til Cautionist Johannes Hevigen, som sin Caution inden Tinget tilstod.

1733: 41b

Ole Olsen Vatles, Fabian Nielsen Hunhammers, Thomas Rasmusen *Restæ (Reigstad), Baste Johannesen *Restæ (Reigstad), Hellie Andersen Revems, Magne Johansen Moens, Johanes Johansen Lones, Erich Klevelands og Elleng Johansen Bysems udgifne afkald til Ole Arnesen (Mjøs) af dato 9de Octobr/is sidst afvigte for ald dend Arv Dem kunde tilfalde efter afg/angen Brite Magne Daatter, som var bem/el/te Ole Arnesens Hustroe, med videre bem/el/te afkald indeholder datert *Møes (Mjøs) d/en 3 Octobr/is 1733.

Anders Svennem og Lars Svennem hafde ladet indstæfne Ole Langeland vide g/amme/l Protocoll fol/io 119 - og et Vidne imod Ole Langeland nemlig Børge Litland, som mødte for Rætten og tilstod lovlig at være stæfnt til Vidne, som meldt er i den g/am/l/e/ Protocol vide fol/io 119.
Indstæfnte Ole Langeland mødte for Rætten tilstaaende og lovlig at Være stæfnet, thi blev Eedens forchlaring for Vedkom/m/ende lydeligen oplæst og behørig formaning giort om at Vagte sig for Meen Eed, hvor paa frem stod indstæfnte
Børge Litland Vandt med oprachte Fingre efter Loven, at Hand iche haver hørt at Ole Langeland haver sagt, at Citanterne haver staalet Sild eller garn, Men hørte Een gang Vidnet med Ole Langeland og Ole Nunaas Vare paa baade, at Ole Langeland og Ole Nunaas talede sam/m/en, Men hvad de talede Veed Vidnet iche, Men noch kand erindre, at Ole Nunaas sagde til Ole Langeland, du faaer noch skam paa din Mund Een gang for din Snach, da svarede Ole Langeland, skal ieg faae Skam, som snacher om det og de som stieler skal gaae frie, saa kunde Een hver stiele, som Vilde, naar kund Een anden tog sig vahre og iche snached derom, Ole Langeland sagde at Hand aldrig haver sagt at

1733: 42

*at Citanterne haver staalet enten Sild eller garn,
Parterne bleve forliigte for Rætten, derfore Sagen aldeelis ophævet.

Johannes *Blum (Blom) hafde ladet indstæfne Johannes Hem\v/igen, Niels Kleveland {og} for at indløse sit Odels gods Brudvig Kaldet, som haver Været pandtsat til Ole Hemvigen, Johannes Hemvigens fader og Niels *Klevedals (Klevelands) Værfader, Citanten forchlarede end og at Hand haver indstæfnt Vidner Mons Ascheland og Arne *Austa (Audestad?) til at Vidne at bem/el/te Gods Brudvig kaldet, har staaet i pandt hos afg/angen Ole Hemvigen.
I aller underdanigst følge af Lovens 5te Bogs 3 Capitel 10 Art/icel der siger: at naar nogen Vil holde sig for Løsnings Mand til noget Odels gods, da skal hand lade stæfne dem, som haver dend Jord, som Hand Vil sig til kiende om Høsten, naar Høe og Korn er afhøstet og i det seeniste for Juul, til at møde paa dend iord Hand paataler Tiisdagen nest efter Paasche uge for Soren Skriveren og Aatte uvillige Mænd som ere iche beslegtede til nogen af Parterne, med videre same art/icel indeholder;
Alt saa henviisis Sag til lov formeligere stefne maal efter bem/el/te Lovens articel.

Laug-Rætts Mændene, som tilstundende Aar 1734 Rætten skal betienne, bleve opnæfnte nemlig 5 gamle, Magne Nere Kleppe, Haldor Fodtland, Sephin Fodtland, Johannes Holme, Lars Holme, og 3de Unge Johannes Indre Bernes, Johannes Olsen Bircheland og Anders Johansen Hannistved, Hvilche for Laug-Manden haver

1733: 42b

at aflegge Deris Laurets Eed, da De til Rættens Betien/n/ing skal vorde antagne.

Selv-Eyer-Mantalet blev lydeligen oplæst, forfattet og Af Lau-Rætten forseiglet.

Det Sædvanlige Tings Vidne angaaende Bøder blev af Rætten tilstaaet og forseiglet, efter som ingen indsigelse der imod blev giort.

De ordinaire Skatters Restantzer for dette Skibbreds Almue tillige med over andre Skatter for Almuen blev lydeligen oplæst, af Dem til staaet og forseiglet uden ringeste indvænding der imod.

Lens-Manden Niels Hannistved tilstod for Rætten af Fogeden rigtig at være betalt sin Lens-Mands Løn for Aar 1733 med 4 Rd, saa og, at Ham var got giort Soldater udreedning af sin paa boende gaard, det Hans qvittering datert Hoshofde d/en 29de Octobris 1733 Videre udviser.

Echangers Schibred Dend 30te Octobr/is 1733.

Blev holdet Høste, Skatte og Sage Ting for bem/el/te Skibreds Almue paa Ting stædet Eide nerværende Kongl/ig Maj/este/ts Foget over Norhord lehns og Vosse Fogederier S/igneu/r Andreas Jessen Bøyde Læns-Manden Magne Eseim, De Eedsvorne og tilforordnede Lau-Rætts Mænd Iver Hope, Iver Svindal, Aamund Aasgaard, Ole Tofte, Anders Nore Qvinge, Erich Tofte, Ole Aadnaas og Erich Svindal med mere Tingsøgende Almue,

Hvor da efter at Tinget i Deris Kongl/ig Maj/este/ts Høye Nafn Var sat, og Almuen til ald Ærbarhed, Ædruelighed og Ærbødighed imod Rætten Var formanet, blev Tinglyste de Kongl/ig Forordninger, Rescripter og Svoren Skriverens Bestalling, som paa fol/io 37 findes Anførte tillige med Placaten og Conditionerne angaaende Ass/esso/r Villum Hansens Jorde Godz, som skal ved Auction bort sælgis.

1733: 43

Velærværdige Her/r Proust Tanches til Ole Olsøn Hægernes Enches Trolovede Fæstermand Mogens Siursen udstæde Bøxel Brev paa Et pund Smør Een og Een halv Mæle Malt udi gaarden Heigernæs datert Bergen d/en 8de Januarij A/nn/o 1733 - der ved fulgte Leylendingens Revers.

Rector Jacob Steensens udgivne Bøxel Brev til Ivart Olsøn paa dend Part i gaarden Rødland, som afg/angen Anders Johannissøn sidst brugte og Enchen Martha Ols Daatter afstaaet haver, af Skyld aarlig 27 Merker Smør, Een fierding Korn og Een fierde part Faaer. Der foruden haver Læilændingen Ivar Olsen forpligtet sig til sin før mands Enche Marta Ols Daatter frie Huus Værelse paa gaarden, samt Een Koes føde, og aarligen Een Tønde Haure Korn i Hendes Livs Tiid. Paa Bøxelen rester 3 Rd datert Bergen d/en 22 Octobr/is A/nn/o 1733.

Jørgen Øfsthuus, Ole Echanger, Niels Myhre, Aschild Helland og Magne Biørge, Deris udgivne Skiøde til Deris Broder Knud Andersen *Totdland Hver paa Toe March Smør 1 2/3 Kander Malt, der for uden er Hand selv Arvelig tilfalden 2 merker Smør 1 2/3 Kander Malt udi gaarden Totland. datert Eide dend 30 Octobr/is 1733 - saa at Knud Andersen nu haver tilsam/m/en i gaarden Totland ½ pund Smør og 10 Kander Malt efter des yderligere udviis.

Auctionen over Ass/esso/r Villum Hansens Jorde Godz i dette Skibred blev foretaget og blev gaarden

Nedre Helland indsat /: som skylder aarlig af 1 Løb Smør og Een Tønde Malt :/ og opraabt for 72 Rixdr løben Ingen bød, dernest indsat for 68 Rd løben, dernest indsat for 5 mrk *March (Marchen), og blev da Opsidderne Ole, Anders, Jacob og Hans Larsøn de Høyst bydende for 1 Rd og 15 skilling Marchen, der fore Godset dem og blev tilslagen, begierede {et} ichun et Skiøde paa gaarden.

Øfre Helland af ½ løb Smør og 1 Tønde Malt blev indsat for 72 Rd løben, udi Placaten staaer 1 Tønde Malt men efter Matriculen er dend ichun af ½ løb Smør og Een Meel Malt

1733: 43b

Blev først indsat for 72 Rd løben, Ingen bød, dernest blev gaarden indsat [for] 5 mrk og 8te Skilling Marchen, dernest indsat for 5 mrk Marchen, formedelst ingen bød, Opsiderne Rasmus, {Ole Larsen Ole Brynelsen} Øfre Helland, blev tilslagen det Halve Brug, Ole Corporal blev tilslagen dend {3die deel} 4de deel, Magdeli Ellufs Daat[ter] den og Een 4de deel af gaarden for 1 Rd og 15 skilling Marchen, Skiødet begierede De under Et.

Nummedalen blev opraabt for 1 Rd Marchen bestaaende udi skyld af ½ løb Smør og Een Mæle Malt Opsiderne Simon Ellufsen, og Anders Johannissen bleve de Høyst bydende for 1 Rd 2 mrk 2 sk Marchen, begierede \at/ indføris i et Skiøde.

Strømme af skyld Een Løb Smør blev indsat for 1 Rd Marchen, Ingen bød, dernest indsat for 5 mrk og 8 sk Marchen, Ingen bød, des aarsag indsat for 5 mrk Marchen Opsiderne Siur Aschildsøn, Knud Jacobsen, og Mons Johannisen blev Høyst bydende for 1 Rd 2 mrk og 1 sk Marchen, begierede Skiødet under Et.

Steensland af Skyld ½ løb Smør blev indsat for 1 Rd Marchen, Opsidderne Mons Nielsen, Berge Olsen, Johannes Knudsen bleve De Høyst bydende for 1 Rd 1 mrk og 10 sk, Der for gaarden Dem og blev tilslagen, De begierede Skiøde under Et.

Nyegaard af Skyld 1 Pund Smør blev indsat for 1 Rd Marchen, Ingen bød, saasom dend ligger høyt til Fields og farlig at beboe for Snee om Vinterne, blev dend indsat for 4 mrk Marchen - og Opsiderne som Høyst bydende og allene tilslagen for 4 mrk Marchen Deris Nafne Halvor Magnesøn og Knud Knudsen, efter som iche nogen anden der paa giorde ringeste Bud, begierede Skiødet under Et.

Ole *Haltved (Heltveit), paa sin Hustrues Syneve Mons Daatters og Hendes Søster Aase Mogens Daatters vegne, Iver Egnes og Guri Mons Daatter afg/angen Johannes Hinnes Efter leverske, Deris udgivne Skiøde af dato 30 Octobr/is 1733

1733: 44

Paa gaarden Eide til Mons Monsøn Deris Broder paa 18 16/36 Merker Smør, Sex og 1/3 Kande Malt udi gaarden Yttre Eide, saa at Hand nu med det Hand Selv for hen udi gaarden eyede haver 19 28/36 Merker Smør, Siuv Kander Malt udi gaarden Yttre Eide med Videre Skiødet yderligere forchlarer.

Magne Andersen Biørge indfandt sig for Rætten og frem viiste Deris Kongl/ig Maj/este/ts Allernaadigste bevillings brev datert Laurvig d/en 27 Augusti A/nn/o 1733, Hvor ved Ham aller naadigst er tilladt at ægte Marthe Erichs Daatter Svindall, endskiøndt De ere Hin anden i 3die Leed beslegtede; Dernest begierede Magne Andersen Biørge, at Hans tvende for Rætten

mødende Vidner Iver Olsen Svindal og Aamun Hansen Lie maatte udsige, Hvor nær bem/el/te Magne Andersøn Biørge og Martha Erichs Daatter Hin anden ere paarørende, thi blev Eedens forchlaring for Vidnerne lydeligen oplæst, og behørig formanede om at vagte sig for Meen Eed, Hvor paa frem stode Vidnerne Iver Olsøn Svindal og Aamun Hansen Lie, udsagde Ved Eed efter Loven med oprachte Fingre; at Magne Andersen Biørge, og Martha Erichs Daatter Svindal af Hammers Præste gield udi Bergens Stift i Norge ey Hin anden nærmere ere beslegtede, eller paarørende, end i tredie Leed, saa at Magne Andersen Biørge og Hans trolovede Fæstemøe Marthe Erichs Daatter Svindal ere Nest-Søskinde-Børn. Magne Andersen Biørge begierede Tings Vidne beskreven, som bevilget blev.

Dend 31 Octobr/is blev Rætten igien sat med foran førte Lau-Rætts Mænd.

Kongl/ig Maj/este/ts Foget Andreas Jessen hafde ladet indstæfne Ole Rasmusen Fylling, og Lars Brynilsøn Fylling til at beEdige dend attest som de tillige med Læns-Manden Magne Eseim d/en 4 Julij \1733/ hafde udgivet, angaaende Kari Ivers Daatter Fyllingen af Hamers Sogn der er bort kom/m/en og omsider død funden Ved gaarden Fyllingen udi Vandet,
Og mødte i dag De tvende Vidner Ole Rasmusen og Lars Brynilsen tillige med Magne Eseim Lens-Manden, og efter at Eedens forchlaring for Vidnerne lydeligen blev oplæst og formaning til Dem giordt om at vagte sig for Meen Eed

1733: 44b

Bekræftede Deris for hen udgivne Attest af dato Hammer d/en 4 Julij sidst afvigte Ved Eed med oprachte fingre efter Loven, sam/m/e indeholder følgende.
Som Een Pige Ved Nafn Kari Ivers Daatter Fyllingen af Ham/m/er Sogn dend 20 Junij nestleden er bort kom/m/en, og nu igien funden druchnet i Stranden Ved gaarden saa haver Vi under teignede Læns-Mand Magne Eseim, Ole Fyllingen, Mons Hielmaas, Lars Fyllingen og Ole Sætter, i dag dend 4 Julij besigtet Stædet, hvor Hun er bort kom/m/en, og befunden sam/m/e af saadan beskaffenhed, at det Vand, hvor udi Hun er funden død, er baade Ved Østre og Vestre Ende saa smalt, at et Menniske kand springe der over, saa Hun maaskee saaledis er udfalden i Vandet, og paa dend Eene siide af Vandet er et *svort (svårt/vanskeleg?) eller brat Berg, for Hvilchet Hun maaskee kand være udfalden, Hvilche begge deele Vi synis at kunde slutte, ellers haver Vi intet kiende mærche fundet paa {dett} det døde Legame, som nu vare meget forandret, Hvor af kunde tænches, at Hun sig forsætlig hafde ombragt; Vi haver og tilspurgt De paa Gaarden boende og nest om kring boende om Hendes forhold, Hvilche ingen andre forchlaring kand give, end at Hun paa nogen Tiid har været meget taus og stille frem for tilforne, saa dette des fald maaskee kand være skeed i Vanchelmodighed, men, som Vi slutter, af Een ulychelig Hændelse. Dette ovenmeldt Vi alt sam/m/en med Eed kand bekræfte om fordres skulde og derfor til Videre bekræfter denne vor forchlaring med vore Hænders under teignelse. Hammer d/en 4 Julij A/nn/o 1733.
Paa Spørgsmaal svarede Vidnerne at Kari Ivers Daatter gich ud for at søge efter Smaler og at Hun har levet skichelig, saa lenge de har kiendt Hende;
Fogeden begierede Tings vidne beskreven, som bevilget blev.

Knud Røes udgivne Skiøde paa 2 10/13 Merker Smør 1 /26 Faaer Peder Aschelands paa 2 10/13 Merker 1/26 Faaer, Niels Gillisvigs paa Christopher

1733: 45

Magnesen Qvinges Sterfboes Vegne 2 10/13 March Smør 1/26 Faaer, og paa sin Myndtlings Marthe Hans Daatters Vegne 2 10/13 Merker Smør 1/26 Faaer, Knud Gieterems paa sine Myndtlingers Kari og Guri Mogens Døttres Vegne 2 10/13 Merker Smør 1/26 deel Faaer, Knud Næsbøe 1 5/13 deel March Smør 1/52 deel Faaer, Mons Næraas 1 5/13 March Smør 1/52 deel Faaer, og Lars Qvammes paa Britte Mons Daatters Vegne, som Hendis Curator 1 5/13 deel March Smør 1/52 deel Faaer alt udi Gaarden Store Sætre til Britte Halvors Daatter, foruden det Hun eyer tilforne, som er 18 Merker Smør og ¼ deel Faaer, saa at Hendes Eyendom nu udi gaarden Store Sættre er Een Halv løb Smør og et Halv Faaer. Datert Eide d/en 31 Octobr/is A/nn/o 1733.

Selv Eyer-Mandtalet blev forfattet, lydeligen oplæst og af Lau-Rætten forseiglet.

De ordinaire Skatters Restantzer for dette Skibreds Almue tillige med over andre Skatter blev lydeligen oplæst, tilstaaet og af Rætten forfattet og forseiglet uden Ringeste indvænding.

Det Sædvanlige Tings Vidne angaaende Bøder blev af Rætten tilstaaet og forseiglet, eftersom ingen indsigelse der imod blev giort.

Bøyde Læns-Manden Magne Eseim tilstod for Rætten af Fogeden rigtig at Være betalt sin Lænds-Mands Løn, for Aar 1733 med 4 Rd, saa og at Han Var got giort Soldater udreedning af sin paaboende gaard, det Hans qvittering datert Eide d/en 31 Octobr/is videre udviiser.

Laug-Rætts-Mændene, som tilstundende Aar Rætten skal betienne bleve opnæfnte nemlig Sex gamle Børge Olsen Biørgsvigen, Knud Larsen Schaar, Lars Monsen Schaar, Ole Bastesen Maalvig, Knud Johannisøn Maalvig, Lars Nielsen Vigom, og tvende Nye Johannes Monsen Store Urdahl og Siur Olsen Egefit, Hvilche samtlig for Laug-Manden haver at aflegge Deris Eed, og naar det er Skeed skal de blive antagne til at betien/n/e Rætten først kom/m/ende Aar 1734.

1733: 45b

Gulens Skibred Dend 19de Novembr/is A/nn/o 1733.

Blev holdet Høste, Skatte og Sage Ting for bem/el/te Skibreds Almue paa Ting-stædet Schiærie havn nærværende Kongl/ig Maj/este/ts Foget over Norhorlehns og Vosse Fogederier S/igneu/r Andreas Jessen, Bøgde Lænsmanden Peder Henrichsbøe, De Eedsvorne og til forordnede Lau-Rætts Mænd Peder Næsse, Ole Tveten, Gulbrand Brandanger, Hans Miømnen, Lars Vatnøen, Lasse Brandanger, Henrich Tvedt og Joen Brandanger, med mere Ting søgende Almue,

Hvor da efterat Tinget udi Deris Kongl/ig Maj/este/ts Nafn var sat, og Almuen til Ærbarhed, Ædruelighed og Ærbødighed imod Rætten Var formanet, blev først Tinglyste Svoren Skriverens Bestalling og Forordning af dato Friderichs-bergs Slot d/en 25 Febr/uarij 1733 angaaende Kirchernes udi Norge tilliggende Gods og Hvorledis der med dessen afhændelse skal forholdes.

Kongl/ig Forordning om Jagten i Norge af dato Fredensborg d/en 8 may 1733.

Kongl/ig Forord/ning af dato Friderichs-\berg/ Slot d/en 14 Martij 1733 *angl (angaaende) ingen maa sende Breve til Hamborg med dend Svenske Post tillige med de andre Rescripter som paa fol/io 37 findes anførte og Placaten angaaende Ass/esso/r Hansens Gods, som paa Auction skal sælges.

Deris Kongl/ig Maj/este/ts Allernaadigste Anordning Hvor Ved ald Skienden og Larmen paa Prediche-Stolen i Særdelished imod De saa kaldede Pietister forbydes datert Fredensborg d/en 7 Octobr/is 1733.

Patent om Høyeste Rætt i Danmarch for Aar 1734 datert Fredensborg d/en 6te Octobr/is 1733, som skal begynde d/en 3die Martij 1734.

Høy ædle og Velbaarne Her/r Admirals og Stiftsbefalings Mands Brev til Fogeden Jessen angaaende Perle fangsten udi Norge, at der med aldeelis skal ophøre og beroe indtil igien nermere Allernaadigst vorder befalet.

Dit/os Brev til Fogeden angaaende ingen maa kaste Skarn ud af Deris Jægter Ved Bergen udi Vaagen, men det skal ud kastes Ved det tegn eller dend Stang, som staaer Ved Slottet. det første brev datert 31 Augusti og det andet 31 Octobr/is 1733.

1733: 46

Bischop Oluf Cosmisøn Bornemans udstæde Bøxel Brev til Hans Pedersen Henrichsbøe paa Halve parten af Lens-Mand Peder Henrichsbøe forhen hafte Jordebrug udi gaarden Henrichsbøe skyldende Aarlig Landskyld Een Halv Løb Smør Bergens Bispestoel benaadet. Datert Bergen d/en 21 May 1733. Der ved fulgte Leylændingens Revers og af 21 May 1733.

Ditos Bøxel Brev paa Her/r Consistorial Raad og Lector Londemans vegne til Niels Olsøn paa Een halv løb Smør udi gaarden Nedre {Gu} Østgulen Bergens Lectorat benaadet, datert Bergen d/en 7 Febr/uarij 1733 - Der ved fulgte Leylændingens Revers af sam/m/e dato.

Her/r Matthias Stabels udstæde Bøxel brev, saa Vel paa Hans Moders, Søskendes, Med arvingeris og Med Eyeris, som paa Egne Vegne til Hans Joensøn paa Een halv løb Smør udi gaarden Lie, saa og 9 merker fisk udi sam/m/e gaard alt Evindvigs Hovet-Kirche tilhørende. Datert Grytten d/en 2den Novembr/is 1733 - Der ved fulgte Leylændingens revers.

Justits Raad og Laug Mand Niels Knagenhielms udstæde Bøxel Brev til Jens Hansen Underthun paa Et pund og Tre Marcher Smør udi gaarden Birchenæs Bergens Laug Stoel benificert. datert Bergen d/en 11 Novembr/is 1733.

Annie (Annæ/Anna) Hans Daatters udgivne Bøxel Brev til Joen Pedersøn paa 13 Merker Smør udi gaarden Unniland. datert Unniland d/en 22 Octobr/is 1733.

Her/r Florentz Blomgrens udgifne Obligation underskreven af Ham Selv og Kiæriste Anna Sophia Cramer datert Bergen d/en 2 Januarij A/nn/o 1729 til S/a/l/ig/ Bischop Marcus Muller lydende paa Capitalen 600 Rd {M} og forsichring udi Mad/ame Anna Sophia Cramers Indkomster udi Naadens Aar af Evenvigs Præste gield, sam/m/e blev fremlagd af Læns-Manden for Gulens Skibred Peder Henrichsbøe, qvitert af S/igneu/r Christopher Greve

beskichede Tilsiufns Mand udi S/a/l/ig/ Bischops Mullers Sterfboe, sam/m/e qvittering lyder saaledis
Af Mad/a/me Anna Sophia Cramer er til Mig beskichede Tilsiufns Mand i S/a/l/ig/ Her/r Bischop Mullers Sterfboe bleven betalt 400 Rixdr skriver Fire hundred Rixdaler, saa og

1733: 46b

Et og Et Halv aars Interesse af bem/el/te 400 rd fra 1731 d/en 2 Januarij til 1733 d/en 24 Junij med 30 Rixdr; End nu haver Mad/ame Cramer til Mig levert S/a/l/ig/ Her/r Bischop Mullers qvittering for annamte Renter for Aaret 1729 datert d/en 24 Febr/uarij og for Aar 1730 datert d/en 21 Octobr/is. Saa og S/a/l/ig/ Her/r Bischop Mullers qvittering for annamte 200 Rd, skriver To hundrede Rixdr af Capitalen og Et Aars Rente for Aaret 1731 af 600 Rixdr Capital med 30 Rd, datert 14 Novembr/is A/nn/o 1731, Hvor fore her med tienstligen qvitteris. Bergen d/en 29 Junij 1733. Christopher Greve

Hans Henrich Dedechens udstæde Bøxel Brev til Torger Iversøn paa 17ten Marcher Smørs Leye udi gaarden Kielbye som Daniel Olsøn tilforn haver beboet. dateret Bergen d/en 20de Octobr/is A/nn/o 1733.

Philip Felgenhauers udgivne Bøxel Brev til Ole Jetmunsen Risnes paa Een Halv Løb og 4 ½ [merker] Smør ¼ tønde Korn udi gaarden Høgs-Vær datert Bergen d/en 8de Julij A/nn/o 1733 - Der ved fulgte Leylændingens Revers.

Mons/ieu/r Hans Hofmans udgivne Skiøde til Mons Magnisøn og hans Hustrue Kari Lars D/aa/tt/er/ paa gaarden Schieggedal skyldende udi Aarlig Landskyld Een halv Løb Smør. datert Bergen d/en 28 Sept/embris 1733 efter des Videre udviis.

Dend 20de Novembris 1733 blev Rætten igien sat med foranførte og navn givne Lau-Rættes Mænd.

Dend 21 Novembris nest efter blev Rætten igien sat med foranførte Lau-Rættes Mænd.

Og blev da foretaget Auctionen paa Her/r Ass/esso/r Villum Hansens Jorde Godz, som i dette Skibred er beliggende nemlig
Gaarden Nørland af Skyld Een Løb Smør og 1 Tønde *betalt (Malt?) blev indsat og opraabt for 72 Rd Løben, Ingen bød, dernest indsat for 68 Rd Løben, Ingen bød, Dernest indsat for 4 mrk Marchen, og blev da Leylændingerne tilslagen for 5 mrk 2 sk Marchen, efter som ingen høyere Bød, Ole Johansen, Lars Einarsøn, Herlov Johnson, ere Opsiddernes nafne - begierede alle 3de Et Kongl/ig Skiøde.

1733: 47

Mons/ieu/r Andres Heiberg paa sin Svoger Mons/ieu/r Colds Vegne hafde ladet stefne Ingeborg S/a/l/ig/ Lars Pedersens boende i Scherjehafn. vide dend forige Protocill Fol/io 105.
Og mødte i dag paa Citantens Vegne Mons/ieu/r Peder Bejer, som har Ladet stefne Mad/a/me Ingeborg S/a/l/ig/ Lars Pedersens producerede Original Reversen af dato Bergen d/en 7 Sept/embris 1729,

Indstæfnte Ingeborg S/a/l/ig/ Lars Pedersens mødte Selv og tilstod for bem/el/te Revers at have Selv underskrevet.
Dernest declarerede Mons/ieu/r Bejer paa Citantens Vegne Sagen at være ophævet og til overflød frem viiste Een skreven Seddel fra Citanten S/igneu/r Cold.

Lau-Rætts Mændene, som tilstundende Aar 1734 Rætten skal betienne bleve opnæfnte nemlig Fem af de gamle Jetmun Jacobsen Rørtvedt, Matthis Aslachsøn Nappen, Hans Jørgensen Qversøen, Niels Andersøn Lille Slire, Ole Nielsøn Berge, og tvende Nye Hans Pedersøn Henrichsbøe, Hans Olsøn Hanetvedt og Siur Monsøn Hosteland, Hvilche samtlig, nemlig de 3de Nye, for Lau-Manden Deris Lau-Rætts Eed haver at aflegge, naar det er skeed og Rætten til kiende givet, skal de til Rættens Betienning blive antagne.

Selv-Eyer-Mandtallet blev Ved Rætten forfattet, lydeligen oplæst og af Lau-Rætten forseiglet.

De ordinaire Skatters Restantzer for dette Skibbreds Almue tillige med over andre Skatter blev lydeligen oplæst, Ved Rætten forfattet og af Rætten forseiglet uden ringeste indsigelse af Nogen.

Det Sædvanlige Tingsvidne angaaende Bøder blev og oplæst og tilstaaet samt forseilet efter som Ingen der imod noget hafde at sige.

Bøyde Lænds-Manden Peder Henrichsbøe tilstod for Rætten af Fogeden rigtig at have bekom/m/et sin Lænds-Mands Løn for Aar 1733 - 4 Rd, saa og at være got giort Soldater udreedning af sin gaard, det Hans qvittering af Dato Schierjehafn d/en 21 Novembr/is 1733 udviiser.

1733: 47b

Lindaas Schibred Dend 23 Novembris A/nn/o 1733.

Blev holdet Høste, Skatte og Sage-Ting med fornæfnte Skibreds Almue paa Tingstædet Kiil-strømmen nærværende Kongl/ig Maj/este/ts Foged Andreas Jessen, Bøgde LændsManden Michel Bæraas, og Eedsvorne og tilforordnede Lau-Rætts Mænd, Thomas Kaalaas, Knud Syslach, Baar Faanebust, Hemming Saltnæs, Hans Lerøen, Niels Østrem, Mons Iversøn Schouge og Ole Monsøn Myching med mere Ting-søgende Almue.

Efterat Tinget udi Deris Kongl/ig Maj/este/ts Høye Nafn Var sat, og Almuen til Ærbarhed, Ædruelighed og Ærbødighed imod Rætten var formanet, blev først Tinglyst.

De Kongl/ig *Forororordninger og Breve som Fol/io 45 findes indførte og alleguerede.

Cort Klevedals udstæde Skiøde datert Bergen d/en 24 Augusti 1733 til Mad/a/me Johanne Adalusia Montagne S/a/l/ig/ Kiønnings Efter leverske paa 15 skilling penge skyld udi gaarden Veefield efter dets Videre Medfør.

Lansdommer og Lau Mand Knagenhielms udgifne Bøxel Brev til Ole Jacobsen Birchenes paa Et Pund Smør, 8te Kander Malt og Et pund Fiskes Landskyld udi gaarden Østrem, Bergens Lau stoel allernaadigst Beneficert. datert Hoep d/en 11 Julij 1733.

Amtmand og Laumand Frimans udgivne Bøxel Brev til Ole Magnesøn paa Et halv pund Smør og Een siette deel Huud udi gaarden Søre Niøten. datert Bergen 1 Augusti 1733 - Der Ved fulgte Leylændingens Revers.

Her/r Niels Schiøttes udgivne Bøxel Brev til Christian Olsøn Needre Møkingsvold paa Smør Et pund, Fisk 11 ½ Merker Korn 1 Mæle og 3 Kander. Datert Lindaas d/en 2 Octobr/is 1732 (1733?), der Med fulgte Læylændingens Revers - udi gaarden Sætre, som allernaadigst er beneficert ad Mensam for Sogne Præsten til Lindaas Præstegield.

Lansdomer og Laug Mand Knagenhielms udgifne Bøxel Brev til Daniel Larsen paa Een halv Løb Smør, saa og dend halve deel i Laxe Vaagen. datert Bergen d/en 27 Junij 1733 udi gaarden Rongvæhr.

1733: 48

Thomas Johansøns udgivne Skiøde datert Kielstrøm/m/en d/en 23 Novembr/is 1733 - til Lars Nielsøn paa 13 ½ Merker Smør Nii Kander Malt udi gaarden Kaalaas efter Skiødets Videre Medfør.

Bischop Olluf Cosmisøn Bornemans udgivne Bøxel Brev til Ole Olsøn Østrem paa Een Halv Løb Smør udi Knud Nielsøns Jorde brug i gaarden Hoepe, Hvilchen iorde part bem/el/te Knud Nielsøn for Ole Østrem frivillig haver opsagt. datert Bergens {Bi} Bispe gaard d/en 6 Decembris A/nn/o 1733.

Her/r Niels Schiøttes udgivne Bøxel Brev paa 18 Merker [Smør] 1 Mæle og 3 Kander Malt, udi gaarden Nævedahl til Omund Børgesøns \Søn Børge Aamunsøn/ med Condition, at Børge Omunsøn skal forsyfne sine gamle og nu Sænge liggende Forældre med nødtørftig Føde og Tilsiufn, saa længe Gud under Ham Selv Liv og Sundhed. Datert Lindaas d/en 6te Septembris A/nn/o 1733 - der med fulgte Læylændingens revers.

Dend 24 Novembr/is blev Rætten atter sat med foranførte Lau-Rættes Mænd.

Ole Olsøn paa sin Broder Iver Olsøns Vegne indfandt sig for Rætten frem Viisende paa sin Broders Vegne Deris Kongl/ig Maj/este/ts Allernaadigste Bevillings Brev Datert Bergenhuus d/en 15 Augusti A/nn/o 1733 - Hvor Ved bem/el/te Iver Olsøn Sæveraas allernaadigst er tilladt at Egte Lisbeth Ols Datter *Høyneland (Hodneland) {end} uanseet De ere Hin anden i tredie Leed beslægtede.

Der nest begierede Ole Olsøn, at de 2de nu her for Rætten uden stæfne maal mødende Vidner nafnlig Peder Michelsøn boende paa gaarden Hunven og Mogens Iversøn boende paa gaarden Schauge Maatte Ved Eed udsige, hvor nær bem/el/te Iver Olsøn Sæveraas og Lisbeth Ols Daatter *Høineland (Hodneland) hin anden ere beslægtede.

Thi blev Eedens forchlaring for bem/el/te 2de Vidner lydeligen oplæst og behørig formaning til Dem giort om at Vagte sig for Meen Eed, hvor paa Peder Michelsøn og Mogens Iversøn Ved Eed efter Loven udsagde

1733: 48b

at Iver Olsøns Faders-Moder Maritte Sæveraas og Lisbeth Ols Daatters Faders Fader {vare} Iver Olsøn *Høyneland (Hodneland) vare Søskende, saa at Iver Olsøn og hans Fæste møe Lisbeth Ols Daatter iche nærmere ere hver andre paa rørende, end i tredie Leed.
Ole Olsøn paa sin Broders Vegne begierede Tings vidne beskreven, som bevilget blev.

Bertel Monsøn Recheraas til Goute Olsen udgivne Skiøde paa 18 merker Smør 1 Mæle Malt udi gaarden Recheraas datert Kielstrømmen d/en 24 Novembr/is A/nn/o 1733 - efter des Videre Medfør.

Saa som ieg Magne Bastesøn før ieg kom i Egteskab med min nu hafvende Hustrue Anne Johannis Daatter haver uden Egteskab Aulet med afg/angen Kari Bastes Daatter Een Søn nafnlig Niels Magnesen nu paa Niende Aar. Da, efter di ieg ingen Livs Arvinger haver, i følge af Deris Kongl/ig Maj/este/ts Høypriiselige Lovs 5te Bogs 2det Capitel 71 Articul lyser ieg bem/el/te min Søn Niels Magnesen i Kuld og Kiøn, declarerende for alle og Een hver, at ieg Vild holde Ham for min rette og sande Søn, saa og at Hand efter min død Mig skal Arve saaledis, som Loven dicterer Een Søn at Arve bør.
Denne min declaration beder ieg maa blive Ting lyst, paaskreven og Mig igien til stillet, samt Venlig om bedet undernæfnte Danne Mænd, nemlig Mogens Iversøn Schauge og Ole Nielsøn Tvedtaae med Mig til Vitterlighed Deris Boemercher at undersætte.
Actum Kielstrømmen d/en 24 9br (Novembris) 1733.
Til Vitterlighed efter

Ole Nielsøns	Mogens Iversøns	Magne Bastesens
Boemerche	Signet og merche	Boemerche

1733: 49

Dend 25 Novembris blev Rætten igien sat med foranførte Lau-Rætts Mænd.

Hvor da blev først oplæst Placaten angaaende Ass/esso/r Willum Hansens Jorde Godz, og der nest foretaget med Auctionen paa bem/el/te Jorde Godz her i Skibredet beligende og blev da først indsat og opraabt Gaarden
Riisse af Landskyld Een Løb Smør og blev den først opbuden for 72 Rd Løben, ingen bød, dernest indsat for 68 Rd, ingen bød, dernest indsat for 60 Rd, ingen bød, dernest indsat for 3 mrk Marchen, Men ingen bød, Leylændingerne blev tilbudet om de Vilde give saa meget, der til de svarede En stemige Ney, hvor fore gaarden her ved blev udsat om nogen under Haanden Vilde give mere, da de der til ere nærmest, og maa da Leylændingerne tilskrive sig Selv dend skade om de fra gaarden skilst og udsagt.
Lille Hopland af Skyld ½ Løb Smør 1 Mæle {Malt} Korn og Een \halv/ Vog Fisk blev opraabt for 72 Rd Løben, ingen bød, dernest indsat for 68 Rd Løben, ingen bød, for 60 Rd Løben indsat ey bødet, saa indsat for 3 mrk Marchen ingen bød, Leylændingerne erchlerede ey at have kræfter til at kiøbe Deris parter.
Berge af Skyld 1 ½ Løb Smør og 1 Tønde Malt blev indsat for 72 Rd Løben, ey bødet, dernest indsat for 68 Rd Løben, ey heller bødet, indsat for 60 Rd Løben, intet bud, dernest indsat for 3 mrk Marchen. Leylændingerne erchlerede ej at kunde kiøbe gaarden og ingen anden giorde mindste Bud.
Knarvigen af skyld Een Løb Smør og 1 Tønde Malt blev indsat for 72 Rd Løben, dernest for 68, saa for 60 Rd ingen bød, dernest for 3 mrk Marchen ey heller nogen bød, Leylændingerne sagde, de ey hafde raad til at kiøbe.

1733: 49b

Lofaas af Skyld 18 Merker Smør og ½ Tønde Malt blev opraabt for 72 Rd Løben, dernest for 68 Rd, saa for 60 Rd, ingen bød, endelig for 3 mrk Marchen, ingen bød, Leylændingens Fader erchlerede at Hans Søn ey kunde kiøbe gaarde Parten.

Siursetter skylder efter Matriculen ½ Løb Smør og 1 Tønde Malt blev indsat for 72 Rd Løben først, dernest for 68 Rd, og for 60 Rd Løben ingen bød, endelig for 3 mrk Marchen, ingen bød, Læylændingerne sagde Selv at de vare uVeder hæftige og ey hafde Evne til at kiøbe.

Syslach, efter Matriculen Een Løb Smør og 1 ½ Tønde Malt blev indsat for 72 Rd Løben for 68 Rd for 60 Rd ingen bød, dernest for 3 mrk Marchen ingen bød, Læylændingerne erchlærede at være meget fattige og Den umueligt at Kiøbe.

Deris Kongl/ig Maj/este/ts Allernaadigste udgivne Skiøde datert Fredensborg d/en 20de Octobris A/nn/o 1732 til Ole Nielsøn Nedre Tvedt paa Et pund 5 ¼ Marcher Smør og 2 Mæler, 2 ¼ Kande Maltes Landskyld med Bøxel udi gaarden Nedre Tvedt i Lindaas Skibrede og Nordhords Fogederie udi Bergens Stift for 32 Rd 36 sk Courant.

Knud Larsøn Tongen haver ladet indstæfne Evind Oxnes angaaende 10 Rd 5 March Hand Citanten skyldig er tillige med Processens Omkostning,

Paa Evind Oxnes Vegne mødte ingen Ved Sagens lydelig paaraab, endskiøndt Hand 3de ganger efter Loven blev paaraabt,

Stefne-Vidnerne Peder Jonsøn (Jensøn) og Gregoris Larsen boende paa gaarden Aaraas her i Skib-

1733: 50

bredet, Ved Eed efter Loven med oprachte Fingre afhiemlede, Evind Oxnes med mere end 14 Dagis Varsel til dette Ting at have indstæfnet, og talede med Ham selv, da de Ham stæfnede,

Der nest frem lagde Citanten et indlæg af dato Tongen d/en 10 Nov/em/br/is/ sidst afvigte.

Efter som indstæfnte Evind Oxnes ey møder, saa forelegges Hand af Rætten at møde og svare for sig udi Sagen til neste Vaar Ting, i Vidrige fald bliver Dom *afsat (afsagt). Sam/m/e foreleggelse Drager Citanten Knud Larsøn Tongen omsorg for lovlig for Ham Evind Oxnes {Lov} bliver forkyndt, hvor Ved Sagen beroer til bem/el/te Tiid.

Mons/ieu/r Jens Mønichen lod Producere Een stæfning af dato 14 Octobr/is 1733 Ved Ludvig Lem Hans fetter, der udi haver Hand paa staaet Dom over Anders Østrem tillige med Processens Omkostning, men efter som Hand iche lader producere noget Tings Vidne af Rætten udstæd paa stemplet papiir som forordningen af Aar 1719 paabyder, iche heller beviiser Citanten, hvad udgifter Hand haver giordt i Sagen, langt mindre i dag udi Rætten betalt Een Eeniste skilling, som Hand burde at giøre, saa er det meget ubilligt og u-Christelig at Hand til omkostning Vild prætendere 4 rd af alt sligt seeis, at Hand iche tracterer Sagen mere for interesse skyld, end af Nidkerhed for Justitien. Ludvig Lem tilstaaer og at naar Anders Østrem

1733: 50b

Ichun vild give Citanten 4 Rd Vil Sagen være ophævet, i Vidrige fald paastaaes Dom; Da efterdi Rætten af alle omstændigheder seer, at Anders Østrem iche kand Være saa stor straf og omkostning under given, som Citanten paastaaer, i henseende at hvad Østrem haver talt til

Mønichen, som Mønichen kand støde sig paa er det ord Slyngel, men naar Rætten overveyer, hvad det ord Slyngel er, da er det et Tydsk Ord og betyder, saa meget paa var Danske Maal, som Hand, *Andres Østrem kunde have sagt til Mønichen, at Mønichen var et Ringe Menniske, thi det ord Slyngel, er paa Danske et ringe Menniske.
Hvor fore Rætten finder for billigt, at naar Anders Østrem betaler til Mønichen 4 mrk til Omkostning, og 2 mrk *March til det fattige her i Lindaas Skibred, bør Mønichen lade sig nøje og iche Videre at have hos Anders Østrem for denne Sag at prætendere, hvad det ord Slyngel angaar, da erchlærer Hand Citanten Mønichen nu her for Rætten og siger at Han er Een Smuch og Skichelig Karl, der nest Mortifeceres det ord Slyngel af Rætten i alle Maader, og at Være saa u-talt af Anders

1733: 51

Østrem og iche at kom/m/e Mønichen paa Ære til nogen forkleinelse.

Dorthe Børringholm haver ladet stæfne Michel Olsøn Møching hele (Mykinghellen) Dom at liide for Een Kiiste Tobach af verdie 14 Rd 2 mrk 4 sk tillige med Processens skades løse Omkostning at erstatte.
Paa Citantindens Vegne mødte Mons/ieu/r Peder Bejer og paastod Dom.
Stefne Vidnerne Lens-Mand Michel Berraas og Peder Hundven Ved Eed efter Loven afhiemlede at have stæfnet *at have stæfnet* Michel Olsøn Myching helle med mere end 14 Dages Varsel,
Paa Michel Olsøn Mychinghelles vegne mødte ingen Ved Sagens paaraab,
Thi begierede Mons/ieu/r Bejer paa Citantindens Vegne foreleggelse for indstefnte at møde til neste Ting. som Rætten bevilgede sam/m/e foreleggelse drager Citantinden Selv eller Mons/ieu/r Bejer omsorg for Michel Olsøn lovlig at vorde forkyndt.

De 2de March, som Anders Østrem blev tildømt at betale til de fattige her i Skibreddet, blev saaledis distribuerit.
Maritte Faanebust 8 sk, som Baar Faanebust blev levert Hende at give.
Anders Selgelis Almisse 8 sk imod tog Peder Hundtven.
Joen Strømes Almisse 8te skilling imod tog Ole i Kielstrømmen.
Anne Nedre Schodvens 8 sk imod tog Halvord paa gaarden.
Hvilche Penge til De oven-næfnte fattige Sængeliggende og Syge Menniskeer De Lovede rigtig at blive ud-deelte.

1733: 51b

Selv-Eyer Mandtallet blev for Rætten lydeligen oplæst, efter at det var forfattet, og af Lau-Rætten forseiglet.

Alle Skatternes Restantzer for Dette Skibbredes Almue blev udi Rætten forfattet, lydeligen oplæst uden ringeste Indsigelse og af Lau-Rætten forseiglet.

Det sædvanlige Tings-Vidne angaaende Bøder og Andre Sagefald blev ligeledis lydeligen oplæst, og af Lau-Rætten forseiglet. uden ald modsigelse.

Bøyde Lensmanden Michel Bærraas tilstod for Rætten af Kongl/ig Maj/este/ts Foget rigtig at have bekom/m/et sin Læns-Mands Løn for dette Aar, saa og at Være got giort Soldater

udreedning af sin gaard, det Hans qvittering Videre udviiser - af Dato Kielstrømmen d/en 25 Novembr/is A/nn/o 1733.

Sluttelig blev Lau-Rætts Mændene denominerte, som til stundende Aar 1734 Rætten skal betiene nemlig Sex af de gamle Niels Ivarsøn Schauge, Haldor Ivarsøn Haadne, Ole Nielsøn Famestad, Ole Mogensøn Berge, Jacob Jacobsøn Hundven, Halvor Knudsøn Hundven, og 2de Nye Ole Grimstad, Knud Michelsøn Houge. Hvilche tvende sidste for Lau-Manden Deris Lau-Rættes Eed hafver at aflegge, naar det er skeed og Rætten tilkiende givet, skal de til Rættens Betienning vorde antagne.

Radøe Schibred Dend 26 Novembris 1733.

Blev holdet Høste, Skatte og Sage Ting med bem/el/te Almue paa Ting stædet Brude Knappen nærværende Kongl/ig Maj/este/ts Foget Andreas Jessen Bøyde Lænds Manden Niels Sæbøe, De Eedsvorne og tilforordnede Lau-Rættes Mænd ere

1733: 52

Knud Udhelle, Niels *Alsvold, Knud Villanger, Anders Straume, Gunders Solem, Johannes Helle, Anders Olsvold, og Ole Indhellen med mere Ting søgende Almue,

Efter at Tinget udi Deris Kongl/ig Maj/este/ts høye Nafn var sat, og Almuen til ærbarhed, ædruelighed og ærbødighed imod Rætten var formanet blev først Tinglyst

De Kongl/ige Forordninger og Breve, som paa Fol/io 45 findes indførte og alleguerede.

Mad/ame Agnethe S/a/l/ig/ Peter Hofmans udgivne Bøxel Brev til Niels Haaversen paa Een halv Løb Smør og ½ tønde Malt udi gaarden Søre Haucheland, siger Søre Haucheland. datert Aschelands gaard d/en 28 Sept/embris A/nn/o 1733 - der ved fulgte Leylændingens Revers.

Deris Kongl/ig Maj/este/ts Aller naadigste udgivne Skiøde til Mogens Johansøn paa Atten Marcher Smør og 1 Mæle Malt Landskyld med Bøxel udi gaarden *Mychingen i Radøe Skibrede og Nordhord lehns Fogederie udi Bergens Stift for 16 Rd 84 sk Courant efter Skiødets Videre udviis -dat/erit Fridberg d/en 18 Febr/uarij 1733.

H/er/r Commerce-Raad Magni Schiøttes udgivne Bøxel brev paa Atten Marcher Smør og tolv Kander Malt, siger 18 Merker Smør og 12 Kander Malt udi gaarden Grinden. datert Bergen d/en 22 Dec/em/br/is/ A/nn/o 1733 - til *Gutrom (Gutorm) Johansøn.

Erich Vetaas paa Egne og sine 2de Søskendes samt Myndtlingers Elling Erichsøns og Anne Erichs Daatters Vegne, Anders Olsvold paa Egne og sin Broders samt Myndtlings Otte Erichsøns Vegne, Knud Borge paa egne og Myndtling Birte Erichs Daatters Vegne, Gunder Solem paa egne og Myndtling Sygni Erichs Daatters vegne, Johannes Erichsøn med sin Broders og Curators Anders Olsvolds Samtyche, Deris udgifne Skiøde til Deris Broder Gudmund Erichsøn Maaraas paa *21 3/17*, 21 3/17 Kander Malt 31 13/17 merker Smør udi Gaarden Kaalaas Datert Brude Knappen d/en 26 Nov/em/br/is/ 1733 - efter Skiødes videre udviis.

1733: 52b

S/igneu/r Arnold Meijer Ved Pandte forskrifning af Dato Bergen d/en 28 Augusti A/nn/o 1733 forsichrede Bergens Byes Overformynder S/igneu/r Abraham Forman og Daniel Ranfsberg samt Hans Søster og Myndtling Else Margaretta Mejers for Hendes tilfaldne Fader og Moder Arv nest efter S/igneu/r Mads Forman for 150 Rd siger Et hundrede og Femti Rixdr og Mad/a/me Garmans for 100 Rd, udi sin tilhørende Gaard Marøen kaldet beliggende i Nordhord Lehns Fogederie og Radøe Skibrede for Capital 118 rd 4 mrk.

Kongl/ig Maj/este/ts Bøyde Lænds-Mand Niels Sæbøe Ved udgivne Bøxel Brev af dato 26 Novembr/is 1733 - bortfæstede til Villum Gundersøn 12 Merker Smør og 4re kander Malt og Een halv potte Malt 2 ½ Skilling penge udi sin paaboende gaard Yttre Sæbøe.

Mons Sellevolds og Elling Dahles paa Egne og Med-Eyeres Vegne, udgivne Bøxel Brev til Knud Laursøn paa Nii March Smør og Sex Kander Malt udi Gaarden Boege datert Brude Knappen d/en 26 Novembr/is A/nn/o 1733.

Lars Olsøn Kartvedts paa egne Og Søskendes Vegne *udgive Bøxel Brev til sin Stif-Fader Johannes Olsøn paa fiorten Marcher Smør og 9 1/3 Kande Malt udi Gaarden Indre Tougle, som Lars Olsøn Kartvedts S/a/l/ig/ Fader tilforn har brugt. datert Brudknapen d/en 26 No/vem/br/is/ A/nn/o 1732.

Dend 27 Novembris blev Rætten igien sat med sam/m/e Lau-Rætts Mænd.

Siri Michels Datter, iche Michels Daatter men Ellings Daatters tillige med sin LauVærge Niels Sæbøe Bøygde Lens Manden udgivne Bøxel Brev af dato Brudeknappen d/en 26 No/vem/br/is/ A/nn/o 1733 til Niels Michelsøn paa Atten Marcher Smør Een Mæhle Malt udi gaarden Boege. udi Sam/m/e Bøxel Brev forpligter Johannes Erichsøn sig at efter leve denne sin Moders Siri Ellings Daatters Bøxel Sæddel efter Hendis Død og end ydermere om Johannes Erichsøn enten Ved Arv eller Kiøb af bem/el/te 18 merker Smør og 1 Mæhle Malt udi Gaarden Boege

1733: 53

Skulde blive Eyere. og tillige Boesliids mand, da belover Johannes Erichsøn at Niels Michelsøn end al sin Livs Tiid upaatalt af Ham skal besidde forbem/el/te 18 merker Smør og 1 Mæhle Malt udi gaarden Boege, det Johannes Erichsøn med sit Boemærches under sættelse har Vedgaaet og bekræftet men end og med sin Curatoris Signet til ydermere stadfæstelse, nemlig Anders Olsvold, Corroborerit (Korroborere = styrke)

Mad/a/me Agnethe S/a/l/ig/ Peder Hofmans udgivne Bøxel Brev til Johannes Erichsøn paa Een halv Løb Smør og Een Mæhle Malt udi gaarden Maraas Sæbbøe Kirche tilhørende og her i Skibreddet beliggende. Datert Aschelands Gaard d/en 24 Novembr/is 1733.

Dend 28 Novembris blev Rætten atter holdt med fornæfnte Lau-Rættes Mænd.

Selv-Eyer Mandtalet blev forfattet, lydeligen oplæst for Rætten og af Lau-Rætten forseiglet.

Restantzerne paa dette Skibred blev oplæst, tilstaaet og af Rætten forseiglet uden nogen Modsigelse.

Bøyde Lens-Manden Niels Sæbøe tilstod for Rætten rigtig af Kongl/ig Maj/este/ts Foget at have bekom/m/et sin Lænds Mands Løn for dette Aar 1733 - saa og at være got giort Munderings Pengene af Hans paa boende Gaard det Hans qvittering datert Brud Knappen d/en 28 Novembris A/nn/o 1733 videre udviiser.

Det Sædvanlige Tings-Vidne angaaende Bøder og Andre Sagefald blev forfattet, oplæst, til staaet og forseiglet af Rætten uden ringeste indsigelse.

Sluttelig blev proclamert Lau-Rættes Mænden, som til stundende Aar 1734 Rætten skal betienne, nemlig 5 af De gamle 1. Mons Tiore, 2. Niels Lunde, 3. Joen Vaxdal, 4. Mons Namtved, 5. Christian Østebøe, og 3de Nye. nemlig 1. Peder Nesbøe, 2. Ole Torcildsøn Vaxdal, 3. og Anders Ytre Morch

1733: 53b

Hvilche 3de nye, naar de hos Lau-Manden Deris Lau-Rætts Eed aflagd haver efter Loven, skal til Rættens Betienning blive accepterede.

Allenfits Schibred Dend 30 Novembris A/nn/o 1733.

Blev holdet Høste, Skatte og Sage Ting med bem/el/te Skibreds Almue udi Alvestrøm/m/en nærværende Kongl/ig Maj/este/ts Foget Andreas Jessen, Bøyde Lænds Manden Eiluf Mundal og Eedsvorne Lau-Rætts Mænd Ole Herland, Christian Hopland, Jacob Ryland, Aamun Ryland, Johannes Capperdahl, Michel Langnæs, Knud Nepstad og Michel Titland med mere Ting søgende Almue,

Efter at Tinget i Deris Kongl/ig Maj/este/ts Høye nafn Var sat, og Almuen til ald ærbarhed, ædruelighed og ærbødighed imod Rætten Var formanet. blev først Tinglyst,

Svoren-Skriverens Bestalling tillige med de Kongl/ige Forordninger og de andre rescripter, som paa fol/io 45 findes indførte og extraherede,

Dernest saa vil til dette Ting, som de forige sidste 3de Ting blev publicert af afg/angne Rasmus Ingebretsøns Arvinger paa dette Høste-Ting som holdes i Alvestrøm/m/en, Vil Ved Auction bort sælge Dend gaard Schoer (Skår) Skyldende Aarlig ½ tønde Malt og ½ Vog Fisk, og at Auctions Conditionerne paa stæden skal vorde bekiendt.

1. Michel Hansøn Haatofts udgivne Skiøde {paa} paa 6 4/5 Merker Smør 5 3/5 Kander Malt, tillige med \af/ Halvor Bastesøn Fischeset udgiven paa 4 4/5 Merker Smør 3 3/5 Kander Malt udi gaarden Iisdahl. Datert Isdahl d/en 27 No/vem/br/is/ A/nn/o 1733 - *efterter des videre Medfør til Magne Villumsøn Isdahl.
2. Iver Christiansøn Lies udgivne Skiøde til sin Søn Erich Iversøn Fosse paa 10 1/7 Merker Smør 5 1/7 Kande Malt udi gaarden Fosse: Datert Alvestrømmen d/en 30 Novembr/is 1733 efter dets videre Medfør.

1733: 54

3. Her/r Lands-Dom/m/er og Laumand Niels Knagenhielms udgivne Bøxel Brev til Knud Eilufsøn Aase paa Een Løb Smør og Een halv Tønde Malt udi gaarden Tvedt som Rasmus Olsøn er fra død, hvis Enche Knud Aase igien Egter, og med dend Condition Enchen at egte; haver hand faaet gaarden til fæste. bem/el/te Tvedt. Datert Hopsgaard d/en 30 Septembr/is 1733.

4. Ditos udgivne Bøxel Brev til Rasmus Magnesøn Yttre Gierevigen /: Der igien egter Niels Andersøn Alvers Enche :/ paa Een halv Løb Smør og tre fierendeele Tønde Maltes Landskyld udi gaarden Alver. datert Hoopsgaard d/en 10 Junij A/nn/o 1733.

5. Ditos udgivne Bøxel Brev paa Een halv Løb Smør og Een fierendeel Tønde Malt udi gaarden Øfre Tvedt til Mogens Joensøn Aase, som afg/angne Knud{sen} Stephensøn og Hustroe er fra død, efter som Mons Joensøn Aase lover at egte Een af de S/a/l/ig/ Folches Døttre, Datert Hoopsgaard d/en 29 Martij A/nn/o 1733.

6. Ditos udgivne Bøxel Brev til Niels Villumsøn Tvedt paa de 2/3 deele af S/a/l/ig/ Aamund Pedersøns Brug udi gaarden Alver nemlig Et Pund og Sex Marcher Smør og 24 Kander Maltes Landskyld, som Aamund Pedersøns Enche for Ham opsagt hafver med Vilchor, at hand egter Hendes Daatter, og Enchen selv beholder 1/3 deel af Bruget, som er 18 merker Smør og 16 Kander Malt. Datert Hoopsgaard d/en 10 Junij A/nn/o 1733.

7. Bischop Oluf Bornemans udgivne Bøxel Brev til Siur Hansøn paa Een halv Løb Smør, Een fierding Malt og ¼ faaer Landskyld udi gaarden Nedre Ryland, Bergens Bispe Stoel benaadet, der ved fulgte Leylændingens Revers datert Bergens Bispe gaard d/en 15 April 1733 - Der ved fulgte revers.

8. Birte eller Britte Niels Daatters, Iver Lies og Johannes Johannesøns Yttre Fosses paa sin Myndtling Anne Michels Daatters Vegne Deris udgivne Bøxel Brev paa Deris eyende Part udi gaarden \Yttre/ Fosse, som skylder udi Landskyld 1 pund 16 4/7 March Smør

1733: 54b

Og 20 4/7 Kande Malt til Erich Iversøn Lie. datert Fosse d/en 30 April 1733.

9. Niels Larsøn Nore Aases udgivne Skiøde til Sin Søn Anders Nielsøn Aase paa 18 Merker Smør ¼ tønde Malt udi gaarden Nore Aase. datert Alvestrøm/m/en d/en 30 Novembr/is A/nn/o 1733 - efter Skiødets Videre Medfør.

10. S/igneu/r Peter Hofmans udgivne Bøxel Brev til Anders Jonsøn Isdahl paa Een halv Løb Smør og Een halv Tønde Malt udi gaarden {Isdahl} Bøgevold. Datert Sandvigen d/en 5 Septembr/is A/nn/o 1733 - Der ved fulgte Leylændingens Revers.

11. Mad/a/me Karen Friman S/a/l/ig/ General-Told Forvalter Garmans udgivne Bøxel Brev til Rasmus Monsøn paa 3de Spand Smør og tre Fiæren deel Huud udi gaarden Seim. Datert Bergen d/en 28 April A/nn/o 1733.

12. Aschild Hosdahls udgivne Bøxel Brev til Ole Olsøn Erstad paa Een halv Løb Smør og Een halv Tønde Malt udi Gaarden Hosdahl med Condition efter Deris Contract, at Ole Erstad giver Een Tønde Korn, saa længe Hand bruger gaardens Brug. Datert Hosdahl d/en 15 Novembris 1723.

13. Haldor Vichnes og Thomas Seims udgivne Bøxel Brev til Magne Hoversøn Alver paa Een halv Løb Smør og Een halv Tønde Malt udi Gaarden Søre Aase beliggende i Allenfits Skibred. Datert Yttre Arne d/en 23 Octobris A/nn/o 1733.

14. Kaars Kirchens Curator eller Kirche værge i Bergen S/igneu/r Philip Felgenhauers udgivne Bøxel Brev til Niels Knudsen paa ¼ Løb Smør og ¼ tønde {Malt} Korn ¼ part af 2de faaer udi gaarden Sellevold. datert Bergen d/en 15 Junij 1733. Der ved fulgte Leylændingens revers.

15. Mad/a/me Henningiæ Smits udgivne Bøxel Brev til Ole Nielsøn paa Een Jorde Part BerreFiord Kaldet, som er Nii Skilling i Jord, sam/m/e Hans Fader tilforne har brugt. datert Bergen d/en 17 April 1733.

1733: 55

16. Ditos udgivne Bøxel Brev til Anders Pedersøn Ryland paa et pund og tre Marcher udi gaarden BerreFiord, som Gullich Olsøn tilforne haver brugt. datert Bergen d/en 4 May A/nn/o 1733 - der med fulgte Læylændingens paategnede revers.

17. Børge Grøtvedts udgivne Bøxel Brev til Hans Svoger Johan Grøtvedt paa ½ Løb Smør ½ Faaer udi gaarden Grødtvedt. Der imod belover Johan Grøtvedt og sig forpligter Aarlig at give Børge Grøtvedt, fordi Hand sit Brug opsagt haver Een Tønde Korn og Een Koe foster, saa fremt det iche af Johan efterkom/m/es, skal denne Bøxel Seddel Ham iche kom/m/e til nytte. Datert Alvestrøm/m/en d/en 30 No/vem/br/is/ 1733.

18. Niels Larsøn Nøre Aases udgivne Bøxel Brev til Sin Søn Anders Nielsøn paa 18 Merker Smør ¼ tønde Malt udi sin Eyende gaarde part udi gaarden Nøre Aase. Datert Alvestrømmen d/en 30 No/vem/br/is/ A/nn/o 1733.

19. Lisbeth Anders Daatters udgivne Skiøde til Sin Svoger Ole Erichsøn Hendes eyende part udi Gaarden Isdahl af skyld 22 ½ Merker Smør 11 ¼ Kande Malt efter Skiødets Videre Medfør. datert Alvestrømmen d/en 30 Novembr/is 1733 - Lauverge Christian Hopland.

20. Anders Elsaas paa sine Myndtlingers S/a/l/ig/ Hover Erstads Børns Vegne og paa Kari Ols Daatters Vegne udgivne Bøxel Brev til Ole Erichsøn paa 9 merker Smør 4 ½ Kande Malt udi gaarden Isdahl. Datert Alvestrøm/m/en d/en 30 Novembr/is 1733.

21. Kisti Hoplands tillige med Hendes LauVerge Johannes Fyllingen og Amun Storeims udgivne Bøxel Brev til Lars Sebiørnsøn Gausereid paa ½ Løb Smør og Een Mæhle Malt udi Gaarden Gausereid. datert Hopland d/en 25 7br (Septembris) 1733 - der ved fulgte Læylændingens revers.

Dend 1 Decembr/is 1733 blev Rætten igien sat med foranførte Lau-Rættes Mænd

Hvor da først blev Ved Auction opraabt Gaarden Schaare efter tilsiufns Mændenis Concept, saaledis lydende

1733: 55b

I følge dend skriftlige Vurdering og opsigelse og der udi forfattede Omstendigheder, som dend 12 Octobr/is nest leden er skeed paa gaarden Schoer af Rasmus Ingebretsøns Arvingers beskichede Tilsiufns Mænd S/igneu/r Carl Nielsøn og Mogens Joensøn Ved de Ærlige Danne-Mænd Laurs Stor Oxe og Iver Stoer Oxe bliver dend Gaard Schoer, som skylder Aarlig Een halv Løb Smør og Een halv Tønde Malt med Bøxel og herlighed Ved offentlig Auction solgt til dend Høyst bydende med paastaaende Huuser, bestaaende af Een Røgstue, tvende Kammer, Et Ild Huus, Een Floer, Een Lade, Et lidet Vedhuus Stave bygning og neder Ved Søen et Tømret Nøst, Hvilchen Eyendom og Jord Kiøberen maa til træde førstkomende Fare dag d/en 14 April A/nn/o 1734 paa Hvad der for bliver udlovet betalis Sex uger efter Datum til Mons/ieu/r Mogens Joensøn, der er Med-Tilsiufns Mand, som meldt I bem/el/te Rasmus Ingebretsøns Sterfboe, og det i Hans Huus og Boepæl i Bergen, imod Nøyagtig Auctions Skiøde; Skiødets bekostning med Stemplet Papier og Auctions Provisien, betaler dend Kiøbende strax, og for dend lovede Summa stiller Kiøber nøyagtig Caution, og bliver de paa gaarden staaende Huuser paa Kiøberens Reigning og Risico fra Kiøbets Dato.

Efter forbem/el/te Conditioner begieres at gaarden maa blive solgt. Maans Jonsen

1733: 56

Der nest blev gaarden indsat og opraabt for 20 Rd efter Tilsiufns Mandens Mogens Joensøns begiering, gaarden bestaaer \af/, og skylder ½ Løb Smør og Een halv tønde Malt, gaarden Skoer af skyld ½ Løb Smør og ½ Tønde Malt. Efter adskillige bud paa bem/el/te gaard Schoer blev Mons/ieu/r Mons Joensøn dend Høyst bydende for Een og Tiuve Rixdr og To March og Saasom hand Selv er Een Arving efter S/a/l/ig/ Rasmus Ingebretsen tillige med Tilsiufns Mand i Sam/m/e Sterfboe, blev ingen Caution efter Conditionerne præstert, Læylændingerne Knud Schoer og Johannes Schoer blev tilspurgt om de vilde give saa meget, nemlig 21 rd 2 mrk, for gaarden, hvor til de offentlig for Rætten svarede Ney.

Niels Larsøn Nesses udgivne Bøxel Brev til Hans Olsøn Soldat paa Nii Marcher Smør og Sex Kander Malt udi gaarden Søre Nesse. Datert Alvestrømmen dend 30 Novembris A/nn/o 1733.

Iver Nielsøn Hugøen (Haukøy) boende i Echanger Skibred frem kom for Rætten begierende, at Hans 2de med sig hafvende Vidner Niels Hellesøn og Mogens Andersøn begge boende paa gaarden Veaae udi Arne Skibred, maatte udsige, hvor nær Hans første Hustroe {og} Kari Ivers Daatter og Hans nu forlovede Fæste møe Maritte Ols Daatter ere paarørende.
Thi blev Eedens forchlaring for Vidnerne lydeligen oplæst med behørig formaning om at vagte sig for Meen Eed, hvor paa frem stode fornæfnte Niels Hellesøn og Mogens Andersøn aflagde Deris

1733: 56b

Eed med oprachte fingre efter Loven og udsagde Een stemmigen, at Dem var meget vel vitterligt, Iver Nielsøns første Kone Kari Ivers Daatter Hendes Fader Iver Iversøn, og reqvirentens, nu Forlovede Fæste møe Maritte Ols Daatter Hendes Moder Britte Ols Daatter at være *Skøskende (Søskende) Børn, saa {at} efter Vidnernis udsigende, er Iver Nielsøns forlovede fæste møe Maritte Ols Daatter og Hans fra døde Hustrue Kari Ivers Daatter hver andre iche nermere paarørende end i tredie Leed.
Iver Nielsøn begierede Tings vidne over det passert, som bevilget blev.

Knud Hauchaas, Rasmus Restad og Gudmun i Lyrøen haver ladet \stefne/ Abel Festa for 5 Rd 3 mrk, som Hand Deris S/a/l/ig/ VerFader Gullach Berrefiord skyldig var, derfore Dom at liide tillige med Rente og Processens omkostning, der over at Vidne og forchlaring at giøre er ligeledis indvarslet Synøva Jons Daatter Feste, som annamede Pengene af Gullach Berrefiord og leverede Dem til indstæfnte Abel Feste, ligeledis er indstæfnt Ole Gullachsen Festa, Syneves Mand, at Vidne om \hand/ iche hørte, at S/a/l/ig/ Gullach Berrefiord sagde i sit yderste at Abel Festa Var Ham oven staaende Penger skyldig.
Varsels Mændene Lars Store Oxe og Johannes Store Oxe Ved Eed efter Loven afhiemlede at have rigtig stæfnet Abel Festa til dette Ting.
Abel Festa mødte for Rætten sigende efter tilspørgelse af Rætten at Hand iche er mere skyldig end 3 mrk de Øvrige Penger har \hand/ betalt.
Dend indstæfnte Synøva mødte iche, Hendes Mand Ole Gullachsøn

1733: 57

Festa mødte efter stæfne maal tilstaaende og sigende at Hans Hustroe Synøva Jons Daatter iche i dag for Rætten kunde Møde formedelst Hun ere Svag.
Der nest frem stod indstæfnte Ole Gullachsøn Festa efter aflagde Eed udsagde at de ord Hand er indstæfnt at Vidne om ere passert for To Aar siden fuldkomen, des aarsag Rætten iche torde understaae sig at lade føre Vidner om ord imod Loven, som for Saa lang tiid siden skal være talte.
Synøva Jons Daatter forelegges efter Citantens begiering under 20 Laad Sølvs bøder at møde til neste Vaar Ting og vidne udi denne \Sag/, Hvad hende er bevidet.

Dend 2den Decembris blev Rætten igien sat med sam/m/e Lau-Rætts Mænd.

Kongl/ig Maj/estet/s Foget S/igneu/r Andreas Jessen hafde paa Embedets Vegne ladet indstæfne Jacob Tvedten og Helge Knuds Daatter \Vidner at anhøre og der efter/ Dom at liide efter Loven angaaende det Liderlige Levnet og imod det Christelige Egteskab stridende, de Een Tiid Lang haver ført Ved Løsagtighed og Horerie. End og var indstæfnt Jacob Tvedtens Hustroe Maritte Lars Daatter og Helge Knuds Daatters Mand {Jacob Tvedten} Mogens Joensøn. ydermere var indstæfnt Villum Tvedten og Arne Eilufsøn Giervig\en/ Børge Nedre Qvame, Giertrud {Qv} Tvedten, Anne Tvedten at udsige saa vel det de veed om Jacob Tvedten og Helge Knuds Daatters egen tilstaaelse an\gaaende/ dend Letfærdige Omgiengelse, som og de 2de Konnene at vidne om \det de/ i nogen Maade Kunde Vide at Hellge Knuds [Daatter]

1733: 57b

Laver til Barsel, Hvilchet Kald og Varsel Lens Mand Eiluf Mundal og Skafferen Ole Alver Ved Eed efter Loven afhiemlede at have forkyndt, med mere end 14 Dages Varsel \Alle indstæfnte mødte/

1. Villum Tvedten frem kom \og/ efter at Eedens forchlaring for Vidnerne lydeligen var oplæst med behørig formaning om at Vagte sig for Meen Eed, og med oprachte fingre Ved Eed efter Loven udsagde: at Hand \Vidnet/ efter Læns Mandens Elluf Mundals begiering tillige med Lensmanden Selv Var ind gaaen i Mogen Joensøns Stue og da de indkom/m/et var Helge Knuds Daatter Mogens Joensens Hustru Selv til stæde, Hvor paa Lænds-Manden Eiluf Mundal tilspurgte Helge Knuds Daatter om Hun lavede til barsel, Hvor til Helge Knuds Daatter svarede: at Hun det iche Vidste, der paa Lens Manden tilspurgte Helge Knuds Daatter om det er *er saa du laver til barsel, Hvem er da Fader til Barnet, Hun \Helge Knuds D/aa/tt/e/r / der paa svarede: Jacob Tvedten; Lens Manden tilspurgte Helge Knuds Daatter end Videre om Jacob Tvedten hafde haft nogen Legemlig Omgiengelse med Hende siden Hendes Bryllups Dag, der til Hun \Helge Knuds D/aa/tt/e/r / svarede, ia To ganger, Læns Manden sagde end ydermere \til Helge K/nuds D/aatter / Hand vilde vide hvor det var og om det var passert i Hendes Stue i aar! Een gang Her i Stuen svarede Helge Knuds Daatter,

1733: 58

Dend anden Gang gav Hun ey til kiende hvor skeed var, Der nest forføyede Vidnet sig hen til Jacob Tvedten for at erfare efter Lænds Mandens forLangende, om Jacob Tvedten vilde tilstaae Helge Knuds Daatters giorde forchlaring og udsigende, som Vidnet repeterede og gav Jacob Tveten til kiende; der paa Hand \Jacob Tvedten/ svarede: at det var alt for sandt, og tilstaaed Helge Knuds Daatters bekiendelse i alle Maade.

2. Arne Eilufsøn Giervigen frem kom, og ved Eed med oprachte Fingre efter Loven Vandt \og udsagde/ /: da formaning var giordt til Ham om at vagte sig for Meen Eed :/ og udsagde lige som nest forige Vidne, Men Lagde dette der til; at Læns Manden tilspurgte Helge Knuds Daatter, {og} \om/ Jacob Tvedten hafde hafd \Legemlig/ Omgiengelse med Hende medens Hun, Helge Knuds Daatter passerte for Pige, det Hun \Helge K/nuds D/aatter / tilstod offentlig, sigende der Hos: at Hun vidste iche hvor mange gange.

3. Børge Joensøn Qvame frem stod ligeledis efter stæfnemaal, da Eedens forchlaring for Ham var lydeligen oplæst og behørig formanet om at Vagte sig for Meen-Eed, Vandt og udsagde Eenstemig som nest forige Vidne Arne Eilufsøn Giervigen.

4. Giertrud Kields Daatter S/a/l/ig/ Rasmus Tvedtens Enche boende paa gaarden Tvedt frem kom, blev formanet om at Vagte sig for Meen Eed og Ved Eed med oprachte Fingre efter Loven udsagde: at Hun efter Lænds-Mandens begiering gich Hen til Helge Knuds Daatter

1733: 58b

I Hendes stue, for at erfahre om Helge Knuds Daatter hafde Melch i sine Brøster, da Vidnet til Helge Knuds Daatter kom fandt Hun Helge Knuds Daatter sig der udi meget Villig, og fornam Vidnet at der var Vaadt i Helge Knuds Daatters Brøster, ellers spurgte Vidnet Helge om Hun Lavede til barsel?, Helge Knuds Daatter der til svarede, Hun, Helge Knuds Daatter det iche Vidste.

5. Anne Magnes Daatter det første Vidne Villum Tvedtens Hustroe, frem stod ligeledis efter Stæfnemaal til Hende blev og formaning giordt om at Vagte sig for Meen Eed, hvor paa Hun Ved Eed med oprachte Fingre efter Loven udsagde ord til andet lige som nest forige Vidne Giertrud Kields Daatter S/a/l/ig/ Rasmus Tvedtens.

Jacob Tvedten og Helge Knuds Daatter efter tilspørgelse af Rætten tilstode Vidnernes udsigende i Alle Maader uden ringeste indVending.

Mogens Joensøn Helge Knuds Daatters Mand erchlærede at hand iche noget imod Disse førte Vidner hafde at sige.

Marthe Lars Daatter Jacob Tvedtens Hustrue declarerede at Hun endnu bar lige saa stor Godhed og Kierlighed for sin Mand Jacob Tvedten \som tilforn/, under kastede sig \alting/ Rætten(s) Kiendelse og ellers imod de førte Vidner intet hafde at sige.

Kongl/ig Maj/este/ts Foget paastod Dom i følge Loven saa vel over Jacob Tvedten, som over Helge Knuds Daatter.

Derefter blev af os Samtlige for Ræt kiendt og afsagt, som følger.

1733: 59

Det er iche alleniste af de indstæfnte Vidner Villum Tvedten, Arne Eilufsen Giervigen og Børge Qvamme Eedelig forchlaret og udsagt, at indstæfnte Helge Knuds Daatter Mons Jonsøns Egte Hustrue for Vidnerne frivillig haver bekiendt at Hun, Helge Knuds Daatter baade før, og efter \at/ Hun var kom/m/en i Egteskab med *med sin endnu levende Mand Mons Jonsøn haver bedrevet Hoer med Indstæfnte Jacob Tvedt, der ligeledis haver sin Egte Hustrue levendis, *nanfnlig Maritte Lars Daatter, Men end og same bekiendelse for Vidnerne, har Helge Knuds Daatter og her for Rætten Vedgaaet. Jacob Tvedten i lige maade uden ringeste indsigelse eller exception baade for bem/el/te Vidner {end} \forchlarer/ og her for Rætten selv til staaer Helle Knuds Daatter(s) bekiendelse, Ja erchlærer sig i horeriet skyldig at være;

Hvorfore i følge af Lovens 6te Bogs 13 Capitel 25 Articul Kiændes for Rætt; at Helge Knuds Daatter og Jacob Tvedten for begangne Horerie i deris Egteskab med Hin anden bør

straffes paa Deris Gods og Penge efter Deris yderste Formue, Jord untagen, der nest advares de begge af Rætten at endtholde sig fra hver andre og skye sligt et liderligt og forargeligt

1733: 59b

Levnet, endelig bør de Een for begge og begge for Een at betale Deris Maj/este/ts stemplet Papiir efter Forordning, som behøvis til Actenes udfærdigelse samt Rættens Gebur, alt under adfær efter Loven.

Selv Eyer Mandtalet blev forfattet, oplæst, til staaet og af Lau Rætten forseiglet.

Dette Aars Restantzer blev oplæst, til staaed og af Rætten forseiglet uden ringeste indsigelse.

Det Sædvanlige Tings Vidne angaaende Bøder og Andre Sagefald blev oplæst, tilstaaet des aarsag af Lau Rætten forseiglet.

Bøygde Lænds-Manden Eiluf Mundal tilstod for Rætten rigtig af Fogeden at have bekom/m/et sin Løn for dette Aar 1733, saa og at Han var got giort Soldater udredning af Hans paaboende gaard det hans qvittering yderligere udviiser.

Sluttelig blev opnæfnt Lau-Rættes Mænd, som tilstundende Aar 1734 Rætten skulde betienne nemlig Fire gamle Niels Spurcheland, Halvor Nesse, Niels Nesse, og Stephen Levestad og Ligeledes Fire Nye Ole Nielsøn Berrefiord, Ole Johansøn Berrefiord, Knud Hosdahl og Stephen Sletten Hvilche for Lau-Manden deris Laurætts Eed hafver at aflegge, naar det er skeed og Rætten til kiende givet, skal de til Rættens Betienning vorde antagne.

1733

- -

1734

1734: 60

Radøe Schibred Dend 27 Januarij A/nn/o 1734.

Blev holdet Extra Rætt paa Gaarden Ascheland efter Høy ædle og Velbaarne Her/r Admiral og Stift befalings [Mands] ordre af dato 23 Decembris A/nn/o 1733 overværende Ved Rættens Holdelse paa Kongl/ig Maj/este/ts Fogets Ædle Andreas Jessens Vegne Bøjde Lændsmanden Niels Sæbøe, med de af bem/el/te Foget op næfnte Lau-Rætts Mænd. nemlig. Johannes Qvisteen, Niels Olsvold, Mons *Tioreaae, Halvor Qvisteen Børge Soleim Johan Voxdal, Erich Vettaas, og Anders Olsvold

Og mødte i Dag paa Citantindens Vegne efter at ordren fra Høy ædle og Vel baarne Her/r Stift-Amtmand Kaas Var oplæst, som skeede strax efter Rætten i Deris Kongl/ig Maj/este/ts Høye Nafn Var sat Mons/ieu/r Johan Bart Procurator udi Bergen og producerede derpaa et for Sagen paa Mad/a/me Hamons Wegne udstædde Stefne maal med Her/r Pastor Mejers paa tegnede tilstaaelse at sam/m/e Stefne maal Hannem Lovlig var blevet anviist og forkyndt d/en 8de Januarij sidst leden, Hvilchet for Rætten blev lydelig oplæst.

Paa indstæfnte Her/r Hans Mejers Vegne mødte Hans Svoger Peder From til staaende Stefningen for Her/r Hans Mejer lovlig at være forkyndt.

Der nest producerede Mons/ieu/r Bart ydermere dend i stefne maalet paa berabte Hans Velærværdige Her/r Pastor Mejers til Citantinden Mad/ame Sophia

1734: 60b

Hamons udgifne Original Pandte Forskrivelse, saa vel som dend der hos paa beraabte Original opsigelse, Hvor Efter S/igneu/r Barth da vild forneme, Hvad Her/r Pastor Mejer imod Sagen kand have at stille.

Paa Citati Her/r Mejers Vegne mødte Hans Svoger Mons/ieu/r Peder From og producerede et af Hans Svoger Her/r Mejer underskrefne indlæg af denne Dags Dato, samt dend der udinden paa beraabte forskrivelse af dato 3die Novembr/is 1724, Sub Lit. A. Hvor paa Hand var Rættens Kiendelse begierende.

Mons/ieu/r Bart sagde, at det kand vel være, at Hand haver taget feil i at have givet Mad/a/me Sophia Hamons S/a/l/ig/ Mand i at give Ham dend Titul Velædle Her Ass/esso/r som dog ichun skal have været Een Kiøbmand, over alt, saa udviiser dend af Her/r Hans Mejer udgivne obligation reellement, og med fuld kom/m/en til staaelse, at Hand har bekom/m/et og er pligtig til Sophia S/a/l/ig/ Hamons dend Summa 500 Rd, og det er Just dend Selv sam/m/e Mad/ame Sophia S/a/l/ig/ Hamons, som bem/el/te Bart gaaer i Rætte og fører Sag for, hvad enten Hendes S/a/l/ig/ Mand haver været Kiøbmand allene eller haft nogen Caracter, saa at dend forestillelse, som Her/r Pastor Mejer udi dette Hands indkomne Indlæg \giør/, iche kand give noget til Sagen eller behøve noget interlocutorium, langt mindre løse Ham fra sin forskrivelse og gield til noch bem/el/te Mad/ame Sophia S/a/l/ig/ Hamons som er Hans forskrivelses Rætte i Hænde haver og *Crediteris (Creditor?) for Hvilchen S/igneu/r Bart her fører

1734: 61

Sagen, Hvad der ellers efter dend i Rætte lagde Revers kand være imellem Her/r Pastor Mejer og Her/r Justitz Raad From, da er det noget som iche kand Vedkom/m/e denne Sag i nogen Maade, Men er Een Sag imellem Her/r Pastor Mejer og hans Svoger. thi dend producerte Her/r Pastor Mejers udgivne Pandte obligation til Citantinden Sophia S/a/l/ig/ Hamons /: Hvad heller S/a/l/ig/ Hamon Har været Kiøbmand eller Assessor eller iche :/ næfner iche med et Eeniste Bogstav om denne anviste revers langt mindre at Citantind/en for de til Pastor Mejer der udi benæfnte udlaante 500 Rd skal Være pligtig at søge sin Betaling hos Her/r Justitz Raad From, i Hvad Betiening Embede eller Tilstand, hand kand end sidde udi, Men lige som Citantinden nu søger sin Debitor Her/r Hans Mejer, saa faar Vel og Her/r Past/or Mejer Selv drage *Sorrg for, og besørge Hans imellem Værende afgiort med bem/el/te Hans Svoger Her/r Justis /Raad/ From, som Hand *Hand best Veed og kand, saa som Hand og der til Har haft saa overflødig Tiid og Rum i Saa Mange aar, og lige saa vel kand finde Justitiens Assistance for sig imod Ham, som Hun her maae søge dend imod Her Pastor Mejer, og efter som Rætten af dette alt kand klarligen og omstændeligen fornem/m/e, at dend Selv sam/m/e Sophia S/a/l/ig/ Hamons, Hvis i Hænde havende obligation nu her er producert

1734: 61b

og for Hvilchen Mons/ieu/r Barth nu her for Rætten fører Sagen, er indstæfnte Her/r Pastor Mejers Rætte Creditor, og Hand Her/r Pastor Mejer, der imod Hendis rette Debitor for de paa stæfnte 500 Rd, Hvad enten bem/el/te Sophia S/a/l/ig/ Hamons S/a/l/ig/ Mand enten har Været Kiøbmand eller Ass/esso/r, saa fandt bem/el/te Barth sig for andlediget, uden Videre Inter locutori Kiendelses afvartning, at paastaae endelig Dom i Sagen efter Hvis Hand i

Sagen har produceret, saa vel for dend paa stæfnte Capital, som og de til datum resterende og paa løbende Renter indtil fuldkom/m/en og Skades løs betaling skeer, item og formedelst Mindelig betalings udeblivelse tilstrechelig og skadesløs til denne Extra Ræt medgaaende omkostninger, efter di Her/r Pastor Mejer iche kand fragaae eller benegte, enten Hans Haand og Seyls underskrivelse og undertrøchelse under dend producerte obligation, i Hvem der end har fore got der af eller nødt Pengene, thi om end Her/r Pastor Mejer kand have Tient Hans Svoger Her/r Justitz Raad From der udi og ladet Ham oppebærge Pengene for sig, saa faar dog Hand Her/r Past/or Mejer præstere sin forskrivelse og der for stande til ansvar og betaling uden nogen Slags Exception eller indvending.

Mons/ieu/r From paa Her/r Mejers Vegne til S/igneu/r Bartes paastand svarede: at Hand formente at skrive Et og tale et andet kand iche lade sig giøre S/igneu/r Bart haver her udi et Publiqve stæfne maal

1734: 62

Behaget at Caractherizere Een Kiøbmands Kone med Ass/esso/rs Titul og nu her for Rætten declarerer, at Hand iche rettere har været vidende, da veed From ey om sligt kand nyde biefald, paa staaer der for efter det indgivne indlæg Rættens Kiendelse i det Øfrige reserverede Hand sig siden sin nermere tiltale paa Mons/ieu/r Barthes til førte, paastand der for stæfne maalet afviist.

Mons/ieu/r Barth svarede, at dersom denne S/igneu/r Froms forestillelse var af nogen Fynd, da skulle Hand snart afskrem/m/e bem/el/te Barth, men {der}som dend producerede obligation ophæver dend disput, og Her/r Pastor Mejer Vel uden tvifl maa kiende sin Creditor og Vide til Hvem Hand obligationen har udgivet til, hvilchen Hand ...ld(?) sin Svoger S/igneu/r From in originali seer her for Rætten, Hvad enten Sophia S/a/l/ig/ Hamons S/a/l/ige/ Mand haver Været Ass/esso/r eller Kiøbmand, saa agter *S/igneu/r Bart ufornøden videre* bem/el/te Bart ufornøden at bemøye Rætten med Videre Vidtløftighed, men producerede bem/el/te Sophia Hammons original skrivelse under Hendis Haand af Dato *Truhiem d/en 22 Augusti sidst leden til den Kongl/ig Franske Consul i Bergen Jacob Boutou angaaende denne Sag at paatale Ved Een Extra Rætt, hvor af Her/r Pastor Mejer kand fornem/m/e at dend sam/m/e Sophia S/a/l/ig/ Hamons, til Hvilchen Hand sin Pandteforskrifning haver udgivet, er

1734: 62b

Dend selv sam/m/e Hvad enten Hendes Mand har været Ass/essor eller {ey} Kiøbmand siden det er dog ingen skam at Hendes Venne af Hende, som Een Kiøbmands Enche er bleven Assistere med 500 Rd. for det øfrige paastod Hand Dom, som tilforn.

From formodede, at S/igneu/r Barthes Forevendinger er iche nød nogen Bielfald imod dette stefne maals afviisning.

Mons/ieu/r Barth refererede sig til sit forige og ydermere producerede endnu Een yngre skrivelse fra Mad/a/me S/a/l/ig/ Hamons under dato 30 Octobr/is sidstleden, hvor udi Hun end ydermere paatrenger Sagen til endskabs befordring og i andleedning af begge disse skrivelser, saa Vel som Hans forige paastand *paastand at det Ved Doms afsigelse maatte Vorde observeret, at Citantinden tillige med øvrige Renter og Capital maatte Vorde tillagt Lagie (agio/overkurs) for Pengenes remise fra Bergen til Trunhiem, saa som Hun efter forskrivelsens tilhold bør have sin Capital skadesløs.

From *referede sig til sit forige.

Mons/ieu/r Froms paastand kand iche bifaldis siden Her/r Hans Mejer ey kand fra gaae langt mindre fragaae i sit Indlæg at være De omtvistede 500 Rd med sine Renter efter

obligation af dato 7 Octobr/is 1724 skyldig til Mad/a/me Sophia S/a/l/ig/ Hamons skyldig, og over alt saa haver Mons/ieu/r From iche beviist at S/a/l/ig/ Hamon uden Caracter er død, noch er det Her/r Mejer har acceptert stefne maalet og Ham lovlig at være forkyndt alt saa nyder Sagen sin fremgang.

1734: 63

From reserverede sig sin Svogers tiltale imod det ergangne interlocutorium paa sine Tiider og stæder imidler tid var Hand ydmygst begierende 8te ugers anstand i Sagen for at udtage Contra stæfning, som for Mad/a/me Hamons Selv skulde forkyndes, saa Vel som for Justitz Raad From til fuld kom/m/elig og nermere oplysning for Rætten, og imidler tid begierede udtag af Protocollen af det S/igneu/r Barth her har ladet Protocollere.
S/igneu/r Barth der imod forestillede at denne Sag er \een/ Puur og reen obligations Sag, hvor imod her Pastor Mejer ingen lovlig indsigelse kand have at føre, thi alt hvad Hand til Sagen kand have at svare, Vil Vel ichuns blive at præstere god og skades løs betaling, saa haver ey heller Citantinden det ringeste at bestille med Her/r Justitz Raad From, saa at hvad Tiltale Her/r Pastor kand formeene sig at have til Ham, bør skee uden for denne Sag, og for Her/r Justitz Raad Froms Verne ting, og iche bør blive denne Sag til nogen Hinder eller ophold, og saa ledis protesterede Barth imod dend lange opsættelse med paastand, at Her/r Pastor Mejer bør foreleggis dag paa Hans egen bekostning Ved Rættergangens paa gaaende Omkostninger inden 8te eller i det længste 14 Dager at indkom/m/e med Hvis Hand ellers kunde formeene sig til

1734: 63b

Sagen have at svare, og imidler tiid Vil Barth have sig reserveret hvis Hand Videre i Sagen kunde eragte og have at paastaae.
From formode at dend forlangede anstand til Hans Svogers Sags Tarv og Videre *oplyestning for Rætten maatte bevilges, da Hand til dend Tiids exspiration (forfall) skulle indkom/m/e med de beehøvende bevislig heder, som fornøden giortes.
S/igneu/r Barth fandt sig saa meget des mere beføyet at protestere imod dend begierte opsættelse, som Hand der af noch seer at Her/r Pastor Mejer alleniste inClederer (inCederer?) at bruge Sagen i {alle} uforsvarlig og ufornøden Vidløftighed og omkostning, thi h/an/d skal iche beviise noget paa Capitalen at være betalt eller mere af Renten at være betalt end paa Obligation findes af skreven.
{Refere} Mons/ieu/r From refererede sig til sit forige.
Paa det at Her/r Hans Mejer ey skal sige sig af Rætten at {Væ} overiiles saa foreleggis Hand at indkom/m/e med sine Beviiser udi Sagen til dend 10 Februarij først kommende, thi længere anstand i Sagen tør Rætten iche understaae sig imod Citantindens Fuldmægtigs protest at give Her/r Hans Mejer aller helst det er Een puur obligations Sag, som behøver iche ret stor oplysning.
From begierede udtag af det indførte, og reserverede sig sin indsigelse imod Rættens kiendelse, Vedtog og at møde her paa gaarden sam/m/e Tiid.
Formedelst Lau Rætten sagde, at dend blev sinched udi

1734: 64

Deris Forretninger og Fiskerie, blev det beram/m/et at Rætten ey før skulle blive sat før dend 13 Febr/uarij først kom/m/ende, da Mons/ieu/r From paa Her/r Hans Mejers Vegne Vedtog at møde, Hvor ved Sagen beroer til neste Ting dag.

Den 13 Februarij blev efter aftale Rætten igien sat med foranførte Lau Rætts Mænd tillige med Lænds Manden

Og møtte Dog igien paa Mad/a/me Sophia S/a/l/ig/ Hamons Vegne Kongl/ig Maj/este/ts Notarius Publicus udi Bergen Mons/ieu/r Johan Barth, tillige med Mons/ieu/r From paa Velærværdige Her/r Hans Mejers Vegne.

Paa Citantindens Vegne frem stod Mons/ieu/r Barth og nest at referere sig til det Han for hen i Sagen har producert og paastaaet, og dend reservation hand der under har ladet tilføre, Vilde nu fornemme, hvad ind stæfnte Her/r Pastor Hans Mejer /: som Ved Hans formentlig ubeføyede begierte opsættelse Rættens Middel, saa Vel som og Hans Vederpart Citantinden og Sagen til møye, ophold og omkostninger have for voldet denne Session :/ kand have end nu at forestille paa de bem/el/te Barth Comparenten kand slutte Sagen paa Citantindens Vegne.

Mons/ieu/r From paa sin Svogers Her/r Hans Mejers Vegne producerede et Indlæg af denne Dags Dato og der efter indstillede Sagen til Dom/m/erens forsvarlige got findende, holdte der for paa denne Tiid unødig Videre at svare, sam/m/e indlæg blev for Rætten oplæst.

1734: 64b

Mons/ieu/r Barth paa Citantindens Vegne formeente at dette af Her/r Pastor Mejer \frem lagde/ indlæg kunde Meritere Een besynderlig Correction af Rætten om iche Een plat afviisning, saa som Hand der udi opfører sig, paa Een meget usømmelig Maade baade udi Ord og Expressioner som og udi de absurditeter hand fore{finder}stiller baade imod Rætten og Hans Vederpart, som er stridende imod Loven og Een søm/m/elig Rætter gang, og hvor til bem/el/te Her Pastor Mejer aldeelis iche af det for Sagen udstede Stefnemaal eller af Sagens procedures paa Citantindens Vegne har kundet fundet sig med nogen Rimelighed eller skield foer andlediget thi hvilchen fornuftig Siæl end siger, Een Vel fornuftig og opliust Præste Mand skulde Vel hen tyde og bereigne det til noget der skulle ledere Kongens allernaadigst Absolutum Dominium, om end nogen enten af forseelsen eller af iche bedre Vidende skulle tillegge Een afdød Mand at have været Assessor, thi end og Een Lauretts mand Ved Rætten kand kaldes Assessor udi Rætten, og efter som Her/r Pastor Mejer hverchen directe eller indirecte benægter, at io dend her producerede og af Ham til Mad/ame Hamons udgifne obligation er af Ham til Hende udgivet og med Hans egen Haand og Seyel underskrevet og bekræftet, saa er og bliver fremdeelis

1734: 65

Saadant tilstræchelig noch til at igiendrive ald dend Øvrige snach og Videre Hans I Sagen frem førte forestillelse, hvorfore og Barth iche agtede fornøden noget Videre her til at replicere paa denne Tiid, ellers, saa som hand noch formeener, at Her/r Pastor Mejer udviiser sig tem/m/elig portert for at benytte sig af alle Haande chicanede under denne Hans Sags procedure, saa foruden at Her/r Pastor Mejer Selv tilstaar udi Hans i dag indkomne Indlæg at denne obligation til forne er opsagt udi Aaret 1727 - in Novembri, som Hand siger, sig iche rettere at kunde erindre, saa og der hos tilstaar, at Hand iche har besørget Capitalens og Renters Vedbørlig, afdrag, saa for at distomere legitimere, dend seeniste og udi Sagen paa beraabte nye opsigelse at være skeed og passert lovlig dend 26 Augustij 1733 - saa præsterede Hand nu de tvende Personer, som bem/el/te nu sidste opsigelse har insinuert nafnlig Berent Jacobsøn og Haldor Olsøn, som ydermere her for Rætten kand giøre deris tilstaaelse at samme opsigelse er skeed dend neste her forbem/el/te Dag og aar, for Her/r Pastor Hans Mejers Boepæl paa Mangers Præstegaard saaledis, som deris paategning

yderligere udviiser anført paa sam/m/e bem/el/te opsigelse, og udi hvilchen paategnelse de har glemt at anføre stæden hvor den skeede nemlig

1734: 65b

Opsigelsen.
Mons/ieu/r From paa Velærværdige Hans Mejers Vegne tilstod opsigelsen lovlig for Hans Svoger at være forkyndt, i Øfrige reserverede From sig [sin?] indsigelse for Over Rætten imod S/igneu/r Barth.
Mons/ieu/r Barth til slutning reserverede sig ligeledis ald vedbørlig indsigelse imod Mons/ieu/r {Barth} From - og der paa indgav Mons/ieu/r Barth sin omkostnings Reigning for udgifterne i denne Sag - og hvad Dommerens og Rættens Middels gebyhr er angaaende efter Loven og Deris Kongl/ig Maj/este/ts Forordning at sam/m/e Ved endelig Dom bliver observert og Her/r Pastor Mejer tilfunden at Betale tillige med dend paa stæfnte Capital og sine resterende Renter samt Lagie og alle Øvrige Omkostninger saaledis at Citantinden kand blive skadesløs og nyde sin betaling.
From indstillede aldting til Dommerens forsvarlige got findende. Mons/ieu/r From erindrede iche det ringeste imod Reigningen.

Dom.

Denne Sag er af følgende Beskaffenhed. Til Mad/a/me *Sohpia S/a/l/ig/ Johan Hamons haver velærværdig Her/r Hans Mejer givet Een obligation af Dato 7de Octobris A/nn/o 1724 paa Capital 500 Rd Dansk Courant, hvor af Her/r Mejer Aarlig skulde svare til Rente 5 pro Cento, til forsichring for bem/el/te 500 Rixdr haver Her/r Mejer pandtsat Mad/ame Sahlig Hamons Hans (Mejers) Odels godz udi Romsdahlens Fogederie beliggende og 2de gaarder i Ørchedalls Fogederie og Ting Lau nemlig Engen og Bache, og naar Mad/a/me S/a/l/ig/ Hamons Iche Vilde

1734: 66

Have, {....} bem/el/te 500 Rd hos Velærværdige Her/r Hans Mejer længere paa Rente staaendis, skulle Obligationen Her/r Mejer tilforn lovlig opsiges, og da af Her Mejer til dend opsagte Tiid at betales, {Og} foruden bem/el/te Forpagtning lover Her/r Mejer at Holde Mad/a/me Sophia S/a/l/ig/ Hamons og Hendes arvinger for Capital og Renter skades løs i alle Maader. Af bem/el/te Her/r Mejers Obligation er til Mad/a/me S/a/l/ig/ Hamons iche Renter betalte siden d/en 29 Octobr/is A/nn/o 1727 - des aarsag de 500 Rxdls Capital Her/r Mejer d/en 26 Martij A/nn/o 1733 er bleven opsagt at betales tillige med resterende Renter; Hvilchet iche er skeed. Mad/a/me Sophia S/a/l/ig/ Hamons \der paa/ Ved 2de Missiver af dato Truenhiem d/en 22de Augusti og 30te Octobris \1733/ haver begiert af dend fransche Concul i Bergen Mons/ieu/r Butou Ved Extra Rætt at forfølge Her/r Hans Mejer for bem/el/te Hans udgivne Obligation til at indfrie. Alt saa \har/ dend franske Consul Mons/ieu/r Butou overdraget dend Commission til Mons/ieu/r Barth Kongl/ig Maj/este/ts Notarius Publicus i Bergen, Mons/ieu/r Barth indgav Een Memorial af dato Bergen d/en 21 Decembr/is A/nn/o 1733 om Een Extra \Rætt/ til Høyædle og Velbaarne Her/r Admiral og Stiftbefalings Mand Kaas; erholdt oftirmatii(?) resolution der paa d/en 23 Ejusdem, Lod saa Ved stæfnemaal af dato 28 Decembris sidst afvigte Velærværdige Her/r Hans Mejer for denne Extra Rætt indstæfne til at lide Dom for at indfrie sin til Mad/a/me S/a/l/ig/ Hamons udgifne obligation paa Capital 500 Rd Datert Trunhiem

1734: 66b

Dend 7de Octobris A/nn/o 1724 med resterende Renter fra d/en 29 Octobris A/nn/o 1727 indtil fuldkom/m/en Skadesløs Betaling skeer, samt alle Processens og andre medgaaende omkostninger skades løs at erstatte. Indstæfnte Velærværdige Her/r Hans Mejer har iche alleniste Selv paa stæfne maalet tegnet at det er Ham lovlig anviist, Men end og det sam/m/e for Her/r Mejers Svoger Peder From her for Rætten tilstaaet paa Her/r Mejers Vegne d/en 27 Januarij, Sam/m/e Rættes Dag lod indstæfnte Her/r Hans Mejer Ved sin Svoger forhen nefnte Peder From indlevere et indlæg og af 27 Januarij sidst afvigte, hvor udi Hand tilstaaer at have \ud/givet sin Pandte forskrifning til Citantinden Mad/a/me Sophia S/a/l/ig/ Hamons paa dend paastæfnte Capital 500 Rd af dato Trunhiem d/en 7de Octobr/is A/nn/o 1724 og der for pandt sat forbe/melte Jord Godz i Romsdahlen og Ørchedahlen, som Hans Svoger Her/r Justitz Raad From i Christiania af Ham har været begierende, dog paa dend Maade, at Hand der pengene har oppebaaret og begiert, og Rentene til Mad/ame S/a/l/ig/ Hamons til d/en 29 Octobris A/nn/o 1727 betalt, sam/m/e obligation skulde indfrie, Hvilchet Hand Vil beviise med Een Hans Svoger Froms Forskrivelse til Her/r Mejer dater/t Lamoe d/en 3 Novembr/is A/nn/o 1724 og der efter formeener for Citantindens tiltale at befries; af alt dette Her/r Mejer foregiver, kand Mand iche finde det ringeste inført i Hans Pandte forskrifning Men Her/r Mejer tvertimod uden

1734: 67

ald excention forbinder sig til at betale den paa stæfnte Capital efter opsigelse tillige med Renter skadesløs i alle Maader, alt saa kand Hans ubegrundede paastand iche biefaldes. Men ieg /: i {.....} allerunderdanigste følge af Lovens 5te Bogs 1ste Capitel 1 Art/icul der siger at Een hver er pligtig at efterkom/m/e, hvis Hand med Mund, Haand og Segel lovet og indgaaet haver :/ Kiender for Rætt: at indstæfnte Her/r Hans Mejer bør og pligtig er at indfrie sin Obligation til Mad/a/me Sophia S/a/l/ig/ Hamons i Trunhiem udgiven af dato 7 Octobris A/nn/o 1724 og til Hende betale dens paa lydende Capital med 500 Rd Dansk Courant tillige med skades løse Renter fra d/en 29 Octobris A/nn/o 1727 indtil betaling skeer, I lige maade bør Her/r Hans Mejer at betale Lagie efter Coursen for Pengene at remittere til Trunhiem, endelig bør Her/r Hans Mejer og at erstatte Denne Processis Omkostning nemlig efter Mons/ieu/r Barthes Reigning 26 Rd 10 sk og ...(?) er for udgifter der er med gaaet angaaende Rættens gebyhr og til Rættens gebuhr 14 Rd 1 mrk 12 sk tilsammen omkostninger paa denne Sag 40 Rd 2 mrk 6 sk Alt inden 15ten Dager efter denne Doms Lovlige forkyndelse under nam og Execution i Pandtet Ved Rættens videre befordring efter Loven.
S/igneu/r Peder From paa Velærværdige Her/r Hans Edvardsøn Mejers Vegne begierede Dom/m/en beskreven.

1734: 67b

For Gulens Schibred Dend 16de Martij A/nn/o 1734.
Blev holdet Vaar Skatte og Sage Ting paa Ting Stædet Schiæriehaun nerværende Kongl/ig Majestets Foget over Norhorlehns Fogederie S/igneu/r Andreas Jesen Bøjde Lænds-Manden Peder Henrichsbøe, saa og De opnæfnte og Eedsvorne Lau Rætts Mænd, Jetmun Jacobsøn Rørtvedt, Matthis Aslachsøn Nappen, Hans Jørgensøn Qveersøen, Niels Andersøn Lille Slire, /: Ole Nielsøn Boge er syg Des aarsag i hans Stæd :/ Rasmus Jonsøn Hosteland, Hans

Pedersøn Henrichsbøe, Hans Olsøn Hanetvedt og Siur Monsøn Hosteland med mere Tingsøgende Almue,

Hvor da, efter at Tinget i Deris Kongl/ig Maj/este/ts Høye Navn Var sat, og Almuen til Skichelighed og Fredelighed formanet, blev Ting lyst

1. Deris Kongl/ig Maj/este/ts Aller naadigste Forordning om Skatternes Paabud i Norge for Aar 1734, Datert Fredensborg d/en 24 Octobr/is A/nn/o 1733.
2. Deris Kongl/ig Maj/este/ts Allernaadigste Anordning, at til alle Rætternes Betienter i Danmarch og Norge for Een Continuations Stæfning skal betalis lige saa meget, som for Een Hoved Stæfning efter Loven datert Fredensborg d/en 30 Octobr/is A/nn/o 1733.
3. Deris Kongl/ig Majestets allernaadigste Forbud angaaende Søe Folchet i Norge Datert Friderichsbergs Slot d/en 12te Februarij A/nn/o 1734.
4. Deris Kongl/ig Maj/este/ts Allernaadigste Forordning og Forbud om Schiænch og Gavis annam/m/else af de til National Militien hen hørende Unge Karle, datert Friderichs[bergs] Slot d/en 29 Januarij A/nn/o 1734.
5. Placat fra Det Høy-Kongl/ig Cam/m/er Collegio

1734: 68

Angaaende Eendeel Kongl/ige indkomsters Forpagtning Nordenfields udi Norge for de Aaringer 1735 - 1736 - og 1737 som udi Rente Cam/m/eret Ved offentlig Auction d/en 14 Julij Aar 1734 bliver foretagen og de Høystbydende Ved Kongl/ig Maj/este/ts nermere Aller naadigste Approbation overdragen, Datert Kongl/ig Majestets Rente-Cammer d/en 21 Septembr/is 1733.

Denne Placat tilstod LændsManden, saa Vel som nærværende Almue og Lau-Rætten paa Kirche bachen at Være publisert og paa Kirche døren opslagen.

6. Placat under Her/r Kriigs Raads og Kriigs Commissarii over det Bergenhuusiske District Velædle og Velbyrdige Hans Hvids Haand datert Bergen d/en 27 Februarij Aar 1734 - paa hvad Tiid Completerings Session for de 2de Bergenhuusiske National Infanterie Regimenter Compagnie Viis inde Værende Aar 1734 er beram/m/et.
7. Høy ædle og Velbaarne Her/r Admiral og Stifts befalings Mands Brev til Kongl/ig Maj/este/ts Fogedt Ædle S/igneu/r Andres Jesen om at indsende Rigtige Ruller over Søe Folchet af Marine Lægden udi Norhord lehns Fogederie med videre datert Bergen d/en 5 Martij 1734.
8. Ditos Brev til Dito Datert 5 Februarij 1734 at ingen af Almuen med fordervede Vahre enten Saltet eller usaltet maa Bringe til Bergen, saa fremt de iche Alvorligen Vil Være straffet.
9. Velærværdige Her/r Jens Jonsøn Mariagers udgivne Bøxel Brev til Besse Olsøn paa Een halv Løb Smør og ¼ dings Tønde Malt i Gaarden Molland, som er Een af De Her/r Mariager aller naadigst tillagde \Mensal/ Gaarder, som Sogne Præst til Kaars-Kirchen i Bergen. Dat/ert Bergen d/en 29de Octobr/is 1733.

1734: 68b

10. Ludvig Lems Bøxel Brev til John Haagensøn paa Et pund Smør udi Gaarden Sande tillige med halv deelen af det Sande og Kiættelsvig tilhørende Laxe Værpe. Datert Schierjehaun d/en 16 Martij A/nn/o 1734.
11. Justitz Raad og Landsdommer Niels Knagenhielms udgivne Bøxel Brev til Rasmus Andersøn Sognefæste paa 20 ¼ merker Smørs Landskylds brug udi Gaarden

Birchenæs Bergens Laustoel Allernaadigst benificert, og datert Hoops gaard d/en 19 Septembr/is A/nn/o 1733.

12. Amtmand og Laugmand Henning Frimans udgivne Bøxel Brev til Ole Hansøn Dahle, paa Een halv Løb Smør og Een halv tønde Malt udi Gaarden Riisnæs. Datert Stavanger d/en 25 Augusti A/nn/o 1733. Her ved fulgte Læylændingens paategnede Revers.

13. Ludvig Sørensøn Lem lod Ting lyse sin Odels Løsnings Rætt og Penge Mangel med Reservation at indløse Gaarden Floli skyldende Aarlig Landskyld-Leje 1 Løb Smør og 6 Kander Malt, Glosvig 2 pund Smør, Klocheid ½ løb Smør, udi Kielevold 1 Løb og 9 Merker Smør, udi Lille Slire 2 ½ pund Smør. efter des Videre Medfør, Datert Schierjehaun d/en 16 Martij 1734.

Øfre Oppedal i Evenvigs Præste gield og Gulens Skibred, Velædle og Velbyrdige Her/r Justitz Raad Kraag tilhørende blev opraabt for Rætten at være til Kiøbs og i fald enten Læylændingerne eller Nogen andre Vilde Kiøbe bem/el/te Gaard skulde Kiøbet faaes at Vide hos bem/el/te Her/r Justitz Raad Kraags Frue udi Bergen, og dersom Opsidderne Vild give saa meget, som Een anden, skulle de Være nærmere til at Kiøbe gaarden.

Gaarden Brudvold i Lindaas Skibbred beliggende blev og opraabt for Rætten at Være til kiøbs sam/m/e Gaard er S/a/l/ig Bischop Møllers Sterfboe tilhørende og skylder Aarlig 2de pund og 6 merker Smør med Bøxel - Auctionen paa gaarden skal holdis i Herberget Altona udi Bergen d/en 16 April 1734.

1734: 69

Kari Niels Daatters med sin Broders og Lauværgis Ole Nielsøn Haugsdals Raad og Samtyche, udgivne Skiøde til sin Svoger Iver Hansøn Tverberg paa 18 merker Smør ¼ st/ykke Faaer udi Gaarden Lille Matre datert Schierjehaun d/en 16 Martij A/nn/o 1734 - efter dets Videre Medfør.

Kongl/ig Majestets Fogedt S/igneu/r Andreas Jessen formedelst dend Ved Vaar Tinget udi Aaret 1732 under Rættens forseigling tagen Examination over Huus Mands Sæder og Laxe Kaster fordrede der af Skatten for Aarene 1732 et (og) 1733 Nemlig af

Nr. 17. Birchenæs under liggende Huusmands Sæde Bergens Laustoel benificeret, som er bleven sat for 3 mrk.

Nr. 64. Undalsvigs Huusmands Sæde Klochere til Evenvigs gield tilhørende ligeledis 3 mrk.

Nr. 105. Frosætters tilhørende Laxe Kast S/a/l/ig/ Svorenskriver De Fines Enche tilhørende 2 mrk.

Nr. 139. Sandnæs underliggende Huus Mands Sæde Lindaas Præste gield benificert 3 mrk.

Tilsam/m/en af dette Skibbred 3 rd 4 mrk. Og formedelst disse Skatter ey bleve betalte, endskiøndt der om Evindvig for hen var giort, tilholdt Fogeden Vedkom/m/ende for Rætten, at saa fremt De sig ey med betalingen *indfadt (indfandt), maatte de Vendte Militaire Execution til {sk} forbem/el/te Skatters indrivelse.

Dend 17 Martij blev Rætten igien sadt med foran-førte Lau-Rætts Mænd.

Dernest blev Denne Termins Skatters \Restantz/ oplæst af Almuen tilstaaet og af Lau-Rætten uden Ringeste Indsigelse af Nogen Mand forseiglet.

Og eftersom ingen Sager til dette Ting Vare indstæfnte blev Rætten ophævet.

1734: 69b

For Lindaas Schibred Dend 19 Martij A/nn/o 1734.

Blev holdet Vaar Ting udi Kielstrømmen nærværende Kongl/ig Majestets Foget ædle S/igneu/r Andreas Jesen Bøyde Lænsmanden Michel Berraas tillige med Eedsvorne Lau-Rætts Mænd Niels Iversøn Schauge, Haldor Iversøn Haadne, Ole Nielsøn Famestad, Ole Mogensøn Berge, Jacob Jacobsøn Hundven, Halvor Knudsøn Hundven, Ole Grimstad og Knud Michelsøn Hauge med mere Ting søgende Almue

Hvor da, efter at Tinget i Deris Kongl/ig Maj/este/ts høye Navn Var sadt, og Almuen til Skichelighed og fredelighed formanet, blev Ting lyst

De Konglige Aller naadigste Forordninger, som paa Folio 67 findes extraherede.

Deris Kongl/ig Maj/este/ts Allernaadigste Forordning angaaende dend gield, som af Officererne efter dags giøres, datert Friderichsberg d/en 24 Februarij A/nn/o 1734.

Dernest de 2de Placater, som paa Fol/io 68 findes extraherede,

Endelig og de 2de Breve fra Stifts Befalings [Mand] Kaas til Fogeden Jesen, som ligeledis paa fol/io 68 er extraheret.

Her/r Jonas Mechelborg Medtienner til Hamers Præstegield Ved Pandte Forskrifning af Dato 18 Decembr/is A/nn/o 1733 forsichrede Mad/a/me Abel Margarethe S/a/l/ig/ Her/r Christen Kraags udi Een halv Løb Smørs Leye med Bøxel udi Een Hans gaard, Kaldet Kaardahl i Lindaas Skibred beliggende efter Obligationens yderligere formelding for Capital 150 Rd Danske Courant.

Capitain U. F. W. Groves Caution for Stifts Amtskriver Jesper Heiberg blev publicert, hvor ved bem/el/te Capitain Grove tilstaaer endnu for Aar 1734 og fremdelis saa længe

1734: 70

Indtil Capitain Grove maatte eragte fornøden Cautionen Lovlig at opsige, at Cavere for bem/el/te Jesper Heiberg for 100 Rd efter Cautions fornyelsens Videre udviis datert Bergen d/en 18 Decembr/is A/nn/o 1733.

Gaarden Brudvold i Lindaas Skibred beliggende og afg/angne Bischop Mullers Sterfboe tilhørende giøres bekiendt for Alle og Een hver, at dend førstkommende d/en 17 April skal paa offentlig Auction sælges udi Bergen i det Herberge Altona Klochen To om Efter-Middagen, same gaard skylder af 2 pund og 6 merker Smør, Conditionerne skal paa Auctions Stædet bliver publicerte.

Dend 20 Martij blev Rætten igien sat med Sam/m/e Mænd, som i gaars-Dags.

Kongl/ig Maj/este/ts Foget efter dend Ved Vaar Tinget udi Aaret 1733 under Rættens Forseyling tagne Examination over Lax og Silde Vaager, Huus-Mænds Sæder og Qværne bruger fordrede Skatterne der af for Aarene 1732 et (og) 1733 - nemlig af

Nr. 9. Aaraas og Sættres underliggende Silde Vaag Lindaas Præste-Boel og Jørgen Christensøns Arvinger, Hver hælvten tilhørende - 3 mrk.
Nr. 14. Lerøens Silde Vaag Lindaas Præste Boel tilhørende - 3 mrk.
Nr. 19. Rongvers Laxe Vaag Laustoelen benificert her i Stiftet 1 Rd.
Nr. 20. Koursøens Laxe Vaag Lindaas Præste Boel tilhørende 3 mrk.
Nr. 22. Qvalvogs Huusmænds Sæde Mad/a/me Danchertsøns tilhørende 3 mrk.
Nr. 23. Ulføens Huus Mænds Sæde Lindaas Præste boel tilh/ørende 3 mrk.
Nr. 89. Hundvens Eene Qværn Capel/lanen til Dom Kirchen benificert 1 mrk.
Tilsam/men for Aarene 1732 og 1733 dend Summa 7 Rd 1 mrk.

1734: 70b

Af disse Specificerede Skatter blev iche Een Eeniste Skilling betalt, des aarsag Vedkom/m/ende blev Notificert, at dersom De sig iche i Mindelighed med for bem/el/te Skatter indfandt, maatte Vendte Militaire Execution.

Dernest blev Sagerne foretagne, som for hen Vare begyndte,

Dorthe Boringholm Contra Michel Olsøn Mychinghelle
vide Prot/ocoll fol/io 51.

Og mødte i Dag paa Citantindens Vegne Mons/ieu/r Peder Bejer begierende at Sagen maatte forfare og dømmes udi efter Loven, efter som dend indstæfnte Michel Olsøn baade lovlig er stæfnt og forelagt, det Vidnerne nu her for Rætten mødende Ole Tveteraas og Iver Træland udsagde, at de med mere end 14 Dages Varsel Michel Olsøn hafde Varslet til dette Ting at møde,

Jacob Hunven paa Michel Olsøns Vegne frem stod og gav Rætten til kiende at Michel Olsøn Vedstod uden ald exception at være Citantinden de paa stæfnte 14 Rixdr 2 mrk 4 sk skyldig, og at Michel Olsøn begierede ichun Tiid til Som/m/er Tinget, da Hand lover at betale Citantinden forbem/el/te 14 rd 2 mrk [4 sk] tillige med Processens Omkostning.

Mons/ieu/r Peder Bejer paa Citantindens Vegne protesterede imod ald opsettelse og begierede Dom.

Thi blev for Rætt kiendt og afsagt som følger.

Dom.

Efter som indstæfnte Michel Olsøn Mychinghelle baade er lovlig stæfnt og forelagt, ia end og Ved Jacob Hunven lader erchlære, at Hand Dorthe Boringholm er de 14 Rd 2 mrk 4 sk

1734: 71

Skyldig, som Hand her for Rætten er indstæfnt af Citantinden at betale. Saa tilfindes Michel Olsøn Mychinghelle at betale til Dorthe Boringholm iche alleniste for bem/el/te paa stæfnte Fiorten Rixdr To March og fire skilling men end og 1 Rixdr 4 mrk og 4 sk i Processens Omkostning alt inden 15 Dager under Nam og Execution Ved Rættens Videre befordring efter Loven.

Knud Larsøn Tongen Cont/ra Evind Oxnes
vid/e fol/io 49.

Paa Citantens Vegne frem stod Lænds Manden Michel *Berras (Berraas) paastaaende Dom i følge Citantens stæfnemaal og frem lagde indlæg,

Frem stillede end og Lars Erichsøn og Christian Olsøn begge boende paa Gaarden Sætre, Hvilche for Rætten Ved Eed med oprachte fingre efter Loven udsagde, at \de/ havde advaret Evind Oxnes at møde til dette Ting.

Paa Evind Oxnes Vegne mødte ingen, endskiøndt Hand efter Loven 3de gange Lydelig blev paaraabt,

Des aarsag efter Citantens paastand blev afsagt Dom i Sagen, som følger.

Dom.

Efter som indstæfnte Evind Oxnes end iche efter foreleggelse møder og svarer eller lader svare for sig udi denne Sag angaaende 10 Rd 5 mrk, som Hand her for Rætten søgis for af Knud Larsøn Tongen, Alt saa til findis Evind Oxnes at betale til Knud Larsøn Tongen for bem/el/te 10 Rd og 5 mrk tillige med Omkostning paa denne Proces 1 Rd 4 mrk 4 sk. alt inden 15 Dager under Nam og Execution Ved Rættens Videre befordring efter Loven.

1734: 71b

Peder Hofman Cont/ra Maritte Ols Daatter Hodneqvam.

Paa Citantens Vegne mødte Bøgde Læns Manden Michel Berraas og lod følgende Stæfne maal indføre: Peder Hofman hafde til dette Ting ladet stæfne Maritte Ols Daatter afg/angne Arve Pedersøns Enche boende paa Gaarden Haadneqvam Dom at liide at betale Citanten Landskyld, som resterer beløbende sig til Fem Rixdaler og To Skilling tillige med Processens foraarsagede Omkostning.

Hvilchet Kald og Varsel Ole Andersøn Tveteraas og Iver Olsøn Træland Ved Eed med oprachte fingre efter Loven afhiemlede at have forkyndt Maritte Ols Daatter for flere end 14 Dages Tiid.

Paa indstæfnte Maritte Ols [Daatters] Vegne erchlærede Halvor Hodne, at Han gierne Vild fornøye Citanten og rigtig betale Ham alt det Hand haver at fordre hos Hende om Hand Vild give Hende Tiid til at faae nogle af sine Bester solgt eller Hon S/igneu/r Hofman paa anden Maade kand fornøje.

Hvor Ved Sagen beroer til neste Som/m/er Ting.

Peder Hofman Contra Endre Halstensøn Lindenes.

Peder Hofman hafde ladet indstæfne Endre Halstensøn paa gaarden Lindenes Dom at liide til at betale Landskyld, som resterer beløbende sig 7 Rd 4 mrk tillige med Processens Omkostning.

Hvilchet kald og

1734: 72

Varsel Ole Andersøn Tveteraas og Iver Olsøn Træland Ved *Ved Eed med oprachte [fingre] efter Loven afhiemlede at have forkyndt for Endre Halsteensøn Selv for mere End 14 Dages Tiid,

Paa Indstæfnte Endre Halsteensøn blev efter Loven 3de ganger lydeligen raabt, Men Hand hverchen Selv eller nogen andre paa Hans Vegne sig indfandt. des aarsag bem/el/te Endre Halsteensøn efter Lænds-Mands Michel Berraas begiering paa Citantens Vegne foreleggis at møde til først-kom/m/ende Som/m/er Ting.

Endelig blev Skatte Restantzerne oplæste lydeligen for Rætten af Almuen uden ringeste Mod sigelse tilstaaet, derfor af Rætten forseylet blev Tings vidnet og udstædt.

Efter som ingen sig indfandt, som hafde noget at bestille Ved Rætten, blev Tinget op hævet.

For Radøe Schibred Dend 22de Martij 1734.

Blev holdet Vaar Ting udi Alvestrømmen nærværende Kongl/ig Maj/este/ts Foget Ædle S/igneu/r Andreas Jesen Bøyde Lænds Manden Niels Sæbøe tillige med Eedsvorne og opnæfnte Lau-Rætts Mænd nemlig 1. Mons Thiore, 2den. Niels Lunde. 3. Jaen Vaxdahl, 4. Mons Namtved, 5. Christian Østebøe, 6. Peder Nesbøe, 7. Ole Torcilsøn Vaxdahl, 8. Anders Ytre March med mere ting søgende Almue,

Hvor da, efterat Tinget i Deris Kongl/ig Maj/este/ts høye Navn var sat og Almuen til Skichelighed formanet, blev først Ting lyste deris Kongl/ig

1734: 72b

Majestets Allernaadigste Forordninger tillige med Andre Breve og Placater Som paa Foliis 67 og 69 findes extraherede - Dernest

Deris Kongl/ig Maj/este/ts Allernaadigste Forordning anlangende at Delinqventerne udi Norge, som for begangne Mis-gierninger tilforn ere Vorden dømte til Berg-Værcherne skal her efter døm/m/is til Arbeyde Ved Hans Majestets Fæstninger. Datert Friderichsberg Slot d/en 19 Februarij A/nn/o 1734.

Høy ædle og Velbaarne Her/r Admirals og Stifts-Befalings-Mands Kaases Missive til Fogeden S/igneu/r Jesen, at naar Bønderne ichuns faaer Betaling for Tre Bismer-Pund, som er Een Vaag, De da ey skal blive af-tvungen 4 4 ½ á 5 Pund, hvor imod Bønderne maae betydes efter dags at ald dend Tordsk, Langer Brosmer eller Sey, som De enten sælger færsk i Byen eller til Kræm/m/erne paa Landet, eller og dend Tordsk De Sprænger, før dend indbringes af Dem, ud skiære baade Rygbeenene efter Privilegierne 3 Leed neden for Navnlen, Men end og Maven af Fischen, og iche lægge den Raae Fisk udi Søen, saa fremt Bønderne og Andre Vedkom/m/ende ey Vil Vendte tilstræchelig og alvorlig at blive Straffede. Datert Bergen d/en 16de Martij A/nn/o 1734.

Gaarden Brudvold blev publicert at skulle Sælges paa Auction: vide Fol/io 70.

Efterat Skatterne, saa mange denne sinde Vare at bekom/m/e, Vedkom/m/ende hafde betalt, blev foretaget Silde og Laxe Vaagerne samt Huusmands sæderne at tilspørge Almuen om

1734: 73

I følge dend Ved Vaar-Tinget udi Aaret 1732 under Rættens forseyling tagne Examination over Laxe og Silde Vaager samt Huus Mænds Sæder \og/ fordrede Kongl/ig Maj/este/ts Foget S/igneu/r Jesen Skatterne der af for Aarene 1732 og 1733 nemlig af

Nr. 11. Yttre Sæbøes underliggende Silde Vaag tilfælleds med Lansviig og Aadland I Herløe Schibred og Yttre Sæbøe Sam/m/e eyere Opsidderne sat for 3 mrk.

Nr. 12. Hvidsteens Laxe Vaag, Johannes er Eyer af dend halve, resten adskillige Andre Opsiddere 3 mrk.

Nr. 36. Boges Laxe Vaag Opsiderne ere selv Eyere 2 mrk.

Nr. 45. Birchelands Silde Vaag Mælands Kirche til hørende 2 mrk.

Nr. 58-59. Qvalems Laxe og Silde Vaag Her/r Commerce Raad Gartner til hørende 2 mrk.

Nr. 63. Marøens 2de Silde Vaager Kaldte Qvelme og Strømsund Commerce Raad Gartner og Arenholdt Mejer ere hver Een halv part udi bem/el/te Voger eyende 3 mrk.

Nr. 65 Indsylte, Nr. 66 Udsylte og 69 Villanger underliggende ringe Silde Vaag, Eyerne der til ere Her/r Commerce Raad Gartner for Vilangers Mangers Præsteboel og Bøe Kirche for Udsyltes, Opsiderne Selv for Indsyltes 3 mrk.

Nr. 69. Vilangers Underliggende Huus Mands Sæde Her/r Commerce Raad Gartner [tilhørende] af bem/el/te Vaager og Huus Mands Sæde beløber Skatterne Sig for Aarene 1732 og 1733 til dend Summa 5 Rd 2 mrk 12 sk.

Af Hvilche Skatter iche Een Eeniste Skilling blev betalt, des aarsag Vedkom/m/ende bleve tilholdte at indfinde sig med Dem hos Fogeden i fald de Vilde evitere (Eng. evitable = unngåelig) Militaire Execution og anden Vidløftighed.

1734: 73b

Anno 1734 dend 23 Martij blev efter Høy ædle og Welbaarne Her/r Admiral og Stifts befalingsmand Ulrich Kaadses Ordre og Constitution til mig Lars Ørbech, dateret 1 Martij 1734 en extra Rett holdet, i mellem Her/r Soren Skriver Tønder og Mons/ieu/r Peder From, formedelst, en efter Soren Skriverens formeening af From mod ham udvist utilladelig Compontement, da han Rætten dend 13de Febr/uarij udj en Sag *administrete.

Til denne Sag at i-agttage, var Kongel/ig May/este/ts Foged S/igneu/r Andreas Jessen befalet, at Observere hans Kongl/ig May/este/ts Sigt. Rætten blev betient af efterskrevne Lavrettes mænd Jon Solem, Christian Østebøe, Peder Sletten, Ole Wagsdal, Andres Yttre Marken, Mogens Namtvedt, Mogens Fielsende, og Niels Lunde.

Kongel/ig May/este/ts Foged indLeverte det udstæde Stevnemaal af 3de Martij 1734, som for Rætten blev oplæst.

Mons/ieu/r From møtte og tog til gienmæle for saa vit som Vidnernes afhørelse angaar, uanseet, at Stevningen ey før end d/en 10 Martij var forkyndt. Derefter han producerede et indlæg af gaardags Dato som blev oplæst.

Her/r Soren Skriver Tønder blev af Rætten tilspurt, om han, som ey udi Stevnemaalet var indragen og dog angiver, ville uden Stevnemaal, baade tage til gienmæle til Vidners hørelse saa og til

1734: 74

Doms Lidelse R/e/s/ponderede/ ja.

Der efter blev frem kaldet alle de indstevnte Vidner, som alle var tilstæde, og blev da for dem op læst Eedens forklaring med formaning at sige deris sandhed i denne Sag. Og frem kom da først:

(1.) Lensmanden Niels Sæbøe, som forklarede under den aflagde Eed saa leedes at være vidende: da Retten udj forhen Ommelte Sag imellem Madame Sophia S/a/l/ig/ Hamons og Her/r Hans Meyer blev {tracteret} holden kom Mons/ieu/r From som paa sin Svoger Her/r Hans Meyers vegne møtte, i Ord vexlen med en mand fra Bergen om en Copie af den omtvistede Obligation, Slog Mons/ieu/r From i bordet, for Retten men deponenten kunde ey sige om det var af Vreed Hue eller ikke, hvorpaa Soren Skriver Tønder sagde til From, i skal vide i er en Karl og skal skikke Eder sømmelig for Retter, From svarede Her kand I kalde

mig for en Karl men var I paa en anden stæd, hvor paa Soren Skriveren baad Lavrettet og de nerværende, at drage tilminde hvad som passerte.
From tilspurte Vidnet for det 1te. Om From ikke for Retten paa Askeland baade den første saavel som den anden gang frem kom med al ærbødighed og skikkelighed. R/e/s/ponderede/ ja. 2. Om Vidnet ikke hørte, da Soren Skriveren oplæste det Indlæg som From den seeneste gang der i Retten frem lagde paa sin Svogers Her/r Hans Mejers vegne at Soren Skriveren Sagde medens han samme oplæste, det er for haart skreven, det er

1734: 74b

det er for stærch Skreven, det er Chicaner, og det er at touchere folk, R/e/s/ponderede/ da Soren Skriveren Læste indlægget, hvorudj stod nogle Latinsche Ord, spurte hand Lensmanden og Lav Rettet om de forstoede Latine, dertil de svarede Ney, hvor paa Soren Skriveren sagde til From ieg troer i har stilet dette indlæg. From svarede Gud give i tager ikke feyl, Hørte og at Tønder sagde det var for stærch Skreven, passerede ellers mange Ord som deponenten ey kunde sig erindre. 3. Da samme Indlæg var oplæst, Om Vidnet ey hørte at Soren Skriveren sagde til From, dette har i noch været Mæster fore, I har vist været hos Her/r Assessor Krag det er saa Ligt hans Væsen.
Den Constituerede Dommere fant at saadan en qvestion, der repeterer de Ord, som den indstefnte siger Selv, at være sagt, ey burde skee, udi den Form som nu indført er, men eene, *Men eene* *Sadanne (Saadanne), Hvad Soren Skriveren mere Sagde til Mons/ieu/r From da dette omtalte indlæg blev oplæst. [?: kunde deponenten sig ey erindre]
Til denne slutning svarede From at han formeente sine Qvestioner til Vidnerne at vorde indført og Vidnerne derpaa tillades at svare

1734: 75

saasom Sagen hannem angaar, og efterdi, at det ey af Dommeren er tillat, saa reserverede han sig sin indsigelse, og der paa Absenterede sig fra Retten.
Lensmanden blev tilspurt om hand kunde erindre sig meere eller omstændelig hvad passerede. R/e/s/ponderede/ Ney kunde ey erindre sig alle Ord.
Retten tilspurte Vidnet, efterdi Vidnet har sagt, at From ind kom for Retten baade første gang og sidste med al Ærbødighed, om han da Retten holdtes og indtil han gick der fra brugte samme Ærbødighed, R/e/s/ponderede/ Ney Thi den tvistighed og Ord Vexlen som Vidnet har forklaret kom under Rettens holdelse.
H/er/r Soren Skriver Tønder spurte om hand ey viste From den Articul udj Loven, som taler om Skikkelighed for Retten, R/e/s/ponderede ja viste ham den, hvorpaa From svarede, ey at vide, det han havde forseet sig, og om saa var kunde han straffes.
Om endskiønt at From som oven er indført absenterede sig fra Retten saa da i henseende, til hans egen declaration at anhøre Vidnerne ført *før (for?) Retten med deres af hørelse.
2. Vidne Johannes Hvidsteen frem kom og forklarede: da der var kommen Ord imellem From og nogle folch af byen, om en Copie af en Obligations opsigelse, hvilket hand 3de gange benægtede ey at have faaet, Lagde han haanden saaledes paa bordet, at Alle som vare i stuen hørte det

1734: 75b

sigende: har ieg faaet Copie, hvilket han 3de gange *repererte (repeterte), der paa sagde Soren Skriveren til From, I veed at skikke Eder som en Karl for Rætten, From dertil svarede,

her kand I Titeleres Men var I paa en anden stæd. hvilke Ord From høyt udsagde. Kunde og erindre sig, at Soren Skriveren paa mindte From om Skikkelighed for Retten.

3. Widne Niels Olsvold, som forklarede, at da der var kommen Ord imellem nogle folch fra Bergen om en Copie af Obligationens opsigelse, som From nogle gange negtede ey at have faaet, saa sagde From, skal ieg staa her og lade trykke Løgn i mig for Retten og derpaa slog han udj bordet. Samme tiid svarede Soren Skriveren, at den Copie gav indtet til Sagen; der til From svarede: Var ieg paa et andet stæd, Soren Skriveren svarede, Om I *u (nu?) var paa et andet stæd hvad da. From svarede, om I var paa et andet stæd talte I ikke de Ord som nu.

4. Mogens *Thiorhaa forklarede anlangende de Ord som var imellem From og de folch af Bergen, om Copien Ligesom det 3 Vidne og at From under det samme slog paa bordet Vredagtig eller ivrig men kunde ey accorat sige hvad Ord der falt imellem Soren Skriveren og From, men vel at Soren Skriveren opkastede udj Loven og viste From den Articul om Skikkelighed for Retten, og at From sagde vare vi paa et andet stæd.

1734: 76

5. Widne Halvor Hvisteen forklarede, at da der var kommen tvistighed imellem de 3de mænd fra Bergen og From, om Copie af en opsigelse, Hvilken From negtede 3de gange for Retten ey at have faaet, træde hand frem og slog i bordet tæt ved hvor Protocollen Laae, sigende At den Copie giorde en splid udi hans Sag men Soren Skriveren sagde, det var unødtig at tage saa haart paa denne tvistighed, og at det var Lang tiid siden det var passeret og mændene muelig ey kunde komme det i hue. end videre forklarede Vidnet, at efter at From havde slaget i bordet, hørte hand at Soren Skriveren Sagde: At Gud og Kongen havde satt ham som Dommer, og at der var befalet, at hand skulle have freed for Retten, men kunde da ey nyde det; der til From svarede: Her for Retten *at viste {her} Han \vel Hvad han/ skulle giøre, men var hand paa et andet stæd. Dertil Procuratoren sagde, Om det var paa et andet stæd, hvad han da ville giøre manden H/er/r Soren Skriveren. dertil svarede From, var ieg paa et andet stæd skulle {ieg} \hand/ ey talle de Ord som han da talte, Vidnet hørte og at Soren Skriveren Sagde engang det var en Karl neml/ig From, hvilket Ord Karl From nogle gange repeterede. som af *Sorn Skriveren blev besvaret med desse Ord: Vi ere alle Karle, hvad som From talte efter hand havde slaget i bordet, var {af}\I/ Ivrighed.

6. Vidne Børre Soleim forklarede ligesom det 3de Vidne angaaende den dispute om Copie af opsigelsen og at From slog i bordet for Retten.

1734: 76b

Og Soren Skriveren sagde til From, at Retten var satt udj Kongens navn, og at From burde være skikkelig for Retten, svarede From, Soren Skriveren Vare vi paa et andet stæd. til hvilke Ord Procuratoren sagde: Om i havde han paa et andet stæd, hvad da; From svarede, Om vi vare paa et andet stæd skulle han ey tale de Ord han talte; videre kunde han sig ey erindre.

7. Johannes Waxdahl forklarede Ligesom nest forige Vidne angaaende den dispute om Copien, og at From vreedelig slog i bordet, saa og at Soren Skriveren erindrede ham om skikkelighed for Retten, men hvad From svarede kunde han sig ey erindre.

8. Erik Wetaas forklarede Ligesom det 6te Vidne Børre Soleim.

9. Anders Osvold forklarede om den tvistighed om Copien Ligesom det 5te Vidne saa og med samme Widne kom over eens uden i *de Desse Ord som From har sagt Var ieg paa et andet stæd skulle ieg ey talle det ieg nu talte, kunde deponenten ey Rett erindre sig,

hvad endten han sagde til Soren Skriveren om hand var paa et andet skulle Soren Skriveren ey tale de Ord han da talte.

Her/r Soren Skriver Tønder indleverte Notarius Johan Bartes Attest, som Bart med Ed erbyder sig at bekræfte, datert d/en 8 Martij 1734 som blev oplæst.

Rettens Eragtning.

Efterdi Mons/ieu/r Peder From

1734: 77

ey har villet tage til Vedermæle uden eene til Vidners hørelse, og det befindes, at Stevnemaalet en dag forsilde er forkyndt, saa har Kongl/ig May/este/ts Foged Sagen ved nydt Stevnemaal at for friske.

Skatte Restantzerne bleve lydeligen oplæste af Almuen tilstaaet uden ringeste indvending, desaarsag af Almuen forseylet, nemlig Lau Rætts Mændene, som paa folio 72 findes ind førte.

De nød liidende Danne-Mænd Knud Olsøn og Ole Jacobsøn begierede saa vel paa egne, som paa dend Elendige Kryblings Johannes Monsøns og afg/angne Iver Olsøns udi største Armod bestæde Enches Ingeborg Gregorii Daatters Vegne Deris nu her for Retten uden stæfne maal mødende Vidner navnlig Mons Gundersøn Rigstadt, Gregorius Rasmusøn Udsylte og Gudmund Jacobsøn Sætre maatte Ved Eed udsige, Hvad Dem kunde være bevidst, om dend forskrechelige Ilde brand, der opreyste Sig paa Gaarden Vilanger d/en 20de Decembris nest afvigte;

Hvor paa Eedens forchlaring for Vidnerne lydeligen blev oplæst med behørig formaning om at Vagte sig for Meen Eed, og frem stode da fornæfnte Mons Gundersøn Rigstadt, Gregorius Rasmusøn Udsylte og Gudmund Jacobsøn Sætre aflagde Deris Eed med oprachte fingre efter Loven Vandt og udsagde: at Dend 20de Decembr/is A/nn/o 1733 om Aftenen ved Nii slet optændtes Een uformodentlig Ildebrand paa Gaarden Vilanger udi Radøe Skibred i Mangers Præste Gield, udi sam/m/e

1734: 77b

Ildebrand blev iche alleniste for bem/el/te Reqvirenters Huus og hiem med ald Deris Eyende lagd udi aske og De Selv formedelst Ildens Hastighed maatte nogen redde Deris Liv, Men end og Een Mand Ved Nafn Iver Olsøn gich ind igien udi sin af Ild Omspændte Stue for at redde sit udi Sængen Sovende Barn Fen Aar gam/m/el blev tillige med Barnet Opbrændt, Hvis Hustroe Ingeborre Gregorii Daatter og 2de igien levende Usle Børn tillige med fornæfnte Knud Olsøn, Ole Jacobsøn og Johannes Monsøn iche haver andet at bude eller slude end hvad barmhiertighed Mennisker af Medliidenhed og Christen Kierlighed Dem Vil meddeele, Saa at et Flinte haard Hierte over disse fattige Menniskers Veehstand og Elendighed iche lidet maa bevægis Reqvirenterne over hvis passerit er.

Begierede og blev bevilget Tings Vidne.

For Alenfit Schibred Dend 24 Martij A/nn/o 1734.

Blev holdet Vaar Ting udi Alvestrømmen nærværende Kongl/ig Maj/este/ts Foget S/igneu/r Andreas Jesen Bøyde Lænds Manden Eiluf Mundal tillige med Eedsvorne og op næfnte Lau Rætts Mænd 1. Niels Spurcheland 2. Halvor Nesse 3. Niels Nesse 4. Stephen Livestad, 5.

Ole Nielsøn Berrefiord, 6. Ole Johansøn Berrefiord, 7. Knud Hosdahl 8. Stephen Sletten, med mere Ting søgende Almue,

Hvor da efter at Tinget udi Deris Maj/este/ts Høye nafn Var sat og Almuen til Skichelighed formanet, blev først Ting lyst

1734: 78

Deris Kongl/ig Maj/este/ts Aller naadigste udgangne Forordninger og andre Breve, som paa Foliis 67 - 69 og 72 findes indførte og ectraherede,

Britte Hans Daatter Nesse med sin Lau Værge Niels Nesses Samtyche Ved Skriftlig Skiøde af Dato Alvestrømmen d/en 23 Martij A/nn/o 1734 solgte til Hendes Svoger Hans Olsøn Nesse Nii Marcher Smør og Een halv Meele Malt udi Gaarden Nesse i Alenfits Skibbredde.

Michael Tønders /: Kongl/ig Maj/este/ts Svorenskriver udi Norhord Lehn :/ udstæde Auctions Skiøde til Mons Joensøn datert Bergen d/en 21 Januarij A/nn/o 1734 paa gaarden Schaar i Alenfits Skibred beliggende af Schyld Een halv Løb Smør og Een halv Tønde Malt efter des Videre Medfør.

Rangle Jens Daatter afg/angne Mons Joensøns tillige med sin Lau Værge Jens Hyld bort skiødede Gaarden Schaar i Alenfits Skibredde og Norhord Lehns Fogederie til S/igneu/r Ludvig Lem skyldende Aarlig ½ Løb Smør og ½ Tønde Malt efter Skiødets Videre Medfør datert Bergen d/en 16 Febr/uarij A/nn/o 1734.

Her/r Jonas Mechelborg Med-Tienner til Hammers Præste gield Ved Pandte forskrifning af Dato 18de Decembr/is A/nn/o 1733 forsichrede Mad/a/me Margarethe S/a/l/ig/ Her/r Christen Krags udi sin Gaard Mundal Kaldet af skyld 2de Løber Smør for Capital Dansk Courant 150 Rd.

1734: 78b

Velærværdige Her/r Consistorial Assessor og Proust Tanches udgivne Bøxel Seddel til Hans Olsøn Mogenstad boende her udi Skibreddet, af dato Bergen dend 22de Octobr/is A/nn/o 1733 Hvor ved Hans Olsøn Mogenstad bevilges frihed for det Næs Islændingen at sætte og bruge Laxe Garn mod det Hand til Velærværdige Her/r Tanche og efter kom/m/ende Sogne Præster til Bergens Dom Kirche svarer Aarlig af bruget Siuv gode færske Lax, hver Lax til et Bismer pund og der over beregnet enten Hand intet eller meget fanger, og det er ham Hans Olsøn Mogenstad bevilget for Livs Tiid i henseende Leylændingerne iche saadant har vildet bruge, og ingen Laxe Vaag Ved Gaarden nogen Tiid for hen har Været, ald dend stund Hand ey Leylændingerne eller Opsidderne paa Gaarden Steene i Gulens Schibred beliggende og Evenvigs Præste gield efter sin revers iche giør Skade, forfang og hinder udi deris græs, fæe drift eller i andre Maader. Her ved fulgte Læylændingens revers af ovenstaaende dato.

Mad/a/me Abel Margaretha S/a/l/ig/ Her/r Christen Kraags udstæde Bøxel Seddel til Ole Andersøn Møchisvold paa 18ten siger atten Marcher Smør og Sex Kander Malt i Gaarden Levestad datert 9 Martij 1734 - her ved fulgte Læilændingens revers af lige Dato.

Mad/a/me Karen Frimans S/a/l/ig/ General Told forvalter Johan Gaarmans udgivne Bøxel Seddel til Ole Salamonsøn paa Een halv Løb Smør og Een halv Huuds Leye i Gaarden Seim. Datert 8de Febru/arij 1734.

1734: 79

Anders Tvedts Bøyde-Lænds Mands udgivne Bøxel Sæddel til Ole Andersøn *Møgchisvold paa Een Alversunds Kirche til hørende Part udi gaarden Levestad, skyldende Aarlig Landskyld 6 merker Smør og 6 Kander Malt datert Tvedten d/en 18 Martij 1734 - her ved fulgte Læylændingens revers.

Gaarden Brudvold blev opraabt at skulde paa Offentlig Auction bort sælges udi Bergen d/en 17de April først kom/m/ende udi herberget Altona.

Cort Klevedahl lader her ved bekiendt giøre for alle og Een hver, som kand formeene sig at have Odels Rætt til Gaarden Klevedahl, at de sig hos Ham inden 15 dager skal ind finde paa gaarden Klevedahl, og der medtage, hvad beviser de kand have paa at være Odels baarne til Gaarden Klevedahl, da de skal være nermeste Til at Kiøbe dend for dend Summ, som Styrch Johansøn Tvedt Vil give, og Hand nu siger offentligen her for Rætten at vild betale for bem/el/te Gaard Klevedahl nemlig 150 Rixdr.

Knud Houchaas, Rasmus Reistad <Lau Rættes Mand Knud Soltved> og Guman i Lyren
Contra
Abel Festa

Hafde ladet stæfne Abel Festa vide Prot/ocoll fol/io 56 - og mødte i Dag Citanterne selv tillige med Abel Festa, som tilstod lovlig at være advaret til at møde i Dag.

Dernest begierede Citanterne, at Deris

1734: 79b

Nu her for Rætten indstæfnte og nu mødende Vidner Ole Nielsøn og Ole Johansøn boende paa Gaarden Berrefiord her udi Skibredet maatte udsige, hvad Dem kand vidende være om dend fordring Abel Festa søgis for af Citanterne, thi blev Eedens forchlaring for Vidnerne lydeligen oplæst med behørig formaning om at Vagte sig for Meen Eed, og frem stod det 1ste Vidne

1. Ole Nielsøn aflagde sin Eed med oprachte fingre efter Loven Vandt og udsagde at Hand lovlig her til Tinget bleven stæfnt udi forgangen Høst for Juule helligt, af Varsels Mændene Lars Eilufsøn og Johannes Nielsøn begge boende paa Gaarden Store Oxe, der nest udsagde Vidnet at hand Var i stuen da Gullach Berrefiord[s] Kone Sidselle laae siug ungefæhr 2 eller 3 dage før Hun døde, som var omtrent Aatte Dage før Juul, Da reignede dend S/a/l/ig/ Kone op adskillige af Hendes Debitorer, og iblandt \Dem/ næfnede Hon indstæfnte Abel Festa, sigende der hos at Hand var dend Visseste af Dem *Hend var skyldig, og de Penger skulde dend Eene af Citanterne nafnlig Knud Houchaas Kone have, men Hun nævnede iche hvor meget det var Abel Festa var Hende skyldig.
2. Det andet Vidne Ole Johansøn Vandt Ved Eed med oprachte fingre ligesom nest forige Vidne udsagde og forchlaret haver.

Abel Festa sagde nu igien ligesom Hand

1734: 80

Sagde til neste Høste Ting for Rætten at Hand iche var mer skyldig end dend halve Rixdr, som Hand første gang for Rætten tilstod.
Her ved beroer Sagen til Neste Ting, Da Synova Jons [Daatter] foreleggis under 20 Laad Sølvs Bøder at møde og Vidne Hvad Hun om denne Sag kand være Vidende.

Dernest blev restantzerne for aar 1733 oplæst for Rætten tilstaaet og u[den] nogen indsigelse approbert; des Aarsag af Rætten forseylet.

Efter dend Ved Vaar-Tinget holdte Examination angaaende Silde Vaagerne og Qværnerne, som sam/m/e Tiid, nemlig udi aar 1732, uden Rættens forseiling blev tagen beskreven fordrede Kongl/ig Maj/este/ts foget Skatterne for Aarene 1732 og 1733 nemlig

Nr. 53. Rylands underliggende Sildevog Bispe Stolen benificert aarlig der af 2 mrk.

Nr. 57. Nesse underliggende 2de Aars gangs Qværner 2 mrk og Een Silde Vaag 3 mrk er for begge Aarene 5 mrk.

Tilsam/m/en 2 Rd 2 mrk. Men eftersom ingen Skatter blev betalt, blev Vedkom/m/ende advaret sig at indfinde eller der paa Vilde følge Execution.

For Arne Schibred Dend 25 Martij A/nn/o 1734.

Blev holdet Vaar-Ting paa Gaarden Yttre Arne nærværende Kongl/ig Maj/este/ts Foget S/igneu/r Andreas Jessen Bøyde Lændsmanden Peder Arnetved tillige med Eedsvorne og opnæfnte Lau Rætts Mænd 1. Mons Blindem, 2. Mons Hiorteland 3. Michel Sangstad

1734: 80b

4. Michel Risnes, 5. Rasmus Nielsøn {Herland, 6} Songstad, 6. Johannes Johannesøn Herland, 7. Hans Jensøn Ulesæt *og 8de* og 8. Anders Rasmusøn Hetland, med mere Tingsøgende Almue,

Hvor da efter at Tinget udi Deris Kongl/ig Maj/este/ts Høye Nafn Var sat blev Tinglyste Deris Kongl/ig Maj/este/ts Allernaadigste udgangne Forordninger og andre Brever, som paa Foliis 67 - 69 - og 72 findes extraherede.

Deris Kongl/ig Maj/este/ts Allernaadigste Anordning, Hvor Ved ald Skienden og Larmen paa Prædiche Stolene i Særdelished imod de saa kaldede Pietister forbydes datert Fredensborg d/en 7de Octobr/is A/nn/o 1733.

Høy ædle og Velbaarne Her/r Admiral og Stifts-befalings Mands Kaases Høy bydende skriftlig befaling til Svoren-skriver Tønder grundet paa Cammer Collegii Skrivelse af Dato 20de Junij A/nn/o 1733. Fogeden S/igneu/r Jesen dend sam/m/e Cammer Collegii Skrivelse Communicert, hvor ved Svorenskriveren befalis, at Een hver aften, saa snart Tinget er op hævet, efter i liger saa Vel hvad paa afvigte Aars restantzer, som paa dette Aars Intrader betalis, sam/m/e skal Svorenskriveren tillige med Bøyde Lænds-Manden og 2de af Lau-Rætten forseile og forsvarlig hiem/m/e at: datert Bergen d/en 15 Martij 1734.

1. Hans Hansøn Rafnsbergs tillige med sin Hustroes Thale Christine Urdahls Villie udgifne Skiøde til Erich Fusesøn

1734: 81

Paa Een halv Løb Smør udi Gaarden Indre Haarvigen efter Skiødets Videre Medfør datert Bergen d/en 13 Martij A/nn/o 1734.

2. Hans Hansøn Rafnsbergs tillige med Sin Hustroes Thale Christines Villie og Samtyche udgivne Skiøde til Lars Olsøn paa Een halv Løb Smør udi gaarden Indre Haarvigen efter Skiødets Videre Medfør Datert Bergen d/en 13de Martij A/nn/o 1734.

3. Hans Hansøn Rafnsbergs tillige med sin Hustroes Samtyche udgifne Skiøde til Niels Andersøn paa Een halv Løb Smør udi gaarden Indre-Haarvigen efter Skiødets Videre udviis Datert Bergen d/en 13 Martij A/nn/o 1734.

4. Christopher Hansøns Borgers i Bergen med Sin Hustroes Anna Jørgens Daatters \Samtyche/ udgivne Skiøde til Ole Olesøn Hopland paa sit tilhørende Huus udi Store Sandvigen efter Skiødets Videre Medfør. Datert Bergen d/en 23 Octobris A/nn/o 1731.

5. Leonhart - siger Leonhart Huch Ved pandte forskrivning af Dato Bergen d/en 28 Julij A/nn/o 1733 forsichrede Velærværdige Her/r Jens Joensøn Mariager med Anden Pandte Rættighed udi Hans Huus i Store Sandvigen beliggende og i boende Huus /: nest efter S/igneu/r Mads Forman der haver første prioritet udi Debitors Huus for 60 Rixdr :/ for Capital 100 Rd.

6. Kari Clemets \Daatter/ med sin Lauværge Mons Blindems Samtyche [udgivne Skiøde] til sin Svoger Clemet Olsøn paa 1 pund 3 merker Smør 6 Kander Malt udi gaarden Houchaas

1734: 81b

Ole Johansøn Qvame paa 13 ½ merker Smør 3 Kander Malt udi Dito gaard, og paa sin Søsters Vegne, navnlig Marthe Hans Daatter, 6 ¾ merker Smør og 1 ½ Kande Malt, og for uden dette Mentionerer Skiødet hvad Hand nu Selv er eyende i gaarden Houchaas, efter for bem/el/te Skiødes Videre Medfør datert Houchaas d/en 9 Decembr/is 1733.

7. Hans Nielsøns udgivne Skiøde til sin Søn Niels Hansøn paa halvdeelen af Hans eyende Jorde godz udi Gaarden Houchaas beløbende sig til 1 pund 3 merker Smør og 6 Kander Malt, efter Skiødets Videre udviis datert Yttre Arne d/en 26 Martij A/nn/o 1734.

8. Her/r Geert Geelmuydens udstæde Bøxel Seddel til Michel Larsøn Kleppe paa Een halv Løb Smør og Een Mæle Malt udi Gaarden Vasdahl Haus Præste Boel benificert datert 25 Martij A/nn/o 1734 - Her Ved fulgte Læylændingens Revers.

9. Velædle, Velbyrdige og Vellærde Her/r Jacob Steensøn, Rector til Bergen Cathedral Schole, Canoniius udi Dom Capitulet, sam/m/e stæds og Pastor til Hammers Præstegield, Hans udgivne Bøxel Seddel til Ole Johannesøn Houge paa 12 Marcher og Een Vaag Næver udi Gaarden Schulestad datert 15 Maij A/nn/o 1733.

10. Auctions Directeuren udi Bergen S/igneu/r Bendix Ernst Manichs udstæde Skiøde til afg/angne Henrich Laursøn Smit paa Gaardene Eidsvaag, Selvigen og Jordalen Datert Bergen d/en 30 April A/nn/o 1733.

11. Haldoer Johansøns udgivne Skiøde til Mons Hansøn paa ½ løb Smør udi Gaarden Dahle i Arne Schibred Datert Yttre Arne d/en 26 Martij 1734.

1734: 82

12. Thomas Andersøn Norvigs udstæde Skiøde til Knud Halsteensøn paa Een halv Løb Smør og Een fierde deel Tønde Malt udi gaarden Yttre Boege. Datert Yttre Arne d/en 2 Martij A/nn/o 1734.

13. Anne S/a/l/ig/ Henrich Larsøns Enche Ved Pandte Forskrifning af Dato Bergen dend 15de Januarij A/nn/o 1734 forsichrede S/igneu/r Berent Gundersøn med Pandt og Prioritet udi Gaarden Eidsvaag skyldende 72 skilling penge med tilhørende Huuser, Mølle med tilhørende inventarium, samt 10 Kiør og Een Hæst, Selvigen 4 p/un/d Smør med til hørende Huuser, 1 Hæst og 10 Kiør, Jordahl Skylder 3 Løber Smør og 2 Faaer med tilhørende Huuser og anden Herlighed dog uden Inventarium, saa som Gaarden til 4 Opsiddere er bort bøxlet, med hvis Videre som tilhører, samt 3de Jorder med Mølle, alt efter dend Specification, som Creditor paa Auction Gaardene haver solgt for dend Capital 600 Rixdr.

14. Madalenæ á Mønichen S/a/l/ig/ Arnoldi de Fines Efter Leverskes udstæde Bøxel Seddel til Aschild Johansøn paa Sex Marcher Smør Een Mæle og Tre Kander Malt udi Gaarden Breedsteen. Datert Frøsetter dend 17de Novembr/is A/nn/o 1733.

15. Mad/a/me Abel Lem S/a/l/ig/ Rector Mønichens udstæde Bøxel Sæddel til Jacob Johansøn paa ½ Løb Smør, ½ Faaer og ½ Mæhle Malt Datert Tvedten d/en 9de April 1733 - Der ved fulgte Læylændingens revers.

(16.) Skiøde udgivet til Aschild Johansøn af Johannes Laursøn Hustruli for 1 11/13 merker Smør, Joen Laursøn 1 11/13 merker

1734: 82b

Smør, Mons Eicheland 1 11/13 merker Smør, Ole Fyllingen 6/13 merker Smør, Clemet Johansøn 2 merker Smør, Lars Johansøn 2 merker Smør udi Gaarden Breedsteen, Skiødet datert Yttre Arne d/en 26 Martij 1734.

Erich Monsøn Bouge, der haver erlanget Deris Kongl/ig Maj/este/ts allernaadigste bevilling at maa til Egte have Anna Mogens Daatter Herfendal, frem kom for Rætten begierende Hans nu uden stæfne maal mødende Vidner Tørris *Bestesøn boende paa gaarden Schreen {her} og Halsteen Halsteensøn boende paa gaarden Hechland maatte Ved Eed udsige, hvor nær bem/el/te Erich Monsøn Bouge og hans Fæste Møe Anne Mogens Daatter Herffendahl Hver andre ere beslægtede.

Ligeledis Lars Mogensøn Hauge, der haver faaet Kongl/ig bevilling at maa til Egte tage Anne Mogens Daatter Rødland Var begierende at Hans uden stæfne maal mødende Vidner maatte udsige hvor nær Lars Mogensøn Houge og Anne Mogens Daatter Rødland er beslægtede, Hans Vidner Vare Bøyde Lænds-Manden for Arne Schibred Velagte Peder Laursøn Arnetvedt og Niels Olsøn Rødland,

Thi blev Eedens Forchlaring for Vidnerne lydeligen oplæst og der hos formanede om at Vagte sig for Meen Eed, hvor paa samtlig Vidner Tørris *Bestesøn Schreen og {og} Halsteen Halsteensøn Hechland Ved Eed med oprachte fingre udsagde, at Erich Monsøn Bauges {og} Moder Britte Erichs Daatter og Anne Mogens Daatter Herffendahls {er} Fader Mogens Erichsøn vare Søskende.

Lænds-Manden Peter Arnetvedt og Niels Olsøn Rødland Ved Eed med oprachte fingre udsagde at Lars Mogensøns

1734: 83

Fadersmoder Kari og Anne Mons Daatter Rødlands Moders-Moder \Marthe/ Vare Søskende og iche hverandre paa nogen siider nærmere beslegtede, saa at det første Par Erich Monsøn Bouge og hans Feste møe Anne Mons Daatter Herffendal ere Søskende Børn, og Det andet Par Lars Mogensøn Hauge og Hans Fæstemøe Anne Mons Daatter Rødland ere neste Søskende Børn,

Reqvirenterne begierede Tings Vidne, som bevilget blev.

Dend 27 Martij Nest efter blev Rætten igien sadt med foran førte Lau-Rætts Mænd.

S/igneu/r Claus von Rechens udgivne Skiøde til S/igneu/r Leenhard Huch paa S/igneu/r von Rechens Huus med des tilhørende appertinentien, bestaaende i Store Sandvig datert Bergen d/en 9de Julij A/nn/o 1733 - efter des Videre Medfør.

S/igneu/r Leonhart Huch Ved Pandte-forskrifning af dato Bergen d/en 28de Julij A/nn/o 1733 forsichrede Velærværdige og Vel-lærde Her/r {...} Jens Joensøn Mariager Sogne Præst til Kaars Kirchen udi Bergen med Anden Pandte Rættighed udi sit af S/igneu/r Rechen i dag tilskøde Huus udi Store Sandvigen /: nest S/igneu/r Mats Forman der haver første Prioritet for 60 Rixdr :/ for Capital Dansch Courant 100 Rd.

Christian Christophersøns tilstaaelse at have af S/igneu/r Jaen Frøchen til laans bekom/m/et Eendel Løsøre Datert Sandvigen d/en 16 Januarij A/nn/o 1734.

Anders Monsøns udgivne Bøxel Sæddel til sin Broder, Ole Monsøn paa 27 merker Smør udi gaarden Herland Datert 27 Martij 1734

1734: 83b

Paa Ting stædet Yttre Arne; Der ved forpligter Anders Monsøn sig at i fald Ole Monsøn før sin Hustrue Anne Holgers Daatter Ved døden skulde afgaae, skulde Anne Holgers Daatter sin Livs Tiid efter Loven Læylændings Viis besidde for bem/el/te Gaards Part.

Mad/a/me Erpechoms Cont/ra Ahasverus Jæger.
vide g/amme/l Prot/ocoll fol/io 52 et 115.

Mons/ieu/r Hans Ottesøn paa Citantindens Vegne producerede Een Continuations Stæfning imod S/igneu/r Jæger Datert Bergen d/en 12 Martij A/nn/o 1734.

Paa Citati Vegne mødte Hans Søn Mons/ieu/r Niels Jæger tilstod at hans Fader, saa ledis som stæfningen inde holder \Var stæfnt/ Men for Meente at siden der i et Stefne maal er incaminert 2de Sager, de Da bem/el/te Sager, bør Separeris;

S/igneu/r Ottesøn der til svarede: at Mons/ieu/r Jæger udi denne Hans formeening er aldelis Vildfahrende, thi saasom Hovet Stæfne maalet, hvor paa Continuations Stæfningen grunder sig iche er til stæde, saa falder det af fornødenhed om Sagen ellers skal tage sin Rætte Tuur at af hiemling maa skee af Kalds Mændene, hvor hovet Stæfne maalet er af blevet, og alt saa vil formode Rættens pleye til Sagens Expedition,

Mons/ieu/r Jæger paa sin Faders Vegne refererede sig til sit forige.

Afsigt.

1734: 84

Siden Mons/ieu/r Ottesøn paa Mad/a/me Kirstine S/a/l/ig/ Isach von Erpecoms vegne haver først i Continuations Stæfningen indvarslet H/er/r Ahasverus Jæger at liide Dom til at betale 27 Rd 1 mrk 8 sk og i Slutning indstæfnt bem/el/te Jæger for Formastelse Dom at liide, hvilche er Een haard expression og gield Sagen uvedkom/m/ende alt saa bør disse tvende Sager, som ey med hin anden Concenderer (vedkommer) Separeris.

Mons/ieu/r Ottesøn under Reservation af Rættens Kiendelse at paa anche producerede Citantindens Speciale Regning for søgningen under gaard Dags Dato, belagt med stemplet papiir.
Mons/ieu/r Niels Jæger paa sin Faders Citati Vegne svarede at Hans Fader Vel har bekom/m/et 20 Rixdr og der for udgivet sin Revers, Men sam/m/e revers skal være afgiort imellem S/a/l/ig/ Erpecom og Citatum Jæger, alt saa paa staaer Mons/ieu/r Jæger at Hans Faders revers bliver producert, Der nest forchlarer Mons/ieu/r Jæger at de 3 Rd som findes anført at Hans Fader til Laans skal have bekom/m/et d/en 21 Sept/embr/is A/nn/o 1723, siger Hans Fader Selv at Hand ved et brev haver begiert til Laans af S/a/l/ig/ Erpecom, men ey bekommet dend Øvrige fordring til staaer Hand sin Fader at være skyldig.

1734: 84b

Mons/ieu/r Ottesøn, sagde, at det er noch for Citantinden at S/igneu/r Jæger til staaer at have bekom/m/et det paa stæfnte efter Reigningen, undtagen de 3 Rixdr Contant og alt saa Vild det ankom/m/e paa Hvad qvittering Mons/ieu/r Jæger kand have at i Rætte lægge for desen betaling, thi Hans blotte forestillelse falder vel af sig selv, som uefterretlig for nogen Rætt, Men hvad sig angaar de 3 rd Contant, som Hand benægter at have bekom/m/et, da faaer Citantinden tage dend Skade, Naar S/igneu/r Jæger der om aflegger sin benægtelses Eed, som Hand dog vel iche imod sit bedre Vidende kand trøste sig til, over alt saa burde S/igneu/r Jæger, som i saa langsamelig Tiid har haft Regning hos sig for denne prætention indfunden sig i Hendes S/a/l/ig/ Mands sterfboe, hvor der til vedkom/m/ende Debitorers og Creditorers indvarsling Var anslagen placater paa alle Bergens Byes publiqve Stæder om hand hafde nogen indsigelse, og i fald Hand iche trøster, at aflegge sin benægtelses Eed om bem/el/te 3 Rd saa paastod Comparenten Dom til betaling, for dend gandske sum 27 rd 1 mrk 8 sk tillige med erstatning for de forvoldte Processers omkostninger, som i henseende til de Mange Reyser fra Bergen her hid efter Actens udviis vurderer over 12 Rixdaler.
Mons/ieu/r Jæger paa sin Faders vegne refererede

1734: 85

Sig til sit forige og begierede Copie af det indførte;
Ottesøn maatte da replicere, at det skulde være Hans Principalinde Kiært, om Hon kunde producere S/igneu/r Jægers revers og der i fornøye Ham, men som dend er bleven forlagt og ey til denne Tiid har været at finde, saa faaer vel S/igneu/r Jæger lade sig nøye med betalingen at mod tage Een Mortifications qvittering, paastod ellers at S/igneu/r Jæger bliver paa lagt til neste Rætt uden Videre op hold og udflugter at slutte Sagen paa sin Siide.

Afsigt.

S/igneu/r Jæger forreleggis til neste Ting at frem kom/m/e med Hvad Hand i Sagen kand have at producere Ligesaa advaris Citantinden Mad/ame S/a/l/ig/ Erpecoms sin yderste fliid at giøre dend alleguerede revers at opsøge, hvor ved Sagen beroer til neste Ting.

S/igneu/r Philip Felgenhauer Cont/ra Christian Christophersøn.

Citanten Phelgenhauer hafde ladet indstæfne Christian Christophersøn vide Prot/ocoll [folio] 36 - og mødte i dag igien paa Citantens Vegne Peter Johansøn frem stillende Johannes Ingebretsøn og Gunder Jacobsøn, som Ved Eed med oprachte fingre [efter] Loven udsagde, at de mere end med 14 Dages varsel til dette Ting hafde tilsagt Christian Christophersøn at møde, paa Christian Christophersøn blev efter Loven 3de gange lydeligen paa raabt men hverchen selv eller nogen paa Hans vegne sig indfandt

1734: 85b

Des aarsag Citanten Ved Peter Johansøn paastod Dom tillige med Processens Omkostning, Hvilchen paastand Rætten bie fald, og Kiendte som følger.

Dom.

Til Citanten Mons/ieu/r Philip Felgenhauer bør Christian Christopher/søn, der er baade lovlig stæfnt og forelagt at betale, de til Citanten \paastæfnte/ pr. og Søgende(?) 44 Rd og i Processens Omkostning 1 Rd 5 mrk 4 sk alt inden 15 Dage under Nam og execution ved Rættens videre befordring efter Loven.

Helge Yttre Taqvams udgivne Bøxel Seddel til Anders Larsøn paa Een {halv} \fierde deel/ Løb Smør og ¼ Faar udi gaarden Yttre Taqvam datert Yttre Arne dend 27 Martij A/nn/o 1734.

Kongl/ig Maj/este/ts Bøyde Lænds Mand Peder Arnetved hafde ladet Stæfne Johannes Monsøn Taqvam for usøm/m/elig Hantering i Jule heligt nemlig Anden Juule Dage og for Helligt Brøde, Vidner at anhøre og Dom at liide, for sam/m/e forseelse var og Helge Monsøn Taqvam indstæfnt og vidner at anhøre og Dom at liide.

Paa Johannes Taqvam blev efter Loven 3de gange lydeligen paaraabt, men ingen mødte for Ham langt mindre Hand Selv.

Stæfne Vidnerne Thomas Larsøn og Mons Monsøn begge paa gaarden Seim ved Eed efter Loven afhiemlede at have stæfnte Helge Monsøn /: som mødte Selv for Rætten :/ og Johannes

1734: 86

Taqvam med mere end 14 Dages Varsel.

Helge Monsøn Taqvam Giorde sin bekiendelse saaledis: at: Anden Juule dags aften kom Johannes Taqvam ind i Stuen \til Helge/ og der kom de i Snach om nogle Skoe Johannes hafde penger til gode for i Bergen, hvor paa Helge sagde til Johannes, Du betroer saa mange par Skoe i Byen, og om ieg din neste Naboe bad dig at betroe Mig et par Skoe saa giorde Du det iche, der til svarede Johannes hvad gaar det Dig an, Hvem ieg betroer, Helge lagde sine Hænder paa Johannis axler og sagde Du kand [lige?] saa snart blive bedragen udi Byen, som af Mig, der paa reyste Johannes sig op og skud Helge fra sig, saa Helge faldt paa Gulvet, Hvor paa Johannes slog Helge 3de Slag udi ansigtet, saa Helge fich et blaat Øye og Huden gich af Helges Næse, saa skiltes de af, Ved det Johanneses Kone kom ind og fich Han ud; der paa kom Johannes Strax igien til bage og vilde været inde i Stuen hos Helge, men kunde ey kom/m/e ind af Stue Døren, fordi Helges Kone holdt paa døren, Men Klinche baan/n/et sleed Johannes i støcher, saa gich Johannes ind ad Helges bag Døre og ind udi Helges Stue raabte paa Helge bad Helge skulle kom/m/e op i Johannis Stue, Helge blev liggende i sin Sæng og ey vilde svare Johannes, der paa gich Johannes ud,

1734: 86b

Efter som Johannes Monsøn Taqvam ey møder eller lader svare for sig saa foreleggis Hand af Rætten at møde og svare i Sagen til først kommende Sommer Ting.

Og efter som ingen flere Sager til dette Ting vare indstæfnte blev foretaget Efter dend ved Vaar-Tinget A/nn/o 1732 holdte examination over Silde og Laxe Vaager, Huus mands Sæder

og Qveerne bruug, som sam/m/e Tiid under Rættens forseyling blev udfærdiget erindre Kongl/ig Maj/este/ts Foget om Skatterne for Aar 1732 og 1733 - nemlig af,

Nr. 4. Fogstad af det under liggende Huus mands Sæde *Grøtaen (Grøtaaen) kaldet Anders Nielsøn Helle Een bonde tilhørende 3 mrk.

Sandvigen Garmans arvingers Hofmans Plads 1 rd.

Mag/ister Jochims blæge pladz 2 mrk.

Christopher Hansøns liden Dit/o 1 mrk.

Ingeborg Larsøns 3 mrk.

Nr. 77. Salhuuses under liggende Strand Siidder Sæde Mad/ame Kønnigs 2 rd.

Nr. 82. Tellevigs Laxe Vaag Garmans Arvingers 1 rd.

Med disse Skatter som for Aarene 1732 og 1733 beløber sig til 11ve Rixdr blev ingen betalte her ved Tinget.

Der nest blev 1733 Aars Restantzer oplæste uden ald indsigelse tilstaaet, og af Rætten forseylet.

For Mielde Schibred Dend 29 Martij 1734.

Blev holdet Vaar-Ting paa Gaarden Vallestrand nærværende Kongl/ig Maj/este/ts Foget Andreas Jesen Bøyde Lænds Manden Johannes Ascheland, De Eed svorne Lau-Rætts Mænd 1. Ole Houge, 2. Elling Houge, 3. Thomas Reigstad, 4. Anders Houge, 5. Mons Røscheland, 6. Halvor Arnesøn Kielland,

1734: 87

7. {Neaast} Mons Neaastad, 8. Johannes Pedersøn Søre Hannisdahl, med mere Ting søgende Almue,

Hvor da efter at Rætten i Deris Kongl/ig May/este/ts høye navn var sadt og Almuen til Skichelighed formanet blev først Tinglyste Deris Kongl/ig Maj/este/ts Aller naadigst udgangne forordninger og andre Breve, som paa Fol/io 67 - 69 - 72 og 80 findis extraherede

Høyærværdige Her/r Bischop Oluf Cosmusøn Bornemans udgivne Bøxel Seddel til Johannes Sæbiørnsøn paa Et Pund Smør og Et Qvarter Malt udi Gaarden Smaaland Bergens Bispe Stoel benificert af Dato Bergens Bispe gaard d/en 20de Martij A/nn/o 1734.

Velærværdige Her/r Geert Gelmuydens Sogne Præst til Haugs Præste Gield udgivne Bøxel Brev til Baste Siursøn Paa Een halv Løb Smør i Gaarden Veaae, hvilchen iorde Part Bastes fader for Ham haver opsagt med Condition, at Baste Selv og /: om Hand gifter sig :/ ligeledis Hans Hustroe, skulle see Bastes Forældre i alderdom {og} til Gode og Dem beholde hos sig Deris Livs Tiid, samt Dem agte og ære. datert Haugs Præste gaard 25 Martij A/nn/o 1734. Her ved fulgte Læylændingens Revers.

Herman Henrich Feifs udgivne Bøxel Brev efter Fuldmagt fra Frue S/a/l/ig/ Scu be nacht (Schoutbynacht = den lavaste admiralsgrad) Schiønebolles til Johannes Joensøn paa Een Øde liggende Jorde part af Skyld Et halv Pund Smør og aatte Kander Malt udi gaarden Nordre Veesætter Datert Bergen d/en 20 Octobr/is A/nn/o 1733 - Her ved fulgte Læylændingens paategnede Revers.

Johannes Iversøn Eichnæs og Michel Bastesøn Qvame Deris udgivne Skiøde paa et halv pund Smør og ?0 (blekk-klatt over 1ste talet - truleg skal det vera 10) Kander Malt udi gaarden Rongved til Rasmus Nielsøn - datert Vallestrand 29 Martij 1734.

1734: 87b

Sophie Halvors Daatter Schiple udgivne Skiøde til Ole Michelsøn Songstad [paa] Een halv løb Smør og Een Mæhle Malt udi Gaarden Schierping. Datert Vallestrand d/en 29 Martij A/nn/o 1734.

Iver Gauthesøn Loftaas udgivne Skiøde til Iver Monsøn paa Een halv Løb Smør og Een Mæhle Malt udi Gaarden Loftaas Datert Vallestrand d/en 29 Martij A/nn/o 1734.

Marthe Ols Daatter Burcheland og Eiluf Revem Deris udgivne Bøxel Seddel paa Een halv Løb Smør og Een halv Tønde Malt udi Gaarden Burcheland til Goute Ivarsøn af Dato Vallestrand d/en 29 Martij A/nn/o 1734.

Elling Houges udgivne bøxel Sæddel til Dend ærlige og Mandhafte Soldat Lars Olsøn Houge paa Een Halv Løb Smør og Een halv Tønde Malt udi gaarden (Hauge) Datert Vallestrand d/en 29 Martij 1734.

Elling Hauge, Erich Rosland, Iver Ryscheland og Anders Borge Deris udgivne Bøxel Sæddel til dend Ærlige Lars Hansøn paa Atten Marcher Smør og Een Mæhle Malt udi gaarden Burcheland. Datert Vallestrand d/en 29 Martij A/nn/o 1734.

Dend 30 Martij blev Rætten igien sadt med Sam/m/e Lau-Rætts Mænd som i gaar.

Der nest blev 1733 Aars Restancer for Almuen lydeligen oplæste og \af/ Lau-Rætten uden mindste indsigelse tilstaaet og forseyglet.

For Hossanger Schibred Dend 31 Martij A/nn/o 1734.

Blev holdet Vaar-Ting paa Ting stædet Hoshofde nærværende Kongl/ig Maj/este/ts Foget S/igneu/r Andreas Jesen, Bøyde Lænds-Manden Niels Hannestved tillige med Eedsvorne Lau-Rætts Mænd 1. Magne Nere Kleppe, 2. Haldor Fodland, 3. Sephind Fodland, 4. Johannes Holme, 5. Lars Holme Nest

1734: 88

udi Hans Stæd Johannes Heldal, 6. Johannes Olsøn Bircheland, 7. Johannes Siursøn Bernes 8de. Anders Johansøn Hannistvedt med mere Ting søgende Almue,

Hvor da efter at Tinget i Deris Kongl/ig Maj/este/ts Høye nafn var sat, og Almuen til Skichelighed formanet blev først Ting lyste Deris Kongl/ig Maj/este/ts Allernaadigste forordninger, samt andre Breve som paa Foliis 67 - 69 - 72 og 80 findes extraherede.

Mons Monsøn Eides, Knud Miøes, {Bog} Børge Litlands paa sin Myndtling Niels Nielsøns Vegne og Gutorm Hansøns udgivne Skiøde til Eiluf Olsøn Fitie paa 9 3/80 merker Smør og

3 ½ Kande Malt udi Gaarden Rachnæs, derforuden solgte og Skiødede De til Eiluf Fitie udi Gaarden Haugstvedt nemlig Mons Eide 33/40 merker Smør, 33/80 *merker Kande Malt, Børge Litland paa sin Myndtling Niels Nielsøns Vegne saa vel som paa Ingeborg Fieldschaals Vegne 1 1/20 merker Smør 21/40 Kande Malt, Gutorm Hansøn 33/40 merker Smør 33/80 Kande Malt, Niels Mielstad paa egne og Børns Vegne 33/40 merker Smør 33/80 Kande Malt efter original Skiødets videre Medfør. datert Hoshofde d/en 31 Martij A/nn/o 1734.

Annæ Helenæ S/a/l/ig/ Jens Lems udgivne Bøxel Seddel /: tillige med Hendes Lau-Værge Mons/ieu/r Hans Rødberg underskreven :/ til Knud Nielsøn paa Et halv pund Smør og fire Kander Malt i Gaarden Møgster. datert Hordvigen d/en 13 Martij A/nn/o 1734.

Høy ærværdige Her/r Bischop Oluf Cosmusøn Bornemans udgivne Bøxel Seddel til Mogens Nielsøn paa Een Jord part udi Gaarden Søre Eicheland Bergens Bispe stoel benaadet af Skyld ½ Løb Smør 1 Mæle og 3 Kander Malt, Datert Berg/en Bisp/e gaard d/en 8de Febr/uarij 1734.

1734: 88b

Herman Henrich Feifs udgivne Bøxel Brev paa Frue Schønnebølles Vegne til Ellef Olsøn Fitie paa 13 ½ Merker Smør udi Gaarden Fitie. Datert Bergen d/en 28 Novembr/is A/nn/o 1733 - her med fulgte Læylændingens Revers af lige Dato.

Ditos Bøxel Sædel for Dito Frue til Endre Torstensøn paa 13 ½ Merker Smør udi gaarden Fitie. Datert Bergen d/en 28 Novbembr/is 1733 - Her Ved fulgte Læylændingens revers.

Lænds Mand Niels Hannistvedts udgivne Bøxel Seddel til Mons Olsøn paa 12 merker Smør og 4 Kander Malt udi Gaarden Løttvedt. Datert Hannistvedt d/en 10 Martij A/nn/o 1734.

Ditos Bøxel Sæddel til Niels Aadslagsøn paa 18 Merker Smør og 1 Mæhle Malt udi gaarden Vester Kleppe Datert Hannistvedt d/en 10 Martij 1734.

Ditos Bøxel Sæddel udgiven til Baste Knudsøn paa Een Halv løb Smør og Et halv Faaer udi gaarden Vaare Datert d/en 10 Martij 1734.

Elluf Olsøn Fities udgivne Bøxel Sæddel til Niels Gutormsøn paa 21 merker Smør og 9 kander Malt udi Gaarden Rachnes - Datert Hoshofde d/en 31 Martij A/nn/o 1734.

Ole Pedersøns udgivne Bøxel Sæddel til Ole Nielsøn paa Nii Marcher Smør og Tre Kander Malt udi gaarden Taaschedal. Datert Hoshofde d/en 31 Martij A/nn/o 1734.

Dend 1ste Aprilis blev Rætten igien sadt med sam/m/e Lau-Rætts Mænd, som i gaar.

Mons Nielsøn Bernes Contra Ole Halvorsøn Bernes.

Citanten hafde ladet indstæfne Ole Halvorsøn Bernes for Skields ord og et *Skud (Skuv?) hand skuede Hans, Citantens Kone Kari Hans Daatter

1734: 89

Saa at Hun fald og blev blaae og blodig der for at liide Dom, til at vidne om sam/m/e Materie ligeledis indstæfnt Britte Bastes Daatter Bernes, og {Citantens Kone} Ole Halvorsøns Kone Britte Siurs Daatter,

Stæfne Vidnerne Lænds Mand Niels Hannistved og Skafferen Anders Nielsøn Yttre Bernes Ved Eed efter Loven afhiemlede at have med mere end 14 Dages Varsel til dette Ting indstæfnt baade Ole Halvorsøn og Vidnerne.

Ole Halvorsøn mødte for Rætten begierende at Sagen maatte hen staae til neste Ting, som Rætten ey kunde bevilge, men tillod det Vidne som Var til stæde at udsige sin Sandhed. Thi blev Eedens forchlaring for Vidnerne lydeligen oplæst med behørig formaning om at Vagte sig for Meen-Eed, hvor paa frem stod indstæfnte

Britte Bastes Daatter Baste Siursøns Hustroe boende paa Gaarden Bernes, Vandt og udsagde at Mons Nielsøns Hustroe Kari Hans Daatter sad i Ild huuset /: som baade Mons Nielsøn og Ole Halvorsøn haver part udi :/ paa Een Korn brye, og da Kom Ole Halvorsøn ind udi Ild huuset tagende strax Kari Hans Daatter i Armen og Leede Hende udi Ildhuusets Dør hvor paa rychte Kari Hans Daatter sig fra Ole Halvorsøn og gich hen og satte sig igien paa Korn bryen. Ole Halvorsøn gich til Kari Hans Daatter igien, toge Hende Ved Armen træchede Hende til Døren og Skued Hende ud af Døren

1734: 89b

Saa Kari Hans Daatter faldt og blev baade blaadig og blaae paa dend Høyre Arm, udsagde ellers at Kari Hans Daatter sagde til Ole Halvorsøn at hand var Een Falsk og Een Bedragere.

Britte Siurs Daatter Ole Halvorsøns Kone, som er indstæfnt men formedelst Svaghed ey kand møde til dette Ting, foreleggis her Ved under 20 Laad Sølvs Bøder at møde til først kom/m/ende Sommer Ting at Vidne, hvad Hun om denne Sag kand Være bevidst, sam/m/e Lau-dags foreleggelse Drager Mons Nielsøn Bernes Selv omsorg for at blive lovlig forkyndt, hvor ved Sagen beroer til bem/el/te Tiid.

Johannes Michelsøn Blum Contra Johannes Hemvigen.

Citanten Johannes Blum hafde ladet indstæfne Johannes Hemvigen at frem vise sit Skiøde, som Hand haver paa den Part Citantens Faders Fader tilforne haver eyet udi Gaarden Kirche Brudvig i lige maade ere indstæfnte Mons Nielsøn Ascheland, Gullich Johansøn *Veule (Vevle), Arne Andersøn Austa at vidne hvor længe det er siden Johannes Michelsøn Dahle døde,

Stæfne Vidnerne Christe[n] Andersøn Ascheland og Ole Siursøn Smaaland Med Eed efter Loven afhiemlede at have til dette Ting med 14 Dages Varsel indstæfnt Johannes Hemvigen.

Johannes Hemvigen mødte for Rætten og hafde iche {noget} andet at sige, End frem Viste sit Skiøde, som \hand/ er indstæfnt fore, udgivet til Hans

1734: 90

Fader Oluf Johannesøn Hiemvigen paa 1 ½ løb Smør udi Gaarden Kirche Brudvig. Datert Horshofde Tingstue d/en 11te Julij A/nn/o 1703 - og Ting lyst sam/m/e Dagen, sam/m/e Skiøde sagde Hand at Hans Sahlig Fader Ole Hemvigen hafde bekom/m/et, \da hand fich/ bem/el/te godz til Kiøbs da Johannes Hemvigen var ungefæhr 16 Aar gam/m/el, saa at Johannes Hemvigen udi arv efter sin S/a/l/ig/ Fader er til falden 30 Merker Smør udi Gaarden Brudvig, skulle der ellers nogen irring Ved Skiødet være begaaet, er det Ham gandske uvidende, hvilchet Hand dog ey vild formode.

Thi blev Eedens forchlaring for Vidnerne lydeligen op læste og de bleve Alvorligen formanede om at Vagte sig for Meen Eed, hvor paa frem stod indstæfnte

1. Mons Nielsøn Ascheland og ved Eed med oprachte Fingre efter Loven Vandt og udsagde, at nu førstkom/m/ende Saae Tiid er det Sexten og Tiuve (= 36) Aar eller Sex og Tredive Aar siden Johannes Michelsøn Dahle døde, Rætten fore viste Vidnet Johannes Hemvigens Skiøde paa Godzset Kirche Brudvig bedende Ham der hos at Hand i blandt de Mange Boemercher, som stode der under, skulde see om afg/angne Johannes Michelsøn Dahles Boemerche stod der under, Vidnet efter saae alle mercherne under Skiødet, men sagde rent ud: at Johannes Michelsøns Boemerche kiendte Hand meget Vel, og {af} \iblandt/ alle de mercher som stod under Skiødet, Var Johannes Michelsøns ey at finde.

2. Gullich Johansøn *Veule (Vevle) fremstod aflagde sin Eed med oprachte fingre

1734: 90b

Efter Loven, efter at Eeden Ham var forchlaret og advaret, at Vagte sig for Meen Eed, Vandt og udsagde: at nu udi Vaar er det Sex og Tredive Aar siden Johannes Michelsøn Dahle døde.

3. Arne Andersøn Austa Vandt og med op rachte fingre efter Loven /: da Eeden for Ham var oplæst og forchlaret :/ at {afg} mang foldige {....} Mennisker har sagt til Ham, at afg/angne Johannes Michelsøn Dale for Sex og Tredive Aar siden er død.

Angaaende Johannes Michelsøns Boe merche Vidste disse 2de sidste Vidner iche at giøre nogen forchlaring om, eftersom de det ey kiendte.

Niels Hannistvedt, Vemun Sandahl paa Deris Myndtlingers Ole og Lars Olesønners Vegne, Aamund Grove paa egne Vegne, og Knud Fieldschaael paa sin Myndtlings Kari Mogens Daatters Vegne, Deris udgivne Bøxel Seddel til Børge Olsøn paa 18 4/7 merker Smør og 9 1/7 Kande Malt udi Gaarden Hannistvedt. Datert Hoshofde d/en 1 April 1734.

Børge Hannistveds udgivne Bøxel Sæddel til Anders Arnesøn paa Et pund og Fire marcher Smør og Sexten Kander Malt udi Gaarden Søre *Bøysem (Bysem) med Condition at Hand tager til Egte Britte Erichs Daatter Haaland og at Hand op fostrer S/a/l/ig/ Ole Hannistveds Yngste Søn. Datert d/en 12 Martij Hannistved A/nn/o 1734.

Restantzerne for Aar 1733 blev oplæst, af Almuen tilstaaet des aarsag af Lau-Rætten forseylet.

Opsidderne paa gaarden Hannistved tilstode af Fogeden at være got giort for Aar 1733 Læylændings Skat 5 rd 75 sk Proviants Skat 49 1/3 sk Rostieniste

1734: 91

af Landskyld Specien 1 Løb Smør ¾ t/øn/de Malt 36 sk Til sam/m/en 6 Rd 64 1/3 sk.

Opsidderne ere Niels, Anders og Ole Hvilchet under Rættens Forseyling blev udstæd.

Nr. 38. Fotlands under liggende 2de Qværner á 16 sk til sam/m/en 2 merker aarlig Opsidderne paa Fotland rester for Aar 1732 og 1733 Skatter der af.

For Echangers Schibered Dend 2den April 1734.

Blev holdet Vaar-Ting paa gaarden Eide nærværende Kongl/ig Maj/este/ts Foget S/igneu/r Andreas Jesen, Bøyde Lænds-Manden Magne Eseim tillige med Eedsvorne og op næfnte Lau-Rætts Mænd 1. Børge Olsøn Biørsvigen, 2. Knud Larsøn Schaar, 3. Lars Monsøn

Schaar, 4. Ole Bastesøn Maalvig, 5. Knud Johannesøn Maalvig, 6. Lars Nielsøn Vigom, 7. Johannes Monsøn Store Undahl (Urdahl), 8. Siur Olsøn Egefit med mere Ting søgende Almue,

Hvor da efter at Tinget i Deris Kongl/ig Majestets høye nafn Var sat og alle til skichelighed formanede, blev først Ting lyste Deris Kongl/ig Maj/este/ts Allernaadigste Forordninger og andre Breve som paa Foliis 67 - 69 - 72 og 80 findes extraherede, der nest

Velædle og Velbyrdige Her/r Justitz-Raad og Lau-Mand Knagenhielms udgivne Bøxel Sæddel til Iver Olsøn Bysem paa Een halv Løb Smør og et Faaer udi gaarden Nore Ascheland. datert Hoops gaard d/en 19 Januarij 1734.

Velædle og Velb/y/r/dige/ Her/r Amtman Laumand Frimans udgivne Bøxel Brev til Ole Olsøn paa Tolv Marcher Smør og 8te Kander Malt i Gaarden Holland. Datert Bergen d/en 1 Augusti A/nn/o 1734 - Her ved fulgte Læylændingens revers af sam/m/e dato.

Niels Olsøn Egemoe(s) udgivne Skiøde paa 8 merker Smør udi Gaarden Egemoe, som Hand Selv eyer, der nest

1734: 91b

Paa 16 merker Smør paa Hans Daatter Torbiør Niels Daatters Vegne, der er gandske Kranch og Vandmægtig, saa at hand dend Jord part til Hendes livs ophold maa bort sælge, til sin Søn Johannes Nielsøn, tilsam/m/en det Hand sin Søn sælger 1 pund Smør udi gaarden Egemoe, efter Skiødes Videre udvis. Datert Eide d/en 2 April 1734.

S/igneu/r Peder Hofmans udgivne Bøxel Seddel til Iver Johansøn Famestad paa et pund Smør og Sexten Kander Malt udi gaarden Haaland; Her Ved fulgte Læylændingens Revers. Datered Sandvigen d/en 24 Sept/embris 1733.

Christen Siursøns udgivne Skiøde datert Eide d/en 2den Apr/ilis A/nn/o 1734 til sin Søn Siur Christensøn paa 20 Merker Smør og Fire Kander Malt af Christen Siursøns eyende part udi gaarden Indre Eide efter Skiødes videre udviis.

Magne Olsøn Hindenes og Ole Olsøn Eichenes Deris udgivne Skiøde til Mons Monsøn paa 7 ½ Merker S/mør og 1 ½ Kande Malt udi gaarden Indre Eide efter dets videre udviis Datert Eide d/en 2den April A/nn/o 1734.

Velædle og Velbyrdige Her/r Assessor og Rector Jacob Steensens udgivne Bøxel Seddel til Ole Johannesøn paa dend Part i gaarden Rylland, som afg/angne Michel Hansen sidst beboede og brugt haver skyldende Aarlig 27 Marcher Smør, Een Fierding [tønne?] Korn og ¼ deel faaer, paa Bøxelen rester 3 Rd. Datert Bergen d/en 15 Martij A/nn/o 1734.

Halvor Olsøn Mittgaard, Ole Rasmusøn Fyllingen, Børge Halvorsøn Leichnes, Lars Johannesen Leichnes, Lars Øfre Eichanger og Ole Siursøn samt Lars Siursøn Eidnes Deris udgivne Skiøde til Rasmus Johnsøn paa 18 Merker Smør og 1 Mæhle Malt udi gaarden Myrh efter dets videre udviis Datert Eide d/en 2den Aprilis 1734.

1734: 92

Britte Halvors Daatters Skiøde til Johannes Nielsøn paa 18 Merker S/mør og ¼ Faaer udi gaarden Store Sætre. Datert Eide d/en 2den April A/nn/o 1734.

Iver Olsøn Svindal og Mons Erichsøn Hindenæs deris udgivne Skiøde til Ole Erichsøn paa Tretten og Een halv March Smør og Nii Kander Malt udi gaarden Svindahl efter dets videre Medfør. Datert Eide d/en 2den Aprilis A/nn/o 1734.

Dend 3 April Blev Rætten igien sat med Sam/m/e Lau Rætts Mænd, som i gaar.

Magister Casper Rømers udgivne Bøxel Sæddel til Ivar Olsøn paa Een halv Løb Smør udi bem/el/te Rømers benificerede gaard Qvinge Kaldet, med Condition at Ivar Olsøn bliver ansvarlig for ald dend resterende Landskyld med 4de Penge, som Mons Larsen, der Jorden for Ivar Olsøn afstaaet haver, er skyldig. Datert Bergen d/en 31 Martij A/nn/o 1734.

Dito Rømers udgivne Bøxel Sædel til Knud Knudsøn paa Een halv Løb Smør og Nie Marcher Smør udi Hans beneficerede Gaard Qvinge paa de Conditioner, at Hand den forige og fra døde Leylændings Christopher Magnesøns Enche tager til Egte. Datert Bergen d/en 31 Martij A/nn/o 1734.

Ole Miøangers og Aamund Totlands udgivne Bøxel Sæddel til Anders Monsøn paa 13 ½ merker S/mør og 6 Kander Malt udi Gaarden Yttre Hindenes, Som deris Myntlinger Mons og Johannes Rasmusønner eyer. Datert Eide d/en 2den Aprilis A/nn/o 1734.

Anders Eides udgivne Bøxel Sæddel til Johannes Børgesøn paa et pund Smør og 8te Kander Malt udi gaarden Yttre Eide. Datert Eide d/en 2den Aprilis A/nn/o 1734.

Restancerne for Aar 1733 blev oplæste, tilstaaede, des Aarsag af Rætten forseylede.

1734: 92b

Nr. 6. Søre Qvinges underliggende Qværn Kaars-Kirchen tillagd skal svare Aarlig afgift 1 mrk 4 sk.

Nr. 63. Biørsvigs Dit/o opsidderne ere Selv Eyere til dend lig/esaa Aarlig 1 mrk 4 sk.

Til sam/m/en, som resterer for Aarene 1732 - 1733 5 mrk.

Sam/m/e Penge bleve fordrede, men ej betalt der paa noget.

For Herløe Schibred Dend 5te April A/nn/o 1734.

Blev holdet Vaar Ting paa Gaarden Frechau overværende Kongl/ig Maj/este/ts Foget S/igneu/r Andreas Jesen Bøyde Lænds Manden Anders Tvedten De Eedsvorne Lau Rætts Mænd. 1. Ole Nielsøn Rysland, 2. Christopher Olsøn Vigebøe, 3. Ole Olsøn Iden, 4. Niels Vollou, 5. Ole Nere Dahl, 6. Johannes Molleklef, 7. Niels Siurdahl, 8 og siden Johannes Schindvedt ved døden er af gaaen, saa er udi Hans Stæd denomineret Halvor Andersøn Holme, med mere Ting søgende Almue,

Hvor da efter at Rætten i Deris Kongl/ig Maj/este/ts Høje nafn Var Lyst og Vedkom/m/ende til Skichelighed formanede, blev først Ting lyste Deris Kongl/ig Maj/este/ts Aller naadigste Forordninger og andre Breve, som paa Fol/iis 67 - 69 - 72 og 80 findes extraherede, dernest

1. Velædle og Velbyrdige Her/r Commerce Raad Gartners udgivne Transport til Velædle Her/r Com/merce Ass/essor Johan Lausøn datert d/en 12 Janu/arij A/nn/o 1734.
2. Her/r Justitz Raad og Lands-Dom/m/er Niels Knagenhielms udgivne Bøxel Sæddel til Jacob Stephensøn paa 18 Merker S/mør ½ Huud og 6 Kander Maltes Landskyld udi Gaarden Nedre Rafnanger, med Condition at Jacob Stephensøn skal underholde sine gamle Forældre Deris Livs Tiid paa bem/el/te brug. Datert Hoops gaard d/en 15 Octobr/is 1733.

1734: 93

3. Velædle og Velbyrdige Her Ass/essor Johan Lausøns udgivne Bøxel Sæddel til Paul Olsøn Hatten paa 18 Merker Fiskes Leye udi gaarden Kaldet Hatten, Her Ved fulgte Læylændingens paa tegne[de] Revers. Begge daterede Herløe gaard d/en 16 Julij 1733.
4. Ditos udgivne Bøxel Sædel til Tollef Berjesøn Myhrtvedt paa et pund Smør i gaarden Ryeland, her ved fulgte Læylændingens Revers af Dato 28 Dec/em/br/is/ A/nn/o 1733 paa Herløe gaarden.
5. Ditos Bøxel Sæddel til Anders Olsøn Frommereid paa 1 pund Fiskes Leye udi gaarden Sture, her ved fulgte Læylændingens revers. Begge Daterede Herløe gaard d/en 29 Martij A/nn/o 1734.
6. Ditos Bøxel Sæddel til Mons Poulsøn Herløver paa ½ W/og Fiskes Leye udi Gaarden Harchestad. Her ved fulgte Læylændingens Revers. Datert Herløe gaard d/en 26 Martij 1734.
7. Ditos Bøxel Sæddel paa 18 merker Smør og Nii Kander Maltes {Leye} Skyld udi gaarden Huusebøe til Villum Knudsøn Solem her ved fulgte Læylændingens Revers, Datert Begge Herløe Gaard d/en 3 Febr/uarij 1734.
8. Ditos Bøxel Sæddel til Niels Joensøn {Vilhe} Vichebøe paa Een halv løb Smør og Sex Kander Maltes Leye udi gaarden Schintvedt. her ved fulgte Læylændingens revers. Begge daterede Herløe gaard d/en 8 Febru/arij 1734.
9. Ide Marie S/a/l/ig/ Johan Riigs Bøxel Sæddel til Jacob Monsøn Tostensvig paa Et pund Fisk udi gaarden Søre Tofte og dend anpart i Laxe Vaagen sam/m/e stæds som Jacob Torstensvig tilforn har brugt. Datert Bergen d/en 19de Decembr/is A/nn/o 1733.
10. Ditos Bøxel Sæddel til Jacob Monsøn paa et pund Fisk {og} udi Gaarden Søre Toft, samt dend andeel udi Laxe Vaagen som Anne Christens Daatter {ejende} tilforn brugte. Datert Bergen d/en 26 No/vem/br/is/ 1733.

1734: 93b

11. Mad/ame Karen Friman S/a/l/ig/ General Toldforvalter Johan Garmans udgivne Bøxel Brev til Ole Siursøn paa Een halv løb og 4 Merker Smør, *20 4/3* deel Kande Malt 4/9 af et Faaer. Her ved fulgte Læylændingens Revers. Begge daterede Bergen d/en 29 Martij A/nn/o 1734.
12. Ditos Bøxel Sæddel til Lænds Mand Anders Tvedten paa Et Laxe Verpe under gaarden Telvigens Stræchning og Land paa dend Østre side Klauenesset beliggende udi Arne Skibred og Hammers Kirche Sogn, med Condition, at Anders Tvedten der af udi Rætte Tiid svarer dend udlovede Vaage Leye Aarlig 3 Rd udi penge og 3de Laxer, og at Hand ey i nogen Maade til føyer Opsidderne paa Telvigen nogen Hinder udi det Brug, De af alders Tiid

brugt haver. Datert Bergen d/en 20de Februarij A/nn/o 1734. Her ved fulgte Anders Tvedtens Revers af lige Dato.

13. Matthias Rasmusøns udgivne Bøxel Sæddel til Michel Olsøn Frommereid paa Een Jorde part udi gaarden Turøyen kaldet skyldende Aarlig 9 merker fisk Leye, som er dend halve deel i dend brugende part, som Anfin Iversøn nu bruger med Andeel sam/m/e Laxe Vaag, med Condition at hand iche sælger fra Eyeren noget af dend Velsignelse af Lax Gud vil give. Datert Solsvig gaard d/en 3 April 1734.

14. Martha S/a/l/ig/ Diderich Lampes Bøxel Seddel til Gutorm Simonsøn paa Toe Skilling Leye udi Gaarden Nesse. Datert Bergen d/en 22de Octobr/is 1733.

15. Arne Jacobsøn Rongs tillige med Formynder Lars Monsøn Hofden udgivne Bøxel Seddel til Ole Olsøn paa et pund Fisk udi gaarden Rong. Datert Frecou d/en 5 April 1734.

16. Ole Idens udgivne Bøxel Sæddel til Ole Christophersøn paa 9 merker Smør og 6 Kander Malt udi Gaarden Vigebøe. Datert Frecou d/en 5 April 1734.

1734: 94

17. Vincentz Torstensvigs og Erich Landraas udgivne Bøxel Seddel til Simon Andersøn paa et pund og Halv anden March Fisk udi gaarden Viig. Datert Frecau d/en 5 April 1734.

18. Velædle og Velb/y/r/dige/ Her/r Ass/esso/r Johan Lausøns udgivne Bøxel Brev til Albreth Eliasøn eller Ellingsøn Davøen paa 1 pund Fiskes Leye udi gaarden Sture. Datert Herløe gaard d/en 24 Octobr/is A/nn/o 1733. her Ved fulgte Leylændingens revers af sam/m/e Dato.

19. Ditos Bøxel Sæddel paa Een fierde part udi gaarden Hatten, som er 18 merker Fiskes Leye til Jaen Olsøn . Datert Herløe gaard d/en 16 Julij A/nn/o 1733. her Ved fulgte Læylændingens revers af sam/m/e Dato.

20. Ditos Bøxel Sæddel til Thomas Hatten paa 18 merker Fiskes Leye, som er d/en 4de part udi gaarden Hatten. Datert Herløe gaard d/en 16 Julij A/nn/o 1733 - Her ved fulgte Læylændingens revers.

21. Ditos Bøxel Sæddel paa 18 merker Fiskes Leye udi gaarden Hatten til Magne Magnesøn Schielanger. Datert Herløe gaard d/en 16 Julij 1733 - her Ved fulgte Læylændingens paa tegnede revers.

22. Elsebe Johannes Daatter Dahle, Ole Blom, Johannes Nesse, Peder Blom og Johannes Herlevær paa sin Myndtling Marie Niels Daatters Vegne. Deris udgivne Skiøde paa 13 1/11 merker Fisk udi gaarden Dahle. Datert Frechau d/en 5 Aprilis A/nn/o 1734 - til Mons Nielsøn.

Ved Her/r Commerce Raad Gartners Transport blev af Her/r Ass/esso/r Lausøn frem viist S/a/l/ig/ Frue Zidselle Kaas afg/aaen Amtmand Jonæ Lillienschiolds udgivne Obligation til bem/el/te Gartner paa 60 Rd, hvorfor Var pandsat *Bradschau (Brotshaug?) af skyld 1 løb Smør og Schintved af skyld 1 pund og *og {1} 12 Merker Smør, ½ tønde Malt og 1 Støche Faaer Datert 15 Januarij A/nn/o 1720 - Saa og

Ditos Obligation udgivet {Lige} Ligeledis til bem/el/te Gartner paa 130 Rd hvorfor er pandsat Ryeland af skyld

1734: 94b

Een Løb 1 pund og 12 Merker Smør og 1 tønde Korn, Blom af skyld Een Vaag 2 pund 12 M/erker og ½ Tønde Malt. Datert lige som forige udi Bergen d/en 5 Febr/uarij 1720.

Item Ditos tillige med sin Daatter Anne Margrethe Lillienschiold udgivne Obligation paa 70 Rd til bem/el/te Gartner udgiven, hvor for er pandtsat Kaarsbøe af skyld 1 pund 12 Merker Smør og 1 fierding Korn, og Schiold af Skyld {af} Een Vaag Fisk. Datert lige som de andre To Bergen d/en 27 Febr/uarij 1721.

Dend 6te Aprilis blev Rætten igien sadt med sam/m/e Lau-Rætts Mænd.

Kongl/ig Maj/este/ts Foget A/ndreas Jesen hafde ladet indstæfne Peder Andersøn Fielsende vide Prot/ocoll Fol/io 30 - og begierede Citanten Rættens Kiendelse udi Sagen,

Paa indstæfnte Peder Andersøn Fielsende blev efter Loven 3de gange lydeligen paaraabt, Men ingen mødte paa Hans Vegne;

Stæfne Vidnerne som hafde advaret Ham at møde nafnlig: Elling Bastesøn Tvedten og Niels Bastesøn Aasebøe Ved Eed efter Loven afhiemlede at have med mere end 14 Dages Varsel forelagt Ham at møde til Dette Ting.

Citanten paastod Dom, thi blev for Rætt kiendt og afsagt, som følger.

Dom.

Efter som indstæfnte Peder Andersøn Fielsende hverchen efter stæfne maal eller Rættens foreleggelse svarer eller lader svare for sig, udi denne af Kongl/ig Maj/este/ts Foget indstæfnte Sag angaaende det Leyer maal Hand med Niels *Erchstads Daatter Thale Niels Daatter haver begaaet før Hand gav sig under Militien, saa tilfindis Peder Andersøn Fielsende at betale

1734: 95

Til Citanten sine Leyermaals Bøder nemlig 24 Laad Sølv, og udi Processens Omkostning 1 Rd 4 mrk 4 sk alt inden 15 Dage under Nam og execution Ved Rættens Videre befordring efter Loven.

Ole Monsøn Tosvigen Contra Mons Olsøn Tosvigen.

Denne Sag er forliigt, som af begge Parter for Rætten blev tilstaaet, og til Confirmation paa forliiget gave de begge Hverandre Deris Hænder med Løfte stedse her efter at Leve fredelige og Eenige.

Johanne Svartskop Contra Ole Rasmusøn Jertaas.

vide Protocollen Fol/io 31.

Og mødte i Dag paa Citantindens Vegne Lænd[s]mand Anders Tvedten og paastod Dom i Sagen efter Stæfnemaalets og Reversens indhold.

Ole Rasmusøn mødte for Rætten efter Laudags foreleggelse tilstaaende sin Revers at have udgivet, som for Rætten lydeligen blev oplæst.

Lænds-Manden And/ers Tvedt paa Citantindens Vegne paastod Dom, Hvor med Citatus og var fornøjet, Thi blev for Rætt kiendt og afsagt som følger.

Dom.

Efter som her udi Rætten er producert indstæfnte Ole Rasmusøns udgivne Revers til Mad/a/me Johanne Svartskop lydende paa 5 Rd 3 mrk 8 sk {og} Datert Bergen d/en 13 Januarij A/nn/o 1733 - og at betalis 4 Uger efter Dato til Citantinden, sam/m/e Revers Citatus Ole Rasmusøn i alle maader tilstaaer; alt saa tilfindes bem/el/te Ole Rasmusøn, at Hand

1734: 95b

Inden 15 Dage bør og pligtig er at betale forbem/el/te 5 Rd 3 mrk og 8 sk til Citantinden Mad/a/me Johanne Svartzkop og i Processens Omkostning 1 Rd 4 mrk og 4 [sk] alt under Nam og Execution Ved Rættens Videre befordring efter Loven.

Niels Magnesen Frommereide Contra Rasmus Nielsøn Frommereide.

Niels Magnesøn haver ladet stæfne Rasmus Nielsøn, fordi Rasmus Nielsøn haver sagt at Niels Magnesøns Kone var Een Trold Qvinde ind til Hun giør sig fri for Rætten der om at vidne er ligeledis indstæfnt, Anders Knudsøn, Gertrud Mons Daatter, Britte Arnes Daatter, Mons Monsøn, {ale Olsøn} Alle Værende paa Gaarden Frommereide og Lars Andersøn paa Yttre Bragstad, Og efter Vidnerne[s] udsige[ende] at liide Dom,

Stefne Vidnerne Niels Michelsøn *Vaalle og {Joha} Helje Johannesøn Espetvedt begge Ved Eed med oprachte Fingre efter Loven afhiemlede at have med mere end 14 Dages Varsel indstæfnt baade Vidner og Contra part lige som oven indført er.

Formedelst Niels *Volloe er Een Lau Rætts mand i dette Aar, saa blev udi Hans stæd taget Een anden Mand navnlig {Ped} Ole Pedersøn Herløver til at sidde udi denne Sag, som Niels *Valloe har stæfnt udi.

Rasmus Nielsøn Frommereide mødte for Rætten,

Thi blev Eedens forchlaring for Vidnerne lydeligen oplæst med formaning om at Vagte sig for Meen Eed, og efter at Vidnerne Vare Separerte, frem stod

1. Det første Vidne Anders Knudsøn og

1734: 96

Ved Eed med oprachte Fingre efter Loven udsagde: at Rasmus Nielsøn hafde sagdt til Vidnet at Niels Magnesøn[s] Kone, var af skiendt paa Kirche Baaden for Een Troldqvinde - og der for haver Rasmus Nielsøn dend Tanche til Niels Magnesøns \Kone/ indtil Hun legger sig det fra Ved Rætten, og da Niels Magnesøns Kone var i Skiænderie paa Baaden blev der af Een sagt til Hende at Hand hafde magt til at brænde Hende op, naar Hand ville.

2. Giertrud Mons Daatter afg/aaen Anders Knudsøns frem kom aflagde sin Eed med oprachte Fingre efter Loven, da Hende blev advaret om at vagte sig for Meen Eed, Vandt: at Rasmus Nielsøn haver sagt til {Niels Magnesøns} Vidnet, at saa længe Niels Magnesøns Kone ey legger sig det fra for Rætten, saa tæncher Hand Hende til at være Een Trold Kone, for det Øvrige Kom dette Vidne over Eens med det første Vidne.

3. Britte Arnes Daatter frem kom, blev advaret om at vagte sig for Meen Eed og ved Eed med oprachte Fingre efter Loven Vandt: at Rasmus Nielsøn haver sagt til Vidnet, at Niels Magnesøns Hustroes Grander skiende Hende af paa Kirche Baaden for Een Trold Kone og slog Hende 3 slag i Ryggen, og der for bær Rasmus Frommereide Mistanche til Niels Magnesøns Kone, indtil Hun Giør sig fri for Rætten.

4. Mons Monsøn frem kom, efter at Hand var formanet om at vagte sig for Meen Eed, Ved Eed med oprachte Fingre efter Loven udsagde: at Rasmus Fromereide hafde sagdt til Vidnet at Een Hans Grander hafde

1734: 96b

Sagd, at Hand hafde magt til at brænde Niels Magnesøns Kone op, og dend sam/m/e Mand slog Niels Magnesøns Kone 3 Slag i Ryggen paa Baaden, og saa længe Rasmus Frommereide noget efter dags mindste skulde Hand tænche Niels Magnesøns Kone det til, indtil Hun lagede sig det frie ved Rætten.

5. Lars Bragstad frem kom og Ved Eed med oprachte Fingre efter Loven udsagde; at Hand er Broder til Niels Magnesøns Hustroe, og at Hand var paa gaarden Fromereide for at

arbeyde paa een Qværn, da kom Rasmus Frommereide indtil Vidnet, sigende til Ham at Hand hafde været paa Een Baad, der hørte Hand at Een sagde til Vidnets Søster, Hand hafde Magt til at brænde Hende op, og de hafde haft frygt for Vidnets Søster nemlig Niels Magnesøns Kone, udi 2 eller 3 Aar, og hver gang Rasmus Nielsøn Kom i sin Laxe Vaag kom der Een Krage flyvendes, Men Rasmus Vidste iche hvor dend kom fra, eller Hvem det var.
Niels Magnesøn paastod Dom her for Rætten;
Rasmus Niels[øn] Frommereide begierede Anstand i Sagen til neste Som/m/er Ting at føre Vidnerne som vare i Baaden Hvilchet Rætten ey Ham kunde nægte, Men bevilgede Rasmus Frommereide Anstand i Sagen til neste Som/m/er Ting - hvor ved Sagen beroer til bem/el/te Tiid.

Anders Nielsøns udgivne Bøxel Sæddel til Jacob Andersøn paa Et pund Smør og Een Mæle Malt i Gaarden Søre Aadland. Datert Frechau d/en 6 April 1734.

1734: 97

Anders Tvedtens udgivne Bøxel Sæddel til Anders Halsteensøn {Dat} Dahle paa Et pund Smør og 12 Kander Malt udi gaarden Øvre Tvedt. Datert Frechau d/en 6te April A/nn/o 1734.

Afkald udgivet til Lænds-Mand Anders Tvedten af Johannes Monsøn Frechau, Niels Rasmusøn, Anders Halstensøn for dend Arv De kunde til kom/m/e efter And/ers Tvedts Hustroe Marte Niels Daatter. Datert Tvedt d/en 22 Febr/uarij A/nn/o 1734.

Nr. 1 og 3. Foldesøen og Hetlevigs under liggende Silde Vaag Commerce Raad von der Lippe tilhørende Aarlig	2 mrk
Nr. 2. Kraagaas Sildevaag Justitz Raad Knagenhielms	1 mrk
Nr. 14. Kleppes og nest bem/el/te Kraagaas under liggende Sildevaag Mad/ame Christensøns Aarlig	3 mrk
Nr. 16. Søre Hauglands Laxe vaag Just/itz Raad/ Knagenhielms	1 Rd
Nr. 18 og 19. Tvedts og Kollevaags under liggende Silde vaag J/ustitz Raad/ Knag/enhielm/	3 mrk
Noch under sam/m/e Gaarder *2de Smaae gaarder* 2de Smaae Vaager á 16 sk. Aarlig. Dit/o Ejer	2 mrk
Nr. 20. Dafangers Silde vaag Dit/o Ejer og Ass/esso/r Lausøn	3 mrk
Nr. 22. Fromereides Dit/o J/ustitz Raad/ Knag/enhielm/	3 mrk
Nr. 29. Turøens 2de Laxe Vaager Matthias Rasmusøn og Niels Lochøen	2 mrk
Nr. 31. Vigs 2de Laxe vaager adskillige Eyere der til	2 mrk
Nr. 32. Toftes 2de Laxe vaager Ide Rich Aarlig	1 Rd
Nr. 34. Rongs 4 Laxe vaager Morten Olsøn og opsidderne	2 Rd 3 mrk
Nr. 36. Bloms Laxe vaag Ass/esso/r Lausøn	2 mrk 8 sk
Nr. 37. Nesse Laxevaag Nesse Vaagen kaldet Mad/ame Lampes	2 mrk 8 sk
Nr. 38. Dahles og nest bem/el/te Nesses under liggende Laxe vaag Nouløen kaldet hver gaard ½ part, Mad/ame Lampe og opsidderne	2 rd

1734: 97b

Nr. 41. Breevigs Laxevaag Nipsholmen kaldet Laug-Mand Knag:	2 mrk
Nr. 42. Herløver Laxe vaag Riisøen kaldet Paul Capstad	

tillige med andre opsiddere 1 Rd
Det nest under bem/el/te Gaard Herløever Liggende Laxe Vaag, kaldet
TochneSchieret Tongen og Fløen {i aa} taxeret aarlig á 16 sk 3 mrk
Nr. 42. Hægøens under liggende \3de/ Laxevaager dend Eene Vestre
Nafn kaldet, de andre 2de Vats Geiten og Kongs hafn Opsiddernes 3 Rd 3 mrk
47. Alvøens 2de Laxe vaager Bolværchet og Scharnøen
Ass/esso/r Lausøn 2 mrk
48. Schiolds Laxe vaag Schioldøen Dit/o 1 mrk
53. Notenæs Laxe vaag Nødenæs Sengen kaldet Ras/mus Helt 4 mrk
54. Nøre Selles 2de Laxe vaager Materaaen og Selsund Dit/o 1 Rd
56. Hielmens Laxe vaag Scharpenes Opsid/der Jaen Hielmen 1 mrk
58. Hendøens Dit/o og Hendøe Audøen 1 mrk 8 sk
59. Toschens Dit/o SchitneSchiær eller Duen Opsid/derne 1 mrk
61. Kaursbøes Sildevaag Ass/esso/r Lausøn og dend Eene opsidder 1 mrk
65 og 108. Landsvigs og Aadlands Silde vaag, hvor af da
Landsvig efter Proportion bør svare 1 mrk og Aadland 8 sk
Opsid/derne noget, Peder Hofman og Mangers Præste \boel/ noget 1 mrk 8 sk
72. Rylands Aargangs Qværn Ass/esso/r Lausøn 1 mrk
106 og 107. Rifsgaard og Søre Aadlands Silde Vaag Een hver 8 sk
Opsiderne ere Eyere 1 mrk

For Aar 1732 Sum 19 Rd og 4 mrk
For 1733 ligeledis 19 Rd og 4 mrk

---

39 Rd 2 mrk

1734: 98

Disse Skatter rester endnu, Almuen blev der om erindret.

Restantzerne for Aar 1733 bleve oplæste af Lau Rætten forseylet, eftersom ingen indsigelse der i imod blev giort.

Del B

NHL T.b. nr. 39 1733-1736

(1734: 98)

For Sartor Schibred Dend 8de April A/nn/o 1734.

Blev holdet Vaar Ting paa gaarden Schouge over Værende Kongl/ig Maj/este/ts Foget Anders Jesen Bøyde Lænds-Manden Simon Schoge, De Eed svorne Laurætts Mænd 1. Orian Kours{bøe}land, 2. Niels Mitfielde, 3. Grim Selle /: i Hans Stæd Var Vinsents Hamre, eftersom Grim Telle var svag :/ 4. Hans Hitzøen, 5. Ole Eide, 6. Thomas Stephensøn Algerøen, 7. Anders Bildøen 8de. Johannes Søre Toft, med mere Ting søgende Almue,

Hvor da, efter at Rætten i Deris Kongl/ig Maj/este/ts Høye Navn Var sadt og Vedkom/m/ende til Skichelighed formanede, blev først Ting lyst Deris Kongl/ig Maj/este/ts Aller naadigste forordninger og andre Breve, som paa Fol/iis 67 - 69 - 72 og 80 findes extraherede, der nest

Iver Vindenes udgivne Bøxel Sæddel til Rasmus Olsøn paa ½ Vaag Fisk udi Gaarden Vindenes Datert Schouge d/en 8de April 1734.

Her/r Henrich Mønichen Sogne Præst til Sunds Præste gield Hans udgivne Bøxel Sæddel til Knud Monsøn paa 2 pund Fisk udi Gaarden Nordre Fielde Sunds Præste Gaard beneficert. Datert Sunds Præste gaard d/en 7de April 1734 - Her ved fulgte Læylændingens Revers.

Ditos Bøxel Sæddel paa 2 pund Fiskes Leye udi Dito gaard til Jens Monsøn Datert Sunds Præste gaard d/en 7de April A/nn/o 1734 - her ved fulgte Læylændingens revers.

1734: 98b

Ditos Bøxel Sæddel paa 2 pund Fiskes Leye Landskyld udi Dito gaard til Lars Monsøn. Datert Sunds Præste gaard d/en 7de April A/nn/o 1734, Her ved fulgte Læylændingens revers.

Mad/a/me Margarethe S/a/l/ig/ Abraham {Ves..} Vessels Bøxel Sæddel til Peter Ottesøn paa 2de Bismer pund og Sex Marcher Fisk udi gaarden Domedal, Datert Lundgaarden d/en 31 Martij A/nn/o 1734.

Ole Nielsøn Algerøens Bøxel Seddel til Lars Knudsøn paa Et pund Fisk udi gaarden Algerøen. Datert Schouge d/en 8de April A/nn/o 1734.

Helge eller Helche Medelstrophs S/a/l/ig/ Hans Todes udgivne Skiøde til Henrich Michelsøn paa 12 Merker Smør og Sex Marcher Fisk udi gaarden Søre Echerhofde. Datert Bergen d/en 19 Martij A/nn/o 1734.

Ditos Skiøde til Peder Olsøn paa Dito brug i Dito gaard. Datert ligesom forige.

Ditos Skiøde til Daniel Hansøn paa Dito brug i Dito gaard Datert sam/m/e stæd og Dag.

Ditos Skiøde til Lars Monsøn paa Dito brug i Dito gaard. Datert sam/m/e Dag og Stæd.

Mons Thomæsøns Bøxel Sæddel til Mons Thomæsøn paa 5 1/16 Merker Fisk udi Gaarden Store Sanggaalt, som Hans Daatter Kari Mons Daatter er eyende. Datert Schouge d/en 8de April 1734.

Michel Baches udgivne Bøxel Sæddel til Mons Michelsøn paa 18 Marcher Fisk udi gaarden *Bacce Datert 8 April 1734 paa Schouge.

Mad/a/me Margrethæ S/a/l/ig/ Abraham Vessels Bøxel Sæddel til Mons Yrgissen Glesnæs paa Sex og Een halv March Smørs Leye udi gaarden Glesnæs med Condition at Hand skal levere Mad/a/me Vessels ald dend Færsk Lax

1734: 99

Hand bekom/m/er paa Glesnes, eller Hvem Hand der giver ordre der Laxen at annam/m/e, imod dend ordinaire Priis To March Støchet. Datert Lunggaarden d/en 3 April A/nn/o 1734.

Anders Pedersøn Bacches og *Annæ (Anna) Biørøens udgivne Bøxel Sæddel til Cristopher Olsøn paa ½ Vaag Fisk udi Gaarden Varøen. Datert Schauge d/en 8de April A/nn/o 1734.

Velærværdige Her/r Jens Mariagers udgivne Bøxel Sæddel paa Et pund og Sex Marcher Fisk i gaarden Fjereid Sogne Præsten til Kaars Kirchen beneficert til Anders Olsøn. Datert Bergen d/en 29 Martij A/nn/o 1734.

Peder Olsøns udgivne Bøxel Sæddel til sin Søn Mons Pedersøn paa Sex Marcher Smør og Sex Marcher Fisk udi gaarden Søre Echerhofde. Datert Schauge d/en 8 Aprilis A/nn/o 1734.

Michel Goltens udgivne Bøxel Sæddel til Matthis Michelsøn paa ½ Vaag og 7 merker Fisk udi gaarden Steensland Datert Schauge d/en 8 April A/nn/o 1734.

Søren Goltens, Mons Goltens og Mons Gregsøn Glæsnes paa Deris Myndtlingers afg/aaen Elling Vorlands Børns Vegne udgivne Bøxel Sæddel til Ole Albritsøn paa ½ Vaag Fisk og Een Mæle Malt udi gaarden Vorland. Datert Schauge d/en 8 April A/nn/o 1734.

Villum Jensøn Tæles og Niels Johansøn Viigs udgivne Skiøde til Grim Michelsøn paa 14 2/5 merker Fisk udi gaarden Nipen. Datert Schauge d/en 8de April A/nn/o 1734.

Grim Michelsøn lod Ting lyse sin Odels Ræt og Penge Mangel til 14 2/5 merker Fisk udi gaarden Nipen med Reservation det at indløse naar Hans leylighed bliver. Datert Schouge d/en 8de April 1734.

1734: 99b

Dend 9 April blev Rætten igien sadt med foranførte Lau-Rætts Mænd.

Peder Tøsøen hafde ladet indstæfne Halvor Dahl boende paa Svinøen for Slags maal og Over last hand haver Øvet imod Citanten Peder Tøsøen, der om Vidner at anhøre og der efter Dom at liide tillige med Processens foraarsagede Omkostning. Her med at Vidne ere ind stæfnte Jacob Endresøn boende paa Tøsøen og Hans Olsøn boende paa Schouge.

Dend indstæfnte Halvor Dahl blev efter Loven 3de gange lydeligen paa raabt, men ingen paa Hans Vegne sig indfandt,

Stæfne Vidnerne, Hans Simonsøn Schoge og Paul Hansøn Schouge Ved Eed med oprachte Fingre efter Loven afhiemlede at have til dette Ting med mere end 14 Dages Varsel indkaldet Halvor Dahl og talede med Ham Selv, som sagde til Stæfne Vidnerne at Hand iche kand fra gaae at Hand io haver slaget Peder Tøsøen med sin Kaarde.

Halvor Dahl lod Ved Størch Christensøn ind levere et indleg uden Dato som for Rætte lydeligen blev op læst, hvor udi Hand protesterer imod Vidnernis førelse og begierede Anstand i Sagen til neste Ting *af (at) føre Contra Vidner, hvilche Hand i sit indlæg nafn giver, med videre indlægget indeholder.

Afsigt.

Siden baade Stæfne Vidnerne Ved Eed udsiger at De lovlig haver stæfnt Halvor Dahl til dette Ting

1734: 100

Halvor Dahl end og selv i sit indlæg tilstaaer at være stæfnet, saa tillades Vidnerne at udsige Deris Sandhed efter Loven.
Der paa frem stod det første Vidne Jacob Endresøn boende paa Tøsøen og efter at Eedens forchlaring for Vedkom/m/ende lydeligen Var oplæst med behørig formaning om at vagte sig, Vandt Ved Eed med oprachte Fingre efter Loven; at Dend 5te Søndag efter Hellig Tre Kongers Dag om aftenen Var Vidnet tillige med Citanten Peder Tøsøen og det andet indstæfnte Vidne {og} Hans Olsøn paa Een Baad for at sætte Deris Garn ved Sælbachen, som vare 3 Garn i tallet, der efter roede Vidnet tillige med de andre 2de for hen *næfte (næfnte), til Buuer Sund med et Garn og sadte det der ud, der paa roede Vidnet tillige med de andre til bage til Sælbachen for at see om der var kom/m/en Fisk udi det første Garn de der hafde ud sat blev saa Deris aftale at De vilde tage det første Garn op igien, og sætte det nærmere Ved Landet, Hvor paa Garnet {og} blev optaget, og som De vilde roed Hen at sætte bem/el/te Garn paa et andet Stæd, kom Halvor Dahl Selv *Siuvende Dem imod roendis, spørgende Hvor Vidnet og De andre paa Baaden vare fra, der paa blev af Vidnet og de andre svaret:

1734: 100b

Som/m/e fra Leerøen, Som/m/e fra Tøsøen, Som/m/e fra Schauge. Der paa svarede Halvor og svor Ved Pine Død at det var løgn der paa roede Halvor nærmere til Dend baad Som Citanten og Vidnet Vare paa, lagde dem om Borde, og spurgte Dem ad hvor De kom til saa sidig (sildig?) om Søndag aften at fahre, der paa befalede Halvor Een af Dem, som vare paa Baaden med Halvor at Hand skulle tage garnet, som var i dend Baad Vidnet og Citanten vare paa, men dend, som Halvor befalede at tage Garnet, raade Halvor der fra, der til svarede og Citanten er det Dit garn mere end Mit, saa tag det; der efter Slog Halvor Peder Tøsøen 3 slag med sin blotte Kaarde. Hans Olsøn Schoge sagde til Halvor Dahl slaar Du Vor Cammerat der paa sagde Halvor Dahl til Peder Tøsøen, dersom Hand iche holdt sin Mund skulde Hand Huche næse og Øren af Ham og stiche Kaarden igiennem Ham Saa tog Halvor Dahl Fange linen, og floede Dem til Svinøen, der laae andre Folch, som hafde sat Deris Garn ud, da Halvor kom nær til Landet, slap Hand Fange linen, og sagde til Dem alle 3: nemlig Citanten og de 2de Vidner, at de skulle gaae

1734: 101

op i Hans Huus, og dersom de iche ville gaae der op, da skulle Hand tage sin Bøsse og skyde Dem, der paa gich de alle 3de i Land og op i Halvors Huus; Da \de/ kom ind i Halvors Huus, sagde Peder Tøsøen til Halvor nu kand i tage baade garnet og Baaden indtil Videre. Halvor spurte Dem atter igien hvor de vare komne fra, De der paa svarede Ham, de 2de af Dem nemlig Citanten og dette Vidne vare fra Tøsøen, og dend 3die fra Schoge, Halvor spurte om hand fra Schoge var Lændsmandens Søn, Men Ham blev svaret, det var iche Lænds Mandens Søn, men Hans Naboes. Halvor sagde saa til Dem, De skulde tage Deris Baad igien tillige med Garnet og sætte Det ud og roe hiem eller de Ville ligge hos Halvor. Peder Tøsøen Vilde iche tage sin Baad og sit Garn først, men omsider tog De Baaden og Garnet, roede til Lærøen og satte Deris Garn ud, strax der efter kom Halvor til Dem igien ved Sælbach, talede til Dem, Hvem De Vare, og bad Dem at De skulde roe Hiem.

Der nest blev det andet Vidne Hans Olsøn Schoge indkaldet, og ved Eed med oprachte Fingre efter Loven udsagde, da Eeden ham var forchlaret; ligesom nest forige Vidne, undtagen

1734: 101b

Dette Vidne sagde, at Da Halvor Dahl Slog Peder Tøsøen med dend blotte Kaarde, sagde Halvor Dahl dend tiid at dersom Hand hafde sin Bøsse skulde Hand Skyde Peder Thøsøen {kand} Dette Vidne kand iche heller erindre, at da Halvor hafde Flaadet Dem i land, og bad Dem gaae op i Hans Huus, at Halvor Dahl brugte disse Ord til Dem, Dersom de gich iche op i Halvors Huus, da skulde Hand tage sin Bøsse og skyde Dem.

Efter som Halvor Dahl i sit Indlæg begier Anstand i Sagen til neste Ting at føre Vidner, saa bevilges Ham sin begiering af Rætten, Peder Thøsøen tilholdes og at Hand lader Halvor forelegge at møde til neste Sommer Ting at svare udi Sagen, Dersom Halvor Dahl da iche møder, skal der blive Dom afsagt udi Sagen.

Restantzerne for Aar 1733 blev oplæst og af Lau-Rætten forseylet, efter som ingen der imod giorde nogen indsigelse.

Nr. 8. Varøens 2de Laxe Vaager Kaldet Varøen Aarlig ansat for		3 mrk
og Scharholmen		3 mrk 8 sk
Nr. 12. Søre Tofts Halve part udi de 2de Laxe Vaager		3 mrk 8 sk
Nr. 13. Nøre Tofts Dit/o		3 mrk 8 sk
Nr. 18. Vorlands Huusmands Sæde		3 mrk
Nr. 19. Kaurslands med Slumpens Laxe Vaag		2 mrk

1734: 102

Nr. 20. Glæsnæs 2de halve part udi nest bem/el/te Laxe V/aag		2 mrk
Af Een Her under liggende Enge slette Skat	1 Rd	
Nr. 21. Øfre Goltens 2de L/axe Vaag/er		
Af dend Eene Lente Tungen kaldet		2 mrk 8 sk
Dend anden Naulen kaldet		2 mrk
Nr. 24. Øfre Tveds L/axe Vaag Aarrholmen		1 mrk 8 sk
Nr. 25. Mittveds Lax/e Vaager og Ertholmen	1 Rd	
Nr. 26. Telles Dit/o Stalden Kaldet		5 mrk
Nr. 27. Nippens Dit/o Lampeholmen Kaldet		1 mrk
Nr. 41. Hitzøens 3de Dit/o Hofden, Sundet og Indste Schieret		
item under bem/el/te Gaards 2de Laxe Vaager Yste Skieret og		
Lotten af de alle 5 Vaag/er	1 rd	4 mrk
Nr. 53. Algerøens 2de Dit/o Kragøen og Henesset af begge	1 Rd	4 mrk
Noch af de 2de andre Vaager under bem/el/te gaard		
Kiønne Schieret og Burmenæs á 24 sk		3 mrk
Nr. 55. Nordeides Silde Vaag *Eidsvag (Eidsvaag) kaldet		1 mrk 8 sk
Nr. 59. Landraas 3de Lax/e Vaager Aarebraten Scharholmen og		
Sundthone der af d/en første 5 mrk og de andre 2de hver 24 sk	1 rd	2 mrk
Nr. 61. Vindenæs de 3de Dit/o som Herre Sund 4 mrk		
Hieme Vaagen 3 mrk og Piinen 8 sk	1 rd	1 mrk 8 sk
Nr. 65. Knapschougs Dit/o Hiemmevaag kaldet		3 mrk
Nr. 69. Bildøens Silde og Machrel Vaag	1 rd	2 mrk

1734: 102b

Nr. 71. Foldnæs 2de Silde Vaag/er	4 mrk 8 sk
Nr. 73. Vaags Silde Dit/o	1 mrk
Nr. 81. Biørøens Huusmands Plads, der af Enge slette Skat	2 mrk
Nr. 99. Af Een Laxevaag kaldet Schraatholmen	4 mrk
Desligest af Een Vaag kaldet Angskottet	2 mrk 8 sk
Summa for 1733	18 rd 1 mrk 8 sk
Ligeledis for 1732	18 rd 1 mrk 8 sk

Af disse Vaager rester Skattene for 1733 og 1732 - des aarsag Almuen der om blev erindret. Almuen erchlærede offentlig for Rætten, at dersom de Skatterne af bem/el/te Vaager skulde betales, da blev det nesten dette Heren Schibred ruinert, i Henseende Fisken Aarlig tager af, og dersom Een Mand kand Være saa lychelig at faae lidet af disse Vaager, saa er der Vel 10 der imod, som aldrig kand nyde det ringeste.

For Schiold Schibred Dend 10 April A/nn/o 1734.

Blev holdet Vaar Ting paa Gaarden Sør-Eide overværende Fogeden Andreas Jesen Bøyde Lænds-Manden Ole Totland De Eedsvorne Lau-Rætts Mænd 1. Michel Neder Tittelstad, 2. Johannes Hornes, 3. Hans Magnesen Gillestad, 4. Ole Magnesen Gillestad, 5. Simon Johannesøn Mittun, 6. Niels Neder Dyngeland, 7. Ole Rasmusøn Neder Dyngeland, 8. Ole Housdahl, med mere Ting søgende Almue,

Hvor da, efter at Rætten i Deris Kongl/ig Maj/este/ts Høye

1734: 103

nafn var sat, og Vedkom/m/ende til Skichelighed formanede, blev først Ting lyst Deris Kongl/ig Maj/este/ts Aller naadigste Forordninger og andre Breve, som paa Fol/iis 67 - 69 - 72 og 80 findes indførte extract Viis, der nest

Mad/a/me Karen Friman S/a/l/ig/ Johan Garmans udgivne Bøxel Sæddel til Niels Erichsøn paa det halve i Gaarden Røeland, som Erich Arnesøn haver Bøxlet ½ løb Smør Een Tønde Malt og nu frivillig haver opsagt, Datert Bergen d/en 27 Martij A/nn/o 1734 - her ved fulgte Læylændingens Revers.

Harbert Henrichsøns udgivne Bøxel Sæddel til S/igneu/r Hans Nielsøn Rip paa et støche grund i Længden 20 Alen og i Breeden 10 Sædlanske alen Ved Søen i Nøstvigen paa gaarden Hope til Et Nøst der paa at opsætte imod dend Aarlig foreenede Leye 8te Skilling Danske. Datert Bergen d/en 18 Martij 1734.

Edvard Londeman til Nørager og Ømarch Gaarder Consistorial Raad og Lector samt Canoniius ved Bergens Dom Capitul Hans udgivne Bøxel Sæddel til Mogens Larsøn Hamre paa Een halv Løb Smør ¼ [?] Malt og 1/12 deel Huud udi gaarden Dolvigen Bergens Lectorat benaadet. Datert Bergen d/en 30 Janu/arij 1734.

Velædle og Velbyrdige Commerce Ass/esso/r Jean von Der Lippe udgivne Bøxel Sæddel til Johannes Larsøn Haaland paa et lidet støche Enge plads af Aarestads indhægnede Bøe March liggende paa Østre side af Elven Synden for dend gamle Broe, og det oven fra Gierdet mod Fieldet og need til Elven nest Norden for det Enge støche Hand tilforn haver Bøxlet af

1734: 103b

Forige Eyere, Hvilchet sidste Enge støche med merche Steen findes adskilt fra dend anden Aarestads nest hos liggende Bøe March over Elven, med Condition at Hand til hver Juul, som fra Aaret 1733 tager sin Begyndelse, naar hand af clarerer dend anden Landskyld, da rigtig betaler til Ass/esso/r von Der Lippe eller Hans Arvinger eller efterkommende Aarestads Eyere, dend af Dette sidste liidet støche Eng gaaende Landskyld og Rettighed, saaledis, som de ere forEenede om, og i øfrigt rette og forholde sig i alle Maader efter dend forige Bøxel Sæddels indhold og dens Conditioner, hvis Hand iche vil have sin første Bøxel forbrudt, om der imod at Handle skulle betrædis. Bergen d/en 8de April 1734.

Her/r Ass/esso/r Von der Lippe Contra Postmester Dam.
vide Proto/col Fol/io 21.

Mons/ieu/r Claus Blechenberg paa Citantens Vegne producerede Een foreleggelse.

Paa Postmester Dams Vegne mødte Mons/ieu/r Emanuel Bart og gav Rætten til kiende, at dend imellem Her/r Ass/esso/r von de Lippe og Postmæster Dam om tvistede Sag allerede for Ober hof Rætt er afgiort, og Lau Mandens Dom i alle maader tilside sat og under kiendt saaledis, at Her/r Postmæster Dams Kiæriste skal beholde sin Lovlige Bøxel Rætt for Hendes Lives Tiid, og sam/m/e at bruge som sædvandlig saa fri og ved[børlig?] som de best veed og kand, ved Hvem de behager der til at antage og bestille, og ingen videre lydighed at være Land Herren af Aarestad pligtig, end hvis

1734: 104

Bøxel eller fæste Sædlene formelder samt Her/r Ass/esso/r tilfunden at betale i Omkostninger 40 Rd, og som hand endnu ey har kundet erholde Ober Hof Rætts Dom/m/en beskreven, anviiste Hand, sin for Sagen hafde Procurators Brev, hvor af sam/m/e kand fornem/m/is, og der efter protesterede imod Vidnernis førelse, efter som Sagen allerede Ved Dom er af giort.

Mons/ieu/r Blechenberg paa Citantens Vegne formeener at Rætten iche skal kunde reflectere paa Postmester Dams foregivende om denne Sags udfald for Ober hof Rætten, som hverchen med original Dom eller paaliidelig Gienpart af dens Final bevises, og om end saa Var dog iche er mere end oppehaber(?), det paa søgte Tings Vidne af Her/r Ass/esso/r von der Lippe og Concernerer noget til denne Sags oplysning, hvor om Hand ingen erfahring hafde eller saa betiidelig kunde faa besørget, at det for sam/m/e Høye Rætt kunde bleven fremført, thi paastod Hand Vidnerne efter stæfne maalet til forchlaring maatte antages,

Mons/ieu/r Emanuel Bart refererede sig til sit forige.

Afsigt.

{Eftersom} \Om endskiøndt/ Mons/ieu/r Barth hafde produceret tilstrechelig beviis, at der er gaaet Dom for Ober hof Rætten imellem

1734: 104b

Citanten Ass/esso/r von Der Lippe og Her/r Postmæster Dam udi denne indstæfnte Sag, saa {tilladis} \burde det dog ey hindre/ Vidnerne at udsige Deris Sandhed, som de nu bør efter stefningen giøre.

Der nest blev Eedens forchlaring for Vidnerne lydeligen oplæst, og dem behørig formanede om at vagte sig for Meen Eed, hvor paa frem stod indstæfnte

Hans Thomæsøn Møller og Ved Eed med oprachte fingre efter Loven Vandt, og udsagde at *Vidnes (Vidnets) Svoger nu bruger dend Mølle, som Postmæster Dam haver bøxelet \af forige Aarrestads eyer/ {som? Vidnet} og \hand/ haver brugt dend nu til Vaar udi 2de Aar, Vidnes Svogers nafn er Rasmus Johannesøn, som aarlig giver Postmæster Dam 24 Rd af Møllen, og hvad der aarlig skyder over, beholder Rasmus Johannesøn for sig Selv, og giør der for ingen Reigning, men maa holde selv Hæste og Tiennere, \Vidnet/ forchlarede og at et Enge slet, som Postmæster har til bøxelet sig under Møllen bruger og Rasmus Johannesøn til Hæste foder og de Hæste, som ere til Møllen eyer Rasmus Johansøn Selv, Sam/m/e Hæste gaar udi Samfældes March, men iche paa den March som Aarestads Hæster græsser. 1. Mons/ieu/r Barth tilspurgte Vidnet om Hand eller Hans svoger har fæstet Mølle bruget af Postmæster Dam,? der til Hand svarede Ney. 2. Om Vidnet i dend tiid hand har brugt Møllen, iche sam/m/e aaringer har

1734: 105

Svaret mere end andre aaringer; S/igneu/r Blechenberg i henseende at Vidnerne iche ere stæfnte at forchlare videre end paa hvad vilchor Rasmus Johansøn nu bruger Møllen, protesterede imod denne qvæstion. Mons/ieu/r Barths paastand var, at Vidnet maatte svare paa Spørsmaalet. Rætten tillod Vidnet, at svare paa Spørgsmaalet. Der paa Vidnet svarede at Hand som/m/e Aaringer har svaret 22 Rd andre aaringer 24 Rd ia end og 26 Rixdr ligesom det kunde falde, og for aaret har der iche været nogen vids Contract imellem Dem.

Rasmus Johannesøn frem kom, Men førend Hand blev taget udi Eed protesterede Mons/ieu/r Emanuel Barth imod dette Vidnes førelse, saasom Her/r Ass/esso/r von Der Lippe i sit stæfne maal haver indstæfnt Vidner at aflegge deris forchlaring bem/el/te Vidne til last, saa skulde Hand formeene, at Rætten iche tillod Vidnet at forchlare det som kunde være Ham selv paa gieldende. Mons/ieu/r Blechenberg paa Citantens Vegne sagde: at det iche udfindes af stæfnemaalet nogen Sag mod Vidnet Rasmus Johannesøn at være reyst, saa og declarerer Hand endnu, at dend af Vidnet paaeskende forchlaring

1734: 105b

Iche skal bruges af Hannem bemeldte Citant til nogen Sag der efter i frem tiden at reyse imod Vidnet, men alleniste til oplysning imod Postmæster Dam og Kieriste, saa som det og er noget, hvor om Citanten aldelis ingen anden Vidner kand have, i henseende til Postmæsteren iche skriftlige Contracter paa Vedbørlig stemplet Papiir lader indrette og Ting lyse.

Afsigt.

Vidnet tilstædis og bør at udsige hvad Hand er stæfnt for.

Der paa aflagde Vidnet sin Eed med oprachte Fingre efter Loven og udsagde de ord til andet ligesom nest forige Vidne forchlaret haver, Paa Mons/ieu/r Barths første Spørgsmaal svarede dette Vidne ligesom det første Vidne Hans Thomæsøn. Paa det andet spørgsmaal svarede Hand at nu til førstkom/m/ende Paaske skal \hand/ give ligesom nest forige aar nemlig 24 Rd. Mons/ieu/r Barth tilspurgte Vidnet om iche Postmæster Dam eyer Møllen og holder dend ved liige? Der til baade dette Vidne og det forige svarede io:

Mons/ieu/r Blechenberg for Citanten begierede de Øfrige Vidner iche forelagt, saa som Hand er fornøyet med de 2de afhørte Vidners Eenstem/m/ige forchlaring, hvorfor Hand begierede Tingsvidnet sluttet og beskreven, som bevilget blev.

1734: 106

Fogeden Harberg Contra Mons/ieu/r Hans Risbrech.

Mons/ieu/r Hans Ottesøn{s Vegne} producerede paa Citantens Vegne Een stæfning af Dato Bergen d/en 22de Martij A/nn/o 1734 imod Mons/ieu/r Risbrech angaaende 66 Rd 2 mrk 8 sk, som Citanten udi Citati Fru Moders Sterfboe var udlagt, Sam/m/e Stæfning var af Mons/ieu/r Risbrech med egen Haand paa tegnet d/en 24 Martij sidst afvigte Ham lovlig at Være forkyndt med Videre original Stæfningen indeholder,

Paa Mons/ieu/r Risbrech blev 3de gange lydeligen paa raabt, Men ingen paa Hans Vegne mødte, alt saa forelegges Hand efter Citantens Fuldmægtiges begiering at møde til neste \Ting og/ Dom, ellers at liide.

Lars Henrichsøn Haaland haver ladet \Contra/ stæfne Velædle og *Vebyrdige Her/r Ass/esso/r von der Lippe udi dend Sag som Ass/esso/r von der Lippe haver med Lars Holland. Hvilchet kald og varsel Lænds Mand Ole Totland og Lars MyhrDahl Ved Eed efter Loven afhiemlede saaledis at have forkyndt for Ass/esso/r von der Lippe, som oven indført er.

Paa Ass/esso/r von der Lippes vegne mødte Mons/ieu/r Blechenberg tilstaaende paa bem/el/te Ass/esso/rs Vegne, at Hand saaledis var stæfnt, som Varsels Mænde haver forchlaret. Mons/ieu/r Blechenberg der nest producerede paa Her/r Ass/esso/r von der Lippes Vegne Een foreleggelse og paastod Dom;

Men eftersom der er ey stæfnt /: og Rætten fandt for billigt :/

1734: 106b

Paa Lars Haalands Vegne som Hand foregiver Hans meening har været Varsels Mændene skulde stæfne nemlig Her/r Ass/esso/r von der Lippe til at føre Vidner i denne Sag angaaende dend aftale der er giort imellem Ass/esso/r von der Lippe og Lars Haaland, saa i henseende til Lars Haalands Eendfoldighed forundes Hand Anstand i Sagen til neste Ting at indstæfne Her/r Ass/esso/r von der Lippe til at anhøre de Vidner Lars Haaland til sin Sags Oplysning kand have at betiene sig af, i vidrige fald bliver der afsagt Dom i Sagen.

Stifts Proust Peter Matthias Tanche Contr/a Henrich von Rechen.

Paa Citantens Vegne mødte Mons/ieu/r Jens Erichsøn á Mønichen producerende Een skriftlig stæfning imod S/igneu/r Henrich von Rechen angaaende resterende Tiende med videre Original Stæfningen af Dato 18 Febr/uarij A/nn/o 1734 indeholder.

Paa S/igneu/r von Rechen blev 3de gange efter Loven Lydeligen paaraabt, Men Hand hverchen selv eller nogen paa Hans vegne sig ved Sagens anhængig giørelse sig indfandt.

Varsels Mændene Lænds Mand Ole Totland og Lars MyrDahl Ved Eed efter Loven afhiemlede at have med mere end 14 Dages Varsel til dette Ting

1734: 107

Indstæfnt bem/el/te von Rechen efter stæfningens indhold og Ham lige Lydende gienpart levert.

Dernest producerede Mons/ieu/r Mønichen Een extract af Dom Kirchens Præste-boels Tiende Bog paa S/igneu/r Henrich von Rechens Debet stor 32 rd 5 mrk 5 sk under Stifts-Proustens Tanches egen Haand Datert 10 Martij 1734 dog der hos erindrede Rætten, at her ved var forstaaet, saa vel Kongens og Kirchens Tiende, som Præstens, hvilche alle 3de Allernaadigst ere tillagde Dom Kirchens Sogne Præst, i det Øvrige begierede Lavdags foreleggelse for S/igneu/r von Rechen at møde til neste Ting.

Efter som S/igneu/r Henrich von Rechen hverchen Selv her for Rætten møder eller lader svare for sig, udi denne Sag, saa foreleggis hand her ved af Rætten at møde til neste Ting i vidrige fald bliver Dom afsagt i Sagen.

Johan Simon Cramer Som Fuldmægtig for afg/aaen Jan Møllers
Arvingers Formyndere Her/r Villum et (og) Thomas von der Lippe
Contra
Mons/ieu/r Hans Risbrech.

S/igneu/r Cramer hafde Ladet indstæfne Mons/ieu/r Hans Risbrech Dom at Liide for 13 Rd 1 mrk 8 sk, som S/igneu/r Risbrech til afg/aaen Jan Møllers Sterfboe skyldig er tillige med Processens Omkostning,

Paa Mons/ieu/r Hans Risbrechs Vegne mødte ingen Ved Sagens paaraab,

Varsels

1734: 107b

Mændene Lænds-Mand Ole Totland og Lars Myhrdahl Ved Eed efter Loven afhiemlede at have \til/ dette Ting og Stæd med mere end 14 Dages Varsel indstæfnt S/igneu/r Risbrech, der nest blev frem lagt Een extract af afg/aaen Johan Møllers Bog Nr. 1 - pag/ina 40 - hvor af seeis at Mons/ieu/r Risbrech til bem/el/te Sterfboe de paastæfnte 13 Rd 1 mrk 8 sk findes at være udi bem/el/te bog indført, sam/m/e extraxt er Datert Bergen d/en 29 Nov/em/br/is/ 1724 og under skreven af S/igneu/r Henrich Henrichsøn, og begierte foreleggelse for Risbrech at møde til neste Ting.

Efterdi Mons/ieu/r Risbrech hverchen Selv eller nogen paa hans Vegne møder, saa forelegges Hand at møde til neste Ting.

Mons Nielsøn Røe Contra Johannes Erichsøn.
vide Protocol dend g/am/l/e/ fol/io 112. Dend Nye fol/io 18.

Mons Røe hafde ladet Ved Continuations Stæfning indkalde Johannes Erichsøn angaaende et silde garn som er bleven borte for Citanten, i lige maade der om at vidne er indstæfnt Jens Hornes saa og de 2de forhen udi Sagen førte Vidner Hans Jensøn Røe og Paul Nielsøn Røe at tilstaae deris udi sagen giorde udsigende; saa vidt Silde Garnet angaaer, Hvilchet kald og varsel Michel *Polsøn Neder Tittelstad og Lars Myhrdahl Ved Eed efter Loven afhiemlede at have forkyndt de Indstæfnte oven næfnte for mere end 14 Dages Tid siden.

Johannes Erichsøn mødte for Rætten og paastod at Citanten skulde beviise det Hand beskylder Ham for.

1734: 108

Mons Røe paastod Dom udi Sagen, hvorfore blev for Rætt kiendt og afsagt, som følger.

Dom.

Det er beviist med 2de Eens-stemmende Vidner nemlig, Hans Jensøn Røe og Paul Nielsøn Røe, at Citantens Mons Nielsøns Garn blev funden hos indstæfnte Johannes Erichsøn, og da Vidnerne forbem/el/te Hans og Paul Røe fandt Garnet var Flæerne skaaret af garnet,

hvcilche de vidner utrychelig at Johannes Erichsøn hafde afskaaren, Vidnerne siger end og at da De kom til Johannes Erichsøn og saae Garnet, svor Johannes Erichsøn paa at det var hans eget Garn, men siden bad Hand Vidnerne tage garnet, sigende der hos at hand ichun hafde brugt det 2de Nætter, endnu forchlarede Vidnerne Hans og Paul Røe at da de fandt garnet laae Johannes Erichsøn og tog sild der af. Indstæfnte Johannes Erichsøn siger utrychelig at det garn som blev funden hos Ham, og nu *er (her?) for Rætten er frem viist, er Hans eget Garn, men efter tilspørgelse af Rætten kand Hand dog iche skaffe Vidner eller noget beviis paa det Hand eyer, siden Hans Huus ligger paa et Eenslig stæd og der iche nogen boer saa nær ved Ham, at der kunde havet noget Vis kiende teign paa Hans garn;
Naar nu Rætten over veyer Vidnernes udsigende og

1734: 108b

Johannes Erichsøns Ord, som Hand til sin Sags forsvar fremfører, da kand det iche hentydes, at Johannes Erichsøn kand {være} beskyldes for at have staalet Mons Røes Garn, thi det er iche beviist at Johannes Erichsøn haver fordølget garnet, men tvert imod sad for alles Øyne og tog sild af Garnet, ia end og bad Vidnerne at de strax skulde tage det nemlig garnet med sig, saa det kand have rimelighed at om Johannes Erichsøn Selv haver hafd et Garn, som Hand, her for Rætten siger, da kunde Det af storm og uvæyr Været drevet Løs og Mons Røes Garn ligeledis, og ved saadan leylighed kunde Mons Røes Garn drevet hen paa Johannes Erichsøns grund, og i saadan tilfælde uforvarendis bleven hiem ført af Johannes Erichsøn,
Af slige Sagens Omstændigheder kiendes for Rætt. At Johannes Erichsøn bør betale til Mons Røe ald dend Sild Hand tog af garnet, og Hand med Mons Røes garn haver ført i Land, i lige maade bør Johannes Erichsøn at betale til Mons Røe fordi Hand haver skaaret Flaaerne af {gar} Mons Røes Garn afvinds bod, som er Fem Laad Sølv og udi Processens omkostning 2 Rd 4 mrk alt inden 15 Dage under Nam og Execution Ved Rættens videre befordring efter Loven.

Edvard Londeman til Nørager og Ømarch gaarder, Consistorial

1734: 109

Raad og Lector Theologiæ Hans udgivne Bøxel Sæddel til Thomas Pedersøn Myhren paa et Spand Smør og ¼ Tønde Malt i Gaarden Hetlevig. Datert Bergen d/en 8 April 1734 - Her ved fulgte Læylændingens Revers.

Nr. 81. Hoepes 3de Aargangs Qværner hvor af de 2de ichuns nu kand skatte, hver 1 mrk beløper aarl/ig		1 mrk
Nr. 99. Biørnedahls og Hetlevigene under liggende Silde Vaag hvor af hver giver 12 sk er		1 mrk 8 sk
Nr. 102. Madhops Silde Vaag		2 mrk
Nr. 133. Aarestads Mølle	1 Rd	
Feldbereder Møllen, saa fremt dend beholder sine Friheder		1 mrk
Nobis Kroges Enge slette skat	1 Rd	2 mrk
Lunggaardens underliggende Calfaire Enge slette Skat	1 Rd	
Summa for Aar 1733	4 Rd	4 mrk 8 sk
Aar 1732	4 Rd	4 mrk 8 sk
	9 Rd	3 mrk

Alle disse Skatter resterer, men bliver fordrede.

Restantzerne for Aar 1733 blev lydeligen oplæste, ingen noget talede der imod, des aarsag forseylet.

Echanger Schibred A/nn/o 1734 d/en 8de Junij

Blev holdet Aastæds Rætt paa gaarden Mulen overværende De af Kongl/ig Majestets Foget opnæfnte Lau-Rætts Mænd 1. Anders Andersøn Biørge, 2. Michel Hansøn Nedre Echanger, 3. Fuse Siursøn Vassel, 4. Anders Olsøn Nore Qvinge, 5. Anders Andersøn Totland, 6. Lars Nielsøn Nedre Echanger,

1734: 109b

7. Christen Siursøn Indre Eide, 8. Anders Nielsøn Indre Eide tillige med Bøyde Lændsmanden for Echanger Schibred Velagte Magne Eseim,

Hvor da efter at Rætten udi Hands og Kongens nafn var Lyst og Vedkom/m/ende til skichelighed og lydighed imod Rætten vare formanede, frem stode Varsels Mændene Lars Pedersøn Ascheland og Ole Johansøn Tofte, som Ved Eed med oprachte Fingre efter Loven udsagde, at de paa Pernelle Biørns Daatter(s) afg/aaen Aamund Magnesøns Vegne og Ole Olsøns Heltveds Vegne, der er Formynder for Citantindens afg/aaen Søns Magne Aamunsøns 2de Børn Aamun og Magne, saa og Anders Aamunsøns Vegne paa Mulen, noch paa Citantindens Daatters Vegne {Else} Else Aamuns Daatter, hvis Formynder er Lændsmanden Magne Eseim, hafde indstæfnt til I Dag Lars Monsøn boende paa Gaarden Schaar og Knud Larsøn *ligeleddis paa gaarden Schaar, Vidner at anhøre angaaende Marche Schiel imellem Gaardene Schaar og Mulen med Videre, som Ved Ræt Vidnernes udsigende kand fore falde Sagen til Opliusning, og der efter Dom at liide,

Der om at anhøre var Ind stæfnt paa Citantindens Vegne Johannes Pedersøn Stal, Johannes Nielsøn Egemoe, Thomas Haavarsøn Øfstegaard i Alenfit Schibred, Ole Bastesøn Molvig, Børge Nielsøn Moestrømen, Knud Andersøn Totland, Ole Olsøn Aros, Iver Olsøn Svindal,

Til bem/el/te for Vidner at anhøre, vare iche alleniste Lars Monsøn og Knud Larsøn

1734: 110

Begge Opsidere paa gaarden Schaar, men end og bem/el/te Schaars Eyeres Formynder Niels Johansøn Eseim, og Knud Johannesøn Yttre Eide,

End og var indstæfnt Lars Knudsøn værende paa gaarden Schaar angaaende nogle Ord hand skal have talt om Marche Schiellet imellem gaardene Schaar og Mulen, der om Vidner at anhøre;

Thi blev Eedens forchlaring for Vidnerne lydeligen oplæst og behørig formaning til Dem samtlig giort om at Vagte sig for Meen Eed, samt ey andet nu her for Rætten at udsige, end De med Een god og ubeskaaren Samvittighed kand med Deris Sahligheds Eed bekræfte, naar De haver været paa Aasteden og giort der Anvisning. Dernest frem stod

1. Johannes Pedersøn Stal, og udsagde, at der er Een Dahl ud med Søen, som kaldes Slotte Dahlen, og udi dend Dahl har Schaars opsidere slaaet, er for Vidnet sagt, og Mulens Opsiddere paa indre siden af Dahlen udi Skoven haver Hugget; der paa vil Hand giøre anvisning.

2. Johannes Nielsøn Egemoe forchlarede at Hand i sin ungdom haver hørt, da hand blev opfostret paa Schaar, at der blev sagt at i Slotte Dahlen hørte Schaar til, der paa Hand vil giøre anvisning.

3. Thomas Haaversøn boer paa gaarden Øfstegaard, forchlarede at Hand ungefæhr for 50 Aar siden tiente Johannes Nielsøn paa gaarden Fyllings Næs, Hand eyde gaarden Schaar og af Ham blev befalet at Vidnet skulde Hugge i Skoven Ved Schaar, da Vidnet Ville til at Hugge i Skoven, kom Knud, som boede her paa Muhlen og sagde til Vidnet, hand ey maatte Hugge, formedelst det

1734: 110b

Hørte Ham, nemlig Knud i Muhlen til det støche i Skogen, der paa sagde Vidnet at ville og kunde giøre anviisning.

4. 4de Ole Bastesøn Molvig udsagde at hand haver seet, at S/a/l/ig/ Amund Magnesøn haver Hugget i Steggene, og i Een Bech ved Steggene samt i Veyen ved Steggene, hvilchet Var ungefæhr for 30 Aars tiid, veed iche nogen talt der paa, der paa vild og kand Vidnet giøre anviisning.

5. 5te Børge Nielsøn Moestrømen udsagde, at hand haver seet S/a/l/ig/ Amun Magnesøn haver Hugget oven for Steggene tet Ved Bechen paa Søer Siiden; her paa sagde Vidnet at kunde giøre anviisning.

6. Knud Andersøn Totland forchlarede at hand efter Citantindens Søns Anders Aamunsøns Forlov huggede i Skoven, men hvad stæden kaldis Veed Vidnet iche, da kom Schaar Mændene der til og saae det, men talede iche *nog (noget?) der imod, dend Tiid hand huggede, Var i Fior Som/m/er; Sam/m/e Tiid var Anders Aamunsøn med og spurgte Lars Knudsøn om iche dend Høy som Laae Norden op for der Vidnet huggede, hørte Ham til, i meening det skulle være Mulens, men Lars Knudsøn svarede iche noget der til, her paa vil Vidnet giøre anviisning.

7. Ole Olsøn Aros Vandt, at paa Høste Tinget sidst afvigte talte Lænds Manden og Lars Knudsøn om dend omtvistede Laxe Vog, da sagde Lars Knudsøn at Ilen stod i dend Gamle Marche Steen, eller Cane, Videre Veed dette Vidne iche at giøre nogen forchlaring i denne Sag.

8. Iver Olsøn Svindahl udsagde og Vandt ligesom nest forige Vidne Ole Aros, Hvor paa de begge giorde Deris Eed med oprachte Fingre efter Loven,

Efter at nu Citantindens og De andre Citanters Vidner

1734: 111

Opsiddernes paa Gaarden Schaar Deris nærværelse, saa vel som Lars Knudsøns, Niels Johansøn Eseims og Knud Johansøn Yttre Eides vare afhørte; begierede bem/el/te Opsidderne paa Schaar Lars Monsøn og Knud Larsøn, at De maatte og faae Deris Vidner afhørte, som Rætten bevilgede;

Hvor paa frem stode Deris varsels Mænd Christen Monsøn og Mons Monsøn begge boende paa Indre Eide forchlarede at De paa Lars Monsøns og Knud Larsøns Vegne, som ere Opsiddere paa gaarden Schaar, hafde Contra stæfnet Pernelle Biørns Daatter afg/aaen Amun Magnesøns tillige med Hendis Søn Anders Amunsøn Vidner at anhøre angaaende Mulens og Schaars Marche Schiel, og der efter Dom at liide,

Vidnerne, som her om skal Vidne ere Mons Helland i Hossanger Schibred, Niels Knudsøn Vigo, Lars Knudsøn Schaar, Ole Molvigen og Knud Molvigen, Siur Hansøn Vassel, i lige maade hafde de og indvarslet Knud Johannesøn Yttre [Eide] om Hand i Sagen paa sin Myndtlings Vegne kand noget have at erindre, Hvilchet kald og Varsel bem/el/te Christen

Monsøn og Mons Monsøn Ved Eed med oprachte Fingre efter Loven afhiemlede lovligen at have forkyndt.

1. Mons Helland forchlarede, at ude ved Søen nemlig Kvasostnæset, staaer Een Birch til kiende tegnet paa Næsset, gaar merchet imellem Schaar og Mulen er af Hans Foster fader afg/aaen Baste Molvigen til Vidnet *blive (blevet?) sagt, Hand Baste haver og sagt til Vidnet at der skal ligge Merche Steene

1734: 111b

og paa Østre parten imod Molvigen og Even skal og være Marche Schiel paa Kalve bot stien, (Kalvebøestien?) og paa Heste mul Schaar er og sagd for Vidnet at Være merche, og her paa lovede Vidnet at giøre anvisning.

2. Niels Knudsøn Vigo forchlarede at Hand haver hørt af sine Forældre sige, at dend Rist i Fieldet ved Søe skal være Skield imellem Mulen og Schaar, men om det er rigtig Skield veed Vidnet iche, paa Risten kand hand giøre anvisning.

Dernest begierede Schaars Opsiddere Lars Monsøn og Knud Larsøn, at Lars Knudsøn maatte udsige sin Sandhed, Hvilchet Rætten iche kunde tillade, formedelst Lars Knud[søn] Selv i denne Sag er stæfnet til at føre Vidner angaaende Ord Hand skal have talt.

3. Ole Molvigen *referede Sig til sin for hen giorde forchlaring, sigende ey at vide mere.

4. Knud Johannesøn Molvigen forchlarede, at Hand haver hørt af Ole paa Padøen at Knud i Muhlen skulle have sagt at i Næsset, som i ..oden(?) staaer, skal være Marche Schiel, men [om?] det er saa veed Vidnet iche paa Næsset kand Vidnet giøre anviisning.

5. Siur Hansøn Vassel sagde at Hand af S/a/l/ig/ Baste Molvigen haver hørt sige at Risten i Fieldet Ved Søe skal være Skiæl mellem Muhlen og Schaar, men om det er saa Veed Vidnet iche, paa Risten kand Vidnet giøre anviisning.

6. Niels Olsøn tienende Halvor Hvidsteen frem kom uden stæfne maal og forchlarede, at hand haver hørte Een spurgte {Amun H} Anders Amunsøn om Hand eyede af Landet længere end til *risten (Risten),

1734: 112

Her til Anders Amunsøn svarede ney at hand iche eyede længer, paa ordene kand Vidnet noch giøre sin Eed sagde Hand, men ey til visse kand Viise hvilchen Rist det skal være.

Efter at Vidnerne af begge Parter førte hafde udsagt Deris Vidnes byrd saa Vidt Dem var bevidst, forføyede Vi os paa Aasteden for at tage ald Ting udi Øyesiufn og lade Vidnerne giøre anviisning paa det de hafde forchlaret.

Dend 9de Junij blev Rætten igien sat formedelst Marchegangen iche fich Ende før i aftes Klochen 9 ½ Slet, og blev da 1ste Vidnerne tagen udi Eed nærværende Opsidderne paa Schaar Lars Monsøn og Knud Larsøn.

Det 1ste Vidne Johannes Pedersøn Stal ved Eed med oprachte Fingre efter Loven giorde sin Eed bekræftede sit udsigende og som Hand for hen Vidnet haver giorde hand anvisning.

Det andet Vidne Johannes Nielsøn Egemoe ligeledis Ved Eed med oprachte Fingre efter Loven bekræftede sit Vidnes byrd og sin anvisning.

3. Vidne Thomas Haaversøn Øfstegaard Ved Eed med oprachte Fingre efter Loven bekræftede sit i gaard giorde udsigende og anvisning, nemlig at det var ved Canen {paa} i Fure Camlien, Hand Huggede.

Det 4de Vidne Ole Bastesøn Molvig ligeledis Ved Eed bekræftede sit Vidnis byrd og sin anvisning.

Det 5te Vidne Børge Moestrømen bekræftede ligeledis sin anvisning og sit udsigende Ved Eed efter Loven.
Det 6te Vidne Knud Totland bekræftede sin anvisning og Vidnes byrd, lagde og det til nu hand blev taget udi Eed at stæden Hand

1734: 112b

Huggede paa og giorde anvisning kaldes Fure Camlie.
Af Schaars Opsidderes førte Vidner fremkom
Mons Helland, men saa som Rætten baade i gaard ved Marche gang fornam og saae at de Steene Hand fore viiste til Marche Schield vare u-lovlige satte, og at der kunde iche være ret Lang Tiid siden de ere blevne satte, og hand nu her for Rætten, selv til staaer, at hvad Hand udsagd og forchlaret haver, kand Hand iche giøre sin Eed paa, alt saa Dimitteris Hand uden at aflegge Eed med formaning at tage sig Vare ey Een anden gang at Vidne og sige det for Een Offentlig Rætt, som Hand ey tør beedige;
Niels Knudsøn Vigo {beedi} Ved Eed med oprachte Fingre efter Loven bekræftede sit udsigende angaaende Risten, hvilchen hand og anviiste.
Knud Molvigen {bee} Ved Eed med oprachte Fingre efter Loven til stod sin i gaard giorde udsigende, men kunde iche giøre nogen anvisning paa Marche Schiellet.
Siur Vassel frem kom for Rætten, men da Hand skulde tages udi Eed, sagde Hand for Rætten at Hand iche kunde giøre sin Eed paa hvad Hand hafde forchlaret om Marche Schiellet, des aarsag Rætten Ham og fri tog for at giøre Eed, med formaning Een anden gang ey at sige noget for Rætten, som ey tør Ved Eed bekræfte,

1734: 113

Niels Olsøn Var hverchen tilstæde Ved anviisningen, da Marche gangen skeede eller i dag Hand af Rætten 3de gange blev paaraabt, alt saa kunde Rætten iche opholde sig efter Ham.
Der nest blev af begge Parter paastod Dom, des aarsag Omkostningerne bleve efter Forordningen Specificert.

Sorenskriverens Skyds til Stæden		4 mrk 8 sk
1 Dags Fortæring		4 mrk
1 Dags Forretning	2 rd	
2 Dags Forret/ning	1 rd	
Skyds fra Stæden		4 mrk 8 sk
1 Dags Fortæring fra Stæden		4 mrk
Forliigets Beskrivelse		5 mrk 4 sk
Stemplet Papiir		1 mrk 8 sk
Lau Rætten	2 rd	4 mrk
	9 Rd	3 mrk 12 s

Rætten fandt for got at indkalde Begge Parter for at see om De ey udi Mindelighed kunde blive forliigte, Hvor paa for Rætten frem kom Citantinden Pernelle Biørns Daatter afg/aaen Amun Magnesøn, Ole Olsøn Heltved, Anders Amundsøn Lænds Mand Magne Eseim, Opsidderne paa gaarden Schaar Lars Monsøn og Knud Larsøn, for Hvilche samtlige blev proponert om De iche til et skicheligt Forliig Vare at beqvemme, paa det ald Videre Vidtløftighed og Misforstaaelse i Tiide kunde Hemmis, efter Lang overveyelse og Dispute bleve \de/ endelig foreenede, at naar Marche Schiæld blev sat Midt i Clomren paa den nedre Siide af Slotte Dahlen fra Det Øverste til det Nederste, Vilde Begge Parter {hv} være forliigte, Hvor {paa} om strax De bleve Eenige, og til forsichring om

1734: 113b

Dette sluttede Forliig gave Parterne Hver andre Deris Hænder. Sam/m/e Forliig bekræftes og Her Ved af Rætten i alle Maader, skulde nogen af Parterne efterdags iche holde Sig dette Forliig efterretlig, da Sættes til Straf for dend der først bryder Forliget, at Hand skal uden ald indvending betale til De Fattige 5 Rixdaler; Hvad Omkostninger angaaer, da saa som Schaars Opsiddere Lars Monsøn og Knud Larsøn ey i Een Post haver forseet, Men end og i flere, Hvilchet \for dem/ hafde været iche til Liden Nachdeel og forchlæinelse i fald de hafde under kaste sig Dom efter Loven Saa bør de derfor Een for begge og begge for Een at betale denne Sags Omkostning med 9 Rd 3 mrk og 12 sk alt inden 15 dage, der imod skal alle Prætentioner enten for Lands Laad eller andet i hvad nafn det haves kand, og af denne Tvistighed kand have oprindelse, paa alle sider være op hævet og Magtes løse.
Her paa blev udmærchet efter Forliiget til begge Parters efterretning.

For Echanger Schibreds Almue blev d/en 15 Julij A/nn/o 1734
holdet Som/m/er, Skatte og Sage Ting overværende Kongl/ig Maj/este/ts Foget Andreas Jessen, Bøyde Lænds Manden Magne Eseim, Lau Rætts Mændene 1. Børge Olsøn Biørsvigen, 2. Knud Larsøn Schaar, 3. Lars Monsøn Schaar, 4. Ole

1734: 114

Bastesøn Maalvig, 5. Knud Johannesøn Maalvig, 6. Lars Nielsøn Vigom, 7. Johannes Monsøn Store Urdahl, 8. Siur Olsøn Egefit med mere Ting søgende Almue,

Hvor da efter at Tinget udi Deris Kongl/ig Maj/este/ts høye nafn var sat og alle til Skichelighed formanede, blev da først Ting lyst
Deris Konglig Majestets allernaadigste Forordninger og andre Breve.

1. Deris Kongl/ig Majestets Allernaadigste Forordning anlangende hvorledis med (imod?) Dem, Som fra De til ud-March Commanderende Regimenter, enten før eller efter ud-Marchen Desenterer, skal forholdis, Friderichsberg Slot d/en 13 Aprilis A/nn/o 1734 Datert.
2. Et Brev til Fogeden Jessen fra Stiftsbefalings-Mandens Fuldmægtig Mons/ieu/r Ørbech om Friderich Stub, der er Dømt at arbeyde paa Bergens Fæstning, og der fra Desentert d/en 28 Junij nest afvigte, Om nogen Ham skulle antreffe, da Ham strax til Fæstningen at ind bringe. Datert Bergen d/en 29 Junij 1734.
3. Placat af Dato Bergen d/en 9de Julij 1734 angaaende Een deel Her/r Assessor og forige Stifts-Amtskriver Vilhelm Hansøns Seqvestrerede Løsøre bestaaende udi Sølv, Kaaber, Messing, Tin, Jærn Træe boeskab, Sænge og Lind-Klæder, som efter Cammer Collegii foranstaltning Ved Offentlig Auction udi Bergen dend 12 Augusti A/nn/o 1734 udi Velbaarne Frue Svanhielms Huus Klochen 12 om Middagen skal bort sælgis.

Ligeledis bliver udi Herberget Altona {her} udi Bergen d/en 16 Augusti nest efter Klochen 5 om Efter middagen Ved Auction op buden 1. Steene gaard af aarlig Landskyld 2 Løber Smør, 2de Tønder Malt ½ Hud med Dens Besætning og Inventario, som paa Auctions stædet

1734: 114b

Bliver bekiendt giord. 2det. Strushavn der skylder Een Løb og 1 pund Smør med sin Besætning. 3. Dend Eene halve deel udi Alvøens Krud Værch, hvis Inventarium paa Auctions Stædet bliver kund giort.

4. Placat angaaende afg/aaen Henrich Larsøn Smits og Hans Hustroe afg/aaen Anne Hans Daatters Sterfboes tilhørende Gaarder, nemlig Eidsvaag skyldende 72 skilling Penge med paastaaende Huuser Korn Mølle og Inventario, Selvigen 4 pund Smør med sit Inventario, og Jordal 3 Løber Smør og 2de Faaer, Som paa Offentlig Auction udi Herberget Altona udi Bergen først komende Mandag d/en 30 Augusti A/nn/o 1734 Klochen 5 om Efter middagen skal bort sælgis. Conditionerne skal paa Auctions stædet publiceris. Datert Bergen d/en 13de Julij A/nn/o 1734.

5. Henrich Krags, som Lauværge for Birgitta S/a/l/ig/ Sivert Bleges, og Ole Bleges udgivne Skiøde til Corporal Johannes Larsøn Dahle {...} paa Deris Arveligen tilfaldne Huuse i Norhor lehns Fogederie og Echanger Skibredde under Gaarden Indre Eitznæs Ved Søen beliggende efter Skiødets Videre formæld. Datert Bergen d/en 8de Maij A/nn/o 1734.

6. Magne Biørges Tilstaaelse at Mons Erichsøn Svindahl er rette {og} Odels og Eyer mand til 18 Merker Smør og 1 Mæhle Malt udi gaarden Svindahl i dette Skibred beliggende. Datert Eide d/en 3 April 1734.

7. Mons/ieu/r Peder Hofmans paa sin S/a/l/ig/ Broder Niels Hofmans Enches Vegne udgivne Bøxel Sæddel til Soldat Hans Knudsøn Helland paa Een halv Løb Smør og Een halv Tønde Malt udi gaarden Lied i Echanger

1734: 115

Skibred, som Magne for Juulen Lovlig opsagt haver. Datert Sandvigen d/en 14 April A/nn/o 1734 - Her Ved fulgte Leylændingens paa tegnede revers. - af lige Dato.

8. Aschild Heldahls udgivne Bøxel Sæddel til Endre Endresøn paa {a..} atten Mærcher Smør og Et Qvarter Malt udi gaarden Echanger Lie. Datert 4de Maij A/nn/o 1734 - paa Heldahl.

9. Amun Nielsøn Hanisdahls udgivne Bøxel Sæddel paa sin Myndlings Niels Børgesøn Kaalsaas Vegne til Iver Olsøn paa 1 pund Smør og 15ten Kander Malt udi gaarden Kaalsaas Datert Hanisdahl d/en 12 Julij 1734. Her med fulgte Læylændingens paa tegnede revers.

10. John Nesses udgivne Bøxel Sæddel til Ole Nielsøn paa ½ pund Smør og Een Mæhle Malt udi gaarden Hielmaas. Datert Eide d/en 15 Julij A/nn/o 1734. rest: L. Told

11. Ole Clemmetsøn Eidnes, og Lars Eichnæs paa sine Myndtlingers Marthe og Anne Anders Døttre Deris Vegne, Ole Esem paa sin Myndlings Mageli Anders Daatters Vegne Deris udgivne Bøxel Sæddel til Jacob Knudsøn paa 18 Merker Smør og 1 Mæhle Malt udi Gaarden Yttre Eidsnæs. Datert Eide d/en 15 Julij A/nn/o 1734 - rest: L: Told

12. Anders Andersøn Biørges udgivne Bøxel Sæddel til Magne Andersøn paa 16 Merker Smør 5 1/3 Kande Malt udi gaarden Biørge. Datert Eide d/en 15 Julij A/nn/o 1734.

D/end 16 Julij blev Rætten igien sat med foran førte Lau-Rætts Mænd.

Og eftersom ingen Sager vare ind stæfnte bleve denne Termins restantzer uden ald indsigelse forseylet - og der efter Rætten for dette Skibreds Almue ophævet - samt Lau-Rætts Mændene dimitterede.

1734: 115b

For Hossangers Schibred Dend 16de Julij A/nn/o 1734

Blev holdet Sommers Skatte og Sage Ting paa Hoshofde, over værende Kongl/ig Maj/este/ts Foget Andreas Jessen Bøyde Lænds-Manden Niels Hannistved, De Eed svorne Lau-Rætts Mænd 1. Haldor Fodland, 2. Sephin Fodland, 3. Johannes Holme, 4. Lars Holme, 5. Johannes Bircheland, 6. Johannes Siursøn Bernæs, 7. Anders Johannisøn Hannistved, 8. paa Magne Nedre Kleppes Vegne, som var siug Sefre Myching med mere Ting søgende Almue,

Hvor da efter at Ting[et] I deris Kongl/ig Maj/este/ts høye Nafn Var sat og alle til Skichelighed og ærbødighed imod Rætten Vare formanede, blev først Ting lyst Deris Kongl/ig Maj/este/ts Aller naadigste Forordninger og andre Brever, som paa Fol/io 114 findes extraherede, der nest

1. Johannes Hansøn Aschevig, Ole Hansøn Fielde, Niels Hansøn, Ole Hansøn, og Johannes Aschevig paa \ S/a/l/ig/ / sin Broders Johan (John) Hansøns Børns Vegne og sin Søsters Synneve Hans Daatters Vegne. Deris udgivne Schiøde til Lars Johansøn Eide paa 16 ½ merker Smør 5 ½ Kande Malt udi gaarden Eide i Hossanger Schibred. Datert Eide d/en 16de Julij A/nn/o 1734.
2. Mag/is/ter Caspar Rømers udgivne Bøxel Sæddel til Aamund Ellingsøn paa Een halv Løb Smør og ½ tønde Malt udi bem/el/te Mag/ister Rømers beneficerede gaard Øfsthuus Kaldet Datert 14 Maij A/nn/o 1734 - udi Bergen - Her ved fulgte Læylændingens revers paategnet.

Dend 17 Julij blev Rætten igien sadt med samme Lau-Rætts Mænd,

Og eftersom ingen sig indfandt der hafde Sager bleve denne Termins restantzer af Lau-Rætten forseiglet uden ringeste indsigelse, og der efter Rætten ophævet.

1734: 116

For Mielde Schibred Dend 19de Julij A/nn/o 1734

Blev holdet Sommers Skatte og Sage Ting paa Gaarden Vallestrand overværende Kongl/ig Maj/este/ts Foget S/igneu/r Andreas Jesen, Bøyde Lænds-Manden Johannes Ascheland De Eedsvorne og opnæfnte Lau-Rætts Mænd 1. Ole Hauge, 2. Elling Hauge, 3. Thomas Reistad, 4. Anders Hauge, 5. Mons Røscheland, 6. Halvor Arnesøn Kielland, 7. Mons Neaastad, 8. Johannes Pedersøn Søre Hannisdahl med mere Ting søgende Almue,

Hvor da efter at Rætten i Deris Kongl/ig Maj/este/ts Høye Nafn var sat, og alle til Skichelighed og Lydighed imod Rætten formanede, blev først Ting lyst

Deris Kongl/ig Maj/este/ts Aller naadigste Forordning og andre Breve, som paa Fol/io 114 findes extraherede, dernest

1. Høy ædle og Velbaarne Her/r Admiral og Stifts befalings Mands Kaases Confirmation paa Anna S/a/l/ig/ Christopher Hiermans udi Hausvigen Privilegium, at Hun maa holde et lidet Giæst giæverie Datert Haugs Præste gaard d/en 20 Maij 1734.

2. Mons Erichsøn Svindahls udgivne Schiøde til sin Søster Marthe Erichs Daatter og sin Svoger Magne Andersøn paa 17 1/3 merker Smør 11 1/3 Kande Malt udi gaarden Nore Borge. Datert Eide Ting stæd d/en 15 Julij A/nn/o 1734.

3. Bischop Oluf Bornemans udgivne Bøxel Seddel uden Dato til Adschild Rasmusøn paa 1 pund 2de Marcher Smør udi gaarden Reigstad Bergens Bispe Stoel beneficert, Hvilchen Jorde part Aschild Rasmusøns Værfader Baste Mogensøn haver opsagt.

(4.) Schiøde til Ole Siursøn paa 20 4/7 Merker Smør og {13} 13 5/7 Kander Malt udi gaarden Nordre Borge udgiven af Siur Johansøn og

1734: 116b

Halsteen Siursøn Melland, Baste Borge, Gullich Væfle og Johannes Pedersøn Hansdahl Datert Vallestrand d/en 19de Julij A/nn/o 1734.

Dend 20 Julij nest efter blev Rætten igien sat med Sam/m/e Lau-Rætts Mænd.

Mad/a/me Apelona Svartzkop Sahlig Otto Edvardsøns Efter leverskes Declaration at ingen uden Hendes permission maae Fiske eller kaste Noed uden De med Hende ere foreenede, og der for yder til Hende Lands Laad, som Maade og Skich er, Datert Vallestrand d/en 19de Julij A/nn/o 1734.

Velærværdige Her/r Gerdt Geelmuyden hafde til Dette Ting ladet ind stæfne Erich Knudsøn Romsloe for Hans Voldelig Overfald imod Citanten i Skrifte-stolen udi Haugs Kirche paa Schiærtorsdag nest afvigte Vidner at anhøre nemlig Ole Vatle, og Johannes Søre Ascheland, Anders Vatle, Rasmus og Jens Housberg, Niels Kleppe,

Hvilchet kald og Varsel Stefne Vidnerne Ved Eed efter Loven afhiemlede at have forkyndt for Erich Romsloe med mere *Een (end) 4 ugers Varsel Varsels mændene, som afhiemlede ere Thomas Larsøn og Ole Michelsøn begge boende paa Gaarden Seem udi Arne Schibred, Varsels Mændene som hafde stæfnt Vidnerne som i stæfningen ere Nafn givne {ligeled} ere Aschild Larsøn Daltved og Johannes Nielsøn Ascheland ligeledis Ved Eed med oprachte Fingre efter Loven afhiemlede at have lovligen indstæfnt forn/efn/te Vidner.

Der nest blev Vidnerne frem kaldede, og efterat Eedens forchlaring for Dem samtlige Var oplæst, blev De Separerte, Der nest frem stod indstæfnte

1. Ole Olsøn Vatle og efter aflagde Eed med oprachte

1734: 117

Fingre efter Loven udsagde at Schiærtorsdag sidst afvigte Var Vidnet til skriften med andre udi Haus Kirche, og som Vidnet sad udi skrifte stolen for Præsten Her/r Gerdt Gelmuyden \paa knærne/ kom Erich Romsloe og til Skrifte stolen, ræchende Her/r Gelmuyden sin Haand, Men Her/r Gelmuyden talede strax til Erich Romsloe og sagde Det kand iche lade sig giøre, min Danne-Mand, eftersom Du saa lang Tiid haver været fra Sacramentet, kom *ieg til Mig i Mit Huus i dend Anden Uge hvad Dag Du Vild, saa vil Vi tales videre Ved og derom det er mueligt skal Du blive hiulpen; Der til Erich Romsloe svarede: Hvad Haver Du Vel fortient, end om ieg gav Dig Een Øren-Vinch, Vidnet saae der paa at Erich Romsloe reiste sin Haand lidet, men om Hand meente noget Ondt der med, Veed Vidnet iche, hvor paa Citanten bad de nærværende at tage Erich Romsloe bort, hvilchet og strax skeede, og gich Erich Romsloe godvillig bort fra Skrifte stolen need i Een stoel i Kirchen.

2. Johannes Nielsøn Søre Ascheland frem stod ligeledis Ved Eed med oprachte Fingre efter Loven Vandt og udsagde: at Schiertorsdag da Vidnet tillige med andre Vilde

gaae til Skrifte, saae Vidnet at Erich Romsloe gich til Skrifte Stolen og fald paa Knær for Citanten, men om Citatus ræchede Citanten Ham den eller ey saae Vidnet iche, der paa sagde Præsten Her/r Gelmuyden til Erich Romsloe, at Hand iche blev

1734: 117b

Annamet i Dag, Erich skulde kom/m/e til Citanten Een Dag eller To før Prædichen bliver, at Hand, Citanten kand tale med Ham, Erich udi Een-Rom saa kand det Vel skee at ieg kand hielpe Dig, og kand ieg giøre det, skal det Vel skee, der paa stod Erich op, sigende til Præsten end om ieg giver Dig Een Øren-Vinch, Vidnet saae der paa at Erich reisede sin Haand ud ved siiden, men om den var knyt eller ey Veed Vidnet iche, der paa raabte Præsten At De skulle tage Erich bort, som og skeede af dette og nest forige Vidne. Erich gich godvillig fra Skrifte stolen og need i Kirchen udi Een anden Stoel;

3. Anders Hansøn Vatle udsagde Ved Eed med oprachte Fingre efter Loven: at Hand saae Erich Romsloe kom til skrifteStolen og rechede sin Haand til Her/r Gerdt, der paa sagde Her/r Gert til Erich, min Danne Mand Du bliver iche anam/m/et i Dag, førend Du kom/m/er og snacher med Mig udi Een-Rum, der til Erich svarede alltid er I saa slem imod Mig Her/r Gert, Hvad meener I, om ieg gav Eder Een Øren fing, der paa bad Her/r Gert de skulle tage Erich fra Stolen og lyse freed i Kongens nafn, Hvilchet og skeede og Erich gich godvillig fra Skrifte stolen need i Kirchen udi sin Stoel;

4. Rasmus Magnesøn Hausberg Vandt veed Eed med oprachte Fingre efter Loven: at Schierstorsdag Da Vidnet Vilde gaae til Skrifte saae Vidnet Erich Romsloe kom til Skrifte stolen og fald der need paa sine Knær; der paa hørte Vidnet at Her/r Gert sagde til Erich, Min goede Mand, ieg Veed iche, om ieg

1734: 118

annam/m/er Dig i Dag, før Du kom/m/er til Mig i Mit Huus og tager Een mand med Dig og taler Udi Een-Rom med Mig, Erich reyste sig strax op sigende Du var Vel Verd Een Øre figen, men næfnede iche nogens nafn der til, Veed iche heller, Hvem Erich der med meente, saa og der hos at Erich hafde sin Haand knyttet der ved sin siide, men iche løfte Ham den i Veyret, Her/r Gert raabte De skulle tage Erich bort, som og saa skeede, men da Erich gich bort, som var meget godvillig, Vendte Erich sig om Ved Kors Døren og spøttede, sigende der hos Tvi vøre(?) Være Dig Du Fandte, der Du staaer, Men Hvem Erich meente der med Veed Vidnet iche.

5. Jens Johannissøn Haugsberg Vandt Ved Eed med oprachte Fingre efter Loven lige som nest forige Vidne Rasmus undtagen, dette Vidne saae iche, at Erich Vendte sig om Ved Kors Døren og spyttede, hørte iche [hel]ler at *at Erich udsagde det ord Fante.

6. Niels Larsøn Kleppe fremstod aflagde sin Eed med op rachte Fingre efter Loven, og efter at Hand var bleven formaned om at Vagte sig for Meen Eed, udsagde, lige som nest forige Vidne Jens Johannissøn Hausberg.

7. Erich Larsøn *Bresteli (Breisteinli) nu Værende hos \sin/ Svoger Jacob Bastesøn boende paa gaarden Schaar af Lyse Closters Godz, frem kom efter stæfnemaal \mundtlig/ og Ved Eed med oprachte Fingre efter Loven udsagde: at Hand saae Erich Ved Skrifte stolen ræchede sin Haand {tilig} til Her/r Gert, men Her/r Gert sagde Det gaar iche an min Danne Mand før Du kom/m/er i Mit Huus og taler med Mig udi Een Rum, hvor til Erich svarede Du Var Værd En Ørefigen, men saae iche Erich løfte sin Haand op, Der paa

1734: 118b

bad Præsten de skulde føre Erich bort, som og skeede, Erich gich godvillig fra skrifte stolen need udi Kirchen, Videre er dette Vidne iche bevidst.

8. Niels Michelsøn Indre Arne tiennende Capit/ain Lieutenant Holch, frem stod efter stæfne maal aflagde sin Eed med oprachte Fingre efter Loven, og udsagde: lige som nest forige Vidne Erich Larsøn forchlarede,

Efter som ingen flere Vidner vare indstæfnte, ey heller nogen paa Citantens Vegne var til stæde blev Tings vidnet sluttet.

Peder Duberg hafde ladet indstæfne Knud Refeim Dom at liide til at betale Ham 2 Rd 1 mrk 8 sk for 1 ½ Tylt Boldværch tillige med Processens Omkostning,

Hvilchet Kald og Varsel Skafferen Aschild Daltvet og Elling Hauge Ved Eed med oprachte Fingre efter Loven afhiemlede at have forkyndt for Knud Refeim lovlig at have forkyndt;

Knud Refeim mødte for Rætten og erchlærede at Hand iche haver taget noget Boldværch ud hos Citanten, men Christian Frill haver det udtaget, haver iche heller Været {nog} Penge betroet til at betale Boldværchet, men ichun giordt Arbeydet, hvorfore indstæfnte haver faaet sin betaling.

Her ved beroer Sagen til neste Ting.

Denne Termins Restantzer uden ringeste indsigelse forseylet - og Rætten ophævet.

For Arne Schibred Blev dend 20de Julij A/nn/o 1734
Holdet Sommer Skatte og Sage Ting over værende

1734: 119

Kongl/ig Maj/este/ts Foget Andreas Jesen, Bøyde Lænds-Manden Peder Arnetvedt, De Eedsvorne og Op næfnte Lau-Rætts Mænd 1. Mons Blindem, 2. Mons Hiorteland, 3die. Michel Songstad, 4. Michel Risnes, 5. Rasmus Nielsøn Songstad, 6. Johannes Herland, 7. Hans Jensøn Ulesæt, 8. Anders Rasmusøn Hetland, med mere Ting søgende Almue,

Hvor da efter at Tinget i Deris Kongl/ig Maj/este/ts høye navn var sat, og alle til Lydighed og skichelighed imod Rætten formanede blev først Ting lyst

Deris Kongl/ig Maj/este/ts aller naadigste Forordning og de andre Breve, som paa Fol/io 114 og 116 findes Extraherede, dernest.

1. Afkald udgiven af Hans Hofman til Thomas Hane paa 10 Rd 2 mrk, som er Dordi Anders Daatters Arve part. Datert Sandvigen d/en 31 Martij A/nn/o 1734.
2. Thomas Hanes udgivne Bøxel Sæddel til Simon Knudsøn paa 18 Merker Smør og Een Mæle Malt udi gaarden Stavenes. Datert Yttre Arne d/en 20 Julij A/nn/o 1734.
3. Johannes Olsøn Hemvigen, Niels Jacobsøn Kleveland og Anders Andersøn *Søre-Eide (Indre Eide) Deris udgivne Skiøde og Hiemels Brev til Johannes Michelsøn Blom paa 2de pund 6 Marcher Smør udi gaarden Kirche Brudvig. Datert Yttre Arne d/en 20 Julij A/nn/o 1734.

Dend 21 Julij blev Rætten igien sat med Sam/m/e Mænd, som i Gaar.

Velærværdige Her/r Gerdt Gelmuydens Memorandum til Høy-ædle og Velbaarne Her/r Admiral og Stifts-Befalings Mand Her/r Ulrich Kaas, angaaende Tiende, Datert Haugs

Præste-Gaard d/en 16 Martij A/nn/o 1734 med Deris Høy Velbaar[e]nheds der paa tegnede Resolution af Dato Bergen d/en 28de April A/nn/o 1734.

Efter at Skatterne Vare oppebaarne, saa mange, som denne Sinde Vare at bekom/m/e blev foretagen Sagerne, som her for Rætten Vare ind stæfnte.

1734: 119b

Mad/a/me S/a/l/ig/ Erpecoms Sag Contra Ahasverus Jæger.

Mons/ieu/r Ahasverus Jæger Ved Mons/ieu/r Peder Bejer lod indlevere Een Missive, hvor udi Var indsluttet et Indlæg Datert Pladsen Sandvigen d/en 17 Julij A/nn/o 1734, Hvilchet lydeligen for Rætten blev op læst;

Mons/ieu/r Eschild Lauman paa S/igneu/r Hans Ottesøns Vegne for Mad/a/me Erpecoms Mødte og sagde at Dom/m/eren nochsom kand erfahre, af Debitors i Dag frem lagde skriftlige svar til sagen, som alleniste sigter til Sagens prolongation og andre bemerchelse seer Hand {iche} der af, thi først protesterede Hand imod dend, som gaaer I Rætte paa Citantindens Vegne, og det først i Dag, da Sagen har Været for hen Fire gange i Rætte, og saa ledis kom/m/er denne protestation for sildig, thi det burde i det mindste at Være skeed, da Lovdags foreleggelse kom i Rætte, og derforuden er det noget, som allene Dependerer af Dom/m/eren og iche af dend Indstæfnte, Hand taler og i sam/m/e Indlæg, om at Hand iche har faaet Reigning paa det paa stæfnte Krav, og det er io noget, som hand skal faae sig beskreven meddeelt af Dom/m/eren og iche af Citantinden, foruden de for hen begierte opsættelser begierer Hand Sagen endnu udsat til Høste Tinget, imod hvilchen udsættelse Comparenten protesterede i kraftigste Maader og hvad sig Citantindens paa stæfnte Fordring angaar, da skal det udfindes af Sagens Act, at Hand

1734: 120

for hen har tilstaaet Fordringen, og saadan tilstaaelse maa Hand aldelis ey fragaae i følge Loven, undtagen 3 Rd som Hand nægter at have bekom/m/et og denne Hans benægtelse over lader Citantinden til og under Hans benægtelses Eed, og skulde Hand iche trøste Sig til saadan sin Eed at af legge paa benæfnte 3 Rixdr, da er Citantinden færdig, at af legge sin bekræftelses Eed iche allene paa de 3 Rixdr, men end og for dend øvrige Rest, af dend paa stæfnte Summa, og som dend ind stæfnte Jæger har forvoldet Hende foruden de ordinaire Processis Omkostninger, de excessive bekostninger til at betale Hendis Fuldmægtig for 4re Reyser fra Bergen til Tinge og til bage igien som Hun har maatte betale med 16 Rixdr, som Hun paa staaer i dend forventende Dom got giort tillige med Hendes paa stæfnte fordring og de ordinaire Omkostninger, og dernest formodede Sagen uden op hold til Doms maatte Vorde befordret ellers i henseende til Rættens ergangne kiendelse, gav Hun tilkiende, at beviiset paa de 20 Rixdr i Fordringens Summa ere Hende fra kom/m/en, og bliver det Hende *nach (noch?), som før er tilført, at Debitor Selv har til staaet Gielden, endelig refererede Hun Sig til stæfne maalet og alt Hvis for hen i Acten er tilført, og der efter begierede Dom.

Rætten tillader indstæfnte S/igneu/r Jæger anstand i Sagen til neste Ting paa det Hand kand besvare, saa vel Hvad i dag paa Citantindens Vegne er indført, som Hvad sidste Ting dag blev Protocollert.

1734: 120b

Her/r Gert Gelmeyden hafde ved Schriftlig stefne maal af Dato Haugs Præstegaard d/en 9de Junij A/nn/o 1734 ladet indstæfne Erich Romsloe for Voldelig over fald mod Citanten udi Skrifte stolen i Haus Kirche Skiertorsdag nest afvigte, der om at anhøre Vidner og Dom at liide, med Videre original stæfningen indeholder, Vidnerne ere Jens Taqvam, Michel Songstad, Anders Songstad, Erich Lille Borge, Jacob og Mons Store Borge.

Hvilchet Kald og Varsel Thomas Lars[øn] Seem og Ole Michelsøn Seem Ved Eed med oprachte Fingre efter Loven afhiemlede at have forkyndt Vedkom/m/ende Contra part og Vidner for mere end 4 ugers Tiid.

Dernest blev Eedens forchlaring for alle Vidnerne lydeligen op læst, og behørig formaning til Dem giord om at Vagte sig for Meen Eed, Hvor da efter at Vidnerne Vare Separerede, blev frem kaldet

1. Michel Olsøn Songstad som efter aflagde Eed med oprachte Fingre efter Loven udsagde: at Schiertors Dag sidst afvigte gich Vidnet til Skrifte, og som Vidnet laae paa Knær i Skrifte stolen, kom Erich Romsloe til Skrifte stolen, og da hørte Vidnet at Citanten Her/r Gelmeyden sagde til Erich, kom/m/er Du og byder dig frem, Du bliver iche annam/m/et i Dag, der til svarede Erich Romsloe Du var vel værd at ieg skulle give Dig Een Øren Vinch, Citanten der paa gich ud af Skrifte stolen og bad de skulle leede Han, Erich ud af Kirchen, udi Kongens navn og paa Citantens bekostning, paa spørgsmaal svarede Vidnet at hand Veed meget Vel, Erich iche er Ved

1734: 121

sin fulde forstand, og haver ey heller i mange Aar været klaag.

2. Anders Olsøn Songstad Vandt Ved Eed med oprachte Fingre efter Loven, da Hand var formanet om at vagte sig for Meen Eed og udsagde; at Schiertorsdag sidst afvigte saae Vidnet Erich Romsloe var falden paa Knær i Skriftestolen, og hørte at Her/r Gelmeyden, sagde den Tid til Erich, at Hand ey dend dag blev annam/m/et, før Erich kom hiem til Citanten i Hans Huus, der paa reyste Erich sig op af Skrifte stolen, sigende til Citanten end om ieg gav Dig Een Øren figen, eller Erich sagde Du var Værd et Øren figen, kand Vidnet iche ret erindre, men Een af deelene Var det, iche \heller/ saae Vidnet at Erich slog efter Præsten, men gich strax fra Skrifte stolen, da Præsten bad Folch tage Ham der fra, og need i sin egen stoel, Vidnet Veed og Erich er fra sin forstand.

3. Erich Pedersøn Lille Borge frem stod blev formanet om at vagte sig for Meen Eed, Vandt Ved Eed med oprachte Fingre efter Loven. At Vidnet sad i Skrifte stolen for Citanten paa sine Knær {tillige med} og vilde Erich Romsloe \ligeledis falde paa Knær/ og saae Vidnet at Erich ud rachte sin Haand længe til Præsten, men Præsten vilde iche tage Erich i Haand, Men sagde til Erich, det kand iche skee i Dag, før Vi tales Ved Een gang, der paa saae Vidnet at Erich knyttede sin Haand og tog dend lidet i Veyret, sigende til Citanten, Du var værd at ieg skulde give Dig et Øre figen, Præsten bad saa sine Medhiælpere at de skulde tage Erich bort paa hans

1734: 121b

Bekostning, Erich gich godvillig bort med Medhielperne need i sin stoel, Vidnet saae iche at Erich slog efter Her/r Gert, men forchlarede at da Erich knyttede sin næve, meente Hand at Erich Vilde slaget Præsten, des aarsag Vidnet holdt sin Arm for Erich.

4. Jacob Marcusøn Store Borge Vandt: Ved Eed med oprachte Fingre efter Loven, da formaning var giordt til Ham om at Vagte sig for Meen Eed: at Erich sagde til Her/r Gert Hand var vært Een Øre Dask, men saae iche at Erich slog efter Præsten, Videre Vidste dette Vidne iche til visse at giøre forchlaring om;

5. NB. Mons Erichsøn Store Borge frem stod, blev formanet om at Vagte sig for Meen Eed, Vand med oprachte Fingre efter Loven Ved Eed: at Erich Romsloe kom til Skriftestolen, og da hørte Vidnet at Præsten Her/r Gert Gelmuyden sagde til Erich bie nu lidet ieg Vil tale med Dig, Videre Veed Vidnet iche, saa iche heller at Erich slog efter Præsten.

Erich Romsloe, som selv var tilstæde for Rætten tilstod at Hand \ub.....eg/ hafde sagd til Præsten at Hand var værd et Øre figen om Hand hafde Ham uden for Kirchen, sigende der hos, at det nu fortrød Ham de Ord hand hafde sagd til Præsten.

Citanten paastod Dom udi Sagen Ved Indlæg af Dato Haugs Præste gaard Dend 21 Julij 1734, som lydeligen for Rætten blev oplæst.

NB. Michel Monsøn Tuenes.

Dom.

Af os Samtlige afsagt som følger.

1734: 122

Velærværdige Her/r Gert Gelmuyden Sogne Præst til Haugs Præste gield Ved stæfne maal af Dato 9de Junij sidst afvigte haver her for Rætten ladet indstæfne Erich Knudsøn Romsloe for Voldelig over fald i Skrifte stolen udi Haugs Kirche Schiertorsdag sidst afvigte at lide Dom efter Vidnernis udsigende, og Efter forbem/el/te stæfne maal haver Citanten Her/r Gelmuyden ved Indlæg af denne Dags Dato udi Rætten indlevert, Hvor udi Citanten giver tilkiende, at Erich Knudsøn Romsloe fra Citantens Formands Her/r Claus Schavenii Tid, der var Pastor til Haugs Præste gield før Citanten, iche haver været ved sin fulde forstand, Citanten forchlarer og siger udi bem/el/te Indlæg at Erich Romsloe udrachte sin Haand med Hug og Slag til Citanten {.....} \udi/ Skrifte Stolen, saa Citanten maatte Vige til bage, indtil 2de Medhielpere reyste sig op og fich Erich Romsloe langt om længe fra Skrifte stolen, thi Erich vilde trænge sig igiennem Dem, der laae paa Knær for Skrifte stolen, op til Citanten, og at Een af Medhielperne holdt fast ved Erichs Eene Haand, medens Erich slog efter Citanten med dend anden Haand, og at Erich holdt ved med mange onde, truende og lasteligen Ord,

Denne Her/r Gert Gelmuydens indgivne relation kom/m/er iche over Eens med Vidnernes udsigende: Thi Vidnerne \ NB NB NB / udtrøchelig og Eenstemmigen siger,: at Schier Tors dag sidst afvigte kom Erich

1734: 122b

Knudsøn til Skriftestolen udi Haugs Kirche og *Der (da?) Her/r Gert Gelmuyden saae Ham, sagde Her/r Gelmuyden til Erich Romsloe, ieg annam/m/er Dig iche, før Du kom/m/er hiem til Mig i Mit Huus, at ieg der kand tale med Dig udi Een Rom, der til Erich Romsloe svarede og udbrød med Disse Ord: Du Var Vel Værd et Øre figen /: eller end om ieg gav Dig et Øre figen :/ Hvor paa Citanten Her/r Gelmuyden raabte De skulle tage Erich bort, Hvilchet skeed, og Erich Romsloe gich meget godvillig bort need i sin Stoel udi Kirchen, Iche Et af Vidnerne Vidner at Erich slog efter Her/r Gert, men {siger ney at Erich iche slog efter Præsten, og} Vidner at *at Erich iche er ved sin fulde forstand.

Alt saa kand Rætten iche efter Vidnernis Deposition ansee Erich Romsloe for Een Volds-Mand, som Citanten foregiver, men for Een Mand der iche altid haver sin fulde forstand. Deris Kongl/ig Maj/este/ts aller naadigste Lov siger og befaler at Dend der begaaer Mord i Raserie og Vildelse bør ey straffes paa Livet, skal nu dend ey straffes paa Livet, som begaaer Mord i Raseri og Vildelse, saa er det og følgeligt, at straffen bør Modereris for dend som forseer sig og iche er Ved sin fulde forstand, ia aller helst naar hand ichun har forseet sig udi ord og iche i gierning; Hvor fore Vi samtlig kiender

1734: 123

for Rætt: at Erich Knudsøn Romsloe Der efter Citantens Her/r Gert Gelmuydens egen Declaration udi sit Indlæg og Vidnernis udsigende iche altid er ved sin fulde forstand, bør for De utilbørlige Ord talte til Citanten Her/r Gert Gelmuyden udi Skrifte Stolen Schiertorsdag nest afvigte bøde til de fattige her udi Skibreddet 5 Rixdr og udi Processens Omkostning 4 Rd alt inden 15 Dage under Nam og Execution Ved Rættens Videre befordring efter Loven.

Der nest blev Denne Termins Restantzer forseylet efter som ingen indsigelse der imod skeede - og Rætten ophævet.

For Gulens Schibred Dend 23 Julij A/nn/o 1734.

Blev holdet Som/m/er- Sage og Skatte Ting over værende Kongl/ig Maj/este/ts Foget S/igneu/r Andreas Jesen Bøyde Lænds-Manden Peter Henrichsbøe, De opnæfnte og Eedsvorne Lau-Rætts-Mænd 1. Jetmon Jacobsøn Rørtvedt, 2. Mattis Aslachsøn Nappen, 3. Hans Jørgesøn Qversøen, 4. Niels Andersøn Lille Slire, 5. Rasmus Jonsøn Hosteland, 6. Hans Pedersøn Henrichsbøe, 7. Hans Olsøn Hanetvedt, 8. Siur Monsøn Hosteland, paa gaarden eller Ting stædet Scheriehaun med mere Ting søgende Almue,

Hvor da efterat Tinget udi Deris Kongl/ig Maj/este/ts Høye navn Var sat og alle til skichelighed og lydighed imod Rætten Vare formanede blev først Ting lyste
Deris Konglig Majestets aller naadigste Forordning og andre Breve, som paa Fol/io 114 og 116 findes Extraherede.
Dernest Deris Konglig Maj/este/ts Allernaadigste

1734: 123b

Udgangne Forordning angaaende Dend g...(?) Officererne efter dags giør. Datert Fridrichsberg Slot d/en 24 Februarij A/nn/o 1734.

1. Mad/a/me Elsebeth Uhrdahl S/a/l/ig/ Her/r Søfren Lems Efterleverske udgivne Skiøde tillige med Lau Værge Sorenschriver over Indre Sogn Georg Burchard Jersin underskreven paa gaarden Sande af Landskyld 1 Løb Smør 1 Faar og 2 pund 6 Merker Fisk til Sin Søn Ludvig Lem. Datert Qvalen d/en 1 Junij A/nn/o 1734.
2. Frue Ingeborg Marie Knagenhielms efter givne Fuldmagt fra sin Kiæriste Her/r Justitz Raad Kraag udgivne Skiøde til Jon Pedersøn paa 1 pund Smør udi gaarden Øvre Oppedal. Datert Bergen d/en 30 April A/nn/o 1734.
3. Ditos Skiøde til Peder Pedersøn paa 1 pund Smør udi Sam/m/e gaard Øvre Oppedahl. Datert ligeledis Bergen d/en 30 April 1734.
4. Ditos Skiøde til Mons Gullachsøn paa 1 pund Smør udi Sam/m/e gaard Øvre Oppedal og Datert Bergen d/en 30 April 1734.
5. Ditos Skiøde til Hans Larsøn paa 1 pund Smør udi Sam/m/e gaard Øvre Oppedal og Datert Bergen d/en 30 April 1734..
6. Her/r Bischop Oluf Cosmisøns udgivne Bøxel Seddel til Hans Olsøn Dalle paa 1 pund Smør og ¼ Vog Fisk udi gaarden Haugsdahl Bergen Bispe Stoel benaadet. Datert Bergen d/en 5te Januarij A/nn/o 1734.
7. Lucas Steens udgivne Bøxel Sæddel til Siur Andersøn paa 2 pund Smørs Leye udi gaarden Neder Oppedahl. Datert Bergen d/en 27 Martij 1734.

8. Bruning Ehlers udgivne Bøxel Seddel til Bottel Philupsøn paa Et pund og Nii Marcher Smør udi gaarden Aaniland. Datert Viching Vaag d/en 17 Julij A/nn/o 1734.
9. Mad/a/me S/a/l/ig/ Arnoldi De Fines paa Egne og Medarvingers Vegne udgivne Bøxel Sæddel til Henrich Christophersøn paa Et pund og 3 merker Smør udi Gaarden

1734: 124

Grimen her udi Gulens Skibred beliggende. Datert Frøsætter d/en 19 Martij 1734 - Her ved fulgte Leylændingens paategnede revers af sam/m/e Dato.

Dend 24 Julij blev Rætten igien sat med sam/m/e 7 Mænd, som i gaars Dag, Men udi Jetmon Jacobsøn Rørtvedts stæd, som til Dette Ting var ind stæfnt, blev op næfnt og antaget Stephen Lille Matre.

Hans Iversøn af Udvers Skibredde i Yttre Sogns Fogederie hafde paa sin Søster Inger Ivers Daatters vegne ladet indstæfne Jetmon Jacobsøn Rørtvedt for \ d/en 3die deel / Jorden til Rørtvedt, som Var Hende tillagt af Lænds-Manden og 2de Mænd, saa og Sex Espe Træer, som Jetmon haver Hugget paa dend Grund Inger Ivers Daatter var uddeelt, saa og for Løen, der er faret ilde med og Hende var udviist, Hvilchet Inger Ivers Daatter siger iche af Veyer skal være skeed;
Hvilchet kald og Varsel Anders Baltzersøn Setenes og Erich Monsøn Lie Ved Eed med oprachte Fingre efter Loven afhiemlede at have forkyndt med mere end 14 Dages Varsel.
Dend indstæfnte Jetmon Jacobsøn frem kom producerende sit Skiøde, Hvilchet er Datert Frøsetter d/en 19de Decembr/is A/nn/o 1729, og Tinglyst Dend 4de Augusti A/nn/o 1730, Hvor med Hand formeener at beviise sin Rættighed til gaarden Rørtvedt Sam/m/e Skiøde indeholder og siger udtrøchelig at Enchen og Opsiddersken ey efter tilbydelse baade particuliaire og inden Tinge har vildet Kiøbe; Der nest forchlarede Jetmon at Da Hand hafde kiøbt Jorden hafde Hand og Inger Jorden tilsam/m/en ded første Aar, Hvilchet Jetmon giorde

1734: 124b

For at beviise Medlidenhed imod Inger som Een Enche; Det andet Aar efter begierede Jetmon at Jorden og Huusene maatte Deelis imellem Ham og Inger Rørtvedt, formedelst Hand ey med Hende kunde leve udi Eenighed, siden Hand fornam Inger var noget Vanskelig og u-betænchsom at omgaaes med, der paa blev Jorden deelet imellem Dem og Inger bekom dend 3die Deel af Jorden til Brug, Hvilchen part Hun skulde bruge, saa længe Hun betalte Landskyld der af, {og} Lovede og skichede sig imod Jetmon, som Een skichelig Leylænding bør forholde sig imod sin Jord Eyere, med Huuser at holde ved lige og Jorden at forbedre; Det første Aar skulde Hon betale Ham 1 Rixdaler, for Hand hafde saaet og Dyrchet Jorden, der efter skulde Hon betale Ham Aarlig til Landskyld og Fløtning 3 merker, af dend Rixdr Jetmon skulde have det første Aar er ichun betalt 5 mrk 8 sk; mere har Inger iche betalt, siden Jorden blev deelet, og var kiøbt, forchlarede og at Inger haver ladet dend Jord{en} ligge uddyrchet, som Hende tilkom at Dyrche og Hende var udviist, udi 3de Aar, Det Inger har ladet ligge uddyrchet ere 3de Agere;
Efter som ingen Vidner paa nogen af siiderne ere indvarslede, Hvor af Rætten kand have oplysning, saa tilholdes begge Parter at indkalde Vidner til nest kom/m/ende Høste Ting at bevise Deris foregivende Hvor Ved Sagen beroer til bem/el/te Tiid.

Kongl/ig Maj/este/ts Foget ædle Andreas Jesen hafde efter S/igneu/r Peder Hofmans Skriftlige Reqvisition Til dette Ting ladet ind stæfne

1734: 125

Johannes Tørresøn nu boende paa Bryedahlen inderst i Mads-Fioren, første til at beviise hvad Rettighed og hvis Forlov Johannes Tørresøn haver til at sidde paa Brydalen, og dersom Johannes Tørresøn, det iche kand beviise Da Vidner at anhøre \nemlig/ Siur Knudsøn, og Mons Halvorsøn paa Store Matre Opsiddere, Stephen Nielsøn, Iver Hansøn, og Johannes Olsøn opsiddere paa Lille Matre, *angaaen at Brydahlen er Store Matre tilhørende, og at Citanten Mons/ieu/r Peder Hofman er Eyere til Brydalen, samt efter Vidnernes udsigende Dom at liide efter Loven.

Hvilchet kald og Varsel Hans Pedersøn Henrichsbøe og Hans Olsøn Hanetvedt Ved Eed med oprachte Fingre efter Loven afhiemlede at have med mere end 14 Dagis Varsel forkyndt paa Brydahlen, hvor Johannes Tørresøn boer og talede der med et Qvindfolch,

Johannes Tørresøn Var selv efter stæfne maalet for Rætten tilstaaende til overflød Selv lovlig at være stæfnt. Der paa Johannes Tørresøn blev af Rætten tilspurgt hvor længe hand haver siddet paa Brydahlen og dend beboet, hvor til han svarede udi tvende Aar, men ey haver faaet forlov der til af Jord Eyeren Mons/ieu/r Peder Hofman ey heller nogen Tiid talt med S/igneu/r Hofman, tilstod og Hand haver giort sig Brydahlen og dens til hørende March og Skov saa nøttig som Hand selv lystede, alt uden nogens Forlov;

Der paa blev Eedens forchlaring for Vidnerne lydeligen oplæst, og de formanede

1734: 125b

Om at vagte Sig for Meen Eed.

(1.) Det 1 Vidne Siur Knudsøn blev fore taget vandt med oprachte Fingre efter Loven Ved Eed, at Hand er Vidende S/igneu/r Hofman eyer Brydahlen og at Johannes Tørresøn haver boet der paa udi tvende Aar, men om Johannes Tørresøn der til af nogen hafd forlov der til eller ey, Veed Vidnet iche, men det er Ham bekiendt og Vitterligt at Johannes Tørresøn baade har hugget udi Skoven og flacht Næver.

2. Vidne Mons Halvorsøn udsagde ved Eed med oprachte Fingre efter Loven ligesom det forige Vidne ord til andet.

3. Stephen Nielsøn frem kom og ved Eed med oprachte Fingre efter Loven udsagde og vandt Ord til andet ligesom de 2de første Vidner.

4. Iver Hansøn Vandt ved Eed med oprachte Fingre ligesom de andre udi alle ord til andet haver udsagd.

5. Det 5 og sidste Vidne Johannes Olsøns Deposition kom aldeelis over Eens med de andre 4re Vidners udsigende.

Dend indstæfnte Johannes Tørresøn tilstod Selv for Rætten at hand baade haver *Hukket i Skoven Ved Brydahlen og flaad Næver af Træerne Eendeel haver Hand solgt, og Een deel brugt til Huuserne.

Kongl/ig Maj/este/ts Foget paa *Citans Mons/ieu/r Hofmans Vegne paastod Dom udi Sagen og at De Huuser, som nu staaer paa stæden, {bliver} være forfalden til S/igneu/r Hofman for de prætentioner hand efter Loven kand have at fordre hos Johannes Tørresøn, og at De Omkostninger, som paa Processen er anvendt maae, udi Dom/m/en S/igneu/r Hofman tilstræchelig blive tillagde.

1734: 126

Dom.

Det er med Fem Eenstemigede Vidner beviist at Mons/ieu/r Peder Hofman er Eyer til Brydahlen, som ligger inderst udi Mads Fioren, sam/m/e Vidner udsiger og forchlarer at Dend indstæfnte Johannes Tørresøn haver beboet Brydahlen tvende Aar og I dend Tiid baade *Huchet udi Skoven og flaad Næver af Træerne. Dend indstæfnte Johannes Tørrisøn til staaer og Selv offentlig for Rætten, at Hand tvende Aar haver beboet Brygdahlen, ey der til haver hafd Lov af Jord Eyeren, Veed at Mons/ieu/r Peder Hofman er dend rette Eyere til Brygdahlen, Dog alligevel iche nogen tiid haver talt med Mons/ieu/r Hofman eller givet Ham et Eeniste ord der for enten hand, Johannes Tørresøn, maatte boe paa Brydahlen eller ey, Ja Hand, Johannes Tørresøn, Selv siger at Hand haver baade Huchet udi Skoven Ved Brydahlen, Flaad Næver af Træerne, Hvor af Hand noget haver Selv brugt til Husene og noget til Een og anden bort solgt.

Efter Slig Sagens Beskaffenhed kiender Vi Samtlig for Rætt i aller underdanigst følge af Deris Konglig Maj/este/ts Aller naadigste Lov, at Hvad Johannes Tørresøn til Brydahlen haver saaet skal \til/ Mons/ieu/r Peder Hofman være forfalden, eftersom Hand, Johannes Tørresøn, uden Mons/ieu/r Peder Hofmans minde haver besiddet Brydahlen udi tvende Aar, der nest bør Johannes Tørresøn betale Land nam til Jordrotten Mons/ieu/r Peder Hofman, og efterdi Johannes Tørresøn er Een

1734: 126b

Fattig og udarmet Mand, der iche det ringeste noget af verdie er eyende, hvor af S/igneu/r Peder Hofman kand nyde sin fulde Landnam efter Loven, saa bør Mons/ieu/r Peder Hofman \der for/ at nyde de paa Brydahlen staaende Huuser, des foruden bør Johannes Tørresøn at betale udi Processens Omkostning 2 Rd Alt inden 15 Dage under Nam og Excution Ved Rættens Videre befordring efter Loven, Saa bør og Johannes Tørresøn at vige fra {Brygd} Bryedahlen naar, Hand af Mons/ieu/r Peder Hofman Lovlig bliver tilsagt, endelig reserveris Mons/ieu/r Hofman De Øvrige Prætentioner Hand hos Johannes Tørresøn kand have for ulovlig og utilladelig Skov-hug og ved det Johannes Tørresøn haver flaaet saa mange Birche Træer, og Skoven saaledis ruinert.

Efter som ingen \flere/ Sager vare indstæfnte til dette Ting, bleve Denne Termins Restantzer forseylede uden ringeste indsigelse, og Rætten ophævet.

For Lindaas Schibred Dend 26de Julij 1734.

Blev holdet Som/m/ers- Skatte og Sage Ting nærværende Kongl/ig Maj/este/ts Foget S/igneu/r Andreas Jesen, Bøyde Lænds Manden Michel Berraas, De Eedsvorne og op næfnte Lau-Rætts Mænd, 1. Niels Iversøn Schouge, 2. Haldor Iversøn Haadne, 3. Ole Nielsøn Famestad, 4. Ole Mogensøn Berge, 5. Jacob Jacobs/øn Hundven, 6. Halvor Knudsøn Hundven, 7. Ole Grimstad, 8. Knud Michelsøn Houge paa gaarden Schierjehaufn udi Kielstrømen

Og efter at Tinget udi Deris Kongl/ig Maj/este/ts Høye Navn var sadt med Formaning til alle at være skichelige og beviise Rætten Lydighed blev først Ting lyst

Deris Kongl/ig Maj/este/ts allernaadigste Forordninger og andre Breve som paa Fol/io 114 og 116 findes Extraherede - Dernest

1734: 127

1. Ole Knudsøn Refsdahls Schiøde til Hans Stif Søn Anders Michelsøn Dahle paa Gaarden Refsdahl skyldende Een Løb Smør og Een Mæhle Korn. Datert Dend 12 Maij A/nn/o 1734.
2. Anders Michelsøns udgivne Revers til Velædle og Velbyrdige Her/r Commerce Raad Gartner, Hvor ved hand forpligter Sig paa Sin Stiffader Ole Knudsøns Vegne at holde Her/r Commerce Raad Gartner skadesløs for 25 Rixdr Een god gield Oxe samt Een Hiort eller Hind som bem/el/te Ole Knudsøn efter Obligation af Dato 25 Nov/em/br/is/ 1732 Her/r Commerce Raad Gartner er skyldig - Datert Bergen d/en 13 Maij A/nn/o 1734.
3. Amt Mand Frimans udgivne Bøxel Sæddel til Ole Thomæsøn paa Et halv pund Smør 4re Kander Korn og ½ deel Huud udi gaarden Solem Datert Oenes d/en 14 Junij A/nn/o 1734 - Her ved fulgte Ole Thomæsøns Revers af sam/m/e Dato, Hvor udi Hand forpligter sig at svare aarlig af Haugen 1 March, som Hans Formand svaret haver.
4. Ditos Bøxel Sæddel udgiven til Isach Jacob Tysæt paa 18 merker Smør Een halv Mæhle Malt og ¼ deel Huud udi Gaarden Solem, Datert Bergen d/en 1 Augusti A/nn/o 1733: Her Ved fulgte Læylændingens paategnede Revers Datert d/en 9 April 1734.
5. Ditos udgivne Bøxel Sæddel til Gietmun Gietmunsøn paa ½ pund Smør og ½ (1/4?) deel Tønde Malt udi gaarden Haapland. Datert Oenæs d/en 14 Junij A/nn/o 1734 - Her Ved fulgte Læylændingens revers af sam/m/e Dato.
6. Ditos udgivne Bøxel Sæddel til Mons Christiansøn Soltved paa 19 ½ Merker Smør og 19 ½ Kande Malt udi Gaarden Hopland. Datert Stavanger d/en 2 Januarij A/nn/o 1734. Her ved fulgte Læylændingens paa tegnede Revers af sam/m/e Dato.
7. Ditos udgivne Bøxel Sæddel til Ole Olsøn paa Et halv Pund Smør og Een Siette deel Huud udi Gaarden Niøten. Datert Oenæs d/en 14de Junij A/nn/o 1734 - Her ved fulgte Læylændingens revers af sam/m/e Dato, Hvor udi Hand forbinder Sig aarlig at svare 21 Skilling og Een Album af Rosøen, som Hans Formand haver svaret.
8. Mad/a/me Magdalena á Mønichen S/a/l/ig/ Arnoldi De Fines Efter leverskis udgivne Bøxel Sæddel til Niels Hansøn paa et pund Smør udi gaarden Dyrnes Datert Frøsetter d/en 9 Novembris A/nn/o 1733.

Dend 27 Julij Blev Rætten igien sadt med Sam/m/e Lau Rætts Mænd, som i Gaaer Dags, og

1734: 127b

Eftersom ingen flere Skatter vare at annam/m/e blev foretaget med Sagerne, og først De gamle nemlig

Mons/ieu/r Peder Hofmans Contra Maritte Ols Daatter
Fol/io 71

Paa indstæfnte Maritte Ols Daatter blev efter Loven 3de ganger lydeligen paaraabt, men Hun Hverchen Selv eller nogen anden paa Hendes Vegne sig indfandt, Hvor fore Hun efter Citantens Mons/ieu/r Hofmans begiering af Rætten foreleggis at møde og svare for Sig til nest kom/m/ende Høste Ting, og Hvis Maritte Ols Daatter iche inden dend Tiid enten betaler eller forliiger sig i anden Maade, bliver Dom afsagt udi Sagen.

Mons/ieu/r Peder Hofman Contra Endre Halsteensøn Lindenes
vide Fol/io 71

Trende gange paa Endre Halsteensøn blev efter Loven raabt, Men Hand hverchen Selv eller nogen paa Hans vegne mødte, des aarsag Ham efter Citantens forlangende gives Lav Dag at møde til først kom/m/ende Høste Ting og Hvis Hand da ey møder eller inden dend Tiid fornøyer Mons/ieu/r Hofman, bliver der Dømt udi Sagen.

Daniel Larsøn Rongvær Contra Rasmus Larsøn Huuse,

Daniel Larsøn Rongvær hafde ladet ind stæfne Rasmus Larsøn Huuse, fordi Hand haver skieldet Citanten for Een Kiæltring, der om at Vidne ere indkaldede Ole Nielsøn, Ole Monsøn og Ole Iversøn alle boende paa Fiediøe, og efter Vidnernes udsigende Dom at liide efter Loven tillige med Processens Omkostning.

1734: 128

Hvilchet kald og Varsel Skafferne Iver Olsøn Træeland og Arne Olsøn \Tvederaas/ Ved Eed efter Loven med oprachte Fingre afhiemlede at have forkyndt med mere end 14 Dages Varsel for alle Indstæfnte Selv.

Paa indstæfnte Rasmus Larsøn Huuse og alle de indstæfnte Vidner blev efter Loven 3de gange lydeligen paaraabt, men ingen af Dem mødte, hvorfore Citanten begierede foreleggelse for Dem samtlig at møde til neste Høste Ting. Til Hvilchen Tiid Vidnerne under 20 Laad Sølvs Bøder forelegges at møde og Rasmus Larsøn Huuse gives ligeledis Lau-Dag at møde sam/m/e Tiid Vidnernes udsigende at anhøre, Hvor Ved Sagen beroer til bem/el/te Tiid.

Der nest blev 3de gange lydeligen raabt om nogen hafde noget at frem føre udi Rætten, men ingen frem kom, des aarsag Sage-Tinget blev ophævet.

Til slutning blev Denne Termins Restancer af Lau-Rætten forseylet uden ringeste der imod giorde indsigelse og Rætten der efter ophævet.

For Radøe Schibred Dend 29de Julij A/nn/o 1734.

Blev udi Alvestrøm/m/en holdet Som/m/er Skatte og Sage-Ting over Værende Kongl/ig Maj/este/ts Foget S/igneu/r Andreas Jesen, Bøyde Lænds-Manden Niels Sæbøe, De Eedsvorne Lau-Rætts Mænd 1. Mons Tioere, 2. Niels Lunde, 3. Joen Vaxdahl, 4. Mons Namtved, 5. Christian Østebøe, 6. Peder Nesbøe, 7. Ole Vaxdahl, 8. Andres Yttre Morch,

Hvor da efter at Tinget i Deris Kongl/ig Maj/este/ts Høye navn Var sat og alle til Skichelighed og Lydighed imod Rætten formanede blev først Ting lyste

Deris Kongl/ig Maj/este/ts Allernaadigste Forordning og andre Breve, som paa Fol/io 114 findes Extraherede.

Velædle og Velb/aa/r/ne/ Her/r Commerce Raad Gartners Memorial til Høyædle og Velbaarne Her/r Admiral og Stifts befalings [Mand] Kaas af dato 1? April A/nn/o 1734

1734: 128b

Hvor udi Hand beviiser, at Øfre og Nedre Qvallems Gaarder tilhører Qvalems Nesset, samt Fiskeriet og Hærlighederne udi Strøm og Qvalmøe Sundene om kring Landet bem/el/te Qvallems næs saa og at Vildanger Voeg tilhører Vildanger og Risnæs gaarde og ingen Anden.

Der paa Var tegnet Høy ædle og Velbaarne Her/r Admiral og Stifts Befalings Mand\en/s Resolution at Fogeden over Norhorlehn skal oppebærge De Kongl/ig Skatter af forbem/el/te Vaager Datert Bergen d/en 24 April A/nn/o 1734.

Mad/a/me Margrethe S/a/l/ig/ Major Storms udgivne Bøxel Sæddel til Gudmund Halvorsøn paa 1 pund Smør og 16 Kander Malt udi Gaarden Ulvatten. Datert Bergen d/en 26 Martij A/nn/o 1734. Her Ved fulgte Læylændingens paategnede Revers af sam/m/e Dato.

Mad/a/me Agnette S/a/l/ig/ Peter Hofmans udgivne Bøxel Sæddel til Ole Jensøn paa Et halv pund Smør og Een halv Tønde Malt udi Gaarden Søre Houcheland. Datert Bergen d/en 30 April A/nn/o 1734.

Synneve Siurs Daatter med Sin Lau værge Knud Helland, John Hatten og Peder Helle paa Egne og Deris Myndtlingers John, Marthe og Marie Knuds Børns Vegne, Lars Vogenes paa Egne og Anne Knuds Daatters Vegne tillige med Siur Marøen Deris udgivne Bøxel Sæddel til Johannes Rasmusøn udgivne Bøxel Sæddel paa 12 Merker Smør og Sex Kander Malt udi gaarden Indhelle. Datert Indhelle d/en 13 Maij A/nn/o 1734.

Arnold Mejers udgivne Bøxel Sæddel til Ole Michelsøn paa Et pund Smør og Aatte Kander Malt udi Gaarden Marøen. Datert Marøen d/en 30 Martij 1734.

Efter den af Høyædle og Welbaarne Her/r Admiral og Stiftsbefalingsmand til mig Lars Ørbechs givne Constitution af 1 Martij 1734 at kiende og Døme i mellem Her/r Soren Skriver S/igneu/r Tønder og Studiosus Mons/ieu/r From blev efter en af Tønder udstæd Stævning i Confi(r)-

1734: 129

mation af det forhen skeede Stevnemaal en extra Rett admistreret d/en 29 Julij 1734 udi Alvestrømmen, i Retten var tilstæde det forhen indførte Lav Rett.

Her/r Soren Skriver Tønder indleverte sit Skriftlige Stevnemaal Dat/ert 22 Juni nest leeden, som d/en 7 hujus fandtes for Mons/ieu/r From at være forkyndt.

Mons/ieu/r Peder From møtte og vedstod Stevnemaalets forkyndelse.

Her/r Soren Skriver Tønder uden videre forestillelse paastod Dom.

Mons/ieu/r From Lod tilføre, at efterdi Soren Skriver Tønder paastod Dom efter Stevnemaalet, og agtede ey videre i Sagen at svare, saa foregav From, at Han noch kunde have Aarsager at kunde svare til Stevnemaalet, men som Han formeente sig sin Ret ved Vidnernes førelse at være hannem betagen, saa agtede han denne sinde, unødig Videre i Sagen at svare, men reserverte sig, sin Ret og tiltale uforkrenket, mod vedkommende paa sine Tiider og stæder Lovligen at paa tale, I det øvrige indstillede han Sagen til den Constitueredes forsvarlige godfindende.

1734: 129b

Den Constituerede tilspurte Mons/ieu/r From: Om Han uden videre at tage til giensvar, indstillede Sagen til Til Doms. Refererte sig til sit forige, uden videre at svare denne gang.

Afsagt.

Efterdi Mons/ieu/r Peder From ey har villet denne sinde svare positive, hvad enten han agtede for denne Rett yderligere at oplyse Sagen paa sin side eller ey; men eene indstillet Sagen til Dommerens forsvarlige behandling, med reservation for sin formeentliige fornermelse. Saa udsættes Sagen til først Holdende Høste Ting for Radøe Skibreede; Da Retten venter S/igneu/r From som Han for sig Tienligt eragter tracterer sin Sag, og om Til samme Tiid indtet videre paa S/igneu/r Froms side indkommer optages Sagen til Doms.

Efter at dette var afsagt Erklerede S/igneu/r From: at Han ikke for denne Ret, agtede videre i Sagen at svare, og for ikke

1734: 130

at bemøye Retten oftere her om, saa begierede Han, ved dette Ting Dom udi Sagen.

Der efter blev af Retten afsagt følgende Dom.

Af de Her for Retten førte Vidner nembl/ig Lensmand Niels Sæbøes Johannes Hvidsteens Niels Olsvolds Mogens Tiorhaugs, Halvor Hvidsteens, Børre Solheims, Johan/n/es Wasdals, Erich Wetaas og Anders Olsvolds Eedlige forklaringer, sees at Mons/ieu/r Peder From paa een ubetænchsom maade Haver opført sig for Retten d/en 13de Febr/uarij nestleeden, og udtalt {endeel} imod Dommeren endeel uanstændige Ord samt slaget i Bordet, Hvilken Vidnernes Forklaring, af Notarius S/igneu/r Jahn Bartes indleverede Attest af 8de Martij stadfæstes, {Saa at} \Hvorfore/ Her/r Soren Skriver Michael Tønder har fundet sig beføyet, at tiltale S/igneu/r From for saadan af Ham øvede opførsel; Og som parterne har indstillet Sagen til Doms; Saa efter fore staaende Omstændigheder Kiendes for Rett: At Monsieur Peder From, som med \forsæt i/ at Slaa i bordet for Retten Har forseet sig mod Lovens bydende

1734: 130b

Og saaleedes giort Dom/m/eren ulyd for Retten, bør efter Lovens 1 Bogs 12 Cap/i/t/ul/ 3 Art/icul bøde imod Dommeren Tres Lod Sølv, Og som de af Mons/ieu/r Peder From imod Her/r Soren Skriver Tønder brugte Tale maader, af denne Rett ey kand andet end ansees gandske uanstændige; Saa bør Mons/ieu/r Peder From der fore give til Bergen Byes Manufactur Huus Fire Rixdr, samt betalle til Soren Skriver Tønder denne processes omkostning med Fire Rixdr, alt under adfærd efter Loven.

Mons/ieu/r From begierede Dommen beskreven, og betalte udj Retten Penger til det Stemplede Papir med Firre og 8 sk.

Matthias Sivertsøn Dods Skiøde til S/igneu/r Arnold Mejer udgivne Schiøde paa bem/el/te Dods Huuser udi {Bøg} Bøvaag bestaaende Datert Bergen d/en 2 April A/nn/o 1734.

Velædle og Velb/aa/r/ne/ Her/r Commerce Raad Hans Christian Gartners udgivne Bøxel Sæddel til S/igneu/r Arnholt Meijer paa Een Grund ned ved Søen tilhørende bem/el/te Commerce Raad Gartners Gaard Bod som Mathias Sivertsøn Doet for hen har beboet og nu opsagt, med Condition at bem/el/te Arnold Meijer ligesom Mathias Doet betaler udi grund leye /: uden flere Huuser end opsat er at op bygge :/ Siuv March Danske, desligeste at Hand

1734: 131

Læylændingerne paa gaarden iche i nogen Maade er til Hinder eller fortrængsel, ey heller de nu værende og staaende Huuser anden stæds forfløtter uden med Her/r Gartners Minde, ey heller med Torve Skuur eller andet brug paa Marchen Sig at befatte, Des foruden forbeholder Her/r Commerce Raad Gartner Sig, som Land-drot, Sin Lands-Laad og Rætt udi ald Fiskerie for sit der omkring liggende Jorde godz og Landstræchning udi alle Maader og sam/m/e vild have Conserveret. Udi fæste formedelst Stædets beqvemhed med Kiøbmandskab haver S/igneu/r Mejer betalt Sex Rixdr Datert Bergen d/en 25de Junij A/nn/o 1734 - Her Ved fulgte S/igneu/r Mejers Revers af Dato 26 Junij A/nn/o 1734.

Dend 30 Julij Blev Rætten igien Sat med Sam/m/e Mænd, Som Sad , betiente Rætten i Gaaer.

Kongl/ig Maj/este/ts Foget Andreas Jesen hafde til dette Ting ladet indstæfne Kari Hans Daatter værende nu paa gaarden Nedre Qvaleim hos Michel Michelsøn, Dom at liide for begangne Leyermaal efter Loven Tillige med Processens Omkostning,
Hvilchet Stefnemaal Lændsmand Niels Sæbøe og Skafferen Hans Vettaas Ved Eed med Oprachte Fingre efter Loven afhiemlede for Kari Hans Daatter Selv at have forkyndt med mere end 14 Dages Varsel,
Kari Hans Daatter blev efter Loven 3de gange lydeligen paaraabt, Men Hon hverchen Selv eller nogen paa Hendes Vegne mødte, des aarsag Hun efter Citantens begiering forelegges at møde til Høste Tinget.

Formedelst ingen flere Sager Vare indstæfnte, blev denne Termins {Skatters} Restantzer forseylet og Rætten der efter for dette Skibred op hævet.

1734: 131b

For Alenfits Schibred Dend 30te Julij A/nn/o 1734

Blev holdet Sommers- Skatte og Sage Ting udi Alvestrømmen nærværende Kongl/ig Maj/este/ts Foget S/igneu/r Andreas Jesen Bøyde Lænds-Manden Eiluf Mundal tillige med De Eedsvorne og opnæfnte Lau-Rætts Mænd, 1. Niels Spurcheland, 2. Halvor Nesse, 3. Niels Nesse, 4. Stephen Livestad, 5. Ole Nielsøn Berrefiord, 6. Ole Johansøn Berrefiord, 7. Knud Hosdahl, 8. Stephen Sletten med mere Ting søgende Almue,

Hvor da efter at Tinget i Deris Maj/este/ts Høye Navn var sat og alle til Skichelighed og lydighed imod Rætten formanede bleve Ting lyste
Deres Kongl/ig Maj/este/ts Aller naadigste Forordning og de Andre Breve, som paa Fol/io 114 findes extraherede, dernest

1. Kari Michels Daatter Enche, Knud Vetaas paa sin Myndtlings Siri Michels Daatters Vegne og Halvor Aamundsøn paa sin Myndtlings Harbor Michels Daatters Vegne, Deris udgivne Bøxel Sæddel til Christian Haaversøn paa Atten Marcher Smør og Nii Kander Malt udi Gaarden Yttre Fosse. Datert Alvestrømmen d/en 30 Julij A/nn/o 1734
2. Bischop Oluf Cosmisøn Bornemans udgivne Bøxel Sæddel til Anders Jacobsøn Soldat paa Atten Marcher Smør og 15 Kander Malt udi gaarden Erstad Bergens Bispe Stoel benaadet. Datert Bergens Bispe gaard d/en 1 Junij A/nn/o 1734. Her Ved fulgte Læylændingens paategnede Revers.
3. Magister Caspar Rømers udgivne Bøxel Sæddel til Michel Anbiørnsøn paa Een halv Løb Smør og Een halv Tønde Malt udi gaarden Hauchaas Capellan til Dom Kirchen udi Bergen aller naadigst beneficert. Datert Bergen d/en 6te April A/nn/o 1734.

(2.) Stephen Rachnes udgivne Bøxel Sæddel til Rasmus Matthiæsøn Soldat paa Et pund Smør og Een Mæhle Malt 1/3 Faaer udi gaarden Hopland, Hvilchen Jorde part Stephen Rachnes Myndtling

1734: 132

Rasmus Børgesøn er tilhørende, Sam/m/e Bøxel Sæddel er Datert Alvestrøm/m/en d/en 30 Julij A/nn/o 1734.

Dend 31 Julij blev Rætten igien sadt med Sam/m/e Lau-Rætts Mænd,

Og efter som Skatterne Vare oppe baarne saa mange Denne gang Vare at bekomme, blev Sagerne fore tagne.

Efter Høyædle og Velbaarne Her/r Admiral og Stiftsbefalings Mand Ulrich Kaases ordre af Dato Hammers Præste gaard d/en 26 Maij sidst afvigte hafde Kongl/ig Maj/este/ts Foget S/igneu/r Andreas Jesen paa Embeds Vegne ladet indstæfne Vidner 1. Aschild Aschilsøn Siursætter, 2. Britte Ols Daatter endnu værende paa gaarden Hauchaas, 3. Lænds Mand Eiluf Mundall, 4. Lars Stor Oxe, 5. Gudmun Hannisdahl, 6. Anders Øvstegaard, 7. {Øvs} Opsidderen paa \Øvste/gaarden Thomas Haaversøn, 8. Michel Siursætter, 9. Johannes Siursætter, 10. Ole Sætre, 11. Aschild Sætre, 12. Lars Sætre, 13. Halsteen Sætre, 14. Hovar Nielsøn, 15. Afg/aaen Ole Hauchaases Døttre Kristi Ols Daatter og 16. Britte Ols Daatter Alle at Vidne, \nogle/ Hvorledis afg/aaen Ole Hauchaas er d/en 31 Martij sidst afvigte Død funden udi Hauchaas Vandet, andre Hvorledes Hans Legeme befandtes, da det blev af Vandet optaget, og andre Hvorledis hand udi denne Verden haver levet og skichet sig, samt efter Vidnernis udsigende at kiende, om Afg/aaen Ole Hauchaas bør begraves udi Christen Jord eller ey, og om Hans Boes Laad Deris Kongl/ig Maj/este/ts bør være hiem falden eller arvingerne dend bør at nyde, til sam/m/e at anhøre Vare dend afdøde Ole Hauchaas 2de Døttre efter

1734: 132b

Stefne maalet nerværende, nemlig Kristi og Britte Ols Døttre nerværende.
Her paa blev Eedens forchlaring for alle Vidnerne lydeligen oplæst og de Samtlig formanede om at Vagte Sig for Meen Eed /: Da stæfne Vidnerne først Ved Eed med opra[chte] fingre efter Loven afhiemlede med mere end 14 Dagis Varsel at have alle for indførte Vidner til dette Ting ind varslede, Stefne Vidnernes navne ere Amun Hannisdahl, Halvor Amunsøn Alvær. Dernest frem kom

1. Aschild Aschildsøn Siursætter, vandt ved Eed med oprachte Fingre efter Loven.

At Sam/m/e Dag Ole \Nielsøn/ Hauchaas blev død fundet udi Hauchaas Vandet, var Vidnet hos Ole Hauchaas udi Oles Qværne huus om Morgenen og hialp Ham med Qværnen, fornam Hand var for maalig og Ole Hauchaas sagde Gud bedre Mig ieg haver til forn \kunde/ giord det allene, men nu kand ieg iche, da nu Vidnet hafde hiulpet Ole Nielsøn Hauchaas, {.....} sagde Ole Nielsøn til Vidnet, nu vild ieg gaae hiem, vil Du iche ligesaa, der paa gich de begge ud af Oles Qværne-Huus, Vidnet gich til sit Qværne [Huus] og siufntes lige som Ole Nielsøn vilde gaae hen til sit eget Huus, da Vidnet kom til sit Qværne Huus lagde Hand Korn paa sin qværn, fornam strax der efter at Ole Nielsøns Qværn stod stille, der aarsag Vidnet gich igien til Ole Nielsøns qværne Huus, hvor Nøglen sad i Døren, gich der ind og saae at qværne steenen iche var ret vendt, hvor paa Vidnet lagde Steenen ret, og efter som

1734: 133

Vidnet iche saae Ole Nielsøn, gich Hand til Ole Nielsøns Huus, for at sige Ham at Hand kunde male med qværnen, men da Vidnet kom til Oles Huus stod Tienneste Tøsen Britte Ols Daatter udi Ild Huuset paa Hauchaas, Hende spurgte Vidnet, hvor Ole Nielsøn var, Tøsen og Vidnet ginge ind i Stuen for at søge om afg/aaen Ole Nielsøn i Tanche Hand Tøsen u-avidende kunde lagd sig til at sove, men da De iche fandt Ham, gich Vidnet og *Tøvsen til Qværne Huuset for at see om Ole Nielsøn der var, Da De nu iche fandt Ole Nielsøn i Qværne huuset, ginge baade Vidnet og Tøsen Britte Ols Daatter Søer paa Bøen for at søge efter afg/aaen Ole Nielsøn, kom De saa til Een Hou, hvor Skou staaer paa der saae Vidnet og Tøesen at afg/aaen Ole Nielsøn stod udi Hauchaas Vandet Død og Vendte Ansigtet imod

Landet, hafde udracht Armene fra livet, lige som Hand vilde hiulpet sig igien i land, hvor paa Vidnet gich til Lænds Manden og gav dette til kiende om Ole Nielsøns Død, Vidnet veed og at Ole Nielsøn siden Hans Kones død haver gaaet bedrøvet stedse og Tung sindig, talede lidet til Folch, uden de først talede til Ham, Vidnet veed og at Ole Nielsøn haver været meget bekymret, Een deel over det Pige Barn, som er fra sin forstand, Een deel og ved det Hands Børn, naar de vare hieme hos Hannem paa Hauchaas, bleve de altid lige som taabelige og syge, men naar de kom hos andre at tienne, bleve de strax friske, saa at der har lige som været

1734: 133b

u-hæl paa Gaarden for Børnene, 2de af Hans Børn ere blevne af Spedalskhed inficerede, saa at dend *Een (Eene) Ulyche har Circulert(?) til dend anden, Ole Nielsøn for sine Øine daglig haver seet.

2. Britte \Ols Daatter/ frem kom blev formanet om at vagte Sig for Meen Eed, og vandt med oprachte fingre efter Loven, at Hon Fem Aar haver tient afg/aaen Ole Nielsøn paa Hauchaas, og haver Ole Nielsøn stedse været bedrøvet, noget for Hans Kones død over dend Elændighed hand daglig saae paa sine Børn, men da Hans Kone *død (døde), blev Hand langt mere bedrøvet og Tungsindig, beklagede sig ofte der for, saa der var stor ynch at see paa Ham, I øfrigt vandt dette Vidne lige som det første Vidne angaaende hvorledis de begge søgte efter afg/aaen Ole Nielsøn udi Stuen og der efter fandt Ham udi Vandet.

3. 4. 5. Det 3die Vidne Lænds Mand Eiluf Mundal, det 4de Vidne Lars Stor Oxe, Det 5te Vidne Gudmun Hannisdal frem kom/m/e og ved Eed med oprachte Fingre udsagde hver for Sig, at De efter Fogedens ordre af dato 1 April nest afvigte haver forføyet Sig til Gaarden Houchaas og til det stæd at op tage dend død fundne Mand Ole Hauchaas ud af Vandet kaldet Hauchaas Vandet, efter Deris Siufn og Granskning, siufntes De, at der Hand laae i Vandet er ud for et field paa Nii alen høyt omtrent, og 2de Faune fra Landet er Vandet Halv anden Faun Dybt hvor iche var nogen Skou Hand kunde berge sig ved, da Hand var falden i Vandet, der paa de

1734: 134

efter bem/el/te Fogedens ordre tog Ham op af Vandet paa Landet, lod Saa giøre Een Kiiste til Legamet og Hensette udi sit eget Nøst. Dend 3 April blev afg/aaen Ole Nielsøns Legame besigtet af Vidnerne, da saaes iche nogen dødelig Skade enten af Kniv eller slag i ringeste maade der paa.

6. Anders Joensøn Øvstegaard Vandt Ved Eed med oprachte Fingre efter Loven lige som De 3de nest forige Vidner Hvilche hand Var med, da Ole Nielsøn blev op tagen og besigtiget, Veed og at afg/aaen Ole Nielsøn udi Mange Aar haver været Tungsindig og Melancholisk, Hand haver stedse været Een meget skichelig og Gudfrygtig Mand.

7. Vidne Thomas Hoversøn Øvstegaard Vandt ved Eed efter Loven med oprachte Fingre at Hand haver udi Mange Aar kiendt afg/aaen Ole Nielsøn, søgte Een stoel Sam/m/en udi Kirchen og Veed at Hand var Een skichelig og Gudfrygtig Mand.

8. 8de Vidne Michel Olsøn Siursætter udsagde at hand haver i mange Aar kiendt afg/aaen Ole Nielsøn Veed Hand Var Een skichelig Mand, levet i fredelighed og Eenighed med sine Naboer og alle Mennisker, søgt flittig Guds Huus, men Ole Nielsøn haver saa got som af Naturen Været Tungsindig og bedrøvet, dog haver Hand iche været saa meget tilforn, som Hand blev siden Hans Kone var død,

9. Det 9de Vidne Johannes Joensøn Siursætter Vandt Ved Eed efter Loven ligesom nest forige Vidne.

10. 11. 12. 13. Det 10 - 11te 12te og 13 Vidne Nemlig Ole Joensøn, Aschild Iversøn, Lars Nielsøn og Halsteen Iversøn Alle boende paa gaarden Sætre udsagde Ved Eed med oprachte Fingre efter Loven lige som det 8de Vidne Michel Olsøn boende paa gaarden Siursætter.

1734: 134b

14. Det 14 Vidne Hovar Nielsøn frem kom blev formanet lige som De andre Vidner om at vagte sig for Meen Eed og Ved Eed med oprachte Fingre efter Loven Vandt, at Hand haver tient afg/aaen Ole Nielsøn halv andet Aar og ellers udsagde ord til andet lige som det 8de Vidne Videre Var Han iche bevidst.

Kongl/ig Maj/este/ts Foget begierede Tings Vidnet Sluttet, som bevilget blev.

Niels Villumsøn Alvær Contra Kari Halvors Daatter.

Niels Villumsøn Alvær hafde ladet ind stæfne Kari Halvors Daatter boende paa gaarden Alvær Dom at liide til at betale Citanten sin Løn for et Aar mindre Sex uger tillige med at betale Citantens {dens} Hustroe Sygnue (Syneve) Hovers Daatters Løn som Hon paa skiftet efter Hendes Stiffader er udlagt, samt Arve Godset, som Syneve Halvors Daatter haver bekom/m/et udi Arv efter sin S/a/l/ig/ Fader, tillige med Processens Omkostning.

Hvilchet kald og Varsel Halvor Aamunsøn og Baste Nielsøn begge boende paa gaarden Alvær Ved Eed med oprachte Fingre efter Loven afhiemlede at have forkyndt for Kari Halvors Daatter Selv for 14 Dages siden.

Niels Villumsøn blev af Rætten tilspurgt hvor meget Løn hand hos Citata Kari Halvors Daatter hafde at prætendere og paa staae, der til hand svarede 5 rd 2 mrk. Hans Kones Løn var 8 Rd og Hendes Arv efter sin Fader 2 mrk 8 sk.

Paa Kari Halvors Daatters Vegne mødte Hendes Søn Magne Hoversøn mødte for Rætten og begierede anstand i Sagen til neste Ting, som Rætten bevilgede.

1734: 135

Ole Olsøn Schaar Contra Ole Spurcheland.

Ole Olsen Schaar hafde ladet ind stæfne Ole Spurcheland fordi Hand skal have sagt at Ole Schaar haver taget en Sølv Spende der for at liide Dom,

Hvilchet kald [og] Varsel Amun Nielsøn Hannisdahl og Niels Ellingsøn boende paa Spurcheland Ved Eed med oprachte Fingre efter Loven afhiemlede at have forkyndt for indstæfnte for længer end 14ten Dage siden;

Dend indstæfnte Ole Spurcheland mødte for Rætten sigende Sig ey at vide noget af det Hand er stæfnet for eller at have sagt det hand er stæfnt for til Citanten,

Her ved beroer Sagen til neste Ting, da Citanten Vild lade Ole Spurchelands Kone indstæfne at Vidne om ordene.

Knud Hauchaas, Rasmus Reistad og Gudmon i Lyrøen.

Hafde ladet indstæfne Abel Festa vide Protocollen Fol/io 79 og mødte i Dag alle Citanterne Selv tillige med dend indstæfnte Abel Festa, og begierede at det nu mødende og forelagde Vidne Synøva Joens Daatter maatte Tages udi Eed til at udsige hvad Hon om denne Sag kand være Vidende.

Thi blev Eedens forchlaring for Vidnet \Synøva Joens Daatter/ lydeligen oplæst og formanet at Vagte Sig for meen Eed, Hvor paa Vidnet Synøva Joens Daatter Ved Eed med op rachte Fingre udsagde. at Hon fra Barns been haver været i dend indstæfnte Abel Festæ Huus, og

efter Abel Festæ begiæring gich Vidnet Een gang til afg/aaen Gullach Berrefiord for at bede Ham Hand efter liidt vilde laane Abel Festa 1 Rd 3 mrk, Hvilche Nii March Hon og fich af Gullach og leverede Sam/m/e til Abel

1734: 135b

Festa, Een Anden gang, der efter gich Vidnet atter til Gullach og fich 5 Rd til laans for Abel Festa Hvilche Hon og leverede til Abel, Af sam/m/e Penge er for Vidnet sagt at 4 Rd skal være betalt, men Vidnet har iche seet det,

Abel Festa der var Selv tilstæde for Rætten sagde endnu som tilforn, at Hand Citanterne ey var mere skyldig end de 3 mrk, som Hand for hen her for Rætten haver tilstaaet, Citanterne tilstode at De ey hafde fordred Abel Festa de 3 mrk, Abel Festa tilstod og at Hand ey hafde tilbudet Citanterne de 3 mrk siden Hand blev stæfnt,

Der nest blev af begge Parter paa staaet Dom udi Sagen, thi blev for Rætt kiendt og afsagt, som følger

Dom

Vel haver Citanterne Knud Hauchaas, Rasmus Reistad og Gudmun i Lyrøen her for Rætten ladet ind stæfne Abel Festa for 5 Rixdr 3 mrk, som Abel Festa skal have laant af Deris S/a/l/ig/ Værfader Gullach Berrefiord, Til beviis om Deris Fordring haver Citanterne ført 3de Vidner nemlig Ole Nielsøn og Ole Johannesøn, Hvilche begge Eenstemig ved Eed udsiger, at 2 eller 3 Dage for Gullach Berrefiors Kone Sidselle døde, hørte Vidnerne at dend S/a/l/ig/ Kone Sidselle adskillige af sine Debitorer op regnede, og i blandt Dem næfnte dend S/a/l/ig/ Kone Abel Festa, sigende der hos, at Abel Festa var dend Visseste af Dem Hende var skyldig, men Hon S/a/l/ig/ Sidselle *Gullachs nævnede iche hvor meget Abel Festa Var til Hende skyldig; Det 3die Vidne

1734: 136

Synøva udsiger: at Hon efter Abel Festæ begiering og for Ham haver hentet 6 Rd og 3 mrk hos afg/aaen Gullach Berrefior, som bem/el/te Gullach hafde laant Abel Festa, af sam/m/e Penge er for Vidnet sagt skal være betalt 4 Rd, Men Vidnet har iche seet at Abel Festa bem/el/te 4 Rixdr haver igien betalt. Men naar Rætten over veyer Vidnernis udsigende, da er Det ichun Een formoding om at Abel Festa har bekom/m/et Penger til laans hos S/a/l/ig/ Gullach, {men} og iche noget tilstrechelig beviis, thi Abel Festas tilstaaelse at have laant Pengene er det fornemste Beviis, Der imod siger dend indstæfnte at Hand forbem/el/te paa \stefnte/ 5 Rixdr {3 mrk} haver betalt før Gullachs Kone døde, den {Øvrige} Halve Rixdr tilstaaer Abel ichun at være skyldig af Pengene Hand er ind stæfnt for, Og iche Een skilling mere, Hvor paa Hand, Abel Festa erbyder at giøre sin Eed, Da efterdi Citanterne iche producerer noget skriftlig beviis udgivet af Abel Festa for de paa stæfnte 5 Rd 3 mrk, saa kand iche heller af Abel Festa fordris qvittering skriftlig, thi det er Vitterligt at bekiende at Almuen paa Landet uden ringeste beviis, ia end og uden nogen til overværelse laaner Hin anden Penge.

Hvor fore kiendes for Rætt: at naar Abel Festa her for Rætten giør sin Eed, at Hand til afg/aaen Gullach Berrefiord eller Hans Enche Sidselle haver Rigtig betalt De 5 Rixdr Hand her for Rætten søges for, og iche er {mere} Eeniste {Sky} Skilling mere skyldig til de S/a/l/ig/ Folch, end dend halve Rixdr Hand her for Rætten haver

1734: 136b

Til staaet, bør Hand for Citanternes tiltale udi Denne Sag aldeelis fri at være, men trøster Hand sig ey til at præstere forn/efn/te Eed, bør Hand iche alleniste at betale forbem/el/te 5 Rd 3 mrk, men end og 2 Rd udi Processens Omkostning alt inden 15 Dage under Nam efter Loven.

Formedelst ingen flere Sager her til Rætten vare indstæfnte, Blev denne Termins restantzer af Rætten forseylet og Tinget op hævet.

For Herløe Schibred Dend 2den Augusti A/nn/o 1734

Blev paa Ting stædet Frechau holdet Som/m/ers Skatte og Sage Ting over Værende Kongl/ig Maj/este/ts Foget S/igneu/r Andreas Jesen, Bøyde Lænds-Manden Anders Tued, de Opnæfnte og Eed svorne Mænd udi Lau Rætten, 1. Ole Nielsøn Rysland, 2. Christopher Olsøn Vigebøe, 3. Ole Olsøn Iden, 4. NB Niels Vollou, 5. Udi Ole Olsøn Nere Dahls stæd blev antagen Ole Frechau, fordi Ole Nere Dahl var beskienchet og ey ædrue, 6. Johannes Molleklev, 7. Halvor Andersøn Holme, 8. Niels Siurdahl med mere Ting søgende Almue,

Hvor da efter at Rætten var sat udi Deris Maj/este/ts Høye Navn og alle til Lydighed imod Rætten formaned blev Ting lyste

Deris Kongl/ig Maj/este/ts Aller naadigste Forordning og andre Breve, som paa Fol/io 114 findes extraherede, dernest

Morten Svanenhielms udgivne Schiøde til velædle og Velbyrdige Her/r Assessor Johan Lausøn paa gaarden Rysland skyldende Aarlig Landskyld 1 ½ Løb Smør og 1 tønde Korn. Datert Bergen d/en 10 April A/nn/o 1734.

Her/r Commerce-Assessor Johan Lovsons Penge Mangel og Løsnings Rætt paa sin Kiæristes Anne Margrethæ Lillienschiolds Vegne til Gaardene Hegøen

1734: 137

Nesse, Hofden Koursbøe og *Morvigen. Datert Herløe gaard d/en 22de Julij 1734.

Ditos udgivne Bøxel Sæddel til Hans Nielsøn Sylte paa 1 pund Fiskes Landskyld udi gaarden Sture Kaldet, som Lars Andersøn Stures Enche for Ham opsagt haver med Condition, at Hand Egter Hendes Daatter og forsørger Enchen sin Livs Tiid paa sam/m/e brug. Datert Herløe gaard d/en 22de Maij A/nn/o 1734. Her ved fulgte Læylændingens Revers.

Rasmus Heltes udgivne Bøxel Sæddel til Rasmus Olsøn paa 3 Skilling Leye udi gaarden Nøre Selle. Datert Bergen d/en 18 Julij 1734.

Fabian Olsøn Mieldems paa egne og sin Broders Anders Olsøns Vegne udgivne Schiøde til Ole Halvorsøn Frechau paa 12 9/14 merker Smør og 2 5/7 Kande Malt udi gaarden Yttre Giervig (i Alenfit). Datert *Fercchau (Frechau) d/en 2 Augusti A/nn/o 1734.

Jacob Landsvig, Knud Isdahl, Rasmus Tosche Knud Nore Sælle og Gudmun Tosche Deris udgivne Bøxel Sæddel til Ole Andersøn paa Et pund Smør og 1 Mæle Malt udi gaarden Schurtvedt. Datert Frechau d/en 2den Augusti 1734.

Dend 3 Augusti blev Rætten igien sat med Sam/m/e Lau-Rætts Mænd, som i gaar undtagen i Niels Vollous stæd blev tagen Anders Hæsnæs formedelst Niels Vollou udi nogle Sager til i dag indstæfnte er Varsels Mand.

Mad/a/me Mariæ Frimans udgivne Bøxel Sæddel til Niels Nielsøn paa Et pund og 3 Marcher Smør udi gaarden Aasebøe, Datert Bergen d/en 22de Julij A/nn/o 1734.

Hans Landsvig, Michel Molleklef, Knud Refsgaard, og Jacob Landsvig. Deris udgivne Bøxel Sæddel, som Formyndere for afg/aaen Baste Refsgaards Børn til Mons Bastesøn paa 29 5/11 Merker Smør 9 9/11 Kande Malt og 9/22 st/ykker Faaer udi Gaarden Refsgaard. Datert Frechau d/en 2 Augusti A/nn/o 1734.

Kongl/ig Maj/este/ts Foget Ædle S/igneu/r Andreas Jesen paa Embeds Vegne Ved skriftlig stæfne maal af Dato Bergen dend 18de

1734: 137b

Junij sidst afvigte hafde ladet indstæfne Joen Olsøn Hegøen og Johannes Olsøn Herløver angaaende Deris uansvarlige Opførsel 1ste Pintse Dag udi Ole Jørgensøns Hægeholmens Huus, Der om at Vidne, er ligeledis indstæfnt Rasmus Alføen, Giertrud Adams Daatter, Valleborg Jonas Daatter og Hans Olsøn, efter bem/el/te Vidners udsigende er og Joen Hegøen og Johannes Herlever indstæfnt at liide Dom, Endelig var og indstæfnt Ole Jørgensøn paa Hægeholmen og Hans Huus-holderske Anna Sophiæ, med videre Original Stæfningen indeholder,

Hvilchet stæfne maal Skafferen Niels Vollou og Helie Espetvedt forchlarede at have forkyndt for Joen (Jaen) Olsøn Hegøens Kone, for Johannes Herløvers Hustroe, for Rasmus Alføen Selv, for Giertrud Adams Daatter {Daatter Valleborg} \Selv,/ som og lovede at give sin {Daatter} \Moder/ Valleborg Jonas Daatter det \at give/ tilkiende, for Hans Olsøn Selv, for Ole Jørgensøn i *Hegeøeholmen Selv og for Annæ Sophiæ Selv, og det saaledis at de hafde Een liden Dreng med Sig som udi Deris, nemlig Skaffernes, hos værelse op læste Stæfne maalet for De indstæfnte, Hvilchet de 2de bem/el/te Skaffere tilstod mere [end] 14 Dages Varsel for alle indstæfnte at have forkyndt. hvor paa de end og giorde Deris Eed med op rachte Fingre efter Loven.

Paa Jaen Olsøn Hegøens Vegne frem stillede Mons/ieu/r Kramer Procurator udi Bergen og frem lagde Dend Ham udi Her/r Admiral Kaases fra værelse af Mons/ieu/r Ørbech givne Constitution af Dato 31 Julij sidst afvigte, og der efter sagde bem/el/te Kramer, at Hand fandt fornøden først at tilspørge Klageren, Om iche

1734: 138

Jaen Olsøn efter at Hand hos Klageren fredagen for Pintze Helligt hafde ladet af hænte noget Øl og Brændeviin, og tillige med Sam/m/e Bud var bleven *er underet* (erindret) af Klageren om at klarering udi Deris imellem værende, er kom/m/en til Ham, nemlig Klageren i Hans Huus paa 1ste Dag i Pintze Helligt, og giort Reede og Rigtighed med Ham, og om iche Jaen Da kom allene, og Sønnen Johannes Joensøn (Jaens-) sad for Hen i Stuen hos Klageren, 2det Om Klageren til staaer at Det op læste Stefne maal er Conform med Hans andragende, og om Hand derefter Vild staae til ansvar. Til det første svarede Ole Jørgensøn Hegøeholmen, ia det Var Joens erindre, Til Det Anden Spørgsmaal svarede Ole

Hegøeholmen at stæfne maalet var indrettet efter Hans andragende, der for Hand og Vilde staae til ansvar.
Der paa sagde bem/el/te Cramer, at efter som de indstæfnte Vidner er S/igneu/r Cramer ubekiendte, da i fald Een eller anden af Dem i følge Loven skulle være ubeqvem/m/e til at Vidne i denne Sag, Vilde Han have sig forbeholden i sin Principals stæd alle Juris reservanda, og i Øfrigt begierede Hand, at efter som sigtelsen i stæfne maalet er meget betydelig, at da Vidnerne efter Loven maatte Separeris.
Paa indstæfnte Johannes Herløvers Vegne mødte ingen hvor for Han gives Lovdag at møde til neste Ting,
De indstæfnte Vidner Vare alle her for Rætten nærværende, men saasom Jaen Olsøn Hegøen haver faaet tilladelse at Procurator Johan Simon Kramer maa gaa her til Hiemtinget udi Rætten for Ham imod Ole Jørgensøn, saa

1734: 138b

Begierede bem/el/te Ole Jørgensøn at Ham maatte bevilges Anstand udi Sagen til først kom/m/ende Høste Ting paa det Hand og kunde Høre sig om Een Mand der paa Hans Vegne ligeledis kunde møde;
S/igneu/r Kramer sagde der paa, at stæfne maalet er lovlig afhiemlet, og de indstæfnte Vidner samtlig har præsenterit sig i Rætten for at Vidne Deris Sandhed, thi protesterede Cramer Kraftigst paa at Sagen denne sinde iche Vorder spildet, men fore tagen aller helst, det skulle Være saa ubillig, som lov stridigt, at Jaen Olsøn Hegøen skulde blive paa ført Ting og ufornøden bekostning, skulde Rætten ellers imod Comparentens forhaabning og protest biefalde Klagerens formeening og begier, da maatte Comparenten der imod forbeholde sin Principals alle Lovlige forbeholdenheder.

Afsagt

Rætten tillader Ole Jørgensøn Hegholmen efter Hans egen begiering Anstand udi denne Sag til først kom/m/ende Høste Ting.

Rasmus Nielsøn Frommereide Hafde Ved Contra stæfning ladet indstæfne Niels Magnesøn Frommereide at forchlare om Niels Magnesøn iche haver hørt af andre end Rasmus Nielsøn, Sige, at Niels Magnesøns Kone Var Een Trold Qvinde, der om \at/ Vidne ere indstæfnte Citanten Niels Magnesøn, Ingeborg Ole Olsøn Fromereides Hustroe, og Peder Olsøn Citantens Stif Søn,
Hvilchet kald og Varsel Skafferen Niels Vollou og Helie Espetvedt Ved \Eed/ med oprachte Fingre efter Loven afhiemlede

1734: 139

at have forkyndt for mere end 14 Dages Tiid; Thi blev Eedens forchlaring for Vidnerne lydeligen oplæst og behørig formaning giordt om at vagte Sig for Meen Eed, hvor paa frem stod indstæfnte

1. Ingeborg Michels Daatter Ole Olsøn Frommereides Hustroe aflagde sin Eed med Oprachte Fingre efter Loven, og udsagde: at De ord Hon er indstæfnt for at Vidne ere talte for mere end 2de Aars [Tiid] siden, til med skal de ord og Være talte af Vidnes Mand Ole Olsøn, som ey til Veder mæle er indstæfnet af Rasmus Nielsøn, Hvor fore Rætten iche tør under staae sig at Afhøre Vidner om ord, som for saa lang tiid siden ere passerte,

Peder Olsøn Citantens Niels Magnesøns Stif-Søn frem kom for Rætten udsigende at Hand er paa 16de Aar og ey endnu været til Alters des Aarsag Rætten ey tog Ham udi Eed, som Een der er u-kyndig udi Hvad Een Eed betyder at aflegge, til med sagde Hand lige som

det første Vidne at de ord Hand skulde Vidne om Vare talt for 2 ½ Aar siden, des aarsag Rætten ey heller torde lade Ham Vidne om slige ord, som for saa lang Tiid siden ere udtalte.
Niels Magnesøn Der Selv er Actor udi denne Sag imod Rasmus Nielsøn Frommereide kunde Rætten iche Obligere til at Vidne udi sin egen Sag og saaledis fri tages Hand for at Vidne i henseende Loven siger udtrøchelig at Hvo der sigter skal beviise Selv, Men ey befaler at nogen skal Vidne i sin egen Sag,
Begge Parter paa stod Dom udi Sagen. Hvor fore af os Samtlig blev Dømt og afsagt, som følger.

Dom

Med Vidnerne Anders Knudsøn, Giertrud Mons Daatter, Britte Arnes Daatter Mons Monsøn og Lars Bragstad er det

1734: 139b

Er det beviist, at Rasmus Nielsøn Frommereide haver sagt, at Citantens Niels Magnesøns Hustroe var afskiendt paa Kirche Baaden for Een Trold Qvinde, og der for hafde Rasmus Nielsøn dend Tanche til Niels Magnesøns Kone, indtil Hon legger Sig det fra Ved Rætten, og der Niels Magnesøns Kone var i Skienderie paa Baaden, blev der af Een sagt til Hende, Hand hafde Magt til at brænde Hende naar Hand vilde, og naar Rasmus Nielsøn Fromereide noget efter dags midstede, skulle Hand tænche Niels Magnesøns Kone det til. Formedelst Slige utilbørlige ord af Rasmus Nielsøn talte haver Niels Magnesøn været andleediget at ind stæfne Rasmus Fromereide at liide Dom. Rasmus Fromereide der imod Ved stæfne maal til {Dag} \dette Ting/ haver ladet indstæfne 2de Vidner, Hvor med han haver formeent at beviise at andre skal have brugt sam/m/e ord til Niels Magnesøns Hustroe, Hvilche Vidner Rætten iche torde lade giøre Deris Deposition formedelst De skulde Vidne om ord, som for To og et Halv Aar siden vare passerede;
Efter slig Sagens Beschaffenhed kiender Vi Samtlige for Rætt: at Rasmus Fromereide bør iche alleniste giøre Niels Magnesøns Hustroe Britte Mons D/a/tt/e/r Een offentlig Afbigt og erchlæring her for Rætten, sigende: at de ord Hand haver talt om Hende, ere \talte/ *skeed af ubetænchsomhed, og at hand iche Veed andet Britte Mons {Anders} Daatter Citantens Hustroe at paa *sig (sige), end Hvad Een Ærlig og skichelig Danne Kone Søm/m/er og anstaaer, og skal saa de af Rasmus Nielsøn Fromereides \om og/ imod Britte Mons {Anders} Daatter talte ord, Hverchen

1734: 140

Være Hende, Hendes Mand eller Familie i Ringeste Maade til præjudice Eller Æris forkleinelse, men Være som utalte, døde og Magtis løse, {Der nest} \Men end og/ bør Rasmus Fromereide betale udi straf til De fattige udi Herløe Skibred 1 Rd og udi Processens Omkostning 2 Rixdr alt inden 15 Dage under Nam og execution Ved Rættens Videre befordring efter Loven.

Mons/ieu/r Arnold Mejer Contra Ole Jørgensøn paa Jorholmen og Hans Olsøn.
Mons/ieu/r Arnold Mejer mødte for Rætten producerende 2de stæfninger d/end Eene imod Ole Jørgensøn og dend Anden imod Hans Olsøn angaaende Ole Jørgensøn der haver forhindret at Hans Olsøn ey har indfundet Sig udi Citantens Tienniste med Videre Original stæfningerne Daterede Marøen d/en 12 Julij A/nn/o 1734.
Begge De indstæfnte mødte for Rætten og tilstode Lovligen at Være stæfnede,
S/igneu/r Ole Jørgensøn svarede imod stæfne maalet, at Aar 1732 kom Hans Olsøn at tienne hos Ham Ved Alle Helgens Tiider, og tiente saa Hos Ham et halv Aar, der nest tog Hans

Olsøn tienniste paa et heelt Aar som var fra Paasche 1733 til Paasche 1734. Ved Michels Dags Tiider Aar 1733 gav Ole Jørgensøn Hans Olsøn forlov at reyse hen at besøge sine Venner, og medens Hans Olsøn Var paa reysen haver Ole Jørgensøn faaet vide, at Hans Olsøn haver taget Feste Penge af Mons/ieu/r Arnold Mejer, at tienne Ham til Alle helgen, da Dog Hans Olsøns Tiid at tienne Ole Jørgensøn

1734: 140b

Ey var ude før til Paasche 1734. Ved nye Aars Tiider sidst afvigte gav Ole Jørgensøn Hans Olsøn atter forlov at reyse paa Landet for at besøge sine Venner, dend Tiid Hans Olsøn kom hiem igien da tilspurgte Ole Jørgensøn \ham/ hvorledis det Var med Hans Olsøn og Mons/ieu/r Mejer, der til svarede Hans Olsøn: at Mons/ieu/r Mejer til Ham skulde have Sagt, naar Mons/ieu/r Mejer fich Hans Olsøn paa dend Tiid Hand gav Hans Olsøn Fæste Pænge til, saa skiøtted Mons/ieu/r Mejer iche om Hans Olsøn, der paa spurgte S/igneu/r Ole Jørgensøn Hans Olsen hvad Hand Vilde giøre med de Fæste Penge hand hafde taget, hvor til svarede Hans Olsøn, at Hand hafde levert Dem til Broder(?), som skulle igien levere Dem til Mons/ieu/r Mejer. da nu Paasche sidst afvigte kom, tilspurgte S/igneu/r Ole Jørgensøn Hans Olsøn om Hand Vilde fahre i Tienniste til Mons/ieu/r Mejer, der til Hand svarede, om ieg bliver iche udi Eders Tienniste, saa fahrer ieg dog iche til Mejer, der paa haver S/igneu/r Ole Jørgensøn igien taget Hans Olsøn udi Tienniste.

Hans Olsøn tilstod for Rætten at det sig saaledis udi alle maader forholdt som Ole Jørgensøn har udsagt og Sagen forchlaret.

Efter imellem Handling og Rættens persvation blev Mons/ieu/r Mejer og Hans Olsøn forligte som Sagen medst angich, \forligte/ at Hans Olsøn betalte til Mons/ieu/r Mejer udi straf for Hand haver udebleven af Tiennisten hand Citanten haver tilsagt 1 Rd og udi Processens Omkostning 1 Rd 3 mrk, hvor efter Sagen blev paa begge sider ophævet.

1734: 141

S/igneu/r Claus Lampe Contra Michel Blom.

Claus Lampe hafde ladet ind stæfne Michel Blom (Blum) angaaende Ærørige ord Michel Blom haver talet til Citanten, vide det Skriftlige stæfne maal af Dato Bergen d/en 8de Julij A/nn/o 1734.

Hvilchet Kald og Varsel Diderich Andersøn og Halvor Andersøn Holme Ved Eed med oprachte Fingre efter Loven afhiemlede at have forkyndt med lovlig 14 Dages Varsel paa gaarden Blum for Michel Bloms Sønne Kone, efter som Michel Blum ey Selv var til stæde,

Paa indstæfnte Michel Blom og Vidnerne bleve efter Loven 3de gange lydeligen paa raabt, men ingen mødte des aarsag de forelegges Samtlig at møde til neste Ting.

Mad/a/me Metthe S/a/l/ig/ Jørgen Christensøns Contra Asbiørn Hoversøn.

Mad/a/me Mette S/a/l/ig/ Jørgen Christensøns hafde ladet indstæfne Asbiørn Hoversøn forhen forpagter paa Kleppestøe. vide Original Stæfningen af Dato Kleppestøed d/en 25 Junij A/nn/o 1734.

Hvilchet Kald og Varsel Diderich Andersøn og Halvor Andersøn Holme Ved Eed med oprachte Fingre efter Loven afhiemlede at have forkyndt, med lovlig 14 Dages Varsel for indstæfnte Asbiørn Hoversøn Selv,

Dernest lod Citantinden *producerede Een Regning af Dato 17 Junij A/nn/o 1734.

Dend indstæfnte *Asbiørnsøn mødte iche, des Aarsag hand gives Lavdag at møde til neste Ting.

Formedelst ingen Videre Sager til dette Ting vare indstæfnte, blev Denne Termins Restantzer af Lau Rætten forseylet uden nogen indsigelse, og Rætten der efter op hævet.

1734: 141b

For Sartor Schibred Dend 5te Augusti 1734

Blev paa gaarden Schauge holdet Som/m/er Skatte og Sage Ting over værende Kongl/ig Maj/este/ts Foget S/igneu/r Andreas Jesen, Bøyde Lænds-Manden Simon Schoge, de Eedsvorne Lau-Rætts-Mænd: 1. Orian Kaursland, 2. Niels Midt Fielde, 3. Grim Telle er syg, des Aarsag udi Hans Stæd Vincentz Hamre, 4. Hans Hitzøen, 5. Ole Eide, 6. Thomas Stephensøn Algerøen, 7. Anders Bildøen, 8. Johannes Søre Toft med mere Ting søgende Almue,

Hvor da efter at Rætten udi Deris Kongl/ig Maj/este/ts Høye Navn Var lyst og sat, og alle til skichelighed og lydighed imod Rætten Vare formanede, blev først Ting lyste
Deris Kongl/ig Maj/este/ts Aller naadigste Forordning og andre Breve som paa Fol/io 114 findes extraherede - dernest

1. Asser Hansøn Kaurslands udgivne Schiøde til Hans Søn Knud Assersøn paa 12 Merker Smør og 12 Merker Fisk udi Gaarden Kaursland Datert Schouge d/en 5 Augusti A/nn/o 1734.
2. S/igneu/r Herman Pettersøns udgivne Obligation til S/igneu/r Peter Fasmer paa Et Hundrede Rixdr, Hvor for er Pandt sat dend af Debitore beboede Holm Buchen Kaldet med alle der paa staaende Huuser og Bygninger, saa Vel som de der under liggende Smaa Holmer, og Debitors andre ejende Midler alt efter Obligationens yderligere udviss. Datert Bergen d/en 5 Junij A/nn/o 1734.
3. S/igneu/r Halvor Dahls udgivne Obligation til Her/r Told Inspecteur Abraham Norman. Datert Bergen d/en 2 Januarij 1733 - paa Capital Courant Myndt 139 Rd.
4. Mad/a/me Margaretha S/a/l/ig/ Abraham Vessels udgivne Bøxel Sæddel paa 15 Merker Smør til Otto Andersøn udi gaarden Glesnæs med Condition at Otto Andersøn til Mad/a/me Vessel leverer ald dend Lax Hand bekom/m/er imod den ordinaire priis. Datert Lunggaarden d/en 31 Julij 1734.

1734: 142

5. Engemoe Hansøns udgivne Bøxel Sæddel til Niels Nielsøn paa dend Jorde part udi gaarden Søre Toft, som Kaldes Træet, og er 4 ½ Merker iord, dog med Condition at Niels Nielsøn ey haver noget med gaardens Rættighed at bestille. Datert Bergen d/en 4 April 1734.

Joen Sev\r/ensøn Contra Halvor Dahle.

Citanten Joen Severensøn producerede Een original Stæfning imod Halvor Dahl af Dato Bergen d/en 5te Julij 1734 angaaende Dend gield, som bem/el/te Halvor Dahl efter Hans Beviis til S/a/l/ig/ Matthias Dreschou udgiven for Visiteur Tiennistens afstaaelse er pligtig, nemlig 300 Rd, saa og at Dahl skal udi Rætten producere, det Ham paa Visiteur Tiennisten Aller naadigst med delte Benaadings Brev med Videre original Stæfningen, der for Rætten lydeligen blev oplæst, inde holder,

Hvilchet skriftlig Stefne maal Varsels Mændene Hans Simonsøn Schauge og Tosten Tostensøn Tellenes Ved Eed med oprachte Fingre efter Loven afhiemlede at have forkyndt for Halvor Dahl Selv udi Hans Huus d/en 19 Julij sidst afvigte.
Paa Halvor Dahl blev efter Loven 3de gange lydeligen paa raabt, men Hand hverchen Selv eller nogen paa Hans Vegne sig indfandt, des aarsag Hand efter Citantens begiering forelegges at møde til neste Ting og producere det udi stæfningen paaraabte Benaadings \Brev/, med videre stæfne maalet indholder.

Peder Hamres udgivne Bøxel Sæddel til Joen Joensøn paa 27 Merker Fisk udi gaarden Hammersland, som Carl Erichsøn opsagt haver. Datert Schauge d/en 5te Augusti A/nn/o 1734.

1734: 142b

Forbud af Dato 14 Maij 1734 under Stifts Befalings Mands Høy Ædle og Velbaarne Her/r Ulrich Kaases Fuldmægtigs Mons/ieu/r Ørbechs Haand at ingen i følge af Herman Pellesøns givne Privilegier, Hannem udi Sin næring maa giøre Hannem indgriben om saa skeer, da Fogeden Jesen dem derfor skal see vedbørlig strafede.

Anders Kaabeltvedts paa sin Myndtlings Bente Anfins Daatters Vegne udgivne Bøxel Sæddel til Lars Nielsøn paa Nii Marcher Fisk udi gaarden Kaabeltvedt Datert Schoge d/en 5 Augusti A/nn/o 1734.

Dend 6te Augusti blev Rætten sadt med Sam/m/e Lau-Ræts Mænd, som i gaar og eftersom Skatterne Vare annam/m/ede, blev Sagerne foretagne.

Peder Tisøen Contra Halvor Dahl.

Peder Tisøen indfandt Sig for Rætten tillige med S/igneu/r Halvor Dahl Visiterer begge Declarerende at Sagen imellem Dem var forliigt.
Kongl/ig Maj/este/ts Foget paa Sit Embeds Vegne indstillede til Rætten om iche S/igneu/r Halvor burde give noget efter Loven til straf for dend over last S/igneu/r Halvor hafde Øvet, paa det dend Meenige Almue her efter udi Deris lovlig forretning kunde nyde fred og saa ledis, som skeed er uden Aarsag blive attaqvert.
S/igneu/r Halvor Dahl uagtet Hand af Rætten blev anmodet godvillig at *afsaae (afstaae) sin Forseelse, som Hand hafde begaaet, Hvor under Deris Kongl/ig Maj/este/ts Bøder verserer, saa var Hand Dog der til iche udi Mindelighed at formaae, men forlangede Anstand udi Sagen til neste Ting, som hand med *Fogens (Fogedens) Consens blev bevilget, og alt saa er Sagen saa vidt Peder Tisøen op hævet.

1734: 143

Johannes Nielsøn Selstøe Contra Knud Larsøn Tæløe.

Johannes Nielsøn haver ladet ind stæfne Knud Larsøn for Een Øxe, hand haver taget fra Johannes Nielsøn, der om at Vidne ere indvarslede Thomas Lassesøn Østved, og Jacob Larsøn Østved.
Hvilchet Kald og Varsel Lænds-Mand Simon Schoge og Ingebreth Borsøn Søre-Tued Ved Eed med oprachte Fingre efter Loven afhiemlede at have lovlig forkyndt Knud Tæløe, og talede, da de stæfningen forkyndte med Knud Tæløes Huustroe.

Knud Tæløe blev efter Loven 3de gange lydeligen paaraabt, Men hand hverchen Selv eller nogen paa Hans Vegne Sig indfandt.

End ydermere Var ind kaldet af for indførte Varsels Mænd til at Vidne Niels Torgersøn tiennende hos Johannes Vinientsøn paa gaarden Selstøe.

Der nest begierede Citanten at Vidnerne maatte tages udi Eed til at Vidne, Hvad De om denne Sag kand være Vidende. Thi blev Eedens forchlaring for Vidnerne lydeligen op læst og Een hver i sæhr formanede om at Vagte Sig for Meen Eed. Der efter frem stod det første Vidne

1. Thomas Lassesøn, da de andre 2de Vidner Vare ud Viiste, aflagde sin Eed med oprachte Fingre efter Loven og udsagde, at imellem Paasche og Pintze Dag sidst afvigte tog Citanten Vidnet med sig {Knud} til Knud Tæløe, som var paa Vollen Ved Tæløe, Hvor da Citanten hafde sendt bud efter Knud Hand skulle kom/m/e til Ham. Da Knud kom ned til Citanten sagde Hand sig noch at Vide, De vare der komne angaaende Øxen, Johannes der paa tilspurgte Knud

1734: 143b

Paa hvad Maade Hand hafde taget Øxen her til svarede Knud at Citantens Kone Ham dend hafde Laant; der paa Vidnet spurgte Hvad Johannes Kone Sagde, da Hon laante Knud Øxen, Knud svarede Hon sagde ieg Kunde tage dend og *riide Helske fyhr i vold* (Norsk Hist. Leksikon: Helsfyr = helvetesild. I uttrykk som: helsfyr i vold, fan i vold) der til Vidnet svarede Knud, Øxen var Dig iche laant siden hon svarede Dig saaledis \Hvortil Knud tiede stille/ der efter sagde Citanten til Knud, spurgte Du iche efter Mig, da ieg var Ved Søen, Knud der til svarede Ney, Johannes sagde, Du talede med Grand Folchene om \hvor/ ieg var, og de sagde Dig hvor ieg var, Knud svarede, dend som har sagt til Dig at ieg spurgte om Dig, Løy, som Een Skielm, Johannes sagde til Slutning til Knud Hand skulde svare Ham til Øxen og \om/ Knud Vilde Være God, vilde Johannes lige saa.

2. Det Andet Vidne Jacob Larsøn Østved blev indchaldet, aflagde Eeden med oprachte Fingre efter Loven, da Hand Var formanet om at Vagte Sig for Meen Eed, og udsagde selv ord til andet lige som det første Vidne Vandt.

3. Det 3die blev indkaldet og Ved Eed med oprachte Fingre efter Loven giorde sin Deposition, da Hand om at Vagte sig for Meen Eed først Var advaret, Hvor paa Hand navnlig Niels Torgersøn udsagde: at Hand saae Knud paa Søen kom roendes, og stod paa Land, {....} da Knud Tæløe var traad paa Land spurgte Hand Vidnet, om Folchene paa Gaarden Selstøe Vare Hiemme der til Vidnet svarede ia: Knud Strax der paa spurgte om Johannes var Hieme, Vidne svare ia: Knud der

1734: 144

Efter gich fra Vidnet op til gaarden Selstøe, og mens Knud gich der op ad raabte Vidnet til Knud at Johannes var udi Løen, der paa blev iche videre talt imellem Vidnet og Knud, thi Vidnet gich paa Een Baad og Knud op til gaarden;

Formedelst Knud Tæløe iche er til stæde, saa forelegges Ham af Rætten at møde og svare for Sig til først kom/m/ende Høste Ting - om Hand noget her imod haver at sige.

Rætten lod her efter 3de gange lydeligen udraabe om nogen hafde indstæfnt flere Sager, Ingen sig indfandt, der aarsag

Denne Termins Restantzer blev forseylet uden indsigelse af nogen.

Niels Michelsøns udgivne Skiøde til Hans Simonsøn paa 8 ¼ Merker Smør udi gaarden Store Sandgolt. Datert Schoge d/en 6 Augusti 1734.

Niels Michelsøns udgivne Schiøde til Paul Hansøn paa 8 ¼ Merker Smør udi Gaarden Store Sandgaalt. Datert 6te Augusti A/nn/o 1734.

Der paa blev Rætten op hævet og Lau Rætts Mændene for denne gang Dimitterede.

For Schiold Schibred Dend 6te Augusti Aar 1734

Blev paa gaarden Sør-Eide holdet Sommer Skatte og Sage Ting over værende Kongl/ig Maj/este/ts Foget S/igneu/r Andreas Jesen, Bøyde Lænds-Manden Ole Totland, De Eedsvorne Lau-Rætts Mænd 1. Michel Nedre Tittelstad, 2. Johannes Hornæs, 3. Hans Magnesøn Gillestad, 4. Ole Magnesøn Gillestad, 5. Simon Johannesøn Mittun, 6. Niels Nedre Dyngeland, 7. Ole Rasmusøn Nedre Dyngeland, 8. Ole Housdahl med mere Ting søgende Almue,

Hvor da efter at Rætten var lyst udi Deris Kongl/ig Maj/este/ts Høye Navn og alle til Skichelighed og lydighed imod Rætten formanede

1734: 144b

Blev først Ting lyst

Deris Kongl/ig Maj/este/ts Aller naadigste Forordning og andre Breve, som paa Fol/io 114 findes extraherede.

1. Berendt Frøchens, som Forstander for de Søe-farne fattig-Huus udi Bergen, Hans udgivne Bøxel Seddel til Sin Søn Halvor Nielsøn paa Fire pund Smør og ½ Tønde Korn udi gaarden Øfsttun, efter som Halvor Nielsøn paa det Søe farne fattig-Huuses Vegne har betalt til S/igneu/r Frøchen udi Bøxel 17 Rixdaler. Datert Bergen d/en 8de April 1734. Her ved fulgte Læylændingens paategnede revers af sam/m/e Dato.
2. Edvard Londeman Kongl/ig Maj/este/ts Consistorial Raad og Lector Theologiæ Ved Bergens Dom Capitul, Hans udgivne Bøxel Sæddel til Lars Mogensøn paa ½ Løb Smør udi gaarden Rødland Bergens Lectorat benaadet. Datert Bergen d/en 31 Octobr/is A/nn/o 1733. Her ved fulgte Læylændingens paa tegnede revers.
3. Ditos udgivne Bøxel Sæddel til Niels Olsøn *Lønnigen (Lønningen) paa Et Spand Smør udi gaarden Biørgen Lectoratet benificert. Datert Bergen d/en 8de Maij 1734. Her ved fulgte Læylændingens revers.
4. Her/r Christen Thunboe Comminister til Bergens Dom Kirche, Hans udgivne Bøxel Sæddel til Lars Nielsøn paa Een halv Løb Smør og ½ tønde Malt udi gaarden Borgen i Langedahlen. Datert Bergen d/en 25 Januarij A/nn/o 1734.
5. Knud Gelmuydens udgivne Bøxel Sæddel til Niels Jonsøn paa Een halv Løb Smør og 1/8 tønde Malt udi dend Syndre halve Part i gaarden Grimen. Datert Bergen d/en 18 Junij 1734. Her Ved fulgte Læylændingens revers af sam/m/e Dato.
6. Her/r Gert Gelmuydens udgivne Bøxel Sæddel til Otto Nielsøn Tveten paa {18} Atten Marcher Smør og Een Mæhle Malt udi Gaarden Espeland af Haugs benificert Jordegodz. Datert Haugs Præste gaard d/en 28de April 1734. Her ved fulgte Læylændingens revers.

1734: 145

Mons/ieu/r Jacob Preus Procurator frem stillede Sig for Rætten for Henrich Andreas Magnus, Som Formynder for afg/aaen Told-Skriver udi Bergen Andres Jensøn Kierregaards Boen og fremlagde bem/el/te Citant Henrich Magni udstædde Stæfne maal imod S/igneu/r Henrich Vessel Kaaber-Smed boende paa Møllendahl angaaende Een Gield, som bem/el/te Vessel til forn/efn/te afg/aaen Kierregaards Sterfboe er skyldig til følge af det efter mer bem/el/te Kierregaard og Hustroe udi Aaret 1720 forrettede og Sluttede Skifte brev, Hvilchen stæfning Comparenten Preus frem lagde - Datert Bergen d/en 23 Julij 1734 - og for Rætten lydeligen blev oplæst,

Hvilchet Kald og Varsel Johan Lytchen og Rasmus Pedersøn Kalds Mænd udi Bergen og der boende Ved Eed efter Loven afhiemlede at have forkyndt i Dag 14 Dage [siden], lige som Deris paa Stæfningen skrefne forkyndelse udviser.

Dernest blev af Rætten Ved Skafferne 3de gange paa dend indstæfnte Henrich Vessel lydeligen paaraabt, Men Hand hverchen Selv eller nogen paa Hans Vegne sig indfandt,

End ydermere frem lagde Mons/ieu/r Preus Een Extract af Skifte Brevet forrettet og sluttet efter afg/aaen Anders Kierregaard og Hustroe af Dato 1ste Aug/usti 1720, saa vidt denne paa stæfnte Gield angaaer, og anviiste Comparenten til Rættens Conference original Skifte Brevet, Hvilchet *Comparencen vilde lade beroe til Domerens Ting Tiid er exspirert, i Øvrigt begierede Mons/ieu/r Preus Lau Dag for dend ind stæfnte Henrich Vessel at møde til neste Ting, som Rætten bevilgede.

Afsigt.

Efter som ind stæfnte Henrich Vessel hverchen Selv eller nogen paa Hands vegne ved Sagens paa raabelse mødte, saa forelegges Hand at møde til neste Høste Ting.

1734: 145b

Proust Tanche Cont/ra Henrich von Rechen,
vide Protocollen Fol/o 106.

Og Mødte i Dag paa Citantens Vegne Mons/ieu/r Jens Erichsøn Mønichen, producerende Een foreleggelse, Hvilchen af Lænds Manden Ole Totland og Rasmus Myrhdahl blev afhiemled,

Paa indstæfnte Mons/ieu/r von Rechens Vegne mødte Peter Johansøn Borger udi Bergen og boende paa Støelen, og frem lagde Et Indlæg af Dato 5te Augusti 1734, som lydeligen for Rætten blev op læst, tillige med Een Copie af Her/r Peder Ottesøn Schrøders Brev datert Vereide d/en 30 Junij 1733 og Een {af} Missive fra Citanten datert Bergen d/en 30 Julij 1733.

For det Øvrige Kunde Rætten iche acceptere Mons/ieu/r Mønichen at protocollere noget for Citanten efter som Hand iche af Stifts befalings Manden er bevilget at gaae udi Rætten for nogen {Rætt}, men bevilger Citanten Anstand udi Sagen at svare til neste Ting, det Mons/ieu/r von Rechen skriftlig Har \ladet/ producere.

Her Ass/esso/r von Der Lippe Contra Lars Haaland.

Paa Velædle og Velbyrdige Her/r Assessor von der Lippes Vegne mødte i dag igien Mons/ieu/r Claus Blechenberg og fore stillede, at Som Lars Henrichsøn Haaland efter overflødige af Rætten gifne opsættelse og foreleggelse iche noget til sit forsvar udi Sagen haver producert, saa vilde Comparenten Een gang for alle efter Citantens hovet og Continuations stæfninger udi Sagen paastaae endelig Dom med tilstræchelig erstatning for Processens Omkostninger, som indstæfnte Lars Henrichsøn ved sine udfluchter ....(?) efter om det har foraarsaget,

Paa

1734: 146

Dend indstæfnte Lars Haaland blev efter Loven 3de gange lydeligen paaraabt, Men Hand hverchen Selv eller nogen paa Hans vegne sig indfandt, des aarsag for Rætten blev kiendt og afsagt, Som følger.

Dom.

Citanten Velædle og Velbyrdige Her/r Commerce Raad Jean von der Lippe haver iche Alleniste Ved stæfne maal af Dato Bergen d/en 4 Julij 1732 her for Rætten til d/en 21 og 22de Julij ejusdem Anni indkaldet Lars Henrichsøn til at liide Dom for 21 Rixdr 1 mrk 8 sk, som Hand Citanten skyldig er tillige med at erstatte denne i førte Processis bekostning, Men end og Ved Continuations stæfning af dato Bergen d/en 28 Febru/arij 1733 ladet Ham atter ind varsle til at betale bem/el/te 21 Rd 1 mrk og 8 sk samt de af Lars Henrichsøn foraarsagede Omkostninger Ja Citanten har end og med Vidner til over flød beviist, at Lars Henrichsøn iche haver saaledis Ved forpachtningen paa Aarestad saaledis opført sig som Een Reedelig Forpagter som mer og anstaaer. Dend indstæfnte Lars Henrichsøn haver selv mødt for Rætten d/en 22 Julij A/nn/o 1732 og tilstaaet at være Citanten forbem/el/te 21 Rd 1 mrk 8 sk skyldig, erbydende sig gierne med Tiiden bem/el/te Penge at betale, men formeener sig at være skeed forkort med Capitalen, Hvilchet han med Vidner siger at vilde beviise, des aarsag Hand, Lars Henrichsøn, sam/m/e tiid bekom opsættelse udi Sagen, og saaledis fra et Ting {efter} til andet af Rætten er bevilget opsættelse for at forskaffe Beviis paa sit sigende, Men hid til er det iche skeed, saa at Rætten seer det Alleniste af Ham er begiert for at opholde Sagen;

Hvor fore kiendes for Ræt: at til Citanten Velædle og Velb/y/r/dige/ Her/r Ass/esso/r Jean von Der Lippe bør dend indstæfnte at betale Lars Henrichsøn

1734: 146b

at betale De paa stæfnte 21 Rd 1 mrk 8 sk og udi Processens Omkostning 6 Rixdaler og 4 mrk alt inden 15 Dage under Nam og execution ved Rættens Videre befordring efter Loven.

Her/r Regiments Qvartermæster Snel (Johan Scnell) paa Corporal Niels Andersøns Enches Vegne udstæde Arv og gields fra gaaelse. Datert Fløen d/en 28 Julij A/nn/o 1734.

Dend 7de Augusti blev Rætten igien sat med Sam/m/e Lau-Ræts Mænd.

Ananias Christopher Harberg Contra Mons/ieu/r Hans Risbrech.

Mons/ieu/r Harberg hafde til d/en 10 April sidst afvigte ladet indstæfne Mons/ieu/r Hans Risbrech vide Protocollen Fol/io 106 og mødte igien paa Citantens vegne Mons/ieu/r Hans Ottesøn producerende Een foreleggelse af Mons/ieu/r Risbrech Selv paa tegnet Ham lovlig at være anvist og forkyndt d/en 8de Julij sidst afvigte,

Mons/ieu/r Risbrev blev efter Loven 3de gange lydeligen paa raabt men Han hverchen Selv eller nogen paa Hans Vegne Sig indfandt,

Mons/ieu/r Ottosøn paastod at efter som Mons/ieu/r Risbrech hverchen til dette Eller første Ting har ladet møde for Sig og saaledis iche haft nogen indsigelse imod stæfningen eller dend der udi befattede Søgning, saa paastod Comparenten paa Fogeden Harbergs Vegne endelig Dom til betaling for den paa stæfnte Summa og udi Processens Omkostning i det mindste 6 Rixdr.

Hvor paa blev Kiendt og afsagt, som følger.

Dom.

Efter som Mons/ieu/r Hans Risbrech hverchen efter stæfnemaal eller Rættens foreleggelse haver mødt eller ladet svare for Sig angaaende De 66 Rd 2 mrk og 8 sk, Hand S/igneu/r Risbrech til Citanten

1734: 147

endnu Ananias Christopher Harberg er skyldig for udlæg {udi M} Citanten har haft at fordre udi Mons/ieu/r Risbrechs S/a/l/ig/ Frue Moders Sterfboe, og S/igneu/r Risbrech nu her for Rætten søgis for. Saa tilfindes Mons/ieu/r Hans Risbrech iche allene at betale de paa stæfnte 66 Rd 2 mrk 8 sk til Citanten Fogeden Harberg, men end ogsaa udi Processens Omkostning 2 Rd alt inden 15 Dage under Nam og execution ved Rættens Videre befordring efter Loven.

Frue Svanhielms Contra Johannes Gregorusøn.

Frue Svanhielms hafde ladet indstæfne Johannes *Gregousøn vide Prot/ocol Fol/io 20 og mødte i Dag paa Citantindens Vegne Mons/ieu/r Peder Bejer frem stillende Læns Manden Ole Totland og Skafferen, som ved Eed med oprachte Fingre efter Loven afhiemlede at de til dette Ting hafde lovlig forelagd Johannes Gregorusøn paa Haugen at møde til Dette Ting eller Dom at liide.

Dend indstæfnte og forelagde Johannes Gregorusøn blev efter Loven 3de gange lydeligen [paaraabt], Men ej mødte,

Mons/ieu/r Bejer paa Citantindens vegne paastod Dom i følge stæfne maalet,

Thi blev for Rætt Kiendt og afsagt, Som følger.

Dom.

Velædle og Velbyrdige Frue Alida Svanenhielms haver her udi Rætten ladet frem legge Een Regning paa 16 Rd 1 mrk, som Johannes Gregorusøn Hende er skyldig paa Forpagtningen af Nedre Dams gaard fra Paasche 1732 til Paasche 1733, Hvor for Hun her for Rætten Hun og paa staaer Dom tillige med Processens Omkostning. Da efterdi indstæfnte Johannes Gregorusøn baade lovlig er stæfnt og forelagt af Frue Svanenhielms og {..} iche giør dend ringeste indsigelse udi Sagen, saa til findes Johannes Gregoriusøn og bør at betale

1734: 147b

Til Citantinden Frue Alida Svanenhielms de paa stæfnte 16 Rd og 1 mrk, samt udi Processens Omkostning 2 Rd alt inden 15 Dage under Nam og execution Ved Rættens Videre befordring efter Loven.

Mons/ieu/r Henrich von Rechen Contra Stephen Enochsøn.

Mons/ieu/r von Rechen hafde ladet indstæfne Stephen Enochsøn vide Prot/ocol Fol/io 20 og mødte paa Citantens Vegne Peter Johannisøn Borger udi Bergen boende paa Stølen begierende at Læns Manden Ole Totland og Skafferen Lars Myhrdahl maatte afhiemlede foreleggelsen, som de for Stephen Enochsøn hafde forkyndt, Hvilchet Rætten bevilgede,

Der paa fremkom Lænds-Manden Ole Totland og Lars *Myhre og aflagde Deris Eed med oprachte Fingre efter Loven, at de til i Dag hafde forelagt Stephen Enochsøn boende paa Gaarden Bredvig at møde udi dend Sag hand var indstæfnt for af Mons/ieu/r von Rechen.

Stephen Enochsøn blev efter Loven 3de gange Lydeligen paaraabt, men ey mødte, thi blev efter Citantens begiering dømt udi Sagen som følger.

Dom.

Denne af Citanten Mons/ieu/r Henrich von Rechen Her udi Rætten frem lagde Dom afsagt paa Ting stædet Grimstad her udi Schibredet d/en 28 Aprilis A/nn/o 1732 - Hvor ved dend

indstæfnte Stephen Enochsøn er til dømt at betale Citanten Mons/ieu/r von Rechen for resterende Forpagtnings afgift af gaarden Schaalevig 14 Rixdr og til Omkostning 2 Rd fornyes iche allene her ved udi ald ord og puncter, Men end og Stephen Enochsøn bør at betale baade fornefnte 16 Rd {og} til Citanten Mons/ieu/r von Henrich von Rechen samt for den foraarsagede Processis Og Doms

1734: 148

kostning 2 Rd alt inden 15 Dage under Nam og Execution ved Rættens videre befordring efter Loven.

Johan Simon Cramer, Som Fuldmegtig for Her/r Commerce Raad Thomas von der Lippe og Mons/ieu/r Villum von der Lippe, Formyndere for afg/aaen Jan Møllers Barn
Contra
Mons/ieu/r Risbrech
vide Prot/ocol F/olio 107.

Mons/ieu/r Johan Simon Cramer Lod frem stille Lænds Manden Ole Totland og Skafferen Lars Myhrdahl, der ved Eed med oprachte fingre efter Loven afhiemlede, at de med 3 Ugers varsel hafde forelagd Mons/ieu/r Risbrech at møde til dette Ting, og efter forige tiltale at liide Dom.

Paa Mons/ieu/r Risbrech blev efter Loven 3de gange lydeligen paa raabt, men Hand hverchen Selv eller nogen andre paa Hans Vegne for Rætten Comparerede,

Thi blev efter Citantens begiering afsagt Dom udi Sagen, som følger.

Dom.

Mons/ieu/r Hans Risbrech er iche alleniste lovlig stæfnt af Mons/ieu/r Johan Simon Cramer, som Fuldmægtig for afg/aaen Johan Møllers Børns Formyndere og er Commerce Raad Thomas von der Lippe og Mons/ieu/r Villum von der Lippe til at betale 13 Rd 1 mrk 8 sk, som ind stæfnte Mons/ieu/r Risbrech til S/a/l/ig/ Johan Møllers sterfboe findes at være skyldig efter dend Lange bog Nr. 1 pag. 41 Men end og Lovlig forelagd; Da efter di Mons/ieu/r Hans Risbrech iche giør Ringeste indvending imod Kravet, saa tilfindes Mons/ieu/r Hans Risbrech at betale til Mons/ieu/r Johan Simon Cramer de paa stæfnte 13 Rd 1 mrk {og} 8 sk og udi Processens Omkostning 2 Rd alt inden 15 dage under Nam og execution ved Rættens videre befordring efter Loven.

1734: 148b

Formedelst ingen flere Sager vare ind stæfnte til dette Ting eller nogen efter 3de ganges lydelige paaraab sig indfandt, saa blev Sage Tinget op hævet og denne Termins Restantzer forseyled, Rætten der efter op hævet for denne sinde.

Jehova Juva.

Schiold Schibred, Dend 19 Octobr/is A/nn/o 1734

Blev paa gaarden SørEide holdet Høste Skatte og Sage Ting for Schiold Schibreds Almue over værende Kongl/ig Majestets Foget S/igneu/r Andreas Jesen Bøyde Lænds-Manden Ole Totland De Eedsvorne Lau-Rætts Mænd 1. Michel Nedre Tittelstad, 2. Johannes Hornees, 3. Hans Magnesøn Gillestad, 4. Ole Magnesøn Gillestad, 5. Simon Mittun, 6. Niels Nedre

Dyngeland, 7. Ole Nedre Dyngeland og 8de Ole Hausdahl med mere Ting Søgende Almue,

Hvor da efter at Rætten udi Deris Kongl/ig Majestets Høye Navn Var lyst og alle til skichelighed og Lydighed formanede imod Rætten, blev først Ting lyste

Deris Kongl/ig Maj/este/ts aller naadigste Forordning angaaende Besvangrelse, og det der af paa staaende Egteskab. Datert Friderichsbergs Slot d/en 5 Martij A/nn/o 1734.

Deris Kongl/ig Maj/este/ts aller naadigste Forordning anlangende Kircherne i Norge. Datert Hirtzholms Slot d/en 13 Augusti 1734.

Bischop Oluf Cosmisøn Bornemans udgivne Bøxel Seddel til Niels Erichsøn Soldat paa To pund Smør Phanøe Præste boel benaadet. Datert Bergen d/en 17de Februari 1734.

Her/r Consistorial Raads og Lectoris Edvard Londemans udgivne Bøxel Sæddel til Salomon Larsøn Ulsmog paa Een Løb Smør udi gaarden Haarnees Datert Bergen d/en 10de Octobr/is 1733. her ved fulgte Læylændingens paategnede revers af denne Dags dato.

1734: 149

Ditos udgivne Bøxel Sæddel paa 10 ½ merker Smør udi Gaarden Myhren. Datert Bergen d/en 17 Martij A/nn/o 1734 til Lars Johansøn. Her Ved fulgte Læylændingens paa tegnede Revers af denne Dags dato og hôc Lucô.

Velærværdige Her/r Jens Jonsøn Mariagers udgivne Bøxel Sæddel til Lars Henrichsøn paa Een Løb og Nii Marcher Smør udi gaarden Lieland Datert Bergen d/en 11te Januarij A/nn/o 1734.

Mad/a/me Marthæ Elisabeths S/a/l/ig/ Her/r Nicolaj Hesses udgivne Schiøde til Michel Iversøn paa gaarden Voxboe (Vågsbø) af Skyld 1 pund Smør. Datert Børnes vogen d/en 1 Decembr/is A/nn/o 1733.

Consistorial Raad og Lector Edvard Londemans udgivne Bøxel Sæddel til Lars Larsøn Hoepe paa Et pund Smør 1/6 Tønde Malt og 1/3 Faaer i gaarden Øvre Mittun, som Ole Rasmusen tilforn har beboet. Datert Bergen d/en 22 Maij 1734.

Dend 20de Octobr/is blev Rætten igien sadt med foran førte Lau-Rætts Mænd.

Efter at Skatterne Vare oppe baarne blev begyndt med Sage Tinget.

Henrich Magnus Contra Henrich Vessel.

Mons/ieu/r Jacob Preus paa Citantens vegne mødte atter i Dag producerende Een foreleggelse, som for indstæfnte Henrich Vessel af Ole Eches og Christian Drejer skal være forkyndt efter Mons/ieu/r Preuses sigende, men Hvem de 2de Personer ere Veed Rætten iche, siden de ey her ere tilstædde. Preus gav til kiende for Rætten at Hand af Dom/m/eren har faaet beskreven dend passerede Lou Dags foreleggelse under Dom/m/erens egen Haand, og Hvilchen Preus haver ladet forkynde for Henrich Vessel af Bergens

1734: 149b

Byes Raadstue Tien/n/ere, andre Mænd har Rætten iche siufntes at give dend indstæfnte Varsel Ved, skiøndt de ere uden Ting Lavet, sæhr siden Sagen Ved første incamination dend indstæfnte haver faaet lovlig 14 Dages varsel, og hvor paa er fulgt Rættens lovdags foreleggelse, thi protesterede Preus, at ingen efter Hans Principals Stæfning U-opholdelig bliver paakiendt, iche allene udi hovet Summen, som lovlig er *blev paa søgt, hvor under det og Ved Dom/m/eren tagis i Rætsindig over veyelse, hvad der hviler under Søgemaalet følgelig dend u-svæchede skifte Decision, og der nest at Citanten nyder hans billige Omkostningers erstatning, i det mindste med 12 Rd - Hvor om Hand paa stod Dom protesterende imod ald vidtløftig indhold, omkostning og penge spilde og des lige, i fald Rætten imod forhaabning skulle tillade dend indstæfnte, som nu iche møder Ved sagens forelegelse, eller lader møde for sig, nogen *udsættetelse,

Afsigt.

Efter som det er dend heele Lav Rætt bekiendt, at dend ind stæfnte Henrich Vessel haver fra i gaar til [i?] dag Klochen

1734: 150

Halv 3 været her og biet efter Mons/ieu/r Preus at Hand skulde sig indfundet, paa det Sagen strax kunde blive foretaget, som og virchelig hafde skeed, dersom Preus før hafde kom/m/et for Rætten, saa i hen seende S/igneu/r Henrich Vessel er Een Haand verchs Mand, der skal leve af sine Hænders Gierning, og hver Time Hand er fra sit Huus og Hiem for Ham er meget kostbar, des aarsag Hand bevilges opsættelse I Sagen, efter Hans S/igneu/r Vessels forlangende til neste Ting, paa det S/igneu/r Vessel sig iche skal beklage [sig] af Rætten imod Loven at Være over iilet - til dett

Proust Tanche Contra Henrich von Rechen.

Citanten Her/r Proust Tanche lod producere Eet Indlæg, Ved Eet Bud fra Bergens Bye, blev det *lever til Mons/ieu/r Ludvig Lem, som efter Hans sigende skal have været \Ham/ til skichet fra Jens Erichsøn *af Møinichen, Hvilchet for Rætten lydeligen blev op læst, og er datert Bergen d/en 18 Octobr/is 1734.

Paa Henrich von Rechens Vegne over leverede Mons/ieu/r Peder Bejer Sorenskriveren et brev hvor ved hand forlanger anstand udi Sagen til neste Ting at besvare Citantens i Dag ind givne Indlæg, der udi var

1734: 150b

Indlagt Een attest udgiven af Claus von Rechen og Jens Hyll Datert Bergen dend 19de October 1734 om at Citati gaarder siden 1715 haver været bort forpagtet.

Afsigt.

Rætten kand iche andet end tillade S/igneu/r Henrich von Rechen dend begierte anstand udi Sagen til neste Ting, for at besvare Citantens indgivne indlæg, Saa kand og Citanten Communiceris Gienpart til at besvare dend af von Rechen producerte attest.

Dend 21de Octobr/is blev Rætten igien sadt med Sam/m/e Lau-Rætts Mænd

Og som ingen Sager Vare indstæfnte blev Restantzerne over de ordinaire Skatter oplæste, *oplæste, som af Almuen blev forseylet uden ald indsigelse og tilstaaet.

Selv Eyermandtalet blev og lydeligen oplæst og uden ald indsigelse tilstaaet des aarsag forseylet.

Fogeden tilspurgte Almuen Hvor mange Miile, der er fra Bergens Bye og Her til Ting stædet, der til de samtlig svarede 2de Miile tilstaaende der hos at Dem altid af Fogeden er Rigtig betalt baade Hans og Sorenskriverens Skyds nemlig 4 sk af Miilen.

Almuen til stod og at af gaarden Unneland siden aftaget der paa 1714 er skeed Hvilchet de Eenstemmige forchlarede, at dennem iche var bekiendt nogen forbedring.

Mølle Skatten, som udi dette Aar Hans Majestet er tilfalden blev og oplæst for Rætten og af Almuen, som var nærværende tilstaaet.

1734: 151

Fogeden tilspurgte Almuen om iche alle er Vel bekiendt, at Steene Gaard udi Schiolds Schibred beboes af Assessor Villum Hansøn, og at Hand der paa holder Dug og Disk, lige saa *af (at) Hand og Hans Familie Søger Guds Tienniste udi Phanøe Kirche, Hvor under Steene Gaard ligger, og yder ofte og andre Rettigheder til Phanøe Præste Gields Præster, der til de svarede Ja.

Lænds Mand Ole Totland tilstod sin Løn for Aar 1734 nemlig 4 Rixdr og at Han var got giort og betalt Munderings Penge af 1 ½ Løb S/mør/s Skatte skyld med 4 mrk 8 sk.

Post Manden og at have faaet sin Post Løn for Aar 1734 nemlig 2 Rd 4 mrk og at Hand Post Manden nemlig Marcus Borge Var got giort Munderings Penge af Dend Ham tillagde Post gaard Borge nemlig 3 mrk,
Post manden var iche Selv tilstæde men Lænds Manden Ole Totland tilstod det paa Hans Vegne.

Almuen paa Fogedens tilspørgelse tilstod

1. At ingen Forandring med Skatte Matriculen eller Jorde bogen udi dette Aar enten Ved aftag eller paalæg skeed er, som ellers aller naadigst var approbert.
2. Dend tilstod og at Deris Kongl/ig Maj/este/ts eget beholdne og benificerede Godz er det sam/m/e, som det Aar 1717 befantes og der af ey siden noget er for byttet.
3. Almuen forchlarede at ey noget Strand Vrag, paa dette Skibreds grunder udi dette Aar er falden eller Funden.

1734: 151b

4. At Her i Skibredet ey findes Sauger Hvor paa Skiæris Bord, som til Skat for dette Aar kunde beregnis, der blev og til staaet.
5. At ey nogen Huus-Mand eller Strand sider, som bruger Haand Værcher, Øltapperie, eller i andre Maader sig ernærer og til nogen Kiøbsted er Borger, sig her udi Skibreddet opholder.
6. At Her i Skibredet ey findes Andre Huus-Mænde, som bruger Haand Værcher eller haver nogen anden Næring at leve af, eller beboer Deris egne Huuser og der for for Dette Aar har skattet eller kunde skatte.

7. At Her ey findes Peber Svenne eller andre Leedige Karle, som hver iseer ere boesatte eller Tienner udi Aars Tienniste, eller nogen saadanne, som bruger Kiøbmandskab med Heste og Slagtefæe eller andre Saadanne Vare.

8. Almuen blev tilspurgt om noget Arveløs forbrudt Odel eller Kiøbe Godz Hans Kongl/ig Maj/este/ts dette Aar 1734 er tilfalden, item 6 og 10 Penge eller og Forlovs Penge for Arvs afførsel eller noget Slags Boes Laad ligeledis av dette Aar, nogen 60 eller 3-40 Laad Sølvs Bøder tildømt, eller slagsmaals eller andre deslige store straf Bøder Hans Kongl/ig Maj/este/ts er til dømt, item om der der paa

1734: 152

Her/r Ass/esso/r og for Stifts Amtskriver Villum Hansøns Seqvestrerede og udi dette Skibred beliggende Jorde Gods, nogen første Bøxel i dette Aar var falden at beregnes - Der til de svarede ney.

Lænds Manden Ole Totland og Lars Myrhdal, som Ole Hausdahl tilstode for Rætten at De efter Stifts Amts-Mandens forlangende hafde Været udi det Huus Fløen Ved Bergen for at besigte Mogens Lille Tvedt, som af Een anden Bonde Ved Nafn Niels Øfsttu var ilde slaget, og med handlet, Hvilchen Sag her for Rætten til Deris Kongl/ig Majestets interresses Observation ey er paatalt.

Sluttelig blev op næfnt Lau Rætts Mænd som til stundende Aar 1735 Rætten skal betienne. nemlig 5 af de for hen Eedsvorne. 1. Halvor Biørndahl, 2. Torger Bircheland, 3. Stephen Mittun, 4. Ole Sandal, 5. Lars Myrdahl, og 3de af Nye 1. Ole Knudsøn Riple, 2. Ole Størchesøn Lund, 3. Anders Nielsøn \d eldre/ Bratland:

Hvor nest Rætten blev op hævet.

Sartor Schibred Dend 22de Octobr/is A/nn/o 1734.

For bem/el/te Schibreds Almue blev paa Gaarden Schoge holdet Skatte Sage og Restantz Ting over værende Kongl/ig Maj/este/ts Foget Andreas Jesen, Bøyde Lænds-Manden Simon Schoge, De Eedsvorne Lau Rætts Mænd nemlig 1. Orian Koursland, 2. Niels Mid Fielde, 3. Vicentz Hamre, 4. Hans Hitzøen, 5. Ole Eide, 6. Thomas Algerøen, 7. Anders Bildøen og 8. Johannes Søre Toft med mere

1734: 152b

Ting søgende Almue,

Hvor da, efter at Rætten I Deris Kongl/ig Maj/este/ts navn Var sadt og alle til Skichelighed og lydighed imod Rætten var formanede, blev først Ting lyste De Kongl/ig Aller naadigste Forordninger, som paa Fol/io 148 findes extraherede, der nest

1. S/igneu/r Henrich Bruuses Odels-Rættigheds Tillysning til hans Sviger-Moders Mad/a/me Boel S/a/l/ig/ Jonas Heltes Odels Gaard Søre Toft og Penge Mangel. Datert Bergen d/en 12 Octobr/is 1734.

2. Engemon Hansøns udgivne Skiøde til Johannes Mogensøn paa 40 Marcher Fisk udi gaarden Toften. Datert Bergen d/en 19de Octobr/is A/nn/o 1734 - tillige med halve parten af Et Huus, Hvor Niels Grimsøn nu beboer, saa og Een part af Laxe Vaagen Riise Nouen Kaldet og Aaderholmen.

3. Ditos udgivne Skiøde til Peder Endersøn paa 64 merker Fisk udi Dito gaard tillige med Et Huus-Mands Huus, Hvor Niels Nielsøn nu i boer, saa Een Part i Laxe Vaagen Riise kaldet og Aaderholmen. Datert Bergen d/en 19 8br (Octobris) 1734.

4. Ditos udgivne Skiøde paa 40 merker Fisk udi Dito gaard Toften med halve parten udi Et Huus, hvor Niels Grimsøn nu iboer samt Een part af Laxe Vaagen Riise Nouen Kaldet og Aaderholmen til Ole Salmonsøn. Datert Bergen d/en 19 Octobr/is 1734.

5. Afkald udgivet af Ulrich Friderich Lau til Ole Hansøn Schoge for sin Kiæriste Birgitthe Knuds Daatters Arv 69 Rd 1 mrk 5 sk. Datert Bergen d/en 2 7br (Septembris) 1734.

6. Engemon Hansøns udgivne Bøxel Sæddel til Niels Grimsøn, paa dend Jorde part udi Hans gaard Søre Toft som kaldes Træet, som er 4 og Een halv March Fisk. Datert Bergen d/en 1 Octobr/is 1734.

7. Lars Larsøn Tønnevigs udgivne Bøxel Seddel til Ole Johansøn paa 1 pund og 3 Merker Fisk udi gaarden Tønnevig. Datert Schoge d/en 22 Octobr/is 1734.

Jens Ulvesøns udgivne Schiøde til sin Søn

1734: 153

Michel {Jonsøn} Jensøn paa 1 pund og 3 merker Fisk udi gaarden Øfre Børnes. Datert Schauge d/en 22 Octobr/is A/nn/o 1734.

8. Matthias Rasmusøns udgivne Bøxel Sæddel til Carl Erichsøn paa 2de Qvit udi gaarden Solsvigen, Datert d/en 12te Augusti A/nn/o 1734 paa Solsvigen gaard. Her Ved fulgte Læylændingens paategnede Revers af sam/m/e Dato.

9. Stifts-Proust Peter Matthisøn Tanches udgivne Bøxel Sæddel til Thomas Nielsøn paa 18 Marcher Fisk udi gaarden Gaulen i Fields Sogn Ved Vatne Strømmen, som Arent Nielsøn, Hvis Enche Thomas Nielsøn Egter, tilforn brugt haver, Datert Bergen d/en 16de Octobr/is A/nn/o 1734. Her ved fulgte Læylændingens Revers af sam/m/e Dato.

10. Ditos udgivne Bøxel Sæddel paa 18 merker Fisk udi Gaarden Gaulen til Thomas Nielsøn, Hvilchet brug hans Fader Niels Andersøn haver brugt tilforn. Datert 16 Octobr/is A/nn/o 1734 - Her ved fulgte Læylændingens Revers af sam/m/e Dato.

11. S/igneu/r Frantz Jacob Vulfs udgivne Bøxel Sæddel til Adser Jensøn paa 12 merker Smør og 6 merker Fisk udi Gaarden Søre Echerhofde. Datert Bergen d/en 7 Octobr/is A/nn/o 1734.

12. Knud Larsøn Thæle og Johannes Jacobsøn Thæle Deris udgivne Bøxel Sæddel paa 2 pund og 3 Merker Fisk udi gaarden Søre Fielde {D} til Mogens Nielsøn. Datert 22de Octobr/is A/nn/o 1734.

13. Adser Jensøn Echerhofdes udgivne Schiøde til Sin Broder Villum Jensøn paa 1 pund 4 ½ March Fiskes Leye udi gaarden Søre Fielde. Datert Schouge d/en 22 Octobr/is 1734.

14. Kari Jacobs Daatters med sin Lauverge Henrich Søre Biørøen {udg} og Anders Kobeltveds paa sin Myndtlings Kari Ørjans Daatters Vegne udgivne Skiøde til Hans {Ørjansøn} Øriesøn paa 6 ¾ siger Sex og Tre fierendeel March Smør udi gaarden Nøre Biørøen. Datert Schauge d/en 22 Octobr/is 1734.

15. Kari Jacobs Daatters udgivne Skiøde tillige med sin Lauverge Henrich Søre Biørøen paa 6 ¾ Merker Fisk udi gaarden Nore Biørøen til sin Søn Ole Ørjensøn. Dat/ert Schouge d/en 22 8br (Octobris) 1734.

1734: 153b

Dend 23 Octobr/is blev Rætten igien sadt med sam/m/e Lau-Rætts Mænd.

Mons/ieu/r Hans Ottesøn mødte paa Ædle Told Inspecteur Abraham Normans Vegne og frem lagde Een imod Told Betient Halvor Dahl under Dato 2den Octobr/is nest leden udstæde Stæfnemaal for gields fordring, men for saa Vidt dend paa stæfnte Obligations Capital og Renter angaar tilstod Comparenten at være af Debitore betalt siden stæfnemaalet udgich, saa at Citanten nu ichun haver at paastaae Den for dend øvrige prætention, for Hvilche hand producerer Special Reigning Datert d/en 23 hujus paa Summa 123 Rd 4 mrk 2 sk, hvor paa for hen allerrede er betalt 30 Rd, efter Stefne maalets formeld, saa at i dend endelig Rest bliver 113 Rd 4 mrk 2 sk til hvis betaling Hand paastod Dom med refusion for Processens forvoldte Omkostning.

Paa dend indstæfnte Halvor Dahls vegne mødte Mons/ieu/r Henrich Pilegaard og tilstod stæfnemaalet for Halvor Dahl lovlig at være forkyndt og i øvrigt begierede Sagens Anstand til nest holdende Ordinaire Ting, da Hand, S/igneu/r Dahl, med sin lovlig indsigelse imod dend fremlagde Reigning Vil indkom/m/e.

S/igneu/r Ottesøn paa Citantens Vegne indstillede dend begierte Tiid til Rætten med saa skield, at Halvor Dahl vorder paa lagt at indkom/m/e med Hvis Hand imod søgning kand have at frem legge, og Sagen paa sin siide at slutte.

S/igneu/r Pilegaard erchlærede paa Halvor Dahls Vegne at Hand ingen ulovlig ophold skal foraarsage og i øfrigt refererede Hand sig til sit forige, og vendtede at nyde dend forlangte Anstand.

1734: 154

Afsigt.

Rætten bevilger dend indstæfnte Halvor Dahl opsættelse i Sagen at svare til neste Ting til Hvilchen Tiid bem/el/te Dahl og forelegges eller advares at indgive sin indsigelse imod dend af Citanten frem lagde Reigning.

Sivert Rasmusøn Contra Halvor Dahl.

Mons/ieu/r Ottesøn mødte paa Sivert Rasmusøns Vegne og frem lagde Hans imod Halvor Dahl udstæde stæfning af d/en 2 Octobr/is, som for Rætten lydeligen blev oplæst, saa producerede og Mons/ieu/r Ottesøn dend i stæfne maalet belovede Regning for de laante effecter beløbende 13 Rixdr og 3 sk og for saa Vidt Halvor Dahls Tienner Absolon Clausøns kost hold angaar, da anviiste Comparenten bem/el/te Absolon Clausøns Edelige forchlaring af dato 12te Augusti passato til Vitterlighed under teignet af Mons/ieu/r Henrich Kobroe og Mons/ieu/r Lydens, Hvilchen for Consistorial Rætten i \en/ anden der ind stæfnte Sag imod Halvor Dahl efter fore gaaende stæfne maal skal indgives, som i blandt andet melder saaledis under Hans Sahlig hed, at imidlertid ieg i De Aaringer 1730 og 1731 var i Tienniste hos bem/el/te Halvor Dahl har ieg 1 ½ Aars Tiid efter Hans anordning nødt Kost hold hos forbem/el/te Mademoiselle Kirsten Siverts Daatters Dods Fader S/igneu/r Sivert Rasmusøn, Af Hvilchen Original Eedelig forchlaring om det skulde fornødiges og Rætten det skulde forlange Comparenten til neste Rætt eller forinden Dom afsiges i Sagen Vil producere vidimeret Copie og originalen

1734: 154b

Hvilchen Hand, Ottesøn, som meldt, imidler tiid udi Een anden Sag behøver da tillige in originali til conference anviiser.

Mons/ieu/r Henrich Pillegaard mødte paa dend indstæfnte Halvor Dahls Vegne tilstaaende paa bem/el/te Dahls Vegne at Hand, Dahl lovlig udi denne Sag og \til/ dette Ting var

indvarslet, og ellers reserverede Halvor Dahl sin lovlig indsigelse imod Søgs maalet in genere (generere? = produsere, frembringe) til nest holdende Ting, men Hvad de af Citanten paa beraabte instrument angaaer, som Halvor Dahls forige Tiennere i Faveur af Actor skal have udgivet og underskrevet, da maatte S/igneu/r Pilegaard Erindre, at sam/m/e Document iche for Rætten er bleven læst og paaskreven, som vedbør, men allene nogle ord der af, Ved Mons/ieu/r Ottesøn ført til Protocol, Hvor for Pilegaard Vild formode at S/igneu/r Ottesøn bliver tilhold sam/m/e Document enten in Originali i Rætten at lade forblive eller og Vidimeret Copie der af under sin Haand, saa fremt noget der over i Sagen skal reflecteris, efterdi Pilegaard ellers iche veed, hvor Halvor Dahl skal søge gienpart der af, naar Hand sin indsigelse i Sagen skal Formere.

Mons/ieu/r Ottesøn der til svarede, at Hand gierne er til freds med, at det om meldte Original Document nu ord lydende bliver op læst, som og skeede, af sam/m/e Document lovede Mons/ieu/r Ottesøn inden denne Rætten blev ophævet under sin haand at indlevere Copie, paa det at Vidtløftighed kand {.i} Eviteris (unngås)

1734: 155

Der paa blev bem/elte Documenter paategnet i Rætten at være frem viist.

Afsigt.

Rætten tillader Halvor Dahl anstand i Sagen til neste Ting, for at frem kom/m/e med Det hand imod denne Søgning kand have at erindre.

Afkald udgivet af Erich Pedersøn udi Nord Fiord til Ole Nielsøn Børnæs for Annæ Knuds Daatters Arv beløbende sig til Capital 69 Rd 1 mrk 5 sk: Datert Bergen d/en 20 Augusti A/nn/o 1733.

Lars Dahles og Michel Schoeges oprettede Contract af indhold: at Lars Dahle giver dend gode Mand Michel Schoge sin Kiære Daatter Marthe Lars Daatter til Kiæriste, og der nest Lover Michel Schoge at Hans Fæste møe Marthe Lars Daatter skal efter hans Død for hendes Livs Tiid at regne, om Hun Michel Schoge overlever, nyde og bruge halv deelen af hans eyende gaard Schoge u-paatalt af Hans Børn, og hvad Jorde Godz Hon til Michel Schoge indfører, dets under liggende Laxe Vaag skal Lars Dahle for billig Lands Laad bruge sin Livs Tiid, Sam/m/e Egteskabs foreening de paa begge sider kraftigst stadfæster med Deris egne Boemerche og Dannemænds over værelse. Datert Schoge d/en 22 Octobr/is 1734.

Jon Sørensøn Contra Halvor Dahl.

Citanten John Sevrensøn producerede Een foreleggelse, Hvor efter Hand paa stod at dend indstæfnte Halvor Dahl følgelig stæfne maalet og foreleggelsen bør frem kom/m/e med Hvad hand der imod maatte have, Hvor efter Citanten Da Vild frem kom/m/e med hvad Hand agter fornøden til Sagen;

Mons/ieu/r

1734: 155b

Henrich Pilegaard paa Citatus Halvor Dahls vegne tilstod Halvor Dahl foreleggelsen lovlig at være forkyndt, men der hos erchlerede, at Halvor Dahl, iche veed sig noget til S/a/l/ig/ Matthis Drosches Sterfboe skyldig at være, og alt saa faaer Citanten frem legge lovlig beviis, saa fremt hand formeener sig paa Sterfboens Vegne noget hos Dahl at kand til gode kom/m/e.

Citanten frem lagde Halvor Dahls Beviis af 25de Augusti 1731, Hvor udi Halvor Dahl har accorderet nu afg/aaen Matthis Dreschou for Visiterer Tiennisten i Buchen 300 Rixdr, Dette

har Halvor Dahl iche Ved den af Dend Constituerede Soren skriver Jens Møinichen udi Droscheus Sterfboe d/en 12 Xbr (Decembris) 1732 begyndte og d/en 5te April inde værende Aar udstæde dog Uendelig Skifte forretning Virchelig til staaet at være Hans nemlig Halvor Dahls eget udstæde og med egen Haand under skrevet Beviis hvor om Citanten og frem lagde dend paa beraabte og om meldte Forretning, af hvilchen Citanten begierede for saa Vidt Sagen Ved kom/m/er i dend forventende act at maatte extraheris, og som Lovens 5 B/og 1 C/apitul 1 og 2 Art/icul udtrøchelig foreskriver, at alt hvad Een love med Haand og Mund det er Hand pligtig at holde, saa Vilde Citanten formeene, hvad lovlig indsigelse dend ind stæfnte der imod kand have at indvende, der paa blev først beviiset, og det Citanten Alleguerde af(?) bem/el/te

1734: 156

Skifte forretningen lydeligen op læst.
Mons/ieu/r Pilegaard paa Citati Vegne kunde iche melde sig med nogen indsigelse imod De frem lagde Documenter, førend Citanten har fast \sadt/ sin Sag ved i Rætte sættelse, at Hand kand see, hvor vidt prætentionerne endelig strækcher sig, men naar det er skeed, skal Hand frem legge, der imod, hvad fornøden eragtes.
Citanten svarede at det er læt at udfinde af de frem lagde beviiser, saa Vel som stæfne maalet hvad Citantens paastand der efter er og lovformelig bliver, saa at dend exception hafde været ufornøden.
Mons/ieu/r Pilegaard Ville hos Citanten fornem/m/e om Hand iche udi sterfboet efter S/a/l/ig/ M. Dreschau har forefunden et original brev fra Det Høy lovlig Kongl/ig Rente Camer til S/a/l/ig/ Dreschou ergangen under 13de Octobr/is 1731, hvor Ved Ham blev Communiceret, at dend Ansøgning, som grundede sig paa dend af Citanten nu frem lagde Halvor Dahls forpligt iche kunde Hans Kongl/ig Maj/este/ts forestillet imod Forordning af 20 Febr/uarij 1717 - saa og om Hand iche i samme sterfboe har forefunden Een seenere forEening imellem S/a/l/ig/ Dreschou og Halvor Dahl om Tiennistens afstaaelse under 1 April 1732 - af dend S/a/l/ig/ mand selv under skrevet - eller i Mindste Gienpart.
Der af Citanten erchlerede Sig, at Hand iche for hen har Vidst af de nu om spurgte Documenter at sige, Ellers maatte Citanten erindre, at det Høy Kongl/ig Rente Cam/m/ers Missive er skreven til Halvor Dahl indeværende Aar, som er 2de Aar efter M: Dreschous død, det maatte og observeris at De Høye Herrer udi bem/el/te Skrivelse sluttelig siger, at De iche Vil

1734: 156b

mellere sig med dend Dispute, som kand være imellem Dreschous Arvinger og Halvor Dahl, hvilchet og sam/m/e dispute om dend bliver i Rætte lagd udviiser.
Mons/ieu/r Pilegaard producerede der nest Halvor Dahls egen hændige under skrevne indlæg af gaars dato tillige med 4re der ved paa beraabte Documenter fra Lit/ra A: til D: Inclusive, som blev for Rætten begiert i Acten at maatte indføres Hvor af originalerne blev af Ham til bage tagen efter at Copiene for Rætten vare Confererede. Mons/ieu/r Pilegaard begierede at S/igneu/r Halvors svar paa skifte Rættens tilspørgelse i det af Citanten frem lagde Skifte brev tillige maatte i denne Act incorporeris, og at Rætten behagelig Vilde observere at Sam/m/e Skifte forretning iche enten af Halvor Dahl eller nogen paa Hans Vegne er under skreven.
Citanten for iche at op holde Rætten begierede Copie af det Halvor Dahl Ved S/igneu/r Pilegaard har ladet frem legge at besvare til neste Ting,

S/igneu/r Pilegaard indstillede til Rætten, hvor vidt dend forlangede Anstand kand bevilges, efter dem af Ham i Sagen producerede klare bevisligheder.

Afsigt.

Rætten tillader Mons/ieu/r John Sørensøn, der selv er Citant dend begierte Anstand - Da Vedkom/m/ende møder efter Varsel.

Knud Larsøn Thæle frem kom for Rætten og i Rætte lagde Een stæfning imod Johannes Selsteen Datert Thæle d/en 4 Octobr/is A/nn/o 1734,

Hvilchet Kald og

1734: 157

Varsel Hans Simonsøn Schouge og Niels Michelsøn *store Store Sangolt ved Eed med oprachte fingre efter Loven afhiemlede at have forkyndt for de i stæfningen Navn givne med mere end 14 Dagis Varsel.

Dend indstæfnte Johannes Selsteen Vare Selv nærværende Ved Rætten,

Der paa blev Eedens forchlaring lydeligen oplæst for Vidnerne, og de alvorlig formanede om at Vagte sig for Meen Eed, og efter at Vidnerne Vare Separerte, blev det første Vidne

Grim Michelsøn Nipen taget {...}, som efter aflagde Eed med oprachte Fingre efter Loven udsagde: At i Vaar sidst afvigte Var Vidnet paa pladsen Vollen for at Kiøb sig for Een skilling Tobach, og som hand der indkom skiænchede Konen ham med Een Pot Øl, og som Vidnet der sad hørte Hand at Johannes Selsteen spurgte Knud Thæle, hvor det kom sig at Knud Kom i Johanneses Huus og Vilde holde Røverie, og ey snachede med Johannes Selsteen, der paa tilspurgte Knud Johannes om Hand hafde giort Røverie i Hans Huus, Knud spurgte end ydermere om Johannes Vilde staae med det, der til Johannes svarede Ja.

Ole Larsøn frem kom ligeledis efter stæfnemaalet og aflagde sin Eed med oprachte Fingre efter at formaning til ham var giort om at Vagte sig for Meen Eed, Vandt og udsagde: At Hand Vidnet var i Vaar sidst afvigte paa Vollen, da hørte Vidnet at Knud Thæle Sagde eller spurgte Johannes Sælsteen Hvor for Hand kom til Knud med To Mænd, der til svarede Johannes Knud: Du Kom til Mig ligesom Du Vilde

1734: 157b

Røve Mit Huus, Der til svarede \strax/ Knud Vild Du staae Ved at ieg haver Røvet dit Huus, der til Johannes svarede ia, Knud strax skiød til Vidnet. Hvad der ellers er passert imellem Dem Veed Vidnet iche;

Malene Gunders Daatter Mons Pedersøns Hustroe boende paa gaarden Thæle, hvor Hon er Huus-Kone, frem kom aflagde sin Eed med oprachte Fingre efter Loven /: da Hon først var formaned om at Vagte sig for Meen Eed :/ Vandt og udsagde: At Hon Tvende gange haver været hos Johannes Kone paa Gaarden Selsteen for at Kræve Een Jern Biile, dend første gang blev Vidnet af Johanneses Kone svaret at Knud ey Kunde faae Biilen fordi Hendes Søn ey var hiem/m/e, Dend anden gang svarede Johannes Kone, efter at Vidnet hafde sagd til Johannes Kone at Knud skulle have Biilen, fordi hand den hafde kiøbt, at dersom Knud hafde Kiøbt Biilen da skulde Hand faae dend, De skulde ey forholde dend for Ham, men Vidnet Veed iche noget om dend Øxe, der tilforn er Vidnet om.

Efter at Vidnerne saa ledis vare afhørte begierede Begge Parter Dom udi Sagen.

Rætten tilspurgte begge Parter om de Ey uden at lade afsige Dom udi \Sagen/ Vilde i Mindelighed forliggis, Hvortil De ey Vare at formaae,

Thi blev for Rætt Kiendt [og] afsagt, som følger - af os samtlig.

Dom.

Denne Sag er af følgende beskaffendhed: Johannes Nielsøn Selstøe haver til d/en 5 og 6te Augusti sidst afvigte, Da Som/m/er Tinget blev holdet for dette Skibreds Almue, ladet stæfne her for Rætten Knud Larsøn

1734: 158

Thæle for Een Øxe Hand Knud Thæle skal have taget fra Citanten Johannes Nielsøn Selstøe, Til at beviise sam/m/e sit Søge maal haver Citanten ført her for Rætten 2de Vidner nemlig Thomas Lassesøn og Jacob Larsøn Østved Hvilche begge Eenstemmende Vidner, at De imellem Paasche og Pintz Dag sidst afvigte Vare med Citanten paa Vollen, Hvor fra Citanten sendte bud efter Knud Thæle, og da Knud Kom sagde Hand strax, at Hand Vidste de der vare Komne angaaende Øxen, Citanten Johannes Selstøe tilspurgte {der paa} Knud Thæle paa hvad Maade hand hafde taget Øxen, Knud Thæle der til svarede, {at} Johannes Selstods Kone ham dend hafde Laant, begge Vidnerne tilspurte Knud hvad Johannis Nielsøns Kone Sagde, da Hun Ham laante Øxen, Knud svarede Hun sagde ieg skulde tage dend Helske Fyhr i Vold, Begge Vidner der til svarede og sagde til Knud Øxen var Dig iche Laant siden Johannis Nielsøns Kone svarde Dig saaledis: Hvilchet Knud ey imod sagde. De forbem/el/te Begge Vidner end ydermere forchlarer at Johannes Selstøe spurte Knud Thæle om Hand iche efter Ham spurgte, der til Knud svarede ney, og at dend som hafde sagd til Johannes at Knud spurte om Han hafde {sagde} løyet, som Een Skielm, Endelig at Citanten sagde til Knud at Hand skulde svare Ham til Øxen, Hvor til Knud har tiet stille. Knud Thæle der imod haver i Dag ført 3de Vidner, {Hvor} med \hvilche/ Hand {meener at} vild over beviise Johannes Niels/øn at h/an/d skald have beskyldet Ham, Knud, for at have berøvet Johannes Nielsøns Huus, og at Knud haver Kiøbt Een Biile, som Johannes hafde. Det første Vidne Grim Michelsøn Nipen

1734: 158b

Siger at i Vaar sidst afvigte, da Vidnet var paa Pladsen Vollen hørte Hand at Johannes Selstøe spurgte Knud Thæle, Hvor fore {kom sig at} Knud Kom i Hans Huus og Vilde holde Røverie, og ey talede med Ham, men Knud strax spurte Johannes om Hand hafde giort Røverie i hans Huus, nemlig Johannes Selstøds, Hvor til Johannes svarede Ja. Det andet Vidne Ole Larsøn Kom/m/er over Eens med det første. Det 3die Vidne Malene Gunders Daatter forchlarer Vel at Hun 2de Gange haver været hos Johannes Selstøes Kone {for} at Kræve Een Biile for Knud Thæle, Men om det var dend Øxe, som Johannes Nielsøn *Sulsted har ført Vidner om Veed Vidnet iche.

Af alle Ting sees og fornemmis at Knud Thæle er Aarsag til denne Proces, thi - der som Hand hafde spurgt sig for før Hand paa egen Haand tog Øxen og bedet om forlov, saa hafde denne Proces aldrig {maaskee} bleven reyst, Hand haver iche heller benægtet {det} at Hand uden forlov haver taget Øxen, da Vidnerne Ham det under Øyne sagde.

Hvor fore Kiendes for Rætt at Knud Thæle bør betale til Johannes Nielsøn Selstød for Øxen 4 mrk, og til de fattige Her i Skibred for Hand uden Forlov har gaaet udi Johannes Selstøes gaard og udtaget Øxen til de fattige Her i Skibredet 4 Rd - samt udi Processens Omkostning 2 Rd. Og eftersom Johannes Selstøe af ubesindighed haver giort det

1734: 159

om Vudne Spørgsmaal til Knud Thæle, Hvor ved Hand selv meget af sin Rætt haver forspildt, thi der som Hand hafde tiet stille, da hafde Knud Thæle efter Loven været stor straf under given, saa kand Rætten, endskiøndt Johannes Nielsøn er [Een] Eenfoldig Mand, der ey

kand staae imod Knud Thæles sindighed, dog iche befrir ham, Men Johannes Nielsøn bør lige saa at bøde til de Fattige her i Skibbredet 4 mrk, I øvrigt saa Mortificeris de ord Johannes Nielsøn haver talt til Knud Thæle og skal hverchen være Knud Thæle eller Hans Familie til Æris forkleinelse i nogen Maade. De ovenbem/el/te bøder og Omkostninger bør betalis og udredis inden 15 Dage under adfærd efter Loven.

Mons Galten, tillige med samtlige Ejere Vincentz Hamre, Simon Schouge Johannes Spilde haver ladet ind stæfne Asbiørn Olsøn Eide, fordi hand haver opsat Et Nøste paa Spilde og Kaarevigs Land uden forlov; der for at liide Dom tillige med at erstatte Processens Omkostning.

Hvilchet kald og Varsel Hans Simonsøn Schouge og Niels Store Sangolt Ved Eed med oprachte Fingre efter Loven afhiemlede at have forkyndt Asbiørn Olsøn Eide med 14 Dagis Varsel, og talede med Hans Hustroe;

Paa dend indstæfnte Asbiørn Olsøn blev efter Loven 3de gange lydeligen paa raabt, men Hand hverchen Selv eller nogen paa Hans Vegne mødte, des aarsag Citanterne begierede foreleggelse for Ham

1734: 159b

at møde til neste Ting, som Rætten ey kunde nægte, men gav følgende

Afsigt.

Efter som indstæfnte Asbiørn Olsøn ey ved Sagens paa raab sig indfandt, saa gives Ham efter Citanternis forlangende af Rætten Lav Dag at møde til neste Ting.

Kongl/ig Maj/este/ts Foget S/igneu/r Andreas Jesen lod publicere Et Visiterer Halvor Dahls til Ham indgivne Brev Og begiering, hvor Ved S/igneu/r Dahl beder at Fogeden vild op hæve, Sagen imod Dahl indstæfnt angaaende de 9 Rd Bøder Dahl Bør betale for dend Tvistighed Hand hafde med Peder Thisøen.

Johannes Nielsøn *Solstoe (Selstøe) betalte strax De 4 mrk Hand udi Dom/m/en er tilkiendt at betale.

Restantzerne blev lydeligen oplæst af Almuen tilstaaed des aarsag forseylet.

Selv Eyer Mandtalet blev lydeligen oplæst og forseylet uden Ringeste indvænding.

De Sædvanlige Tings Vidner angaaende Sage fald og andre Bøder blev lige ledis oplæste og forseylet, efter som ingen noget der imod hafde at erindre.

Paa Fogedens tilspørgelse tilstod Almuen at der er Een Miil fra Søre-Eide og hid til Schouge, og at Fogeden Dem Rigtig saa vel sin som Skyds for Soren skriveren altid haver betalt á Miilen 4 sk Danske.

Lænds-Manden Simon Schouge tilstod at Ham rigtig var betalt sin Løn for det Aar af Fogeden, samt got giort Munderings-Pengers til svarelse af 1 Løb Smør Skyld med 48 sk saa og Tiende Penge af de Told betient Halvor Dahl

1734: 160

faldne Kongl/ige Bøder paa 9 Rd formedelst forøvede Hug og slag imod Peder Thisøen med 5 mrk 6 sk.

Sluttelig blev Lau-Rætts Mændene op nævnte, som Rætten nestkom/m/ende Aar 1735 skal betienne, nemlig 5 af De gamle 1. Ole Vaage, 2. Anders Vaage, 3. Niels Erichsøn Lochøen, 4. Jacob Øfre Tvedt, 5. Lars Thoersøn Schoge, og 3de Nye 6. Paul Hansøn Schoge, 7. Ole Thomæsøn Algerøen og 8de Ole Nielsøn Folnæs, Hvilche 3de Sidste, naar de for Lau-Manden haver af lagt sin Eed, til Rættens Betienning skal blive antagne.
Hvor nest Rætten blev op hævet.

For Herløe Schibred Dend 25 Octobr/is 1734

Blev holdet Høst- Skatte og Sage Ting paa Ting stædet Frechau over værende Kongl/ig Maj/este/ts Foget S/igneu/r Andreas Jessen Bøyde Lænds-Manden Anders Tvedt, De Eedsvorne og opnæfnte Lau-Rætts Mænd 1. Ole Rysland, 2. Christopher Vigebøe, 3. Niels Vollau, 4. Ole Iden, 5. Ole Dahle, 6. Johannes Molleklef, 7. Halvor Holm, 8. Niels Siurdall, med mere Ting Søgende Almue,

Hvor da efterat Rætten var lyst og sadt i Deris Kongl/ig Maj/este/ts Høje Navn og alle til Lydighed og Ærbødighed imod Rætten formanede, blev først Ting lyst De Kongl/ig Aller naadigste Forordninger, som paa Fol/io 148 findes extraherede,

Her/r Ass/esso/r Jean Von der Lippes udgivne Bøxel Sæddel til Anders Tønnesøn paa ¼ part udi Gaarden Follesøen nemlig 18 merker Smør 12 Kander Malt 4 ½ merker Fisk, Hvilche part Hans Fader Tønnis Andersøn for Ham op sagt haver. Datert Bergen d/en 16 Octobr/is 1734 - Her ved fulgte Læylændingens revers af sam/m/e dato.

Justitz Raad Niels Knagenhielms udgivne Bøxel Sædel til Anders Jespersøn Diuvig paa 18 merker Fiskes Land skyld udi Gaarden Hetlevig, som forige Opsidder Anders

1734: 160b

Siursøn for Ham opsagt haver. Datert Hoops gaard d/en 20 April A/nn/o 1733.

Ditos udgivne Bøxel Sæddel til Ole Olsøn paa Et pund Smørs og Een 3die deels Huuds Landskyld udi gaarden Kraagaas paa Aschøen, som hans gamle Fader formedelst alderdom og svaghed for Ham opsagt haver med Condition, at Hand skal forsørge sine Gamle Forældre hos sig paa sam/m/e brug Deris Livs Tiid. Datert Hoops gaard d/en 7de Aug/usti 1734.

Mette S/a/l/ig/ Jørgen Christensøn Maarsings udgivne Bøxel Sæddel til Johannes Aamundsøn paa Tre skillings Leye af Smør og Malt udi gaarden Nedre Kleppe. Datert Bergen d/en 26 Martij 1734.

Jacob Nedre Tvedts udgivne Bøxel Sæddel paa 2 pund Smør og 2 Kander Malt til Friderich Jacobsøn udi Gaarden Øvre Dahle. Datert Frechau d/en 25 Octobr/is A/nn/o 1734.

Knud Olsøn Qvaleim, Niels Stephensøn og Mons Bredvig Deris udgivne Schiøde til Lars Olsøn paa 18 ¾ merker Smør udi gaarden Landsvig. Datert Frechau d/en 25 Octobr/is 1734.

Johannes Rongs udgivne {Schiøde} Bøxel Sæddel til Sin Søn Anders Johannesøn paa 18 merker Fisk udi gaarden Rong datert d/en 25 Octobr/is 1734.

Mad/a/me Mette S/a/l/ig/ Jørgen Christensøns udgivne Skiøde /: af Hendes Lauværge S/igneu/r Lorentz Snitler tillige under skreven :/ til Hendes Daatter Mad/a/me Cicilia Her Claas Mun{cheberg}chebergs paa gaarderne nemlig Kleppe skyldende 2 p/und med der paa staaende Huuser og til hørende Søe boeder med Videre underliggende, og Gaarden Øvre Kleppe skyldende 2 Løber Smør og udi gaarden Nedre Kleppe 1 L/øb 1 p/und 2 23/24 merker Smør og 10 Kander Malt. Datert Bergen d/en 20 Sept/embris 1734.

Ditos udgivne Bøxel Sæddel til Niels Pedersøn paa Fire skilling udi gaarden Øvre Kleppe, som Hans Fader Peder Hansen paa Kleven for Ham opsagt haver, Datert Bergen d/en 9de Martij A/nn/o 1734.

1734: 161

Ole Frechau frem kom for Rætten begierende at de 2de nu her for Rætten uden stæfne maal mødende Vidner nemlig Mons Andersøn tiennende paa Miøtvedt og Ole Halsteensøn *Biørnesteds Opsidder af Lyse Closters godz maatte udsige Deris Sandhed angaaende det Huus Reqvirenten Ole Halvorsøn Frechau udi Aaret 1733 Ved Som/m/ers Tiid haver opsadt paa gaarden Frechau paa Øde Toft Østen for de andre Huuser;

Thi blev Eedens forchlaring for Vidnerne lydeligen oplæst med behørig formaning om at vagte sig for Meen Eed, Hvor paa Vidnerne Mons Andersøn Miøtvedt og Ole Halsteensøn Biørnested ved Eed med oprachte Fingre udsagde at det Huus Ole Halvorsen udi Aaret 1733 paa Øde Toft haver opsat \her paa gaarden/ ey er de andre af Ole Halvorsøn nu brugende Huuser Vedkom/m/ende, Men at det {ey} er ichun opsat af Reqvirenten Ole Halvorsøn til Hans fornøyelse og brug i fald Een eller anden God Ven kunde kom/m/e for at Vilde logere hos Reqvirenten Ole Halvorsøn, Vidnerne er og gandske Vitterligt at det er allene Ole Halvorsøns Eyendom, thi {at} Vidnerne haver Selv forbem/el/te Aar 1733 bygget det om Vundne Huus for Ole Halvorsøn, Veed og at Ole Haver selv kiøbt og forskaffet Tøm/m/er og næver med Videre der til, samt Vidnerne haver for Deris Arbeyds Løn af Ole Halvorsøn faaet rigtig og til ald Toche Deris betaling.

Reqvirenten begierede og blev bevilget Tingsvidne.

Mons Bastesøn, Michel Molleklef, Hans Landsvig, Knud Refsgaard og Jacob Landsvig Deris udgivne Bøxel Sæddel til Clemet Nielsøn paa 18 merker Smør, 6 Kander Malt og ¼ Faaer udi gaarden Molleklef. Datert Frechau d/en 2den Augusti 1734.

Dend 26 Octobr/is blev Rætten igien sadt med Sam/m/e Lau Rætts {..} Mænd, som i gaar.

1734: 161b

Halsteen Johannisøn Contra Jens Olsøn Hesdahl.

Halsteen Johannisøn hafde til dette Ting ladet indstæfne Jens Olsøn boende paa Gaarden Hesdahl fordi Hand haver op taget Een Merche Steen tillige med at erstatte Processens Omkostning.

Hvilchet Kald og Varsel Helje Espetvedt og Ole Iversøn (Joensøn?) begge boende paa Gaarden Espetvedt Ved Eed med oprachte Fingre efter Loven afhiemlede at have forkyndt med lovlig 14 Dagis Varsel for dend indstæfnte Jens Olsøn Selv og talede med Ham Selv.
Dend indstæfnte mødte og Selv for Rætten,
Varsels Mændene forchlarede og at De til dette Ting og stæd paa Citantens Vegne indstæfnte Lænds Manden Anders Tvedt, Niels Volou og Joen (Iver?) Nielsøn Hopland at Vidne angaaende sam/m/e Marche skiel hvilche Vidner og Comparerede for Rætten tilstaaende lovlig at være stæfnt.
Rætten kunde iche tillade Vidnerne at giøre Eed paa det De ere stæfnte for her til Tinget efter som Lovens 1 Bog 16 Cap/itul udtrychelig befaler. at naar nogen beklager Sig for urettet at være paa Marche skiel, da skal Dom/m/eren med Mænd kom/m/e paa Aastæden og der grandske og besigte Hvorledis det haver sig der med, Men i henseende Vi alle ere dødelige, og Et af Vidnerne /: ia maa skee alle :/ efter Guds behage kunde snart bort døe, og Citanten der udover eller dend indstæfnte {kunde} i slige fald kunde liide des aarsag Rætten bevilger Vidner nu, som alle ere til stæde at ud sige, hvad dem om denne paa stæfnte Sag kand være vitterligt, dog uden Eed og saaledis at, naar

1734: 162

De her efter kommer paa Aastæden De Samme \Deris/ nu her for Rætten giorde udsigende kand anviise og beEdige.
Thi blev Eedens forchlaring for Vidnerne lydeligen op læst og behørig formaning til Dem giort om at vagte sig for Meen-Eed dernest blev de Separerte Hvor det første Vidne
Anders Tvedt Leens Mand frem stod og {efter af lagde} \uden/ Eed {med oprachte fingre efter Loven} udsagde at Halsteen Johannisøn kom til Vidnet for ungefæhr Een 8te ugers Tiid siden, begierende at dette Vidne tillige med De andre 2de Joen (Iver?) Hopland og Niels Volou Vilde følge med Ham til gaarden Hesdahl, da De nu kom til Hesdahl paa dens Bøe Viiste Citanten Dem først Et stæd hvor Marche steenen hafde først staaed fra g/amme/l Tiid af, der nest hvor Marche steenen da var hen fløttet, og viiste Citanten Dem nogle stæder, som Hand meente Marche steenene Vare bort fløttede fra og Reente bort, der paa gich Citanten tillige med Vidner til Dend ind stæfnte Jens Olsøn Hesdahl, tilspørgende Ham om Hand hafde fløttet dend Marche steen, som Halsteen Hesdahl fandt sig fornærmet Ved, da svarede Jens Olsøn Ja, Jeg haver fløttet steenen og skal endnu fløtte dend længer til Een Tue, som Hand Viiste Vidnerne i Halsteens Eng. der paa til spurgte Halsteen Johannesøn Jens Olsøn, om Hand hafde optaget de Marche steene, som vare borte eller Hand Vidste noget der af: Der til svarede Jens Olsøn ieg haver baade op taget disse og skal endnu op tage flere og kaste dem bort.
Det andet Vidne Niels Vollou frem stod og udsagde efter at Hand var formanet

1734: 162b

Saaledis at vidne, som hand paa Aastæden agter at *beeEdige sit udsigende Halsteen Johannissøn kom til Vidnet og begierede at Hand skulde følge med Ham til Lænds Manden, Hvilchet og skeede, der paa fulgte Dette Vidne Lænds Manden og Joen (Iver?) Hopland med Citanten til Hans Bøe, der De nu samtlig komme til Citantens Bøe Viiste Citanten Dem Den Steen Som var fløttet efter Hans sigende og hvor dend før hafde staaet, og var *dete (dette) imellem det stæd Steenen stod tilforn og hvor dend Da stod ungefæhr 2 og ½ Alen, der foruden Viiste Citanten Dem 3de steene, som Hand sagde vare og optagne og bort baarede, Her paa fulgte alle 3de Vidner med Halsteen til Jens Olsøn og spurgte da Halsteen Jens Olsøn om Hand hafde fløttet dend største steen der paa Hand, Jens Olsøn svarede der \til/

ia, at Hand hafde fløttet bem[elte] Vidne, Sagde end ydermere at Hand hafde taget 4 andre steene op og bort baaret, efter som de ey stode der til nøtte, og Hand holdt det iche mere at Være Værd end at tage Een spon op, som Hand og op tog, og bort *kastedede, Sagde end ydermere ieg vil op tage dend store steen som staaer Søer og fløtte dend endnu længer Søer i Tuen, der er Hans gamle Merche. Vidnerne Ville saa gaaet bort Men Jens Olsøn kaldede Dem til bage sigende Sig at Ville tale med Dem, Vidnerne ginge og til bage, Da sagde Jens Olsøn at hand Vilde følge med Dem Sør paa Bøen, bad og Halsteen vilde følge med, som og skeede, da de Der kom/m/e viiste Hand Jens Olsøn, Halsteen og Vidnerne hvorledis Hand steenen hafde fløttet

1734: 163

først fra og hvor dend da stod, saa og Viiste Citanten tillige med Vidnerne hvor Hand Vilde have steenen skulde staae nemlig i forbem/el/te Tue, sigende der hos at Hand iche skulde af lade før Hand fich steenen paa for omviiste og om vu/n/dne stæd, Halsteen der til svarede ieg er iche fornøyet, med at Jer nemlig Jens Olsøn, fløtter dend hvor Du Vild, Jens Olsøn svarede der til Du kand giøre hvad Du vild, ieg tager flere af De nye steene op som ere nedsatte og Kaste bort, Du har slaget saa Vel Høe om Merche steenen som ieg, Jens Olsøn sagde end yder mere til Halsteen Hand vilde have at Vidnerne skulde sætte Mercher med De vare paa stæden, og saa Vilde Hand give Halsteen sin Haand at de ey skulde ryches saa længe de Levede. Vidnerne Raade Dem og begge til forliig, Men Halsteen sagde Du haver baade Selv tilstaaet at Du haver taget Marche steenen op og lover endnu at tage flere op der for kand ieg det iche giøre Hvor paa lovede Vidnet at giøre anviisning.

Det 3die Vidne Joen (Iver?) Hopland frem kom blev formanet ey andet at sige end hvad Hand paa Aastæden med Een god Samvittighed Ved Eed kand bekrefte{de} og udsagde ord til andet lige som Niels Vollou det forige Vidne, undtagen Det Vidne sagde at Jens Olsøn ey første vilde følge med Dem, Vidnerne og Halsteen ud paa Bøen Her paa lovede dette Vidne og at giøre anviisning.

Her Ved beroer det til Soren skriveren og Mænd kand komme paa Aastæden, Men der til kand iche beram/m/is nogens Dag og Tiid før Tiing Tiiden er forbie Da Parterne sig hos Soren skriveren kand sig indfinde at Een Viis Tiid kand beram/m/is.

1734: 163b

Mad/a/me Gertrud S/a/l/ig/ Dancher Danchertsøns Contra Ole, Johannes og Jacob Hennøe. Mons/ieu/r Vollert Danchertsøn mødte paa sin Mamas Mad/a/me Gertrud Danchert Danchertsøns Vegne *mødte producerende Een skriftlig stæfning af Dato Bergen d/en 1 Octobr/is A/nn/o 1734, som lydeligen for Rætten blev op læst,

De indstæfnte mødte Selv nemlig Ole Rasmusøn, Johannes Hansøn og Jacob Olsøn alle boende paa Hennøe, og tilstod lovlig at være stæfnede for Sagen til dette Ting og stæd, Hvor paa de af Rætten bleve tilspurgte om de iche forgangen Som/m/er haver slaget og indhøstet det høe, som voxte paa Holmen Ved Hennøe, hvor til de svarede Eenstem/m/ende Jo, og ingen anden hafde givet Dem forlov end de haver indbildt sig at det Dem tilhører, og ingen Anden haver givet lov der til at de det maatte slaae, haver aldrig tilforn slaget Holmen.

Der nest blev Ole Rasmusøn tilspurgt hvor længe hand hafde boedt paa Hennøe der til Hand svarede mod 30 Aar,

Johannes Hansøn paa spørgsmaal svarede, at hand haver boet der i 15 Aar,

Jacob Olsøn haver boet paa Hennøe i Aatte Aar svarede Hand.

Rætten proponerede om iche Parterne Vilde lade sig forliiges paa det at ald Vidtløftighed, Sinchelse og Omkostning paa alle sider kunde spares,
Mons/ieu/r Danchertsøn paa Hans Mamas Vegne replicerede, naar de Indstæfnte Hennøes opsiddere Ole, Johannes og Jacob vilde give hver 2de Rixdaler skulde Sagen paa alle Siider op hævis, hvor med De ind stæfnte

1734: 164

ved Rættens imellem Handling og vare fornøyde, hvor paa de Samtlige indstæfnte Reechede Mons/ieu/r Danchertsøn Deris Hænder med løfte at de inden Juul først kom/m/ende skulde indfinde sig hver for sig med de om forliigte 2 Rd som beløber sig for dem alle til 6 rd Hvilche Forliig og her for Rætten Stadfæstes, med advarsel til dem alle 3de indstæfnte Hennøes Opsiddere, at hvis de iche inden Juul, som meldt er med bem/el/te betaling indfinder skal Sagen staae dem Aaben for at Actioneris efter dette nu i Rætte lagde stæfne maal..

Demoiselle Kirsten Sivertz Daatter Doth hafde ladet indstæfne Vidner imod Halvor Dahl og mødte paa Citantindens Vegne Mons/ieu/r Hans Ottesøn Nideros producerende Een skriftlig stæfning datert Bergen d/en 22de Septembr/is A/nn/o 1734 til Vidners førelse imod Halvor Dahl angaaende Egteskabs Løfte med Videre Original stæfningen indeholder,
Paa dend indstæfnte Halvor Dahls Vegne frem stod S/igneu/r Johan Simon Cramer for Rætten, og producerede Halvor Dahls til Høy ædle og velbaarne Her/r Admiral og Stifts befalings Mand Kaas under Dato 1 Octobris indgivne Memorial med Høyst bem/el/te Herris der paa tegnede Resolution af 2den Ejusdem, hvor Ved Comparenten bevilges paa Dahls Vegne, som Procurator at gaae i Rette i denne Sag - Som for Rætten lydeligen blev oplæst. Der efter Sagde bem/el/te Cramer, at lige som Hand i denne Post har fulgt Kongens allernaadigste Lov forne skreven i dend 15 Artic/ul pag/ina 108, hvor Ved alle Procuratore forbydes uden høy øvrigheds tilladelse at

1734: 164b

Gaae i Rætte paa Bøyde Ting, saa vilde Hand og haabe at Hans Collego Procurator Ottesøn, som paa Citantindens Vegne haver udstæd denne oplæste stæfning og nu staaer i Rætte i Tanche at procedere paa Hendes Vegne, haver og forsichred Sig med Øvrig hedens tilladelse og som Hand saadan Reqvisitum iche haver i Rætte lagd, saa paa stod Comparenten, at Hand der om af Dom/m/eren maatte blive tilspurgt, thi i Vidrige fald Vilde Cramer imod Hans procedure have exciperet og protesteret med paastand, at Hand i denne Sag iche maa Vorde tilladt at svare før inden Hand sig lovlig Legitimerer;
S/igneu/r Ottesøn replicerede at Han iche hafde Ventet, at Mons/ieu/r Cramer, skulde have frem kom/m/et med den af Ham nu tilførte proposition og paastand, thi foruden at Loven i dend allegerede Articul iche anderledis kand eller bør udtydes, end at Procuratorer forbydes at gaae i Rætt paa Landet udi de Sager, som kand være imod Bonde og Bonde for iche at føre den (dem?) i Vidtløftighed og unøttige Omkostninger, som fattige Folch, saa er det og Mons/ieu/r Cramer bekiendt og formodentlig ey af Ham vorder nægtet, at Comparenten er Citantindens Fuldmægtig i hovet Sagen for Consistorial Rætten, hvor den allerede er anhængig giort, og Comparenten

1734: 165

Der antagen ere, og Ham paa lagd at forskaffe det nu paa søgte Tings Vidne, I hvis andleedning hand ærbødigst vilde haabe og paa staae at der intet imod Mons/ieu/r Cramers

paastand kand reflecteris. S/igneu/r Ottosøn der nest frem lagde Høy ædle og velbaarne Her/r Admirals og Stifts befalings Mands resolution paa Kirsten Siverts Daatters Memorial om at Ottesøn maa gaa i Rætte for Citantinden af Dato 20 Octobr/is A/nn/o 1734.

Mons/ieu/r Cramer paa Dahls Vegne Videre forestillede, efter som Procurator Ottesøn paa dend Maade som Skeed er, nu haver legitimert sig for saa Vidt denne Sags procedure, saa kunde Comparenten ingen Videre modsigelse føre imod {hans} Hans Person, Men imod stæfne maalet og de intenderte Vidners førelse, sagde Hand at see sig beføyet kraftigst at protestere, thi som Consistorial Rættens forafskeedigelse /: Hvilchet og i Citantindens stæfne maal tilstaaes :/ paa legger Citantinden at føre Vidner til Tings Vidne for Vidnernes Værne Ting, og de 11ve I stæfne maalet sidst meldte Vidner, sorterer under Bergens Byes Jurisdiction, saa kunde Hand ey andet fore stille sig, end det \som/ af Een over Rætt er decideret og Citantinden fore lagt, bliver af denne Rætt uforandret, og hvor for Hand paa stod at bem/el/te Vidner vorder her fra og til Deris Værne Ting hen viist, paa det Citantinden der sit Tings Vidne kand søge at gjøre indstillede til Rættens overveyelse at dette iche kunde være Consistorial

1734: 165b

Rætten bekiendt, Hvad enten Vidnerne Sorterer under Ett, To eller flere Ting Lav, lige saa at de ey kunde have haft anden Meening eller forsæt Ved dend ergangne Kiendelse end for at forskaane sig Selv for dend Møye Ved Vidnernes afhørelse, og om endskiøndt saa ....(?) var, saa befaler dog Loven aller naadigst udi 1 B/og 13 Cap/itul 3 Art/icul, at Vidner som uden kald og Varsel godvillig vil møde, end og uden for Deris Værne Ting bør antages, for Omkostning der ved at spare, Hvor af Klarlig kand fornemis, om iche dend Høy-respective Geystlige Rætt kand have hafdt det forsæt at Citantinden skulde bringes i ufornøden Omkostninger ved 2de eller 3 Tings Vidners erhvervelse, hvor om ellers i Henseende til Vidnernis godvillighed at møde kunde være Tient med Et Tings Vidne, eller lader det sig ansee, lige som Halvor Dahl eller Hans Procura skulle tvifle om at faae saa rigtig Eedelige forchlaringer Ved denne Rætt af De indstæfnte Vidner, som Hon for Bye-Tings Rætten kunde for-Vente, eller og maa H/alvor Dahl fore stille Sig, at Hans Sag er saa farlig, at Hand Gierne Vilde see at Vidner imod Ham ey bleve førte, men ved Tiidens længde enten Ved døden kunde frafalde eller i andre Maader \blive/ Occuperede, thi paa stod Ottesøn at Vidnerne i saadan andleedning vorder antagne at giøre Deris udsigende saa mange som godvillig møder.

Mons/ieu/r Cramer ved blev sit forige.

1734: 166

Afsigt.

Mons/ieu/r Cramers nu indførte Protest kand iche Hindre Vidnernis førelse her for Rætten. S/igneu/r Cramer reserverede Dommerens Kiendelse at {at} paa tale for over Rætten, og under Sam/m/e reservation frem lagde Een Vidimeret gien part at dend i hovet Sagen for Consistorial Rætten udvirchede hovet stæfning, hvor der af Vidnerne Eskes forchlaring om Een imellem Citantinden og Dahl sluttet Kierligheds forEening, som iche kand hentydes til andet end Een offentlig og lov formelig forlovelse, nu Vilde Comparenten lade Rætten betem/m/e med, hvor ledis og paa hvad Maade de godvillige Vidner, som Ventelig paa fremmet bekostning er ført til stæden, skal antages og examineris, thi Hand Comparenten for sin Deel kunde sig ey Videre \der med/ befatte, saa som hand imod denne Rættergang haver protestered, hvor fore Hand og Reent absenterede sig fra Rætten i haab om ald hvad her for

Rætten i denne Sag vorder foretaget, skal vorde Mortifeceret og blive uanseet for Høyere Rætt,

S/igneu/r Ottesøn holdt ufornøden at replicere noget til Cramers Vidtløftige indførte, protesterende at den frem lagde Copie af Consistorial Rættens \stefning/ udi Acten Citantinden til bekostning bliver indført, Der nest begierede Hand paa Citantindens Vegne Vidnerne maatte tages i forhør.

Thi blev Eedens forchlaring for Vidnerne lydeligen op læst med behørig formaning om at vagte sig for Meen Eed, Hvor paa frem stode indstæfnte

Sivert Rasmusøn Doth tillige med Hans Hustroe Kirsten Christens D/aa/tt/e/r

1734: 166b

Citantindens forældre Af lagde Deris Eed med oprachte Fingre efter Loven og frem lagde Sivert Rasmusen Een attest af Dato Langeland d/en 11te Septembr/is sidst afvigte, som for Rætten lydeligen blev op læst, Hvis indhold De begge Eenstemmende tilstod i alle Maader Sandt at Være, samme Eedelig forchlaring skulde tillige været i Consistorial Rætten ind givet, i fald Deris Vidne Der hafde bleven Antaget, Samme Attest er Lydende som følger, vid: reg. Prot. Fol. 1.

Der nest frem lagde Ingeborg Vendeboe Hendes ind stæfnte Mands Peder Jacobsøn Vendeboes Selv skreven, og af Ham ligeledis under skrevne og Med Sahligheds Eed bekræftede Attest af Dato 25 Octobr/is A/nn/o 1734, som lydeligen for Rætten blev op læst Sam/m/e formelder ord til anden som følger vid. reg: P: F: 1.

Der nest frem stode Ingeborg Ols Daatter Lind Peder Vendelboes Hustroe, tillige med sin Daatter Gunele Kistine Vendelboe og Ved Eed med Op rachte Fingre efter Loven tilstode og udsagde, at den Anden og 3die Post i Peder Vendeboes Attest, er Dem aldelis bevidst og at det saa ledis som i bem/el/te Attestes 2de sidste Poster formelder, er passert. Paa spørgsmaal svarede begge disse sidste Vidner: at Halvor Dahl for Dem haver til staaet at Hand Kirsten Siverts Daatter haver begiert til Egte af Hendes forældre og de tillige med Citantinden Selv haver der til givet Deris Samtyche. Vidnerne Ved og at Kirsten Siverts Daatter Altid har skichet sig vel og

1734: 167

skichelig. Mons/ieu/r *Otte (Ottesøn) i Særdelished til spurgte Gundele Vendelboe, hvorledis Halvor Dahl tog imod Chirsten Siverts Daatter, Da Vidnet Var med Hende i Svinøen? R/e/s/ponderede/ Hand tog {med} meget Vel imod Hende, Citantinden, Viiste Hende Brænde Vehd Hand hafde Kiøbt og hug/g/et, sigende der hos: Citantinden skulde See hvor hand svælede (smælede?) for Hende og Endelig, at Hand kaldede Hende, Citantinden, sin Engel,

Christian Gude Chirurgus boende udi Bergen frem stod af lagde sin Eed med op rachte Fingre efter Loven Vandt og udsagde efter stæfnemaalet, at Da Halvor Dahl laae Syg i Bergen, betiente Vidnet Ham, som Chirurgus, for at Curere Ham, sam/m/e Tiid fornam Vidnet, at Kirsten Siverts Daatter stedse i Halvor Dahls Svaghed Ham op vartede, og gich til haande, som de Kirchelig Vare forlovede Personer, Hand lige saa ledis Corporterte Sig imod Hende. Mons/ieu/r Gude indleverede Een Eedelig Attest fra Henrich Olsøn og Hans Hustroe Karen Hans Daatter boende Ved Told boeden i Bergen, som var af bem/el/te Vidner under skrevet og dens indhold af Dem tilstaaet i dette Vidnes og Rasmus Olsøns nærværelse Dat/ert d/en 26 Octobr/is A/nn/o 1734 og til Vitterlighed under skrevet af S/igneu/r Gude og Rasmus Olsøn, lydende ord til andet som følger. vid. Prot. regit. fol.

:/ Der nest frem stod indstæfnte Rasmus Olsøn aflagde sin Eed med op rachte Fingre efter Loven at for indført Henrich Olsøns og Karen Hans Daatters Attest blev for Dem lydeligen op læst og af Dem i alle Poster tilstaaet

1734: 167b

Vandt end ydermere med op rachte Fingre efter Loven og svarede paa spørgsmaal af Mons/ieu/r Ottesøn til Vidnet Formert, at Halvor Dahl har tinget Logemente til Kirsten Dodt hos Vidnet, Hvor Citantinden og der efter kom at logere. Halvor Dahl \haver/ og tinget hvor meget Hand for Hende skulde give, haver og sagt god for logemente pengene til Vidnet, Videre svarede Vidnet, af Han til Hænde var kom/m/et et Brev fra Halvor Dahl Dat/ert K/iøben/haun d/en 17 Octobr/is A/nn/o 1732, Hvilchet Vidnet frem lagde in originali og saa Vidt som denne Sag angaaer begierede Citantindens Fuldmægtig i Tings Vidnet at maatte indføris, saa Vidt insignert er - vid: reg: P: Fol: :/ Vidnet forchlarede og, at der var iche noget andet Fruentim/m/er i Hans Huus uden Kirsten Siverts Daatter, thi Vidnes tienniste Pige kunde det ey være, Vidnet Veed og Citantinden efter brevets indhold fløttede ud paa Langland til sine Forældre.

Maren Jacobs Daatter Greve Værende i Bergen udi sine Forældres Huuse frem kom aflagde Eed med op rachte Fingre efter Loven og udsagde: {at} det er Hende gandske Vel bekiendt, at Halvor Dahl udi 5 til 6 Aars tiid har baaret Kierlighed for Citantinden, seet og hørt De begge i ald Søm/m/elighed har begiegnet hin anden, som virchelig forlovede Personer, saa tit Han har været i deris Compagnie, og efter at Halvor var kom/m/en fra Kiøbenhaun kom Hand ned til Vidnets Moder,

1734: 168

som er Citantindens Faders Søster, sigende disse ord: Faster hvor er Min Kiæriste, lever Hon Vel, Hvor paa ham blev svaret, at Hon var hos Hendes Forældre paa Langeland og lever Vel, Men nu paa nogen tiid har Vidnet iche fornum/m/et, at Hand har holdt sig til Citantinden, som stedse har skichet sig ærlig og Vel i alle Maader.

Der nest frem stod nest forige Vidnes Søster Trine Jacobs Daatter værende i Bergen hos sin Søster, af lagde sin Eed med op rachte Fingre og Vandt ord til andet lige som Hendes Søster Maren Jacobs Daatter udsagd haver - end yder mere forchlarede dette Vidne, at Halvor Dahls Fader Var Een gang udi Bergen for at besøge Halvor Dahl, da var Vidnet tillige med Kirsten Siverts Daatter Dodt paa Cam/m/eret hos Halvor Dahl, sam/m/e Tiid hørte Vidnet, at Halvor Dahl sagde til sin Fader, at Citantinden var Hans Kieriste, der paa tog Halvor Citantinden i Faun, Halvor[s] Fader ønskede Velsignelse baade over Citantinden og sin Søn.

Ædle Her/r Told Inspecteur Abraham Norman Ved Een Missive til Soren skriveren indsendte Een af Han Selv beediget og under skreven Attest, indrettet til Ass/essor i Consistorial Rætten Datert Bergen d/en 14 Septembr/is A/nn/o 1734 - tillige med Een der Ved hæftede Copie af Et brev Halvor Dahl haver skrevet til Her/r Inspecteur Norman af Dato 14 Octobr/is 1732, Hvor Ved fulgte Original brevet til Conference, som blev paa tegnet - samt Een af Her/r Told Inspecteur Norman Her udi Sagen udgivne Attest af Dato 26 Octobr/is 1734 paa Langeland, som for Rætten lydeligen

1734: 168b

Blev oplæst og er ord til andet lydende som følger. vid: reg: P: Fol: 1.

Mons/ieu/r Ottesøn paa Citantindens Vegne begierede Tings Vidnet sluttet og beskreven, som bevilget blev.

Dend 27de Octobr/is blev Rætten igien sadt med Sam/m/e Lau-Rætts Mænd - undtagen Michel Blom sadt udi Niels Vollou stæd i denne nest efter følgende Sag.

Lænds-Mand Anders Tvedt hafde efter Fogedens And/reas Jesens Ordre stæfnt Opsidderne paa Søre Hauland /: nemlig Ole Andersøn, Niels Aschildsøn, Clemet Borsøn og Jacob Magnesøn tillige med Lænds-Manden Var Skafferen Helge Espetvedt Stæfnings Mand :/ for Hellig dags Mis brug, Ved det de haver kastet baade med Laxe Nod og Silde Nod saa Vel Pintze dagene, som andre Hellige og Sønd dage, der for Dom at liide og erstatte Processens Omkostning. Der om at Vidne Var og ind stæfnt Niels Vollou,

Hvilchet kald og Varsel Lænds-Mand Anders Tvedt og Skafferen Helge Espetvedt Ved Eed med op rachte Fingre efter Loven afhiemlede at have forkyndt for alle Opsiderne paa Søre Hauland for længer end fiorten Dags Tiid,

Opsiderne paa Søre Hauland bleve efter Loven 3de Gange lydeligen paa raabt, men ingen af Dem sig indfandt,

Thi blev Eedens forchlaring for Vidnerne lydeligen op læst med behørig formaning til Dem giort om at vagte sig for Meen Eed hvor paa frem stod indstæfnte

Niels Vollou. Aflagde sin Eed med op rachte Fingre efter Loven og udsagde

1734: 169

at: 3die Pintze Dag sidst afvigte, kom Vidnet roendes, da sad dend indstæfnte Niels Adschildsøn og saae til sin Laxe Nod, som var udsat, Vidnet sagde da til Niels Adschildsøn[s] Søn, at Hans Fader saaledis paa Een Hellig Dag iche maatte giøre det, der paa til spurgte Vidnet om der var falden nogen Lax dend Dag, der til blev svaret at Niels Adschildsøn hafde faaet Et par, og saa snart de bleve Vidnet Var tillige med Helge Espetvedt, sprang Niels Adschildsøns Søn fra Nodet ind i Sin boen, Men Niels Adschildsøn blev stedse sidendes og saae til Nodet, Vidnet forchlarede end yder mere at alle 4 Opsidderne paa Søre Hauland har til staaet for Ham at de haver siddet og ere vandt til at sidde og passe paa Deris Nod om Hellige Dagene.

Det andet Vidne Helge Espetvedt frem stod u-stæfnt og af lagde sin Eed med op rachte Fingre efter Loven samt udsagde ord til andet lige som nest forige Vidne.

Afsigt.

Efter som ingen af de 4re Opsiddere paa Gaarden Hauland her udi *Skibbret (Skibredet) ved Sagens paaraab mødte saa forelegges De Her Ved af Rætten at møde til neste Vaar-Ting.

Mad/a/me Mette S/a/l/ig/ J: Christensøns Contra Asbiørn Hoversøn
vid Fol: 141.

Og mødte i Dag paa Citantindens Vegne Mons/ieu/r Peder Bejer frem stillende 2de Danne-Mænd, Navnlig Diderich Andersen paa Knapen og Niels Andersøn paa Holme, som bekræftede med oprachte Fingre efter Loven at de til dette Ting hafde givet paa Citantindens Vegne Til dette Ting Asbiørn Hoversøn Lov Dags foreleggelse.

Paa indstæfnte Asbiørn Hoversøns vegne frem lagde Ole Iden et skriftlig indlæg hvor udi Hand begier Anstand

1734: 169b

udi Sagen til neste Ting, som Rætten bevilgede.

Anders Andersøn paa Yttre Bragstad

Contra
Lars Olsøn, og Johannes Michelsøn paa Gaarden Fløgsand.
Anders paa Yttre Bragstad haver ladet indstæfne Lars Olsøn og Johannes Michelsøn paa gaarden Fløgsand for Nii Aars Hage Leye, som er for hver af de indstæfnte efter Forliig om Aaret 10 sk, Der for at liide Dom tillige med Processens Omkostning,
Hvilchet kald og Varsel Niels og Mons Vollou Ved Eed med oprachte Fingre efter Loven afhiemlede at have forkyndt med 14 Dages Varsel for de indstæfnte nemlig Lars og Johannes Fløgsand.
De indstæfnte nemlig Lars og Johannes tilstode for Rætten lovlig at være indstæfnte baade til at høre Vidner og at liide Dom,
Thi blev Eedens forchlaring for Vidnerne lydeligen oplæst med behørig formaning om at vagte sig for Meen Eed, hvor paa frem stod uden stæfne maal
Anders Arnbiørnsøn boende paa gaarden Yttre Bragstad men som dette Vidne iche kunde giøre nogen ret forchlaring om Sagens Omstændighed, blev Hand Dimittert,
Her Ved beroer Sagen til neste Ting, Da begge Parter lovede at forskaffe Vidner, som kunde bedre oplyse Rætten om denne Tvistighed.

Claus Lampe Contra Michel Blom.
Claus Lampe hafde stæfnt Michel Blom Vide Prot. Fol. 141, og mødte i Dag paa Citantens vegne Mons/ieu/r Peder Bejer frem stillende Dirich Andersøn paa Knappen og Halvor Holm, som til dette Ting hafde fore lagd Michel Blum, at have

1734: 170

Vidner til dette Ting, og *Joas (Johannes) Selle Samt Ole Selle at Vidne udi denne Sag,
Baade Michel Blom og Vidnerne mødte for Rætten tilstaaende lovlig at være forelagt.
Der nest begierede Mons/ieu/r Bejer Eedelig Vidners Forhør, thi blev Eedens forchlaring for Vidnerne lydeligen op læst og formaning til Dem giort om at vagte sig for Meen Eed, der nest Separerte, hvor paa frem stod det første Vidne
Johannes Selle af lagde sin Eed Med op rachte Fingre efter Loven, Vandt og ud sagde, at efter Paasche sidst afvigte, var Vidnet i Citantens Claus Lampes Huus for at Kræve Ham 5 mrk, som Claus Lampe var Ham skyldig, der til Citanten svarede at Vidnet skulle tage sine Penger hos Opsidderen paa gaarden Blom, der til Vidnet igien sagde De paa Blom er Mig iche noget pligtig, ieg Dem ey heller, der for har ieg med Dem iche at bestille, Citantens Kone spurgte Vidnet Hvor det kom sig at de paa Blom befattede sig med det støche Maste Træe, som Citanten hafde faaet, \Vidnet svarede/ det skeer at de under tiden midster et garn af veyer og under tiden af onde Mennisker, der for falder det Dem til at have et lidet støche Træe, som falder paa Deris grund. Der til sagde Claus Lampe i Michel Blums nær værelse, De paa Blom stahl det Træe fra Mig, {der til} Michel Blom replicerede det var iche sandt, I har haft Tiuve godz i Eders Huus og der til har I fød Tyve.
Det andet Vidne Ole Sælle frem stod vandt Ved Eed med op rachte Fingre efter Loven og ud sagde, at Hand, nemlig Vidnet, var med dette forige Vidne hos Citanten Claus Lampe for at finde og Kræve Ham 5 mrk, Hand var Vidnet skyldig for Fisk, og da blev talt og spurgt paa begge Parters sider, ligesom nest forige Vidne

1734: 170b

Haver forchlaret, undtagen da Michel sagde til {Mi} Claus Lampe at Hand hafde \haft/ nemlig Claus Lampe, Tiuve Godz i sit Huus og fød Tiuve, der til svarede Citanten, har ieg haft Tiuve Godz, der imod svarede saa vel Vidne, som Michel Blom Vi siger det iche at i har

taget det, Michel sagde der til i Eders Huus er fundet, Men ey udi Mit, hvor fore stæfnt I Sagen med Videre var Vidnerne iche bevidst,
S/igneu/r Bejer paa Citantens Vegne paa stod Dom,
Michel Blom begierte Anstand udi Sagen at beviise sit foregivende til neste Ting, som Rætten bevilgede, hvor Ved Sagen beroer til bem/el/te Tiid.

Restants Register over Skatterne blev lydeligen op læst, som paa dette Skibbrede rester uden nogen ringeste indvending af Almuen approbert, des aarsag forseylet.

Selv Eyer Mandtalet blev og op læst af Rætten forseylet uden ringeste indvending.

Restantserne over Korn, Oste og Fleske Tienden blev og oplæst af Rætten forseylet uden ringeste indvending.

De Sædvanlige Tings Vidner angaaende Bøder og andre Sage fald blev forfatted op læst, og forseylet for saa vidt der er Dømt paa i dette Aar, des Aarsag af Rætten uden indvending forseylet.

Fogeden tilspurte Almuen for det 1ste Om det iche er Vidst at Florvaags Mølle nu er gandske total Ruineret og øde lagt, Der til Almuen svarede Jo dend er ruineret. 2de Om de Vidste at bem/el/te \Mølles/ Eyere Obriste Lieut/enant Berenfelt, sam/m/e \Mølle/ paa Andre stæder hafde ladet op sætte? R/e/sponderede det vidste de iche at Møllen paa noget stæd her i Fogederiet var op sat igien.

Almuen forchlarede og at Her/r Ass/essor Johan Lausen er eyer til Herløe gaard, beboer dend og der holder Dug og Disk.

1734: 171

Paa Fogedens spørgsmaal svarede Almuen at der {ey} er 3de Miile fra Schouge til Frechau, og de alltid har bekom/m/et deris skyds af Fogeden saa vel for Soren skriveren som Fogeden Selv nemlig 4 skil/ling af Miilen fra Ting og til Ting.

Lænds Manden Anders Tvedt tilstod {mer} af Fogeden at være betalt Hans Lænds-Mands Løn for Aar 1734, med 4 Rixdr, saa og at Ham var got giort Munderings Penge af 2de Løber Smør med 1 Rd.

Sluttelig blev op næfnte Lau Rætts Mænd, som tilstundende Aar 1735 Rætten skal betienne, nemlig 5 gamle, 1. Jens Olsøn Hesdal, 2. Anders Halstensøn Hæstnæs, 3. Michel Molleklef, 4. Joen (Iver?) Nielsøn Hopland, og 4 Nye, 1. Anders Nielsøn Søre Aadland, 2. Brinil Elungsøn Niaattvedt, 3. Ole Olsøn Goustad, 4. Johannes Monsøn Frechau, Hvilche, naar de beviiser at have af lagd Deris Eed for Lau Manden skal de til Rættens betienning blive antagne.

Anders Bastesøn Røsetters udgivne Skiøde til Ole Sandersøn paa dend halve part udi gaarden Dahle skyldende Aarlig To pund Smør og 3de Kander Korn. Datert Frechou d/en 27de Octobr/is A/nn/o 1734.

Ditos udgivne Schiøde til Johannes Johannissøn paa dend Anden Halve part udi Gaarden Dahle nemlig 2 pund Smør og Tre Kander Korn. Datert ibidem.

For Hossanger Schibred Den 28 Octobr/is 1734.

Blev holdet Høste- Skatte og Sage Ting paa Gaarden Hoshofde overværende Kongl/ig Maj/este/ts Foget S/igneu/r Andreas Jesen Bøyde Lænds Manden Niels Hannistvedt De Eedsvorne Lau-Rætts Mænd 1. Haldor Fodland, 2. Sephin Fodland, 3. Johannes Holme, 4. Lars Holme, 5. Johannes Bircheland, 6. Johannes Bernes,

1734: 171b

7de. Anders Hannistvedt, 8. Magne Nedre Kleppe med mere Ting søgende Almue,

Hvor da efter at Rætten Var lyst i Deris Maj/este/ts Høye Navn og alle til skichelighed, lydighed og ærbødighed imod Rætten formanede blev først Ting lyst Deris Kongl/ig aller naadigste Forordninger som paa Fol/io 148 findis extraherede - dernest

Elling Bysems udgivne skiøde til Anders Johansøn Hannestvedt {udgiven} Og hans Arvinger paa 1 pund Smør og Een Mæhle Malt udi gaarden Hannestvedt. Datert Hoshofde d/en 28 Octobr/is 1734.

Dend 29 Octobr/is blev Rætten igien sadt med Sam/m/e Lau-Rætts-Mænd.

Magne Esem hafde ladet indstæfne Mons Yttre Bernes Dom at liide for resterende Tiende nemlig 2de Vaager Korn 4 mrk 8 sk, noch for resterende Tiende for Aar 1732 - 2 mrk, Smaa Tiende 3 skil/ling. Kirche Tiende for 1733 - 1 mrk Smaa Tiende 3 sk samt at frem legge skifte Brevet efter afg/aaen Biørn Olsøn for at Viise hvad udlægget er og at erstatte Processens Omkostning.

Hvilchet kald og Varsel Anders Hannistvedt og Anders Bernes Ved Eed med oprachte Fingre efter Loven afhiemlede at have forkyndt for Mons Yttre Bernes Selv for 14 Dages Tiid siden,

Mons Yttre Bernes blev efter Loven 3de gange paaraabt, men Hand hverchen Selv eller nogen paa Hans Vegne mødte Ved Sagens paaraab, der for blev givet følgende {af}

Afsigt.

Efter som Mons Yttre Bernes ey møder i sagen, saa gives Ham af Rætten Lau-dag til neste Vaar Ting at møde.

Kongl/ig Maj/este/ts Foget S/igneu/r Andreas Jesen hafde paa Embeds Vegne ladet

1734: 172

Indstæfne Ole Rasmusøn paa gaarden Grønnaas for begangne Leyer maal udi sit Egteskab, men Som Qvindfolchet. hvor med hand haver begaaet Leyer maal ey lovlig til Veder mæle er indstæfnt, saa hen viises Sagen til lovligere stæfne maal.

Restantzerne over de ordinaire Skatter med vidre for dette Skibreds Almue blev forfattet, op læst og forseylet efter som ingen indsigelse der imod blev giort, saa og restantzerne for Kongens Tiende.

Selv Eyer-Mandtalet blev og for Rætten lydeligen oplæst af Almuen til staaet des aarsag forseylet.

De Sædvanlige Tings Vidner angaaende Bøder og andre Sage fald blev forfattet op læst og forseylet.

Paa spørgsmaal af Fogeden svarede Almuen at der er 1 ½ Miil fra Frechau Ting stæd til Hoshofde og at dem altid af fogeden er betalt dend ordinaire Skyds fra Ting til Ting saa Vel for Sorenskriveren, som for Fogeden - nemlig hver Mand 4 sk for Miilen.

Lænds-Mand Niels Hanistvedt til stod rigtig af Fogeden at have bekom/m/et sin Lænds-Mands Løn nemlig 4 Rd for dette Aar, saa og at Ham Var got giort Soldater udreedning af sin paa boende gaard Hannistvedt der skylder af 1 Løb 1 p/und 15 merker Smør skatter med 4 mrk,

Almuen til stod at Opsidderne paa Gaarden Ladstad af Fogeden at være got giort \Skatterne/ samt at de af Deris Jord-drot for Landskyld i dette Aar var for skaanet, nemlig 1734.

Sluttelig blev Lau-Rætts Mændene denominerte som nest kom/m/ende Aar 1735 Rætten skal administrere, nemlig 6 af de g/am/l/e/ 1. Ole Arnesøn Miøs, 2. Ole Nielsøn ibid, 3. Jørgen Nielsøn Øfsthuus, 4. Johannes Tvedt, 5. Sevre Nore Møching, 6. Niels Olsøn Svennem, og tvende

1734: 172b

af De nye 1. Niels Olsøn Hole, 2. og Aamund Ellingsøn Østhuus, Hvilche for Lau-Manden Deris Eed haver at af legge, og naar det er skeed, Og beviist skal de til Rættens Betienning blive antagne.

For Echanger Schibred Dend 29 Octobr/is A/nn/o 1734

Blev holdet Høste Skatte og Sage Ting paa Gaarden Eide nærværende Kongl/ig Maj/este/ts Foget And/reas Jesen Bøyde Lænds Manden Magne Esem, De Eedsvorne Lau-Rætts Mænd 1. Børge Biørsvigen, 2. Knud Schaare, 3. Lars Schaare, 4. Ole Maalvig, 5. Knud Maalvig, 6. Lars Vigom, 7. Johannes Store Urdahl, 8. Siur Egefit med mere Ting søgende Almue,

Hvor da efter at Rætten Var Lyst og sadt i Deris Kongl/ig Maj/este/ts Høye Navn og alle til skichelighed, lydighed og ærvødighed imod Rætten formanede blev først Ting lyst Deris Kongl/ig Maj/este/ts Aller naadigste Forordninger som paa Fol/io 148 findes extraherede. der nest

Mons/ieu/r Peder Hofman lod oplyse Gaardene Øfraas af skyld 1 Løb Smør og 2de Faar Gaarden Klef ½ Løb Smør og 3 Fierding t/ønne (3 Mæle) Malt om nogen skulde have lyst Dem at kiøbe, De sig hos Eyeren Vilde anmelde, hvilche og her Ved Opsidderne blev tilkiende givet.

Dend 30 Octobr/is blev Rætten igien sadt med Sam/m/e Mænd.

Ingeborg Simons Daatter og Jens Thomesøn paa egne og sin Søsters Annæ Thomæ Daatters Vegne Deris udgivne Schiøde til Magne Thomæsøn paa 15 merker Smør og 10 Kander Malt udi gaarden Biørndahl. Datert Eide d/en 29 Octobr/is 1734.

Ole Olsøn Aadnaas og Siur Monsøn Hindenæs Deris udgivne Schiøde til Mons Østensøn paa 13 ½ Merker Smør og 6 Kander Malt udi Gaarden Yttre Hindenæs. Datert Eide d/en 30 Octobr/is 1734 efter dets videre Medfør.

1734: 173

Ole Olsøn paa Eichnæs Contra Johannes Iversøn Ibid.

Og mødte Citanten Selv frem stillende 2de Stæfne Vidner Magne Thomæsøn Biørndahl og Knud Olsøn Biørndahl, som Ved Eed med op rachte fingre efter Loven afhiemlede at have til dette Ting med 14 Dages Varsel stæfnet Johannes Iversøn {søre} Yttre Eichnæs Dom at liide det Hand er skyldig for dend Aasteds Proces, som blev forliigt udi Aaret 1733 beløbende til sam/m/en Omkostninger 10 rd 3 mrk 12 [sk], saa og for det Citanten stæfnede Ham Til sidste Som/m/er Ting, samt videre paa denne nu foraarsagde Processis anvendte Omkostninger.

Dend indstæfnte Johannes Eichnæs mødte iche Ved Sagens paaraab, des aarsag Hand foreleggis af Rætten at møde til nest-holdende Vaar-Ting,

Hvor ved Sagen beroer til bem/el/te Tiid.

Selv Eyer-Mandtallet blev lydeligen for Almuen op læst af Almuen tilstaaet des aarsag forseylet.

De sædvanlige Tings Vidne angaaende Bøder og andre Sage fald blev for Almuen lydeligen oplæst og forseylet uden nogen Indsigelse.

Paa Spørgsmaal svarede Almuen at der er ½ Miil fra Hoshofde Tingstæd og til dette Ting-stæd samt at Fogeden Dem rigtig hvert Aar haver betalt skyds penge, saa Vel for Soren skriveren, som Ham Selv, nemlig for Miilen 4 sk; her fra til Bergen 3 Miile.

Lænds-Manden Magne Esem til stod for Rætten af Fogeden Rigtig at være betalt sin Lænds Mands Løn for Aar 1734 4 Rd, saa og at Ham Var got giort Soldater udreedning af Hans paa boende gaard Esem 2de Løbers Skatte fri hed med 1 Rixdr.

Skatte Restantzerne bleve forfattede, lydeligen op læste ingen giorde indvending der imod des aarsag forseyled.

1734: 173b

Sluttelig blev opnæfnte Lau-Rætts-Mænd som nest kommende Aar 1735 Rætten skal betienne nemlig 6 af de gamle. 1. Ole Otterstad, 2. Erich ibid, 3. Johannes Ibid, 4. Anders Nielsøn Eide, 5. Christen Siursøn ibid, 6. Ole Yttre Eide, og 2de af Nye 7. Simon Numedahl og 8. Rasmus Øvre Herland, Hvilche 2de Sidste naar de efter Loven Deris Eed for Lau Manden, haver aflagd skal til Rættens betienning blive antagne.

Jehova Juva.

For Arne Schibred Dend 16 Novembr/is 1734

Blev holdet Høste Skatte, Sage og Restantz Ting paa Ting stædet Yttre Arne med Dito Skibredis Almue nær værende Kongl/ig Maj/este/ts Foget S/igneu/r Andreas Jesen Bøyde Lænds Manden Peder Arnetvedt, De Eedsvorne Lau-Rætts Mænd 1. Mons Blindem, 2. Mons Hiorteland, 3. Michel Risnæs, 4. Michel Songstad, 5. Rasmus Songstad, 6. Johannes Herland, 7. Hans Ulesæt og Anders Hetland, med mere Ting søgende Almue,

Hvor da efter at Rætten Var Lyst og sadt i Deris Kongl/ig Maj/este/ts Høye Navn og alle til Lydighed, skichelighed og Ærbødighed imod Rætten formanede blev først Ting lyste Deris Kongl/ig Maj/este/ts Aller naadigste Forordninger, som paa Fol/io 148 findes extraherede, der nest

1. Deris Kongl/ig Maj/este/ts Friderici Qvarti aller naadigst udgivne Schiøde til {P} Assistentz Raad og Præsident Christian Krogh paa Hougs Hovet Kirche med Gierstad, Mielde, Brudvig og Stamnæs Annexer for 235 Rd 20 sk Courant Datert Friderichsberg Slot d/en 7 Aug/usti 1724.

1734: 174

2. Frue Ingeborg Maria Knagenhielms Justitz Raad Kraags udstædde Schiøde til Zacharias Fæster paa Sam/m/e Kircher Datert Bergen d/en 15 Martij 1734.
3. Mad/a/me Margrethe S/a/l/ig/ Jan Jensøns Efterleverske Hendis udgivne Schiøde til Ulrich Friderich *Lar (Lav/Lau) paa et Huus udi Sandvigen bestaaende imellem Rasmus Gabrielsøn paa dend Søndre Siide og Henrich Erichsøn paa dend Nordre side, efter Schiødes Videre udviis Datert Bergen d/en 3 Junij 1734.
4. Ulrich Friderich Laus udgivne Pandte Forskrifning til Jens og Henrich Jansøn Karen og Margrethe Jans Døttre paa Capital 264 rd Der for Er pandsadt Hans Hannem i Dag til skiøde Huus og Eyendom bestaaende i Store Sandvigen med hos staaende Ild huus, Hvor udi er Een nedmuuret brøgger Kiædel med Videre efter Schiødes yderligere Medfør. Datert 30 Julij 1734.

Sam/m/e Obligation er under skrevet af Jacob Reimer i Bergen som Cautionist for 100 Rd af bem/el/te Penges Capital.

5. Mad/a/me Margrethe Peders Daatters S/a/l/ig/ Jan Jensøns Ved Pandte {forsichring} \Obligation/ af Dato Bergen d/en 24 Julij A/nn/o 1734 forsichrede Vel fornemme og Høy agtbahre S/igneu/r Jan von der Velde udi sin {Re} Reeberbane som Debitrix af S/igneu/r Jørgen Andersøn Hiort sig haver til forhandlet med Ved hørende Pertinentier, Muur og Nagel fast, som dend nu udi Store Sandvigen forefindes, alt efter det Hende der paa meddeelte Schiøde, item Hendes Eye nest hos staaende og Her/r Christen Tumboe (Tunboe) for hen til hørende Reeberbane med dens Inventario, saa og Hendes Vaanhuus i Store Sandvigen beliggende og af Hendes Svoger Samson Ellingsøn beboende, samt alt Hendes Eyende og eyendes vorder for Capital prioriterlig 1150 Rd.

1734: 174b

6. Hans Rafnsbergs odels Løsnings Rætt og Penge mangel angaaende Gaardene Tellevig, Bontveid, Søre Meilstad, Hassevold, udi Haugs gield i Eids Fiord, Eide og Hetlebache til at ind løse. Datert Bergen d/en 25 Junij A/nn/o 1734.
7. Ditos Odels Løsnings Rættighed og Penge Mangel angaaende Gaarden Hetlebache. af Sam/m/e Dato.

8. Ditos Transport til Velædle og Velbyrdige Her/r Commerce Raad og Byeskriver i Bergen Hans Christian Gartner paa Odels Rætten og dens Løsning til gaarden Hetlebache. Datert Bergen d/en 23 Sept/embris 1734.

9. Simon Nedre Bircheland, Mons Haavertun, Christopher Larsøn, og Mons Nedre Bircheland Deris udgivne Bøxel Sæddel til Albrith Andersøn paa 1 pund 4 4/5 merker Smør 19 1/5 Kande Malt udi gaarden Qvame Datert 23 Octobr/is 1734.

10. Velædle og Velb/y/r/dige/ Her/r Commerce Raad og Byeskriver udi Bergen Hans udgivne Bøxel Sæddel til Knud Nielsøn paa Een fierde part af Een halv Tønde Lax Skyld, som Anders Michelsøn haver opsagt, Hvor for Knud Nielsøn haver givet til Bøxel To Rixdaler. Datert Bergen d/en 22 Septembr/is A/nn/o 1734. Der paa var under tegnet af Jordrotten saaledis:

Efter at denne Bøxel Sæddel var skrevet beretter Knud Nielsøn at paa Gaarden Dahle skal være skeed aftag, Hvilchet Jorddrotten iche er bekiendt eller af Vedkom/m/ende Communicert, og naar det er skeed, saa Jordrotten erholder der om behørig underretning skal der efter i alt af Jordrotten saa Vidt hand i gaarden er Eyende følgelig \Lov/ og Forordninger vorde i agt taget.

1734: 175

11. Afkald udgivet af Jacob Jacobsøn Hauland for Peder Jansøns og Annæ Jans Daatters arv efter Deris Faders Moders Kirsten Buchholt til sam/m/en 132 rd 2 mrk 13 sk. Datert Berg/en d/en 21 Julij 1734.

12. Afkald udgivet af Samson Ellingsøn for Hans Hustroes Arv efter Kirsten Buchholt, som er 44 rd 15 sk. Datert Berg/en d/en 21 Julij 1734.

13. Afkald udgivet af Abraham Hansøn for Rasmus Jansøns og Lisbeth Jans Daatters Arv efter Kirsten Bucholt som er 132 rd 2 mrk 13 sk, Dat/ert Berg/en d/en 21 Julij 1734.

14. Afkald udgivet \af Jacob Jacobsøn/ for Hans Hustroes Arv efter Hendes Moder Kirsten Buchholt til sam/m/en 287 rd 1 sk. Dat/ert Berg/en d/en 21 Julij 1734.

15. Afkald udgivet af Ulrich Friderich Laus for Jens Jansøn, Henrich Jansøn, Karen og Margrethe Jans Døttres til faldne Arv efter Deris Fader Moder. tilsam/m/en 254 rd 5 mrk 10 sk. Dat/ert Berg/en d/en 21 Julij 1734.

16. Mons/ieu/r Zacharias Fæster, Som Eyere for Hougs Præste-giælds Kircher, frem stillede for Rætten De tvende Vel Agte Danne-Mænd Anders Johansøn Stoche og Ole Bastesøn Brudvig nu Værende Kirche Værger for Brudvig Kirche, Hvilche Een stem/m/ende udsagde og svarede paa Mons/ieu/r Fæsters til Dem Formerte Spørgsmaal: At De iche rettere Veed, end Dend Teig liggende Norden for Olsnæs i Brudvigs Sogn og strechende Sig fra Giæstbiærget (Giædt-?) og til Orme-Tungen kaldet i Bredden og op efter i al den stræchning til Stadsbiærget i Længden, Jo til hører fra gam/m/el Tiid Brudvigs Kirche og ellers kaldis Kirche Teigen.

Der paa lod bem/el/te Mons/ieu/r Fæster Sam/m/e

1734: 175b

Teyge fredlyse og gav til kiende, at ingen Efter dags uden Hans tilladelse maa under staae sig bem/el/te Kirche Teige at benøtte, saa fremt De der for ey ville tiltales. Hvilchet Mons/ieu/r Fæster begierede i Protocollen indført, som Rætten bevilgede.

17. Lars Aastvedt og Johannes Jørgensøn Deris udgivne Schiøde til Deris Svoger dend ærlige og velagte Danne Mand Ole Michelsøn paa 9 merker Smør og 6 Kander Malt udi gaarden Sætter Støel her i Skibredet. Datert Yttre Arne d/en 16 Novembr/is A/nn/o 1734.

18. Ole Reistads udgivne Bøxel Sæddel paa sine myndtlingers Vegne til Knud Johannesøn paa 18 merker Smør udi gaarden Sætterdal. Datert Yttre Arne d/en 16 Novembr/is A/nn/o 1734.

Dend 17 Novembr/is blev Rætten igien sadt med Sam/m/e Lau-Rætts Mænd.

S/igneu/r Philip Felgenhaurer beskichede Kirche Verger for Kors Kirchen i Bergen Hans udgivne Bøxel Sæddel til Knud Andersøn paa ¼ Løb Smør og ¼ Tønde Malt udi gaarden Søre Toppe Kaars Kirchen tilhørende. Datert Bergen d/en 6te Martij A/nn/o 1734 - Her Ved fulgte Læylændingens paa tegnede Revers af sam/m/e Dato.

Mad/a/me S/a/l/ig/ Erpecoms Contra Ahasverus Jæger.
vid: fol: 119.

Mons/ieu/r Jæger Ved Een Missive til Soren skriveren lod Rætten insinuere Et Indlæg Datert Store Sandvigen d/en 16te Novembr/is, som for Rætten lydeligen blev op læst.

Paa Citantindens Vegne mødte atter Mons/ieu/r Hans Ottesøn, og sagde at det af Mons/ieu/r Jæger nu ind komne Indlæg opfyldt med iidel (i betydning gjentagelser) om svæver, udflugter og urigtige forestillelser stridende tvert imod Hvis ham for hen her i Rætten har ladet Protocollere og ind give, Meriterer iche ringeste besvarelse, men som Jæger

1734: 176

for hen under Rætter gangen har til staaet imod beviis at have Laant hos S/a/lig/ Erpecom 20 Rixdr, og siger der hos, at have samme med dend S/a/l/ig/ Mand af clareret tillige med de udi Reigningen laante 3 Rd, som hand benægter at have faaet, og Hvor om Comparenten har tilladt Ham sin Eedelig benægtelse, Hvilchet nu fornemmis Hand *undslaer sig fra, saa refererede Comparenten sig til alt hvis paa Citantindens siide er bleven fremsat, og nu pro resto producerede Reigning paa Sagens Omkostninger beløbende sig til 18 Rixdr 3 mrk 12 sk for hvilche tillige med dend paa stæfnte Summa S/igneu/r Ottesøn paastod Een skadesløs Dom efter Loven, Aller *heldts Acten skal udviise, Hand, Jæger, Selv Ved Tiid efter anden brugt unødige indvendinger og begierte opsættelser har foraarsaget saa Vidtløftige Omkostninger, Sam/m/e Reigning blev lydeligen for Rætten oplæst.

Da *inhenseende Sagen saa længe under Proces er tracterit kunde Rætten iche bevilge S/igneur Jæger imod Citantindens Fuldmægtiges paastand og Protest længere opsættelse, men kiender Som følger

Dom.

Denne Sag er af følgende Beskaffenhed. Mad/a/me Kirsten S/a/l/ig/ Isach von Erpecoms haver til d/en 28 Julij udi Aaret 1732 ladet her for Rætten indstæfne Mons/ieu/r Ahasverus Jæger at liide Dom for 27 Rixdr 1 mrk 8 sk tillige med at erstatte Processens Omkostning, Dend Tiid mødte iche Citatus Jæger, des aarsag Hand <forelagt> blev af Rætten at møde til neste Ting. Der ved secqviescerede Sagen uden at paatale af Citantinden til Vaar Tinget, som blev holdet d/en 10de April Anno 1733 - Til hvilchet Ting S/igneu/r Jæger {....} mødte efter foreleggelse og bekom

1734: 176b

Sam/m/e Tiid Mons/ieu/r Ottesøn efter egen begiering Anstand for at beviise Citantindens foregivende med Speciale Reigning Hvilchen først her i Rætten d/en {29} 27de Martij hujus anni blev producered lydende paa dend Summa, som der er stæfnt for, nemlig 27 Rd 1 mrk 8 sk. Forbem/el/te Rættes Dag indfandt sig for Rætten paa S/igneu/r Jægers Vegne efter

Continuations stæfning Hans Søn Mons/ieu/r Niels Jæger Declarerende paa Sin Faders, Citati Jægers, Vegne, at Hans Fader Ahasverus Jæger Vel haver bekom/m/et 20 Rixdr af Citantindens Mand S/a/l/ig/ Isach von Erpecom; Hvor for Ahasverus Jæger til S/a/l/ig/ Erpecom haver udgivet sin Revers, Men sam/m/e Revers skal være af giort imellem S/a/l/ig/ Erpecom og dend inciterte Ahasverus Jæger, der nest forchlarede Mons/ieu/r Niels Jæger at de 3 Rixdr /: som udi Citantindens Reigning er opført, Hands Fader Aha/sverus Jæger d/en 21 Sept/embris A/nn/o 1723 {skal} af S/a/l/ig/ Erpecom skal have til laans bekom/m/et :/ Haver Vel Hans Fader Ahasverus Jæger Ved et Brev begiert S/a/l/ig/ Erpecom Vilde laane Hannem Pengene fich Hans Fader iche, De Øvrige 4 Rd 1 mrk 8 sk Reigningen om melder tilstaaer Mons/ieu/r Niels Jæger at Hans Fader skyldig er. Endelig {....} udi det Indlæg Citatus Ahasverus Jæger under egen haand i dag her udi Rætten haver ladet producere tilstaaer Hand Selv, at Hand ichun paa reversen, som Hand søget for, Haver betalt 12 Rixdr, og saaledis bliver endnu Citantinden skyldig 8 Rixdr paa Reversen, der af fornemmer Rætten at dend Declaration S/igneu/r Ahasverus Jægers Søn Niels Jæger

1734: 177

har Giort og det Citatus Jæger udi Sit i Dag frem lagde Indlæg \foregiver/, iche Kom/m/er over Eens. Da efterdi Citantinden sidste Rættis Dag haver tilbiudet sig Ved Eed at bekræfte Hendes indgivne og i Rætten frem lagde Reignings Rigtighed, Saa kiendes for Rætt at naar Ahasverus Jæger Her for Rætten giør sin Corporlige Eed efter Loven, at Hand haver iche bekommet de 3 Rixdr af S/a/l/ig/ Erpecom som Hand af Ham, S/a/l/ig/ Isach Erpecom, Ved et Brev af Dato 21 Sept/embris 1723 til laans begierede, og at Hand iche er mere skyldig til S/a/l/ig/ Erpecoms Sterfboe efter dend Mentionerte revers end 8 Rd, Men at de andre 12 Rixdaler er af S/igneu/r Jæger til S/a/l/ig/ Erpecom rigtig betalte, bør S/igneu/r Ahasverus Jæger iche betale Citantinden Mad/a/me S/a/l/ig/ Isach Erpecoms mere af dend paa stæfnte Reignings Summa end 12 Rd 1mrk 8 [sk], men trøster S/igneu/r Ahasverus Jæger sig ey til at præstere for indførte Eed, da tillades Citantinden Mad/a/me S/a/l/ig/ Isach Erpecoms at aflegge sin Eed efter Hendes eget tilbud, at Hverchen Hendes S/a/l/ig/ Mand Isach Erpecom eller Citantinden Selv er af indstæfnte Ahasverus Jæger betalt Een Eeniste skilling af de 27 Rd 1 mrk 8 sk, som dend her i Rætten producerede Reigning lyder paa, og \efter/ slig aflagde Eed bør indstæfnte Ahasverus Jæger ichhe allene at betale forbem/el/te Sum/m/a 27 Rd 1 mrk 8 sk, som Reigningen lyder paa, Men end og i Omkostning 5 Rd - alt inden 15 Dage

1734: 177b

under Nam og execution Ved Rættens Videre befordring efter Loven.

Mons Clemensøn Blindem Contra Stephen Ambiørnsøn ibid.

NB. I denne Sag blev i Citantens stæd til
Rætten at betienne andtagen Ole Sem.

Mons Clemensøn Blindem hafde ladet indstæfne Stephen Ambiørnsøn Blindem fordi Stephen haver spændt Mons Clemensøns Kone, der for Dom at liide og Vidner der om at anhøre.

Dend indstæfnte Stephen mødte for Rætten til staaende at være Lovlig stæfnt for Sagen til dette Ting, og sagde at naar det Ham blev over beviist at Hand haver spændt Citantens Kone Britte Ols Daatter *for (faar) Hand liide efter Loven.

Thi blev Eedens forchlaring for Vidnerne lydeligen op læst med behørig formaning om at Vagte sig for Meen-Eed, hvor paa frem stod Skafferen Joen Henrichsøn Falchanger af lagde sin Eed med op rachte Fingre efter Loven og udsagde: at Hand for 3de ugers Tiid haver paa

Citantens Vegne stæfnt Stephen Ambiørnsøn saaledis, som stæfningen, der ind ført er formelder, Sam/m/e Tiid sagde Stephen at Hand ey kunde formeene Ham at stæfne, nemlig Mons; Mons Bircheland frem stod af lagde sin Eed med op rachte fingre og sagde at Hand tillige med Jon Falchanger haver stæfnt Stephen Ambiørnsøn til dette Ting saaledis som stæfningen formelder og da svarede Stephen at det Var got hand Vilde stæfne ligeledes Mons Blindems Kone.
Dernest

1734: 178

frem stod efter stæfne maal
Hans Tollefsøn Blindem af lagde sin Eed med op rachte Fingre efter Loven og udsagde, at Hand hørte Mons Clemensøns Kone og Stephen Ambiørnsøns Kone skiendtes og skiendtes Stephens Kone paa Monses Kone fordi Hun hafde hidset Hunden paa Stephens Kones faaer, I det sam/m/e Kom Stephen ud .....(?) Ved sin Løe og skiendede ligeledis paa Monses Kone, der efter saae Vidnet at Monses Kone gich til Stephen sigende til Ham slaae, der paa sagde Stephen til Monses Kone tier Du iche stille, da skal ieg spende Tarmene ud af dig, og saae Vidnet at Stephen Løftede sin fod op og trøchte dend til Britte Ols Daatters Brødst, Men Vidnet saae iche om Hand spendte Monsses Kone fordi Hand Vendte sig strax fra Dem da Stephen tog foden i Veyret, hørte strax der efter at Britte Ols Daatter raabte til Vidne og Stephen Ambiørnsøn Løb fra Hende, strax der efter Kom Britte Ols Daatter til Vidnet bedende Ham see der paa hvorledis Hun hafde faaet skade, af Stephen, men Vidnet Vilde iche.
Daniel Bircheland frem stod efter Loven af lagde Eed, at for Sex uger siden kom Mons Blindems Kone til Vidnet, da Hand stod i sin Dør og bad Vidnet see, Hvor ledis Stephen hafde spendt Hende paa Brødsted, og siufntes Vidnet at Hon var lidet blaae paa det Venstre Brødst.
Mons Bircheland frem stod af lagde sin Eed med op rachte fingre efter Loven og sagde at

1734: 178b

Mons Blindems Kone for Sex uger siden Kom til Ham paa Bircheland sigende at Stephen hafde spendt Hende paa Brødstet Viiste og Vidnet at det var liidet blaat, Men Vidnet saae det iche, at Stephen spendte Hende, ellers forchlarede Vidnet at da Hand for Citanten stæfnede Stephen Ambiørnsøn, tilstod Stephen Selv for Vidnet at Hand hafde Spendt Mons Clemensøns Kone.
Efter Rættens imellem handling blev Parterne saaledis forliigte at Stephen Ambiørnsøn skulde betale Omkostningen for denne Sag anvendt med 7 mrk 12 sk til Mons Clemensøn, og til de fattige her i Skibbredet 4 mrk Danske, hvilche Kongl/ig Maj/este/ts Lændsmand haver at incassere og til de fattige uddeeles, hvor paa begge Parter giorde Haand strechning med løfte her efter at leve fredelig og Eenige, hvor ved Sagen blev op hævet.

Der nest blev Restantzen over de ordinaire Skatter for Dette Skibreds Almue forfattet op læst og forseylet, efter som ingen indsigelse der imod blev giort.

Ligeledis Selv-Eyer-Mandtallet blev lydeligen op læst, af Almuen til staaet, des aarsag forseylet,

De Sædvanlige Bøders og Tings Vidne og andre Sage fald blev ligeledis for Rætten op læst og forseylet.

Gaarden Dahles Opsiddere tilstode at de af Fogeden var got giort for aftag af 1 ½ Løb og af Landskylden 21 24/31 merker S/mør og 891/1984 T/ønne Lax tilsam/m/en 9 rd 67 ½ sk.

Lænds Mand Peder Arnetvedt tilstod af Fogeden Rigtig at have bekom/m/et sin Løn som er 4 Rd, tillige at Ham var got giort og betalt Munderings penge af 1 L/øb 1 p/und 12 (merker?) Smørs Skatte Skyld.

1734: 179

Paa spørgsmaal af Fogeden tilstod Almuen at her fra og til Bergen er 3 Miile, og de altid rigtig af Ham var betalt saa Vel Soren skriverens Skyds, som Hans egen neml/ig 4 sk for Miilen hver Mand.

Post Mændene tilstode rigtig at have bekom/m/et Deris Løn af Fogeden nemlig hver 2 rd 4 mrk, saa og at dem var got giort Munderings Penge af Deris allernaadigst tillagde Postgaarder, Saasom Johannes Stanghelle ½ L/øb S/mør med 1 mrk 8 sk. Magne Indre Brudvig 1 L/øb 9 merker S/mør 3 mrk 6 sk. Ole Dahle 1 L/øb S/mør 48 sk. Ole Thomæsøn Øfre Romsloe 1 p/un/d 21 merker S/mør med 1 mrk 14 sk. Ole Larsøn Store Tuenæs 2 p/un/d 21 merker Smør med 2 mrk 14 sk, Hvilchet Deris qvitteringer yderligere udviiser.

Sluttelig blev Lau Rætts Mændene Denominerede, som til stundende Aar 1735 Rætten skal betienne nemlig 5 af de gamle 1. Jørgen Jordahl, 2. Lars Aastved, 3. Halsteen Bouge, 4. Johannes Setterdahl, 5. Tørres Refschre. og 3de af de Nye nemlig Mogens Johannissøn Lie, Ole Magnesøn Hetlebache og Thomes Hane, Hvilche 3de sidste, naar De efter Loven Deris Eed for Lau-Manden haver af lagd, skal til Rættens betienning vorde antagne.

For Mielde Schibred Dend 19 Novembr/is Aar 1734

Blev paa Gaarden Vallestrand holdet Høste, Skatte og *Skatte Ting for Mielde Schibreds Almue nær værende Kongl/ig Maj/este/ts Foget S/igneu/r Andreas Jesen, Bøyde Læns Manden Johannes Ascheland De Eedsvorne og op næfnte Lau-Ræts Mænd. 1. Ole Houge, 2. Elling Houge, 3. Thomas Reistad, 4. Anders Hauge, 5. Mons Røscheland, 6. Halvor Kielland, 7. Mons Neaastad, og 8te Johannes Søre Hannisdahl med mere Ting søgende Almue,

Hvor da efter at Rætten i Deris Maj/este/ts Høye

1734: 179b

Navn var sadt og alle Vedkom/m/ende til skichelighed, lydighed og ærbødighed imod og for Rætten formanede blev først publicerede Deris Kongl/ig Maj/este/ts Aller naadigste Forordninger som paa Fol/io 148 findes Extraherede, der nest

Deris Kongl/ig Maj/este/ts Friderici Qvarti S/a/l/ig/ og Høy lovlig Ihukom/m/else Hans Skiøde til Assistentz Raad og Præsident Christian Krag paa *Hovs (Hous) Hovet Kirche etc: vide fol 173.

Ligeledis Frue Krags Schiøde paa sam/m/e Kircher til Zacarias Fæster. Vid Protoc paa fol: 174

Knud Stoches udgivne Bøxel Sæddel til Anders Nielsøn paa 18 merker Smør 1 Mæhle og 3 Kander Malt udi gaarden Hafre. Datert Vallestrand d/en 19 No/vem/br/is/ A/nn/o 1734.

Her/r Gert Gelmuydens udgivne Bøxel Sæddel saa ledis lydende.
Kiendis ieg under tegnede Gert Gelmuyden Sogne Præst til Haugs Præste Gield og her med Vitterlig giør, at saasom Siur Tveteraas formedelst sin fattig Dom og forsøm/m/else iche har holden gaarden Tveteraas Huuser i Lovfør stand og hæfd, og der for i frygt paa paafølgende straf eller Een lovlig besigtelse har forladt sin paaboende gaard Tvetteraas med for ord til Een Mand Ved Navn Colbein *Schiørping sam/m/e Jorde Part at af staae, ieg sam/m/e Jorde part skyldende Aarlig 18 merker Smør 1 Mæle Malt Udi Mielde Schibred beliggende til sam/m/e Colbein *Schiørping har overladt med de Vilchoor, at saa som Hand uden opsagen og Bøxel nyder sam/m/e Jorde part 18 Merker Smør og Een Mæle Malt, Hand paa sam/m/e Jorde part skal opp bygge nye Huuse til gaardens nødvendighed, forbedre og restaurere de Huuse der ere, at sam/m/e Jorde part fuldkom/m/en og vedbørlige Huuser kand have til Een Opsidders mogelig beboelse og brug til gaardens afling og indhøstning med alt Hvad sam/m/e gaards I stand sættelse kand udfordre, Hvilchet alt sam/m/en skal inden 3de Aar skee, og Hand det mig indgaaet haver, thi forpligtes Hand yder mere Aarlig og udi rette Tiide at af betale Hans Kongl/ig Maj/este/ts Skatter

1734: 180

Og Contributioner, Landskyld og 3die Tage i lovlig Tiid erlegger, rydder og forbedrer Jorden og gaardens Huuser, som skrevet sig forholder, skoven iche til u-pligt eller imod Loven forhugger eller forhugge lade og i Øvrigt imod sin Jordrot beviiser dend lydighed med Skydsfær og arbeyd og alle andre Ting, som Lov og forordning befaler. Paa hvilchet alt sam/m/en Hand og til Mig paa denne Bøxel Sæddel Gienpart sin Revers udgivet haver, sam/m/e u-brødelig at holde og efter Leve. Til Vitterlighed under Min Haand og Signet.
Haugs Præste gaard d/en 28 April A/nn/o 1734. Gert Gelmuyden

Revers.

Ieg forpligter og reverserer Mig her med forestaaende Bøxel Sæddel under gaardens Midstelse og anden Vilchaarlig straffes liidelse udi alle ord og puncter forsømmelig lydig og ubrødelig, som Een Ærlig og troe Læylænding at holde og efter leve, Hvilchet ieg med mit Mærche Egen hændig skrevet bekræfter. Colbein *Schieping

Mit -boe- Mærche

Ditos udgivne Bøxel Sæddel til Mons Magnesøn Runtzeberg paa 1 p/un/d Smør og 4 Kander Malt udi Gaarden Tielland, med Condition, Han dens Huuser forfrem/m/er med tilbyggelse, hvorfor Ham dend Jorde part er over ladt, og formedelst gaarden er slet, betaler Hand udi Landskyld fløtnings og arbeyds Penge og Aarlig Tage aarligen ichun 8 mrk 8 sk. Datert Haus Præste gaard d/en 10 Novembr/is 1734.

Johannes Iversøn Eichnæs og Iver Olsøn Røscheland Deris udgivne Skiøde til Her/r Gert Gelmuyden paa 1 pund og 20 Kander Malt i Gaarden Rongvæ Datert 6te Novembr/is A/nn/o 1734.

Dend 20 Novembr/is blev Rætten igien sadt med sam/m/e Lau-Rætts Mænd.

Schiøde udgivet af Michel Borge paa sin Søsters Syneve Michels Daatters Vegne og sin Myndtlings Ingeborg Mons Daatters Vegne, Thomas Seim paa sin Myndtlings Marthe Ols Daatters Vegne, Mons Vaxdahl, Anders Monsøn, Ørian Vaxdahl, Mons Romsloe, Niels Qvidsteen, Ole Knudsøn og Anders Nielsøn paa egne og sin Myndlings Synneve Erichs Daatters Vegne paa 11 ¼ merker S/mør 2 ½ Kande Malt udi Gaarden Hafre og 15 merker Smør samt 4 2/3 Kande Malt udi Gaarden Daltved Til Rasmus Songstad. Dat/ert Valle/strand d/en 19 No/vem/br/is/ 1734.

1734: 180b

Schiøde udgivet af Thomas Seim paa sin Myndtlings Marthe Ols Daatters Vegne, Mons Vaxdahl, Synneve Michels Daatter med sin Lau-Værges og Broders Michel Borges Samtyche og paa Hans Myndtlings Ingeborg Mons Daatters Vegne, Anders Monsøn, Ørian Vaxdahl, Mons Romsloe, Rasmus Songstad, Ole Knudsøn og Anders Nielsøn til Niels Fabiansøn paa 11 1/3 merker Smør og 7 5/9 Kande Malt udi Gaarden Qvidsteen. Datert Vallestrand d/en 19de No/vem/br/is/ A/nn/o 1734.

Annæ Mendts S/a/l/ig/ Christopher Giermans Efter leverske Hendis Obligation udgiven til Sin Søn Jens Christophersøn Hiermand paa Pandt og forsichring udi Hendes i boende Huus beliggende i Haus Vigen Datert Haus Vigen d/en 12 No/vem/br/is/ A/nn/o 1734 paa Capit/al 36 Rixdaler.

Lænds-Mand Johannes Johannissøn lod Ting lyse sin Odels Løsnings Rættighed til gaarden Øste-Mielde af Aarlig Landskyld 3 Løber Smør Een Tønde Malt og 12 skilling Penge item Hans Penge Mangel nu til bem/el/te Gaard at ind løse.

Peder Duberg Contra Knud Refeim.
vide Fol: 118,

Og mødte i Dag paa Citantens Vegne Lænds-Mand Johannes Ascheland tillige med dend indstæfnte Knud Refeim, som tilstaar, nemlig Knud Refeim, til i dag hafde faaet Lov Dag at møde,

Der nest frem lagde Lænds-Mand Johannes Ascheland Een Sæddel fra S/igneu/r Christian Friel, hvor udi Friel siger at Hand ey haver kiøbt Boelværch hos Citanten, men som Attesten er iche saaledis indrettet, som den efter Lov og Forordning bør at være kand Rætten ey tage der imod.

Knud Refeim refererede sig til sit forige,

Lænds Manden begierede paa Citantens Vegne

1734: 181

Dom, som Rætten ey kunde nægte, thi blev af Rætten kiendt og afsagt, som følger,

Dom.

Loven Siger, Hvor \der/ sigter skal beviise, Da efter di Citanten Peder Duberg ey beviiser sit Krav, Hand formerer imod Knud Refeim paa To Rixdr 1 mrk 8 sk for 1 ½ Tylt Boldværch, og Knud Refeim ey til staaer at have udtaget noget Boldværch hos Citanten Peder Duberg, Saa {.....s} fri findes Knud Refeim for Peder Dubergs tiltale af Rætten og Processens Omkostning op hævis paa begge Siider.

Der nest blev restantzerne paa dette Skibreds Skatter forfattet, op læst og forseylede efter som ingen indsigelse der imod blev giort,

Ligeledis Selv Eyer Mandtalet blev og lydeligen op læst og forseylet uden ringeste indsigelse.

Tings Vidnet over Bøder, Sigt og Sagefald blev ligeledis for Rætten op læst, og forseylet.

Lænds-Manden Johannes Ascheland til stod inden Tinge at have bekom/m/et sin Lænds Mands Løn for Aar 1734 som er 4 Rd, item at Ham var got giort Soldater udreedning af sin paa boende gaard Ascheland 4 mrk 8 sk.

Paa spørgsmaal af Fogeden til stod Almuen at fra Yttre Arne og til Vallestrand er 3 fierdings Vey og at de af fogeden rigtig ere betalt Skyds Penge saa vel for Soren skriveren, som Fogeden.

Sluttelig bleve Lau-Rætts Mænd op næfnte, som til stundende Aar 1735 Rætten skal betienne Nemlig 5 af de g/am/l/e/. 1. Brynild Mit *Fielde (Mielde), 2. Ole Vatle, 3. Mons Søre Ascheland, 4. Johannes ibid., 5. Anders Sundland

1734: 181b

Og 3de {af} nye 6. Tosten Jensøn Vatle, 7. Ole Jensøn Vatle, 8. Anders Aaseim Hvilche naar de for Lau-Manden Deris Eed haver af lagt og Rætten dem Notificert, skal til Rættens Betienning blive antagne.

For Gulens Schibred Dend 23de No/vem/br/is/ 1734

Blev holdet Høste- Skatte, Sage og Restantz Ting udi Schierjehaun nær værende Kongl/ig Maj/este/ts Foget S/igneu/r Andreas Jesen Bøyde Lænds-Manden Peder Henrichsbøe, De Eedsvorne og op næfnte Lau Rætts Mænd. 1. Jetmon Rørtvedt, 2de Mathias Nappen, 3. Hans Qvesøen, 4. Niels Lille Slire, 5. Rasmus Hosteland, 6. Hans Henrichsbøe, 7de Hans Hannetvedt og 8de Siur Hosteland med mere Ting søgende Almue,

Hvor da efter at Rætten var sadt udi Deris Kongl/ig Maj/este/ts Høye Navn samt alle til Skichelighed, Ærbødighed og Lydighed imod Rætten formanede bleve først Ting lyste Deris Kongl/ig Maj/este/ts Allernaadigste Forordninger, som paa Fol/io 148 ere extraherede, der nest.

1. Mad/a/me Annæ Sophiæ S/a/l/ig/ Blomgreens udgivne Bøxel Sæddel til Johannes Christophersøn Qværsøen paa ½ Løb Smør og 9 merker Fiskes brug udi gaarden Nevedahl Evenvig Præstes Boelig benificert. Datert Evenvig d/en 2 Augusti A/nn/o 1734, Her Ved fulgte Læylændingens paategnede Revers af sam/m/e dato.

2. Hans Henrich Dedechams udgivne Bøxel Sæddel til Jacob Michelsøn paa 17 merker *Marcher Smør i gaarden Kielbye. Datert Bergen d/en 3 Martj 1734.

3. Mad/a/me Elsebeth Urdahls (Undahls) S/a/l/ig/ Her/r Søren Lems Efterleverskes udgivne Mage skifte Brev til Mad/a/me Magdalene á Mønichen S/a/l/ig/ Arnoldi De Fines Mage skifte Brev paa gaardene Bransdahl ½ L/øb 6 merker Smør for 42 rd Svardahl 2 p/un/d Smør for 48 rd

1734: 182

Orchnæs ½ Løb 18 merker Smør 3 Mæler Malt for 25 rd Glenjen 1 L/øb 18 merker Smør for 70 rd udi Hosteland ½ L/øb Smør, 3 Mæler Malt 72 rd udi Duesund 1 p/un/d Smør, 20 rd Tunsberg 9 merker Smør for 9 rd, tilsam/m/en dend Summa 286 Rd imod Hendes Arvelig tilfalden Part udi Frønningens Skove, Sauge Brug og under liggende gaarder Laugmands Aasen, Stølen og Indre Frønningen med desen under liggende Herligheder, Sam/m/e Mage skifte Brev Var underskreven af Mad/a/me Lems Lauverge Sorenskriveren Georg Burchard Jensøn. og datert Qvale Dend 10de Sept/embris 1734.

4. Mad/a/me Magdalena á Mønichen S/a/l/ig/ Arnoldi de Fines udgivne Bøxel Sæddel til Sven Hansøn paa 1 p/un/d 21 merker Smør udi gaarden Glenjen. Datert Frøsetter d/en 16de Octobr/is A/nn/o 1734.

Dend 24 Novembris blev Rætten igien sadt med sam/m/e Lau-Rætts-Mænd.

Bøxel Sæddel udgiven af Luca Steen til Ole Olesøn Bache paa dend Jorde part Hans Fader for hen paa boed haver bestaaende af 1 halv Løb og 2 merker Smør udi Gaarden Store Slire. Datert Bergen d/en 26 Octobr/is A/nn/o 1733.

Schiøde udgiven af Gietmund Jacobsøn til Hans Søn Mons Gietmundsøn paa Nii Marcher Smør og 6 Marcher Fisk Een Fierde deel Faaer udi Gaarden Rørtvedt. Datert Schierjehaun d/en 23de Novembr/is A/nn/o 1734 for 23 Rixdr.

Schiøde udgivet af Hans Rørtvedt til Ole Johannessøn paa ½ Løb Smør og 1 pund Fisk samt Et støche Faar udi Gaarden \Rørtvedt/ for 36 Rd. Datert {Ber} Schierjehaun d/en 23 Novembr/is A/nn/o 1734.

Dend 25 Novembr/is blev Rætten igien sadt med sam/m/e Lau-Rætts Mænd.

Høyædle og Velbaarne Her/r Stifts befalings Mands Vilhelm August von der Ostens Confirmation paa Ingeborgs S/a/l/ig/ Lars Pedersøns Memoria om at holde Giæst giverie udi Schierjehaun af dato Bergen d/en 7de Februarij 1731.

1734: 182b

Tillige med Høy ædle og Velbaarne Her/r Admirals og Stifts befalings Mands Ulrich Kaases der paa tegnede Confirmation af dato 30 Octobr/is A/nn/o 1732.

Bøyde Lænds Manden Peder Henrichsbøe hafde her for Rætten indstæfnt Ole Underthune for begangne Arve svig imod Hans u-myndige Børn,

Arve skiftet blev holdet efter Hans Hustroe forgangen Som/m/er 1733, efter som Ole Ambiørnsøn Underthune, dend Tiid Hand af Lændsmanden paa Arve-Tompten blev til spurgt, om Hand iche eyede noget i dend Node boed Ved søen staaende paa Underthuns Land

fortienede ey allene dend Halve deel udi Samme Noedte boe, Men end og da Hand blev til spurgt af Skifte Rætten, om Hand iche Videre til sin boes Indtægt Var Vidende, eller om Nogen noget til Boen Var pligtig Hvor til Hand svarede Ney der for Dom at liide tillige at erstatte Processens Omkostning,

Dend indstæfnte Ole Ambiørnsøn Underthune mødte for Rætten til staaende lovlig til dette Ting for bem/el/te Noedte boed med Videre at Være stæfnet,

Ole Underthune mødte for Rætten, som for er meldt, og forchlarede at hand ey Var Vidende sig at eye noget udi Nodte boed, for S/a/l/ig/ Blomgreen var død, til stod ellers for Rætten, at Der blev holdet Skifte efter Hans Ole Ambiørnsøns, Kone var Klocheren {...} til Evenvig Ham 3 Rd skyldig; som Hand ey gave til kiende paa Skiftet, da det blev holdet efter Hans S/a/l/ig/ Kone, Siger

1734: 183

og der hos at Hand, Ole Underthune ey Vidste af at have part udi dend paa stæfnte Noedte boe før Lændsmanden den Ham Søgte:

Afsigt.

Sagen hen staaer til neste Ting, paa det Mand kand faae extract af den registering, som er for Rættet efter S/a/l/ig/ Blomgreen, for at see, hvorledis Enchen haver foregivet Ole Underthune at være particepere udi dend paa stæfnte Noedte boed.

Dette Skibreds Almues restantzer paa Skatterne blev lydeligen op læst, af Vedkom/m/ende til staaet des aarsag forseylede.

Selv-Eyer Mandtalet blev for Rætten, efterat det Var forfattet lydeligen op læst og forseylet uden ringeste indsigele.

Det Sædvanlige Tings Vidne angaaende Bøder og andre Sage fald blev op læst og forseylet, hvor udi var og meldet at ingen første Bøxel i dette Aar var faldet paa Ass/esso/r Hansens Seqviestrerede Godz.

Paa Spørgsmaal svarede Almuen at der er Sex Miile imellem Vallestrand og Schierjehaun, og at Dem altid af Fogeden er betalt deris Ting skyds, saa vel for Soren skriveren, som for Fogeden nemlig 4 sk af Miilen.

Udi Gulens Skibred findes iche noget Videre at gives enge slette Skat af end Schierjehaun, som giver 12 sk, Men der er ingen Møller, Der skal skattes af.

Lænds Manden Peder Henrichsbøe til stod for Rætten af Fogeden Jesen at have bekom/m/et sin Lænds Mand Løn som er 4 Rd, saa og at ham var got giort og betalt Munderings Penge

1734: 183b

Af 1 L/øb 1 p/un/d 12 merker Smørs skyld med 4 mrk 8 sk.

Lau Rætts Mændene, som til stundende Aar 1735 Rætten skal betienne bleve op næfnte, nemlig Sex af de gamle 1. Ole Rasmusøn Dahle, 2. Hans Joensøn ibid., 3. Claus Olsøn ibid., 4. Hans Hansøn ibid., 5. Joen Hansøn Nerdahl, 6. Johannes Hansøn Slengesol, og 2de Nye 7. Arne Rasmusøn Øvre Øst Gulen, 8. Jacob Olsøn Birchnæs, Hvilche sidste 2de,

naar de beviiser at have af sagd Deris Eed for Lau-Manden, skal til Rættens Betienning blive antagne - Hvor næst Rætten blev op hævet.

For Lindaas Schibred Dend 27de Novembris A/nn/o 1734

Blev holdet Høste- Skatte, Sage og Restantz Ting udi Kiiel-Strøm/m/en nær værende Kongl/ig Maj/este/ts Foget S/igneu/r Andreas Jesen Bøyde Lænds-Manden Michel Berraas, De Eedsvorne Lau-Rætts Mænd, 1. Niels Schoge, 2. Haldor Haadne, 3. Ole Famestad, 4. Ole Berge, 5. Jacob Hundven, 6. Halvor Hundven, 7. Ole Grimstad, 8. Knud Hauge med mere Ting søgende Almue,

Hvor da efter at Rætten var sadt i Deris Kongl/ig Maj/este/ts Høye Navn og Almuen til skichelighed, Lydighed og ærbødighed imod Rætten formanede blev først Ting lyst Deris Kongl/ig Maj/este/ts Aller naadigste Forordninger som paa Fol/io 148 findes extraherede, der nest

1. Velædle og Velb/y/r/dige/ Frue Engel S/a/l/ig/ Capitain Tormølens tillige med Paul Tormølen Capitain des Armes Ved Her/r Capitain *Groes (Groves) Compagnie Deris udgivne Obligation Lydende paa pandt og Prioritet udi gaarden Riisøen Kaldet af Skyld Een Løb Smørs og Een Tønde Maltes Landskyld til Velædle og Velbyrdige Her/r Obriste Frantz Henrich von {Schlan} Schlanbusch for Capital {15} 150 Rixdr

1734: 184

Sam/m/e Obligation er datert Risøen d/en 26de Octobr/is A/nn/o 1734.

2. Niels Schiøttes udgivne Bøxel Sæddel til Velædle og Velb/y/dige/ Her/r Capitain Ulrich Friderich Grove paa 1 Løb Smør og 1 Mæle Malt udi Lindaas Præste gaards Mensal gods kaldet Qvalvogs Næsset. Datert Lindaas d/en 23 Septembr/is 1733.

3. Ditos udgivne Bøxel Sæddel til Rasmus Christiansøn Hopland paa 1 Spand Smør 1 ½ Mæle Malt udi Bersvig Lindaas Præste boel benificert. Datert Lindaas d/en 3 Octobr/is A/nn/o 1734 - Her Ved fulgte Rasmus Christiansøns revers, Hvor udi tilstaaes at have rigtig faaet det udlæg, som faldt til gaardens Aaboed.

4. Ditos udgivne Bøxel Sæddel til Joen Iversøn (Joensøn?) Lien paa 1 p/un/d 3 merker Smør 13 merker Fisk Malt 1 ½ Mæle udi gaarden Sætre Lindaas Præste boel benaadet. Datert 10de April 1734.

5. Her/r Justitz Raad og Laumands Niels Knagenhielms udgivne Bøxel Sæddel til {Mo} Simon Mogensøn paa ½ Løb Smørs ¼ deel Tønde Malt og ½ Vaag Fisk udi gaarden Østrem Laug stoelen benefisert med Condition Hand sin Moder paa sam/m/e brug forsørger. Datert Bergen d/en 24 April 1734.

6. Ditos udgivne Bøxel Sæddel til Erich Magnesøn Aanæs (Axnæs?) paa 12 merker Smør 4 Kander Malt og 12 Marcher Fiskes Landskylds brug udi gaarden Østrem Laug-stolen benificert. Datert Hoops gaard d/en 25 Augusti A/nn/o 1734.

7. Ditos udgivne Bøxel Sæddel til Ole Colbensøn Børnæs Lie paa 2 pund Smør udi gaarden Hiertaas Lau-stolen benificert. Datert Hoops gaard d/en 27de Martij 1734.

8. Ditos udgivne Bøxel Sæddel til Lars Andersøn paa 12 merker Smør 4 Kander Malt og 12 merker Fiskes Landskylds brug udi gaarden Østrem Laug-stolen beneficert. Datert d/en 16 Junij 1734.

1734: 184b

9. Amtmand og Laumand Henning Frimans udgivne Bøxel Sæddel til Salamon Michelsøn paa Eet halv pund Smør 4 Kander Korn og Een Siette deel Huud udi gaarden Soleim. Datert Oenæs d/en 14 Junij 1734 - Her Ved fulgte Læylændingens revers af sam/m/e Dato. ...me(?) reverserde hand sig at betale af haugen 24 sk.

10. Ditos udgivne Bøxel Seddel paa dend part i gaarden Synnevaag, der skylder Aarlig 21 Merker Smør, Een Mæhle Malt og 2de Kander Korn, s/om Christopher Johannesøn for hen brugt haver og afstaaet for Arne Gundersøn. Datert Oenæs d/en 14 Junij 1734.

11. Ditos udgivne Bøxel Sæddel til Johannes Olsøn paa Een halv Løb Smør Een halv huud og Een Mæhle Malt eller Korn udi gaarden Vaage. Datert Oenæs Dend 14 Junij A/nn/o 1734 - Her Ved fulgte Læylændingens paategnede revers.

12. Christen Jørgensøn Morsins udgivne Bøxel Sæddel til Gregorius Larsøn paa 6 skilling eller Een halv Løb i gaarden Aaraas. Datert Bergen d/en 24 No/vem/br/is/ 1734.

13. Schiøde udgivet af Mons Henningsøn Møeching til Niels Olsøn paa 13 ½ merker Smør 6 Kander 1/8 Faaer udi gaarden Famestad. Datert Kielstrøm/m/en d/en 27de No/vem/br/is/ 1734.

14. Schiøde udgivet af Ole Knudsøn Fondnæs, Michel Knudsøn Laugaas, Halsteen Knudsøn Laugaas, Niels Bogen, Simon Monsøn Østrem, Michel Jacobsøn Hopland, Bertel Gudmundsøn Østrem og Lars Andersøn Østrem til Ludvig Lem paa Een halv Løb Smør udi gaarden Lofaas. Datert Kielstrømmen d/en 27 No/vem/br/is/ 1734.

15. Ludvig Lems udgivne Bøxel Sæddel til Magne Halsteensøn paa Een halv Løb Smør i gaarden Laugaas. Datert Kielstrøm/m/en d/en 27 No/vem/br/is/ 1734.

Dend 29 Novembr/is blev Rætten igien sadt med Sam/m/e Lau-Rætts Mænd, som i Løverdags.

1734: 185

Schiøde udgivet af Ole Hansen Myching og Siur Magnesøn Hørland til Ole Hansøn paa 6 merker Smør og 8te Kander Malt udi gaarden Nore Schauge. Datert Kielstrøm/m/en d/en 29 No/vem/br/is/ 1734.

Schiøde udgivet af Lasse Hofland i Sogne Fogederie, Endre Viche, Anders Rørvig, Gullich Teigen og John Olsøn til Christopher Johannessøn paa 18 merker Fisk ¼ deel tønde Korn udi gaarden UdKielen. Datert Kielstrømmen d/en 29 No/vem/br/is 1734.

Joen Amunsøn indfandt sig for Rætten den unge Karl begierende at de 2de uden stæfne maal mødende Vidner og Danne mænd Stephen Olsøn Maros, og Niels Sivertzøn Schauge maatte Ved Eed udsige, hvor nær Reqvirenten Joen Amunsøn og Gertrud Ols Daatter /: som Reqvirenten agter at begive sig i Egteskab med :/ ere beslegtede.

Thi blev Eedens forchlaring for Vidnerne lydeligen op læst og behørig formaning til dem giort om at Vagte sig for Meen Eed, hvor paa fremstode for næfnte 2de Vidner Stephen Olsøn boende paa gaarden Maros og Niels Sivertzøn paa gaarden Schauge, aflagde Deris Eed med op rachte Fingre efter Loven og udsagde: At Reqvirentens Joen Amunsøns Moders Moder Anne Fieldanger og Giertrud Ols Daatters Moders Fader Niels Vaage Vare Søskende, saa at Reqvirenten Joen Amunsøn og Giertrud Ols Daatter ere nest Søskende børn og hin anden ey nærmere paa rørende eller beslegtede.

Reqvirenten begierede Tings Vidne her over beskreven, som Rætten bevilgede.

Peder Hofman Contra Maritte Ols Daatter.

Endnu bevilger Rætten Citanten anstand i Sagen, og foreleggelse at maa gives dend indstæfnte til neste Ting.

Dito Contra Endre Halsteensøn.

Citanten bevilges endnu foreleggelse for indstæfnte at møde til neste Ting.

1734: 185b

Bøxel Sæddel udgiven af Mad/a/me Gertrud S/a/l/ig/ Danchertsens paa Een Vaag Fisk og ¼ deel Tønde Malt udi Gaarden Huuse paa Fiedie. Datert d/en 9 Martij 1734.

Daniel Larsøn Rongvær Contra Rasmus Huuse.

Citanten hafde stæfnt vide Protocol Fol: 127 - og mødte i Dag Citanten tillige med Vidnerne Ole Nielsøn, Ole Monsøn og Ole Iversøn samt Contraparten Rasmus Huse, som tilstod Lovligen til i Dag at være indvarslet,

Rætten tilspurgte Rasmus Huuse om hand ej i Mindelighed vilde forliiges med Daniel Rongvær hvor til hand svarede sig iche at vide i nogen Maade at have forseelsen begaaet,

Citanten begierede at Vidnerne maatte tages i forhør Som Rætten bevilgede, Der paa blev Eedens forchlaring for Vidnerne lydeligen op læste med behørig formaning til dem giort om at Vagte sig for Meen Eed, der nest frem stod det første Vidne

1. Ole Nielsøn, og efter aflagde Eed med op rachte Fingre efter Loven udsagde at imellem Juul og Kyndelmisse da Vidnet tillige med Citanten Daniel Rongvær og Rasmus Huuse Var udi hver paa sin Baad at Fange Vaar Sild, hørte Vidnet Vel at Daniel Rongvær bedrages til minde at Rasmus Huuse skieldede Ham, Citanten for Een Kieltring, men Vidnet hørte at Rasmus Huuse nævnte det ord, vare Kieltring, der til Rasmus svarede det Løy du Kipper Søn,
2. Det andet Vidne Ole Monsøn frem kom af lagde sin Eed med op rachte Fingre efter Loven og udsagde

1734: 186

ord til andet lige som nest forige Vidne.

3. Det 3die Vidne Ole Iversøn aflagde sin Eed med oprachte Fingre efter Loven og Vandt lige som de 2de nest forige Vidne,

Alle 3de Vidner sagde at da Rasmus svarede Citanten, det Løgst du Kipper unge, svarede Citanten Ham igien det løgst Du Sættre stuude.

Citanten begierede sagen maatte op sættes til neste Ting, da Citanten Vil frem stille baade sin egen dreng og Rasmus Huuses dreng at Vidne om dend paa stæfnte Materie, som Rætten bevilgede,

Hvor Ved Sagen til bem/el/te Tiid beroer.

Selv-Eyer mandtallet blev forfattet, oplæst, tilstaaet og af Rætten forseylet.

Dette Aars Restantzer blev op læst, af alle tils staaet, des aarsag forseylet uden ringeste indsigelse.

Det sædvanlige Tings Vidne angaaende Bøder og Andre Sagefald blev oplæst og forseylet, Hvor udi og meldes at ingen første Bøxel paa Ass/esso/r Hansens Seqvestrerede og i dette Skibred liggende Godz Var falden, ey heller nogen Bøxel at være falden paa Deris Kongl/ig

Maj/este/ts til hørende Godz udi dette Skibbred - item at Deris Kongl/ig Maj/este/ts Godz nemlig Nr 84 Bachebøe bestaaende af ½ Løb Smør ½ Tønde Malt og Nr 96 Søre Fielsbøe af skyld 1 Løb 12 Merker S/mør ligger Øde.

Paa Spørgsmaal af Fogeden svarede Almuen at her [ere] 1 ½ Miil imellem Schierjehaun og dette stæd, samt at Almuen rigtig er betalt Deris Skyds Penge saa Vel for at skydse Soren-skriveren, som Fogeden fra og til Tingene, nemlig 4 sk af Miilen.

Læns-Manden tilstoed rigtig af Fogeden at have faaet sin Løn for dette Aar nemlig 4 rd og at Ham var got giort Mundering [Penge] af 2 L/øb S/mørs skatte skyld med 1 rd.

1734: 186b

Sluttelig blev Denominert Lau-Rætts Mænd, som til stundende Aar 1735 Rætten skal betienne nemlig 6 g/am/l/e/. 1. Niels Qvalvogen, 2. Jacob ibid. 3. Joen Treland, 4. Aamund Hetlehofde, 5. Halvor Nedre Schaden, 6. Iver Maraas, og 2de Nye nemlig 7. Gudmun Jonsøn Indre Lyren, 8. Gudmun Hopland Pedersøn, Hvilche 2de sidste haver Deris Eed efter Loven for Lau manden at af legge Og naar det er skeed skal de til Rættens betienning blive antagne.

For Radøe Schibred Dend 1 Decembr/is 1734

Blev holdet Høste Skatte, Sage og Restantz Ting udi Alvestrømmen nærværende Kongl/ig Maj/este/ts Foget S/igneu/r Andreas Jesen Bøyde Lænds-Manden Niels Sæbøe, De Eedsvorne Lau-Rætts Mænd 1. Mons Tiore, 2. Niels Lunde, 3. Joen Vaxdahl, 4. Mons Namtved, 5. Christian Østebøe, 6. Peder Nesbøe, 7. Ole Vaxdahl, 8. Andres Yttre Movig med mere Ting søgende Almue,

Hvor da efter at Rætten var sadt i Deris Maj/este/ts Høye Navn og Alle til Skichelighed, Lydighed og ærbødighed imod Rætten formanede, blev først Ting lyste Deris Kongl/ig Maj/este/ts Aller naadigste Forordning, som paa Fol/io 148 findes extraherede der nest

Bøxel Sæddel udgivet af Velædle og Velbyrdige Her/r Commerce Raad Gartner til *Niels Jacobsøn Rosnæs* (Clemet Hansøn) af følgende indhold.

Nr 19 - 12 sk

Som Niels Jacobsøn Rosnæs i Radøe Skibred Ved døden er afgangen, og Hans efter latte Enche formedelst Alderdom har med Min Consentz opladt bruget til Clemet Hansøn paa dend Condition

1734: 187

at Hun Hendes Livs Tiid nyder fri Huusis værelse, og Hand Hende med nødtørftig under holding tillige forsiufner,

Lige saa som Einer Olsøn Mulholmen haver opsagt Mulholmens Besiddelse og bem/el/te Clemet Hansøn dend igien, som nærliggende til brug haver begiert, fæstet.

Saa efter saadan Beskaffenhed stæder og fæster ieg her med paa for bem/el/te Maade Clemed Hansøn, som Een Læylænding at maa nyde gaarden Rosnæs, skylder Aarlig 6 merker Smør, til brugs, saa og det plads Ved Søen paa Sam/m/e grund, Hvor de a parte Nærings

Huuse er paa staaende, item Mulholmen, alt paa disse Vilchor, at Hand Aarlig og i Rette Tiider betaler de Kongl/ig Aller naadigste paa budne Skatter og Contributioner, samt til Mig Landskylden og Jorddrottelig indkomster tillige med grunde leyen for de á parte brugende Nærings Huuser, i alt Aarlig Een Rixdr og Videre forfaldende rettigheeder efter Loven, item i Aarlig grund leye for Muhlholmen 3 merker Danske, des for uden at Hand holder Alle Gaardens tilhørende huuser udi tilbørlig god stand og hæfd, lige som og der {efter} under bliver. Hvad gaarden for Alle de endnu manglende Huuse i de a parte nærings Huuse til hører og til kom/m/er, Rødder og forbedrer Jorden, samt Være Mig sin Jorddrot hørig og lydig og sig i alle Maader skicher og forholder, som det Een leylænding Vel eigner og anstaaer, i Bøxel haver Hand Mig efter Loven for Jordebruget betalt 5 March Danske, saa vel som á parte betalt Bøxel for grunden, Hvor de særdelis Nærings Huuse paa staaer og for Muhlholmen.

Bergen d/en 22 No/vem/br/is 1734. H: C: Gartner

S/igneu/r Knud Gelmuydens udgivne Bøxel Sæddel til Endre Gullachsøn paa Een Løb Smør udi gaarden Sletten af Melingen kaldet, med Condition at Hand Endre iblandt andet hand

1734: 187b

Reverserer sig til skal og af Klarere de resterende Skatter efter dend Reigning Endre d/en 17de May sidst afvigte med udgiveren Knud Gelmuyden sluttet haver. Datert Bergen d/en 3 No/vem/br/is 1734. Her ved fulgte Læylændingens paa tegnede Revers af sam/m/e Dato.

Bøxel Sæddel udgiven af Her/r Hans Mejer til Niels Nielsøn Møes paa 5 skilling udi Her Mejers eyende Jord Indsylte, som afg/aaen Joen Nielsøn for hen har beboed. Datert Mangers Præste gaard d/en 26 Julij 1734. Her ved fulgte Læylændingens Revers, hvor ved Hand forbinder Sig at efterleve, Bøxel Sæddelens indhold paa de 18 merker Smør og 18 kander Malt udi gaarden Indsylte, Datert Mangers Præste gaard d/en 7de Octobr/is A/nn/o 1734.

Bøxel Sæddel udgiven af Ædle Her/r Knud Gelmuyden paa Een Jorde part \1 løb Smør/ udi gaarden Sletten kaldet af Melingens part til Elling Knudsøn, Datert Bergen d/en 3 No/vem/br/is 1734. Her Ved fulgte Læylændingens paa tegnede revers af sam/m/e Dato. Hvor udi Hand forpligter sig til at betale de for forige Aaringer resterende Skatter og Landskyld efter dend Reigning af dato 12 Maj A/nn/o 1734.

Dend 2den Decembr/is blev Rætten igien sadt med sam/m/e Mænd.

Deris Kongl/ig Maj/este/ts Allernaadigst udgangne Patent om Høyeste Rætt i Danmarch for Aar 1735. Datert Fredensborg d/en 8de Octobr/is sidst afvigte blev allerunderdanigst publicert at skal begyndes først kom/m/ende 3die Martij i Kiøbenhaun.

Bøxel Sæddel udgiven af Lars Monsøn Lyhren og Gudmon Regstad paa Deris Myndtlingers Marie Pouls Daatters, Mons *Polsøns (Poul-) og Marthe Pouls

1734: 188

Daatters Vegne til de umyndiges Stif fader Stephen Nielsøn paa 13 ½ Merker Smør og 13 ½ Kande Malt udi Gaarden Ind Sylte. Datert Alvestrømmen d/en 2den Decembr/is A/nn/o 1734.

Her/r Hans Meyer Contra Knud Nielsøn Møching.

Paa Citantens Vegne mødte Klocheren Lars Pedersøn producerende Een Skriftlig stæfning imod Knud Nielsøn Møching under skreven af Citanten Selv og Datert Mangers Præste gaard d/en 30 No/vem/br/is A/nn/o 1734, hvor Ved Citanten Her/r Hans Mejer haver til dette Ting ladet indvarsle Knud Nielsøn Møching for 21 Rd 2 mrk og 4 sk, som Citanten dend indstæfnte *Oluf (Knud) Nielsøn efter stæfningens Sigende A/nn/o 1729 in Febr/uarij skal have Laant til at betale sin paa boende gaard, med Videre Original stæfningen indeholder.

Dend indstæfnte Knud Nielsøn mødte for Rætten til staaende lovlig at være stæfnt til dette Ting og for denne Sag, men forlangede opsættelse i Sagen til neste Ting, paa det Hand med Citanten i Mindelighed kand blive forliigt.

Klocheren Lars Pedersen svarede at Hand iche kunde tillade Ham nogen opsættelse i Sagen.

Dend indstæfnte Knud Nielsøn paa Spørgs maal af Rætten til stod rigtig at Være de 21 Rd 2 mrk og 4 sk skyldig, til Citanten, som Hand \er/ stæfnt for, og at Hand iche noget {paa Capitalen} \af bem/el/te Penger/ haver betalt, men da Citanten Laante Ham Pengene gav Hand Ham, nemlig Her/r Meyer Een *Qvin (Qvint) til Villighed for Pengene, Videre hafde dend indstæfnte

1734: 188b

Iche at erindre, Vidste ey heller Raad for at stille Caution for dend paa stæfnte Summa, des aarsag Rætten iche kunde bevilge Ham dend begierte Anstand, Men kiendte Som følger

Dom.

Efter som dend indstæfnte Knud Nielsøn Møching iche alleniste tilstaar her for Rætten at Være Velærværdige Her/r Hans Meyer Sogne Præst for Mangers Præste gield de 21 Rixdaler 2 mrk og 4 sk skyldig, som hand her for Rætten Søgis for, Men end og til staaer for bem/el/te Summa til dette Ting og stæd Lovlig at være stæfnet, Saa til findes Her Ved Knud Nielsøn Møching at betale til Citanten Her/r Hans Meyer de fornæfnte paastæfnte 21 Rd 2 mrk 4 sk og udi Processens Omkostning 1 Rd 2 mrk alt inden 15 dage under Nam og excution Ved Rættens Videre befordring efter Loven.

Her/r Hans Meyer lod ligeledis Ved Klocheren indlevere Een skriftlig stæfning imod Opsidderne paa gaarden Soltvedt Niels Johansøn og Magne Johansøn angaaende Landskyld de skal være skyldig til Hans høy ærværdighed her/r Bischop *Muller (Borneman) og Frue Bispinde S/a/l/ig/ Mullers med videre stæfningen inde holder under skreven af Her/r Meyer og Datert Mangers Præste gaard d/en 1ste Decembr/is A/nn/o 1734.

De indstæfnte bleve frem kaldede for Rætten og begge Een stemmende tilstode lovlig

1734: 189

at være stæfnt til dette Ting, begierende anstand i Sagen til neste Ting i Mindelighed med Hans Høyerværdighed at forliiges saa vidt Landskylden angaaer.

Afsigt.

Efter som udi Rætten ey er frem lagdt nogen Speciale Reigning af Hans Høy ærværdighed Her/r Bischop Borneman og Frue Bispinde Mullers, Leylændingerne og selv nemlig Niels Joahnsøn og Magne Johansøn bekiender her for Rætten at de iche veed Hvor meget de kand være skyldige, alt saa bevilges de indstæfnte opsættelse i Sagen til neste Ting, paa det de kand giøre lovlig af Reigning, saa Vel med Her/r Bischop Borneman, som med Frue Bispinde, til hvilche Ting forlanger Rætten Reigning i Rætten fremlagt til denne Sags nermere oplysning.

Velærværdige Her/r Hans Meyer hafde paa Hans Høy ærværdighed her/r Bischop Bornemans Vegne ladet indstæfne Magne Johansøn Soltvedt til at liide Dom, fordi hand uden Landrottens Vidende sin S/a/l/ig/ faders paa boende Jorde part haver brugt, saa og at erstatte Processens bekostning.

Dend indstæfnte Magne Johansøn mødte for Rætten og til stod lovlig til dette Ting at være stæfnet fordi Hand havde til brug antaget sin S/a/l/ig/ Faders iorde part, Sagde der hos, at Hand sam/m/e Jorde part hafde brugt udi 4 Aar, forchlarede yder mere at S/a/l/ig/ Bisp Muller hafde givet dend

1734: 189b

Indstæfnte Forlov at siide paa sin Faders Jord, naar Hand, Magne Johansøn, betalede Ham sin Faders skyld, nu itzige Bischop hafde Hand iche bød bøxel, langt mindre givet, derfor Dend indstæfnte der nest begierede Anstand udi Sagen at svare til dette Ting, for at see om Hand paa Een eller anden Maade kunde kom/m/e til Accordt med Hans Høy ærværdighed Bischopen.

Afsigt.

I henseende til dend indstæfnte Magne Johansøns store Eenfoldighed og paa det Hand ey skal beklage sig af Rætten at over iiles bevilger Rætten Ham Anstand i Sagen til neste Ting.

Aamun Andersøn Olsvold hafde ladet indstæfne Guri Jons Daatter Sylta til at giøre sin Eed at Hun ey haver giort Marthe Jacobs Daatter og Marthe Amuns Daatter uræt efter Citantens S/a/l/ig/ Kones Søster Kari Jacobs Daatter, i lige maade var indstæfnt til at Vidne om forbem/el/te Materie Britte Niels Daatter Strømme.

Hvilchet kald og Varsel Gudmun Jacobsøn Sættre og Mons Myching Ved Eed med oprachte fingre efter Loven afhiemlede at have forkyndt lovlig og det bliver 4 Uger i Morgen.

Guri Jons Daatters Mand Niels Nielsøn Sylta mødte for Rætten og sagde at have taget Contra-stæfning i Sagen dend indstæfnte til at vidne.

Britte Niels Daatter blev efter Loven 3de gange lydeligen paa raabt

1734: 190

Men Hon mødte iche, hvorfore Sagen kand ey blive fore taget.

Afsigt.

Efter som dend indstæfnte Britte Niels Daatter ey Ved Sagens paa raab lod sig indfinde, saa foreleggis Hon af Rætten at møde til neste Ting sin Sandhed at udsige.

Niels Nielsøn Sylta hafde ladet Contra stæfne Aamun Andersøn til at bevise det Hand haver beskyldt Citantens Kone Guri Jons Daatter for:

Her ved beroer Sagen til neste Ting, da Aamun først bør skaffe beviis paa det Hand haver stæfnt for, imidler tid tilstod Aamun Selv at Hand lovlig var af Contra-Citanten Niels Nielsøn stæfnt.

Kari Hans Daatter mødte for Rætten efter stæfnemaalet tilstaaende at Hon haver tient paa Lung-gaarden hos Forpagteren og bleve der besvangret af Biørn Eliasøn, som tiente og paa Lung gaarden, Hon giorde barsel Michels Mysse aften paa gaarden Qvaleim hos Michel Qvaleim, hendes barn er døbt i Mangers Kirche og kaldet Simon, haver nu intet Vidst stæd sig at op holde, men gaaer fra Een til anden og beder om Almisse, haver iche det ringeste at betale sine Bøder af;

Kongl/ig Maj/este/ts Foget paa Embeds Vegne paa stod Dom, thi blev for Rætt kiendt og afsagt, som følger.

Dom.

Efter som Kari Hans Daatter Selv her for Rætten til staaer at have begaaet Leyer maal med Biørn Eliasøn, saa til findis Hon efter Loven at betale

1734: 190b

Sine Leyer maals Bøder med 12 Lod Sølv, alt inden 15 Dage under Nam og Execution Ved Rættens Videre befordring efter Loven.

Lau Rætten blev til spurgt Hvad Een Stue og Ildhuus efter gaardens Røsnes brug og Leylighed i alt Vil koste at opbygge og op sætte, der til de alle samtlig i Rætten 30 Rd sagde, at det i det Aller ringeste kunde kaaste at bygge og opsætte.

Restantzerne hos dette Skibreds Almue blev for Rætten lydeligen op læst, af Lau-Rætten uden ringeste indsigelse forseylet.

Selv Eyer Mandtalet ligeledis.

Restancerne paa Deris Kongl/ig Maj/este/ts part Korn Ost og Fiske Tiende.

Det Ordinaire Tings Vidne over Sigt og Sagefald.

Villangers Opsiddere nemlig Knud Olsøn, Iver Olsøn, Johannes Mogensøn, og Ole Jacobsøn tilstode at de af Fogeden for dend Skade hafde liidet Ved Ildebrand Vare Got giorte Læylændings Skat 4 Rd 4 mrk 2 sk Proviants Skat 2 mrk 8 sk tilsam/men 5 rd 10 sk.

Leends Manden Niels Sæbøe tilstod af Fogeden at have bekom/m/et sin Løn for 1734, som er 4 rd, og got giort Munderings Penges tilsvarelse af 1 ½ Løb S/mørs Sk/atte Skyld med 4 mrk 8 sk.

Sluttelig blev op næfnt Lau-Rætts Mænd Som tilkom/m/ende Aar 1735 Rætten skal betienne Nemlig 5 af de gamle. 1. Mons Fieldsende. 2. Gregorius Yttre Sæbøe, 3. Jacob Daland, 4. Magne Daland, 5. Mons Rigstad og 3de nye 6. Simon Magnesøn Indre Sæbøe, 7. Niels Knudsøn ibid. 8.Ole Isachsøn Boe (Bøe), Hvilche haver sin Eed for Lau Manden at af legge, da de til Rættens betienning skal antagis.

1734: 191

For Alenfit Schibred Dend 3die Decembr/is 1734

Blev holdet Høste, Skatte, Sage og Restance Ting udi Alvestrømmen nærværende Kongl/ig Maj/este/ts Foget Andreas Jesen Bøyde Lænds-manden Eiluf Mundal, De Eedsvorne Lau-Rætts Mænd 1. Niels Spurcheland, 2. Halvor Nesse, 3. Niels Nesse, 4. Stephen Livestad, 5. Ole Nielsøn Berre Fiord, 6te Ole Johansøn Berre Fiord, 7. Knud Hosdahl, 8de Stephen Sletten med mere Ting søgende Almue,

Hvor da efter at Rætten blev sadt i Deris Kongl/ig Maj/este/ts Høye Navn og alle til Skichelighed, Ærbødighed og Lydighed imod Rætten formanede, blev først Ting lyste Deris Kongl/ig Maj/este/ts Aller naadigste Forordninger, som paa Fol/io 148 og 188 findes Extraherede, dernest

Bøxel Sæddel udgiven af Hans Høy Ærværdighed Her/r Bischop Borneman til Ole Olsøn Hilland paa et pund Smør og Sexten kander Malt udi Gaarden Smørdahl Bergens Bispe stoel benaadet med Condition at Hand betaler Jord drotten dend resterende Landskyld for 1733 Aaret. Datert Bergens Bispe gaard d/en 24 April 1734.

Peder Hofmans udgivne Bøxel Sæddel til Peder Nielsøn Valle, paa Een halv Løb Smør og Een halv Tønde Malt udi Nordre Mogenstad. Datert Sandvigen d/en 11Febr/uarij 1734. Her ved fulgte Læylændingens paategnede revers.

Schiøde udgivet af Ludvig Lem paa Gaarden Schaar af Aarlig Landskyld ½ Løb Smør og ½ Tønde Malt Datert Bergen d/en 8de No/vem/br/is 1734. til Lars Torchildsøn.

Schiøde udgivet af Størch Jacobsøn Væte og Arne Gundersøn til David Torbiørnsøn paa 2de pund Smør og 32 kander Malt udi Gaarden Nore Livestad. Datert Alvestrømmen d/en 3 Xbr (Decembris) 1734.

Bøxel Sæddel udgiven af Velærværdige Her/r Morten Ruus paa Ass/esso/r Steensøns Vegne til Anders Olsøn Mongstad paa et pund Smør og Een halv Tønde Malt udi gaarden Valle. Datert Ham/m/ers Præste gaard d/en 17 Februarij 1734.

1734: 191b

Niels Nesses paa egne og sin Myndtlings Anders Nielsøns samt Interessenters Vegne udgivne Bøxel Sæddel til Lars Olsøn paa Een halv Løb Smør og Een halv Tønde Malt udi gaarden Odderaas. Datert Alvestrømmen d/en 3die Decembr/is 1734.

Velærværdige Her/r Jens Mariagers udgivne Bøxel Sæddel paa sin Myndtlings Christopher Garmand Vegne paa Een halv Løb Smør og Fire Marcher til Ole Nielsøn i Gaarden Vatne. Datert Bergen d/en 22 Martij 1734.

Mad/a/me Karen Frimans S/a/l/ig/ Johan Garmans udgivne Bøxel Sæddel til Johannes Larsøn paa Een halv Løb Smør og Een Tønde Malt udi gaarden Møchisvold Datert Bergen d/en 16 Junij 1734.

Peder Hofmans udgivne Bøxel Sæddel til Børge Nesse paa Een halv Løb Smør og Een halv Tønde Malt udi Gaarden Smesdahl. Datert Sandvigen d/en 4 Martij 1734. Her ved fulgte Læylændingens paa tegnede Revers.

Villum Tvedten lod oplyse 28 Rd Børne Penge, som Hand Vil udsætte paa Rente, Efter som de ligger frugtes løse hos Ham, dersom nogen Dem bem/el/te 28 Rd, Vil laane, og der imod sætte Suficient Pandt kand de sig hos Ham an melde, Da Sam/m/e Penge strax ham kand til laans bekom/m/es,

Bischop Bornemans udgivne Bøxel Sæddel til Knud Andersøn paa Een halv Løb Smør udi gaarden Mitgaard Bergens Bispe stoel benaadet. Datert Bergen d/en 18 Septembr/is 1734.

Amtmand H. Frimans udgivne Bøxel Sæddel til Knud Jonsøn paa et pund og 3 Marcher Smør Atten Kander Malt 4 ½ kande Korn udi gaarden Schotsund.

1734: 192

Datert Oenæs dend 14 Junij A/nn/o 1734, Her ved fulgte Læylændingens paategnede revers.

Joen Vaxtiolds udgivne Skiøde paa 3 ¾ merker Smør og 3 1/8 Kande Malt udi gaarden Hoepland til Niels Børgesøn. Datert Alvestrømmen d/en 3die Decembr/is A/nn/o 1734.

Lars Søre Eicheland lader opbyde Anders Olsøns tilfaldne Fæderne og Møderne Arv 26 Rd 5 mrk 10 sk, for Hvilchet han, udi bem/el/te Anders Olsøns fraværelse var beskichet til Curator Ved Arve skifternes Administration efter ermeldte fra Værende Persons Forældre, Da om Nogen skulle være sindet sam/m/e Capital paa Rente at antage kand de indfinde Sig hos Mig paa min paaboende gaard Søre Eicheland i Allenfit Skibrede, og der sam/m/e Capital imod Sufficcant Pandt og lovlig Rente erholde.

Alvestrømmen d/en 3 Decembr/is 1734. Lars Søre Eicheland
Hans LSA Boemerche

Dend 4 Decembr/is blev Rætten igien sadt med Sam/m/e Lau-Rætts Mænd.

Schiøde udgivet til Eli Anders Daatter paa 6 Merker Smør og 5 Kander Malt udi Gaarden Hoepland af Niels Børgesøn. Datert Alvestrømmen d/en 3 Decembr/is A/nn/o 1734.

Eli Anders Daatters udgivne Bøxel Sæddel til Johannes Halversøn paa 18 Merker Smør og 15 Kander Malt udi gaarden Hoepland. Datert Alvestrømmen d/en 4de Decembr/is 1734.

Velærværdige Her/r Morten Ruus lod Ved sin Fætter Mons/ieu/r Jens Erichsøn á Møinichen producere Et skriftlig stæfne maal Datert Hammers Præste gaard d/en 3 Novembr/is sidst afvigte, som for Rætten lydeligen blev oplæst, Hvor ved Citanten til dette Ting hafde ladet indvarsle Michel Arnbiørnsøn (Ambiørn-) Hauchaas og Anders Eilufsøn Hamre til at liide Dom for dend Summa 75 Rd 5 mrk og 3 skilling, saa og at faae Ved Magt kiendt det beslag Citanten dend 2den Novembr/is

1734: 192b

Sidst afvigte haver ladet giøre paa Michel Ambiørnsøns Godz og Ejendeele med Videre Original stæfningen indeholder,

Hvilchet kald og Varsel Lars Store Oxe og Aamund Hannisdal ved Eed med oprachte Fingre efter Loven afhiemlede at have for Dem d/en 15 Novembr/is nest leden, ligesom Deris paa stæfningen skrevne forkyndelse udviiser,

Paa Michel Ambiørnsøn Hauchaas blev efter Loven lydeligen raabt, men hand hverchen Selv eller nogen paa Hans Vegne sig indfandt.

Anders Hamre mødte for Rætten og paa Spørgsmaal til ham af Rætten Formert, svarede at vilde for denne Rætt liide Dom;

De I stæfningen paa beraabte og af De inciterede udgivne skadisløs Breve af 15 og 30 Martij sidstleden lige ledis Arrest Forretningen som er skeed hos Michel Ambiørnsøn

Hauchaas d/en 2 No/vem/br/is sidstleden og beskreven givet dend 1 Decembr/is nest efter, \blev fremlagt/ og Begierede Lau dag for dend ude blevne Michel Ambiørnsøn Da Citanten videre vil giøre sin i Rætte sættelse.

Sam/m/e Documenter bleve lydeligen for Rætten op læste.

Anders Eilufsøn indleverede et skrift udi Rætten uden Dato, som for Rætten lydeligen blev op læst hvor udi hand melder hvorledis hand og Michel Ambiørnsøn gich fra baaden i Bergen med videre bem/el/te skrift indeholder.

Afsigt.

Efter som dend indstæfnte Michel

1734: 193

Ambiørnsøn hverchen Selv eller nogen paa Hans vegne her for Rætten \møder/, saa foreleggis Hand her ved af Rætten at møde til neste Ting.

Anders Eilufsøn sagde at vilde møde uden foreleggelse. Hvor ved Sagen til videre beroer.

Dom
Angaaende afg/aaen Ole Hauchaas, som d/en 31 Martij
sidst afvigte er død funden i Hauchaas Vandet
blev af Samtlig afsagt, som følger.

Med Vidnerne, Aschild Aschildsøn Siursætter, Britte Ols Daatter, Thomas Hoversøn Øvstegaard, Michel Siursætter, Johannes Joensøn, Ole Iversøn, Aschild Iversøn, Lars Nielsøn og \Halsteen/ Iversøn her for Rætten d/en 31 Julij sidst afvigte Eedelig afhørte er det beviist at afg/aaen Ole Nielsøn Hauchaas har levet Gudfrygtig, {og} skichelig og saaledis som \en/ Ærlig mand søm/m/er og an staaer stedse opført sig, Men at Hand siden Hans Kone døde, stedse haver *være meget Tung sindig og formedelst dend vand hæld hand saae daglig for *sin Øyne deels over Een Daatter hand hafde der var fra sin forstand, deels over 2de andre af Hans Børn, der af Spedalskhed haver Været inficerede, Saa at der af kand sluttes at hand enten af Tungsindighed sig selv haver udstyret i Hauchaas Vandet eller af Vand Vahr der ned faldet,

Hvor fore Vi i følge af Deris Kongl/ig Maj/este/ts Aller naadigste Lov kiender for Ræt: at afg/aaen Ole Nielsøn Hauchaas bør nyde Een Søm/m/elig begravelse i Christen Jord og Hans efterladenschab at deelis imellem Hans Arvinger saa ledis, som Loven befaler, -
*Arvingernde acter beskreven til efterretning.

1734: 193b

Mons/ieu/r Johan Simon Cramer paa S/igneu/r Friderich *Friderich Henchings Vegne ind fandt sig for Rætten producerende Høyædle og velbaarne Her/r Admiral og Stifts befalings Mands Ulrich Kaases Constitution af dato 24 Sept/embr/is A/nn/o 1734 om at maa gaa her i Rætten for S/igneu/r Friderich Henching, der nest fremlagde Mons/ieu/r Cramer Een Skriftlig stæfning for S/igneu/r Fridrich Henching af Dato Bergen 1ste Octobr/is sidst afvigt, som for Rætten lydeligen blev op læst.

Mons/ieu/r Hans Ottesøn mødte paa Tønnes Axelsøns vegne til staaende Stefningen for S/igneu/r Tønnes Axelsøn Lovlig at være forkyndt og forlangte iche at Varsels Mændene dend skulde af hiemle. Ellers Sagde Mons/ieu/r Ottesøn at være bem/el/te Tønnes Axelsøns Fuldmægtig udi Een Sag for Bye Tings Rætten, som Hand imod S/igneu/r Henching angaaende denne Laxe Handel haver paa stefnt, saa at Hand i slig henseende formoder uden videre Constitution at være berettiget at Gaae i Rætte for indstæfnte Tønnes Axelsøn; hvor

om Hand og anmodede Kongl/ig Maj/este/ts Foget i andleedning af Her/r Admiral og Stifts befalingsmand Kaases resolution paa Citantens Memorial at vorde admitteret aller helst, som Sagen ingen bønder er paa gieldende.

Rætten fandt for billigt at Mons/ieu/r Ottesøn bør producere Stift befalings Mandens Constitution, saa vel, som Mons/ieu/r Cramer, siden hand for hen Dom/m/eren dend haver Notificert,

Dernest frem lagde Mons/ieu/r Ottesøn af Høy ædle og velbaarne her/r Admiral og Stifts befalingsmand

1734: 194

Med deelet Constitution af dato 30 No/vem/br/is sidst afvigte. Mons/ieu/r Ottesøn der nest forestillede det Hand finder iche af dend Sande oplysning Hand af Sagen nøye haver udspurgt af sin Principal, at Citanten det aller mindste til sin Sags størche kand vente at benøtte sig af de indkaldede Vidners eskede forschlaring. Hvilchet Vel iche kand falde anderledis end de under Deris Hænder skriftlig har attesteret paa Helle Ols Datters til Dem giorde begiering af 23 May nest leden Hvilchen Attest Comparenten producerede med begier, at sam/m/e for Rætten maa vorde op læst, og attestanterne til spurgt om de sam/m/e iche af fri villie og u-tvungen har under skrevet, og om de iche under dend Eed, som de nu skal af legge, kand tilstaae dens indhold at være saaledis passert. Hvilchen for Rætten lydeligen blev op læst,

Mons/ieu/r Cramer paa Citantens Vegne begierede Vidnerne af hørte efter stæfne maalet, og ellers sagde; at Tønnes Axelsøn haabentlig iche skal finde dend fordeel af sin formentlige Pruche Sæddel, som Hand har Ventet sig, thi Comparentens Principal for uden at hand stoler paa Een ret færdig Sag, forsichrer sig, at de under for berørte seddel nafngivne Mænd med Deris Vidnisbyrd skal kunde bestørche de udi stæfne maalet indførte poster og ellers under deris Sahligheds Eed forchlare, hvorledis om gangen og hensigten haver været med sam/m/e Seddel og at de ere blevne persvaderede til under skrift uden at læse indholden, under Skiul at

1734: 194b

Helle Ols \Daatter/ der ved kunde niude Credit hos frem/m/ede, som iche for hen har kiendt Hende.

Mons/ieu/r Ottesøn replicerede at i hvor slet titel Mons/ieu/r Cramer end giver dend frem lagde Attest saa bliver dend der for iche des mindre i sin fulde Kraft Allerhelst de Gode Danne Mænd, som har under skrevet iche har været nogen Børn, der kand loches eller forleedis imod Deris Villie eller bedre Vidende sam/m/e at underskrive, Hvilchet Comparenten lader Ankom/m/e paa forchlaring De nu under Eed skal aflegge.

Thi blev Eedens forchlaring for Vidnerne lydeligen op læst og behørig formaning til dem giort om at Vagte sig for Meen Eed, Hvor paa frem stod indstæfnte

Joen Olsøn Hægøen aflagde sin Eed med oprachte fingre efter Loven Vandt og svarede paa det første i stæfningen udførte Spørgsmaal; Jo. Til det 2det Spørgsmaal i Stæfningen svarede Vidnet, at Friderich Henching har betalt Vidnet 7 Rixdr, som Helle Ols Daatter var Vidnet skyldig, det 3die Spørgsmaal Om Joen Olsøn har Vidst af anden Kiøbmand end Citanten, og om nogen anden end Citanten Henching har betalt Vidnet for dend Lax, som Hand førte til Helle Ols Daatter i Aaret 1733? Der til Vidnet svarede, at Hand iche har Vidst af nogen anden Kiøbmand end Hinchen, og for de Lax Vidnet i Aaret 1733 førte til Helle Ols Daatter haver Hinchen Ham altid betalt, Vidnet sagde end ydermere at

Hans Søn kom Een gang Hiem med 20 Rd for Lax og sagde Hans Søn; at Citanten Henchen leverede Ham Pengene. Paa det 5te i stæfningen ind førte Spørgsmaal

1734: 195

Svarede Vidnet. At Henchen giorde afveyning med Ham, \til/ Det 6te Spørgsmaal svarede Vidnet, at Hand iche accurat kand sige hvor mange støcher Lax det var hand leverte, men Veed Vidst det var over 100de støcher, sagde ellers at Hand det hiem/m/e hos sig selv hafde afskreven Laxenes Tal. Mons/ieu/r Hans Ottesøn til spurgte Vidnet Om hand iche har afhændet sin Lax til Helle Ols Daatter i de Aaringer 1731 og 1732, item om Hand iche Veed, at Helle Ols Daatter annam/m/ede Hans Lax 1733 og der af betalede Tienden. samt om hand kand sige andet end at io de penge, som hand skal have faaet af Henchen for Laxen, var Dito Henchen af Helle Ols Daatter levert for at ud tælle, og om iche betalingen skeede i hendes eget Huus, og endelig om hand hørte Hende tilstaae at Hon skulle imodtage Laxen paa Henchings Vegne? Vidnet svarede: i Aaret 1731 og 1732 haver Hand levert Lax til Helle Ols Daatter, Men Aar 1733 gav Vidnet ordre til sine Folch at levere Laxen til Friderich Hinchen, Hvem af Laxen betalte Tiende, Veed Vidnet iche, sagde og at Hand, Vidnet, Selv iche har ført nogen Lax til Bergen, Veed iche andet end Hinchen haver betalt Laxen, og det sidste Hand fich betaling for Laxen skeede i Henchens eget Huus, haver ey heller hørt af Helle Ols Daatter sige at Hon imodtog Laxen for Henchen.

Det andet Vidne Ole Pedersøn Øvre Tvedt frem kom aflagde sin Eed med op rachte Fingre efter Loven og svarede paa spørgsmaal, at Han vedstod sit

1734: 195b

Navn, under dend af S/igneu/r Ottosøn i Rætten producerte Attest, var skrev\en/ under med Hans Samtyche af Een af Hans Camerater, og det skeede i Salhuus efter Helle Ols Daatter begiering; fordi han vilde i Handel med 2de Bønder fra Norfior, som ey vilde Handle med Hende før Hon beviiste at have betalt Vidnet og Andre til forne <Hon> hafde handlet med. Paa det første Spørgsmaal i stæfningen svarede Vidnet, at Hand Var gaaet i Handel med Friderich Henchen med Helle Ols Daatter Villie; Paa det Andet Spørgsmaal svarede Vidnet at Hand haver af Friderich Henchen i Helle Ols Daatters Huus faaet de 11 Rixdr betalt, Som Helle Ols Daatter var Vidnet skyldig. Ellers tilstod Helle Ols Daatter at Friderich Henchen paa Hendes Vegne haver betalt til Laxe Bønderne i alt 33 rd som Hon fich til Laans af Henchen. Til det 3die Spørgsmaal svarede Vidnet, at hvad Lax Vidnet fangede Aar 1733 skulle Hand paa Henchins Vegne levere til Helle Ols Daatter. Til det 4de Spørgsmaal svarede Vidnet, At naar de (den?) af Helle Ols Daatter blev betalt, og der enten Manqverede eller der iblandt var slette Penger, sagde Helle Ols Daatter, at Hon dem saaledis hafde faaet af Friderich Henchen. Til det 5 Spørgsmaal < R/e/s/ponderede/ > Da Henchen kom hiem giorde hand af Reigning med Vidnet i sit Huus - og dend Tiid hafde Helle Ols Daatter penge til gode hos Vidnet, for sam/m/e giorde Henchen paa Helle Ols Daatters Vegne og afreignede med Vidnet.

1734: 196

Til dette 8de Spørgsmaal svarede Vidnet at Hand Aar 1733 haver leveret til Helle Ols Daatter 89 st/øcher Lax og 12 misfællige. Paa Spørgsmaal svarede Vidnet, at udi Aarene 1731 og 1732 haver Hand Handlet med Helle Ols Daatter, men Aar 1733 leverte Hand Lax efter Henchens ordre til Helle Ols Daatter. Hvor paa Helle Ols Daatter hørte men om det var med Helle Ols Daatters Samtyche eller ey Veed Vidnet ey.

Det 3die Vidne Magne Villumsen Iisdahl frem stod af lagde sin Eed med oprachte Fingre efter Loven, og svarede paa de til nest forige Vidne formerte spørgsmaal, som følger: at Hand haver selv under \den/ Attest S/igneu/r Ottesøn udi Rætt fremlagde skrevet sin Haand, og der til blev af Helle Ols Daatter persvadert, som nest forige Vidne haver forchlaret. Til de i stæfningen indførte Spørgsmaal svarede Dette Vidne: til det første spørgsmaal At Hand godvillig er indgaaet i Laxe Handel med Friderich Henchen for Aar 1733, fordi de ey før kunde faae deris betaling af Helle Ols Daatter. Til det 3die Spørgsmaal svarede Vidnet, at Friderich Henchen hafde *sagde (sagt) til Vidnet Hvad Lax {derfor} der blev af Vidnet fangen skulle Hand levere til Helle Ols Daatter, og betaling for Dem Vilde Henchen levere til Helle Ols Daatter, som sam/m/e til Vidnet igien skulde udbetale, og naar Hun kom ud til Vidnet med Penge og der enten var Onde Penge der iblant eller der manqverede Penge, og de spurgte Hende hvor for Hun kom med saa danne Penge til Dem svarede Helle Ols Daatter, at Friderich Henchen hafde Hende Dem saaledis levert. Til det 5te Spørgsmaal svarede Vidnet, at Pengene blev Dem af Helle Ols Daatter

1734: 196b

levert Veed Laxe vogen, men afreigningen med Dem blev giort i Henchens Huus, og da fich dette Vidne dend tønde Malt, som Henchin hafde lovet Dem oven i kiøbet. Til det 8de S/pørgsmaal svarede dette Vidne, lige som nest forige Vidne Ole Tvedten; Paa spørgsmaal svarede Vidnet at Helle Ols Daatter er Ham iche noget skyldig.

Børge Johannesøn og Ole Andersøn Hilland frem stode og efter af lagde Eed med op rachte Fingre Vandt og ud sagde: at deris af Mons/ieu/r Ottesøn i Rætte lagde Attest haver Børge Johannesøn Selv under skrevet og efter Oluf Andersøns begiering skrevet Hans navn, nemlig Oles der under: i Øvrigt kom disse Vidners forchlaring, saa *vid (vidt) Attesten angaaer, overEens med de forige Vidners. Der nest udsagde Vidnerne, At for Aar 1732 Var Hille Ols Daatter Vidnerne nogle penge \skyldig/, som Vidnerne Adskillige gange krævede Hende for, men fich ingen, omsider skichede Helle Ols Daatter bud til Vidnerne at de skulde kom/m/e til Hende, da <De> der kom indfandt sig noget der efter og Friderich Hinchen, hvor da Friderich Henchen sagde til Vidnerne: at der som de vilde ind gaae Contract med Hannem paa Fem Aar om Lax, saa Vilde hand Dem betale det Helle Ols Daatter var Dem skyldig, Vidnerne Vilde iche strax slutte Contract med Ham efter Hans begiering, hvor paa Hand gich bort, Da Henchen var bort gaaet, raadede Helle Ols Daatter og bad Vidnerne at de skulde Contractere med S/igneu/r Henchen, og der som de ville iche være for dyre imod \Ham/ og lade sig i Handel med Henchen, Vilde Hon give

1734: 197

Dem hver Een Skiorte eller læret der til. Dagen efter kom S/igneu/r Henchin igien i Helle Ols Daatters Huus, da bleve de accordert med S/igneu/r Henchin for 5 Aar der begyndte A/nn/o 1733, Og da Contracten var sluttet, betalte S/igneu/r Hinchen strax Vidnerne, det Helle Ols Daatter var Dem skyldig, som var 15 Rixdr, og blev da saaledis sluttet at Helle Ols Daatter skulle Hændte Laxen og Pengene skulle Hon betale Vidnerne paa stæden, naar det kunde Hænde sig, at pengene iche vare rigtige, toge de pengene med sig til Byen, leverte Friderich Henchen dem \Hand/ strax gaf det som Manqverede, dend Tiid Fiskeriet var over staaet, ginge de til Helle Ols Daatter for at giøre afreigning og fornem/m/e enten de var Hende skyldige eller Hon Dem, Helle Ols Daatter der paa sendte strax bud til Friderich Henchen, Hand lod svare at Vidnerne skulle kom/m/e til Ham, hvilchet og skeede, og Friderich Henchen strax giorde rigtig afreigning med Dem. Samt betalte Dem resten for de 84 støcher Lax og 5 Misfællige samt hver Een halv Tønde Malt oven i kiøbet, som Friderich Henchen

dem hafde Lovet - ydermere forchlarede Vidnerne, at Lænds-Mand Anders Tvedt kom til dem; spørgende Dem, Hvem de hafde ind gaaet Contract med, Hvilchet Vidnerne Ham sagde, at det var med Friderich Henchen og at Helle Ols Daatter skulle Hendte og betale Laxen, samt hvad de skulle have for Hver Fisk, der til Hand svarede at Hand vilde tale med Dem.

Mons/ieu/r Hans Ottesøn paa Tønnes Axelsøn og Hustroes vegne tilstod aldelis iche, at have samtycht udi at disse Bønder skulde antage \ L/axe handling/ med Friderich

1734: 197b

Hinchen ey heller at Hun har annammet Penger hos Ham anderledis end som paa Reigning for dend hannem leverede Røget Lax, undtagen de 33 Rixdr, som Hun for hen har tilstaaet at have bekom/m/et hos ham til Laans til at betale dend gamle gield med, hvor om nermere oplysning og forestillelse de Vil have Sig i hovet Sagen reserveret.

Mons/ieu/r Cramer paa Citantens Vegne begierede denne sinde Tings Vidne beskreven, som Rætten bevilgede.

Anders Tvedt hafde ladet indstæfne Lars Monstad Dom at liide for Een Koe Sems Kirche tilhørende, som Hand Lars Monstad har haft til Leye paa gaarden Hielme Tvedt, Da Hand der boede;

Dend indstæfnte Lars Monstad mødte for Rætten og til stod Lovlig at være stæfnet,

Anders Tvedt paa stod at Laan eller Leye bør Lyde ens at hiem gaae.

Dend indstæfnte Lars Monstad begierede Anstand i Sagen til neste Ting for at beviise at Koen er død af Sygdom, som dend Tid grasserte i blandt Qvæget. Hvilchet Rætten bevilgede.

Niels Villumsøn Alver mødte for Rætten og paa stod Dom udi dend af Ham indstæfnt Sag imod Kari Halvors Daatter vide Fol/io 134.

Citanten producerede et Indlæg, som for Rætten lydeligen blev oplæst,

Dend indstæfnte Kari Halvors Daatter begierede Anstand i Sagen at besvare Citantens indgivne indlæg til neste Ting, som Rætten hende ey kunde Hende nægte, hvor Ved Sag beroer til bem/el/te Tiid.

Niels Hopland tillige med de andre opsiddere paa gaarden Hopland hafde ladet indstæfne Niels Poulsøn og

1734: 198

Rasmus Monsøn paa gaarden Sem angaaende Heller paa Hoplans March hvor Fæet gaar, de haver optaget af Citanternes iord, der for Dom at liide tillige at betale Processens Omkostning.

De indstæfnte Niels Poulsøn og Rasmus Monsøn bleve lydeligen paa raabt, men ingen mødte paa Deris Vegne,

Stæfne Mændene Erich Monsøn og Ole Nielsøn paa gaarden Vatne Ved Eed med oprachte Fingre efter Loven afhiemlede at have i Dag 14 Dage varslet Niels Poulsøn og Rasmus Monsøn paa Sem at møde til dette Ting.

Afsigt.

Efter di Niels Poulsøn og Rasmus Monsøn ey ved Sagens paaraab sig haver indfundet, saa forelegges de her Veed af Rætten at møde til neste Ting.

Magister Caspar Rømer hafde ladet indstæfne Michel Ambiørnsøn paa gaarden Hauchaas, fordi Hand haver formastelig opført sig Ved sin indtrædelse til gaarden Hauchaas Ved ulovlig Skou hugst og andet mere, der for Dom at liide efter Vidnerne[s] indsigende og efter Lovens 3die Bogs 14 Capitel 34 Art/icul,

Hvilchet kald og Varsel Lænds Manden Eiluf Mundahl og Arne Giervigen Ved Eed Med op rachte fingre efter Loven afhiemlede at have forkyndt for Michel Ambiønsøn for mere end 14 Dage siden.

Dend indstæfnte blev paa raabt, {men} ey mødte.

Afsigt.

Efter som Michel Ambiørnsøn ey møder, saa foreleggis Hand at møde til neste Ting.

Helge Knuds Daatter hafde ladet ind stæfne Knud Salamonsøn Jacob

1734: 198b

Tvedten sin Dreng for Hand haver slaget Hende, der om at Vidne ere indstæfnt Anders Olsøn Tvedten og Mons Øvre Tvedt, saa og Kari Knuds Daatter.

Sagen ophævis efter som Vidnerne udtrøchelig siger at Helge Knuds Daatter Var dend Tiid fra sin forstand og hafde nær giort Skade Ved Een af Vidnerne, da de sam/m/e Tiid kom at skulde føre Hende til Bergen for at frem stille Hende for Capitels Rætten.

Restantzerne paa dette Skibred blev lydeligen oplæst, tilstaaet og forseylede.

Ligeledis Selveyer Mandtallet.

Ligeledis det ordinaire Tings Vidne over Sigt og Sage fald..

Lændsmanden Eiluf Mundahl tilstod at have bekom/m/et sin Lænds Mands Løn af Fogeden for Aar 1734 og det for uden at Han var got giordt Munderings pengenes tilsvarelse af 2de Løber Smørs Skatte Skyld med Een Rixdaler.

Paa spørsmaal til stod Almuen at der ere 2 Miile her fra til Bergen og ligeledis 2de Miile her fra til Kiilstrømmen og at Fogeden altid rigtig haver betalt Dem Skyds Penge for Soren Skriveren og sig nemlig 4 sk af Miilen.

Deris Kongl/ig Maj/este/ts tilfalder iche mere endten Grunde eller Engeslet Skat end af Kongs øen 1 Rd.

Abel Festa aflagde sin Eed efter den over Ham erhvervede Dom d/en 31 Julij sidst afvigte.

Sluttelig blev opnæfnt Lau Rætts Mænd, som tilstundende Aar 1735 Rætten skal betienne nemlig 4re af de gamle 1. Johannes Siurdal, 2de Aamun Hannisdahl, 3. Gudmun ibidem, 4. Halvor Mitgaard,

1734: 199

Og 4re af De Nye. 5. Ole Lille Oxe, 6te Lars Søre Eicheland, 7. Niels Vatne, 8de Niels Øvre Seim, Hvilche Deris Eed for Laumanden haver at aflegge og naar det er skeed skal de til Rættens Betienning blive antagne.

1734
- - - - - - - - - - - - - - - - - -
1735

(1735: 199)

Extra Rætt Alenfit Skibred Dend 10 Januarij A/nn/o 1735.
I følge af Høy ædle og velbaarne Her/r Admiral og Stifts befalings Mand Kaas ordre efter Velærværdige Her/r Morten Ruuses forlangende blev holdet Extra Rætt paa Giæstgiever stædet udi Alvestrømmen Angaaende Sagen af bem/el/te Her/r Morten Ruus indstæfnt Contra Michel Ambiørnsøn og Anders Eilufsøn vide Prot: [Fol:] 192 nærværende De af Kongl/ig Maj/este/ts Foget S/igneu/r Andreas Jesen op næfnte Lau Rætts Mænd, 1. Halvor Mitgaard, 2. Lars Lignæs, 3. Johan Siursætter, 4. Lars Eicheland, 5. Amun Hanisdal, 6. Niels Sem, 7. Niels Vatne, og 8. Ole Lille Oxe tillige med Lænds Manden Eiluf Mundal,
Hvor da efter Rætten var Sat i Guds og Deris Kongl/ig Majestets Nafn blev først oplæst Høy ædle og Velbaarne Her/r Admiral og Stifts befalings Mand Kaas ordre af Dato 15 Decembr/is nest afvigte, Der nest producerede Velærværdige Her/r Morten Ruuses Fætter paa Hans Vegne Mons/ieu/r Jens Erichsøn á Møinichen Een Continuations stæfning af Dato 16 Decembr/is sidst leden, som for Rætten og lydeligen blev op læst, som er af følgende indhold.
De indstæfnte Michel Ambiørnsøn Hauchaas, Anders Eilufsøn Hamre og Størch Klevedahl mødte Personlig for Rætten tilstaaende lovlig til denne Extra Rætt at være stæfnede.
Mons/ieu/r Johan Simon Kramer fremstod

1735: 199b

For Rætten og frem lagde indstæfnte Michel Ambiørnsøns Reqvisition til Her/r Admiral og Stifts-Befalings Mand Kaas af Dato 11te hujus med paategnet Høystbem/el/te Herres Resolution af 12te Ejus dem udi Hvilchen Resolution Comparenten er begiert og følgelig Stifts-Befalings-Mandens Resolution tillat at Gaae i Rætte udi Denne Sag paa Reqvirentens Vegne, samme blev for Rætten lydeligen op læst og er af følgende Medfør. Der nest i Rætte lagde bem/el/te Cramer Et skriftlig forsæt af denne Dags Dato, som og blev offentlig op læst for Rætten og indeholder følgende.
Mons/iue/r Jens Erichsøn á Møinichen paa Her/r Ruuses Vegne forestillede at det indgivne Indlæg er sam/m/en hæftet af ubeviislige u-sandt færdiheder, Thi først om endskiøndt Her/r Morten Ruus iche selv, saa Dog Hans Moder ...venvig(?) haver over levert Michel Ambiørnsøn dend Tiid Her/r Ruuses Tiener hvert brev for Sig forklared Ham og der hos at Ved hvert fulgte Saa mange Penge, Da hand og needlagde hvert Brev for sig des uden den Tiid Her/r Morten Ruus kom til Bergen efter at Pengene Vare borte forchlarede De inciterede Selv, som dennem og bæst skal kunde over beviises det De meente, der var over 150 Rd Capital, formeente der for Her/r Ruus, det iche Michel Ambiørnsøn Vorder tilladt, dend Eed, som hand erbyder sig i sit Indlæg, thi skulde Rætten finde absolute fornøden, da dog Her/r

1735: 200

Ruus saae gierne Tiiden for kortet, maatte Hand saa vel fra sin Moder, som andre indhændte een Eedelig Attester eller Tings Vidne Ved Hvilche Michel Ambiørnsøn noch blev Hemmet

udi sit Tilbud, og at Hand det iche til denne Tiid har giort, har været for at skaane De inciterede for ald for store Omkostninger, ey haabende det (At?) de skulde Vige fra Sandheden, refererende Sig der hos til Anders Eilufsøns sidste skriftlige forsvar, som og gierne vil unskylde Sig med ald optænchelig u-videnskab, Her/r Morten Ruus benægter og aldeelis, Det Han hverchen har været indkaldet eller ladet indkalde de paa grebne Tyve langt mindre ladet Dem af straffe og saa ledis iche end til Dato har faaet noget Vederlag for det bort-staalne, Hvilchet om Han end Ved Raad og Daad kunde hielpe de inciterede at faae til bage, hand gierne Vild Være Dem Offisierlig udi, benægter og aldeelis, det aldrig de inciterede paa nogen usøm/m/elig maade har været begiegnet med Trudsel at underskrive Deris første revers, og at dend iche for dennem er op læst førend den blev underskrevet det beviises langt ander ledis af de over værendis paa skrift, som om fornødiges Eedelig kand afhiemles, Des uden haver De inciterede io selv Ved Deris sidst udgivne Revers, da de hverchen bleve truede med fængelse eller Baand holdet sig til den første, som

1735: 200b

De og haver igientaget, og saa ledis ichun denne deris udflugt efter Citantens formeening aldeelis urimelig, des uden forestillede Her/r Morten Ruus Rætten, hvor ledis Michel Ambiørnsøn Selv haver forlanget dend indstæfnte og nærværende Størch Klevedahl at gaae i Borgen for sig, Her/r Ruus forsichrede sig og om det Rætten Vel saae hvor u-passelig her faldt sig dend Articel, som Michel Ambiørnsøn anfører i sit Indlæg af Hvilchen Hand Argumenterer, at siden Hans Kufte og Vandter Vare blevne borte saa skulde Hand ey svare det ham overleverede, som Ved Hans Skiødesløshed er Ham bort staalen, Comparenten Mons/ieu/r Møinichen frem lagde og Citantens skriftlige Reigning, af gaars Dags Dato dend Han og paastod efter De inciteredis reversers indhold og ald billighed med Processens Omkostning at vorde got giort formodede og af hovet Capitalen følgelig sidste forordning om pro forma Vexelers afskaffelse at nyde Renter fra den Tiid Sagen har været paa talt, Sam/m/e Reigning blev for Rætten lydeligen op læst.

Her/r Morten Ruus lod ellers Ved Mons/ieu/r Møinichen til spørge Størch Klevedahl, om Hand iche i Ole Sems stue (var?) udi med levende Vidners nærværelse, og som hand selv sagde efter Michel Ambiørnsøns forlangende erbød sig at stille Borgen for erm/el/te Michel Ambiørnsøn

1735: 201

For 50 Rixdr med De Vilchor, at det optegnede Michels gods maatte Ham til bage leveres, og at Michel Ambiørnsøn skulde betale sam/m/e Summa inden 7bris Maanets udgang afvigte Aars, og i dets Mangel Størch Klevedahl selv at svare dem eller det resterende.

Der til replicerede Størch at Hand hafde Cavert efter Michel Ambiørnsøns begiering for Michel Ambiørnsøns Gods til Her/r Morten Ruus at det skulde blive tilstæde til Septembr/is Maanets udgang, og hvis det inden bem/el/te Tiid blev forulychet(?) skulde Hand, Størch svare for Godset eller der for betale 50 Rd. I øvrigt refererede Hand sig til Een skrift Han hafde udgivet.

Her/r Morten Ruus reserverede sig om fornøden Var i beleylig Tiid, saa fremt noget hos de indstæfnte skulde brøste at føre Vidner over Størches forløftning.

Mons/ieu/r Cramer i Michel Houchaases til stæde værelse for Rætten og nest at referere sig til sit skriftlige indlæg ved blev at benægte, det Hand hverchen af Citanten eller Anden den om stæfnte Tiid haver faaen eller annammet Penge i forvaring, Hand benægtede og at have begiert Størch Klevedahls Caution for sig uden allene for det af Her/r Morten Ruus aresterede

Godses til stæde blivelse. Cramer frem lagde og til denne Sags ydermere oplysning extract af Krigs Rættens Protocoll verificert af Proviant

1735: 201b

Forvalter og Guarnisons Auditeur Ved Bergens Festning S/igneu/r Holts Rod (HoltsRod) Hvor af Hand i denne Act begierede inddragen S/igneu/r Otto Ruuses Memorial til Commendanten General Major Veirman af dato 19 Martij nest afvigte, dernest Her/r Ruuses bereyning for det bort staalne af sam/m/e dato, saa og forbem/el/te Otto Ruusis i Rætte sættelse og sluttelig paa stand tillige med det anførte om 2 Rd 1 mrk 14 sk som atter bem/el/te S/igneu/r Otto Ruus fra Tyven Anders Larsen for Krigs-Rætten haver annam/m/et, som alt skal findes anført og insignert i dend producerte extract, Cramer begierede og at den over Tyvene faldte Sentence og i denne Act tillige vorder inddraget og til alle side reserverede Cramer lovlig paa-anche imod Mons/ieu/r Møinichens grove beskyldning, hvor om Han i beleylig Tiid agter at søge Ham for Værnetinget, ellers bad Cramer, at Rætten vilde see der hen, at denne Sag iche videre maa Vorde opsat til hans Principals bekostning,

Den Extract af Krigs forhøret, som er begiert i Acten at indføris lyder, som følger.

Her/r Morten Ruus, der selv var til stæde, lod ved Mons/ieu/r Møinichen efter at hand hafde referered sig til sit forige tilføre, det Hand var gandske u-Vidende om, Hvad der udi Krigs forhøret kand være forettet, det hand

1735: 202

Aldrig hafde seet eller bekymret sig om, vel tilstod Hand, at have formaaet sin Broder til paa aller Vindskibeligste Maade at efter søge om iche de i Bom/m/en, hvor til Michel Ambiørnsøn hafde u-forseylet Nøgel som af Anders Eilufsøns til staaelse videre kand erfahres liggende og bortkommen Original Documenter saasom Collect Bogen Publicerede Forordninger og des lige kunde igien til Veye skaffes, saasom Han iche Vidste sig Dem paa nogen Maade at kunde faae, Men om De bort komne Penge hafde Han iche den bekymring efterdi Han holdte sig til sin Tienner Michel Ambiørnsøn og Præste gaardens Huus Mand Anders Eilufsøn, der og begge efter Kriigs forhørets slutning Ved dend sidste revers haver til staaet Deris forsøm/m/else og forskrevet sig at holde Her/r Ruus skades løs, Han var og begierende at Sagen maatte saa Rum udsættes at Han efter sin forige Procollation kunde føre de paa beraabte Vidner, det saa ogsaa for Ham saaledis ud, at Michel Ambiørnsøn iche hafde løst til Vidners førelse over sig, efterdi Han saa indstændig forlangede, det og Her/r Ruus, om det iche hafde været fornøden gierne hafde seet, at Sagen ey blev udsat.

Mons/ieu/r Cramer paa Michel Ambiørnsøn Houchaas Vegne endnu for at korte Processen erchlærede sig at dersom Citanten med Eed vilde benægte at alt, hvis Hans Broder S/igneu/r Otto Ruus haver tracterit for Kriigs Rætten

1735: 202b

Er skeed imod Hans Villie og Vidende og at Han saadan Tienniste af sin Broder hverchen for hen haver begiert eller der efter accorderet; da vilde Houchaas for sin Deel svare og betale det, som Citanten Her/r Ruus af sit Tab til denne Tiid maatte feyle.

Her/r Ruus svarede, det Han iche formeener, at Michel Ambiørnsøn eller Hans Fuldmægtig kand paa byrde Ham nogen ufornøden Eed, og Hvor vidt Michel Ambiørnsøn skal svare falder noch Ved Dom/m/ens slutning, Var Tiid begierende for at føre de paa beraabte Vidner, bad og Dom/m/eren tage sig til eftertanche, at dend inciterede allerede har tilbudt sig at svare sin saa kaldede andeel, under Condition.

Mons/ieu/r Cramer paa Michel Ambiørnsøn forblev Ved sit forige og ellers forbeholdt sig selv at forchlare sin ord.
Velærværdige Her/r Morten Ruus tilbød sig ellers at fordi Sagen iche skulde faae for lang uddrag, Der som de inciterede eller Procurator Cramer paa Michel Ambiørnsøns Vegne vilde imod tage ringere end 8te Dages Varsel da vilde Hand gierne over lade sin Baad til Tienniste At Procurator Cramer kunde med følge Dom/m/eren til Ting stædet og kunde Han paa den maade blive færdig at føre Vidnerne til i Dag eller Morgen 14 Dage,
Mons/ieu/r Cramer tachede for got Tilbud og sagde at vilde Comparere dersom Rætten finder fornøden at Sagen skal have længere Anstand, thi for sin deel

1735: 203

Protesterede Han imod opsættelsen, saa som han u-forgribelig formeener at Sagen til fri kiendelses Dom for sin Principal tilfulde er oplyst;
Anders Eilufsøn lovede at møde i Dag 14 Dage uden advarsel her for Rætten at Høre hvad Vidnerne kand have at sige.

Afsigt.

Efter Citantens Velærværdige Her/r Morten Ruuses forlangende udsættes Sagen til dend 1 Februarij førstkom/m/ende, Da Parterne efter Vedtægt haver at møde.

Dend 1 Februarij blev Rætten efter seeniste aftale igien sadt med sam/m/e Lau-Rætts Mænd, som sidst,
Hvor da efter at Rætten var Lyst i Guds og Deris Kongl/ig Maj/este/ts Navn, Mons/ieu/r Jens Erichsøn á Mønichen indfandt sig, saa Vel som Citanten Selv Velærværdige Her/r Morten Ruus og frem lagde da Mons/ieu/r Møinichen paa Citantens Vegne Een stæfning, som for Rætten lydeligen blev op læst og er af følgende Medfør:
Mons/ieu/r Johan Simon \Cramer/ paa Michel Ambiørnsøns Vegne mødte for Rætten tilstaaende stæfningen, som for Rætten nu lydeligen blev op læst, for Ham paa Michel Ambiørnsøns Vegne lovlig at være forkyndt;
Anders Hamre mødte for Rætten efter seeniste aftale og producerede et indlæg af denne Dags dato, som for Rætten lydeligen blev op læst, sam/m/e er af følgende indhold.
Velærværdige Her/r Morten Ruus lod Ved Møinichen tilspørge Størch Klevedahl, om Hand godvillig for at korte Processen Vilde anhøre Klocheren Kochs og Ole Sems Vidnisbyrd.
Størch Johansøn replicerede, at Hand af Rætten vild begiere at S/igneu/r Johan Simon Cramer maa svare for Ham udi denne

1735: 203b

Sag, siden Hand er Een Eenfoldig Mand og ey forstaaer sig paa Lov og Rætt.

Afsigt.

Rætten fandt for billig at Mons/ieu/r Cramer paa tager sig Sagen for Størch Johansøn, paa det at Sagen des snarere kand blive til ende bragt.
Der paa indleverede bem/el/te Cramer Størch Johansøns skriftlige udlæg Datert Klevedahl d/en 30 Januarij hujus anni til forsvar for sig imod Citantens første Continuations Stæfning, som lydeligen blev oplæst. Dernest sagde Cramer, at naar Dom/m/eren behager at Considerere, at Størch Klevedahl formedelst Stæfning af 16 Decembr/is sidst afvigt er indkaldet til Doms liidelse, Som Cautionist og at hverchen d/en 19 Januarij eller i Dag af Citanten er frem lagd Een forskrivelse, hvor efter Størch bør anseis som Cautionist, saa Vilde Han haabe Dom/m/eren efter saadan beskaffenhed paalegger Citanten at i Rætte legge dend paa gieldende forskrivelse eller og at erchlære sig, det Han ingen Cautions forskrivelse haver

faaen eller endnu i hænde haver, Thi naar det første skeer, Vilde S/igneu/r Cramer forsichre sig at Størches forestillelse skal findes Rigtig, og dersom Citanten erchlærer sig til den sidste, da Vilde Comparenten haabe at bem/el/te Størch vorder fri funden for Citantens tiltale.
Mons/ieu/r Møinichen reserverede sig sin korte Giensvar, saa snart Størch Klevedahl har erchlæred

1735: 204

Sig paa Hans for hen frem satte om Vidnernes afhørelse.
S/igneu/r Cramer for Størch Klevedahl replicerede, at dersom Vidnerne er stæfnt at giøre forchlaring om Størches skriftlige forpligt, da var Han færdig til at tage til Gienmæle, men ellers iche.
Møinichen begierede imidlertid de andre i stæfne maalet mentionerte Vidner afhørte.
S/igneu/r Cramer mødte for Michel Hauchaas og var af Dom/m/eren ærbødigst begierende, det Hannem maatte blive fore viist, dend paa stæfnte forskrivelse, der paa da Hand, S/igneu/r Cramer fich sam/m/e forskrivelse i Hænde, sagde S/igneu/r Cramer, at Hand finder den paa slet papiir, som hand første vilde tage til bemærchning, S/igneu/r Cramer sagde Videre: at som Loven tillader Vidner at møde for hvad Ting de Vilde, saa meente S/igneu/r Cramer, at de vel Personlig alle frem kom/m/er som ere fremmede for dette Forum, og saa snart Hand det fornem/m/er Vild Han indføre sin indsigelse imod hver i Sæhr, Men imod Hvis skrifter ind kom/m/er sagde Hand ey at kunde tage til Gienmæhle.
Mons/ieu/r Møinichen formeente Mons/ieu/r Cramer ey kand {ey} tvinge to...te(?) Folch der ey ere Vandte at søge Tinget Personlig at møde sig, paa stod der fore Vidnernis forchlaring antagen, da det dog her efter Vild kom/m/e paa Dom/m/erens skiøn, hvor vidt de skal Gielde, og reserverede sig sin besvarelse til alt hvis for hen er indført.
S/igneu/r Cramer protesterede

1735: 204b

Imod alle skriftlige Vidnisbyrd med mindre de lov-formelig bliver legitimerede.
Der paa blev Eedens forchlaring af Lov bogen lydeligen oplæst, hvor da frem stod indstæfnte
Mons/ieu/r Andreas Nitter Garman, og efter at formaning var giord til Ham om at vagte sig for Meen Eed aflagde sin Eed med oprachte fingre efter Loven og udsagde, at Dagen efter at de omtvistede Penge Vare staalene fra Michel Ambiørnsøn og Anders Hamre, som var in Mirtio siidste avigte Aar 1734 mødte Vidnet Michel Ambiørnsøn paa Gaden om Morgenen, da sagde Michel Ambiørnsøn til Mons/ieu/r Garman at Hand hafde haft et Brev fra Velærværdige Her/r Ruus tillige med nogle Penge til Vidnet, men baade Brev og Pengene var borte, der paa tilspurgte Mons/ieu/r Garman Michel Ambiørnsøn hvorledes det var bortkom/m/en, Michel Ambiørnsøn svarede, at *Baaden tillige med flere Penge var bort staaelen. Vidnet gich strax ud til S/igneu/r Otto Ruus, hvor baade Michel Ambiørnsøn og Anders Hamre sig strax lige ledis indfandt, forbem/el/te Michel Ambiørnsøn og Anders Hamre bleve tilspurgte udi S/igneu/r Otto Ruuses Huus saa vel af Vidnet, som af Mons/ieu/r Møinichen om de iche Vidste, hvor mange Penge, der vare bort staalne, Michel svarede, Hand det iche Vidste, hvor mange Pengene Vare, men giættede ungefæhr hvor mange Pengene skulde være

1735: 205

Hvilchet Vidnet nu iche sig kand erindre, Michel Ambiørnsøn der paa blev tilspurgt, hvor af Han Vidste at Pengene Vare saa mange, som \hand/ sagde, der til Michel svarede, Hand Vidste det der af at Faders Moder Vidste Ham Pengene og Brevene da Hun satte dem i Kiisten, sigende der hos til Michel: den Pung skal Du bære til Rector, og dend, nemlig Een anden Pung, skal Du bære til Hospital Forstanderen, Hvor Michel sagde De andre skulde leveris kand Mons/ieu/r Garman iche erindre, nogle Dage der efter kom Her/r Morten Ruus til Byen, Hvor da Vidnet og var nerværende, og blev den af Michel Ambiørnsøn og Anders Hamre til Citanten Her/r Morten Ruus udgivne Revers af Dato 15 Martij sidst afvigte, for Michel Ambiørnsøn og Anders Hamre sam/m/e Tiid lydeligen oplæst, da sam/m/e gang blev optegnet og af Michel Ambiørnsøn Og Anders Hamre anviist deris godz og Eyendeele, efter at forbem/el/te revers for Michel Ambiørnsøn og Anders Hamre var op læst, tilspurgte Citanten Her/r Morten Ruus Dem Hvad De Siufntes, og om De bem/el/te Revers vilde under skrive, svarede Michel og Anders, Gud velsigne Eeder Fader, Vi Veed I iche vil os ondt, Der paa Anders Hamre skrev sit Navn og Michel Ambiørnsøn sit Boemerche godvillig under, uden ald vægring, og efter at De reversen hafde under skrevet tegnede Vidnet og sam/m/e

1735: 205b

Revers under til Vitterlighed, Paa Spørgsmaal af Mons/ieu/r Cramer svarede Mons/ieu/r Garman: At Han iche hørte noget trudsels ord blev talt til Michel Ambiørnsøn og Anders Hamre, dend Tiid de forbem/el/te Revers under skrev, og efter at Reversen var under skreven tog S/igneu/r Jens Møinichen reversen til sig, den Tiid gich S/igneu/r Otto Ruus fra og til udi \Stuen/ hvor Reversen blev under teigned af Michel og Anders, og der logerede og Her/r Morten Ruus i sam/m/e sin Broder Otto Ruuses Huus, Vidnet saae sam/m/e Tiid at det stemplet Papier, som er hæftet ved reversen og var tilstæde.

Mons/ieu/r Cramer for Michel Houchaas benægtede Vidneds forchlaring udi ald hvis Ham kand Være Vudnet til nachdeel, Hvilchen forchlaring ham ellers formeente iche skal blive bem/el/te Michel Hauchaas til mindste skade.

Der nest frem lagde Mons/ieu/r Garman 3de Attester Een fra Mad/a/me Berntina S/a/l/ig/ H/er/r Niels Veinvigs, Een anden fra Mad/a/me Cathrina Maria Veinvig, dend 3die fra Margretha Møinichen Veinvig alle 3de Daterede Hammer d/en 31 Januarij hujus anni og af Attestanten selv under skreven og med Eed bekræftede Een efter anden blev lydeligen for Rætten op læst og er af følgende Medfør. Mons/ieu/r Garman tilstod under for hen af lagde Eed at hand for Attestanterne efter Deris begiering hafde skrevet Attesterne

1735: 206

Men De selv vel vidende attesternes indhold hafde underskrevet Dem med egne Hænder. S/igneu/r Cramer til spurgte Mons/ieu/r Garman under ald vedbørlig forbeholdne Eed, om Han kunde giøre sin Eed paa, at Attestanternes ind komne Vidnisbyrd paa Een hvers forlangende er skrevet af Dem læst og forstaaet, og der efter af Dem under tegnet;? Der til Mons/ieu/r Garman svarede Ja:

S/igneu/r Cramer igien tog sin forige indsigelse og benægtelse. End ydermere frem lagde Mons/ieu/r Garman Een Attest af Dato Bergen d/en 25 Januarij A/nn/o 1735, som var skreven og under skreven af Her/r Controleur H/er/r Christian Holberg Gran samt med Hans, nemlig Grans Signet under forseiglet, samme indholder følgende.

Mons/ieu/r Jens á Møinichen i Rætte lagde Een Attest udgiven af S/igneu/r Jacob Reimers Barberer Datert Bergen d/en 31 Januarij A/nn/o 1735 og af Reimers Selv under skreven og forseiglet, Hvilchen ligeledis, som den forige blev for Rætten lydeligen op læst.

S/igneu/r Cramer Ved blev sit forige.

Paa Her/r Morten Ruuses Vegne forchlarede Møinichen, at hvad sig den inciterede Margrethe Niels Daatters Vidnisbyrd angaaer holdt Han u-fornøden nogen Lov Dags foreleggelse for Hende at begiere, saasom Han saa vidt fra falder stæfne maalet, formodende Dom/m/eren antog Mons/ieu/r Kochs og Ole Sems Eedelige forchlaring, ellers forchlarede Møinichen, at Her/r Ruus aldrig har holdet sig til nogen skriftlig, men Vel mundtlig forløfte hos Størch Klevedahl, Vel haver Størch Klevedahl siden hans

1735: 206b

Mundtlige forløfte tilsendt Her/r Morten Ruus Een Seddel under et Cautions Navn, Men som den var Lov stridig, har hand Ey vildet betienne Sig af den Veed og iche hvor den er, Som noget u-magt paa liggende, Men ved holder sig Størches Mundtlige forløfte, Den Comparenten Just iche egentlig kand sige Var skeed enten før eller siden Her/r Morten Ruus bekom ermeldte Størches Sæddel, Mons/ieu/r Møinichen indgav ellers et skriftlig forsæt af denne Dags Dato, som lydeligen blev oplæst og er saa ledis befattet,

Vide Mons/ieu/r Cramer for Michel Houchaas Sagde, at Hand iche frygter for Dom, saa længe Han ej bliver stæfnet til Doms, og der for finder Han Mons/ieu/r Møinichens i Rætte Sættelse, som er udi Een Post der er u-paa stæfnt iche værd at besvare, der nest frem lagde S/igneu/r Cramer imod Her/r Morten Ruus Een Copia stæfning til et Tings Vidnes erholdelse i Bergen, hvor Sagen den 14 hujus i Rætten for falder, og i Øvrigt indstillet til Rætten hvor længe Tiid skal gives Michel Houchaas til at begiegne Sagen med Contra stæfning og som Han formeente inden 4 eller 5 uger her efter at faae Tings-Vidnet expederet, saa meente Cramer uforgribelig at sagen til Vaar tinget bliver udsat;

Møinichen paa Citantens Vegne protesterede imod ald opsættelse, og forestillede at denne Cramers udflugt er Sagen uvedkom/m/ende og paastod Dom.

1735: 207

Afsigt.

Paa det Michel Ambiørnsøn og Anders Hamre iche skal have Aarsag til at sige, De af Rætten bliver overiilet saa bevilges De Anstand udi Sagen til først kom/m/ende Vaar Ting, til hvilchen Tiid, de uforbigiengelig maa indkom/m/e med hvad De i Sagen til Deris forsvar kand have at fremlegge.

Del C

NHL T.b. nr. 39 1733-1736

(1735: 207)

Gulens Skibred Dend 10 Februarij Aar 1735.

Michael Tønder Kongl/ig Majestets Sorenskriver udi Norhor lehn, giør Vitterligt at Aar 1735 Torsdagen dend 10de Februarij blev holdet Extra Rætt udi Schierjehaun efter Høy ædle og Velbaarne Her/r Admirals og Stifts-Befalings Mands Kaases Skriftlige Ordre af Dato 12te Januarij sidst afvigte, som for Rætten lydeligen blev op læst og er af følgende indhold: vide ordren. Til sam/m/e Rætt at Adminestrere Vare til stæde De af Kongl/ig Majestets Foget over Norhor lehn og Vaas op næfnte Lau-Rætts Mænd Nemlig 1. Joen Hansøn Nerdahl, 2. Ole Rasmusen Dahle, 3. Johan Hansøn Slengesoldt, 4. Hans Hansøn Dahle, 5. Hans Joensøn

Dahle, 6. Claus Hansøn Dahle, 7. Arne Rasmusøn Øvre Øst-Gulen og 8de Jacob Olsøn Birchenæs tillige med Bøyde Lænds Manden for Gulens Skibredde Peder Henrichsbøe,
Hvor da efter at Rætten Var lyst og Sadt udi Guds og Deris Kongl/ig Majestets Høye Navn, Delinqventerne Kari Thomæ Daatter og Anders Thomæsøn ledige og Løse for Rætten frem kom/m/e tilstaaende lovligen til dette Ting og denne Tiid og Rætt af Lændsmanden Peder Henrichsbøe \og Ole Ravnberg/

1735: 207b

fra Kongl/ig Majestets Foget S/igneu/r Andreas Jesen at Være stæfnede til at giøre Deres bekiendelse angaaende Det Leyermaal De Som Søskende haver begaaet og der efter aflet Børn Sam/m/en, saa og at Anhøre de indstæfnte Vidners udsigende og der efter Dom at liide, som Deris Kongl/ig Majestets Lov dicterer,
De Vidner, som til denne Rætt ere indstæfnte at giøre forchlaring, 1. Kari Thomæ Daatters og Anders Thomæsøns Fader Thomas Andersøn boende paa et Huusmands Plads Her udi Skibreddet og kaldes Rongøen, Det 2de Vidnet Erich Iversøn Egemoe, 3de Vidne Gyri Ivers Daatter, Værende hos sin Broder Claus Iversøn Fosdahl, som nu og i lang Tiid haver været Syg og Sænge liggende, 4de Vidne Var Thomas Andersøns Hustroe, som er Moder til Delinqventen Ved Navn Ingebore Knuds D/aa/tt/er/ der ey formedelst Svaghed kunde møde, Hvilchet at være sandt dend til stæde Værende Almue Var Vitterligt og sagde det Offentlig for Rætten, endelig vare og indstæfnte De Fem Mænd, som førte Delinqventerne under Arrest til Bergen, neml/ig Siur Monsen Hosteland, Aamun Rasmusøn Duesund, Anders Johansen Holdtsøen, Johannes Thoersøn Hosteland, og Ole Nielsøn Duesund,
Samtlige indstæfnte \Vidner/ tilstode Lovlig med 14 Dagers Varsel at være stæfnt til at Vidne for \denne/ Rætt;
Dernest blev foretaget dend indstæfnte Kari Thomæ Daatter, Hon leedig og løs giorde sin Bekiendelse, som følger: at Hon er fød paa Huusmands Pladset

1735: 208

Rongøen, Hendes Fader er Thomas Andersøn som er tilstæde Ved Rætten, Hendes Moder er Ingeborge Knuds Daatter, der nu er Syg og Senge liggende. Sagde der hos, nemlig Kari Thomæ Daatter at Hon er fød paa Rongøen, er nu Fire og Tiuve Aar, men ey nu har været til Guds Bord eller bleven Deelagtig udi Alterens Sacramente, Hon haver tient nu Vaar Kom/m/er ungefæhr halv Fierde Aar paa Gaarden Foesdahlen hos Claus Iversøn, der blev Hon besvangret af sin Broder Anders Thomæsøn, Som nu staaer her for Rætten med Kari {Andersøn} \Thomæ/ Delinqventen, og føde et Barn Med Ham 14 Dage for Juule Høy tiid, som Var Et Drenge Børn Som blev af et nu her for Rætten indstæfnte Vidne navnlig Erich Iversøn Egemoe hiemme Døbt og kaldet Knud, Børnet levede omtrent 24 Timer efter fødselen, Da Kari Thomæ Daatter føde Barnet vare nærværende Hendes MadModer Helge Niels Datter, som er Claus Iversøn paa Gaarden Fosdahl Hans Hustroe, Og Guri Ivers Daatter et af de indstæfnte Vidner, Kari Thomæ Daatter forchlarede og sagde at ingen Anden er fader til det Barn Hon haver fød end Hendes {Søn} forermeldte Broder Thomas\øn/ Anders{øn}, der da Barnet blev aulet tiente med Hende hos Claus Iversøn paa Foesdahlen.
Delinqventen Anders Thomæsøn blev lige ledis Leedig og Løs frem stillet for Rætten til staaende at Thomas Andersøn

1735: 208b

og Ingeborge Knuds Datter boende paa Huus Mands Pladset Rongøen ere Hans og Kari Thomæ Daatters Forældre, Hand er 18 Aar gam/m/el, ej endnu haver været til Alters, tiente 2de Deele af Et Aar paa gaarden Foesdahlen med sin Søster Kari Thomæ Daatter hos Claus Iversøn og imidlertiid Hand der tiente Krænchede Hand, nemlig Delinqventen Anders Thomæsøn, sin Søster Kari Thomæ Daatter, tilstod ogsaa at Kari Thomæ Daatter Ved Ham der efter kom til at Lave til Bardsel og føde et Drenge Barn 14 Dage for Juul sidst afvigte, tiente nu hand blev greben og arrestert paa gaarden Frøesetter;

Der paa blev Eedens forchlaring for Vidnerne Lydeligen \oplæst/ og frem stod saa indstæfnte

Thomas Andersøn, Hand tilstod for Rætten lovlig at være stæfnt med 14 Dages Varsel, blev formaned om at Vagte sig for Meen Eed, aflagde sin Eed med oprachte Fingre efter Loven og udsagde: at Hand er Fader til Kari Thomæ Daatter og Anders Thomæsøn og at Kari Thomæ Daatter Hans Daatter haver efter at Hon hafde giord Bardsel {haver} tilstaaet for Vidnet at hendes Barnefader Var Broderen Anders Thomæsøn, Som giorde \Barsel/ Løver dagen for Juule Høy-Tiid \sidst afvigte/, thi medens Kari Thomæ Daatter Lavede til Barsel Vidste Hand iche noget Der om, sagde og at Hans Kone Ingeborge Knuds Daatter ligger Siug, der for ey kand

1735: 209

Møde.

Gure Ivers Daatter frem kom blev formanet om at vagte sig for Meen Eed, aflagde sin Eed med oprachte Fingre efter Loven og udsagde: at 14 Dage for Juule Høy Tiid om Morgenen for Dag {vilde} \gich/ Vidnet {gaae} ud at Kalde paa Kari Thomæ Daatter, som laae paa Floer Lemmen at Hon skulde staae op og gaae til sit arbeyde, Da Vidnet til Hende Kari Thomæ Daatter Kom, fornam Vidnet at Kari hafde ondt men tenchte iche at Hon skulde giøre Barsel, noget der efter kom Vidnet \igien/ til Kari Thomæ Daatter for at see hvorledis Hon levede, da saae Vidnet at Kari Thomæ Daatter hafde et Levende Barn imellem Hænderne, Hvilchet levede ungefær 24 Timer efter Fødselen, Vidnet der paa gich ned og sagde hvad Hon hafde seet hos Kari Thomæ Daatter til Claus Iversøns Huustroe, Som baade Vidnet og Delinqventen Kari Thomæ Daatter tiente, Claus Iversøns Kones navn er Helje Niels Daatter, Hon Kom strax og hialp Kari Thomæ Daatter, der paa toge Kari Thomæ Daatter ned i stuen, sendte strax Bud efter Erich Egemoe at Han skulde Være Vidne til Hon hafde fød et levende Barn og hiem/m/e døbe det efter som Barnet Var Siugt, Vidnet forchlarede og at hverchen Hon eller nogen anden kunde merche paa Kari at Hon lavede til Barsel, men Kari Thomæ Daatter

1735: 209b

udlagde efter Barne fødselen sin Broder Anders Thomæsøn til Barnefader.

Erich Iversøn Egemoe, der tillige med alle de andre Vidner i denne Sag Vare udviiste fra Rætten, blev indkaldet, og efter at formaning var giordt til Ham om at Vagte sig for Meen Eed Ved Eed med oprachte Fingre efter Loven udsagde: at 14 Dage for sidst afvigte Juul blev skichet bud efter Vidnet fra dend Syge Mand paa Gaarden Foesdahl Claus Iversøn at Hand vilde kom/m/e til Claus Iversøn formedelst Kari Thomæ Daatter hafde fød et Barn. Da Vidnet der kom, saae Vidnet at Kari Thomæ Daatter hafde fød et levende Barn, Hvilchet Vidnet noget over Midnat Døbte \formedelst det var Syg/ og kaldede Knud, Eftersom ingen Præst Var Saa nær, mand kunde i Een hast skiched bud til og barnet levede ungefæhr 3 eller 4 Timer efter at det var døbt, forchlarede og at Hand Vidnet hørte Hon, Kari Thomæ

Daatter, sagde, at Hendes Broder var Fader til Barnet, Vidnet giorde selv Kiiste til Barnet og begrov det.

Der nest blev indkalde Siur Monsøn Hosteland, Aamun Duesund, Anders Halstensø, Johannes *Halstensøen (tidl. kalla Hosteland), og Ole Nielsøn Duesund, Hvilche Fem Mænd førte Anders Thomæsøn og Kari Thomæ Daatter under arrest til Bergen, De samtlige Ved Eed med oprachte Fingre efter Loven udsagde, at De iche det ringeste er bevidst denne sag angaaende.

{Mons/ieu/r} Paa Spørgsmaal af

1735: 210

Rætten svarede Delinqventerne Kari Thomæ Daatter og Anders Thomæsøn, at de iche hafde det Ringeste imod Vidnernes udsigende at indvende, Men tilstode saaledis ald ting at være passert, Som De Selv og Vidnerne haver udsagt og forchlared.

Mons/ieu/r Peder Beyer paa Fogedens Vegne der Ved Sagens behandling Var tilstæde, paastod Dom over Anders Thomæsøn og Kari Thomæ Daatter i følge Loven(s) 6te Bogs 31 Capitel 14de Articel Hvor imod Delinqventerne intet hafde at sige men endnu som før tilstod deris begangne forseelse, Hvorfore af Samtlig Lau-Rætten blev kiendt, som følger.

Dom

Dend indstæfnte Kari Thomæ Daatter haver iche alleniste for Vidnerne, som ere Hendis Fader Thomas Andersøn, Erich Iversøn Egemoe og Guri Ivers Daatter til staaet Men endog Selv fri villig her for Rætten bekiendt, at Hendes Broder Anders Thomæsøn Hende haver Krænchet og Ved Ham Aulet Barn, Sam/m/e Kari Thomæ Daatters fri villige bekiendelse haver Hendes Broder Anders Thomæsøn her for Rætten i alle Maader uden ald Exception Vedgaaet og udsagt at Ved Ham er Hans Søster Kari Thomæ Daatter kom/m/et til at Lave til barsel og fød Barn; Hvorfore Vi Samtlig i følge af Deris Kongl/ig Majestets Aller naadigste Lov {kiender for Rætt} 72 art 14 kiender

1735: 210b

For Rætt: at De indstæfnte Kari Thomæ Daatter og Anders Thomæsøn bør straffes paa Deris Liv.

J. N. J. (In Nomine Jesu)

Gulens Schibred Dend 15 Martij A/nn/o 1735.

Blev holdet Vaar Skatte, Sage og Restantz Ting udi Schierjehaun nærværende Kongl/ig Majestets Foget S/igneu/r Andreas Jesen Bøyde Lænds Manden Peder Henrichsbøe, De Eedsvorne og opnæfnte Lau-Rætts Mænd, 1. Joen Hansøn Nerdahl, 2. Ole Rasmusøn Dahle, 3. Johan Hansøn Slengesoldt, 4. Hans Hansøn Dahle, 5. Hans Joensøn Dahle, 6. Claus Hansøn Dahle, 7. Arne Rasmusøn Øvre Øst-Gulen og 8. Jacob Olsøn Birchnæs med mere Ting-søgende Almue,

Hvor da efter at Rætten Var sadt i Deris Kongl/ig Majestets Navn og alle til lydighed imod Rætten formanede blev først Ting lyst Deris Kongl/ig Majest/ets Allernaadigste Forordninger

1. Dend 1 om Skatternes Paabud i Norge for Aar 1735. Datert Frederichsbergs Slot d/en 26 Nov/em/br/is/ 1734.

2. Dend anden anlangende at Vedkom/m/ende Præster og Kirche-Eyere skal udrede og betale, Hvis (det som) De til Universitetet ere skyldige, Saa og i Rætte Tiide at erlegge

dend paa budne Studii Skat og Cathedraticum, saa fremt de iche der for Ville liide Execution. Datert Friderichsbergs Slot d/en 28 Januarij 1735.

3. Elsebeth Urdahl S/a/l/ig/ Søren Lems Mage Schifte Brev udgivet til Mad/a/me Abel S/a/l/ig/ Rector á Møinichens paa Sellevaag, Qværsøen og Lund. Datert Qvale d/en 10 Sept/embris 1734.

1735: 211

4. Copie af Deris Kongl/ig Maj/este/ts Aller naadigste Brev til Stiftsbefalings-Mand Kaas, angaaende at Bischopperne skal tilholde Præsterne at holde Sig Loven og Kirche Ritualer efter retlig og med Nidkierhed exercere dend Myndighed, som Deris Embede er tillagt. og at Dend værslige Øvrighed skal assistere Præsterne. Datert Friderichsberg d/en 3die Decembr/is A/nn/o 1734.

5. Bøxel Sæddel udgiven af Her Thomas Sommer til Samuel Hermansøn paa To Pund Smør udi gaarden Store Nordahl. Datert Evenvigs Præstegaard d/en 28de Decembr/is A/nn/o 1734. Her Ved fulgte Læylændingens Revers uden Dato.

Dend 16 Martij nest efter blev Rætten igien sadt med for-anførte Lau-Ræts Mænd.

Efter Høy ædle og velbaarne Her/r Admirals og Stifts-Befalings-Mands Ulrich Kaases Skriftlige ordre af Dato 15de Januarij hujus Anni Grundende Sig paa Hans Høy-Grevelige Excellence Her/r Stadt holder Rantsous Skrivelse af Dato 18 Decembris A/nn/o 1734 blev dend Meenige nærværende Almue tilspurgt 1. Hvor mange Almindinger og benificerede Skove der ere her i Gulens Skibrede, og Hvad de kaldes. 2det Udi Hvad Sogn eller Annex de ere beliggende, til Hvad Bøyde Lov Almindingerne regnes, og Hvem med De beneficerede Skove ere beneficerede. 3. Om Almindingernes og De beneficerede Skoves itzige Tilstand, Om De ere Conserverede eller Udhugne Om der ere Vexterlige Skove af Gran eller Furre. 4. Om Almindingernes og de beneficerede Skoves ungefehrlige stræchnings paa løb, Grændser og Størelse. 5. Hvad Almindinger

1735: 211b

af Kongens maatte være af hændede, bort Skiødede og solgte til Een eller anden particuliarie, til Hvem og Hvad Tiid.

Til det første Spørgsmaal blev svared, af Almuen at de iche veed nogen Alminding er her i Skibreddet. Angaaende De benificerede Skove blev svaret; at til Bispestolen ligger følgende Gaarder. 1. Henrichsbøe, 2. Underthun, 3. Hanetvedt, 4de Hausdahl. Til disse gaarder er iche nogen Gran eller Fure Skove. Vel kand der paa Et eller andet Stædt staae Een liden Furre Træe, som til Opsiddernes Gaarders Reparation Ved Tiiders længde kand blive nyttige, men ey til andet end til Gaard og Grun af Gran Træer findes slet ingen. Til Lectoratet ligger. 1. Øvre-Øst Gulen. 2. Nedre Øst Gulen. 3. Øvre Grinde, 4de Qvamsdahlen, 5. Furebotten, Ved Qvamsdahlen og Furebotten sagde Almuen at Være noget lidet Fure skov, men intet Gran. Sam/m/e Fure Skov var iche andet end til Opsiddernes gaarders Reparation eller andet Huusholdings brug. Til Rectoratet ligger Een Eeniste Gaard kaldet Fibisdahl Hvor Ved er noget lidet Furre Skov men iche andet end noget smaat Krat, Men ingen {Furre} Skov. Til \Bergens/ Dom Kirches Præste boel ligger. 1. Steene. og 2det Nedre Grinde. Ved Steene er lidet ungt Fure Skov, Men Ved Nedre Grinde ingen, Sam/m/e Fure Skov kunde Vel Med Tiidens længde til voxe, Men

1735: 212

Saa som gaardene bliver Læylændingerne bøxlet med Skov, saa repareris Deris Huuse Aarlig af Skoven, Ved de træer, som findes der til brugeligen. Til Kaars Kirchens Præste boel og \Kaars Kirchen/ ligger; 1. Molland (Melland?), 2. Rechnæs, 3. Lødvig, 4. Kalhofde, 5. Soleim. {af disse f} 6. Hausvær. Ved disse Sex gaarder Hvor af Melland til hører Kaars Kirchens Præste boel, der ved, neml/ig Melland er Fure Skov til Ga/a/r og Grun og noget Huus fornødenhed, intet Videre, Ved Rechnæs, Lødvig, Kalhofde, Soleim findes histe og her nogle Fure Træer, Men iche nogle store, Dog til Soleim er den bedste Skov, til Hausvær er intet Fure Skov. Til Evenvigs Præste gaard ligger noget {Fure} Skov, hvor i Vel hid og did findes nogle Fure Træer, som til Præste gaardens Ved ligge holdelse kand være lidet nyttige, Men Almuen forchlarer at naar noget stort paa Præste gaarden skal repareris maa Præsten Andre stæder fra kiøbe baade stort Tøm/m/er og bredder, de Veed og at Præsten haver maatt kiøbe til at brende. Til Evenvigs Præste Boel ligger 1. Fonden, 2. Vedevig, 3. Vestevig, Ved disse 3de gaarder staaer ligeledis histet og her Et Fure Træe, Men ingen ret fure Skov, saa det \er/ knap at Læylændingerne kand faae af bem/el/te Træer saa meget de kand holde Deris paa boende Gaarder Ved lige af. Til Lindaas Præste boel ligger: Vaagesætter og Sandnæs der Ved Voxer nogle smaae Fure

1735: 212b

Træer, som kand bruges til Staver eller sligt smaat, Men ey til Gaar og Grun, dog, Ved Vaagesætter findes nogle store Træer end til Sandnes.

Til det andet Spørgsmaal svarede Almuen at Gaardene, Henrichsbøe, Underthun, Hanetvedt, Øvre og Nedre-Øst Gulen, Øvre Grinde, Fibisdahl, Steene, Fonden, Vedevig og Vestevig sorterer alle {nu} eller ligger til Evenvigs Hovets Sogn, Men Hausdahlen, Qvamsdahlen, Furebotten, Melland (Molland?), Ræchnæs, Lødvig, Kalhofde, Soleim, Sandnæs og Vaagesætter ligger til Sandnæs Kirche, som er Annex til Lindaas Kirche.

Paa det 3die Spørgsmaal gav Almuen svar lige som De haver Svaret til de første Spørsmaal, hvor til de Sig retererede.

Til det 4de Spørgsmaal svarede Almuen at siden her er ingen stor Skov af Fure, Men Et Træ staar histet og et andet Træe, her iblandt Biercher og andre Trær, saa er det Dem umuellig at sige nogen Vidst {stræchning} paa løb, Grændse eller stræchning, thi det falder ofte at der er lang Vey fra Et Krat til andet,

Til det 5 Spørgsmaal blev svared at de ej Vidste anden Underretning at give, end de haver svaret til det første Spørgsmaal.

Hans Jørgensøn Qværsøen hafde ladet indstæfne Matthias Joensøn lige ledis boende paa Qværsøen, Angaaende Skields or(d), som Vidnerne, Jacob Olsøn paa Gaarden

1735: 213

Birchnæs, og Henrich Iversøn store Qværn Øen, kand giøre forchlaring om,

Dend indstæfnte Mathias *Iversøn (Joensøn) mødte for Rætten tilstaaende for denne Rætt og til dette Ting lovlig at være stæfnet, Vidnerne Jacob Olsøn Birchnæs og Henrich Iversøn store *Qversøen (Qvernøen) til stede og lovligen at være stæfnede.

Men førend Vidnerne blevne tagne udi Eed tilspurgte Rætten Parterne om De iche i Mindelighed kunde forliiges, Hvor til dend indstæfnte Matthias Joensøn strax var villig, og tilstod det i Druchenskab at have talt som hand nu i høyeste Maade fortrød, erbydende sig godvillig uden Proces at hand Vilde gierne forliiges med Hans Jørgensøn Som hans Naboe og betale Ham alle de til Datum paa Sagen anvendte Omkostninger, Hvor paa Rætten

ligeledis tilspurgte Citanten Hans Jørgensøn om Hand Med Matthias Joensøns tilbud Var fornøjet, Hvilchet tilbud Citanten Hans Jørgensøn, som Een skichelig, retsindig og fredelskende Mand strax Ved Rættens i mellem handling uden ringeste Modsigelse antog:
Altsaa frem stod Matthias Joensøn og sagde offentlig for Rætten at hand iche Veed med føye noget andet: at tillegge eller paasige Hans Jørgensøn end det Een skichelig, ærlig Danne Mand søm/m/er og

1735: 213b

Anstaaer; og hvad hand, Matthis Joensøn haver talt til Hans Jørgensøn er skeed udi Druchenskab og af ubesindig hastighed, bedende Hans Jørgensøn des aarsag om forladelse og lover der hos efterdags at leve med Hans Jørgensøn i største fredelighed og fortroelighed, tilbyder sig og at betale alle paa denne Sag anvente Omkostning, og end yder mere at give til de fattige her udi Skibredet 4 mrk Danske Hvilche Fire March Danske Lænds Manden Peder Henrichsbøe haver at oppebære og til de Nødlidende at uddeele; der paa blev denne Sag ophævet, efter som begge Parter gave hver Andre deris Hænder her efter at leeve Eenige.

Efter som Ole Undertuun haver i Mindelighed faldet til føye og givet først de 3 Rd til sine Børn, som hand paa Skiftet efter sin S/a/l/ig/ Hustroe haver fortiet, der nest givet sine Børn til Skade gield 1 Rd, tilsam/m/en 4 Rd og endelig betalt alle de paa sagen anvendte Omkostninger, saa ophævis dette stæfne maal, og Pengene Skal blive deelet imellem Hans Børn efter Loven,

Restantzerne for aar 1734 blev lydeligen oplæst \og/ tilstaaet, der fore forseylede.

Ligeledis denne Termins Restantzer giorde ingen nogen indsigelse imod, des aarsag efter at de vare oplæste tilstaaet forseyled - dernest blev Tinget ophævet.

1735: 214

Lindaas Schibred Dend 18 Martij A/nn/o 1735.

Blev holdet Vaar Skatte- Sage og Restanze Ting udi Kiilstrøm/m/en nærværende Kongl/ig Majestets Foget S/igneu/r Andreas Jesen, Bøyde Lændsmanden Michel Berraas De Eedsvorne og op næfnte Lau-Rætts Mænd 1. Niels Rasmusøn Qvalvaagen, 2. udi Jacob Qvalvaagens Stæd Johannes Aamunsøn Udlyren, 3. Jan Jacobsøn Træland, 4. Aamun Nielsøn Lillehofde, 5. Halvor Iversøn Nedre Schod\v/en, 6. Iver Aamundsøn Maraas, 7. Gudmun Joensøn Indre Lyren, 8de Gudmund Andersøn Hopland. med mere Tingsøgende Almue

Hvor da, efter at Rætten Var sadt i Deris Kongl/ig Maj/este/ts høye Navn og alle til Lydighed imod Rætten formanede bleve først Ting lyste Deris Kongl/ig Allernaadigste Forordninger og andre breve Som paa fol/io 210 og 211 findes extraherede.

1. Bøxel Sæddel udgivet af Amtman Henning Friman til Magne Olsøn paa Een Fieren deel Tønde Malt og Penge Landskyld Sex Skilling udi Gaarden Ud-Lyren. Datert 1 Augusti A/nn/o 1733. Her ved fulgte Leylændingens paategnede Revers.

2. Schiøde udgivet af Bertel Østrem, Rasmus Hoepe, Niels Bogen, Lars Østrem, Thomas Kaalaas, Michel Hoepland og Simon Østrem til Hans Iversøn paa ½ Løb Smør og 16 Kander Malt udi Gaarden Rosnes. Datert Kiilstrømen d/en 18 Martij 1735.

3. Schiøde udgivet af Niels Madsøn Fielsende, Iver Haadneland, Haldor Haadne og Niels Lunde til Ole Olsøn paa Et Pund Smør, 4 Kander Malt og 2/3 deel Støche Faar udi Gaarden Severaas Dat/erit Kiilstrømmen d/en 18 Martij 1735.

1735: 214b

4. Schiøde udgivet af Kari Ols Daatter, Jacob Kielgavlen, Anders Laugaas, Mons Hauchaas og Erich Hosteland til Niels Monsøn paa 18 merker Smør og 1 Mæle Malt udi gaarden Fielsende Datert Kiilstrømen d/en 18 Martij A/nn/o 1735.

Dend 19 Martij blev Rætten igien sat med Sam/m/e Lau-Rætts Mænd.

Ligeledis Her paa dette Ting, som paa nest forige Ting efter Høy ædle og Velbaarne Her/r Admirals og Stiftsbefalings Mand Kaases ordre blev Almuen tilspurgt og til Dem giord sam/m/e Spørgsmaal, som til Gulens Almue, Der til Almuen svarede, at her i Lindaas Schibred er ingen Almendinger Veed iche heller at i forige Tiider nogen haver været. Angaaende Schouven blev svaret at {\til/ Capel} til Dom Kirchens Capellaen i Bergen liger Een benificered Gaard Kaldet Hundven, der Ved Voxer nogle \faae og/ smaae Fuhre Træer, som kand iche tienne til Andet end til Spærer for Læylændingen, naar Hand nogle til Gaardens reparation behøver. Til Lindaas Præste Gaard findes ingen Skov, men Præsten maa kiøbe alt sit behøvende Brænde Vehd. forbenæfnte Gaar Hunven ligger til Lyre Kirche, som er Annex til Lindaas Kirche.

NB. Jacob Hunvend betiente Rætten for Joh/annes Aamuns/øn.

Anders Christiansøn paa Gaarden Ind-Lyren hafde ladet indstæfne Gudmun Olsøn paa Ud-Lyren, til at Liide Dom fordi Hand uden Citantens Forlov haver taget Hans Silde garn og sadt ud, Sam/m/e

1735: 215

Garn ere Des aarsag bleven borte, Hvor fore Citanten paa staaer Dom til betaling for bemeldte Garn tillige med Processens Omkostning, Her om at Vidne ere ligeledis indstæfnte Johannes Aamunsøn Ud-Lyren, Magne Olsøn Ud-Lyren, og Joen Joensøn Ud-Lyren,

Hvilchet kald og Varsel Iver Olsøn Træland og Arne Olsøn Tvedteraas Ved Eed med oprachte Fingre efter Loven afhiemlede at have forkyndt baade Gudmun Olsøn, og Johannes Aamunsøn, Magne Olsøn samt Joen Joensøn paa gaarden Udlyren alle boende,

Dend indstæfnte Gudmun Olsøn blev efter Loven 3de gange Lydeligen paa raabt, men Hand hverchen selv eller nogen paa Hans veigne sig indfandt,

Varsels Mændene forchlarede, at de i Dag 14ten Dage stæfnede baade Gudmun Olsøn og de 3de Vidner.

Der nest begierede Citanten Anders Christiansøn Eedelig Vidnes forhør, thi blev Eedens forchlaring for Vidnerne lydeligen oplæst og behørig formaning til Dem giord om at vagte Sig for Meen Eed, der efter Separerte; Frem stod saa først

Joen Joensøn boende paa gaarden Ud-Lyren aflagde sin Eed med oprachte Fingre efter Loven og udsagde: At nu Kyndelsmisse sidst afvigte var det To aar, {da} saae Vidnet at udi silde fangsten Een aftens Tiid, da Anders Christiansøn ey var til stæde, tog Gudmund

Olsøn Citantens Garn, som var bundet fast Ved Gudmuns og satte ud, Men om Morgene(n) Gudmun

1735: 215b

Vilde røgte Garnet eller træche det op, saae Vidnet at Gudmuns Garn var til stæde, og Anders Christiansøns var borte, hvor over Gudmun blev bange.

Johannes Aamunsøn blev indkaldet, aflagde sin Eed med oprachte Fingre efter Loven og udsagde: at for Juule Høy-Tiid sidst afvigte Var Vidnet efter Anders Christiansøns begiering hos Gudmun Olsøn for at spørge Gudmun Olsøn om Hand Vilde betale Citanten det Garn hand hafde ladet forkom/m/e for Citanten, Der til Gudmund svarede: at Hand Vilde betale det Eene Garn, Hvilchet Han tilforn hafde Lovet Anders Christiansøn, Sam/m/e Tiid Sagde Vidnet var Magne Olsøn med Vidnet efter Citantens begiering,

Citanten begierede foreleggelse for Gudmun Olsøn og det ude blevne Vidne at møde, nemlig Magne Olsøn, til neste Ting.

Afsagt.

Efter som hverchen Gudmun Olsøn eller det Eene udeblevne Vidne Magne Olsøn Ved Sagens paa raab ey sig indfandt, saa forelegges de af Rætten at møde til neste Ting.

Restantzerne for Aar 1734 og denne Termin blev lydeligen oplæst, ingen Giorde nogen indsigelse der imod, des aarsag forseylet.

Radøe Schibred Dend 21 Martij Aar 1735.

Blev holdet Vaar- Skatte, Sage og Restantz Ting for Radøe Schibreds Almue paa Giæst giver stædet udi Alvestrøm/m/en nerværende Kongl/ig

1735: 216

Maj/este/ts Foget S/igneu/r Andreas Jesen, Bøyde Lænds Manden Niels Sæbøe, De Eedsvorne og opnæfnte Lau-Rætts Mænd. 1. Mons Gullichsøn Fielsende, 2. *Mongens Gundersøn Richstad, 3. Jacob Olsøn Dahland, 4. Gregorius Simonsøn Yttre Sæbøe, 5. Magne Thomæsøn Dahland, 6. Simon Magnesøn Indre Sæbøe, 7. Niels Knudsøn Indre Sæbøe, og 8de Ole Isaachsøn Bøe. med mere Tingsøgende Almue,

Hvor da efter at Rætten Var sadt i Deris Kongl/ig Maj/este/ts Høye Navn og alle til Fredelighed og Lydighed imod Rætten formanede bleve først Ting lyste Deris Kongl/ig Maj/este/ts Aller naadigste Forordninger, som paa Fol/io 210 og 211 findes Extraherede, der nest.

Schiøde udgivet af Pouel Tormøelen Capitain des Armes paa 2 pund og 10 Marcher Smør udi Gaarden Kaalaas. Datert Risøen d/en 12 Martij A/nn/o 1735 til Erich Nielsøn.

Revers udgivet af Clemet Hansøn paa det Brug udi Gaarden Rosnes, som afg/aaen Niels Jacobsøn for hen brugte, saa og paa Mulholmen, sam/m/e lyder saaledis.

Dette er Een Rigtig Gienpart af det Mig med deelte Fæste Brev og Reverserer ieg Mig her med i Alle Maader under Min Fæstes forbrydelse og Videre straf samt ansvar efter Loven at holde Mig sam/m/e Feste Brevs Indhold efter retlig, og der for fuldkom/m/en at staae Min

Jorddrot Velædle og Velb/aarne Her/r Commerce Raad Gartner og Hans Arvinger til ansvar, saa at Han og De af Mig og mine Arvinger i alle Tilfælde skal blive skadesløs holdne.
Bergen d/en 22 Novembr/is 1734. Vide Bøxel Sæddelen Fol/io 186. Clemet Hansøn.

1735: 216b

Bøxel Sæddel udgivet af Hans Høy ærværdighed Her/r Bischop Oluf Borneman paa 1 pund og 3 Merker Smør og 15 Kander Malt udi Gaarden Soltvedt Bergens Bispe Stoel benaadet /: Hvilchen Jorde part Magne Johansøn for hen haver brugt :/ til Niels Rasmusøn Norang. Datert Bergens Bispe gaard d/en 21de Januarij 1735. Her Ved Fulgte Læylændingens paategnede Revers af Sam/m/e Dato.

Mad/a/me Agnetha S/a/l/ig/ Peter Hofmans udgivne Bøxel Sæddel til Elling Dahle paa afg/aaen Anders Olsøns Brug udi gaarden Dahle, som er 18 Merker Smør og 18 Kander Malt, saa Elling Dahle nu haver i Brug tilsam/m/en ½ Løb Smør og 36 Kander Malt eller 3 Mæler Malt Leye af gaarden Dahle. Datert Aschelands Gaard d/en 29 Decembr/is A/nn/o 1734.

Paa dette Ting saa Vel som paa forige blev dend Meenige nærværende Almue tilspurgt lige som paa det første Ting, og til Dem giord sam/m/e 5 Spørgsmaal, der til blev af Almuen svared at her til dette Schibred er ingen Alminding, og at hverchen Fuhre Træer eller Gran er at finde her paa Øen, Veed iche heller nogen Alminding at være bort solgt.

Dend 22de Martij blev Rætten igien sat med Sam/m/e Mænd.

Der nest blev efter Loven trende gange lydeligen raabt om nogen hafde Sager her for Rætten at forebringe De da skulde frem kom/m/e, Men som ingen sig indfandt, blev fore taget at oplæse Restantzerne - Først Restantzerne for Aar 1734, der efter

1735: 217

Denne Termins Restantz, Hvilche Restantzer Samtlig Almue til stode, des aarsag forseylede, Hvor paa Rætten for denne Gang blev op hævet.

Alenfit Schibred Dend 22de Martij 1735.

Blev holdet Vaar Skatte- Sage og Restantz Ting paa Giestgiver stædet Udi Alvestrømmen for Alenfits Schibbreds Almue Nærværende Kongl/ig Maj/este/ts Foget S/igneu/r Andreas Jesen, Bøyde Lænds Manden Velagte Eiluf Mundal, De Edsvorne og opnæfnte Lau-Rætts Mænd. 1. Halvor Olsøn Mitgaard, 2. Arne Eilufsøn Yttre Giervig i stæden for Aamun Hannisdahl, 3. Gudmun Johannesøn Hannisdahl, 4. Johannes Joensøn Siursætter, 5. Lars Andersøn Søre Eicheland, 6. Niels Stephensøn Seim, 7. Ole Halsteensøn Lille Oxe og 8de Niels Nielsøn Vatle. med mere Ting søgende Almue

Hvor da efter at Rætten Var sadt i Deris Kongl/ig Maj/este/ts høye Navn og Alle til Lydighed imod Rætten formanede blev først Ting lyst Deris Kongl/ig Maj/este/ts Aller naadigste Forordninger og andre breve som paa Fol/io 210 og 211 findes extraherede

Dernest blev Almuen paa dette Ting, som paa de andre Tinge giorde for hen indført Spørgsmaal, Der til dend svarede at her paa Skibreddet er ingen Almindinger, Veed iche heller nogen Alminding her paa Skibreddet at være bort solgt, Men til Een Gaard kaldes Rylland Bispe stolen benaadet ligger Een liden Skov hvor udi findes nogle faae fuhre Træer som til Spærer og Bielcher kand være tienlige naar Gaarden skal repareris elles findes ingen fuhre eller Grand Skov paa dette Skibred.

Dend 23 Martij blev Rætten igien sadt med Sam/m/e Lau-Rætts Mænd.

1735: 217b

Niels Villumsøn Alvær Contra Kari Halvors Daatter
vid Fol/io 134, 197

Og mødte i Dag efter seeniste aftale Kari Halvor Daatters Søn Christian Hoversøn og frem lagde Et Indlæg, som for Rætten lydeligen blev op læst, Hvor imod Niels Villumsøn frem lagde ligeledis et Skriftlig indlæg af Dato 22de Martij A/nn/o 1735, som og for Rætten lydeligen blev op læst.

Afsigt.

Til Rættens oplysning tilholdes Kari Halvors Daatter at producere Skiftebrevet efter sin sidste S/a/l/ig/ Mand Omund Pedersøn til neste Ting, Hvor Ved Sagen beroer til bem/el/te Tiid.

Anders Tvedt Lænds-Mand Contra Lars Monstad.
Afsigt.

Formedelst Begge Varsels Mændene ey Ved Sagens paaraab mødte, ey heller Lars Monstad der haver beraabt sig sidste Ting Dag paa, at Vild Beviise dend om tvistede Koe af Sygdom er død, saa hen hviler Sagen til neste Ting, da Citanten haver paa nye at udvarsle eller fore legge Lars Monstad at møde til bem/el/te Tiid.

Efter som ingen efter 3de ganges lydelig paa raab sig indfandt, der hafde nogen Sag at fore bringe, blev foretaget med at op læse saa Vel Aar 1734 Restantzer, som denne Termins Restantzer, Hvor imod ingen noget hafde at indvende, des aarsag de bleve forseylede af Lau Rætten og Tinget op hævet.

1735: 218

Anno 1735 d/en 23 Martij efter Velædle og Velbyrdige Samt Høy ærværdige Frue Annæ Kirstinæ S/a/l/ig/ Bischop Mullers *biegiering Var ieg paa Giæstgiver stædet udi Alvestrøm/m/en havende med Mig til Vidne Ludvic Lem for at Eske Betaling efter Een Vexel Obligation, der ord til andet lyder, som følger.

Nr. 18 - 66. Imod denne Min Vexel Obligation betaler ieg trende Maaneder efter under teynede Dato til Velædle og Velbyrdige, samt Høy ærværdige Frue S/a/l/ig/ Bischop Mullers dend Summa Fem og Tiuve Rixdaler, siger 25 Rixdr Courant, som ieg her af Hende i Reede Penge bekom/m/et haver, og saa fremt at iche Mindelig betaling skeer, da under kaster ieg Mig at liide efter Forordningen til bekræftelse under Min Haand og Signet.

Bergen d/en 20 Decembr/is 1734. Marcus Jensøn Lax.

Men Som Vexel-Obligationens udgivere S/igneu/r Marcus Lax ey Var til stæde, gav Jeg Hans Kiæriste Mad/a/me Kirsten Lax Mit Ærinde tilkiende, fore læste Hende Vexel Obligationen og der efter paa Velædle og Velbyrdige samt Høy Ærværdige {Bispinde} Frue Bispinde Mullers Vegne fordrede betaling, Her paa ieg af Mad/a/me Kirsten Lax fich til Svar: at Hon vel var vidende Hendis Mand Marcus Lax hafde udgivet dend foreviste Vexel Obligation og at Hand dens Summa rigtig Ere skyldig, Men ey giordt anstalt til dens betaling, saa snart det skeer, skal den i alle Maader skades løs blive betalt, Efter Hvilchet Svar ieg iche Alleniste for betalingens Mislighed, Men end og for ald skade, interesse, Hinder, foraarsagede og paa gaaende Omkostninger, som her af flyde kand, i kraftigste Maader Protesterede i følge Deris Kongl/ig Maj/este/ts Lov og Forordninger.

1735: 218b

J. N. J. (In Nomine Jesu)
Herløe Schibred Dend 24 Martij A/nn/o 1735.

Blev holdet Vaar Skatte, Sage og restantz Ting paa Tingstædet Frechau. nærværende Kongl/ig Maj/este/ts Foget S/igneu/r Andreas Jesen Bøyde Lænds Manden Anders Tvedt De Eedsvorne og opnæfnte Danne Mænd, 1. Iver Nielsøn Hopland, 2. Jens Olsøn Hesdal er Siug i hans stæd Arne Nielsøn Refschaar, 3. Michel Nielsøn Molleklef, 4. Anders Halsteensøn Hæste-Næs, 5. Anders Nielsøn Aadland, 6. Ole Olsøn Gougstad, 7. Johannes Monsøn Frechau og 8. Brynnild Ellingsøn Miaatvedt med mere Ting søgende Almue,

Hvor da efter at Rætten Var sadt I Deris Kongl/ig Maj/este/ts høye Navn og Alle til Lydighed imod Rætten formanede, bleve først Ting lyste Deris Kongl/ig Maj/este/ts Aller naadigste Forordninger, som paa Fol/io 210 og 211 findes extraherede.

Auctions Directeurs Bendix Ernst Manichs udgivne Schiøde til Anders Bastesøn Røesetter paa Mellands Kirche med Dens Inventario. Datert Bergen d/en 30 Julij A/nn/o 1734.

Bøxel Sæddel udgivet af S/igneu/r Johan Jespersøn paa Jomfrue Birgitta Lillienschiolds Vegne til Friderich Olsøn paa Een halv Vaag Fisk udi Gaarden Harchestad. Datert Bergen d/en 23de Maij A/nn/o *1735 (1734?).

Bøxel Sæddel udgiven af Justitz Raad Niels Knagenhielm til Albret Olsøn paa Nii Marcher Smør og Sex Kander Malt udi Gaarden Kirregaard paa Aschøen, saa Han nu besidder alt sin Værfaders Jorde brug, som er 18 merker Smør og 12 Kander Malt med Condition at Hand, Albret Olsøn, skal forsørge sine Værforældre hos sig paa sam/m/e brug. Datert Hoops gaard d/en 12 Augusti A/nn/o 1734.

1735: 219

Bøxel Sæddel udgivet af Ole Iden til Jens Dinesen Vigebøe paa 9 merker Smør og 6 Kander Malt udi gaarden Vigebøe. Datert Frechau Tingstæd d/en 24 Martij 1735.

Dend 26 Martij blev Rætten igien sadt med Sam/m/e Lau-Rætts Mænd.

Bøxel Sæddel udgivet af Commerce Assessor Johan Lavson til Niels Monsøn Harchestad paa det Brug i gaarden Koursebøe af Smør og Korns skyld som Niels Johansøn er fra død Hvis Enche Niels Monsøn Harchestad igien ægter, /: NB. i Bøxel Sæddelen Var ey Mentioneret hvor meget Brug dend af døde Niels Johansøn i gaarden Koursebøe har haft :/ dend er Datert Herløe Gaard d/en 24 Januarij A/nn/o 1735. Her ved fulgte Een Revers Men ey under tegnet af Leylændingen.

Bøxel Sæddel udgiven paa Her/r Justitz Raad Krags Vegne af Zacharias Fæster <bet/alt ey Lan/dskyld> til Magne Rasmusøn paa ¼ Løb Smør 1 ½ Mæhle Korn og ½ Faaer udi gaarden Hannevigen. Datert Hops gaard dend 4de Februarij 1735 - Her Ved fulgte Læylændingens Revers.

Bøxel Sæddel udgivet af Dito paa Her/r Justitz Raad Kraags Vegne til Halvor Eliæsøn paa 1 ½ Løb Smør, som er dend halve deel udi Gaarden Asch paa Aschøen, og det for et Aaremaal nemlig 3de Aar efter Lovens 3die Bogs 14 Capitel 10 Art/icul, og fremdelis saa længe Hand Land Eyerens tilladelse der om paa Nye kand erholde. Datert Hoeps gaard d/en 2 Januarij A/nn/o 1735 - Her Ved fulgte Læylændingens Revers.

Bøxel Sæddel udgiven af Dito paa Dito Krags Vegne til Ole Larsøn paa 1 ½ Løb Smør, som er dend halve deel udi gaarden Asch paa Aschøen og det for Et Aare maal

1735: 219b

Nemlig 3de Aar efter Lovens 3die Bogs 14 Capitel 10 Art/icul og fremdelis, saa længe Hand Land-Eyerens tilladelse, der om paa nye kand er holde. Datert Hops Gaard d/en 2 Januarij 1735. Her ved fulgte Leylændingens Revers.

Paa dette Ting ligesom paa forige Tinge blev den nærværende Almue tilspurgt lige som paa det første Ting og til Dend giord sam/m/e 5 Spørgsmaal, Der til blev svared at Her udi dette Skibred er ingen Almending, Veed iche heller nogen Almending har været, som kand Være bort solgt. Af Beneficerede Skove findes her paa Schibbredet ey heller nogen.

Michel Michelsøn Bloms udgivne Erchlæring til Claus Lampe. datert Bergen d/en 11 Martij 1735.

Mad/a/me Mette S/a/l/ig/ Christensøns mødte selv for Rætten begierende Dom udi Sagen Hun hafde indstæfnt imod Asbiørn Hoversøn.
Mons/ieu/r Eschild Lohman mødte for Asbiørn Hoversøn tillige med Asbiørn Hoversøn Selv og gav Rætten til kiende, at Asbiørn ey var kyndig i Lands Lov og Rætte og der for iche Vidste at Citantinden skulde have 4 Ugers Varsel efter Loven, i henseende Han boer uden Ting lavet, og der for forbem/el/te Asbiørn Hoversøn iche betimelig noch faaet Kundskab, Hvad Tiid og Dag dette Bøyde Ting skulde holdes, i saa dan henseende og for at Viise Rætten, at Han iche er sindet at op holde Sagen, Anviiste Hand Rætten Hans indrettede Concept til Contra stæfning og der hos begierede Tiid til neste Rætt, da Hand agtede at frem føre, sit stæfne maal lovlig

1735: 220

Forkyndt for de der udi benæfnte Vedkommende.

Citantinden paa stod nu som tilforn Dom.

Afsigt.

Efter som dend indstæfnte *Asbiørnsøn Hoversøn beraaber sig paa udi den frem viiste Concept stæfning at Hand vild føre Vidner udi sagen og der med beviise Hvad Prætentioner Hand haver hos Citantinden, saa bevilger Rætten Ham Anstand i Sagen til næste Ting.

Mons/ieu/r Zacharias Fæster, som fuldmægtig for Velædle og Velbyrdige Her/r Justitz Raad \Kraag,/ hafde ladet indstæfne Ole og Halsteen samt Johannes paa Gaarden Dahle, Tørris Olsøn Sagstad, Johannes Halversøn, Christian Johannesøn, Tørris Nielsøn <ibid> Erich Biørnestad, Anders Tørresøn, ibidem, Mons Andersen, Anders Rasmusøn paa Gaarden Hitland udi Arne Schibred, efter følgende Vidner at anhøre nemlig Niels Ingebretsøn og Ingebret Nielsøn paa Asch pladsen boende, angaaende Skou hugst udi Asche Gaards Schou, i lige maade til Veder mæle var indstæfnt Haldor (Halvor) Eliæsøn og Ole Larsøn paa gaarden Asch.

Der nest blev baade Vidner og de andre indstæfnte frem kalde for Rætten og tilstode alle samtlig lovligen at være stæfnede til dette Ting, Hvor paa Eedens forchlaring lydeligen blev op læst, for Vidnerne, og behørig formaning til Dem giord om at Vagte sig for Meen Eed, hvor nest frem stod indstæfnte

Niels Ingebretsøn aflagde

1735: 220b

Sin Eed med oprachte Fingre efter Loven, Vandt og udsagde, at Kyndels Misse sidst afvigte Var Vidnet i Skoven Aschmarch, og saae Han Histet og her i Skoven laae Eendeel Vehd, Hugget af Birch, og ungefæhr efter Vidnets Gisning Een 3 eller 4re Aalder i blandt, sam/m/e Vehd laae i Dunger efter hver andre, nogle steder kunde efter Vidnis Skiønsomhed ligge 3 á 4 Læss Veehd, Andre stæder mindre, saa det alt er som Var hugget, kunde efter Vidnes Meening beløbe sig til 20 Læs Veehd. Vidnet saae sam/m/e Tiid at der i sam/m/e Skov laae need huggen 13 støcher Fuhre Træer, hvor af Vare 4 store Tømmer støche, som til Huus fornødenhed eller Huus Tøm/m/er, efter at Vidnet hafde seet alt dette om vudne (omvundne) Veehd, Fuhr Træer og Tøm/m/er gich hand hiem til sit Huus. Dagen efter Kyndels Misse Dag gich Vidnet {Nord} Nord efter, da fandt Hand i Skoven Hitlands Mændene Navnlig Anders Rasmusøn og Mons Andersøn der stod og huggede paa Een Fuhr og hafde faldt Een anden, Dem Hilsede Hand, sigende der hos saa sleber Mændene paa Fuhrer og prøver fortiennisten, der til Hitland Mændene svarede, det er os ingen fortienniste, Vi kiøber dyrt og betaler det, og skal tage det paa saadanne stæder og skal have det til vort huus, Gud veed det koster os, der paa Gich Vidnet Videre frem, fandt da Sex Mænd hugge paa det om Vudne (omvundne) Birche Veehd, dend 7de Mand saae Vidnet gich med Een Byrde af sam/m/e Veehd paa Ryggen ned

1735: 221

Til Søen og det Var Halsteen Nedre Dahle de andre Sex som huggede paa Veehden, Vare, Erich Biørnestad, Tøris Sagstad, Tøris Biørnestads sin Søn, Halsteen Dahles sin Søn, de andre 2de Mænds Navn kunde Vidnet iche egentlig udsige Men Vidnet siger at hand spurgte Mændene om Ole Nedre Dahle og Johannes Øvre Dahle vare med, der til Ham blev svaret ia, saa ellers flere Vare til stæde, men ey kiendte Dem,

Det andet Vidne Ingebrett Nielsøn frem kom, aflagde sin Eed med oprachte Fingre, blev formanet om at Vagte sig for Meen Eed, Vandt og udsagde ord til andet lige som Hans Fader det første Vidne Niels Ingebretsøn,

Mons/ieu/r Fæster reserverede sig flere Vidner at føre i denne Sag og flere Spørsmaal til disse Vidner at giøre i sin Tiid at giøre om Hand fandt det nødig, saa og stæfne flere til neste Ting Ved Continuations stæfning.

Ole, Halsteen og Johannes paa Dahle bleve af Rætten tilspurgte, om de hafde Været i Skoven Aschmarch at hugge Veehd, der til de alle 3de svarede ia, de hafde Været der, og der til haft forlov af Asch mændene, fordi De 3de Dage hafde arbeydet for Dem, Men Fuhr Træer haver de ey Hugget, det de haver hugget er ichun Birch og Older;

Tørris Olsøn, Johannes Halvorsøn, Christian Johannesøn, Tørris Nielsøn paa Gaarden Sagstad, tilstode at de hafde været 2de Dage i Asch Marchs Skou for at hugge lidet Brænde Veehd af Birch og Older

1735: 221b

Der til haver de haft forlov af Asch Mændene, fordi de haver arbeydet for bem/el/te Asch Mænd Ved at spade.

Erich Biørnestad og Anders Tørresøn ibidem bleve tilspurgte om De hafde Været i Asch Marchs Skov, der til Erich svarede, at hand haver Været der 2de Dage og Hugget Birch og Aalder, men iche Fuhr, og førte det hand hafde Hugget bort, Anders Tørresen svarede at Hans Søn hafde 2de Dage Hugget i Asch Marchs Skov og ført det hiem, og det som blev Hugget Var Birch og Aalder, der til haver de hafd forlov af Asch-Mændene.

Mons Andersøn og Anders Rasmusøn fra Gaarden Hitland blev til{spur]spurgt om de hafde Hugget i Asch Marchs Skov: Der til De svarede: at de foer til Asch Mændene for at bede dem om de maatte hugge noget til et Ild huus, hvor til Asch Mændene gav Dem forlov, og blev saa af Dem Hugget 8te støcher Tøm/m/er stoche, Hvilche ligger paa stædet endnu Undtagen de drog dem over Een liden Iis paa Vandet.

Mons/ieu/r Fæster igien tog sit forige, og der hos sagde, at som nu af Vidnernis forchlaring fornem/m/is, det de indstæfnte selv tilstaaer, at have forøvet og været med i den paa skadige Skou hugst, saa i hen seende her nu ichun er stæfnt til et Tings Vidnes erhvervelse Vilde hand have sig forbeholden at lade Skou hugsten af Dom/m/eren og Mænd først besigtige, hvor stor skaden er,

1735: 222

Paa det sam/m/e der efter i sin tiid for Vedkom/mendes Værne Ting, ved endelig Dom for uden bøder paa de Skyldige kand blive reparteret (fordelt, utlikna) og lignet, saa vel som Processens Omkostning hvor ved Citanten da lader beroe til videre.

Anders Tvedt Contra Opsidderne paa Søre Hauland
vide Prot. Fol. 168

De indstæfnte 4re Opsiddere bleve efter Loven 3de gange lydeligen paa raabte, stæfne Vidnerne Ved Eed med oprachte Fingre efter Loven afhiemlede at de Dem til dette Ting hafde advaret at møde for mere end 14 Dage siden.

Afsigt.

Efter som de indstæfnte ey endnu mødte, saa forelegges de endnu Engang for alle at møde til neste Som/m/er Ting, nemlig de fire opsidderne paa Søre Houland.

Anders Andersøn paa Yttre Bragstad hafde ladet indstæfne Lars Olsøn og Johannes Michelsøn paa gaarden Fløgsand. vide Protocol fol/io 169. Der om at Vidne Vare indstæfnte til dette Ting Hans Fløgsand og Johannes Joensøn Fløgsand, saa og at udsige hvad de kand

være vidende om det forliig, som er sluttet imellem Yttre Bragstad Mændene og de Andre paa Fløgsand, nemlig Lars Olsøn og Johannes Michelsøn.
Lars Olsøn og Johannes tilstode for Rætten lovlig at være stæfnede, det samme tilstode og Vidnerne.
Der nest blev Eedens forchlaring for Vidnerne lydeligen op læst med behørig formaning om at vagte sig for Meen Eed, og frem stod

1735: 222b

Saa
Johannes Joensøn aflagde sin Eed med oprachte Fingre efter Loven udi Lars Olsøns og Johannes Michelsøns nærværelse, vandt og udsagde at Hand haver givet Hage leye til Arne Bragstadt udi Tii Aar, Aarlig 20 sk: efter slutted forliig, Veed iche rettere end Johannes Michelsøn indgich sam/m/e Accord paa egne og Lars Olsøns Vegne,
Hans Rasmusøn Fløgsand blev indkaldet aflagde sin Eed med oprachte Fingre efter Loven, blev formanet om at vagte sig for Meen Eed, vandt og udsagde: at Hand udi 10 Aar har Aarlig betalt Lars Bragstad Hage leye 20 sk. efter forliig, og da forliiget blev sluttet indgich Johannes Michelsøn det sam/m/e forliig, Men Lars Olsøn var ey til stæde,
Johannes Michelsen her til svarede at Han var Een fremmet Mand nylig kom/m/et til Fløgsand der for Vidste Hand iche ræt hvor da det Hafde sig, men hans Bester har gaaet paa Leervigs March og iche paa Bragstads,
Lars Olsøn sagde at Hand iche haver indgaaet noget Forliig angaaende Sine Bedster med Bragstads Mændene, thi Hans Bedster har stedse gaaet paa Leervigs March, og der for betalt Leervigs Mændene.

Ole Nesse hafde ladet indstæfne Hans Schaboe boende Næsberget i Blum Vogen Vidner at anhøre nemlig Johannes Nielsøn, Christen Olsøn, Diderich Michelsøn Alle trende Værende paa Nesse tillige med det 4de Vidne Gutorm Simonsøn, saa og Mons Nielsen paa Dahle, alle at Vidne angaaende Skiels ord

1735: 223

Hans Schaboe første Adventz Søndags lod falde paa baaden imod Citanten og efter at de vare komne til Land efter sam/m/e Vidners udsigende Dom at liide og betale Processens Omkostning,
Hvilchet kald og Varsel Halvor Andersøn Holme og Diderich Andersøn paa Knappen Ved Eed med oprachte Fingre efter Loven afhiemlede at have forkyndt for Hans Schaboe Selv for mere end 14 Dages Tiid;
Hans Schaboe blev efter Loven 3de gange lydeligen paaraabt, Men hand hverchen Selv eller nogen paa Hans Vegne sig indfandt.
Dernest begierede Citanten Eedelig Vidnes forhør, thi blev Eedens forchlaring for Vidnerne lydeligen op læst og behørig formanede om at Vagte sig for Meen Eed, hvor paa frem stod
(1.) Johannes Nielsøn Nesse /: efter at de andre Vidner bleve ud Viiste :/ aflagde sin Eed med oprachte fingre efter Loven og udsagde: at første Advents Søndag sidst afvigte var Vidnet paa Kirche baad med Ole Nesse og Hans Schaboe, Sam/m/e Tiid hørte Vidnet at Hans Schaboe sagde til Ole Nesse at Ole Nesse Vilde taget Hans Nøst Nøgel, hvor til Ole Nesse svarede det var Løgn, Vidnet saae og at Hans Skaboe Hyede til Ole med Een Stav, lige som hand vilde slaget Ham, hørte og at Hans Schaboe Skieldede Citantens Søn for Een Spedalsk Hund.

2. Det andet Vidne Christen Olsøn aflagde sin Eed med op rachte fingre og udsagde: at Hand er Citantens Søn, des aarsag Rætten ey kunde admittere Ham som et Vidne, aller helst

1735: 223b

Siden, her er allerede Vidnet at Hand er bleven skieldet af Hans Schaboe,

3. Gutorm Simonsøn aflagde sin Eed med op rachte Fingre efter Loven og udsagde: at første Søndag i Advent sidst afvigte Var Vidnet paa Kirche baaden med Citanten og Hans Skaboe, da hørte Vidnet at Hans Schaboe sagde til Ole Nesse at Hand hafde taget Nøglen til Nøstet fra Ham, hvor til Ole svarede, det Løgst Du, Du er Een Tiuv, Du har staalet fra Mig og mine, der paa skiød Hans Schaboe til Vidner, stod op løftede sin stoch høyt i Væyret og sagde til Ole Var det iche, som det er dend skulde Du smage, da de vare traade paa Landet skielde Hans Schaboe Citantens Søn for Een Spedalsk Hun(d). Videre var dette Vidne iche bevidst.

(4.) Mons Nielsøn aflagde sin Eed med op rachte Fingre efter Loven og udsagde: ord til andet lige som nest forige Vidne, Men dette Vidne hørte iche hvad der passerte paa Landet;

Her Ved beroer Sagen til neste Ting.

Eftersom ingen flere hafde Sager at i Rætte føre,

Blev Restantzerne saa vel foer aar 1734, som denne Termins lydeligen oplæste, ingen giorde indsigelse der imod, des aarsag forseylede.

Sartor Schibred Dend 28 Martij A/nn/o 1735.

Blev holdet Vaar Skatte og Sage og Restantz Ting nærværende Fogeden S/igneu/r Andreas Jesen, Bøyde Lænds Manden Simon Schauge, de Eed svorne og op næfnte Lau-Rætts Mænd 1. Ole Rasmusøn Vaage, 2. Anders Rasmusøn Vaage, 3. Niels Erichsøn Lochøen, 4. Jacob Larsøn Øvre Tvedt (Øvretvedt)

1735: 224

5. Lars Thoersøn Schoge, 6. Paul Hansøn Schoge, 7. Ole Thomæsøn Algerøen, 8de Ole Nielsøn Folnæs med mere Ting søgende Almue paa gaarden Schouge,

Hvor da efter at Rætten var sadt i Deris Kongl/ig Majestets Høye Navn og alle til lydighed og ærbødighed imod Rætten formanede blev først Ting lyste Deris Kongl/ig Maj/este/ts Aller naadigste Forordninger, som paa Fol/io 210 og 211 findes extraherede, dernest

Schiøde udgivet af Bendt Olrich til Johannes Olsøn Kleppe paa Et Pund Fisk udi gaarden Selle. Datert Vestre Bagholmen d/en 24 Octobr/is A/nn/o 1734.

Contract indgaaet af Peder Endersøn Ole Salamonsøn og Johannes Mogensøn paa gaarden Søre Toft med Engemo Hansøn, Hvor Ved de alle trende forbinder sig at levere til Engemo Hansøn for betaling ald dend Lax og Tært som Gud Vil forunde Dem udi Laxe Vaagen Riise Noven og Aaderholmen med Videre efter Contractens indhold af Dato 19 Octobr/is A/nn/o 1734.

Johannes Rasmusøn Sollesvigen, der haver erlanget Deris Kongl/ig Majestets Aller naadigste bevilling af Dato 4de Martij A/nn/o 1735 at Hand maa til Egte tage Giertrud Anders Daatter Landrøe, indfandt sig for Rætten begierende at Hans tvende uden stæfne maal mødende Vidner Ole Olsøn Syltøen og Erich Olsøn Nesse maatte Eedelig udsige, Hvor nær Reqvirenten Johannes Rasmusøn og Giertrud Anders Daatter Landrøe Hin anden ere beslegtede.

Thi blev Eedens forchlaring for bem/el/te Vidner lydeligen op læst og behørig formaning til Dem giordt om at vagte Sig for Meen Eed, der efter aflagde fornæfnte Ole Olsøn Syltøen og Erich Olsøn Nesse Deris

1735: 224b

Eed med op rachte Fingre efter Loven og udsagde: at Johannes Rasmussøns Sollesvigens Moders Moder Agaatte Niels Daatter og Giertrud Anders Daatter Landrøes Moders Fader Johannes Nielsøn vare Søskinde, saa at Johannes Rasmussøn Sollesvigen [og] Giertrud Anders Daatter Landrøe iche hver andre ere nærmere paa rørende end udi 3die Leed.

Reqvirenten Johannes Rasmussøn Sollesvig begierede Tings Vidne beskreven som bevilget blev.

Bøxel Sæddel udgiven af {af} Ole Hansøn Schouge til Svend Olsøn paa Een halv Vaag Fisk udi Gaarden Nord Eide. Datert Schauge dend 28 Martij A/nn/o 1735.

Dend 29 Martij blev igien Rætten sadt.

Joen Søfrensøn Contra Halvor Dahl.

vide Fol. 142 - 155.

Joen Sørensøn lod indlevere Et Indlæg af 28 Martij hujus Anni, som for Rætten lydeligen blev oplæst.

S/igneu/r Henrich Pilegaard mødte paa Halvor Dahls Vegne og eragtede u-fornøden noget til Citantens i dag frem lagde Indlæg at svare, Men Refererede sig til Halvor Dahls forige Rættes Dag producerede Indlæg samt de der hos original Documenter, som best forschlarer sig selv og vil Rætten Vel finde at sam/m/e ey taaler saadan udlæggelse, som Citanten har fundet for got at giøre der om, Hvad ellers in Specie anbelanger dend tvifl Citanten lader sig Merche med om S/a/l/ig/ Matthis Dreschous til Halvor Dahl ergangne Skrivelse, da har Pilegaard iche noget at procedere imod Citantens indbildninger, Men sam/m/e Missive bliver vel som dend i sig selv

1735: 225

Er rigtig og I fuld Kraft, saa længe Citanten iche beviiser Contrarium, i øfrigt indstillede Pilegaard Sagen under Dom.

Joen Sørensøn Ved Cornelius Jacobsøn refererede sig til alt hvis af Ham i denne Sag er indgivet og paa staaet, hvor efter han forventer Dom.

Afsigt.

Formedelst Halvor Dahls Fuldmægtig Mons/ieu/r Henrich Pilegaard ey haver Original Documenterne med Sig, \paa/ sam/m/e til Sagens oplysning paa Halvors Siide \vil det/ medste skal ankom/m/e, saa udsættes Sagen til neste Rættes Dag, imidler tiid haver S/igneu/r Halvor Dahl saa snart Tingene ere expederede at indlevere til Dommeren de 2de Documenter nemlig Matthias Dreschous Brev af 12 Martij A/nn/o 1732 og Contracten af 1 April A/nn/o 1732 til Videre Conference.

Told Inspecteur NorMan Contra Halvor Dahl.
vide Fol. 153.

Paa dend indstæfnte Halvor Dahls Vegne mødte i Dag Mons/ieu/r Henrich Pilegaard og producerede bem/el/te Halvor Dahls Egen hændig under skrevne Indlæg af denne Dags Dato tillige med de der udi paa beraabte Bielager,

Paa Citantens Her/r Told Inspecteur NorMans Vegne begiere[de] Mons/ieu/r Peder Bejer opsættelse i Sagen til neste Ting for at besvare Citati Dahls indlæg og de der ved fulgte Documenter, som Rætten bevilgede

Hvor ved Sagen hen hviler til neste Ting.

Sivert Rasmusøn Contra Halvor Dahl.
vide Fol. 154.

1735: 225b

Mons/ieu/r Henrich Pilegaard mødte paa S/igneu/r Halvor Dahls Vegne og frem lagde imod Sivert Rasmusøn Et Indlæg af denne Dags Dato tillige med Et Ved Bergen Byeting dend 15 Novembr/is sidst leden passeret Tings Vidne, Hvor efter S/igneu/r Pilegaard indbad Sagen under Dom, saa fremt iche noget fra Citanten skulde indkom/m/e som kunde eragtes nødig at besvare.

Mons/ieu/r Peder Bejer paa Her/r Told Inspecteur Normans Vegne begierede og blev bevilget opsættelse i denne Sag til neste Ting.

Mons Golten Contra Asbiørn Olsøn Eide
vide Fol. 159

Lænds Mand Simon Schouge mødte for Rætten og paa stod Dom i Sagen, den indstæfnte Asbiørn Olsøn Eide mødte selv for Rætten og frem lagde et Indlæg Datert Eide d/en 28 Martij hujus Anni som for Rætten lydeligen blev oplæst.

Afsigt.

Sagen udsættes efter Asbiørn Olsøns forlangende til neste Ting.

Ligeledis paa dette Ting stæd, som paa De andre blev giord Spørgsmaal til Almuen om Almendinger og beneficerede Schouve, hvor til den svarede at her ingen af deelene er, Veed ej heller at nogen Almending er bort solgt, Men ved Nore Echerhofde Bispe Stoelen benaadet voxer nogle smaae Fuhre Træer, dog iche til andet brug end sperer til Huus, kand ey heller ventis at kom/m/e til nogen stor vext formedelst grunden er iche saaledis beskaffen.

Restantzerne for Aar 1734 og denne Termins blev lydeligen op læst og tilstaaen af Almuen des Aarsag forseylet.

1735: 226

Schiold Schibred Dend 31 Martij A/nn/o 1735.

Blev holdet Vaar Skatte og Sage samt Restantz Ting nærværende Kongl/ig Maj/este/ts Foget S/igneu/r Andreas Jesen, Bøyde Lænds Manden Ole Totland, De Eedsvorne og opnæfnte Lau-Rætts Mænd 1. Torger Larsøn Bircheland, 2. Stephen Larsøn Mittun, 3. Ole

Arnesøn Sandahl, 4. Lars Michelsøn Myhrdahl, 5. I Halvor Biørndahls stæd Lars Halvorsøn Mellitzhau, 6. Ole Knudsøn Riple, 7. Ole Størchesøn Lund, og 8de Anders Nielsøn Indre Bratland med mere Ting søgende Almue paa gaarden Sør-Eide,

Hvor da efter at Rætten Var sadt i Deris Kongl/ig Maj/este/ts Høye Navn og alle til Lydighed og ærbødighed imod Rætten formanede blev først Ting lyste Deris Kongl/ig Maj/este/ts Aller naadigste Forordninger, som paa Fol/io 210 og 211 findes extraherede.

Auctions Schiøde udstædt af Soren Skriver Michael Tønder paa De Huuser Corporal Niels Andersøn for hen til hørte staaende paa det plads Fløen efter Schiødets Videre udviis. Datert Bergen d/en 18 Febr/uarij A/nn/o 1735 - til Ass/essor von der Lippe.

Stifts Proust Peter Matthias Tancche Contra Afg/aaen Henrich von Rechen.

Paa Citantens Vegne producerede Mons/ieu/r Jens Erichsøn á Møinichen Et Indlæg af Dato 30 hujus, som for Rætten lydeligen blev oplæst,

Der nest blev 3de gange efter Loven lydeligen raabt, der var nogen paa S/a/l/ig/ Henrich von Rechens Vegne, Men

1735: 226b

Som ingen paa Hans Sterfboes Vegne sig indfandt, blev af Rætten givet følgende Kiendelse.

Afsigt.

Efter som Henrich von Rechen ved Døden er afgangen siden forige Ting, saa hen viises Citanten Velædle og Høyerværdige Her/r Consistorial Assessor og Stifts Proust {Tanche} Peter Matthias Tanche at søge sin fordring udi S/a/l/ig/ Henrich von Rechens Sterfboe.

S/igneu/r Henrich Magnus Contra Henrich Vessel.

Fol. 149.

Mons/ieu/r Jacob Preus mødte paa Citantens Vegne, som nu vilde fornem/m/e hvad den Indstæfnte imod det paa stæfnte Søge maal hafde at erindre, da Preus om noget fra Ham maatte indkom/m/e vilde have sig sit Tilsvar forbeholden.

Mons/ieu/r Henrich Vessel Producerede Et Indlæg af denne Dags Dato med dend Eedelige forchlaring af sam/m/e Dato tillige med Hans Reygning og de udi Indlægget paa beraabte Qvitteringer, som Extract af Hans Haandværchs Bog, Hvilche sidste Originaler hand behøvede til bage, og derfor indgav Copie der af, sam/m/e for Rætten blev lydeligen oplæst, Der nest frem viiste S/igneu/r Vessel sin Bog paa haandværchs Mænds Maade indrettet Hvor med dend producerte Extract af sam/m/e Bog var Conform, der for Hand Bogen blev igien Ham til bage levert, ligeledis erbød Han

1735: 227

Sig i Rætten at Deponere de 14ten Rixdaler og 4 mrk, som Hand finder sig skyldig at betale, saa snart Han seer sin udstæde Revers og Assign(a)tion begge in originali.

S/igneu/r Preus paa S/igneu/r Henrich Magni Vegne lod til føre at lige som Skifte forvalteren udi S/a/l/ig/ Anders Jensøn Kierrumgaards Sterfboe ved Deris i Sterfboet affattede Decision haver funden Henrich Vessel der op for Den Rætt imod afg/aaen And/ers Kierrumgaars Sterfboes Prætentioner haver taget til gienmæle, haver fundet Hannem nemlig Henrich Vessel pligtig med sin Bog indrettet efter Han(d)værchs Folchs brugelige Maade at got giøre det Kaaber Arbeyde til afkortning udi den gield, som Hand efter Revers er funden til Dito Kierrumgaars boe at være skyldig og sam/m/e sin Reyning inden Tinge at Eedfæste,

ia des foruden frem skaffe bevis paa de 10 Rd, som Vessel vil have forchlaret des foruden paa Reversen at være betalt, saa haver Henrich Magnus som beskichet Formynder for afg/aaen Kierrumgaards Børn fuld sam/m/e Skifte-Rættens Decision og der efter er Han iche imod at Henrich Vessel beEdiger til Stadfæstelse Hans udi Sterfboen indførte Contra Reigning af 17 Rd 2 mrk til An-drag paa Reversen, Men angaaende de 10 Rixdr, som Vessel vil forchlare i Contant at være

1735: 227b

at være betalt og for Hvilche Vessel haver ey noget Beviis uden Hans blotte Bog, Hvilchen Comparenten indstiller til Rætten hvor vidt dend kand anseeis med Loven, da kand Comparenten intet andet end have dend Post Submitteret Rættens kiendelse, Hvad Assignationen udgiven af S/igneu/r Vessel paa Jesper von der Velde stor {129} 192 Rixdr Angaaer, da sagde Preus, at om Dom/m/eren agnoscerer Hans i dette indkomne indlæg giorde forchlaring til Eeds afleggelse at Hand udinden sam/m/e Assignation directe eller indirecte af Assignations indhold iche er afg/aaen Anders Kierrumgaards Sterfboe noget skyldig Vild Hand paa S/igneu/r Magni Vegne og efter Hans ordre anhøre Hans Eed der om, i det øvrige fore stillede Preus, at vel er det saa at Han iche haver nu ved Haanden de paa stæfnte Breve nemlig Reversen og Assignationen i Rætten at frem legge, Men det er noch for den indstæfnte at Han inden Skifte Rætten hvis forretning haver over staaet Fatalia til Appel har til staaet den paa-stæfnte Revers at have udgivet paa hvis indhold ichun Disputeris følgelig Skifte Decisionens formeld indberegned de paa skydende 10 Rixdr, som af de Contant skal være betalt 27 Rd 2 mrk, udinden Hvilche 27 Rd 2 mrk Comparenten lader ankom/m/e paa Rætten om Vessels nu anbydende

1735: 228

Eed fornem/m/elig saa vidt forbem/el/te 10 Rd angaaer kand blive antagelig, er iche, iche desto mindre sagde Preus at Vessel er selv skyld og aarsag i denne Proces, thi efter dend u-svæchede Skifte Rætts Decision til kom det indstæfnte Vessel at frelse sig Selv om Hand kunde fra S/a/l/ig/ Anders Kierrumgaards til Ham havende Prætention, og der for sætter Comparenten i Rætte at Vessel foruden hvad Rætten lovmæssig kand finde ham pligtig af Hovet Søge maalet til S/a/l/ig/ Kierrumgaards Arvinger at betale Hand nemlig Vessel tillige med den ventende Dom til pligtis at erstatte Ham nemlig Magnus, til Processens Omkostning, 12 Rixdaler, der om S/igneu/r Preus eskede Dom.

Vessel mente Ved sin producerede Eedelig forchlaring af denne Dags Dato at have fyldest giort Skifte Rættens Decision saae sig og aldeelis iche at være Aarsag til nogen Proces, som saa klarlig haver beviist, det Han iche er mere end 14 Rixdr og 4 mrk til Kierrumgaards Sterfboe skyldig, men hvor for Citanten iche har produceret original Reversen og Assignationen, efter hvilche Vessel efter Citantens formening skulde bindes, lader Han hen staae, finder sig villig til gierne de 14 Rd 4 mrk at erlegge og saa ledis formoder sig heller kaast og Tæring til dømt, end at give Citanten nogen erstatning for dend Eed skifte Rætten hafde forelagt Ham at eske af Vessel, refererende sig i det øvrige til sit for hen indgivne.

1735: 228b

S/igneu/r Preus replicerede, at hand for saa vidt de 17 Rd 2 mrk af Kaaber Arbeyde refererer sig til dend usvæchede Skifte Decision, hvilchen er u-appellabel og af denne Ræt iche kand svæches, Men for saa Vidt, De desforuden omtrettede 10 Rd er betreffende, da vild Han S/igneu/r Preus der om igien tage hans forhen giorde forestillelse og formening, Kand

Henrich Vessel ellers hielpe sig fra dend paa stæfnte Assignation tilsvar, saa staaer det der hen, men Comparenten ved bliver fremdelis Hans paa stæfnte Søgemaal i dend faste Formoding at Processens Omkostninger af dend indstæfnte, som iche formaaer at bekiende sig uskyldig i Sagen, at blive erstattet efter for hen giorde paastand og saaledis indlod Preus Sagen under Dommerens paa kiendelse.

Vessel forchlarer aldrig at skulle have været vægerlig at give S/igneu/r Magnus til Hans Securitet sin Eedelige forchlaring, saa tilstræchelig, som optænches kunde enten paa Skifte brevet eller i andre Maader beskreven uden at lade sig indvichle i Proces, Hvis Hand der om hafde Været anmodet,

S/igneu/r Preus eskede Rættens eragtning.

Afsigt.

Rætten finder for billigt og lovligt at Citanten bør producere Original Reversen og Assignationen, som Skifte Decisionen om melder, aller helst siden dend indstæfnte Henrich

1735: 229

Vessel expressis Verbis siger i sit indlæg Rætten i dag insinuerit, at Reversen Dependerer af Assignationen og Assignationen af Reversen, for inden det skeer finder Rætten iche for svarligt at afsige Endelig Dom i Sagen.

Obligation udgiven af Doctor Jacobo Voldenborg til Ædle *Mode Margarethæ S/a/l/ig/ Abraham Vessels pa Otti Rixdr, Hvor for er pandt sat Gaarden Fantoft af Landskyld 1 Løb Smør og 2 skilling Datert Bergen d/en 6 Decembr/is A/nn/o 1732.

Bøxel Sæddel udgiven af Her/r Consistorial Edvard Londeman til Lars Jacobsøn Sørejde paa 1 pund Smør udi Gaarden Knappen med Condition at Lars Jacobsøn forunder Mogens Knudsen og hans Hustroe Huus Værelse paa gaarden Knappen deris Livs Tiid, Datert Bergen d/en 30 Augusti 1735. Her ved fulgte Læylændingens paa tegnede Revers.

Niels Dyngeland lod publicere saa vel for Læylændingerne paa gaarden Søevigen nemlig Peder Halvorsøn og Michel Michelsen, som for Andre, at Hand Vilde sælge sin Part udi Gaarden Søevigen, som er Een halv løb Smør og ¼ Huud paa De umyndige Børns Vegne efter S/a/l/ig/ Michel Dolvigen bød Deris Formyndere Lænds Mand Ole Totland etc 48 Rixdr, Hvilchet Bud Niels Dyngeland ey endnu Vilde approbere, Men sagde at vilde lade det beroe til Videre. Ingen af Læylændingerne bød Saa meget.

Dend 1ste April blev Rætten igien sadt med sam/m/e Lau-Rætts Mænd, som I gaar.

1735: 229b

Paa dette Ting som paa de forige blev Almuen tilspurgt om her er nogen Almindinger paa dette Skibred, hvor til de svarede Ney her hverchen er; ved ey heller nogen Alminding at være bort solgt, Hvad de beneficerte Skouve angaaer, da forchlarede Almuen Een stemmende at Bergens Lectorat er beneficert med Een Gaard kaldet Strøm/m/e, ved sam/m/e Gaard Voxer Een deel smaa Fuhre, som kand iche bruges til andet end til at brænde og Gierdes gaard, til andet kand mand iche nøtte Dem efter som Grunden saaledis der \ey er/ beskaffen at Fuhr Træer kand kom/m/e til nogen vext, Til Phanøes Præste boel ligger tvende gaarde nemlig Hornes og GrimsEide, der Ved findes Een Fuhr Skou iche 4de deelen af Een fierding Veys, som Læylændingerne iche kand bruge til andet end at reparere deris Huuse, det er iche

heller tienlig til noget andet formedelst den voxer paa fugtig Grund, des aarsag den ey, naar den end i Rætte Tiide blev fældet, kunde Være tinget formedelst, de <Træer> raadner strax, efter som de staaer paa Saa fugtig Een Grund, til Præste Gaardens Reparation bliver og i sam/m/e Skou under tiden fældet noget af sam/m/e Gaardens Skou.

Der nest blev Restantzerne for Aar 1734 lydeligen op læst, ingen giorde nogen indsigelse der imod des aarsag af Lau Rætten forseylet. Ligeledis denne Termins Restantzer blev op læst og uden ringeste indvending forseylet.

1735: 230

For Arne Schibred Dend 19 April A/nn/o 1735

Blev holdet Vaar Skatte Sage og Restantz Ting paa Gaarden Yttre Arne nerværende Kongl/ig Maj/este/ts Foget S/igneu/r Andreas Jesen, Bøyde Lænds Manden De Eedsvorne og opnæfnte Lau-Rætts Mænd 1. Jørgen Jordahl i hvis stæd var Mons Hiorteland, formedelst Jørgen Jordahl var i Dag til Begravelse, 3. Niels Rasmusøn Espeli i stæden for Lars Ostved, der er Død, 3. Halsteen Olsøn Bouge, 4. Johannes Mogensøn SetterDahl, 5. Tørres Bestesøn Refschre, 6. Mogens Johannesøn Lie, 7. Ole Magnesøn Hetlebache, og 8de Thomas Andersøn Hane med mere Ting søgende Almue,

Hvor da efterat Rætten var sadt i Guds og Deris Kongl/ig Maj/este/ts Høye Navn blev først Ting lyste Deris Kongl/ig Maj/este/ts Aller naadigste Forordninger, som paa Fol/io 210 og 211 findes Extraherede Der nest

Deris Kongl/ig Maj/este/ts Aller naadigste Forordning om Sabbathens og andre Hellige Dages tilbørlige Hellige Holdelse og dend hid indtil der ved forløbne Misbrugs afskaffelse. Datert Friderichsbergs Slot d/en 12 Martij A/nn/o 1735.

Placat under Stiftsbefalings Mandens Haand nemlig S/a/l/ig/ Justitz-Raad Undahl nu igien taget af Iitzige Stifts befalings Mand Høyædle og velbaarne Her Ulrich Kaas, Hvor ved Almuen udi Bergenhuus Amt bliver forbudet Deris Barch til Frem/m/ede eller andre undtagen til Skoemagerne i Bergen at sælge og afhænde, saa fremt De Skyldige iche vil vendte der for foruden Confiscation af Vahrene at blive tiltalt og straffet - Datert Bergen d/en 18 Martij 1735.

1735: 230b

1. Schiøde udgivet af Jørgen Assersøn Hiort paa Een Reeberbane udi store Sandvigen med videre efter Skiødes medfør til Margrethe Peders Daatter S/a/l/ig/ Jan Jensøns. Datert Bergen d/en 24 Julij A/nn/o 1734.
2. Schiøde udgivet af Ole Magnesøn {Hetle} Hetlebache til Commerce Raad og Byeskriver Hans Christian Gartner paa Gaarden Hetlebache skyldende Een halv Løb Smør og Een \halv/ Tønde Malt siger ½ tønde Malt: Datert Bergen d/en 9de Decembr/is A/nn/o 1734.
3. Bøxel Sæddel udgiven af Her Commerce Raad og Byeskriver Hans Christian Gartner til Ole Magnesøn paa Een halv Løb Smør og Een halv Tønde Malt udi Gaarden

Hetlebache. Datert Bergen d/en 10de Decembr/is A/nn/o 1734. Her ved fulgte Læylændingens paategnede Revers af sam/m/e Dato til Vitterlighed under skreven af Hans Rafnsberg og Joen Haaen (Haven/Hanen).

4. Bøxel Sædel udgiven af Her/r Commerce Raad Magnu(s) Schiøtte til Hans Torstensøn Schage paa Een Halv Løb Smør og Een halv Tønde Malt udi Gaarden Aastvedt, som Her/r Commerce Raad Skiøtte til forn selv har haft udi Brug, med Condition at naar det første Aare maal er forfalden, da staaer det til Eyerne eller Hans Efter kom/m/ere at Confirmere Ham flere Aaremaal. Datert Bergen d/en 6te April A/nn/o 1735.

5.. Bøxel Sæddel udgiven af Her/r Morten Ruus paa Velb/y/r/dige/ Her/r Ass/esso/r og Rector Jacob Steensens Vegne til Lars Erichsøn Olmaas paa Een halv Løb Smør og atten Kander Malt udi gaarden Flachtvedt, Hammers Præste bord aller naadigst beneficert

1735: 231

Datert d/en 31 Martij A/nn/o 1735. Her ved fulgte Læylændingens paa tegnede Revers af sam/m/e Dato.

6. Schiøde udgivet af Mons Nielsøn Hiorteland til Hans Søn Ole Monsøn paa 18 Marcher Smør og 1 Mæhle Malt udi Gaarden Hiorteland. Datert Arne Ting stæd d/en 19 April A/nn/o 1735.

7. Bøxel Sæddel udgiven af Her/r Geert Gelmuyden til Johannes Jonsøn ValleStrand paa 18 Merker Een Mæhle og trende Kander Malt udi Gaarden Bresteen af Hougs beneficeret Jordegodz, Hvilchen Jorde part Ole Knudsøn haver opsagt, Hvis Daatter Johannes Vallestrand skal have til Egte, med Condition Han Ole Knudsøn skal see til gode og forsyne i sin Alderdom, som Een Søn sin Fader er pligtig. Datert Hougs Præste gaard d/en 6 Decembr/is 1734. Her ved fulgte Læylændingens paategnede Revers.

8. Bøxel Sæddel udgiven af Ole Dahle, Niels Rødland, Joen Falchanger til Marcus Rasmusøn Hauchaas paa 22 2/3 merker Smør, 5 19/27 Kande Malt udi gaarden Houchaas. Datert Haarvigen d/en 24de Novembr/is 1731.

Velædle Her/r Capitain Lieutenant Holch Ved Her/r Obriste Slaenbusches Regimente ellers Kaldet det Syndre Bergenhusiske Regimente indfandt sig for Rætten og gav til kiende, at Hand til S/a/l/ig/ Fogeden Jens Lem Hafde d/en 22de Junij A/nn/o 1728 udgivet sin Obligation paa 46 Rd Courant Myndt hvor fore er af bem/el/te Her/r Capitain Lieutenant \Holch/ pandtsat Hans Huus staaende paa Yttre Bernes Grund udi Hossanger Skibred, da saa som Her/r

1735: 231b

Capitain Lieutenant Holch haver for Længst solgt bem/el/te til S/a/l/ig/ Fogeden Jens Lem pandtsatte Huuse til Her/r Lieutenant Ole Brygger, alt saa haver bem/el/te Capitain Lieutenant Holch ladet opsige Dend paa Hans Huuse hæftende Capital 46 Rd Ved Skriftlig opsigelse Datert Hausvigen d/en 24 Novembr/is sidst afvigte. Sam/m/e opsigelse Seis af paaskrifterne at Være d/en 25 Novembr/is A/nn/o 1734 for S/a/l/ig/ Fogeden Lems Enches Lauværge Mons/ieu/r Hans Radberg i Bergen at være anviist, Hvilchet Hand selv paa Opsigelsen med Egen Haand haver paa tegnet, Ligeledis haver S/a/l/ig/ Fogeden Lems Enche Mad/a/me Anna Helena S/a/l/ig/ Lems paa tegnet opsigelsen med Egen Haand dend Hende at være lovlig anviist d/en 1 Decembr/is A/nn/o 1734. Da efter di Her/r Capitain Lieutenant Holch ej kand bekom/m/e sin udgivne Obligation til bage, endskiøndt Hand baade Enchen har der om til skreven og forspurgt sig hos andre Derom, alt saa enpresenterer Her/r Capitain Lieutenant Holch nu i følge sin opsigelse iche alleniste bem/el/te Capital 46 Rd Courant med

Renter fra Obligations Dato til denne Dag, som {skal} beløber sig til 15 Rd 4 mrk 3 sk, til sam/m/en Capital og Renter Een og Sexti Rixdaler Fire March og tre skilling Danske, med begiering her for Rætten at det i Protocollen maa blive notert, givende til kiende, at bem/elte Een og Sexti [Rd]

1735: 232

Fire March \og 3 sk/ Capital og Renter skal staae parat hos Lieutenant Ole Brøgger til at udbetalis, imod at Her/r Capitain Lieutenant Holch bliver sin udgivne Obligation til S/a/l/ig/ Fogeden Jens Lem extradert. Pengene tog Capitain Lieutenant Holch til sig igien for Rætten. Dog Reserveris S/a/l/ig/ Fogeden Lems Arvinger alle Reservanda i fald de flere Renter haver at fordre hos Capitain Lieutenant Holch.

Mons/ieu/r Zacharias Fæster lod publicere og oplæse dend post nemlig dend om den Post, som Deris Kongl/ig Maj/este/ts aller naadigste Forordning af Dato Friderichsberg d/en 25 Februarij 1733 udtrøchelig befaler at skal i alle Skiøder, /: som bliver udgivet af Nogen paa Kircherne, Deris Maj/este/ts haver tilforn været Eyer af :/ indføris, saa frem(t) det skal være af nogen Kraft, formedelst denne Post var iche indført i Hans Skiøde, som til Ham nemlig Fæster var udgivet af Ingeborg Maria Knagenhielms Justitz Raad Christian Krags paa Haugs Hovet Kirche med under liggende Gierstad Mielde, Brudvig og Stamnæs Annexer Sam/m/e Skiøde er Datert Bergen dend 15 Martij A/nn/o 1734 og til Vitterlighed under skrevet af Etats Raad Lime og Justits Raad Knagenhielm i lige maade er det publicert paa Tingen nemlig Arne Ting d/en 16 No/vem/br/is/ 1734 og Mielde Ting d/en 19 Dito sam/m/e Aar samt findis udi Protocollen paa Tinget extrahert paa fol/io 174 og udi Skiøde Protocollen paa fol/io 27 ord til andet indført.
Under forbem/el/te Post, som bag efter Skiødet Var skreven stod, Bergen d/en 27 Xbr (Decembris) 1734 Conform Forordningen testes J. Lime.

1735: 232b

For Rætten blev udbøden De 61 Rd 4 mrk og 3 sk, som Capitain Lieutenant Ole Holch Lod til byde udi Rætten at ville betale til S/a/l/ig/ Fogedens Jens Lems Sterfboe, at om nogen Vilde have Dem paa Rente og give fuldkom/m/en Forsichring for bem/el/te Capital, skulde De straxen faae bem/el/te 61 Rixdr 4 mrk 3 sk til Laans imod Vedbørlig Obligation.

Dend 20 April blev Rætten igien sadt med Sam/m/e Mænd.

Mons/eu/r Jacob Preus frem stillede sig for Rætten, som Fuldmægtig for dend Borger Mand i Bergen navnlig Gunder Feester og frem lagde bem/el/te Fæsters til dette Ting og for denne Rætt udstædde skriftlig stæfning af Dato 16 Martij sidst leden Ved hvilchen stæfning Samson Ellingsøn Dahl boende udi store Sandvigen og under Norhor lehns Fogederies Jurisdiction er indstæfnt at liide Dom at betale bem/el/te Citant skyldig værende 70 Rd 2 mrk og 10 sk samt Processens Omkostning at erstatte efter stæfningens Videre formæld, som for Rætten lydeligen blev op læst og er af følgende indhold.
Hvilchet Kald og Varsel Johannes Ingebrethsøn Skaffer udi Sandvigen og Jørgen Jacobsøn Arbeids Mand hos Johan Frøichen begge boende i store Sandvigen Ved Eed med oprachte Fingre efter Loven afhiemlede at have forkyndt for Samson Ellingsøn Dahl Selv med mere End 14 Dagis Varsel,
Samson Ellingsøn Dahl

1735: 233

Blev efter Loven 3de Gange lydeligen paa raabt, Men Han hverchen Selv eller nogen paa Hans Vegne sig indfandt,

S/igneu/r Preus der efter producerede indstæfnte Samson Ellingsøn Dahls til Citanten udgiven Original pandte forskrivelse af Dato Sandvigen d/en 5 Januarij 1732 og til Tinge for Arne Schibreds Almue d/en 16 Maij bem/el/te Aar publiceret, Hvilchen for Rætten lydeligen blev op læst. Videre indgav bem/el/te Preus dend paa stæfnte og nu i Rætte lagde pandte forskrivelses opsigelse passert efter Citantens begier af de 2de Mænd Ole Knudsen og Johannes Ingebretsøn sidst afvigte Aar d/en 4de Octobris, som for Rætten ligeledis blev lydeligen op læst, og er saaledis lydende; End i Rætte lagde S/igneu/r Preus Citantens Debets og Credits Reigning om Citantens og dend indstæfntes mellem værende, som undtagen de der udi beregnede Renter af Fore skrivelsen til 5 Januarij passato haver været uden for dend paa stæfnte og i Rætte Lagde Obligation og hvilchen deris imellem værende i stæfningen Videre er Mentioneret, sam/m/e lyder saaledis.

Og som Comparentens Principal haver udvirchet Høyædle og Velbaarne Her/r Admiral og Stifts befalings Mand Ulrich Kaases resolution af 9de April sidst afvigte til Et Extra Tings holdelse i denne Gields Sag efterat Sagen nu som skeed er til dette Ting er bleven anhængig giort og hvilchen

1735: 233b

Resolution tegnet paa Citantens Reqvisition af sam/m/e Dato Preus producerede belagt med stemplet papier af Nr. 20, saa i henseende at dend indstæfnte nu iche møder eller lader møde for sig til Sagen at svare formedelst hvilchet Comparenten efter Loven maa erindre om Laudag for Ham i Sagen indstillede Hand under Rætten(s) behag til Hvad Tiid dend indstæfnte kand gives Lau-Dag i ærbødigste formoding at Tiiden iche ald for længe bliver udsat, saa som Citanten kand være i frygt i hensigt at dend indstæfnte ladet sig finde u-villig Hannem Hans prætention mindelig at for nøye, dend indstæfnte kunde blive sindet Citantens pandt at for mindre eller og for rygge og Citanten alt saa udinden dette Hans Krav imidlertid tage prejudice og Tab.

Afsigt.

Efter som dend indstæfnte Samson Ellingsøn Dahl hverchen Selv eller nogen paa Hans Vegne Ved Sagens paaraab sig indfandt, Saa i følge af Høyædle og Velbaarne Her/r Admirals og Stifts befalings Mand Kaases Resolution af Dato 9de hujus kand om Gud vil dend bevilgede Extra Rætt over Samson Ellingsøn Dahl blive *Administret d/en 4 Maij først kom/m/ende naar Hand Samson Ellingsøn til bem/el/te Tiid lovlig bliver advaret at møde udi Christian Christophersøn Reebslagers Huus, da Ci-

1735: 234

tanten selv drager omsorg for at man paa forne/fn/te stæd udi store Sandvigen kand faae Permission at holde forn/efn/te Extra Rett.

S/igneu/r Eschild Lauman fra Bergen indfandt sig for Rætten frem visende Een skriftlig Eed fra Mad/a/me S/a/l/ig/ Isach Erpecoms Enche Sagen angaaende, som der er dømt udi d/en 17 Novembr/is sidst afvigte, imellem Mad/a/me Kirsten S/a/l/ig/ Erpecoms og Ahasverus Jæger, Men som S/igneu/r Lauman selv Sagde at Ahasverus Jæger ey Var advaret at møde

her for Rætten og Sagen staaer endnu under Appel, saa kunde Rætten iche tage imod Mad/a/me Erpecoms Eed.

Bøxel Sæddel udgiven af Mad/a/me Karen Frimans S/a/l/ig/ Johan Garmans til Mons Stephensøn paa 1 pund Smør og 16 Kander Malt udi Gaarden Tellevigen. Datert Bergen d/en 24de Febr/uarij A/nn/o 1735.

Paa dette Ting som de forige blev giordt spørgsmaal til Almuen om her er nogen Alminding, hvor til de svarede i dette Skibred er ingen Alminding Veed iche heller nogen at være bort solgt, Hvad Furre Skou er angaaende da svarede Almuen, at Haus Præste boel er benaadet med 3de gaarder nemlig Løetvedt, Vatsdahl og Qvamme og Hammers Præste boel er benaadet med Een gaard kaldet Flachtvedt, der findes hist og her nogle faae Furre Træer, som iche kand bruges til andet end Gaard og Qvern eller Smale Huuse, Sam/m/e Furre træer kand iche vendtes at kom/m/e til nogen vext *formedet (formedelst) Grunden ey er saaledis beskaffen.

1735: 234b

Kongl/ig Maj/este/ts Foget S/igneu/r Andreas Jesen hafde paa Embeds Vegne ladet indstæfne Ole Magnesøn boende paa Tellevigen at anhøre efterskrevne Vidners udsigende angaaende Hans Kone Agothe Mons Daatter, som er død funden imellem Salhuus Buchten og Tellevigens Laxe Verp, Vidnerne som ere stæfnte Joen Olsøn, hans Kone Kari Mogens Daatter, Mons Thoersøn og hans Hustroe, Maritte Ambiørns Daatter, Kari Knuds Daatter tiennende Ole Magnesøn Tellevigen Alle Værende paa Tellevigen, Joen Michelsøn Yttre Horvig, Johannes Olsøn ibid/em, Ludvig Olsøn ibid/em Jacob Johannesøn fra Settre Mons Andersøn Molleklef, Gudmon Iversøn (Joensøn?) og Hans Kone Britte Mons Daatter, Ole Magnesøn Tellevigen tillige med alle de andre Vidner til stode lovligen til dette Ting og stæd at være stæfnede. Thi blev Eedens forchlaring for Vidnerne lydeligen op læst og behørig formaning til Dem giort om at Vagte sig for Meen *hed (Eed) hvor paa frem stod ind stæfnte

1. Joen Olsøn, aflagde sin Eed med oprachte Fingre Efter Loven og udsagde, at Faste Launs Mandag sidst afvigte, Vilde hand tillige med Mons Thoersøn, fahre til Bergen i Deris eget Erinde, og som De vilde lave Dem til blev det spurgt at Ole Magnesøns Kone var borte, der Vidnet og Mons Thoersøn det hørte toge de 2de Løgter og lete med Ole Magnesøn og hans Tienniste Tøs efter Ole Magnesøns Hustroe Agothe Mons Daatter, og som de ledte, raabte de under tiden

1735: 235

Paa bem/el/te Agothe Mons Daatter, men hvor meget de End søgte efter Agothe Mons Daatter, saa fandte de Hende dog iche hverchen fastelauns Mandag eller Dagen der efter, Onsdags Morgen der efter reyste Vidnet og Mons Thoersøn til Bergen, sam/m/e Aften da Vidnet og Mons Thoersøn Kom/m/e hiem igien, da var Ole Magnesøns Kone Agothe Mons Daatter funden, ellers kand Vidnet iche sige andet end saa længe hand haver kiendt Ole Magnesøn og Hans Kone, da haver de levet skichelige og Eenige Sam/m/en, som det søm/m/er Egte folch, Veed og at Agothe Mons Daatter haver i lang tiid været bedrøvet og tung sindig over det Hendes Mand Ole Magnesøn er befængt med Spedalskhed.

2. Det Andet Vidne Mons Thoersøn aflagde sin Eed efter Loven og Vandt ord til andet lige som det første Vidne forchlarede.

3. Det 3die Vidne Kari Mogens Daatter det første Vidne Joen Olsøns Hustroe Vandt lige som de 2de første Vidner, undtagen Hon siger at Agothe Mons Daatter blev funden Medens Hendis Mand var borte. Hvor paa Hun aflagde sin Eed.

4. Det 4de Vidne Maritte Ambiørns Daatter det andet Vidne Mons Thoersøns Hustroe Vandt Ved Eed ord til andet, som det 3die Vidne.

5. Det 5te Vidne Kari Knuds Daatter tiennende hos Ole Magnesøn Tellevig frem kom, aflagde sin Eed med oprachte Fingre efter Loven, og sagde at Hun søgte om Morgenen tillige med Joen Olsøn, Mons Thoersøn og Ole Magnesøn efter Agothe Mons Daatter, Men gich da Hun noget hafde søgt fra Dem, formedelst Hon hafde andet at bestille, Veed og at Agothe Mons Daatter om trent

1735: 235b

Fiorten Dage eller noget mere for Fastelauns Mandag \var/ syg, saae og at Agothe under tiden Var Meget uroelig i sindet, ellers Vandt for det Øvrige lige som nest forige Vidner.

6. Det 6te Vidne Joen Michelsøn Horvig blev ind kaldet aflagde sin Eed efter Loven og udsagde: At Onsdagen nest efter Fastelauns Mandag sidst afvigte, Da foer Vidnet tillige med Jacob Settre, Ludvig Olsøn Horvigen, Gudmun Horvigen, Aamun Melingen ud for at søge efter Ole Magnesøns Kone Agathe Mons Daatter, da Vidnet tillige med andre Kom/m/e om Dagen Klochen om trent Nii roendes Ved Salhuus Buchten og Tellevigs Laxe Værp, fich de at see Hon der laae i Søen med Ansigtet ud fra Landet, og føderne mod Landet, der paa tog Vidnet tillige med Andre fadt i Agothe Mons Daatter med \Een/ Fiske Angel og slog et Tou om foden paa Hende og lod Hende paa sam/m/e {ligge} stæd ligge, da de Touvet hafde giordt fast i Berget, der paa Vidnet tillige med 3de Andre droge sam/m/e Time til Byen og gav det til kiende.

7. Jacob Johannesøn det 7de Vidne aflagde sin Eed og Vandt lige som Joen Michelsøn.

8. 8de Vidne Gudmun Iversøn (Joensøn?) Vandt Ved Eed lige som nest {2de} forige 2de Vidner hvorledis Agothe Mons Daatter blev funden Videre Var Han ey bevidst.

9. Det 9de Vidne Britte Mons Daatter Vidste iche noget Vidst at udsige; der for Hon uden Eed blev nu Dimittert.

10. Det 10 Vidne Mons Andersøn gich tillige med andre paa Landet og søgte efter Agothe Mons Daatter var og hos Præsten og Fogeden

1735: 236

Den Hand gav tilkiende, hvorledis Agothe var bleven borte, mere sagde hand ved Eed iche at være Vidende, efter som Han boer noget fra Tellevigen.

Der nest frem lagde Fogeden S/igneu/r Andreas Jesen Een besigtelsis Forretning af Dato 24de Febr/uarij A/nn/o 1735 som er giordt ved Lænds Manden Peder Larsøn Arnetvedt, Stephen Jensøn Toft og Erich Fusesøn Horvig over Agathe Mons Daatters Liig, hvilchen Forretning blev for Rætten lydelig oplæst, der nest af Stephen Tuft og Erich Horvig ved Eed med oprachte Fingre efter Loven tilstaaet, sam/m/e lyder saaledis. Ligeledis frem lagde Fogeden Vel Ærværdige Her/r Morten Ruuses Attest angaaende Aagothe Mons Daatter(s) skichelige og Christelige Levnet af Dato 25 Febr/uarij A/nn/o 1735 som blev op læst og er af følgende indhold.

Kongl/ig Maj/este/ts Foget paa stod Dom, hvorfor af os Samtlig blev kiendt som følger.

Dom.

Det er iche alleniste med Velærværdige Her/r Morten Ruuses Attest af Dato 25 Febr/uarij A/nn/o 1735 beviist at Ole Tellevigens Kone Agothe Mons Daatter, som den 23 Februarij

\nest afvigte/ er funden Død i Søen imellem Salhuus buchten og Tellevigs Laxe Værp har levet som Een god Christen, og flittig søgt Kirchen og giordt sig deelagtig i dett Høy hellige Nadverens Sacramente, Men end og Vidnerne Nemlig Joen Olsøn, Mons Thoersøn, Kari Mogens Daatter, Maritte Ambiørns Daatter, Kari Knuds Daatter Ved Eed forchlarer at Aagothe Mons Daatter haver levet skichelig her i Verden, som Een Danne Kone egner og anstaaer, men noget tiid før de fandt Hende død

1735: 236b

Haver Aagothe Mons Daatter været Svag og Tung sindig, Der for mand haver stor føye til at \skiøne/ Aagathe enten haver af vandvahre ud faldet eller af Tungsindighed selv udstørtet sig i Søen, Hvor fore vii i aller underdanigst følge af Deris Kongl/ig Maj/este/ts Aller naadigste \Lov/ kiender for Billigt, at afg/aaen Agathe Mons Daatter bør nyde Een søm/m/elig begravelse i Christen Jord og hendes efterladenskab at deelis imellem Hendes Arvinger.

Aars 1734 Restantzen, saa og denne Termins blev for Rætten lydeligen oplæst Af Almuen tilstaaet uden ald indsigelse der for og forseylet, og Tinget for denne sinde op hævet, efter som ingen Ved 3de ganges lydelig paa raab sig indfandt, der noget hafde at forrette.

For Mielde Schibred Dend 22de Aprilis Aar 1735

Blev holdet Vaar, Sage Skatte og Restantz Ting for Mielde Skibreds Almue paa Gaarden Vallestrand, nærværende Kongl/ig Maj/este/ts Foget S/igneu/r Andreas Jesen, Bøyde Lænds Manden Johannes Ascheland, De Eedsvorne og op næfnte Lau-Rætts Mænd. 1. Brynild Mit Mielde i Hans stæd Johannes Andersøn Rønhofde, 2. Ole Olsøn Vatle, 3. Mons Nielsøn Søre Ascheland, 4. Johannes Nielsøn Ascheland, 5. Anders Johansøn Sundland, 6. Torsten Jensøn Vatle, 7de Ole Jensøn Vatle, og 8de Anders Olsøn Aaseim med mere Ting søgende Almue,

Hvor da efter at Rætten var sadt i Deris Kongl/ig Maj/este/ts Høye Navn og alle til Lydighed og ærbødighed imod Rætten formanede blev først Ting lyste

Deris Kongl/ig Maj/este/ts Aller naadigste Forordninger \og andre breve/ som paa Fol/io 210 - 211 - og 230 findis Extraherede, dernest

1. Schiøde udgivet af Erich Bastesøn til Her/r Geert Gelmuyden paa Een halv Løb Smør udi Gaarden Hofden. Datert Præstun d/en 7de Martij 1735.

1735: 237

Schiøde udgivet af Siur Nielsøn Fousdahl og Thomas Reistad paa Enchen Ingeborg Lars Daatters Vegne til Einer Nielsøn paa 1 pund og 3 merker Smør udi gaarden Bragvaten, d/en 22 April A/nn/o 1735 Datert Vallestrand.

Bøxel Sæddel udgiven af Mad/a/me Karen Friman S/a/l/ig/ Johan Garmans til Anders Joensøn paa Een halv Løb Smør og Een Qvarter Malt udi Gaarden Espevold. Datert Bergen d/en 15de Decembr/is A/nn/o 1734.

Bøxel Sæddel udgiven af Her/r Gert Gelmuyden til Erich Bastesøn paa Een halv Løb Smør udi Gaarden Hofden. Datert Haugs Præste gaard d/en 29de Martj A/nn/o 1735. Her ved fulgte Læylændingens paa tegnede Revers.

Bøxel Sæddel udgiven af Mad/a/me Apelona Svartzkopf S/a/l/ig/ Her/r Otte Edvardsøns til Erich Nielsøn Reistad paa Een halv Løb og 6 Marcher Smør udi gaarden Rønhofde. Datert Vallestrand d/en 22de April A/nn/o 1735.

Udi aller underdanigste følge af Hans Kongl/ig Majestets Aller naadigste Forordning Datert 25 Febr/uarij 1733 bliver til Aller underdanigst efterretning d/en 2den Post af det Kongl/ig Skiøde indført Hvilchen lyder saaledis vide Forord: Bergen d/en 27 Decembr/is A/nn/o 1734. Conform Forordningen test: J. Lijm.

Afkald udgivet af Hans Olsøn til Ole Rasmusøn Borge. Datert Bergen d/en 8de Decembr/is A/nn/o 1734,

Bøxel Sæddel udgiven af Siur Johannesøn Vevletvedt til John Andersøn paa Et pund <L:> Smør og Een Mæle Malt udi Gaarden Vefletvedt. Datert Vallestrand d/en 22de April A/nn/o 1735.

Bøxel Sæddel udgiven af Anders Borge, Iver Røscheland, Johannes Michelsøn og <L:> Elling Erichsøn Houge til Erich Johannesøn paa 18 merker Smør og 12 Kander Malt udi Gaarden Houge. Datert Vallestrand d/en 22de April A/nn/o 1735.

Bøxel Sæddel udgiven af Ole Nielsøn Kleppe og Michel Monsøn Tuenæs paa Sygni Ols Daatters Vegne til Anders Hansøn paa Een halv Løb Smør udi gaarden Hofden. Datert Vallestrand d/en 22de April 1735.

1735: 237b

Bøxel Sæddel udgiven af Anna Rongved og under skreven tillige af Hendes Lauverge Ole Børcheland, Hvor Ved Hendes Søn Bøxles 1 pund Smør og 2de Mæler Malt udi gaarden Rongved, Dog reserveris Enchen dend Nye paa Øde Toft *oppygte (op bygte) Stue, der nest er Hendes Søn Baste Joensøn forbunden efter Accord i Stæden for opsagen, som pleyer <L:> at gives efter Landets Brug, at give sin Moder Anne Rongved Aarlig sin Livs Tiid 2de Tønder Haure Korn og 2de Kiør for Hende Aarlig at føde, eller og at give Hende sin Livs Tiid nødtørftig og Søm/m/elig under hold med Klæde og Føde. Datert Vallestrand d/en 22de April A/nn/o 1735.

Dend 23 April blev Rætten igien sadt med sam/m/e Mænd.

Dernest blev giord spørgsmaal til Almuen angaaende Hvad Alminding her i Skibbreddet er, der til blev svaret her i Skibbreddet er Een Alminding \hvor der voxer Furre Træer/, men ey haver noget vist Navn, dend ligger i Gierstad og Brudvig Sogne, som ere Annexer til Hougs Præste gield, mit imellem Mielde og Hossanger Skibredder, er i slet tilstand formedelst {for} overgangen Ilde brand, for mere end 40 Aar siden, der arriverte Ved det der blev sat Ild paa Et støche af bem/el/te Alminding {Torv og} paa det Torv og Lyng paa det der efter bedre skulde Voxe Græs, saa Almuen til Deris Qvægs føde des bedre kunde have nøtte af dend, efter Haanden er der bleven Hugget udi bem/el/te Alminding af Almuen lige som de kunde

behøve til Deris Huuses Reparation, Grunden er der ellers iche saa ledis beskaffen at der kand Ventes nogen fuldkom/m/en Vext af De Furre Træer der Voxer; efter som Grunden er meget Tør, sandig og Fieldig, der for ere de Furre Træer gandske smaae, Dens stræchning

1735: 238

Fra *Fielvskod stie*(?: Etter grensebeskrivelser på kart kan dette være det som kalles Rypestien) Sør paa og i Nør til {Grob} Grobles Aae eller Elv, som er halv anden Fierding Veys. Dens Breede er fra Søre Fioren (Fiøren) i Høyeste Field udi Øster og strecher sig i Vester til Et stæd Kaldes Blød-Dahlen som er ungefæhr Een Fierding Vey, Angaaende Fure Skouvene, som ere benificerede, svarde Almuen at {Houg} Hougs Præste boel er benificeret med Een halv Deel udi gaarden Nevstad (Njåstad) og lige ledis halv Deel udi gaarden Hagenees, dend anden halvedeel udi Hagenes tilhører Mielde Kirche, Ved disse 2de gaarder Voxer medste deel Furre, de andre Træer ere birch og nogle faae Aalder, Furre Træer er iche andet til Nytte end at reparere Huuse, saa som til Spærer og andet smaat Reparation opsidderne kand behøve.

Britte Mons Daatter Afg/aaen Helje Marcusøns paa gaarden Hesjedahl haver ladet indstæfne Niels Johannessøn boende lige ledis paa Hesjedahl for utilbørlig omgang Ved det at Hand haver Huusene ladet forfalde, saa vel som og Ved Hand haver for hugget Skoven, item at producere og frem Viise hvad adkomst hand haver til at beboe den plads af Gaarden Hesjedahl, som Niels Johannessen nu paa sidder, der for Dom at liide og betale Skaden Samt Processens Omkostning.

Dend indstæfnte Niels Johannesøn møtte for Rætten til staaende lovlig til dette Ting at Være stæfnt af Begge Skafferne Aschild Larsøn Dahltvedt og Christen Andersøn Ascheland,

Der nest begierede dend indstæfnte Niels Johannessøn Anstand i Sagen til neste Ting, da Hand Vild beviise Hvad Rettighed Hand haver til at beside

1735: 238b

Dend part af Hesjedahl Han nu beboer.

Afsigt.

Efter som dend indstæfnte Niels Johannessøn begierer Anstand i Sagen til neste Ting, saa kand Rætten Han det iche nægte, Men Ham dend forlangte opsættelse bevilger, paa det Hand iche skal sige sig af Rætten at over iiles, imidler tiid haver Britte Mons Daatter afg/aaen Helje Marcusøn at lade Niels Johannessøn lovlig at advare til at møde, naar Som/m/er Tinget for dette Skibreds Almue skal holdes, Til sam/m/e Tiid advares Niels Nielsøn paa gaarden Jævne (Jamne) at møde.

Restantzerne for Aar 1734 og denne Termins blev for Rætten lydeligen oplæst af Almuen blev der imod ingen indsigelse giort des Aarsag forseylet.

For Hossanger Schibred Dend 25 April Aar 1735

Blev holdet Vaar- Skatte, Sage og Restantz Ting paa gaarden og Ting stædet Hoshofde for Hossanger Skibreds Almue nærværende Kongl/ig Maj/este/ts Foget S/igneu/r Andreas Jesen, Bøyde Lænds-Manden Niels Hanistvedt, De Eedsvorne og opnæfnte Lau-Rætts Mænd 1. Ole Arnesøn Miøes, 2. Ole Nielsøn Miøes, 3. Jørgen Nielsøn Øfsthuus, 3. Johannes Knudsøn Tvedt, 5. Sevre Endvoldsøn Nøre Møching, 6. Niel Olsøn Svennem, 7. Niels

Olsøn {Øvsthuus} Hole, og 8de Aamund Ellingsøn Øfsthuus, med mere Ting søgende Almue,

Hvor da efter at Rætten var lyst i Deris Kongl/ig Maj/este/ts Høye Navn og Alle til Ærbødighed og Lydighed imod Rætten blev formanede, Ting lystis først Deris Kongl/ig Maj/este/ts Aller naadigste Forordninger og Breve, som paa Fol/io 210 - 211 og 230 findis extraherede. Dernest

Auctions Schiøde udstædt af Regiments Qvarter mester Johan Schnel til Ole Jensøn Tøssen paa 18 merker Smør og 12 Kander Malt udi Gaarden Tøssen Datert 14 April A/nn/o 1735 - Bergen.

1735: 239

Schiøde udgiven af Niels Andersøn til Her/r Gert Gelmuyden paa 18 merker Smør og 15 Kander Malt udi gaarden Nordaas. Datert Haugs Præste gaard d/en 16 Febrarij A/nn/o 1735.

Bøxel Sæddel udgiven af Niels Hannistvedt <L:> Bøyde Lænds Mand til Anders Sefrisøn paa 18 merker Smør og 1 Mæhle Malt udi gaarden Nedre Kleppe. Datert Hannistvedt d/en 21 April A/nn/o 1735.

Bøxel Sæddel udgiven af Dito til Ole Nielsøn <L:> paa 18 merker Smør og 18 Kander \Malt/ udi Gaarden Øfre Kleppe. Datert Hannistvedt d/en 21 April A/nn/o 1735.

Bøxel Sæddel udgivet af Her/r Gert Gelmuyden til Baar Schaar paa ½ pund og halv anden Marcher Smør udi gaarden Fitje Datert Haugs Præste gaard d/en 15 Martij A/nn/o 1735 - Her Ved fulgte Læylændingens paa tegnede Revers.

Bøxel Sæddel udgiven af Aase Halvors Daatter med sin Lau værge Aschild {Hel} <L:> Heldahl til Halvor Johannissøn paa 19 merker Smør og 16 ½ Kande Malt i gaarden Heldahl Datert Heldahl d/en 10 Martij 1735.

Bøxel Sæddel udgiven af Her/r Gert Gelmuyden Sogne Præst til Haugs PræsteGield paa Et Pund Smør og Een Mæhle Malt udi Gaarden Kallesta <L:> Haugs Præste boels Jordegodz til Johannes Knudsøn paa dend Maade at Han Sin Fader og Moder i Deris Alder dom skulle see til gode og Hos sig Deris Livs Tiid beholde. Datert Haugs Præste gaard d/en 4 Febru/arij 1735. Her ved fulgte Læylændingens paategnede Revers.

Bøxel Sæddel udgiven af Lænds-Mand Magne Esem <L:> paa Hans Moders Britte Rasmus Daatters Vegne og Ole Famestad til Jacob Johannissøn Strømme paa Et pund Smør og Aatte Kander Malt udi Gaarden Eide. Datert Hoshofde Tingstæd d/en 25de April A/nn/o 1735.

Bøxel Sæddel udgiven af Haldor Nore Bysem til Ole Olesøn paa Et pund 7 ¼ March <L:> Smør og 6 5/7 Kande Malt i gaarden Haugstvedt Datert Hoshofde Ting stæd d/en 25 April A/nn/o 1735.

Aschild Joensøn Heldahl indfandt sig for Rætten paa Halvor Johannissøn Heldahls Vegne, der haver erlanget Deris Kongl/ig Maj/este/ts Aller naadigste

1735: 239b

Bevillings Brev, at Hand til Egte maa have Aase Halvors Daatter af Ham/m/ers Præste Gield i Bergens Stift, u-anseet at de skal Være hin anden udi 3die Leed beslegtede, med begiering at De 2de uden stæfnemaal her for Rætten mødende Danne Mænd Johannes Olsøn boende paa gaarden Hoshofden og Niels Olsøn paa gaarden Svennem maatte Ved Eed forchlare, hvor nær bem/el/te Halvor Johannissøn Heldahl og Aase Halvors Daatter hver andre ere paarørende;

Thi blev Eedens forchlaring for Vidnerne lydeligen op læst og behørig formaning til Dem giord om at Vagte Sig for Meen Eed, hvor paa Johannes Olsøn Hofden og Niels Olsøn Svennem Ved Eed med oprachte Fingre efter Loven udsagde, at Halvor Johannissøn Heldahls Faders Fader Lars Aslachsøn og Aase Halvors Daatters Faders Moder Gundvor {Asl} Aslachs Daatter Vare Søskende saa at Halvor Johannissøn heldahl og Hans Fæste møe Aase Halvors Daatter ere Hver Andre iche nærmere paa-rørende end udi tredie Leed.

Aschild Joensøn Heldahl var efter hvis passert er Tings Vidne beskreven begierende, som bevilget blev.

Dend 26 April blev Rætten sadt med sam/m/e Lau Rættes-Mænd.

Schiøde udgivet af Capitain Lieutenant Ole Holch til Lieutenant Ole Brygger paa Hans Huse og et stave Nøst udi Bernes Tongen bestaaende. Datert Nedre Mielde d/en 19 April A/nn/o 1735.

De 61 Rd 4 mrk og 3 sk som paa Fol/io 232 findes anførte blev paa dette Ting og op byden lige som paa Arne Ting.

Børje {Olsøn} Johannissøn Toschedahl, der haver obtinert Deris Kongl/ig Maj/este/ts Aller naadigste Bevillings Brev af Dato 26 Martij sidst afvigte at Hand til Egte maa have Gunilde Knuds Daatter Bothnen lod for Rætten frem stille 2de Vidner Ole Jensøn Tøsøen (Tøsse) og Gudmund Johannissøn

1735: 240

Kleveland med begiering, at de 2de Vidner uden stæfne maal mødende maatte ved Eed udsige Hvor nær Hand og Gudnilde Knuds Daatter Bothnen hin anden ere paa rørende,

Thi blev Eedens forchlaring lydeligen op læst og de 2de Vidner formanede om at Vagte sig for Meen Eed, Hvor paa fornæfnte Ole Jensøn Tøsøen og Gudmun Johannissøn Kleveland Ved Eed med oprachte Fingre efter Loven forchlarede at Børge Johannissøn Toschedals Moders Moder og Gunilde Knuds Daatters Moders Fader vare halv-Søskende, og hver andre iche nærmere paa rørende,

Her efter begierede Børge Johannissøn Tings Vidne beskreven som bevilget blev.

Til dette Tings, lige som til forige Tinges Almue blev giordt spørgsmaal angaaende Almindingerne og de benificerede Skove, Hvor til af Almuen blev svaret, som følger, Hvad Almindinger angaaer, da forchlarede Almuen paa dette Skibred der om lige som paa *Mielde Skibredde i alle *Moder uden ringeste forandring. Angaaende Skovene blev svaret: at Rectoratet i Bergen er beneficert med Een gaard kaldis Grønnaas, der Ved Voxer nogle Fure Træer hist og her, der kand iche tienne til andet end gaard og grun eller spærer for Læylændingerne, men ey til stor reparation for Dem, thi om De end behøver Een Rende da maa dend Kiøbes, Hammers Præste boel er benaadet med 2de gaarder Kalleklef, kaldes dend

Eene, der Ved Voxer iche andet \end/ nogle smaae Furer, der ey ere nøttige til andet end gierds gaarder, dend Anden gaard kaldes Svennem, der Ved Voxer nogle Furre Træer, som opsidderne *nogledis kand reparere deris Huuser med. Grunden er ellers saaledis beskaffen, at der som de bliver med roelighed staaende kand \den/ Ved Tiidens længde blive til stort brug, men da maa Læylændingerne Mangle reparation til Deris Huuser; Til Hougs

1735: 240b

Præste boel ligger Een gaard Kaldet Kallevig, der ved voxer vel nogle Furre Træer hisset og her, men kand iche ventes formedelst dend slette Grund at kom/m/e til nogen Vext, der af kand opsidderne iche have Videre nøtte end til spærer og anden ringe Huusers reparation. Til Dom Kirchen udi Bergen ligger Een beneficert gaard kaldet Galteland, der Ved staaer nogle faae Furre Træer, lige som ved Kallevig, nu ere de gandske smaae og ringe, Men der som De faaer roelighed til at Voxe, kand de med tiiden blive brugelige formedelst Grunden der er god. Kaars Kirchen er beneficert med Een gaard Kaldet Lone, der ved voxer og nogle Furre Træer, Men Grunden er ey af saa dan bonite at de kand kom/m/e til nogen Vext, og om opsidderne skal til Deris Huuse behøve nogen stor Reparation, da maa \de/ kiøbe Tøm/m/er og spærer der til.

Mons Tørresøn Hole Soldat Ved Velbaarne Her/r Obriste Slaenbusches anfortroede Infanterie Regimente og af Velædle Her/r Capitain Bejers Compagnie indfandt sig for Rætten begierende at Hand maatte faae De nu mødende Vidner afhørte, som Hand til dette Ting hafde ladet indstæfne, af Hvilche Vidner de 3de Vare med Ham paa Baaden da Hand Mons Tørresøn, foer med de \ bem/el/te / {4} 3 Vidner nemlig Knud Siursøn Fieldschaal, Rasmus Bergesøn ibid/em Erich Bergesøn Fieldskaal, fra Bergen, havende med sig 2de Flinter og 2de Bajonetter Compagniet tilhørende, end yder mere Var indstæfnt Joen Joensøn Fieldschaal Næs, Gutorm Hansøn Rachnæs, Lars Johannessøn Jelvig og Niels Johannissøn Røe,

1735: 241

De 3de første at Vidne hvorledis Citanten med Dem Kuld Seylede under Veys, da reyste fra Byen, Bergen, De 4re sidste at forchlare hvorledis De redde Citanten tillige med de andre 3de første Vidner paa Kiølen af Baaden, da vare Kuld Seyled.

De indstæfnte Vidner møtte alle og tilstod lovligen at være stæfnede til dette Ting. Der nest blev Eedens forchlaring for Vidnerne lydelig oplæst og behørig formaning til Dem giort om at vagte sig for Meen Eed, hvor paa frem stod det første Vidne

Knud Siursøn Fieldschaal aflagde sin Eed med oprachte Fingre efter Loven udi Velædle Her/r Lieutenant Ole Bryggers nærværelse, og udsagde. At nogle Dage for Kyndels misse Dag sidst afvigte Var Vidnet udi Bergen, og da Hand tillige med de nest efter følgende 2de Vidner Vilde reyse Hiem Var Citanten Mons Tørresøn Soldat paa sam/m/e Baade havende med sig 2de Flinter og 2de Bajonetter, sam/m/e Tiid var Een stor Storm og *Suer Kuge* (Svær Kulde?), Da Vidnet tillige med de andre Vare ungefæhr komne lige ud for Fielschaal Vigen, blev Baaden Vidnet tillige med Citanten og de 2de nest efter følgende Vidner Vare paa af Een Kaste Vind om slagen, saa at Vidnet og de andre maatte Berge Deris Liv paa Baadens Kiøel, og Hvad de hafde i Baaden med sig fra Bergen, {f.....] som Var Tuncht sanch hvor i blandt var de 2de Flinter og Bajonetter, som Citanten Mons Tørresøn Hole hafde i Baaden.

Det 2det Vidne Rasmus Bergesøn og 3die Vidne Erich Bergesøn boende paa gaarden Fieldschaal frem kom aflagde Deris Eed efter Loven og giorde sam/m/e forchlaring, som det første Vidne, uden ringeste forandring.

1735: 241b

Det Fierde Vidne Joen Joensøn boende paa Gaarden Fieldschaal Næs aflagde sin Eed med oprachte Fingre efter Loven og udsagde. at Een Fredags Aften noget før Kyndelmisse Dag sidst afvigte Klochen ungefæhr 4re, Var Vidnet nær der Ved Søen i sit Nøst, og medens hand Var der hørte Hand der raabte paa Søen Hvor paa Vidnet tillige med Gutorm Rachnæs foer ud paa Een baad og bergede baade Citanten Mons Tørresøn og nest forrige 3de Vidner, Hvilche vare meget afmægtige og nær døde af Kulde og Søe, der var kom/m/en ind I Dem.

Gutorm Hansøn Rachnæs aflagde sin Eed efter Loven og Vandt i alle Maader, som nest forige Vidne Joen Joensøn.

Niels Johannessøn Røe Soldat Ved Her/r Capitain Bejers Compagnie aflagde sin Eed med oprachte Fingre efter Loven og udsagde at 12 Dage for Kyndel misse sidst afvigte hørte Vidnet paa gaarden Heldahl At der raabte paa Søen hvor paa Hand tillige med sin Broder Lars Johannissøn Jelvig løb til need til Søen, der \de/ kom til Søen, saae De at Mons Tørresøn Vare kom/m/en i Land tillige med de 3de første Vidner Knud Siursøn, Rasmus og Erich Bergesønner, Hvilche alle vare meget afmægtige af Kuld og Søe, Hvor paa dette Vidne hialp til at Berge Baaden, som Var Kuld Seylet.

Lars Johannissøn Ligeledis Soldat Ved Her/r Capitain Bejers Compagnie Vandt Ved Eed med oprachte Fingre efter Loven ord til andet, som nest forige Vidne undtagen dette Vidne iche hørte at der raabte paa Søen.

Mons Tørresøn begierede beskreven det Tings Vidne, som bevilget blev.

Magne Eseim Contra Mons Yttre Bernæs
vide Protocoll Fol: 171.

Og mødte i Dag paa Citantens Vegne Lænds Mand Niels

1735: 242

Hannistvedt tillige med Skafferen Anders Nielsøn Yttre Bernæs og Ved Eed med oprachte Fingre efter Loven afhiemlede at de til Dette Ting hafde for mere end 14 Dage siden givet Mons Yttre [Bernæs] Laudag at møde,

Paa dend indstæfnte Mons Yttre Bernæs blev efter Loven 3de gange lydeligen paa raabt, Men Hand hverchen selv eller nogen paa Hans Vegne mødte,

Thi paa stod Lænds Mand Niels Hannistvedt Dom for Citanten udi Sagen, hvorfor blev kiendt, som følger.

Dom.

Af Citanten Magne Eseim er Mons Yttre Bernæs iche alleniste Lovlig bleven stæfnt, men end og Lovlig forelagt her for Rætten at møde og liide Dom for resterende Tiende Tvende Vaager Korn, som udi Penge beløber sig til 4 mrk 8 sk; noch for 1732 Aars resterende Korn Tiende 2 mrk, smaae Tiende 3 sk, for 1733 Aars Kirche Tiende 1 mrk og Smaae Tiende 3 sk og endelig at fremlegge Skifte Brevet efter afg/aaen Biørn Olsøn for at Viise hvad udlegget er, samt at erstatte Processens Omkostning. Da efter di indstæfnte Mons Yttre Bernæs hverchen Selv eller nogen paa Hans Vegne møder Ved sagens paaraab, saa tilfindes Hand at bør betale Citanten Magne Eseim først dend resterende Tiende med 1 rd 1 mrk og 14 [sk], der nest at frem viise det paa stæfnte Skifte Brev efter afg/aaen Biørn Olsøn og Endelig at

erstatte Citanten Magne Eseim denne Processis bekostning med 1 rd og 1 mrk alt inden 15 Dage under Nam og execution Ved Rættens Videre befordring efter Loven.

Restantzerne for Aar 1734 og denne Termins blev lydeligen op læst af Almuen, som var nærværende iche et ord derimod indvendet, des Aarsag forseylet.

Og efter som ingen Sager efter 3de gangers lydeligen paaraab blev anmeldt, blev Rætten for denne sinde op hævet.

1735: 242b

Echanger Dend 26 April A/nn/o 1735

Blev holdet Vaar- Skatte og Sage samt Restantz Ting paa Ting stædet Eide for Echangers Skibbreds Almue nærværende Kongl/ig Maj/este/ts Foget S/igneu/r Andreas Jesen, Bøyde Lænds-Manden Magne Eseim, De Eedsvorne Lau-Rætts [Mænd] 1. Ole Eilufsøn Otterstad, 2. Erich Borsøn Otterstad, 3. Johannes Olsøn Otterstad, 4. Anders Nielsøn Eide, 5. Christen Siursøn Eide, 6. Ole Olsøn Yttre Eide, 7. Simon Eilufsøn Nummedahl og 8. Rasmus Siursøn Øfre Herland med mere Ting søgende Almue,

Hvor da efter at Rætten var sadt i Deris Kongl/ig Maj/este/ts Høye Navn og alle til Lydighed og Ærbødighed imod Rætten formanede blev først Ting lyst Deris Kongl/ig Maj/este/ts Aller naadigste Forordninger og andre Breve, som paa Fol/io 210, 211 - og 230 findis extraherede,

Bøxel Sæddel udgiven af Anders Andersøn Eide og Erich Yttre Eide til Elling Arnesøn paa Et pund Smør og 8te Kander Malt udi gaarden Yttre Eide med Condition at hand strax til træder og bruger Halv deelen, som er 12 merker Smør og 4 Kander Malt af det Brug Ole Vatsel Hid til besiddet haver og nu for Ham opsagt haver, og siden efter Oles Død eller naar Ole sam/m/e for sin Svoger Vil afstaae, maae bem/el/te Elling Arnesøn dend andre halve deel til trædde og bruge. Datert Eide d/en 3 Novembr/is A/nn/o 1734.

Dend 27 April blev Rætten igien sadt med Sam/m/e Lau-Rætts Mænd.

Rasmus Øvre Herland indfandt Sig for Rætten paa Aschild Siursøn Øvre Strømmens Vegne og frem Viiste et Kong/lig Aller naadigst udgiven Bevillings Brev af Dato Friderichsbergs Slot d/en 18de Febr/uarij A/nn/o 1735. Hvor Ved Aschild Siursøn Øvre Herland er tilladt at kom/m/e udi Egteskab med Ingeborg Knuds Daatter Øvre Helland uanseet at de skal være hin anden i tredie Leed beslegtede.

Der nest begierede *begierede Rasmus Øvre Herland at de 2de uden stæfne maal mødende Vidner Ole Olsøn Nedre

1735: 243

Herland og Ole Larsøn Øvre Herland maatte udsige Ved Eed, hvad Dem om Aschild Siursøn Øvre Strømmens og Ingeborre Knuds Daatters Slegte Linie ere Vidende.

Thi blev Eedens forchlaring for bem/el/te Vidner Lydeligen oplæst og til Dem giordt formaning om at vagte Sig for Meen-Eed, hvor nest fornæfnte 2de Vidner Ole Olsøn boende paa gaarden Nedre Herland og Ole Larsøn boende paa gaarden Øvre Herland Ved Eed med

oprachte Fingre efter Loven giorde følgende Deposition: At Aschild Siursøn Øvre Strømmens {Faders} Moders Fader Ole Andersøn Otterstad og Ingeborre Knuds Daatter Øvre Hellands Moders Fader Knud Andersøn Faristvedt Vare Søskende, saa at Aschild Siursøn Øvre Strømmen og Ingeborre Knuds Daatter Øvre Helland ere nest Søskinde Børn, og hin anden iche {ere} nermere paa rørende.
Reqvirenten begierede her efter Tings Vidne, som bevilget blev.

Ole Olsøn Eichnæs Contra Johannes Eichnæs ibidem

Citanten Ole Olsøn Eicnæs mødte Selv for Rætten og til kiende gav at Hand til dette Ting i følge Rættens Kiendelse d/en 30 Octobr/is sidst afvigte hafde givet dend indstæfnte Johannes Iversøn Lav dag at møde til dette Ting,
Til at beviise sit foregivende frem stillede Citanten tvende Vidner navnlig Siur Nielsøn BiørnDahl og Mathis Magnesøn BiørnDahl der Ved Eed med oprachte Fingre efter Loven udsagde: at de for Paasche Hellige Dage sidst afvigte haver Advaret Johannes Iversøn Eichnæs at møde til dette Ting.
Dend indstæfnte Johannes Iversøn Eichnæs blev efter Loven 3de gange Lydeligen paa raabt, Men Hand hverchen selv eller nogen paa Hans Vegne sig indfandt for Rætten.
Citanten Ole Olsøn paastod Dom udi Sagen efter stæfnemaalet, thi blev for Rætten kiendt og afsagt, som følger

1735: 243b

Dom.

Efter som dend indstæfnte Johannes Iversøn Eichnæs hverchen efter Lovlig stæfne maal eller Rættens fore leggelse her for Rætten møder eller lader svare for sig udi denne af Citanten Ole Olsøn Eichnæs imod Ham indstæfnte Sag angaaende Een Aasteds Proces, som var reyst udi Aaret 1733 af Citanten imod Johannes Iversøn, Hvilchen blev forliigt paa Condition at Johannes Iversøn skulde betale alle Omkostningerne med 10 Rd 3 mrk 12 sk, Da efterdi Johannes Iversøn ey i Mindelighed haver Vildet betale, saa til findes bem/el/te Johannes Iversøn Her ved iche alleniste at betale forbem/el/te 10 Rd 3 mrk og 12 sk men end ogsaa denne Processes foraarsagede Omkostning med 2 Rd alt inden 15 Dage under Nam og Execution Ved Rættens Videre befordring efter Loven.

Paa dette Ting som paa forige Tinge blev inqvirert om Almindinger, Der til Almuen svarede at her ingen Alminding er paa Dette Skibred, Veed iche heller nogen Alminding her fra er solgt. Angaaende beneficerede Skove blev svaret. Til Bergens Bispe stoel ligger Een gaard Øvre Echanger, der ved Voxer Fure Skov, som Læylændingerne kand have hielp af til Deris gaards Reparation, men skulde Gud straffe Dem med Ilde brand, da Var Skoven iche af den Væxt de kunde der af opbygge Deris gaard igien, grunden er ey heller saaledis beskaffen at mand kand vente nogen fuldkom(men) Væxt af Skoven. Til Hammers Præste Boel er 3de beneFicerede gaarder Moestrøm, Almelie og Faristvedt, dend der Ved værende Skov er ligeledis som nest forige. Til Lindaas Præste boel \ere/ 2de beneficerede gaarder Miøeanger og Svindahl. Miøanger er lige som forige, men Svindahl

1735: 244

Lidet bedre, dog er Grunden iche saaledis at mand kand vente andet der af end Tøm/m/er stoche til Bonde Huus. Dom Kirchens Præste Boel i Bergen er benaadet med Een fierde Part i gaarden Rommereim og Hegernæs gandske eller med dend heele Gaard, til Rommereim er Skov v{M}ed hvilchen *opsidder kunde være hiulpen, om Gud end straffede Dem med Ilde

brand, men til Hægernes er ey andet end \til/ nødvendig Aarlig reparation, dog kand Mand iche Vente nogen fuldkom/m/en Vext af Skoven formedelst dend slette Grund. Een gaard Nore Qvinge er Dom Kirchens Capellaen benaadet med, dend kand hielpe sig selv til Aarlig gaards Reparation, men ey om Gud straffede med Ilde brand, Grunden er her som paa andre stæder, at mand ey kand Vente nogen fuldkom/m/en Vext. Kaars Kirchen i Bergen er beneficert med Søre Qvinge og Enestrand der \ved/ Fure Skov, som kand tienne til Opsiddernes Aarlig Reparation paa gaardene, Dog er Søre Qvinge lidet bedre i Skov end Enestrand. Grunden er her som paa andre for hen meldte stæder. Kaars Kirchens Cappellan er benaadet med Dend halve Deel udi gaarden Romereim, dens tilstand er for hen Mentionert. Dend Tyske Kirche i Bergen er benaadet med gaarden Haugsdahl, der ved voxer hisset og her Een Furre, som kand iche bruges til andet end Een spære i det høyeste, Grunden der som paa forrige stæder. Hospitalets Gaard i Bergen Molvig er lidet bedre end nest forige, men grunden Eens. Mielde Kirche er beneficert med gaarden Annaas der til er ey anden Skov end til \Bonde/ gaard og grun, grunden er lige som paa de andre stæder.

Restantzerne for Aar 1734 og denne Termins blev for Rætten lydeligen oplæst ingen giorde Indsigelse der imod des Aarsag forseylet, Rætten der efter op hævet.

1735: 244b

Extra Rætt.

A/nn/o 1735 dend 7de Maij blev efter Citantens Mons/ieu/r Gunder Fessers begiering Ved Fulmægtig S/igneu/r Jacob Preus d/en 20 Aprilis sidst afvigte for Arne Schibreds Ting paa gaarden Yttre Arne Grundet paa Høy ædle og Velbaarne Her/r Admiral og Stifts befalings Mand Her/r Ulrich Kaases Resolution af Dato 9de Aprilis tegnet paa Citantens Gunder Fessers Reqvisition Datert ligeledis d/en 9de Ejus dem og Aar 1735 Extra Rætt sat udi store Sandvigen Ved Bergen udi dend af Citanten Gunder Fesser indstæfnte Sag imod Samson Ellingsøn, der Ved stæfne maal af Dato 16 Martij sidst afvigte er indkaldet af S/igneu/r Gunder Fesser at liide Dom for 70 Rd 2 mrk og 10 sk,

Efter at Lau Rættes Mændene 1. Jørgen Danielsøn Jordahl, 2. Halsteen Olsøn Rødland, 3. Niels Rasmusøn Espeli, 4. Erich Andersøn Jordahl, 5. Johannes Johannissøn Rødland, 6. Ole Jørgensøn Selvigen, 7. Mons Johannissøn Lie, 8de Ole Magnesøn *Hellebache tillige med Bøyde Lænds Manden for Arne Schibreds Almue Velagte Peder Larsøn Arnetvedt fra Om Morgenen til Middags Tiid Klochen over Tolv paa det {de} Determinerede stæd udi store Sandvigen nemlig udi Christian Christophersøn Reebslagers Huus Sig hafde op holdet, {paa} \at/ der De kunde i følge Fogedens opnæfnelse og ordre til Dem d/en 20 Aprilis sidst afvigte administrere forbem/el/te Extra Rætt,

Og der hverchen nogen paa Citantens Vegne eller dend indstæfnte Samson Ellingsøns Vegne sig for Rætten andmeldte, lod dend satte Rætt 3de gange lydeligen

1735: 245

Raabe baade paa Citanten S/igneu/r Gunder Fesser og dend indstæfnte Samson Dahle, Men saa som efter forbem/el/te Tiids ophold ingen af Parterne sig indfand, erindrede Lau-Rætts Mændene og Læns Manden Dom/m/eren at Hand Vilde drage Omsorrig for Dem, at De maatte nyde betaling af Citanten .....(?) Gunder Fesser for Deris Reyse for tæring og Deris arbeydes bekostning *indhen seende Det er nu paa den tiid af Aaret de skal spade Deris Jord,

til sam/m/e at forrette haver De maatte Leye Folch i Deris fraværelse, thi dersom Citanten Gunder Fesser iche hafde forlangt Dem til denne Extra Rætt af Fogeden opnæfnt kunde De blevne hiem/m/e og taget Deris egen Forretning i agte, Hvilchet Dom/m/eren fandt for billigt, der fore lovede Lau-Rætts Mændene, at Han skulde giøre sin yderste fliid for, bem/el/te Lau-Rætts Mænd og Lænds Mand kunde blive fornøyde, eller(s) sagde Lau-Rætts Mændene at De kunde iche have Ringere for Deris umage tillige med Lænds-Manden end 1 Rd 4 mrk, begierede og der hos at Dom/m/eren ey Vilde levere De udi Rætten d/en 20 April sidst afvigt producerte Documenter fra sig før bem/el/te Penge Dem Rigtig blev betalt, ligeledis reserverede Dom/m/eren sig sin Prætention for sin opvartning paa stæden efter Forordningen,
Der paa blev Rætten igien op hævet, og Lau-Rættes Mændene Dimitterede at Gaae hiem igien til Deris Gaarder.

1735: 245b

Alenfit Schibred.

Anno 1735 d/en 10 Maij blev holdet Aastæds Rætt paa Gaarden Yttre Giervigen nærværende De af Kongl/ig Maj/este/ts Foget S/igneu/r Andreas Jesen opnæfnte Lau-Rætts Mænd. 1. Ole Nielsøn Herland, 2. Mons Nielsøn Store Oxe, 3. Knud Monsøn Hosdahl, 4. Niels Nielsøn Vatne, 5. Niels Stephensøn Seim, 6. Ole Halsteensøn Lille Oxe, 7. Iver Ringelsøn Store Oxe og 8de Lars Andersøn Søre Eiceland.
Hvor da efter at Rætten Var lyst og sadt i Guds og Deris Kongl/ig Maj/este/ts Høye Navn, samt Vedkom/m/ende til Lydighed og Ærbødighed imod Rætten formanede,
Der nest blev af Citanten Ole Frechau frem lagde Een skriftlig Stæfning af Dato 22 Aprilis A/nn/o 1735 Hvor efter Hand hafde indstæfnet Opsidderne paa gaarden Iisdahl, nemlig Ole, Magne, Hans og Knud at først høre Vidner angaaende Marche Skiæld imellem Gaarden Yttre Giervigen og Gaarden Iisdahl og reysende sig af de 2de Laxe Verper Iisdahls Opsiddere haver op tagen til Hvilche Citanten formeener, De ey haver Ræt til, i henseende det er paa Gaardens Giervigs Leyemaal, Hvilchen stæfning for Rætten lydeligen blev op læst, og er af følgende indhold. vide. vide.
Der nest fremstode Lænds-Mand Eiluf Mundahl og Lars Store Oxe og Ved Eed med oprachte Fingre efter Loven udsagde, at de med mere end 14 Dages Varsel til Denne Aasteds Rætt hafde indstæfnt Ole, Magne, Hans og Knud Opsidderne paa gaarden Iisdal, Hans Monstad og Jacob Nielsøn Capperdahl,
Opsiderne paa Gaarden Iisdahl Magne, Hans og Knud frem lagde Een stæfning imod Ole Frechau, som for Rætten lydeligen blev op læst og er datert Iisdahl d/en 25 April sidst afvigte, Hvilchen stæfning Ole Frechau tilstod at Være Ham saa ledis forkyndt, som op læst er, der nest

1735: 246

Lod Ole Frechau Ved Lænds Mand Anders Tvedten indføre, at Hand aldeelis iche er vitterligt, at hand i sin udstæde stæfning har angrebet Iisdahls Opsiddere i nogen slags Maade til fornærmelse, Men allene fastelig formeener, at Hand, Ole Frechau, er grundet i følge stefnemaalets formeld.
Citanten Ole Frechau begierede De indstæfnte Vidner forhørte efter stæfnemaalet, Hvor paa Eedens forchlaring for Vidnerne lydeligen blev oplæst og behørig formaning til Dem giordt

om at vagte sig for Meen Eed /: Mens dog ey strax taget udi Eed, førend De hafde været paa Aastæden og der giordt anviisning. Der efter fremstod det første Vidne

1. Ole Pedersøn boende paa Gaarden Fosse udi Herløe Skibred, tilstod Lovlig til denne Rætt at være stæfnt og udsagde: At da Hand Var liden ungefæhr 12 Aar gam/m/el, fiskede Vidnet med sin Fader under Iisdahls Land, og da hørte Vidnet at Opsiderne /: som dend tiid boede paa Yttre og Indre Giervigen, Mons, Aamund, Rasmus, og Opsidderne paa Iisdahl, Ole Simonsøn og Ole Hoversøn :/ fortalte hver andre at Marche skiellet imellem Iisdahl og Giervigen nemlig Yttre Giervigen, gich udi Diuvigen i Bechen, her paa sagde Vidnet at kand giøre Anviisning paa, ellers sagde dette Vidnet at Hand nu var over 66ti Aar.

2. Det andet Vidne Johannes Michelsøn 68te Aar gam/m/el tilstod lovlig at være stæfnt, og sagde at Hand for omtrent 30 Aar siger Tredeve Aar siden hørte at Børge Iisdahl /: hvis plads Magne Villumsøn Iisdahl nu beboer :/ haver sagt til Vidnet Selv at Marche skiel imellem Yttre Giervig og Iisdahl var i Diuvigen, eller i Bechen, og der ligger Een i Fieren /: meenende der ved Een stor steen, som der endnu ligger :/ Hand finder

1735: 246b

Vel Staldbrødere, Paa sam/m/e Steen sagde Vidnet at Hand vil giøre Anviisning.

3. Det 3die Vidne Peder Magnesøn Qvame udsagde: at Hand haver tient Ole Simonsøn og hørte ham sige at merchet imellem Iisdahl og Yttre Giervigen gich i Lille Viig, og op I Birchhaven, her paa kand Vidnet giøre Anvisning, som og til stod Lovlig at være stæfnet.

4. Det 4de Vidne Magdeli Ols Daatter boende paa gaarden Espe Tvedt udi Herløe Skibrede og haver til Egte Helje Johannissøn Skaffer ibidem, frem kom blev formaned om at vagte sig for Meen Eed og udsagde: at Han for 30ve Aar siden tiente paa gaarden Iisdahl hos Ole Simonsøn og naar Vidnet gich ud for at Malche Kiørene, da spurgte Ole Simonsøn Vidnet, hvor Kiørene gich, kunde det saa hende sig under tiden at Vidnet sagde Kiørene gich inden for Diuvigen, svarede Ole Simonsøn Vidnet, *var (vær) du iche bange, at Giervig Mændene skulle tage Støle Bytten fra Dig; Her paa sagde Vidnet at kand giøre anviisning hvor Kiørene Ginge.

5. 6. Det 5te Vidne Johannes Frechau udsagde tillige med det 6te Vidne Anders Hæsnæs, at de hafde hørt nogle ord af de 2de Opsiddere paa gaarden Yttre Giervigen, Men saa som bem/el/te 2de Opsiddere ere indstæfnte til at Vidne, kand de selv best giøre forchlaring der om det de haver talt, alt saa giøris ey nødig at antage det 5 og 6te Vidne til forhør.

7. Det 7de Vidne: Arne Eilufsøn boende paa Yttre Giervigen Vandt, at afg/aaen Mons Seim, som var Vidnes Eyere, {sagde til Vidnet} blev Vred paa \ham/ Een *gan (gang) fordi Hand hafde ladet Isdahls Mændene rive Rødder udi Yttre Giervigens *Hovge (Houge), der paa undskyldte Vidnet sig med at Hand ey vidste hvor Marche skielet var imellem Yttre Giervigen og Iisdahl, da svarede bem/el/te Mons Seim /: som Eyere til Yttre Giervigen :/ at Yttre Giervig Mændene Eyer norden om Hoven (Houen) Oxle, Vidnet spurgte Mons Seim

1735: 247

End Videre, hvor langt det var: der til svarede Mons Seim Eyere til Yttre Giervigen nord til garen, eller gierdet, paa alt dette kand Vidnet giøre Anviisning sagde Hand.

8. Det aattende Vidne, udsagde, nemlig Lars Børgesen Giervigen, at Hand iche Veed andet end hvad det forige Vidne Arne Eilufsøn Ham sagt haver, hvilchet er det sam/m/e, som Arne selv haver forchlaret.

Magne, Knud og Hans Opsidderne paa gaarden Iisdahl frem kom og begierede Vidner afhørte, som de hafde stæfnt imod Ole Frechau,

Citanten bem/el/te Ole Frechau svarede at hand iche af Opsidderne paa Iisdahl var stæfnt til at anhøre Contra Vidner, der for Hand ej fandt sig beføyet til nu strax at tage til Vedermæhle, dog efter Dom/m/erens persvation Vedtog Ole Frechau, for ej at opholde Sagen, at anhøre Iisdahls opsidderes Vidner; Der paa frem stod

Baste Aslachsøn Huus Mand i Iisdahls Støen, og udsagde, at afg/aaen Ole Hoversøn paa Iisdahl sagde til Vidnet Een gang hand var paa Baad med Ham {af} at Fiske, hvor da Vidnet spurgte Ham om hvor merchet gich imellem Giervigen og Iisdahl, der til Hand svarede i Lyse Vigen, saa langt eyer Vi udi Søen, og dette er 30 Aar siden disse ord passerte, her paa kand Vidnet giøre Anviisning.

Halvor Bastesøn Fische Sætter Vandt, at Hand er Svoger til Magne Villumsøn Iisdahl, saa ledis at Magne og Vidnet haver hver sin Søster, derfor erindrede Ole Frechau Rætten om Rætten Vilde antage Halvor Bastesøns Vidne imod Lovens Bydende siden Magne Iisdahls og Vidnet ere saa nær beslegtede.

Afsigt.

Rætten tillod Halvor Bastesøn at Vidne, Men ved endelig Dom i Sagen skal det blive observeret hvor Vidt Hans indsigende kand gielde.

1735: 247b

Dernest udsagde Vidnet Halvor Bastesøn at Hand haver tient Nii Aar paa Iisdahl hos Ole Hoversøn og Ole Simonsøn, og imidlertiid hørte Vidnet at Opsidderne paa Iisdahl nemlig Ole Hoversøn, Ole Simonsøn, og Jacob Olsøn talede indbyrdes, at merchet imellem Giervigen og Iisdal gich i Lyse Vigen og til Oxlen, og der imellem skulde findes steene til Merche skield, paa Lyse Vigen og Oxlen kand Vidnet noch giøre Anviisning paa sagde Hand, men ey paa steenene.

Anders Jacobsøn Iisdahl boende paa Erstad udsagde ord til andet lige som nest forige Vidne, men sagde at Hand ey kand giøre Anviisning paa Steenene.

Ole Johannesøn *Alvor (Alvær), udsagde at for Sex Aar siden haver afg/aaen Ole Simonsøn *sagde (sagd) til Ham at merchet imellem Iisdahl og Giervigen gich i Løse Vigen og i Oxlen, her paa sagde Vidnet at vild giøre Anviisning.

Niels Andersøn Sellevold udsagde at da Hand var Een Dreng tiente Hand Ole Simonsøn paa Iisdahl, som er nu 20 Aar siden, da hørte Vidnet at granderne sagde imellem sig at Merchet gich imellem Iisdahl og Giervigen over Oxlen udi Een liden Viig Noren i Kluppestøen, her paa sagde Hand Vidnet, at Hand ey kand giøre Anviisning der paa.

Børge Jonsøn Qvamme Søskende barn til Magne Villumsøn paa Iisdahl Vandt, at Hand var Een gang paa Baad med sin Fader, da Viiste Hans Fader Ham Een Viig Nor i Kluppestød, sigende der hos, der siges at være Merchet i mellem Iisdahl og Giervigen. Her paa kand Vidnet giøre Anviisning.

Formedelst det var for silde i Aften at tage Marche skiællet i Øyesiufn blev det opsat til om Gud vil i Morgen Klochen Syv slet, da vedkom/m/ende Vidner og Parter haver at møde.

Lændsmanden for Herløe Skibred Velagte Anders Tvedt blev med Jacob

1735: 248

Nielsøn Capperdahl, Rasmus Monsøn Seim og Ole Spurcheland saaledes for Eenet.

Eftersom Ole Halvorsøn Frechau haver fundet Sig foraarsaget at begynde Een Procæs med Opsidderne paa gaarden Iisdahl, fordi de haver optaget tvende Laxe Vaager Ved gaardens

Yttre Giervigs Land ham u-afvidende eller uspurgt, Som Eyer for dend halve Gaard Yttre Giervig, {Saa} Og Vi efter skrevne Jacob Nielsøn Kapperdahl, Rasmus Monsøn Seim og Ole Spurcheland \ere/ Eyere for dend Anden halve Part udi gaarden Yttre Giervigen, i Alenfit Skibred beliggende, Da haver Vi overdraget Voris Deel udi Sam/m/e gaard begyndte Proces af Ole Frechau imod Iisdahls opsiddere til Lænds Manden for Herløe Skibred Ander(s) Tvedt med forliis og gevindst hvad Søe kandten og Fiskeriet er angaaende, Men allene Vil have os forbeholden hvad Gaarden Yttre Giervigs inden og uden gierds er og af alders Tiid har været eyende og tilhørende til Lands fra Fields til fiere de 2de nu omtvistede Laxe Vaager undtagen til Liøse Vigen.

Dend 11te Maij forføjede Sorenskriveren sig tillige med Lau-Rætten at tage Aastederne udi Øyesiufn nerværende Citanten Ole Frechau og af Contraparterne Magne, Hans og Knud {og} Iisdahl, Men paa Ole Iisdahls vegne Knud Tvedten, og efter at det var skeed, skulde Vidnerne tages udi Eed, Men før det skeede tilspurgte Rætten Parterne, om de ey i Mindelighed kunde forliiges, paa det ald Misforstaaelse, U-Eenighed og Vidløbtig Proces i Mindelighed kunde forEenis, og Supprimeris,

Endelig efter Lang Dispute imellem Parterne blev Parterne, nemlig Ole Frechau og de Andre Yttre Giervigens Eyere saa ledis foreenede at Yttre Giervigens Eyere og Iisdahls Eyere saa Vidt Søe kanten angaaer fra Iisdahls Støen og til Giervigs Vaagen skal fiske med Hin Anden til fællis hvad {hellers} \enten/ det er Lax eller Anden fisk, Der ved kand falde

1735: 248b

Hver efter sin Jorde Part, Hvad fæe bedet angaaer da bliver det ligesom det fra Gam/m/el Tiid været haver,

Processens bekostning Var saaledis aftalt imellem Parterne at skulde betalis, Iisdahls Mændene Magne Villumsøn, Knud Pedersøn, Hans Larsøn og Ole Erichsøn der til ichun skulde betale Een Rixdaler og 2 mrk, Det Øvrige skulde Lænds Mand Anders Tvedten og Ole Frechau erstatte af Omkostningerne.

Der nest blev efter forordningen Omkostningerne *Speciferet.

1. Sorenskriverens fortæring paa Reysen til stæden		4 mrk
2. Første Dags forretning	2 rd	
3. Anden Dags forretning	1 rd	
4. Fortæring paa Reysen fra stædet:		4 mrk
5. Lænds Manden		3 mrk
6. Lau Rætten	2 rd	4 mrk
	---	---
Tilsam/m/en	7 rd	3 mrk

Sam/m/e indgaaede af Parterne Forliig bekræftes og stadfæstes af Rætten i alle Maader, og skal saa hvad der \er/ skrevet og talt imellem Parterne iche kom/m/e nogen af dem til Æres forkleynelse, men slige ord og skrift som utalte, Døde og Magtes løse, Dersom nogen af Dem efter dags faaer udi Sinde at bryde dette Godvillig indgaaede Forliig, da skal dend eller De som der til er aarsag først uden ald exception bøde til de fattige 10 Laad Sølv, der nest straffes efter Loven og *der (den) Kongl/ig Maj/este/ts Aller naadigste Forordninger, Hvor Ved da denne Proces paa alle sider blev op hævet.

Extra Rætt.

Anno 1735 d/en 13 Maij blev efter Høy ædle og Velbaarne Her/r Admirals Stifts-Befalings Mands Kaases ordre af Dato 6te Aprilis sidst afvigte holdet Extra \Rætt/ paa Ting stædet Frechau angaaende Anders Jacobsøn paa

1735: 249

gaarden Follesøen, som skal have besvangret sin Hustroes halv Søster Datter navnlig Malene Jens Daatter nærværende Bøyde Lænds Manden Anders Tvedten, De opnæfnte Lau-Rætts Mænd 1. Arne Nielsøn Refschaar, 2. Iver Nielsøn Hopland, 3. Ole Olsøn Gaustad, 4. Johannes Monsøn Frechau, 5. Bryling Ellingsøn Miotvedt, 6. Anders Nielsøn Aadland, 7. Michel Nielsøn Molleklef og 8de Anders Halsteensøn Hestnæs,

Hvor da efter at Rætten var lyst udi Guds og Deris Kongl/ig Maj/este/ts Høye Navn samt Een hver til Lydighed og Ædbødighed imod Rætten formaned.

Der nest blev af Lænds-Manden Anders Tvedten frem lagd Een stæfning under Fogedens S/igneu/r Andreas Jesens Haand Datert Bergen d/en 15de April A/nn/o 1735, som for Rætten Lydeligen blev oplæst og er af følgende indhold: vide stæfne maalet.

Hvilchet kald og Varsel Skaferne Niels Vollou og Helje Espetvedt Ved Eed med oprachte Fingre efter Loven afhiemlede at have forkyndt for mere end 14 Dages Tiid;

De 2de Delinqventer Anders Jacobsøn Follesøen og Malene Jens Daatter bleve leedige og Løse for Rætten frem stillede, Hvor paa af Rætten først blev til Malene Jens Daatter giord følgende Spørgsmaalen. 1. Hvor gam/m/el Hon er? *Rs (Responderede = svarte. Seinare skrive berre som Rs) To og Tiuve Aar; 2det Om Hun haver været til Alters? Der til Hun svarede Ja. 3. Hvad er det Børns nafn, Du haver paa Din Arm? Rs Barnet er Hendes eget Barn, Og dets Nafn er Karen; 4de Hvem er Fader til det Barn? Rs ingen anden uden Anders Jacobsøn, som tillige med Malene Jens Daatter her for Rætten staaer. 5te Hvor gam/m/el er bem/el/te Barn Karen? Rs det er fød 14 Dage for Juule Helligt sidst afvigte. 6te Sp/ørgsmaal Hvor giorde Hun Barsel? Rs: Paa Een gaard kaldes Troevaagen, hos Een Mand Ved navn Michel udi EvenVigs

1735: 249b

Præste gield. 7de Sp! Naar gich Hon af sin Tienniste paa Follesøen? Rs 6 Uger for Michels Dag sidst afvigte, da gich Hun af sin Tienniste paa Follesøen til Byen Bergen, var Ichun 2de Tiner udi Bergen, der fra *udsigerinden (av hokjønn som "udsiger"/forklarer) Malene Jens Daatter fulgtes med Een Ostre Mand til Salhuus, var da udi Salhuus 8te Dage. der fra fulgtes Hon med bem/el/te Michel boende paa gaarden Traavaagen udi Sogn, var hos Han, som for hen er forchlaret til Hon giorde Barsel, bem/el/te Michels Kone og Een anden gam/m/el Kone var hos udsigerinden da Hon giorde Barsel, som var Jorde Moder, 8de Hvor blev Hendes Barn Døbt og af Hvem? Rs Hendes Barn blev Een Løverdag *Dag døbt udi Evenvigs Kirche af det stæds Præst; 9de Naar Hon blev arrestert? Rs 8te eller 14 Dage efter Malene Jens Daatter hafde giordt Barsel kom strax dets stæds Lænds Mand navnlig Anders og sadte Vagt over Hende, Hvilchen Vagt Continuerede indtil Juule-aften, fra dend Tiid og til Hun her udi Fogederiet blev indbragt var iche vagt over Hende, men siden Hon her i Fogederiet blev indbragt haver Hon stedse været under vagt. 10de Hvor længe Malene Jens Daatter tiente paa Follesøen før Hon af Anders Jacobsøn blev besvangret, Rs Tre Aar. 11de Om Anders Jacobsøn befalede Malene Jens Daatter, da Hand fornam at Hun lavede til Barsel ved Ham at Hon skulde reyse bort? Rs Ja Hand bad Hende reyse til Norland, og gav Hende ungefæhr 1 Rd til Reyse penge.

Dend første gang de hafde Omgiengelse sam/m/en nemlig de nu for Rætten staaende Malene Jens Daatter og Anders Jacobsøn var i Floeren paa Follesøen. Anders Jacobsøn

Follesøen til stod for Rætten at Hand var Fader til Malene Jens Daatters Barn og at Han Hende hafde besvangret, for det øvrige til stod Hand, Anders Jacobsøn, alt hvad

1735: 250

Malene Jens Daatter her for Rætten hafde forchlared, undtagen, at dend Rixdr Hand, Anders Jacobsøn, gav Hende Malene Jens Daatter, var iche fordi Hon skulle reyse bort, men fordi Hun hafde tient Ham, til stod ellers at Hand hafde sin Kone Malene Tørres Datter i live og at Han er 29 Aar gam/m/el.

Der nest blev Eedens forchlaring for Vedkom/m/ende Vidner Lydeligen op læst og behørig formaning til Dem giord om at vagte sig for Meen Eed, Hvor \da/ frem stod det første Vidne

1. Tørres \Andersøn/ Follesøen, aflagde sin Eed med oprachte Fingre efter Loven og udsagde at dend indstæfnte \og arresterede/ Anders Jacobsøns Kone Malene Tørres Daatter er Søster til dend ligeledis indstæfnte og arresterte Malene Jens Daatters Moder navnlig Britte Tørres Daatter, Dog saa ledis at Vidnet Tørres Andersøn Follessøen haver auvlet Malene Tørres Daatter og Britte Tørres Daatter med 2de Koner, alt saa er Malene Jens Daatter Anders Jacobsøn Follesøens Kones halv Søster Daatter.

2. Det andet Vidne Anders Tørresøn frem stod aflagde sin Eed med oprachte Fingre efter Loven og udsagde, at Hand er \fuld/ Broder til Anders Jacobsøn Follesøens Kone Malene Tørres Daatter og halv Broder til Dend arresterte Malene Jens Daatters Moder Britte Tørres \ D/aa/tt/e/r / der for er Ham meget Vel bevist at Anders Jacobsøn Follesøens Hustroe Malene Tørres Daatter og Malene Jens Daatters Moder ichun ere halv Søskende.

(3. 4. 5.) Det 3die Vidne Jens Pedersen Delinqventindens Malene Jens Daatters Fader, Det 4de og 5te Vidne Anders og Mogens Peder Sønner Fader brødre til Delinqventinden Malene Jens Daatter blev frem kaldede, formanede at vagte sig for Meen Eed og udsagde, Alle 3de Een stem/m/ende at dend arresterte Anders Jacobsøn Follessøens Huustroe Malene Tørres Daatter og

1735: 250b

Dend ligeledis arresterte Malene Jens Daatters Moder Britte Tørres Daatter ichun ere halv Søstre, saaledis at de haver Fader Sam/m/en, men iche Moder.

Efterat Delinqventerne Malene Jens Daatter og Anders Jacobsøn Follessøen frivillig for Rætten hafde giord Deris bekiendelse, og Vidnerne i Deris nerværelse Eedeligen vare afhørte, Tilspurgte Rætten Dem om De noget videre hafde udi Sagen at sige eller indvende, Hvor til De begge hver for sig svarede ney; Men ichun forlangede Dom, der for af os Samtlig blev kiendt og Dømt, som følger.

Dom.

Deris Kongl/ig Maj/este/ts Aller naadigste Lov befaler, at Een Mand skal holde sig lige saa vel fra sin Hustroes Slægt, som fra sine Egne Slægtninge, og Een Qvinde skal holde Sig lige saa vel fra sin Mands Slægt som sine Egne Slægtninge. Denne Lovens Befaling haver iche disse Lovligen her for Rætten indstæfnte 2de Delinqventer, Malene Jens Daatter og Anders Jacobsøn Follessøen efter levet; Thi Anders Jacobsøn Follesøen der haver sin Egte Kone levende tilstaaer selv her for Rætten at hand haver Krænchet sin Hustroes halv Søster Daatter navnlig Malene Jens Daatter og at Hun ved Ham haver faaet det Pige barn Hun staaer her med for Rætten, Sam/m/e bekiendelse Haver Malene Jens Daatter og givet her for Rætten. De indstæfnte Vidner Tørres Andersøn, Anders Tørressøn, Jens, Anders og Mogens Pedersønner der for uden Eedelig forchlarer, at Delinqventindens Malene Jens Daatters endnu levende Moder og Delinqventens {lige ledis i Live værende} Anders Jacobsøn Follessøens Ligeledis I live værende Hustroe ere halv Søskinde, saaledis, at De haver Fader Sam/m/en, Men iche

Moder, alt saa erfahres at Malene Jens Daatter og Anders Jacobsøn Follesøen haver begaaet Blodskam som loven vil have Straffet; Hvor fore Vi

1735: 251

Samtlig efter Deris Kongl/ig Maj/este/ts Høy priiselige Lovs 6te Bogs 13 Capit/ul 14 Articul kiender for Rætt, at De indstæfnte Malene Jens Daatter og Anders Jacobsøn Follesøen sig Selv til Vel fortient Straf og andre lige-sindede til Skrech og afskye bør straffes paa Deris Liv:

Ligeledis efter Høy ædle og Velbaarne Her/r Stifts befalings Mand Kaases ordre blev fore tagen at examinere hvorledis Johannes Andersøn Røsland blev fundet Død i Søen under Schurtvedts Land, Der til at faae oplysning om, Var indstæfnt at Vidne Christopher Olsøn og Niels Knudsøn paa gaarden Vigebøe, Ole Nielsøn Røsland, Hans Kone Britte Ols Datter, Mons Larsøn Rysland, Hans Kone Britte Michels Daatter, Peder Christensøn Schurtvedt, og {Andersøn} Ole Andersøn Schurtvedt. Til at anhøre for bem/el/te Vidner Var lovlig indstæfnte Den afdøde Johannes Andersøn Røslands Enche Dordi Christians Daatter, Dend afdødis Sønner Ole og Johannes, dend afdødis Svogere Thomas Christiansøn Hatten, Siur Zachariæsøn Sture, Albreth Eliæsøn ibid/em Mons Johannissøn Eicheland, Dend afdødis Broder Peder Andersøn Iiden.

De ind stæfnte Parter og Vidner mødte for Rætten til staaende Lovligen at være stæfnede. Thi blev Eedens forchlaring for Vidnerne lydeligen oplæst og behørig formaning til Dem samtlig giordt om at vagte sig for Meen Eed, hvor paa frem stod det første Vidne

1. Christopher Olsøn Vigebøe aflagde sin Eed med oprachte Fingre efter Loven og udsagde at Hand haver kiendt dend udi Søen Ved Schurtvedt død fundne Johannis Andersøn fuldkom/m/en udi 40 Aar talede med Ham Dagen for SchiertorsDag sidst afvigte fornam dend tiid iche andet end Hand io var Ved lige saa god forstand som Hand altiid haver været, siden spurgte Vidnet iche noget til dend af døde Johannes Andersøn før Hand blev fundet død udi Søen, da Vidnet *da Vidnet* Var med at slaae Een Kiste sam/m/e til Hans Legeme og tog Ham, Johannes Andersøn op af Søen

1735: 251b

Lagde Ham i bem/el/te Kiiste og satte Ham i det Nøst Hand endnu staaer, og da Hand blev optagen, hafde Han Een Hals Klud Sam/m/en om Hovet, veed ellers at Johannes Andersøn har levet skichelig her i verden, med alle Mennisker og med sin Hustroe, som Een ærlig mand søm/m/er og anstaaer;

2. Det andet Vidne Niels Knudsøn aflagde sin Eed efter Loven og Vandt: at Hand haver kiendt afg/aaen Johannes Andersøn Een Sex Aars tiid, da bem/el/te Johannes Andersøn altiid haver været Een skichelig Mand, Vidnet Ved og at bem/el/te Johannes Andersøn ungefæhr 4 uger for Mariee Bebudelses Dag sidst afvigte kom i Disput med nogle om Een tom Sæch og Een Sliibe Steen, som Hand at have taget blev beskyldt for, Men Johannis Andersøn blev ey over beviist den forseelse at have begaaet, hvor udover Johannes Andersøn siden Hand saaledis blev beskyldt stedse gich hen i Vanchel modighed, og paa-anchede stedse at Han saa uskyldig blev beskyldt, Hvad \ellers/ Johannes Andersøns levnet er angaaende, da siger Hand at Hand stedse har levet med Hans Hustroe i Samdrægtighed.

3. Det 3de Vidne Ole Nielsøn Rysland aflagde sin Eed og udsagde, at Hand Veed iche andet end Afg/aaen Johannes Andersøn io har levet og Var i sin Omgiengelse med alle, som Een skichelig Mand egner og sømmer. og levede udi Skichelighed med sin Hustroe.

4. Det 4de Vidne Britte Ols D/aa/tt/e/r nest forige Vidnes Hustroe vandt ved Eed efter Loven om Johannes Andersøn lige som Hendis Mand.

5. Det 5te Vidne Mons Larsøn Rysland udsagde ved Eed efter Loven at Hand haver kiendt afg/aaen Johannes Andersøn over Sexten Aar, og at Hand stedse leve(de) med sin Hustroe og Grander, som Een skichelig og ærlig Mand, Videre var hverchen dette Vidne eller nest forige iche bevidst.

6. Det 6 Vidne Britte Michels Daatter giorde sam/m/e forchlaring om Johannes Andersøn Ved Eed, som nest forige.

7. Det 7de Vidne

1735: 252

Peder Christensøn Schurtvedt vandt ved Eed at Han har kiendt afg/aaen Johannes Andersøn over 40 Aar, og i dend Tiid kand Hand sige at Johannes Andersøn altiid har været Een skichelig Mand, Videre Vidste det Vidne iche at giøre forchlaring om.

8. Det 8de Vidne Giorde forchlaring Ved Eed at han ungefæhr 4re Aar har kiendt afg/aaen Johannes Andersøn og dend Tiid haver hand Johannes Andersøn stedse Corportert sig, som skichelig hør og bør.

Der {nest} nest blev oplæst dend Siufns Forretning som blev giordt paa afg/aaen Johannis Andersøns Legome, Hvilchen Siufns Mændene Niels Valle og Hover Mælland efter Fogedens ordre d/en 15 Aprilis sidst afvigte hafde fuldført, Sam/m/e bem/el/te 2de Mænd Ved Eed med oprachte Fingre efter Loven tilstode at have forrettet tillige med Lænds Manden Anders Tvedten saa ledis, som bem/el/te forretning indeholder og udviiser. lydende ord til andet, som følger vid: for:

Endelig blev Præstens Velærværdige Her/r Hans Mejers Attest for Rætten oplæst, sam/m/e er Datert Mangers Præste gaard d/en 17 April A/nn/o 1735 og befattet Som følger.

Dend afdøde{s} Johannes Andersøns Enche og Arvinger hafde iche noget Lovligt imod Vidnerne at indvende eller noget at frem føre, som Rætten kunde reflectere paa, Hvor fore af os Samtlig blev kiendt, som følger.

Dom.

Vidnerne forchlarer iche at Johannes Andersøn, der er fundet død Ved Søen under Schurtvedt Land enten af Raserie eller af Tungsindighed haver Været obeulet, Da efterdi Hand er funden med Een Hvid Dug om Øynene og søgte afveye saa langt fra sin gaard, maa mand fastelig slutte at Hand haver med Villie saa ledis selv bundet

1735: 252b

For sine Øyne, paa det Han haver tænch at døden iche skulde falde Ham saa haard eller forskrechelig, som ellers, Hvor for Vi iche kand skiønne Anderledis end at Hand med fri Villie sig selv haver nedstyrtet udi Søen.

Alt saa kiender Vi samtlig for Rætt, at Johannes Andersøns Legome til skrech og afskye for andre ey bør begravis udi Kirchen eller paa Kirche gaarden, og Hans hovet Lod Være forbrudt, som Loven pag/ina 926 Art/icul 21 Dicterer.

Anno 1735 d/en 17 Maij Blev efter Høy ædle og Velbaarne Her/r Admirals og Stifts Befalings [Mand] Kaases Resolution af Dato 14 Januarij hujus Anni tegnet paa Velædle Her/r Commerce Assessoris Johan Lavsøns Reqvisition af 8de Ejus dem taget Besigtelse paa Herløe Kirche nærværende De der til af Kongl/ig Maj/este/ts Foget S/igneu/r Andreas Jesen

/: der ey selv var til stæde, formedelst andet forfald som Hand Velædle Her/r Ass/esso/r Lausøn Ved skrivelse af Dato (ope rum) hafde givet til kiende :/ opnæfnte Lau Rætts Mænd, 1. Arne Nielsøn Refschaar, 2. Iver Nielsøn Hopland, 3. Niels Hansøn Siurdahl, 4. Michel Nielsøn Molleklef, 5. Anders Halsteensøn Hestnæs, og 6. Niels Michelsøn Volle, Sam/m/e Tiid Var Velædle og Velb/aa/r/ne/ Her/r Commerce Ass/esso/r Johan Lausøn Selv til stæde og af Dend Meenige Almue udi Herløe Sogn var til stæde Christopher Olsøn og Niels Knudsøn paa gaarden Vigebøe, Peder Christensøn og Ole Andersøn begge paa gaarden Schurtved, Gunder Olsøn, Knud Jonæsøn Schielanger, Lars Jacobsøn og Erich Michelsøn Ibidem, af gaardens Huusebøes opsiddere, Niels Jonsøn, Rasmus Olsøn og Villum Knudsøn; De opnæfnte Lau-Rætts Mænd ere af Hamers Præste gield og Mælands Sogn.

Her efter blev først op læst Høy ædle og Velbaarne Her/r Admirals og Stifts befalings Mand

1735: 253

Kaases Resolution tillige med Her/r Ass/esso/r Lousøns Reigning og Reqvisition Et efter andet saaledis lydende.

Der nest blev dend nærværende Almue tilspurgt om de noget imod Reigningen hafde at sige, der til De svarede: at De iche imod Reparationen hafde at sige, thi de vare Vel Vidende at Reparationen Virchelig Var skeed, og hvad der \er/ opført at skal være udgiven for Træværchet, Tiæren Kiørsel og Andet Var efter billighed og Som det ordinaire Koster, Men Hvad Materialier af Kalch og Steene angaaer kand de ey give noget fuldkom/m/en Svar efter som de fleste af Almuen her I Sognet ey Ved denne Forretning er nærværende, eller Vil disse faae som nu ere til stæde gierne betale lige det sam/m/e, som de fraværende af Almuen til kom/m/er at betale, Dog var denne nu her til stæde værende \Almue/ af De Tancher, at De ey burde betale Kalchen, som til Kirchens reparation var andvendt, ey heller Steenene, som til Kirchens Muur er bleven emplodet (Employere = bruke, anvende),

Velædle Ass/esso/r Johan Lausøn der haver været foraarsaget af Høy og Vel Ædle Her/r Admiral og Stifts Befalings [Mand] at begiere for indførte Resolution, i henseende Almuen ej i Mindelighed haver vildet efter leve forbem/el/te Resolution begierede denne forretning sluttet u-agtet dend Øvrige af Almuen /: som for 3de Ugers Tiid af Prædiche stolen Var advaret til i dag at møde, Hvilchet de faae af Almuen nu nærværende tilstod var skeed :/ ej var til stæde og at Omkostningerne, som paa denne besigtelsis forretning er anvendt, maatte Specificeris, at bem/el/te Omkostning tillige med det Andet Ved Fogeden paa Almuen kunde blive repartert, alt saa bliver her Omkostninger i følge Forordningen Specificert saaledis.

Sorenskriverens Reyse til stæden første Dags Fortæring		4 mrk	
Dagens forretning	3 rd		

1735: 253b

Fortæring paa Reysen fra stæden		4 mrk	
Forretningens beskrivelse		4 mrk	
Dens Forseyling		1 mrk	4 sk
Fogeden at opnæfne Mændene	1 rd		
Lænds Manden		2 mrk	
De Sex Lau Rætts Mænd	1 rd		
Papier til denne forretning		1 mrk	8 sk
Skyds fra og til stæden. 6 Miile	1 rd	3 mrk	
	---	---	---
Tilsam/m/en	9 rd	1 mrk	12 sk

Endelig begierede Her/r Ass/esso/r Lovsøn forretningen beskreven, som bevilget blev.

Anno 1735 d/en 8de Junij efter Høy ædle og Velbaarne Her/r Admirals og Stifts befalings Mand Kaases Resolution af Dato 21de Aprilis sidst afvigte udvirchet af Mad/a/me Anna Sophia S/a/l/ig Blumgrens blev holdet Extra Rætt{e} paa Gaarden Grytten nærværende De af Kongl/ig Maj/este/ts Foget S/igneu/r Andreas Jesen opnæfnte Lau-Rætts Mænd 1. Joen Hansøn Nerdahl, 2de Ole Rasmusøn Dahle, 3. Joen Hansøn Slengesolt, 4de Hans Hansøn Dahle, 5. Hans Joensøn Dahle, 6. Claus Hansøn Dahle, 7. Arne Rasmusøn Øvre ØstGulen, og 8de Jacob Olsøn Birchnæs,

Hvor da efter at Rætten var sadt udi dend Almægtige Guds og Vor Aller naadigste Konges Navn blev først oplæst Høy ædle og Velbaarne Her/r Admirals og Stifts befalings Mand Kaases Resolution egnet paa Mad/a/me Annæ Sophiæ S/a/l/ig/ Blumgrens Ydmyge Reqvisition, der lige ledis blev oplæst og er af følgende indhold. Der nest blev af Mons/ieu/r Johan Sommer paa Citantindens Mad/a/me Annæ Sophiæ S/a/l/ig/ Blumgrens producered Dend til i Dag ud tagne stæfning imod Her/r Matthias Stabel af Dato 29de Aprilis sidst [afvigt], Hvilchen ligeledis for Rætten blev oplæst Sam/m/e befatter I sig følgende.

Her/r Matthias Stabel var selv nærværende for Rætten og til stod Lovlig at være stæfnet.

Der efter blev op læst Et Kongl/ig Allernaadigste Rescript af Dato 7de Maij sidst afvigt, udstæd til Høy ædle og

1735: 254

Velbaarne Her/r Admiral og Stifts befalings Mand Ulrich Kaas og Hans Høyærværdighed Her/r Bischop Oluf Borneman af indhold at Her/r Matthias Stabel maa nyde den af Ham Bøxlede og Hans Moder tillagde Enche Gaard Grytten, saa længe Hand, som Cappellan pro persona udi Evenvigs Præstegiæld forbliver, og afg/aaen Her/r Florentz Blomgreens Efter latte Enche at anviises Hender Enche Sæde udi dend Præste Encherne for Hen assignerede gaard *Fuschethun imod at Cappellan Her/r Matthias Stabel eller Hans Moder Aarlig betaler Skat og Landskyld af det over blevne Brug udi gaarden Grytthen, der skal beløbe mere end Hvad Hon nu, som anden Enche i Kaldet aller naadigst er bevilget. med Videre original Rescriptet om formelder, der indeholder følgende.

Endelig blev i Rætte lagd et Indlæg af Citantinden Mad/a/me Anna Sophia S/a/l/ig/ Blumgreens selv under skrevet af denne Dags Dato, Hvor ved Hon aller underdanigst under kaster sig for bem/el/te Rescript /: der Hende i gaar fra Høy ædle og Velbaarne Her/r Stifts Amtmand Kaas blev tilsendt :/ og siger at i følge forbem/el/te Kongl/ig aller naadigste Rescript maa det for denne gang der ved forblive.

Her/r Matthias Stabel lod ved sin Huustroes Broder Søn Mons/ieu/r Jens Erichsøn á Møinichen til føre, det Hand reserverede sig sin Lovlige tiltale, saa vel for de i Reqvisitionen til Admiralen, som udi Stæfne maalet mod Ham brugte u-søm/m/elige expressioner og Beskyldninger, samt forbeholdt sig sin paa-anche for dend fornærmelse Hannem paa Hans Bøxlende Gaard Grythen er skeed, saa vel

1735: 254b

af Mad/a/me S/a/l/ig/ Blumgreens, som af Hans Velærværdighed Her/r Thomas Sommer, men dog paa det at Dom/m/eren tillige med alle Retskiønnende skulde see, det Hand iche tænchte at fortrøche Mad/a/me Blumgreens, og at Hand iche er Causa Litis, da vil Hand endnu, i hvor Liden føye Hand der til haver, saa vidt, som Mad/a/me Blumgreens angaaer til byde Hende Eenighed paa denne Maade, at Hun erchlærer sig Hendes forliig skal være stedse

og iche, som udi Hendes Indlæg under denne Dags Dato for denne gang allene, der nest at Hun erchlærer sig uden Bekostning for Her/r Stabel for denne Proces med videre være sig hvad være kand af denne Sag Dependerende inden Een vis Tiid og der med snariste at bort føre sine Bygninger og Tøm/m/er, men i Vidrig fald at Hon ey Vild indgaae og røddig giøre Hans Bøxlende Gaard Grythen bliver dette Hans tilbud af ingen Værdie, men Hand reserverer sig alle reservanda, Hvilche Hand des uden mod Her/r Sommer haver forbeholden.

Mons/ieu/r Sommer paa Citantindens Vegne refererede sig til Hendes indgivne indlæg.

Hvor Ved Da Sagen efter dette i Dag frem lagde stæfning og indlæg, Samt Dend Kongl/ig Aller naadigste Rescript ophævis.

Aastæds Rætt udi Herløe Schibred

Blev holdet paa Gaarden Hesdahl A/nn/o 1735 d/en 14 Junij nærværende De af Kongl/ig Maj/este/ts Foget S/igneu/r Andreas Jesen opnæfnte Lau-Rætts Mænd. 1. Christopher Vigebøe, 2de Hans Fløgsand, 3. Johannes Frechau, 4. Ole Gaustad, 5. Brynnild Miotvedt, 6te Johannes MolleKlef, 7de Ole Neredahle, og 8de Ole Frechau,

Hvor da efter at Rætten var Lyst og sadt udi {Guds} Guds og Deris Konglige Maj/este/ts Navn frem stod

1735: 255

Citanten Halsteen Johanissøn boende her paa Gaarden Hestdahl og *i frem lagde i Rætten Een stæfning imod Jens Olsøn boende her paa Sam/m/e Gaard angaaende Marche Schield med Videre stæfningen indeholder, Som for Rætten Lydeligen blev oplæst og er af følgende Indhold.

Hvilchet Kald og Varsel Diderich Andersøn boende paa Knappen og Helje Johansøn boende paa Espetvedt Ved Eed med oprachte fingre efter Loven afhiemlede at have lovlig med 14 Dages Varsel forkyndt saa Vel for Citato Jens Olsøn, som for De andre udi stæfningen navngivne.

Der nest frem stod Citantens Halsteen Johannissøns Contrapart Jens Olsøn givende til kiende at hand hafde ladet Contra stæfne Halsteen Johannissøn, fordi Hand, Halsteen, hafde slaget Høe baade om kring de nye og gamle Mercher, Der ere udi Marchen imellem Jens Olsøns og Halsteen Johannissøns Grund, her om at Vidne ere lige ledis indstæfnte Iver Hopland og Niels Volleu, der skal have hørt paa at Halsteen hafde bødet Jens Olsøn Høe til bage igien fordi Hand, Halsteen, hafde slaget paa Hans Jens Olsøns Grund,

Hvilchen Contra stæfning ligeledis Varsels Mændene fornæfnte Diderich Andersøn og Helje Espetvedt Ved Eed med oprachte Fingre efter Loven afhiemlede, at have forkyndt Halsteen Johannissøn og de 2de Vidner med mere end 14 dages Varsel.

Dernest blev alle indstæfnte Vidner frem kalde og Eeden for Dem af Lov bogen oplæst med formaning, de nu først skulde Vidne og udsige Deris Sandhed i denne Sag, saa ledis, som de, naar De paa Aastæden haver været og giordt Anviisning, agter med Een god Samvittighed Ved Eed at bekræfte: Hvor paa frem stod det første indstæfnte Vidne

1. Lænds Mand Anders Andersøn Tvedt og udsagde, at

1735: 255b

udi Høst sidst afvigte kom Citanten Halsteen Johansøn til Ham begierende at Hand tillige med Iver Hopland og Niels Vollou vilde følge med Citanten Halsteen Johannissøn til Hans gaard Hesdahl, Da De Samtlige fornæfnte Kom/m/e paa Hesdahls Bøe, Viiste Halsteen Dem

Et Stæd, hvor Marche steenene hafde først staaen fra Gam/m/el Tiid af, dernest Viiste Halsteen Dem Hvor Marche steene-[ne] vare Hen fløttede, saa Viiste og Halsteen Sam/m/e Tiid nogle Andre Stæder, som Hand meente Marche steenene Vare reent bort tagne fra, Der efter fulgtis Halsteen med dette Vidne Lænds Mand Anders Tvedten, Iver Hopland og Niels Vollou til Contra Citanten Jens Olsøn Hesdahl og spurgte Halsteen da Jens Olsøn, om Hand hafde fløttet dend Marche Steen, som Halsteen fandt sig fornermet Ved, Der til Jens Olsøn svarede Ja: Jeg haver fløttet Steenen, og skal endnu fløtte dend længere til Een Tue, som Jens Olsøn Vidste Vidnet udi Halsteens Eng, Halsteen spurgte end ydermere Jens Olsøn, om Hand hafde optaget de Marche Steene, der var borte eller Hand Vidste noget der af? Jens Olsøn svarede: Jeg haver baade optaget Dem og skal end nu optage flere og kaste bort. Vidnet sagde at Hand her paa Vilde giøre Anviisning.

2. Det andet Vidne Niels Michelsøn Vollau udsagde, efter at Hand var formanet saa ledis at Vidne, som Hand, naar Vi kommer fra Aastæden, agter at be-Eedige, Udi Høst sidst afvigte kom Halsteen Johannissøn til Vidnet, begierende Vidnet vilde følges med Ham til Lænds Manden Anders Tvedten, Som Vidnet og giorde, der efter fulgtes Lænds Manden, Iver Hopland og dette Vidne med Halsteen til hans Bøe, paa bem/el/te Bøe Viiste Halsteen Dem, dend Steen som efter Citantens sigende var fløttet, og hvor Den tilforne hafde staaet, og var det imellem det Stæd Citanten sagde bem/el/te Steen stod tilforn, og {da} dend \da/ sam/m/e Tiid stod ungefæhr halv tredie

1735: 256

Alen, Citanten Halsteen Viiste enda 3de steene Som Hand sagde ligeledis vare optagne og bort baarede, der efter fulgte De alle Tre Halsteen til Jens Olsøn, Hvor da *Halsteeen spurgte Jens Olsøn, om Hand hafde fløttet *om vudne* (omvundne/omtalte) største Steen, Jens Olsøn svarede Ja: sagde end ydermere, at hand hafde taget fire andre Steene op og bort baaret, efter som de ey der stode til nytte, og Hand, Jens Olsøn holdt det iche at være mere Værd, end at tage Een Span (Spon?) op, dend Jens Olsøn og op tog og bort kastede, udbrød end med flere ord saa ledis lydende: Jeg Vil optage dend store Steen, som staaer Søer, og fløtte dend endnu længere Søer i Tuen, der er Hans gamle Merche; Vidnerne Vilde saa gaae bort, Men Jens Olsøn kaldede Dem tilbage, sigende Sig at Vilde tale med Dem, og følge med Dem Søer paa Bøen, bad Halsteen og følge med, Da De Kom/m/e paa Bøen Viiste Jens Olsøn Vidnerne og Citanten Halsteen, hvor ledis Jens Olsøn hafde fløttet Steenen, først fra og Hvor Hand Steenen igien hafde sadt, i lige maade Viiste Jens Olsøn Dem Tuen hvor Hand Vilde have Steenen skulde staae, sagde der hos, at Hand ey {før} skulde aflade før Hand fich Steenen paa for berørte Stæd, Halsteen sagde der imod til Jens Olsøn, ieg ere iche for nøyet med at Du fløtter dend hvor Du Vil, Jens Olsøn svarede Du kand giøre hvad Du vil, Jeg tager flere af de nye Steene op, som ere nedsatte, og Kaster bort, Du har slaget saa Vel Høe om merche Steenene, som ieg, Jens Olsøn sagde Videre til Halsteen, at Hand vilde have Vidnerne skulde sætte Mercher medens De vare paa Stæden, saa vilde Jens Olsøn give Halsteen sin Haand at De ey skulde ryches, saa længe De levede, Vidnerne raade Dem begge til Forliig, Men Halsteen sagde til Jens Olsøn: Du haver Selv tilstaaet at Du haver taget Marche Steene op, og lover end nu at tage flere op, Der for kand ieg det iche giøre, Her paa lovede Vidnet at giøre anviisning. Sam/m/e

1735: 256b

Tiid dette Vidne var paa Bøen, Gich Jens Olsøn med Vidnet nor for det merche, Hand haver giort forchlaring om, til et andet Merche, da sagde Jens Olsøn til Halsteen her haver Du

slaget om kring, saa Vel som ieg, Der til Halsteen svarede; haver ieg slaget her om, saa haver ieg dog iche taget merche Steenene bort, som Du, Videre var dette Vidne iche bevidst.

3. Det 3die Vidne Iver Hopland blev og advaret at sige Sandhed, saaledis som Hand naar Vi har været paa Aastæden Ved Eed agter at bekræfte, der paa Hand Ord til andet Vandt lige som nest forige Vidne Niels Michelsøn Vollou, undtagen dette Vidne sagde at Jens Olsøn ey strax Vilde følge med Vidnerne og Halsteen ud paa Bøen, Videre var dette Vidne iche bevidst, men Sagde at kunde giøre Anviisning paa det der bør anviisis.

4. Det Fierde Vidne Anders Bastesøn Røesetter blev lige ledis formaned om at sige Sandhed og Vagte Sig for Meen-Eed, der nest udsagde Hand at Aar 1732 i Slottens Tiid kom Citanten Halsteen til Vidnet med begiering Vidnet Vilde gaae med Ham paa sin Bøe, da Vidnet der kom, var Jens Olsøn og til stæde, Hvor da Halsteen Viiste Vidnet baade hvor dend omtvistede Steen stod og hvor dend var optagen, paa sam/m/e Stæd bem/el/te Steen var optagen laae En Torv, som Var op skaaren af ded \stæd/, hvor Stenen igien var nedsat, Stæden hvor steenen Var fra \der/ dend stod og igien needsat var ungefæhr Een Fods længde, men Hvem der hafde fløttet Steenen Veed dette Vidne [ey?]. Videre er dette Vidne iche bevidst. Sagde ellers at kunde giøre Anviisning paa om vudne Stæd og Steen.

5. Det 5te Vidne Hans Andersøn Hesdahl blev og formanet om at Vagte sig for Meen Eed udsagde først ord til andet, som nest forige Vidne Anders Bastesøn Røesætter, Der nest forchlarede Hand, at nogle dage der efter kom Halsteen til Vidnet bedende Hand vilde kom/m/e ned paa Bøen, der Vidnet kom paa Bøen, Var Jens Olsøn der og til stæde, da begyndte De at maale {fra} med Et Snøre fra de gamle merche

1735: 257

Øst ved Lien til Væst imod Giæret, der paa bleve Steene nedsatte {Steene} efter Snøret og de gamle Steene, fra dette om vudne Stæd Gich De Søer paa Bøen til et andet Merche, og begyndte saa Ved De gamle Steene at snøre Merchet Øst og Vest saa langt det merche varede eller rechte efter de gamle Steene, Da Viistes der fra dend Steen, der stod nest i Øster, at merchet Ville gaae paa Hæestenes Eng udi Kraag, men naar \de/ Snøret skulle gaae beent efter de Gamle Steene, Vidnet medst haver taget Kiende Tegn paa, da Viistes merchet at skulle gaae i dend nordeste Kille, efter dette maal med snøret var Jens Olsøn iche fornøyet af Aarsag Hand meente der gich for meget fra Han af Grunden, der paa satte Vidnet tillige med Lænds Manden Anders Tveten, Anders Røesetter, Hover Mæhland, Jens Olsøn og Citanten Halsteen sig een liden Stund need, eller Dvælede, saa Sagde Jens Olsøn Kom/m/e, Kom/m/e og gich need til dend Kraag, der var i Merchet, gav saa sin tilladelse til at dend {stad} Steen, som stod i Kraag, maatte fløttes lige ud i linie efter Snøret og de andre 2de gamle Steene; Endelig ginge De til det 3die merche nor vest paa Bøen nermest ved gaarden Hesdahls Huuser, begyndte der ligeledis at snøre, da gich der Et lidet støche efter Jens Olsøns og Halsteens eget sigende af Halsteens Grund til Jens Olsøn; Videre Veed Vidnet iche at erindre Sig, men sagde at kand giøre Anviisning paa det hand haver forchlaret.

Lænds Manden Anders Tvedten og Anders Røesætter Sagde at de ere og vidende om alt dett Hans Andersøn haver udsagt her for Rætten kand giøre Anviisning paa det sam/m/e, og be-Eedige, naaer skee skal.

Hvor efter forføyede Vi os til Aastæden at tage alting i Øyesiufn og lade Vidnerne giøre Anviisning.

1735: 257b

Efter at Aastæderne Vare tagen udi besigtelse og ald ting befandtis saaledis, som Vidnerne hafde forchlaret, blev efter afmaaling med Een Snor sadt Steene ned Søer paa grunden eller

Bøen, der nest paa Midstøchet af Gaarden og Endelig paa Halv-Teyen, Hvor med begge Parter Vare fornøyede nemlig \Contra/ Citanten Jens Olsøn og Citanten Halsteen Johannissøn, og Der paa gave Hver andre Deris Hænder Lovende her efter at Leve fredelige Skichelige, og Samdrægtige, som Ærlige og Christelige Grander egner og anstaaer, tilstaaende der hos at Hvilchen af Dem nemlig Halsteen eller Jens Olsøn, som først bryder dette forlig skal betale foruden Anden Vilchorlig Straf til Kongen 10 Laad Sølv og skal saa hvad der \er/ talt imellem Jens Olsøn og Halsteen af Vrede eller Hastighed iche kom/m/e nogen af Dem paa Deris Ærlige navn og Rygte til Ringeste forklæynelse, Men Være som utalt dødte og magtisløse.

Der nest Specificeris Omkostningerne efter Forordningen.

Sorenskriveren for sin Reyse til Stæden til fortæring		4 mrk	
Dagens forretning	2 rd		
Fortæring fra Stæden		4 mrk	
Skyds for Sorenskriveren fra og til Aasteeden	1 rd		
Stæfnings og forseylings Penge 2de gange	1 rd	4 mrk	8 sk
Vidner og Contra parter at stæfne		4 mrk	
Lau-Rætt Mændene for Deris Umage og Travallie	1 rd	4 mrk	
Fogeden at opnæfne Mændene	1 rd		
	---	---	---
	9 rd	2 mrk	8 sk

Sam/m/e Nii Rixdaler 2 mrk og 8 sk tilfindes Jens Olsøn at betale \til Halsteen/ alt inden 15 Dage under nam og execution, efter som Jens Olsøn Selv haver givet Aarsag til denne Proces, Dernest Confirmeris Det af Halsteen Johansøn og Jens Olsøn indgaaede Forliig udi alle sine ord og puncter, og er saa denne Sag ophævet.

1735: 258

In Nomine jesu.

Echanger.

Dend 19 Julij A/nn/o 1735 blev holdet Som/m/er Skatte og Sage Ting paa Ting Stædet Eide for Echanger Skibreds Almue nerværende Kongl/ig Maj/este/ts Foget S/igneu/r Andreas Jesen, Bøyde Lænds Manden Magne Eseim De Eedsvorne og opnæfnte Lau-Rætts-Mænd 1. Ole Eilufsøn Otterstad, 2. Erich Børesøn Otterstad, 3. Johannes Olsøn Otterstad, 4. Anders Nielsøn Eide, 5. Christen Siursøn Eide, 6. Ole Olsøn Yttre Eide, 7. for Simon Eilufsøn Numedal Anders Andersøn Totland, 8. for Rasmus Siursøn Øfre Herland Ole Johannisøn Toft med mere Ting søgende Almue,

Hvor da efter at Rætten Var sadt i Deris Kongl/ig Maj/este/ts Høye Nafn, alle til Lydighed og Skichelighed formanede, blev først Ting lyst

Deris Kongelig Maj/este/ts aller naadigste Placat: Angaaende Toldens forhøyelse paa Tox og andet raffineret Siucher samt Sirupen, som fra fremmede Stæder til Begge Rigerne indføris, og at alle Rættens Betienter u-Vægerligen skulle gaae Interessenterne udi De i Dend Kongl/ig Residentz Stad Kiøbenhaum Værende Siucher Rafinaderier til Haande udi alt hvis De til Deris Assistence maatte behøve og Der om Corresponderer, naar Siucher eller Sirup ey fra Kiøbenhauns Raffinaderier; men anden Stæds fra indføris, da skal der for hver pund Siucher

i stæden for 5 sk betalis 15 skilling Species, og for 100 p/und Sirup i stæden for 5 mrk skal betalis 15 mrk Species Datert Friderichsberg Slot d/en 25 April 1735.

Knud Larsøn Schaar og Johannes Nielsøn Egemoe

Som Formyndere for Johannes Knudsøns til faldne Arv efter sin Faders Fader afg/aaen Ole Knudsøn Sætre lod Her for Rætten opbyde bem/el/te Johannes Knudsøns Arv beløbende udi Reede Penge til dend Summa 14 Rixdr 2 mrk og 13 skilling, siger Fiorten Rixdaler To March og Tretten skilling Danske, Da om nogen skulde Være sindet sam/m/e Capital paa Rente at Antage og Laane, kand De sig hos Dennem indfinde paa Deris paa boende Gaarder, hvor

1735: 258b

For berørte Capital 14 Rd 2 mrk 13 skilling Danske staaer parat \for Dem/ som bem/el/te Capital imod til stræchelig forsichring og Lovlig Rente Vil Laane.

Schiøde udgivet af S/igneu/r Abraham Norman til Lars Erichsøn Neraas paa Padøen. Datert Bergen d/en 18 Maij A/nn/o 1735.

Schiøde udgivet af Stephen Nielsøn Hanistvedt, Lars Nielsøn Echanger og Lars Rasmusøn Lechnæs paa 18ten Marcher Smør og Nii kander [Malt] til Anders Olsøn Byseim udi gaarden Røe datert Eide Ting stæd for Echanger Skibred d/en 19 Julij A/nn/o 1735.

Der nest blev 3de gange lydeligen paa raabt om nogen til denne Rætt hafde indstæfnt Sager, Men som ingen Sig indfandt, Blev denne Termins restantzer oplæst og af Rætten til staaet, des Aarsag forseylede - og Rætten der efter op hævet.

In Nomine Jesu.

Hossanger Schibred.

Dend 20 Julij A/nn/o 1735 blev holdet Sommer Skatte og Sage Ting for Hossanger Skibreds Almue paa Ting stædet Hoshofde nærværende Bøyde Lænds-Manden Niels Hannistvedt De Eedsvorne og op næfnte Lau-Rætts Mænd 1. Ole Arnesøn Miøes, 2. Ole Nielsøn Miøes, 3. Jørgen Nielsøn Østhuus, 4. Johannes Knudsøn Tvedt, 5. udi Seuri Nore Møchings stæd var Magne Olsøn Nedre Kleppe, 6. Niels Olsøn Svennem, 7. Niels Olsøn Hole, og 8de Aamund Ellingsøn Østhuus med mere Ting søgende Almue

Og var da efter at Rætten var sadt i Deris Kongl/ig Maj/este/ts høye navn og alle til Lydighed og Ærbødighed imod Rætten formanede, blev først Ting lyst

Deris Kongelig Maj/este/ts Allernaadigste Placat som i gaard paa Fol/io 258 findes Extrahert.

Bøxel Sæddel udgiven af Joen Fielschaalnæs til Rasmus Olsøn paa To pund Smør udi Gaarden Gielvigen. Datert <L:> Hoshofde d/en 20de Julij A/nn/o 1735.

Schiøde udgiven af Ole Nielsøn Miøes og Aschild Joensøn Heldahl paa Kari Halvors Daatters Vegne til Niels Olsøn

1735: 259

Svennem paa 14 Marcher Smør og 8te Kander Malt udi gaarden Søre Byseim efter bem/el/te Skiødes indhold. Datert Hoshofde d/en 20 Julij A/nn/o 1735.

Dend 21 Julij blev Rætten igien sadt og som ingen Sager kom frem, blev for Rætten Denne Termins Restantze op læste og forseylede, der efter Rætten op hævet.

In Nomine Jesu.
Mielde Schibred.

Dend 22 Julij A/nn/o 1735 blev holdet Sommer Skatte og Sage Ting paa gaarden Vallestrand for Mielde Schibreds Almue Nerværende Kongl/ig Maj/este/ts Foget S/igneu/r Andreas Jesen Bøyde Lænds-Manden Johannes Ascheland De Eedsvorne og op næfnte Lau-Rætts Mænd 1. Brynild Mit Mielde, 2. Ole Olsøn *Valte (Vatle), 3. Mons Nielsøn Søre-Ascheland, 4. Johannes Nielsøn Ascheland, 5. Anders Johansøn Sundland, 6. Torsten Jensøn Vatle, 7. Ole Jensøn Vatle, og 8de Anders Olsøn Aaseim med mere Ting søgende Almue,

Hvor da efter at Rætten Var sadt udi Deris Kongl/ig Maj/este/ts Høye Navn og Vedkom/m/ende til Lydighed og Ærbødighed Rætten at beviise formanede blev først Ting lyst
Deris Kongl/ig Maj/este/ts Aller naadigste Placat som paa Fol/io 258 findes extrahert. der nest et

1. Schiøde udgivet af Arne Andersøn Schipli paa Een halv Løb Smør og Een Mæhle Malt udi gaarden Schierping til Her/r Gert Gelmuyden Datert Hougs Præste gaard d/en 17 Martij A/nn/o 1735.
2. Bøxel Sæddel udgiven af Ole Grimstad paa Atten Marcher Smør og Aatte Kander Malt til Halvor Johansøn Datert Vallestrand d/en 22 Julij A/nn/o 1735.
3. Odels Afstaaelse Brev paa dend odels Rætt Lænds Mand Johannes Ascheland haver til Sin Søsters Arve part /: navnlig Malene Johannis Daatter Helle :/ udi Gaarden Øvste Mielde efter Hans S/a/l/ig/ Fader. Datert Ascheland d/en 14 Julij A/nn/o 1735.

Obligation udgiven af Klocheren \Jørgen Acherberge/ til Hougs {vige} Præstegield paa Capital 60 Rixdr grov Courent Myndt, hvor for Hand til Sorenskriver Tønder haver pandt sat sit Huus staaende i Haus vogen (viigen?) med andre Hans nem-

1735: 259b

[lig] Jørgen Acherbergs udi bem/el/te obligation Specificerede Løsøre for bem/el/te Capital 60 Rd.

Dend 23 Julij blev Rætten igien sadt med sam/m/e Lau-Rætts Mænd.

Schiøde udgiven af Aschild Larsøn Daltvedt til Michel Joensøn paa Sex Marcher Smør og Sex Kander Malt udi gaarden Daltvedt. Datert Vallestrand d/en 22 Julij A/nn/o 1735.

Mons/ieu/r Zacharias Fæster lod Ved Lænds Manden Johannes Ascheland producere et Skriftlig Stæfne maal imod Klocheren udi Haugs Præste gield S/igneu/r Jørgen Acherberg af Dato Bergen dend 4de Julij A/nn/o 1735 Som for Rætten Lydeligen blev oplæst og er

angaaende Gaarden Hundham/m/er Mielde Kirche tilhørende som S/igneu/r Acherberg skal paa staae at {skal} bør følge og til kom/m/e Ham, af bem/el/te gaard at nyde Rættigheden og Herligheden med Videre original Stæfningen inde holder. end yder mere Vare ind varslede De 2de Opsiddere paa gaarden Hundhammer Gutorm Larsøn og Fabian Nielsøn Deris Landskylds Bøger i Rætten at anviise.

S/igneu/r Jørgen Achenberg og de 2de Opsiddere, Gutorm Larsøn samt Fabian Nielsøn mødte for Rætten til staaende Lovligen til Denne Rætt at være varslede.

Der nest blev af Lænds Manden Johannes Ascheland i Rætte lagt paa Citantens Vegne Et Indlæg, af Dato 20 Julij som for Rætten lydeligen blev op læst tillige med Et Kongl/ig Aller naadigst given Schiøde (til) Her/r Justitz Raad Christian Krag paa Kircherne i Haugs Præste gield af Dato Friderichsberg d/en 7de Augusti A/nn/o 1724 og Et Schiøde udgivet af Frue Justitz Raad Krag til Citanten Fæster paa bem/el/te Kircher af Dato 15 Martij A/nn/o 1734.

Dend indstæfnte Klocher Jørgen Acherberg mødte Selv som før er meldt og til stod at have oppe baaret Landskyld og 3die Tage af De 2de Her for Rætten mødende Opsiddere Gutorm Larsøn og Fabian Nielsøn siden hand blev Klocher til Haugs Præste gield, Hvilchet og forbem/el/te 2de Opsiddere til stode sig saaledis at

1735: 260

Forholde; Der efter begierede Mons/ieu/r Jørgen Acherberg Copie af Citantens producerte Indlæg og de 2de Skiøder samt Anstand udi Sagen at svare til neste Ting. som Rætten Ham bevilgede, Hvor Ved Sagen da beroer til bemeldte Tiid.

Efter som Ved 3de ganges lydelig paaraab ingen indfandt sig med Sager flere for Rætten, blev denne Termins Restantzer Lydeligen op læst uden ringeste indsigelse, der paa Rætten ophævet.

In Nomine Jesu!

Arne Schibred.

Dend 25 Julij A/nn/o 1735 blev holdet Sommer Skatte og Sage Ting for Arne Schibreds Almue paa gaarden Yttre Arne nærværende Kongl/ig Maj/este/ts Foget S/igneu/r Andreas Jesen, Bøyde Lænds Manden Peder Arnetvedt, De Eedsvorne og opnæfnte Lau-Rætts Mænd 1. udi Jørgen Jordahls Stæd{s} Var Magne Iversøn Bruraas, 2. Niels Rasmusøn Espeli, 3. Halsteen Olsøn Bouge, 4. Johannes Mogensøn Setterdahl, 5. Tørres Bastesøn Refschre, 6. Mogens Johannissøn Lie, 7. Ole Magnesøn Hetlebache og 8de Thomas Andersøn Hane. med mere Ting søgende Almue,

Hvor da efter at Rætten var sadt i Deris Kongl/ig Maj/este/ts Høye navn og alle til Lydighed samt Ærbødighed imod Rætten formanede blev først Ting lyst

Deris Kongelig Maj/este/ts Aller naadigste Placat som paa Fol/io 258 findes extrahert der nest

1. Schiøde udgivet af Anders Blindem og Ole Bastiansøn til Østen Steffensøn paa Een Part udi Gaarden Selvig Datert Bergen 18 Junij A/nn/o 1735.
2. Magni Schiøttes Kongl/ig Maj/este/ts Commerce Raads Hans udgivne Obligation af Dato 13 Julij A/nn/o 1726 udi Bergen til Her/r Niels Iversøn Leganger hvor for er pandt sadt, *hvor for er pandtsat,* gaardene Rødland af skyld 1 Løb Smør og 1 tønde Malt, samt gaarden Maarvigen, ligeledis af skyld 1 Løb Smør og 1 Tønde Malt for Capital To hundrede Rixdr Courent.

1735: 260b

3. Ditos udgivne Obligation til Her/r Gelmuyden eller Her/r Gert Gelmuyden, Hvor for er pandsat Gaarden Aastvedt Skyldende Aarlig 1 Løb Smør og 1 Tønde Malt, Sam/m/e Obligation er datert \Bergen/ d/en 6 Julij A/nn/o 1735 og lydende paa Capital 250 Rixdr.

4. Ludvig Rasmusøns udgifne Obligation til Gunder Fæsser datert Bergen d/en 23de Martij A/nn/o 1735 Hvor Ved er Pandsat Debitoris Reeberbane udi Store Sandvigen Bane Vey, med tilhørende Vaan huus, Spinde bor, thiere og Brøgger huus, Inventarium bestaaende imellem S/a/l/ig/ Claus Villumsøns Huus paa den Søndre side og Anna Bucholz Huus paa den Nordre side, tillige med Et Andet Huus imellem Rachel Vonsches (Vorsches) huus paa dend Syndre og Elling Ellingsøns Huus paa dend Nordre siide tillige med et i fiæren Staaende Nøst med Panner bedæchet for Capital 200 Rd.

5. Odels Løsnings Rætt til Gaardene Veaae, Bocchesteen, Kaasta, Helle, Stanghelle og Vaxdahl lod Velærværdige Her Verdige Her/r Jens Mariager, Commerce Raad Lyder Schultz og Johan Garman læse, Datert Bergen d/en 20 Julij A/nn/o 1735.

6. Mage Schifte Brev udgivet af Mad/a/me Magdalena S/a/l/ig/ De Fines til Ludvig Lem paa Hendis for hen tilhørende Part udi Gaarden Breedsteen skyldende Aarlig 12 merker Smør og 2 ½ Mæle Malt imod Lem tilhørende Part nemlig ½ Løb Smør i Gaarden Lofaas paa Lindaas Schibred, Datert Frosetter d/en 13 Junij A/nn/o 1735.

7. Eschild Lohmans begiering til Her/r Stadshauptmand Knud Gelmuyden med der paa bem/el/te Gelmuydens paa tegnede svar og Mad/a/me Johannæ Adlusiæ S/a/l/ig/ Kønings ligeledis paa tegnede Tilsagn af Dato 13 Aprilis 1735 Angaaende Zalhuus.

8. Bøxel Sæddel udgiven af Zacharias Fæster til Anders Nielsøn Helle paa Een Part udi Een Brudvigs Kirche tilhørende Kirche Teig kaldet beliggende imellem

1735: 261

Gaarden Olsnæs paa dend Syndre og Fougstad paa dend Nordre siide, for saa Vidt Høe Slætten og Smale Beitene Angaaer, men ey med Skoven sig uden Eyerens Tilladelse at befatte, Hvor fore Anders Nielsøn betaler dend Accorderede Leye Aarlig med 1 Rixdaler, Hvilchen Fæster, saa Vel som Bøxelen reserveris i frem tiiden at for høye eller formindske, Datert Hops gaard d/en 11 Maij 1735. Her Ved fulgte Een revers ey af nogen under skreven.

9. AfKald udgivet af Ole Knudsøn Eicheland og Mons Johannissøn paa gaarden Schaar til Jacob Johannissøn Sætre for dend arve part Dem kunde tilkom/m/e efter S/a/l/ig/ Britthe Johannis Daatter. Datert Yttre Arne dend 25 Julij A/nn/o 1735.

Dend 26 Julij nest efter blev Rætten igien sadt med Sam/m/e Lau-Rætts Mænd, der nest blev publicert et

10. Schiøde udgivet af Anders Blindem og Ole Bastiansøn til Halsteen Stephensøn paa Een Part udi gaarden Øvre Selvig. Datert Bergen d/en 18 Julij A/nn/o 1735.

Een Obligation udgiven af Samson Ellingsøn til Gunder Fæsser paa 53 Rixdaler blev levert i Rætten til at publiceris, Men, efter som dend burde været skrevet paa dend Sort Stemplet Papier, som Deris Kongl/ig Maj/este/ts Aller naadigste Forordning om stemplet Papier siger, efter Høyst bem/el/te Forordnings første Classe Angaaende Pandte Obligationer, og den var skrevet paa Stemplet Papier efter Høyst bem/el/te Forordnings Anden Classe, torde Rætten iche under staae sig tvert imod Dend Kongl/ig Forord/ning/ bem/el/te Obligation at publicere, Hvor for Deris Kongl/ig Maj/este/t og andre reserveris Deris Rætt efter Aller høyst forn/efn/te Papiers Forordning.

Einer Monsøn hafde ladet indstæfne Niels Nielsøn Værende hos sin Fader paa gaarden Helle Vidner at anhøre angaaende over fald paa Kirche baaden fra Stamnes Kirche og siden paa Landet, da Citanten kom fra Stamnæs Kirche Søndagen

1735: 261b

Efter Hellig Trefoldigheds Søndag, og efter Vidnernes udsigende Dom at liide saa Vel for bem/el/te Overfald, som Hellig Brøde tillige med at erstatte Denne for aarsagede Processis Omkostning,

Hvilchet Kald og Varsel Skafferne Thomas Seim og Thomas Andersøn Hane Ved Eed med oprachte Fingre efter Loven afhiemlede at have fo[r]kyndt for Niels Nielsøn i gaard 14 Dage paa Gaarden Helle og talede med Ham Selv,

Dend indstæfnte Niels Nielsøn mødte Selv for Rætten og tilstod Lovlig at være stæfnet;

Der paa blev Eedens forchlaring for Vidnerne lydeligen oplæst og behørig formaning til Dem giort om at Vagte sig for meen-Eed, frem stod saa det første Vidne

Siri Johans Daatter tiennende paa Helle hos Mons Monsøn.

Men før Sagen Ved Vidnerne blev her for Rætten \blev/ oplyst, tilbød Dend indstæfnte Niels Nielsøn at Hand udi Mindelighed Vilde afsone sin Forseelse, til bydende der hos strax at Vilde betale til afsoning 24 Rd og bød Citanten Einer Monsøn om Forladelse, efter Adskillige intersessioner af Almuen lod Citanten sig der med fornøye og Rætten i følge Loven sam/m/e Niels Nielsøns afsoning Consenterede, Med Condition at dersom Niels Nielsøn nogen tiid i Ringeste Maade gav andleedning til Klam/m/erie eller forøvede nogen insolentze imod Einer Monsøn, da skulde denne nu paa stæfnte Sag staae Niels Nielsøn Aaben for, og denne *afsogning og forliig i slig til fælde anseeis som u-giort, {og} u-skreven og iche Være af ringeste Kraft til Niels Nielsøns Befrielse, Hvor paa Einer Monsøn og Niels Nielsøn gave Hin andens Hænder, og bleve saa ledis her for Rætten forliigte, sam/m/e

1735: 262

Forliig bliver her ved i alle ord og puncter Confirmert af Rætten Med Formaning til Niels Nielsøn at Hand ind/en Sex Uger betaler de til budne Fire Tiuve Rixdr, Hvor af Citanten {Mons Olsøn} Einer Monsøn nyder Hvad Ham til kom/m/er og Deris Maj/este/ts det Øvrige. Ellers staaer Sagen Niels Aaben Ved stefning.

Udi Johannes Monsøn Sætre Dahls Stæd der vandt (som forklarte) blev tagen Michel Monsøn Songstad.

Opsiderne paa gaarden Vaxdahl nemlig Mons Monsøn, Ole Erichsøn, Mons Nielsøn, Lars Monsøn og Ørian Michelsøn indfandt sig for Rætten begierende at Deris nu Her for Rætten uden stæfne maal mødende Vidner Sergiant Lars Larsøn Houe, og Johannes Monsøn Sætredahl Ved Eed maatte udsige, Hvad dem er vidende angaaende Gaarden Vaxdahls \Broes/ Brøstfældighed,

Thi blev Eedens forchlaring for Vidnerne lydeligen oplæst og behørig formaning til Dem giordt om at Vagte Sig for Meen-Eed, Hvor paa frem stode uden Stæfne maal

Sergiant Lars Larsøn Houe staaende under Her/r Obriste Schlaenbusches Regiment Ved Liv-Compagniet og Johannes Monsøn Sætre\dahl/ af-lagde Deris Eed med oprachte Fingre efter Loven og udsagde: {at} Dem er meget Vel bevidst, at gaarden Vaxdahls Broe er nogle og 30 Alen Lang, nu gandske forraadnet og udi saa slet Tilstand, at der som bem/el/te Broe iche udi \Tiide/ bliver repareret, maa Gaarden Vaxdal gandske blive ruineret og øde

Thi Broen maa nødvendig holdes Ved Lige formedelst Vaxdahls Indbøe ligger paa dend Een[e] Siide af Broen og Dens udmarch tillige med dens liden Skov paa dend Anden siide, derfor Opsiddernes Qvæg daglig maa Der over Drives, og naar der skal hentes Skov til Opsiddernes Huus fornødenhed skal det ligeledis der over føris, Vidnerne ere og Vidende, at Tvende Gange er bem/el/te Vaxdahls Broe Ved Elve brudt

1735: 262b

Bleven ødelagt, og Een gang formedelst Dens Brødst fældighed faldt Een Soldat af Liv Compagniet med Hæst ned igiennem Broen, Som {sam/m/e Tiid} af Elven blev strax bort Tagen, Vidnerne Veed og fuld Vel: at udi dend liden Skov, som ligger til Vaxdahl findes iche saa danne Træer som til Vaxdahls Broes reparation reqvireris, og over Vaxdahls Elv er det umuelig nogen kand Vaade,

Dend Øvrige meenige nerværende Almue tilstode Eenstemmende disse 2de Vidners Deposition uden ringeste forandring.

Her \efter/ begierede Vaxdahls Opsiddere Tings Vidne, som Rætten Dem bevilgede.

Der nest blev 3de gange lydeligen raabt om nogen hafde flere Sager indstæfnt, Men Som ingen sig indfandt blev Denne Termins Restantzer op læst, og saasom ingen indsigelse der imod blev giordt, af Rætten forseylet, der paa Rætten ophævet.

In Nomine Jesu.

Gulens Schibred.

Dend 29 Julij A/nn/o 1735 blev holdet Som/m/er Skatte og Sage-Tinget udi Schierjehaun med Gulens Schibreds Almue nærværende Kongl/ig Maj/este/ts Foget S/igneu/r Andreas Jesen, De Eedsvorne og op næfnte Lau-Rætts Mænd 1. Joen Hansøn Nerdahl, 2. Ole Rasmusøn Dahle, 3. J[o]han Hansøn Slengesot, 4. Hans Hansøn Dahle, 5. Hans Joensøn Dahle, 6. Claus Hansøn Dahle, 7. Arne Rasmusøn Øvre Øst-Gulen og 8de Jacob Olsøn Birchnæs tillige med Bøyde Læns Manden Peter Henrichsbøe med mere Ting søgende Almue

Hvor da efter at Rætten var sadt i Deris Kongl/ig Maj/este/ts Høye navn og alle til Lydighed og ærbødighed imod Rætten formanede blev først Ting lyst

Deris Kongl/ig Maj/este/ts Aller naadigste Placat, som paa pag/ina 258 findes extrahert,

Deris Kongl/ig Maj/estets Aller naadigste Forordning om Sabbathens og andre Helligdages til børlige Hellig holdelse og den hid indtil der ved forbeløbne Misbrugs afskaffelse datert Friderichsbergs Slot d/en 12 Martij 1735.

Og Stifts befalings mandens placat, som paa fol/io 230 findes anført.

1735: 263

Bøxel Sæddel udgiven af Mad/a/me Abel Lem S/a/l/ig/ Rectors á Mønichens til Peder Jonsøn paa 18 Marcher Smør udi *gaardens Nesse, som Hans Sviger Fader Peder Nesse for Ham opsagt haver af sit Bøxlede Brug. Datert Tvedten d/en 28de Julij 1735. Her ved fulgte Læylændingens revers ey under skreven af Ham.

Bøxel Sæddel udgiven af Bischop Borneman paa Her/r Consistorial-Raad Edvard Londemans Vegne udi Hans fraværelse til Peder Erichsøn Folleboe paa Een halv Løb Smør udi gaarden Nedre Øst-Gulen Bergens Lectorat benaadet. Datert Bergens Bispe gaard d/en 22de April A/nn/o 1735. her ved fulgte Læylændingens Revers, men ey af Ham under tegnet.

Dend 30 Julij blev Rætten igien sadt med Sam/m/e Mænd.

Mons/ieu/r Jens Erichsøn á Møinichen mødte paa Her/r Matthias Stabels Vegne producerende Een Fulmagt til Ham indgiven af bem/el/te Stabel datert Bergen d/en 23 Maij A/nn/o 1735 som for Rætten lydelig blev oplæst, sam/m/e var belagt med stemplet Papir af Nno 20, Der nest frem-lagde Mons/ieu/r Møinichen paa Her/r Stabels Vegne Een skriftlig Stæfning datert Bergen d/en 4 Julij sidst afvigte, Hvor ved Her/r Thomas Sommer og Mad/a/me Anna Sophia S/a/l/ig/ Blumgreens Vare indvarslede til dette Ting angaaende Een *udpindings Forretning der skal være passert paa gaarden Gryten med videre original stæfningen indeholder,

Hvilchet kald og varsel Lænds Mand Peder Henrichsbøe og Hans Underthune Ved Eed med oprachte Fingre efter Loven afhiemlede at have forkyndt for Velærværdige Her/r Thomas Sommer, Mad/a/me Anna Sophia Blumgreens, Joseph Vestervig, Sven Vichaae, Jens Øst Gulen og Lars Øst-Gulen, og stæfningen forchlarede bem/el/te Varsels Mænd at have lydeligen op læst for bem/el/te

1735: 263b

Samtlig indstæfnte for 14 Dages Tiid siden. Der nest producerede Mons/ieu/r Jens Møinichs Mad/a/me Stabels Original udgiven Bøxel Sæddel til Her/r Matthias Stabel paa Gaarden Grytthen af Aarlig Landskyld Fire pund Smør Datert d/en 16 Julij A/nn/o 1726 og publicert d/en 14 Octobris sam/m/e Aar, ligeledis indleverede Hand Her/r Matthias Stabels Skriftlige protest af 15de Martij A/nn/o 1735 til Velærværdige Her/r Thomas Sommer og Mad/a/me Blumgreens, Hvilchen fandtes paategnet at være Lovlig anviist og forkyndt d/en 17 Martij nest efter, Hvilche Hand begierede udi Acten tilført, der nest begierede Laudag fore alle indstæfnte, Hvor af ingen mødte Ved Sagens paaraab, bem/el/te Protest og Bøxel Sæddel blev for Rætten lydeligen oplæst.

Afsigt.

Efter som Velærværdige Her/r Thomas Sommer, Mad/a/me Anna Sophia S/a/l/ig/ Blumgreens, Joseph Vestervig, Sven Vichaae, Jens Øst-Gulen og Lasse Øst-Gulen Ved Sagens paa raab ey mødte, saa foreleggis De samtlige indstæfnte at møde til nest holdende Høst-Ting.

Velærværdige Her/r Thomas Sommers udgivne Obligation til Velædle og Høyerværdige Her/r Consistorial Assessor og Stifts Proust Peter Matthias Tanche datert Evenvigs Præste gaard d/en 9 Junij A/nn/o 1735 paa Capital 250 Rd.

Og som ingen til dette Ting hafde flere Sager ind stæfnt, Blev denne Termins Restantzer for Rætten lydeligen op læste, Hvor imod ey nogen giorde ind *vendig, des aarsag forseylet af Lau-Rættes Mændene og Rætten der paa ophævet.

1735: 264

In Nomine Jesu.
Lindaas Schibred.

Dend 1 Augusti A/nn/o 1735 blev holdet Som/m/er Skatte og Sage Ting udi Kielstrømmen med Lindaas Schibreds Almue, nærværende Kongl/ig Maj/este/ts Foget S/igneu/r Andreas *Jesøn, Bøygde Lænds Manden Michel Berraas De Eed svorne og op næfnte Lau-Rætts Mænd 1. Niels Rasmusøn Qvalvaagen, 2. Jacob Knudsøn Qvalvaagen, 3. Jan Jacobsøn Træland, 4de Aamun Nielsøn Lillehofde, 5. Halvor Iversøn Nedre Schaaden, 6. Iver Aamunsøn Maraas, 7. Gudmun Iversøn Indre Lyren, og 8de Gudmon Andersøn Hopland med mere Ting søgende Almue,

Hvor da efter at Rætten var sadt i Deris Kongl/ig Maj/este/ts Høye Navn og alle til Lydighed og Ærbødighed imod Rætten formanede, blev først Ting lyste - først De Kongl/ige Befalinger og Placat som paa fol/io 262 findes Mentionerte, der nest

1. Schiøde udgivet af Anders Tvedt og Erich Knudsøn Tofte til Mons Ørjansøn Vaxdahl og Hans Arvinger paa Tolv Marcher Smør og Tiuve Kander Malt. Datert Øvre Tvedt d/en 16 April A/nn/o 1735 - udi gaarden Øvre Tvedt.
2. Obligation udgiven af Mad/a/me Johanna Adelusia S/a/l/ig/ Envold Kønings paa 60 Rixdr Hvor for er *er pandt sadt Een deel Creatur til Her/r Stadts Hauptmand, som er paa gaarden VedeField, efter obligationens videre udviis, datert Bergen d/en 13 Julij A/nn/o 1735.
3. Ludvig Lems Mage skifte brev udgivet til Mad/a/me S/a/l/ig/ Arnoldi De Fines paa gaarden Lofaas af Aarlig Landskyld Leye Een halv Løb Smør Datert Frøsetter d/en 13 Junij A/nn/o 1735.
4. Bøxel Sæddel udgiven af Mad/a/me Giertrud S/a/l/ig/ Dancert Dancertsøns til Gudmun Jensøn paa 1 Pund og Sex Marcher Smør af Gaarden Qvalvaagen. Datert Bergen d/en 5 Octobr/is A/nn/o 1734. Her ved fulgte Leylændingens Revers af lige Dato.
5. Bøxel Sæddel udgiven af Frue Anna Christina S/a/l/ig/ Bischop Marcus Mullers til Jacob Hunven og Arne Olsøn paa Een Jorde part udi gaarden Brudvold skyldende Aarlig To Pund og Sex Marcher Smør Datert Bergen d/en 9 Julij 1735 - er Protocollert.

Den 2den Augusti blev Rætten igien sadt med de Siuv Mænd der var i gaar indskrevne men udi Niels Qvalvogs stæd var Jacob Jacobsøn Førland.

1735: 264b

Velædle Her/r Capitain Ulrich Grove hafde ladet indstæfne Niels Rasmusøn Qvalvogen angaaende ulovlig Oster fangst paa Citantens til bøxlede Jorde part Qvalvaags Næsset, der om at vidne ere indstæfnt Berge Rasmusøn Haugs Myhre og Fuse Nielsøn Træland, saa og for denne forvolde Processes Omkostning at nyde af bem/el/te Niels Qvalvaagen.

Dend indstæfnte Niels Rasmusøn Qvalvaagen mødte for Rætten tilstaaende lovlig til dette Ting at være stæfnet.

Der nest blev Eedens forchlaring for de indstæfnte Vidner udi Niels Qvalvaags nærverelse lydeligen op læst og behørig formaning til Dem giordt om at Vagte sig for Meen-Eed, der efter Separerte, Hvor paa frem stod det første Vidne

Berge Rasmusøn Haugs Myhr tiennende Mad/a/me Krags aflagde sin Eed med oprachte Fingre efter Loven og ud sagde: at Tiirsdagen for Pindts-Dag kom Vidnet gaaendes over Marchen og saa Hand Sam/m/e Tiid at Niels Rasmusøn Qvalvaag tog Oster paa dend grund Citanten Her/r Capitain Grove haver Bøxlet, men Hvor mange det var, Veed Vidnet

iche til Visse, dog siufnis Vidnet at det kunde være 14 til 15ten støcher Oster, paa det stæd Niels Rasmusøn ned lagde de Oster laae tilforn ungefæhr halvanden fierding Oster tilforn, Hvor Niels Dem hafde faaet Veed dette Vidne iche;

Det andet Vidne Fuse Nielsøn Træland tiennende ibidem hos Mad/a/me Krag blev indkaldet og efter for hen til Ham giorde formaning om at Vagte sig for Meen-Eed aflagde sin Eed med oprachte Fingre efter Loven, der paa udsagde ord til andet lige som nest forige Vidne Berge Rasmusøn Haugs Myhr,

Citanten Velædle Her/r Capitain Grove begierede efter Vidnernis udsigende Kiendelse udi Sagen,

Dend indstæfnte Niels Rasmusøn tilstod Vidnernis udsigende

1735: 265

udi Sagen og iche hafde det ringeste der imod at indvende, Hvor fore af Rætten blev kiendt som følger; tilspurgte om de iche udi Mindelighed kunde foreenes uden Doms afsigelse udi Sagen, Velædle Her/r Capitain Grove Var iche der imod endskiøndt Hand med Vidnerne hafde overbeviist Niels Rasmusøn sin begangne forseelse, Hvor paa med Citantens consentz forliiget blev slut *først (ført?) at Niels Rasmusøn her efter skulle holde sig fra Velædle Her/r Capitain Groves til Bøxlede grund med at tage Oster, som Niels Rasmusøn for Rætten lovede ey her efter skulde af Ham blive for øvet, der nest til bød Niels Rasmusøn Selv paa det at Citanten iche her efter skulde have Mistanche til Ham, vilde Hand Niels Rasmusøn fra Michels Dag *at (og?) til Pindtse Dag holde *siden (sin?) baad fra det Nøst Ved Qvalvaags Næsset som Niels Rasmusøn der haver ladet opsætte paa sin egen Grund endelig tilstod Niels Rasmusøn at hand godvillig vilde betale den Proces Hand Velædle Her/r Capitain Grove haver faar aarsaget med 2 rd, Hvilchet forliig af Rætten udi alle maader blev Confirmert og Samtycht.

Anders Christiansøn paa gaarden Ind-Lyren hafde ladet ind stæfne Gudmun Olsøn Ud-Lyren vid: Prot: Fol: 214 - og mødte i dag Citanten tillige med Gudmun Olsøn, Hvor paa Citanten begierede det i Dag efter foreleggelse mødende Vidne Magne Olsøn maat udsige hvad Hand i denne Sag er bevidst;

Thi blev Eedens forchlaring for Vidnet lydeligen op læst og behørig formaning til Ham giord om at Vagte sig for Meen-Eed; der paa udsagde Magne Olsøn Ved Eed med oprachte Fingre efter Loven ligesom nest forige

1735: 265b

Vidne Johannes Aamunsøn haver forchlaret.

Efter Vidnernis udsigende paa stod Citanten Dom, Hvor fore blev kiendt og afsagt, som følger, efter som dend indstæfnte Gudmun Olsøn iche hafde noget Lovligt der imod at indvende,

Dom.

Efter som det med Vidnerne Joen Joensøn, Johannes Aamundsøn og Magne Olsøn lovlig er beviist, at indstæfnte haver brugt Citantens Anders Christian/søn/s Garn som Hand tillige med andre brugede til at sætte for Sild, Hvilchet dend indstæfnte Gudmun Olsøn Selv til staaer her for Rætten Vare af Længde 12 Fauner, Sam/m/e garn til staaer Gudmun Olsøn Selv Ved Hand det udsatte blev borte og for Vidnerne haver til staaet, der hos Loved at hand i Mindelighed Vilde betale, Men efterdi det iche endnu er efter kom/m/et, saa til findes Gudmun Olsøn iche alleneste at betale det omtvistede Garn med 10 March Danske, siger Tii

March Danske og i Processens Omkostning 1 Rixdr alt inden 15 Dage under Nam og execution Ved Rætten(s) Videre befordring efter Loven.

Nicolas Jacobsøn Hiertaas hafde ladet indstæfne Rasmus Christiansøn i Bersvig og Mons Knudsøn ibid/em Vidner at anhøre angaaende det De haver sagt at Citanten skal have haft Legomlig omgiengelse med Anna Mons Daatter Lerøen, Der om at vidne ere indstæfnte Niels Dyrnes, Rasmus Hansøn Leerøen, og Christian Johansøn Hopland, endelig var og indstæfnt for Sagens skyld og Processens Formalitet at observere Anna Mons Daatter,
Hvilchet Kald og varsel Lænds Mand Michel Berraas og Iver Olsøn Træland

1735: 266

Tillige med Peder Michelsøn Hunven Ved Eed med oprachte Fingre efter Loven afhiemlede at have lovlig forkyndt for alle indstæfnte Vidner og Contra parterne Rasmus Christiansøn og Mons Knudsøn paa Bersvig,
Paa Vidnerne og Contraparter blev efter Loven lydeligen paaraabt, men ingen af Dem mødte, Der for af Rætten blev given følgende afsigt.

Afsigt.

Efter som Rasmus Christiansøn og Mons Knudsøn paa gaarden Bersvig Ved denne Sags paaraab ey mødte, saa foreleggis de her ved af Rætten efter stæfningens indhold at møde til neste Ting, til bem/el/te Tiid gives ligeledis Niels Dyrnes, Rasmus Leerøen og Christian Hopland under 20 Laads Sølvs Bøder Een hver for sig Lovdag at møde her for Rætten og vidne Hvad dem denne Sag og beskylding angaaende kand være bevidst

Bøyde Lænds Manden Michel *Berros (Berraas) hafde ladet indstæfne Elias Larsøn Severøen for fortiilig sam leye med sin Huustroe, Hvilchet kald og varsel Iver Olsøn Træland og Peder Hunven Ved Eed med oprachte Fingre efter Loven afhiemlede at have forkyndt for Elias Larsøns Hustroe,
Dend indstæfnte Elias Larsøn mødte iche efter Sagens paaraab, thi foreleggis Hand her ved af Rætten at møde til neste Ting.

Efter som ingen sig indfandt her for Rætten med Sager efter 3de ganges lydeligen paaraab, blev Denne Termins Restantzer oplæst, og formedelst ey nogen der imod giorde indsigelse bleve de forseylede.

For Rætten blev frem stillet Marthe Ols Daatter, Som udsagde at Hon er fød paa Aschøen i Herløe Skibred udi FlorVaagen Hendes forældre ere døde, Hon bliver 20 Aar til Michels Mysse, haver ey været til Alters, er bleven besvangret paa Radøen Skibred af Een Krybling, der farer Som Een Betler om kring her paa Bøyden, laae i Barsel sæng

1735: 266b

Eller giorde Barsel hos Bastian Reutz udi Qvalvaagen, Hendis Barn er Et fierding Aar og Een Maanet gam/m/el, døbt i Lyre Kirche af sam/m/e Stæds Præst, haver iche noget blivende stæd, men gaar fra Et stæd til andet og beder om Almisse; Veed iche Hvor dend der haver Hende besvangret navnlig Jørgen, som ellers af Almuen kaldes Klampe Jørgen - Haver sagdt at være fød i Schudevigen Ved Bergen;

Formedelst intet andet denne sinde Var at forrette blev Rætten op hævet.

In Nomine Jesu!
Radøe Schibred.

Dend 4de Augusti A/nn/o 1735 Blev holdet Sommer Skatte og Sage Ting for Radøe Skibreds Almue paa Giæst-giver-stædet udi Alve Strømmen nærværende Kongl/ig Maj/este/ts Foget S/igneu/r Andreas Jesen, de nærværende og op næfnte Lau-Rætts Mænd, 1. Mons Gulichsøn Fielsende, 2. Mons Gundersøn Riistad, 3. Knud Rasmusøn Helland, 4. Gregorius Simonsøn Yttre Sæbøe, 5. Magne Thomæsøn Dahland, 6. Simon Magnesøn Indre-Sæbøe, 7. Niels Knudsøn Indre Sæbøe, og 8de Ole Isachsøn Bøe, tillige med Bøyde Lænds-Manden Niels Sæbøe, med Mere Ting søgende Almue,

Hvor da efter at Rætten var sadt i Guds og Deris Kongl/ig Maj/este/ts Høye Navn først blev Ting lyste Kongl/ige Forordninger og dend Placat Som paa Fol/io 262 findes Mentionerte, der nest

1. Høy ædle og Velbaarne Her/r Admiral og Stifts Befalings Mand Kaases Bevillings Brev for Mons/ieu/r Arnold Meyer at nu, som før er skeed, maa bruge Kræm/m/er Handel paa Bøevaagen. Datert Bergen d/en 31 Martij A/nn/o 1735.
2. Bøxel Sæddel udgiven af Her Commerce Raad Gartner til Magne Bottolfsøn paa Fem Marcher Smør leye udi Gaarden Vilanger, som er dend Part, dend Bøxlendis Moder haver af staaet til Ham nemlig Magne Bottolfsøn, saa at Magne nu bruger udi bem/el/te gaard Vilanger 15 M/erker Smør leye, Datert Bergen d/en 1 Maij A/nn/o 1734.

1735: 267

3. Bøxel Sæddel udgiven af Her/r Commerce Raad Hans Christian Gartner til Mons Jacobsøn paa Een fierendeel Løb Smør og Een fierendeel Meele Malts Leye udi Gaarden Miøes. Datert Bergen d/en 13 Junij A/nn/o 1735.
4. Bøxel Sæddel udgiven af Velærværdige Her/r Jens Mariager til Johannes Bendixsøn paa Een halv Løb Smør og Een halv Tønde Malt udi Gaarden Vettaas Sogne Præsten til Kaars-Kirchen udi Bergen benificert. Datert Bergen d/en 9 April A/nn/o 1735.
5. Bøxel Sæddel udgiven af Her/r Commerce Raad Hans Christian Gartner til Michel Michelsøn paa 17 1/3 March Smør og 16 Kander Malts Leye udi Gaarden Nedre Qvaleim <L:> siger Sytten og Een tredie Deel March Smør og 16 Kander Malts Leye. Datert Bergen d/en 22 Septembr/is A/nn/o 1734.
6. Bøxel Sæddel udgiven af Mons/ieu/r Peder Hofman til Mons *Tiorresøn Grindeim <L:> paa Aatten {Kander} Marcher Smør og Tii Kander Malt udi Gaarden Yttre Helle. Datert Sandvigen d/en 14 April A/nn/o 1735. Her ved fulgte Læylændingens revers u-paateignet af Ham, men af lige dato.
7. Bøxel Sæddel udgiven af Niels Hegøen til Ole Knudsøn paa Siuv Marcher Smør og Halfierde Kande Malt udi Gaarden <L:> Indre Helle. Datert Alvestrømmen d/en 4de Augusti A/nn/o 1735.

Dend 5 Augusti nest efter blev Rætten igien sadt med for-anførte Lau-Rætts Mænd.

8. Schiøde udgivet af Mons Simonsøn til Simon Gregorii-Søn paa 16 M/erker Smør 5 Kander og ¾ potter Malt samt 3 skill. udi penge I gaarden Yttre Sæbøe. Datert Alvestrømmen d/en 5 Augusti A/nn/o 1735.

Knud Manger hafde ladet ind stæfne Opsidderne paa Helland Gamle Knud Rasmusøn, {Knud Monsøn,} Knud Jensøn, Mons Knudsøn, Ole Andersøn, Johannes Nielsøn, Niels

Hansøn, Ole Nielsøn, Niels Knudsøn, Michel Monsøn, Anders Olsøn fordi de haver stemmed Deris Vand for Høyt, Hvilchet har foraarsaget skade paa Hallands og Sæbdahls

1735: 267b

March og Eng, Her om Vidner uden *stæfnemal mødende at anhøre,
Opsidderne samtlig paa Helland hafde lige ledis ladet Contra stæfne Elling Halland til at beviise Opsidderne paa Helland u-lovlig haver stemmet Deris Vand. og Hallands March des aarsag haver faaet Skade,
Hvilche Varsler Gudmun Jacobsøn Sætre og Mons Johannessøn Myching Ved Eed med oprachte Fingre efter Loven afhiemlede lovlig for næfnte Sagen Vedkom/m/ende at have forkyndt, end ydermere under sam/m/e aflagde Eed forchlarede Varsels *Mænde at de paa Hellands opsidderis Vegne hafde indstæfnt Joen Olsøn Bircheland til at Vidne i denne Sag. Paa Hallans Opsidderis Vegne hafde Stæfne Vidnerne end Varslet Haagen Jacobsøn Halland, nu værende Huus mand.

Afsigt.

I aller underdanigst følge af Lovens 1 Bogs 16 Capit/ul Henviises denne Sag til Aastæden, der at besigtes *og (paa?) stædet og der efter paa kiendes.

Der nest blev 3de gange lydeligen paa raabt om nogen flere hafde Sager at frem føre, men ingen sig indfandt, Hvor for Restantzserne for denne Termin bleve oplæste, af Almuen til staaet, der efter forseylede og Rætten ophævet.

Alenfit,

In Nomine Jesu

Dend 5te Augusti A/nn/o 1735 blev holden Sommer Skatte og Sage Ting paa Giæst giver Stædet \udi/ Alvestrømmen med Alenfits Skibbreds Almue nerværende Kongl/ig Maj/este/ts Foget S/igneu/r Andreas Jesen, De Eed svorne og op næfnte Lau-Rætts Mænd 1. Halvor Olsøn Mitgaard, 2. Aamund Nielsøn Hannisdahl, 3. Gudmun Johannessøn Hannisdahl, 4. Johannes Joensøn Siursætter, 5. Lars Andersøn *Søn (Sør?) Eicheland, 6. Niels {Step} Stephensøn Seim, 7. Ole Halsteensøn Lille Oxe, og 8de Niels Nielsøn {Valte} Vatle tillige med Bøyde Lænds Manden

1735: 268

Eiluf Mundahl samt mere Ting søgende Almue,

Hvor da efter at Rætten var sadt i Deris Kongl/ig Maj/este/ts Høye navn, og Alle Vedkommende til Lydighed og Ærbødighed imod Rætten formanede, blev først Ting lyste De Kongl/ige Forordninger og dend Placat, som paa Fol/io 262 findes extrahert.

Mons/ieu/r Jens Koch Klocher til Hammers Præste gield hafde ladet indstæfne Hans Mundahl, og mødte Citanten Selv for Rætten producerende Een skriftlig stæfning, som for Rætten Lydeligen blev op læst, datert Hammer d/en 9 Julij A/nn/o 1735.
Dend indstæfnte Hans Mundahl mødte for Rætten og tilstod Lovlig til dette Ting at Være Varslet af Lænds Manden Eiluf Mundahl og Aamund Hannisdahl, lige som Stefningens paa skrift udviiser. Dend indstæfnte Hans Mundahl til stod for Rætten at Hand hafde indgaaet Mundtlig Contract med Seims Sogne Mænd om at skydse Præstene til Hammers Præste Gield

og Klocheren fra Mundahl til Seims Kirche, Hvor for Hand Aarlig af Hver Mand i Seims Sogn skulde have 12 sk, Sam/m/e 12 skilling til stod Hans Mundahl rigtig af Almuen at have bekommet.

Dernest begierede Citanten Eedelig Vidnes forhør, thi blev Eedens forchlaring for Vidnerne lydeligen oplæst og behørig formaning til Dem giordt om at Vagte sig for Meen Eed, Hvor paa frem stod det første Vidne

1. Anders Iversøn Siursæt tienner Her/r Morten Ruus og Ved Eed med oprachte fingre efter Loven og stæfne maalet ud sagde: at Hand for 6 á 8te uger siden hørte Hans Mundahl sige til Citanten at Han ichun skulde fløtte Citanten 3 eller 4 Gange om Aaret, naar det er Vinter da skal Hans Mundahl skoe Hesten men er det om \ Som/m/eren /, da kand Hesten Gaa foruden Skoe Vilde Citanten iche Være fornøyet med det, saa faaer Hand gaae, som de andre Klochere,

1735: 268b

2. Det andet Vidne Halvor Eilufsøn fremstod ligeledis efter stæfne maal aflagde sin Eed med oprachte fingre efter Loven og Vandt: ord til andet ligesom nest forige Vidne, undtagen det Vidne hørte at Citanten spurgte Hans Mundahl om Hand Vilde holde Hæsten Citanten til Sogns skulde ride paa med Væssing og Søm, hvor til Hans Mundahl svarede ney, der paa sagde Koch saa faaer Dom/m/eren skille os ad; flere ord blev der vexlet imellem Citanten og Hans Mundahl *med (men) Hvad det var Veed iche dette Vidne, dog hørte Hand at Hans Mundahl sagde til Klocheren, vild Du holde Din Mund.

Der nest frem lagde S/igneu/r Koch Velærværdige Her/r Morten Ruuses Attest af Dato 8de Julij sidst afvigte, som for Rætten lydeligen blev oplæst og er af følgende indhold - - - Der efter producerede Citanten et indlæg af dato 5 Augusti, som er denne Dag, der ligeledis blev lydeligen op læst,

Hvor Ved Sagen beroer til neste Ting, Da begge Parter haver at møde uden Videre Advarsel.

Dend 6te Augusti blev Rætten igien sadt med Sam/m/e Lau-Rætts Mænd.

Odels Løsnings Rættighed og Penge Mangel til gaarden Micheltun skyldende 1 ½ Løb Smør lod Magne Rasmusøn Lyse datert Alvestrømmen d/en 6te Augusti A/nn/o 1735.

Niels Villumsøn Alver hafde stæfnet sin Vær Moder Kari Halvors Daatter Vide Fol: 217, og mødte i dag Citanten selv begierende Dom udi Sagen,

Dend indstæfnte Kari Halvors Daatters Søn mødte paa sin Moders Vegne og efter seeniste afsigt her i Rætten frem lagde Skifte brevet efter Aamund Pedersøn af dato 25de Januarij A/nn/o 1732. Hvor af seeis at Citantens Hustroe Sygni Haavers Daatter paa Skiftet er udlagt efter Aamund Pedersøn for 8 Rd 1 mrk(:) 1 Koe Mørchri 2 rd 3 mrk Et Hors Øg for 1 rd 3 mrk Een Koe Knapri 2 rd, 1 Juul-Roch 2 mrk, 1 Malt Herre (Hære = tørkeinnretning) 1 mrk 8 sk, Een Øxe 3 mrk

1735: 269

Een Øl Kagge for 8 sk 1 Qvige 5 mrk, Een Stempe med Laag 1 mrk, Er Aatte Rixdr 1 mrk,

Der nest blev begge Parter til spurgt om de noget Videre hafde [at] erindre eller indvende, Hvor til Een stemmende svarede, at De paa stod Dom, der for blev kiendt og afsagt, som følger.

Dom.

Her for Rætten haver Citanten Niels Villumsøn Alver ladet indstæfne sin Vær-Moder Kari Halvors Daatter for Løn Hand siger hos Hende at have til gode beløbende sig efter stæfningen til 5 Rd og 2 mrk, lige ledis for Løn Hans Citantens Hustroe nu død nafnlig Sygni Hovers Daatter paa skiftet efter Hendes stiffader Aamund Pedersøn er udlagt bedragende sig efter Skifte brevets udviis af dato 25 Januarij A/nn/o 1732 til 8 Rd 1 mrk, og Eendelig for Sygni Hovers Daatters Arv efter sin S/a/l/ig/ Fader, som er 2 mrk 8 sk, Da Hvad sig Dend Løn angaaer Citanten Niels *Alvor fordrer \for sig Selv/, kand Rætten iche tilstaae Ham, efter som Hans Vær moder Kari Halvors Daatter baade haver af staaet til Ham Een af sin paa boende Bøxlede Jords Part, {og} givet Ham sin Daatter til Egte, nu afg/aaen Sygni Hovers Daatter, og saa ledis sadt Ham Niels Alvor i stand, at Hand med Vindskibelighed og Guds forsiufn til sin Døde Dag kand sig og Arvinger nemlig Hans Børn ernære og forsørge, Hvor fore Hand sin Vær-Moder efter Guds, Kongens og Nationens Lov er {Hende} mere skyldig end prætendere Løn for sin Tienniste af Hende, der imod er det Landets Skich og Maade, at naar Een saaledis af staaer iord for Een anden givis gemeenlig den som iord af staaer Opsagen, alt saa kand dend Løn Niels Alvor \fordrer/ her Ansees for ichun Een Liden opsagen eller kiendelse for Jorde Parten

1735: 269b

Hans Vær Moder Kari Halvors Daatter bør nyde, thi det er Een tegen til Een Vel meent Godhed af Kari Halvors Daatter imod Niels Alvor, men Ved det Niels Alvor Vil fordre Løn af sin Vær Moder Kari Halvors Daatter er et kiende tegn paa utachnemlighed, der iche lidet udspirer af Niels Alvor, i dend stæd Hand burde Lade see Ære, tach og lydighed imod sin Vær Moder, Men Hvad De Aatte Rixdaler angaaer Niels Villumsøns afg/aaen Hustroe paa Skiftet efter afg/aaen Aamund Pedersøn for Løn er udlagt og de To March Aatte skilling Sygni Hovers Daatter Niels Alvors Hustroe er tilholden udi Arv efter sin Fader bør Kari Halvors Daatter at betale Niels Alvor med Leye Aarlig 20 skilling, af Kiørene fra dend Tiid Niels Alvor Kom i Egte skab med Signi Hovers Daatter, saa ledis og Sam/m/e Godz, som Hende nemlig Signi Niels Villumsøns afg/aaen Hustroe paa Skiftet efter Aamun Pedersøn blev udlagt, endelig bør Kari Halvors Daatter betale Niels Alvor denne Processes Omkostning med Een Rixdaler og Een March alt inden 15 dage under Nam og execution Ved Rættens Videre befordring efter Loven.

Efter som ingen Sager Vare ind stæfnte blev Denne Termins Restantzer oplæste og af Rætten forseylede, der paa blev Rætten ophævet.

In Nomine Jesu!
Herløe Schibred.

Anno 1735 d/en 8 Augusti blev holdet Som/m/er Skatte og Sage Ting paa Ting stædet Frechau med Herløe Schibreds Almue nærværende Kongl/ig Maj/este/ts Foget S/igneu/r Andreas Jesen de Eedsvorne Lau-Rætts Mænd 1. Iver Nielsøn Hopland, 2. Arne Nielsøn Refschaar, 3. Michel Nielsøn MolleKlef, 4. Anders

1735: 270

Halsteensøn Hæstnæs, 5. Anders Nielsøn Aadland, 6. Ole Olsøn Gaustad, 7. Johannes Monsøn Frechau, og 8de Brynnild Ellingsøn Miøtvedt tillige med Bøyde Lænds Manden Anders Tvedt,

Hvor da efter at Rætten Var sadt udi Deris Kongl/ig Maj/este/ts Høje navn og alle til Lydighed og ærbødighed imod Rætten formanede blev først Publicert Deris Kongl/ig Majestets befalinger og dend Placat som paa Fol/io 262 findes extrahert, der nest

1. Obligation udgiven af Mad/a/me Cecilia S/a/l/ig/ Her/r Claus Munchebergs til Gunder Fæsser paa 890 Rd Hvor for er Pandtsat gaarden Kleppestøe af skyld 2 pund Smør, Gaarden Øvre Kleppe af Skyld To Løber Smør og udi gaarden Nedre Kleppe 1 Løb 1 P/und 20 23/24 M/erker Smør og 10 Kander Malt med der paa staaende Huuse Værelser tillige med Debitricis sig af Creditore til kiøbte Grundmuuret Huus og grund med til hørende brandfri Kielder, Ild huus og Søe boeder.
2. Bøxel Sæddel udgiven af Her/r Ass/esso/r Johan Lovsøn til Samuel Andersøn paa Herløe Sundet med de der paa staaende Huuser, med Condition at hand skal kom/m/e gaardens Øvrige smaa gaards Folch eller uge Dags Bønder til Hielp med Arbeyde og fløtning, der hos i Øfrigt holder sig Loven efterretlig. Datert Herløe-Gaard d/en 14de April 1735.
3. Bøxel Seddel udgiven af Dito til Mons Olsøn Qvalem paa Een halv Vaag Fisk udi gaarden Sture. Datert Herløe gaard d/en 1 Maij 1735. Her Ved fulgte Vel Læylændingens attest, men ey var underskrevet.
4. Bøxel Seddel udgiven af Mons/ieu/r Peder Hofman til Ole Hansøn paa Een halv løb Smør udi Gaarden Haatoft og {Een} halv anden qvarter Malt og et halv Faar. Datert Sandvigen d/en 9 Maij A/nn/o 1735 - Her Ved fulgte Læylændingens revers ey under skreven.
5. Bøxel Sæddel udgiven af Her/r Ass/esso/r Johan Lovsøn til Ole Siursøn Urland paa Een halv Løb Smør udi gaarden Røsland. Datert Herløe gaard d/en 12 Maij A/nn/o 1735. Her ved fulgte Læylændingens paategnede revers.

Dend 9de Augusti blev Rætten igien med Sam/m/e Lau-Rætts Mænd sadt.

Bøxel Sæddel udgiven paa Her/r Justitz Raad Christian Krags (Krogs) Vegne af Zacharias Fæster til Niels Larsøn paa Atten Marcher Smør Halanden Mæhle Malt og Et Halv Faaer udi gaarden Hannevigen paa Aschøen datert Hops gaard d/en 3 Januarij 1735. Her Ved fulgte Læylændingens revers.

1735: 270b

Mad/a/me Mette S/a/l/ig/ Jørgen Christensøn Contra Asbiørn Hoversøn,

Og mødte i Dag paa Citantindens Vegne Mons/ieu/r Peder Beyer frem *vusende fra Citantindens Daatter Mad/a/me Cicilia S/a/l/ig/ Munchebergs, Et Brev af Dato Bergen d/en 5te hujus, Hvor udi Velbem/el/te Mad/a/me Munchebergs begierer Mons/ieu/r Beyer Vil give Rætten til kiende at Sagen imellem Hendes Moder og Asbiørn Hoversøn er kom/m/en til Mindelig for-Eening.

Mons/ieu/r Eschild Lohman i Asbiørn Hoversens Stæd og paa Hans Vegne til stod at have aftalt et Conditional og Mindelig Forliig men som Løftet paa Citantindens Vegne end nu iche er fuld byrdet, reserverede Hand bem/el/te Hoversøn sin tiltale til Mette S/a/l/ig/ Jørgen Christensøns og Hendis Arvinger i fald Hendes til sagde Løfte skulde Brødste under saadan *resevation Var Hand for nøyet med at Sagen blev ophævet.

Bøyde Lænds Manden Anders Tvedt
Contra

Opsidderne paa Gaarden Søre Haaland.

Skafferne Niels Volle og Helje Espetvedt mødte for Rætten og sagde at De til dette Ting hafde advart bem/el/te Opsiddere at møde, Da efter di de sig ey endnu haver indfundet saa forelegges de endnu Een gang for alle af Rætten at møde og svare for sig til neste Ting, saa fremt de ey vil liide Dom.

Der nest efter som ingen Sager til dette Ting Vare ind stæfnte blev denne Termins Restantzer oplæste og forseylede, Rætten der efter op hævet.

In Nomine Jesu!

Sartor Schibred.

Dend 11te Augusti A/nn/o 1735 blev holdet Sommer Skatte og Sage Ting for Sartor Schibreds Almue paa gaarden Schoge, nerværende Kongl/ig Maj/este/ts Foget S/igneu/r Andreas Jesen De op næfnte Lau-Rætts Mænd, 1. Ole Rasmusøn Vaage, 2. Anders Rasmusøn ibid/em, 3. Niels Erichsøn Lochøen, 4. Jacob Laursøn Øvre Tvedt, 5. Lars Thoersøn Schoge, 6. Poul Hansøn Schoge, 7. Ole Thomæsøn Algerøen og 8de Ole Nielsøn *Fotnæs (Foldnæs) tillige med Bøyde Lænds Manden Simon Schoge og mere *Tingsøgen Almue

Hvor da efter at Rætten Var sadt i Deris Kongl/ig Maj/este/ts Høye navn og alle

1735: 271

Til Lydighed og Ærbødighed imod Rætten formanede, blev Ting lyste De Kongl/ige Forordninger og dend Placat, som paa Fol/io 262 findes extraherede, der nest

1. Bøxel Sæddel udgiven af Jonas Ravert til Thomas Nielsøn paa Obsøen Datert Hochelsund d/en 20 April A/nn/o 1735.
2. Bøxel Sæddel udgiven af Thomas Olsøn Bildøen til Erich Thomæsøn paa Een Halv Løb Smør udi gaarden Nore Tvedt. Datert Schoge d/en 11 Augusti A/nn/o 1735.
3. Schiøde udgiven af Ole Knudsøn Hauland og Peder Halvorsøn Øvre Golten til Knud Assersøn paa 4 merker Smør og 4 M/erker Fisk \udi Koursland/ Datert Schoge d/en 11te Augusti A/nn/o 1735.
4. Bøxel Sæddel udgiven af Mad/a/me Margretha S/a/l/ig/ Abraham Vessels til Mons Michelsøn paa Femten Marcher Smør udi Gaarden Glæsnæs. Datert Lund gaarden d/en 3 Augusti Anno 1735.
5. Bøxel Sæddel udgiven af Daniel Raunsberg paa S/igneu/r Anders Desidenusons Vegne til Niels Torgiersøn paa To Pund og Sex Marcher Fisk Leye udi gaarden Selstøe, Med Vilchaar at Johannes Vintzensøns Enche nyder Kaar udi gaarden nemlig Een Tønde Korn Aarlig, afgiften af Een Koe og Huus Værelse, sin Livs Tiid, Datert Bergen d/en 18 Junij 1735.
6. Bischop Oluf Bornemans udgivne Bøxel Sæddel til Niels Nielsøn paa Een Halv Fierding Torsk, som er dend halve Part af Niels Andersøns brugte Jorde Part, udi Gaarden Strømme Bergens Bispe Stoel benaadet. Datert Bergens Bispe Gaard d/en 23de Maij A/nn/o 1735. Her ved fulgte Læylændingens Revers ey af Ham under tegnet.

Dend 12te Augusti blev Rætten igien sadt med Sam/m/e Lau-Rætts Mænd.

Joen Sørensøn Contra Halvor Dahl Visiteur.

vide Fol. 224 - 155 - 142

Og mødte i Dag atter Citanten Joen Søfrensøn Selv, Som refererede sig til alt Hvis af Ham udi Sagen er indgivet med dette Tillæg, at som Dend indstæfnte Halvor Dahl under Processens Drift saa meget har urgeret paa Et saa kaldet Brev, som Matthias Dreschou efter Dahls Formeening og paastand skal have skrevet og hvor efter Dahl Formeener at Være fri for dend forpligt, som Han er forbunden at svare til, saa maatte det tagis i Consideration, at Hvad enten Dreschou

1735: 271b

Kand have skrevet og under skrevet sam/m/e Brev, det Citanten dog iche til staaer, at der iche kand reflecteris noget paa saadant løs og uefterretlig Sæddel imod de af Citanten frem lagde Autentiqve og gyldige Beviiser, thi hvad der meldis udi denne Sæddel beviiser io iche Dahl til det aller mindste at Være efter kom/m/et og saa meget mindre bliver der noget at reflectere paa berørte Sæddel, og saaledis paa staaer Hand Dom i Sagen.

Procurator Pilegaard, som paa Halvor Dahls Vegne var mødt, holder u-fornøden at svare noget til De Commentarier Citanten har fornøyet sig i at giøre {sig} over S/a/l/ig/ Dreschous Missive, men som Comparenten efter Rættens foreleggelse har anviist saa Vel denne Missive in originali, som dend sidste original Forening for Sorenskriveren og desen over Eensstemmelse, saa Vidt under skriften anbelanger nochsom Viiser, at Missiven er Authentiqve og af S/a/l/ig/ Matthis Dreschou Selv under skreven Saa refererer Comparenten sig til alt Hvis Hand paa sin Principals Vegne har skrevet og indgivet og uden Videre Vidtløftighed Submitterer Sagen under Dom.

S/igneu/r Joen Sørensen svarede at den paa beraabte Missive er Hverchen grundet eller bleven beviist at Være grundet saadan at dend kand kuldkaste og til intet giøre de af Citanten frem lagde Documenter, Des aarsag, nu som før paa staaer Dom,

Hvor fore blev kiendt som følger.

Dom.

Ved Stæfnemaal af Dato 15 Julij A/nn/o 1734 Haver Mons/ieu/r Joen Sevrensøn, Som Tilsiufns Mand udi S/a/l/ig/ Matthias Dreschous Sterfboe Ladet Visiteur Halvor Dahl her for Rætten {Ladet} indvarsle angaaende 300 Rixdaler bem/el/te Dahl skal have forpligtet sig til at give

1735: 272

S/a/l/ig/ Dreschou for Visiteur Tiennistens af staaelse udi Buchen van Raae og Een forpleynings bekostning a parte fra dend Tiid Dreschou af-stod Visiteur Tiennisten for Halvor Dahl, Til at legitimere dette Sit Stæfne maal Haver Citanten Mons/ieu/r Joen Sevrensen her i Rætten producert Een Revers udgiven af Halvor \Dahl/ til Matthias Dreschou og datert Bergen d/en 27de Augusti A/nn/o 1731 Hvor ved Halvor Dahl forbinder sig til at give Drøschau 300 Rd for Hans Tiennistes af staaelse til Halvor Dahl, og Halvor Dahl paa Sam/m/e Visiteur Tiennistes afstaaelse selv skulde besørge Kongl/ig aller naadigste Confirmation, Dog med Vilchore om Matthias Droschau sin Visiteur Tienniste for alderdom og Svagheds skyld iche Selv kunde betienne og Halvor Dahl af Øvrigheden udi Drøschaus stæd blev adjungert, Halvor Dahl der til nødt Droschaus Allernaadigste tillagde Gage, Da skulde Halvor Dahl forsvarlig *beopagte Visiteur Tiennisten og end ydermere give Drøschau fri Penge Aarlig 50 Rixdr. Til at forsvare sig imod Citantens prætention haver Halvor Dahl ladet her udi Rætten frem legge De Høye Herrer udi Cammer Collegio Deris skrivelse til Halvor Dahl Datert 11 Septembr/is A/nn/o 1734, Hvor af seeis at Halvor Dahl Virchelig /: efter Reversens indhold Citanten haver producert :/ har Søgt Drøschaus Tienniste, men i

henseende Søgningen var stridig imod dend Kongl/ig Allernaadigste Forordning af 20 Febr/uarij 1717 blev Dreschous Tienniste Dahl ey Accordert, Der nest Beviiser Halvor Dahl med et Brev til Ham fra Afg/aaen Matthias Droschau datert Buchen d/en 12 Martij 1732, Hvorledis bem/el/te Matthis Droschaus {og tilstaaer at Hand} og Halvor Dahls i Accordt med Hver andre haver Været om Droschaus Tiennistes

1735: 272b

afstaaelse; da naar Dahl hafde faaet Exspectance paa Visiteur Tiennisten, da skulde Dahl \først/ give Droschau 300 Rd, som De vare Accorderede om, udi Samme Brev til staaer Droschau Selv at have faaet Sam/m/e svar fra Rente Cammeret, om Hans Tiennistes af staaelse, som De Høye Herrer i Cammer Collegio d/en 11 Sept/embris sidst afvigte haver Communicert Halvor Dahl, Des aarsag afg/aaen Matthias Droschau {af} begierer Dahl Vil indgaae Een Contract med Ham om at give Droschau livs ophold, saa længe Droschau Levede, og begravelse naar Droschau døde, Saa Vilde Droschau skiche Dahl dend første Contract til bage, som iche skulde være af nogen verdie efter som Deris Memorialer efter dem iche haver hafd nogen effect; Endelig haver Halvor Dahl frem lagt Et afstaaelse Brev *udgiver af S/a/l/ig/ Matthias Droschau til bem/el/te Halvor Dahl Datert Bergen d/en 1 April A/nn/o 1732 til Vitterlighed under skreven af Capitain Lyder Fasting, Told Inspecteur Abraham Norman, og Auctions Directeur Bendix Ernst Manich Hvilchet afstaaelses Brevs indhold Concenderer med den begiering Droschau giør til Halvor udi Sin Missive af 12 Martij A/nn/o 1732, og at sam/m/e begiering af Matthias Droschau og løfte er bleven fuldbyrdet, samt at Matthias Dreschau selv haver givet Memorial til Deris Kongl/ig Maj/este/ts om sin Visiteur-Tiennistes af staaelse, Der \Ved/ Matthias Droschau Selv haver forandret dend første Revers om \de 300 rd/, Hvor Ved Halvor Dahl selv var forbunden at søge expectance paa Visiteur Tiennisten;

Efter slig Sagens omstændighed *berindes (befindes) for Rætt at Halvor Dahl bør for Citantens Joen Sevrensøns Søgning i denne eftersom dend sidste foreening op hæver dend første Contract

1735: 273

\Denne/ Sag fri at være, Processens Omkostning op hævis paa begge sider.

Christen Nielsøn Holst hafde ladet indstæfne Botild *Rasmusøn nærværende hos Vincentz Albretsen paa gaarden Sæle, fordi Hon haver taget fæste Penge paa Haanden af Klocheren Christen Holst, og Hon dog alligevel iche haver Vildet udi rette Tiide indtræde udi sin Tienniste, der for Dom at liide og betale Processens Omkostning.

Vincentz *Rasmusøn (Albretsøn) paa gaarden Sæle mødte for Rætten paa Botild Rasmus Daatters Vegne og til stod at Botild Rasmus Daatter Var Lovlig af Klocheren Christen Holst til dette Ting stæfnet, Der nest gav Vincentz Albretsøn til kiende at Hand hafde begierte Botild Rasmus Daatter til Egte af Annæ Jellestad, som er Hendes Moder og Ole Nielsøn Nedre Børnes Hvor Hun tiente, der var Hendes Hosbond, 8te Dage efter Paaske sidst afvigte, formeente des aarsag at Botild Rasmus Daatter skulde blive befriet for Citantens Søgemaal;

Citanten Christen Holst frem lagde et Indlæg af gaar Dags Dato, som for Rætten lydeligen blev op læst og er af følgende indhold.

Rætten tilspurgte begge Parter om de iche udi Mindelighed kunde foreenis efter Rættens imellem handling bleve de saa ledis foreenede, at Vincentz Albretsøn vilde for dend forseelse Hans Kiæriste Bodil Rasmus Daatter imod Klocheren Christen Holst hafde begaaet, som var stridig imod Deris Kongl/ig Maj/este/ts Lov skulde inden Juule høy Tiid først

kom/m/ende ichun skulde betale Klocheren, de af Klocheren paa Sagen andvendte Omkostninger, som bedrager sig til 1 rd 12 sk, Hvor paa begge Parter rachte hver andre deris Hænder og Sagen saaledis blev op hævet.

Kaare Pedersøn Vixøen hafde ladet ind stæfne Niels Olsøn Humlesund Vidne

1735: 273b

At anhøre fordi Hand haver slaget Citantens Søn Peder Kaaresøn og efter Vidners udsigende Dom at liide og betale Processens Omkostning, til at Vidne der om er ind stæfnt Knud Aamundsøn Hummelsund, Johannes Olsøn Trellevig, Mons Gregusøn Glæsnæs, Mons Olsøn ibid/em,

Dend indstæfnte Niels Olsøn mødte for Rætten og til stod saaledis som indført er lovlig at være stæfnet. Dernest gav Niels Humlesund til kiende at hand hafde Contra stæfnet Peder Kaaresøn for Hand hafde beskyldt Niels Olsøn for Hand hafde *dreyet Hans Hum/m/er teyner op, der om at Vidne er ligeledis indstæfnt Knud Aamundsøn Humlesund, Peder Erichsøn ibid/em,

Dend indstæfnte Peder Kaaresøn og Vidnerne Knud Aamundsøn og Peder Erichsøn tilstod lovlig at være stæfnet.

Der paa blev Eedens forchlaring lydeligen op læst og behørig formaning til dem giordt om at vagte sig for Meen Eed, hvor paa frem stod indstæfnte

Knud Aamundsøn aflagde sin Eed med oprachte fingre efter Loven og udsagde at ungefæhr for 4 á 5 uger Var Vidnet tillige med Niels Olsøn og Peder Kaaresøn udi Baad sam/m/en paa Søen ungefæhr lige over for Klocherens Huus til Sunds Præste gield, og der de Kom/m/e lidet fra Landet Hiem hørte Vidnet at Niels Olsøn, da Hand og Peder Kaaresøn for hen paa Søen vare komne udi dispute sagde til Peder Kaaresøn, end Du der skyldte Mig for at ieg hafde Hugget Hum/m/er i støcher i Teyen din, der til svarede Peder tie stille det er ude Med og det, derefter hørte Vidnet at Niels {slo} som stod paa Landet, slog Peder Kaaresøn under øret, som {s...} var i Baaden, saa at Peder faldt om

1735: 274

i Baaden og Daanede, Vidnet haver og hørt at siden den passagie haver Niels Olsøn selv til staaed, at Hand slog Peder Kaaresøn.

Johannes Olsøn Trellevig aflagde sin Eed med oprachte fingre efter Loven og ud sagde, at for ungefæhr fire uges Tiid kom Citanten Kaare Pedersøn til Vidnet bedende Ham følge Med sig Hiem for at see Hans Søn Peder Kaaresøn der var slaget af Niels Humlesund, da Vidnet der kom saae Vidnet Hans Søn Laae paa Sængen nemlig Peder Kaaresøn og var fra sin *Hugsa, og Niels til stod Selv for Vidnet at Hand hafde Slaget Peder Kaaresøn.

Mons Olsøn frem stod af lagde sin Eed med oprachte fingre efter Loven og Vandt ord til andet lige som nest forige Vidne Johannes Olsøn Trellevig.

Peder Erichsøn frem stod aflagde sin Eed med oprachte fingre efter Loven og udsagde, Men som det Hand skulde vidne om var passert for 3de Aar siden kunde Rætten imod Loven iche lade Ham giøre sin Deposition i henseende det var ærrørige ord.

Mons Gregusøn Glæsnæs aflagde sin Eed med oprachte fingre efter Loven og vandt ligesom Johannes Olsøn og Mons Olsøn.

Dend ind stæfnte Niels Olsøn tilstod for Rætten at Hand hafde slaget Peder Kaaresøn og at Hand hafde intet imod Vidners udsigende [at?] indvende,

Der efter paastod Citanten Kaare Pedersøn Dom udi Sagen, hvor fore blev kiendt, som følger.

Dom.

Det er iche alleniste imod Vidnerne Knud Aamundsøn, Johannes Olsøn Mons Gregusøn og Mons Olsøn beviist at Niels Olsøn haver slaget Peder Kaaresøn, Men Niels Olsøn end og selv til staaer for Rætten Vidnernes udsigende, Hvor fore kiendes for Rætt efter Loven at Niels Olsøn bør

1735: 274b

Bøde for Næve-hug 3de 6 laad Sølv, Som er Nii Rixdaler, Hvor \af/ til kom/m/er Peder Kaaresøn 3 Rixdr og Deris Kongl/ig Maj/este/ts De 6 Rixdr, der foruden bør Niels Olsøn betale til Kaare Pedersøn udi Omkostning Aatte March Ald inden 15 Dage under Nam og execution Ved Rættens Videre befordring efter Loven.

Mons Golten hafde ladet indstæfne Asbiørn Olsøn Eide vide Fol. 225,

Og mødte i Dag efter seeniste aftale Asbiørn Olsøn Selv og producerede et indlæg af gaard dags dato, som for Rætten lydeligen blev oplyst,

Der imod ind gav Lænds Manden Simon Schoge lige ledis et Indlæg af denne dags dato, som og for Rætten blev oplæst og er af følgende Medfør; Dernest erchlærede Lænds Manden Simon *Michlsøn Schoge at Hand denne Sag op hævede,

Told Inspecteur Norman Contra Halvor Dahl.

Rætten lod Raabe Paa Citanten men ingen paa *Han Vegne mødte, paa Halvor Dahls Vegne mødte S/igneu/r Pilegaard og ville formode at Sagen bliver paa kiendt, efterdi ingen paa Citantens Vegne møder og svarer Videre udi Sagen, endskiøndt bem/el/te Told Inspecteuren Selv forige Rættes dag haver begiert og erholdet opsættelse til denne Tiid.

Afsagt.

Efter som Citanten ey lader møde for sig, saa hen hviler Sagen til neste Ting.

Sivert Rasmusøn Contra Halvor Dahl.

Paa Sivert Rasmusøn blev Raabt, men Hand ey mødte, Mons/ieu/r Pilegaard paa Halvor Dahls vegne paastod ligeledis Dom i Denne Sag.

Afsagt.

Formedelst Citant Sivert Rasmusøn ey lader møde for sig, saa beroer denne Sag til neste Ting.

1735: 275

Simon Schoge hafde ladet indstæfne Rasmus Ingebretsøn /: der haver sin Egte Hustroe Levende :/ for begangne Leyermaal udi sit Egteskab med Lizbeth Torchils Daatter, som tiente hos \ham/, ligeledis var indstæfnt Lizbeth [Torchils] Daatter at liide Dom efter Loven, og Rasmus Ingebrethsøn at undgielde efter Loven for begangne forseelse udi sit Egteskab,

De indstæfnte mødte for Rætten begge og til stod at de vare lovlig stæfnte af Lænds Manden Simon Schoge og Hans Knudsøn Dahl Eide,

Rasmus Ingebretsøn blev af Rætten tilspurgt om Hand vilde til staae at have begaaet Leyermaal med Lizbeth Torchilds Daatter Hvor til Hand svarede ia, og der for haver ud staaet Kirchens Disciplin.

Lizbeth Torchilds Daatter tilstod og fri villig for Rætten at Hon var besvangret af Rasmus Ingebrethsøn og ingen anden Var Fader til Hendes Barn uden Rasmus Ingebrethsøn boende paa gaarden Tveiten, der nu staaer med Hende for Rætten,

Der nest til spurgte Rætten Dem om de vare hver andre paa rørende, Hvor til de svarede ney, det sam/m/e sagde den meenige nerværende Almue.

Der nest blev paa staaet Dom udi Sagen over Rasmus Ingebrethsøn og Lizbeth Torchilds Daatter, Hvor fore blev kiendt, som følger.

Dom.

Dend indstæfnte Rasmus Ingebrethsøn tilstaaer at have begaaet Leyer maal med Lizbeth Torchils Daatter, da Hand dog haver sin Egte Kone levendis navnlig Britte Rasmus Daatter, ligeledis tilstaaer og bekiender Lizbeth Torchils Daatter at Hon haver ladet sig besvangre af Rasmus Ingebrethsøn, Hvor for

1735: 275b

Kiendis for Rætt i følge Lovens 6te Bogs 13 Cap/itul 25 Art/icul at Rasmus Ingebrethsøn bør straffes paa sin yderste Formue. og Lizbeth Torchilds Daatter i følge Lovens 6te Bogs 13 C/apitul 1 A/rticul bør bøde 12 Laad Sølv.

Formedelst ingen flere Sager Vare ind stæfnte blev Denne Termins Restantzer oplæst og forseylede, Rætten der paa ophævet.

In Nomine Jesu!

Schiold Schibred.

Anno 1735 d/en 13 Augusti blev holdet Sommer Skatte og Sage Ting paa gaarden Sør Eide for Schiold Schibreds Almue nerværende Fogeden S/igneu/r Andreas Jesen, de opnæfnte Lau Rætts Mænd 1. Torger Larsøn Bircheland, 2. Stephen Mittun, 3. Ole Arnesøn Sandahl, 4. Lars Michelsøn Myhrdahl, 5te Halvor Biørndahl, 6. Ole Knudsøn Riple, 7. udi Ole Størchesøn Lunds stæd, der er Siug Niels Halvorsøn Dyngeland, 8de Anders Nielsøn Nedre Bratland og Bøyde Lænds Manden Ole Totland med mere Ting søgende Almue,

Hvor da efterat Rætten var sadt i Deris Kongl/ig Maj/este/ts Høye Navn og alle til Lydighed og ærbødighed imod Rætten formanede blev først Ting lyste De Kongl/ige befalinger og dend Placat, som paa Fol/io 262 findes extraherte der nest

1. Qvittering *udgiver af Stiftamt skriver Jesper Heiberg for Een af Her/r Ass/esso/r Vilhelm Hansens for hen til hørende og nu bort solgte Gaard Øfre Dyngeland af skyld 1 Løb Smør 1 Tønde Malt til Opsidderen Niels Halvorsøn for 180 Rd. Datert Bergen d/en 16 April 1735.
2. Bøxel Sæddel udgiven af Stads Hauptmand til Lars Olsøn Soldat paa 3de Aar at nyde til Bøxel hælvten af gaarden AaneLand, som bem/el/te Stads haupt[mand] Knud Gelmuyden eyer og ligger her i Schiolds Schibred. Datert Bergen d/en 2 May A/nn/o 1735. Her ved fulgte Læylændingens paa tegnede revers.
3. Bøxel Sæddel udgiven af Bischop Borneman paa Her/r Consistorial Raad

1735: 276

Edvard Londemans Vegne til Niels Pedersøn Henne paa Een Løb Smør udi gaarden Øvre Titlestad Phane Præste bol benaadet, datert Bergens Bispe gaard d/en 5 Martij 1735. Her ved fulgte Læylændingens paategnede Revers.

4. Obligation udgiven til Velædle og Velb/aa/r/ne/ Her/r Assessor Jean von der Lippe af Clamer Eberhard Moritz lydende paa Pandt og prioritet udi Debitoris Korn Mølle,

Qværner og tilhørende Huuse med alle dens Muur og Nagel faste pertinentier for Capital 60 Rixdr Courent Datert Bergen d/en 7 Maij 1735.

Stifts Proust Peter Matthias Tanche Contra Claus von Rechen.

Paa Stifts Proust Tanches vegne mødte Mons/ieu/r Jens Erichsøn á Møinichen producerende Een skriftlig Stæfning imod Mons/ieu/r Claus von Rechen, som for Rætten lydeligen blev op læst, datert Bergen d/en 4 Julij A/nn/o 1735.

Hvilchet Kald og Varsel Lænds Mand Ole Totland og Lars Myrhdahl Ved Eed med oprachte fingre efter Loven afhiemlede at have lovlig forkyndt for S/igneu/r Claus von Rechen,

Der nest producerede Mons/ieu/r Møinichen denne Rættes Dom sluttet den 31 Martij sidst leden, tillige med Deris Høy ærværdigheds Bischop Tanches Beskichelse af 25de Junij og S/igneu/r Claus von Rechens giensvar af 27 dito, med hos hæftet Reigning stor 8te Rixdr 2 mrk paa stod der hos Dom efter stæfne maalene og indlæggene saa vel til Hovet prætentionens, som Processens erstatning, gav og ellers Rætten til kiende, at Ved denne Sag formedelst sidste stæfning har end medgaaet følgende Bekostning, nemlig stemplet Papier og forkyndelse til Beskichelsen 3 mrk, stæfnings Papier 6 sk, stæfnings forkyndelse og afhiemling 2 mrk Dom og forseylings Penge 5 mrk og 4 sk, Tanches

1735: 276b

Tienneris Reyse 1 rd 2 mrk, foruden Hvad stemplet Papier der vil til gaae til denne Doms Løsning, Hvilchet alt er uden for dend Reigning, som er fæstet ved dend producerede beskichelse;

Dend indstæfnte Claus von Rechen insinuerede Domeren Ved Eet Brev sit indlæg udi denne Sag af følgende indhold, og datert 13 Augusti, som er denne Dags Datum, Hvilchet for Rætten lydeligen blev oplæst,

Der efter blev i følge begge Parters paastand om Dom kiendt, som følger.

Dom.

Efter som Mons/ieu/r Claus von Rechen, der er Eeniste Arving efter sin S/a/l/ig/ Broder \H/enrich/ von Rechen/ iche udi Mindelighed haver vildet betale De 32 Rixdr 5 mrk og 5 sk, Hans S/a/l/ig/ Broder Henrich von Rechen var skyldig for Tiende af Gaarderne Gieringsvig, Olsvig, Kychelvig Schaalevig fra Aar 1723 til Aar 1733, som skee burde til Hans Høyerværdige Her/r Stifts Proust Peter Matthias Tanche, For Hvilche bem/el/te 32 Rd 5 mrk 5 *mrk (sk) Claus von Rechens Broder S/a/l/ig/ Henrich von Rechen for hen er bleven Ved denne Rætt actionert, men formedelst S/a/l/ig/ Henrich von Rechen i Sam/m/e Tiid Ved Døden afgich, kunde der iche faldes endelig Dom udi bem/el/te Sag, alt saa efter di Mons/ieu/r Claus von Rechen baade er Lovlig stæfnet og selv forlanger Dom Ved sit i Dag for Rætten insinuerte Indlæg, til findes Mons/ieu/r Claus von Rechen at bør og pligtig er inden femten [Dage] at betale forbem/el/te paa stæfnte 32 Rixdr 5 mrk og 5 sk, og i Processens Omkostning 10 Rixdr til Hans Høy ærværdige Her/r Stifts Proust Tanche, samt her efter Aarlig 3de Tiende til Hans Høyærværdige Her/r Stifts Proust Tanche af bem/el/te Gaarder, Gieringsvig, Olsvig, Kychelvig og Schaalevig alt under adfær efter Loven.

1735: 277

5. Schiøde udgivet af Giesche S/a/l/ig/ Jonas Vittzmans til Kaare Rasmusøn paa Korn *Møller (Møllen?) uden Grund bestaaende paa dend Nordre side af Aarestads Elven

tvers over for Selgerindens tilhørende Stempe eller feldbereder Mølle. Datert Bergen d/en 28 Martij 1735.

6. Schiøde udgivet af Kaare Rasmusøn Klevedal til Clamer Eberhard Moritz paa dito Mølle. Datert Bergen d/en 7 Maij 1735.

7. Bøxel Sæddel udgiven af Mad/a/me S/a/l/ig/ Johan Garmans Karen Friman til Chrispines Iversøn paa halv anden Løbs Smørs Leye udi Gaarden Fiøsanger. Datert Bergen d/en 2den April A/nn/o 1735.

8. Bøxel Sæddel udgiven af Dito til Anbiørn Kolbeinsøn paa Tolv Marcher Smør udi gaarden Houven. Datert Bergen d/en 4 April A/nn/o 1735.

9. Bøxel Sæddel udgiven af Mad/a/me Margrethe S/a/l/ig/ Abraham Vessels til Anders Samuelsøn paa 3de Aare maal at nyde Nye-Lunggaard, som er et støche Plads opryddet af Sydnæs. Datert Lunggaarden d/en 15 Februarij A/nn/o 1735.

10. Bøxel \Sæddel/ udgiven af Dito til Rasmus Olsøn paa Et støche af Sydnæs Miettu Kaldet at nyde udi 3de Aare maal. Datert Lunggaard d/en 15 Febru/arij 1735.

11. Bøxel Sædel udgiven af Dito paa 3de Aare maal til Ole Andersøn paa et støche plads af Sydnæs Bierge Kaldet. Datert Lunggaarden d/en 15 Febru/arij A/nn/o 1735.

12. Bøxel Sæddel udgiven af Her/r Ass/esso/r Jean von der Lippe til Clamer Eberhard Moritz paa dend Mølle grund og Vand fald, Hvor paa Moritzes nu eyende Korn Mølle Ved Aarestads Elv nu staaer paa. Datert Bergen d/en 14 Maij A/nn/o 1735 - vide den anden Prot: Fol. 43, Hvor den ord til andet er indført.

13. Bøxel Sæddel udgiven af Bischop Borneman paa Her/r Consistorial Raad og Lector Edvard Londemans Vegne til Christen Johansøn Gøevig paa Et Spand Smør udi Gaarden Drottingsvig Bergens Lectorat benaadet. Datert Bergens Bispe gaard d/en 12 Februarij 1735 - Her Ved fulgte Læylændingens revers, ey af Ham under tegnet.

1735: 277b

Dend 15 Augusti blev Rætten igien sadt med Samme Lau-Rætts Mænd.

Henrich Magnus Cont/ra Henrich Vessel.

Trende gange blev lydeligen raabt, om nogen hafde Sager at bringe frem eller føre i Rætten, Mons/ieu/r Peder Beyer gav til kiende, at i *fuldd nogen frem lagde noget for S/igneu/r Henrich Magnus imod S/igneu/r Henrich Vessel, da hafde Hand S/igneu/r Peder Beyer Commission at svare for Henrich Vessel, der selv Comparerede her paa Tinget d/en 13 Augusti for at vide om Citanten S/igneu/r Henrich Magnus lod noget producere efter Rættens seeniste givne afsigt, Men saa som hverchen i denne Sag nogen paa Citantens Henrich Magni Vegne Sig indfandt, ey heller Andre Sager Vare ind stæfnte blev denne Termins Restantzer op læste og uden ringeste indsigelse forseylede, Rætten der paa Ophævet.

Sunhorlehn.

A/nn/o 1735 Dend 7de Septembris blev efter Høyædle og Velbaarne Her/r Admirals og Stifts befalings Mand Ulrich Kaases Resolution og Constitution til Mig af 14 Junij sidst afvigte, holdet Aasteds Rætt paa gaarden Vatne udi Sunhorlehns Fogederie og Føyens Skibrede udi Sagen imellem Mad/a/me Maren S/a/l/ig/ Her/r Falqvor Smits paa dend Eene siide og Velbaarne Her/r Obriste Hans Friderich Green paa dend anden siide angaaende Een Stemme bem/el/te Her/r Obriste Green skal have for høyt opsadt til Citantindens præjudice.

Ved Sagens administration Var nærværende De af Kongl/ig Maj/este/ts Foget over Sunhorlehn Ædle S/igneu/r Andreas Heiberg d/en 22de Augusti sidst afvigte opnæfnte Lau-Ræts Mænd, nemlig 1. Lars Øfre Lillebøe, 2. Lars Petterteien, 3. Endre Søre Bielland, 4. Anders Deggernes, 5. Gunder Kannelønning, 6. Ole Heljesen Hysingstad, 7de Johannes Nielsøn ibid/em, og 8de Sæbiørn Nedre Øchland tillige med Bøyde Lænds Manden Nell Tostensøn Hysig-stad,

Hvor da efter at Rætten Var Lyst i Guds og Deris Kongl/ig Maj/este/ts Høye Navn og Vedkom/m/ende til Skichelighed og Lydighed efter Loven formanede

Blev først oplæst Høyædle og Velbaarne Her/r Admirals og Stifts befalings Mand

1735: 278

Kaases ordre og Constitution til Sorenskriver Michael Tønder om at Betienne Rætten udi denne Sag.

Paa Citantindens Mad/a/me Maren Schachlafel S/a/l/ig/ Falqvor Smits Vegne indfandt sig Procurator Mons/ieu/r Claus Blechenberg og frem lagde det for Sagen udstædde Stæfne maal af Dato 20de Augusti sidst leden med Her/r Obriste Greens Paateigning af 23de Augusti nest efter, som for Rætten lydeligen blev oplæst.

Hvilchet Kald og Varsel Lænds Manden Nel Tostensen Hysingstad og Hans Gregusøn Aaland Ved Eed med oprachte Fingre efter Loven afhiemlede at have med 14 Dags Varsel forkyndt sam/m/e Vel Velbaarne Her/r Obriste Green Som de udi Stæfningen navn givne Vidner,

Paa Velbaarne Her/r Obriste Greens Vegne mødte Hans Sviger Søn Ædle Her/r Soren skriver Iver Randulph declarerende for Obriste Green at Hand vedblev sin Paa Stæfningen tegnede Protestation, at Enchen tillige med Hendis saa kaldede Lauværge Procu/rator Blechenberg er til dette Søgemaal aldeelis u-beføyet, i henseende at Gaarden Vatne er Citantindens Børn udi Arv tilfalden, alt saa formeente Obriste Green at Enchen bør af Rætten blive imponeret at producere beviis eller sin S/a/l/ig/ Mands Skifte Brev for at være Eyer til Gaarden Vatne for der af til Rættens oplysning at erfahre, Hvad enten Enchen som egen Eyere til gaarden, eller og om Hon af Øvrigheden er betroet sine egne Børns Værgemaal og i saadan henseende Sagen paataaler, og for inden at Saadan bliver efter kom/m/et, kand Obriste Green iche tage til gien mæle udi Sagen.

Mons/ieu/r Blechenberg forestillede, at Han endnu iche udi denne Sag har frem stilled sig, som nogen af Soren-skriver Randulph saa kaldet Lau værge, det og hverchen Stefnemaalet eller dend Mundtlig procedure udviiser, men paa det at Her/r Obriste Green, som end nu ey Veed ald ting, skal Vide, at Comparenten har ordre, som Lovskichet Procurator at *beopagte Citantindens Louværges Her/r Tolder Krags Vices udi denne Sag og flere efter fornødenhed, saa producerede bem/el/te Blechenberg

1735: 278b

Her Tolder Krags Missive og begier af 3die 7br sidstleeden, som blev lydeligen oplæst, og paa det Her/r Obriste Green skal viide mere nemlig, at Citantinden er retmæssig Eyer til dend i Stæfne maalet Om meldte Gaard Vatne, saa producerede bem/el/te Blecenberg Velædle og Velb/aa/r/ne/ Her/r Laumand Henning Frimans Skiøde af Dato Stavanger 26 Julij 1714 til Citantindens S/a/l/ig/ Mand Her/r Folqvor Smit paa 1 ½ Løb Smør og 1 ½ Huud udi bem/el/te Gaard, der nest Proustes Velværdige Her/r Villum Frimans Skiøde datert Malmanger d/en 28 Junij 1717 - til Citantinden Selv paa dend anden og lige store part i bem/el/te Gaard Vatne, og Hvilche bem/el/te Skiøder begge findes paa tegnede, At være paa lovlig Tiid og stæd publicerede, og alt saa formener Comparenten at dend af Obriste Green

frem satte ubeviiste fore stillelse bliver uden Kraft til at Hæm/m/e Hendis Lovlig procedure, allerhelst dend sidste halve part af gaarden Vatne er Citantinden til Skiødet efter Hendes S/a/l/ig/ Mands død og saaledis iche ved Skifte efter Ham haver været i Boen, og ellers om end Obriste Green beviiste, at gaarden eller noget der af var ud lagt ved Skifte til Citantindens Børn, var dette noget som Sorterer under dend Geystlige Jurisdiction, Hvilchet end iche kunde for byde Mad/a/me Smit i saa fald andet, end at Hon iche kunde have frihed gaarden at pandtsætte, saa længe Børnenis Arv der i var beroende, men sam/m/e af (at?) for {Me} Me..tenere(?) skal hende vel iche af nogen kunde for hindres,

For berørte 2de Skiøder bleve for Rætten lydeligen oplæste.

Her/r SorenSchriver Randulf paa Her/r Obriste Greens Vegne Svarede: at Her/r Laumand Frimans Schiøde er ud stæd paa Enchens S/a/l/ig/ Mand i Hans Levende live paa dend halve gaard Vatne og siden Hon er bleven Enche haver Hon tilkiøbt sig dend anden halve part i gaarden Vatne, og efter at Skifte og Deeling efter Hendes S/a/l/ig/ Mand er bleven forrettet haver Mad/a/me Smit pandtsat sin gaard Vatne for 250 Rd, og da Hon af Creditor blev engsted om sam/m/e Penges betaling formaaet \Hon/ Børnenis

1735: 279

Formynder nu S/a/l/ig/ Moses Hansen Brandesund at sælge det Jorde Gods, som Børnene i Deris S/a/l/ig/ Fader Arv efter Skifte forretningen Var ud lagt paa det Hon der efter sin Gaard Vatne med sam/m/e Penge kunde indfrie og indløse, hvor imod Hon tillige formaaede Børnenis Formynder S/a/l/ig/ Moses Hansøn at tage Vatne gaard udi Veder lag for Børnenis Jorde godz som Hon saaledis solgt haver, Hvilchet paa Skifte Brevet af Børnenis Formynder findis antegnet, alt saa finder Rætten der af at gaarden Vatne iche kand anseeis at være Mad/a/me Smits Eyendom, og skal, naar Skifte Brevet produceris, iche findes u beviislig, at gaarden er Børnene tilhørende, og i dend \hen/seende formeener Obriste Green at Børnenis formynder i dette tilfælde bør at giøre Sag og Søgning, og for at beviise at hans propostion iche er u beviislig, saa er Her/r Obriste Green til Hænde kom/m/en Skrivelse fra Hendes S/a/l/ig/ Mands fætter Mons/ieu/r Hans Risbrech, der har gaaet Enchen til Haande udi denne Kiøbmandskab og imellem handling, hvilchet Brev Her/r Soren skriver Randulph producerede datert d/en 3 Septembr/is hujus Anni, som for Rætten blev op læst og er af følgende indhold Og end nu som før paa stod at ingen Vidner bliver afhørte langt Mindre Dom i denne Sag bliver afsagt for inden Mad/a/me Smits frem kom/m/er med Skifte Brevet efter sin S/a/l/ig/ Mand - og der ved beviiser \Hon/ enten som Eyere eller Authorizeret Værge for sine Børn paa taler denne Sag. Hvilchet alt Hand til Rættens Kiendelse insinuerede.

Mons/ieu/r Blechenberg Replicerede Kortelig at om endskiøndt Obriste Green hafde afbeviist dend nu giorde fore stillelse, saa Vedkom/m/er dend dog iche denne Sag og Søgning. Comparenten Vild alt saa ligeledis indstille til Rættens Skiøn om Her/r Obriste Green er beføyet at eske Mad/a/me Smits Skifte Brev i Rætte.

1735: 279b

Afsigt.

At Velbaarne Her Obriste Hans Friderich Green Lovlig for denne Sag og til denne Ræt er indstæfnt erfares af Varsels *Mundenis Lænds Mand Nel Tostensøn Hysingstad og Hans Gregusøn Aalands afhiemling her for Rætten, At Mad/a/me Smits er Eyere til Gaarden Vatne Det er beviist med de 2de producerte Schiøder af Datis 26 Julij 1714 og 28 Junij A/nn/o 1717, og efter som Mons/ieu/r Hans Risbrich er Een Vel bekiendt og Sandrue Mand, alt saa haver Rætten Aarsag til at troe Hans Skrivelse til Her/r Obriste Green om at Vatne gaard er Pandtsatt af Mad/a/me Smit til sine Børn, der for Mad/a/me Smit haver støre Aarsag til Ved

Rætten at paa tale det, som Hon formeener at Gaarden Vatne Ved dend paa stæfnte Stem/m/is forhøyelse kand være Kom/m/et til Kort, paa det Hon Mad/a/me Smit iche i Tiiden naar hendes Børn kom/m/e i Myndig Stand, skal passere for Een Moder der af Negligence haver ladet sine Børns Pandt forringe, alt saa finder Rætten for Lovlig at denne Sag bør have sin frem gang.

Der paa frem lagde Procurator Blechenberg til Rættens lovlige frem gang et d/en 3 Junij A/nn/o 1719 begyndt og dend 14 Julij nest efter sluttet Granskings og besigtelses forretning over dend nu om stæfnte Gaards Bøe, samt dend om tvistede *Stem (Stemme) under forige Soren skriver Peder Heibergs og med hafte Sex Mænds under skrivelse og Vedbørlige Forseylinger, Hvilchen bem/el/te Forretning, som et Lovskichet og u svæchet Værch Comparenten forlangede i denne Act at maatte inddrages og at de Sam/m/e Tiid afhørte Vidners forchlaringer af bem/el/te Forretning nu for denne Rætt lydeligen maatte oplæsis, som og skeede, Og der med formeente Blechenberg for det første at være u-igiendrivelig af beviist at dend om tvistede Stem af Arrilds Tiid iche haver været andet end Een Huun Stem, hvor ved Gaardens Vatnes Bøe iche kunde tilføyes nogen Skade uden saa

1735: 280

Vidt dend efter sin Naturlige Situation i stærch Vand flom for Een gandske Kort Tiid kunde være under given, saa og der ved af beviist at Mad/a/me Smit, som Gaardens Vatnes Eyere for Een Tiid af 16 Aaringer og efter at Skifte efter Hendes S/a/l/ig/ Mand var sluttet, saadan Skade haver paatalt udi Aaret 1719, Men at Hon siden den Tiid iche over vedkom/m/ende Ornings gaards Eyere haver erhvervet nogen Dom til saadan Skadis erstatning fore stillede Comparenten at Være skeed af denne Aarsag; at afg/aaen Stiftamtskriver S/a/l/ig/ Severin Seehuusen til Vederlaug mod Mad/a/me Smits bevilling at Stem/m/en maatte for blive i dend stand den da var, naar hand ichun eller Hans befuld mægtig paa gaarden Orning Ved Sluusernis Træchning fore kom Skade, haver til staaet Mad/a/me Smit Aarlig at skiære nogle Tylter Tøm/m/er uden betaling til Sagen samt Malning paa Qværnen uden Maler Løn, saa for Mad/a/me Smit dend Korte Tiid Gaarden for blev udi bem/el/te Seehuusens Eye, der med for Vidtløblighed at skye, ladet sig nøye, siden Her/r Obriste Green for Ornings gaard eller Nedre Aaland \blev Eyer/, Hvilchet Comparenten iche rettere mindis end at have Været Aar 1720, haver Mad/ame Smits ligeledis i Begyndelsen uden Betaling faaet nogle faae Tylter Tøm/m/er saget, samt nødt Maling udi nogle faae Aar Hvilchet dog iche kunde været til stræchelig til dend Fierde Part af Skaden, som Hendis gaards Ager og Eng {er} Vorder til føyet, Men fra 1727 haver Her/r Obriste Green aldeelis iche vildet til staae hende det allerringeste, men der tvert imod iche alleniste tit og ofte for høyet bem/el/te Om tvistede Stem, men \end/ og Ved Vægerlighed i at \op/ træche sine Sluuser naar stærch Vand flom indfaldt, lige som forsætlig Viis til føyet Citantindens ager og Eng ald dend Skade som Vandløbet og dets til vext paa det aller mueligste Hende kunde tilføye, saa at Hon sam/m/e Tiider med Familie neppe har kundet været sicher udi gaardens Huuser, her om Vild Comparenten til yder mere op lysning paa staae, de

1735: 280b

Indstæfnte Vidner af Rætten Examineret og der nest have sig reserveret, sin i Rætte sættelse til Doms.

Her/r Soren skriver Randulph sagde: at det er af Enchen, saa vel som af Hendes Procurator ubeviislig, at Enchen nogen sinde udi Mindelighed haver foresagt eller beklaget at hende nogen Skade af Vandflod formedelst Sag-Stem/m/ens opbyggelse er tilføyet, lagt mindre der for af Obristen begiert Vederlag, men for got Naboeskabs Skyld er Enchen med Bord

skiæring og Maling paa Qværnen blev tient med foruden betaling, saa ofte Hon det forlangede, og Videre formeente Ved de indstæfnte Vidners forchlaring at beviise, at denne af Obriste Green opsatte Sau-Stem er meget Lavere end dend Stem forige Ornings gaards Eyere op bygt og brugt haver.

Her paa blev Eedens forchlaring for Vidnerne lydeligen op læst og behørig formaning til Dem giordt om at Vagte sig for Meen Eed, hvor paa frem stod det første Vidne

1. Hans Jørgensøn Øchland aflagde sin Eed med oprachte fingre efter Loven og til stod Hans ud sigende, som Hand for Rætten haver giordt udi den i Dag her i Retten frem lagde grandsknings og besigtelses forretning af dat\o/{is 3 Junij og} 14 Julij 1719, Hvilchet Hans ud sigende for Ham lydeligen blev oplæst. Mons/ieu/r Blechenberg der paa tilspurgte Vidnet. 1. Om Vidnet kand kiende og er fahre, at Vandløbet her paa Gaardens Vatnes Bøe og Eng har giordt mere Skade udi de nu sidst frem løbne 16 Aar, siden hand sit Vidnis byrd forige gang af lagde? Vidnet svarede: at Skaden er den sam/m/e, og Stemmen er til fulde saa høy nu, som dend var da Søren (Severin?) Sehuusen satte dend op, og Sluuserne ere nu støre end de vare i Sehuusens Tiid, og naar stor Vandflod er, gaar Vandet \end nu/ op paa Vatnes Bøe, og staar der længe og kort lige som Veyrliget er til; 2. Om iche Vidnet siden Obriste Green er bleven Eyer for gaarden Aaland ofteste har seet, end og Som/m/er Dag, at dend

1735: 281

Om tvistede Stem og Sluuser har været tilluchte og Vandet staaer høyt over Stem/m/en? Vidnet og svarede: at \hand/ iche det haver seet, det er skeed om Som/m/eren, Men Aar der er kom/m/et hastig Vand om Vinteren er det skeed. Soren skriver Randulph til spurgte Vidnet: Om Vandet, som Vidnet haver forchlaret der er staaet over Bøen til Gaarden Vatne, er bleven staaende af det Vand, som er nedrunden af fiellet i Elven, eller og om det nederste store Vand af sig selv saaledis over Bøen er ophævet og over svemmet? Rs (Responderede) Det kommer af det Vand, som Løber need af Fiellet, der iche saa hastig kand løbe ud, i det øvrige refererte hand sig til sit for hen i forretningen aflagde Vidne, Om Vidnet veed, at Mad/a/me Smits af Obriste Green har begiert at Sluuserne maatte aabnes og om det iche efter Hendes begiering er skeed? Vidnet Vidste iche noget der til at svare. Mons/ieu/r Blechenberg til spurgte Vidnet; om Han iche oftist haver seet oven for den omtvistede Stem, at have Været op bygget Een Jord Stem, naar dend rette Stem er bleven forbedret, og at sam/m/e Jord Stem/m/e ichun er bleven ned reven, saa at alt iorden og Torv med Videre bliver beliggendes i Elven og hindrer Vandløbet? Vidnet svarede, at det er Vidnet bevidst, at det som spørgsmaalet inde holder passerer, Men det kand iche paa dend tiid om Aaret være noget Hinder for Vandet,

2. Det Andet Vidne Tørris Tollefsøn Øvre Øchland frem kom, af lagde sin Eed med oprachte fingre efter Loven og ud sagde: at Hand haver boet her paa Landet udi 20 Aar, og Veed, at naar stor flom er, Giør Vandet formedelst det ey kand løbe ud for dend Stemme Obriste Green har op sadt, skade paa Vatnes Bøe og grund, og gaar over Kalve Neeset, hvor af Een deel Sam/m/e Næsses græss {af} er fordervet, kand iche heller erindre om der nu groer mere græs end tilforn, Veed og at Vandet paa Væstre

1735: 281b

Siide af Elven gaar {vandet} op paa Notenæsset. Mons/ieu/r Blechenberg til spurgte Vidnet: om iche Vandet neden for Vatne gaars Bøe formedelst dend om tvistede Stem Voxer, saa høyt, at det Vand, som kom/m/er fra Fiellet der Ved bliver hindred udi sit Løb igiennem dend part af Elven, som er aaben for Vandet; Vidnet svarede at det Vand, som kom/m/er oven fra, er saa over flødig, at det ey kand Løbe ud saa hastig, om der end skiønt var ingen Saug

Stem/m/e. Paa Spørgsmaal svarede Vidnet: at Hand iche Veed om, Mad/a/me Smit har begierdt Sluuserne Aabned, eller om Hon det er nægtet.

3. Det 3die Vidne Sæbiørn Danielsøn Stue frem stod, aflagde sin Eed med oprachte Fingre efter Loven og ud sagde, at \hand/ er 52 Aar, haver boet paa Stue udi 28 Aar, Veed at der haver staaet Een Huun Stem/m/e paa det Stæd Her/r Obriste Green haver opsat dend nu op bygt Stemme, som nu omtvistes, og boede dend tiid paa nedre Aaland Frue Sidsele Juul, og var Elven, naar \den/ høyst hafde til Voxt, saa ledis, at Mand paa Een Hæst kunde Riide der over, Hvilchet Vidnet siden til Giorde, naar det Var tøre Veyer om Som/m/eren, kunde mand stedse Kiøre over Elven, dend tiid hørte Vidnet iche nogen klage at Elven giorde Skade nogen steds, paa Vatnes Bøe og Eng, naar det holdt op at regne 3de Dage Da kunde ey savis paa dend *Sau (Sag) Obriste Green nu er Eyer af, Reignen kunde da iche staae længer paa Kalve Næsset, Notenesset og Poels Næsset end i det længste halvanden Dag efter at det havde holdt op at reigne, naar der ey er Sau Vand kand mand endnu ride over Elven, og naar nu reigner kand Vandet staae og staaer fuldkom/m/en Een Maanets Tiid formedelst, denne nye af Obriste Green op bygte Stem er tettere, og saa ledis Continuerer Vandt Ved at staae efter at det holder op at Reigne; Mons/ieu/r Blechenberg til spurgte Vidnet, om iche Vandet oven for den nu Om stæfnte Stem sam/m/e Tiider Voxer saa høyt at det nesten Vil løbe over Stem/m/en? Vidnet

1735: 282

svarede: at der som friskyttet ey blev taget op saa gich Vandet Visselig over, men det bliver Observert at friskyttet optagis paa det vandet kand have sit udløb, og formedelst dend Stem/m/e Obriste Green har ladet op sætte kand Vandet iche have fuld udløb, men gaar over Kalve Næsset, og hvor der i Vidnes opvæxt kunde ridis kand nu med Een Baad faris, Soren skriver Randulph tilspurgte Vidnet: Om iche den nu om tvistede og af Obriste Green op satte Sau Stem er Lavere, end om vudne Huune Stem/m/e,? Vidnet svarede at hand kand iche sige det, enten den Eer høyere eller lavere; Vidnet blev Videre tilspurgt, om Hand veed, at Mad/a/me Smit haver beklaget sig for Obristen, at Hon leed skade af dend oprette stemme,? Vidnet svarede, det Veed hand iche. Mons/ieu/r Blechenberg til spurgte Vidnet hvor Lang Een Hun er,? der til Vidnet svarede 10 fod eller Fem Alen:

4. Det 4de Vidne Otto Olsøn Aadland frem stod aflagde sin Eed med op rachte fingre efter Loven og ud sagde: At Hand er imod Sexti Aar, Veed, at der haver staaet Een Hun stem, hvor Obriste Green nu haver op bygget den nye om tvistede Stem/m/e, og naar Hun stem/m/en Var tæt kunde der skæris lige saa længe paa Sauven, som nu, og naar der kom stor Vandflod Løb det strax ud over bem/el/te Hun stemme Nu maa Sluserne optages, om Vandet ey skal Løbe over, thi uden sluserne op tages kand iche Vandet udløbe Dend Tiid Hun stem/m/en Var, stod Vandet undertiden og over Kalv Næsset lige som nu, men iche saa længe, og dend nye Stemmen Obriste Green nu haver op sat er 2 Fod Lavere end dend Sehuusen lod opsætte, Dend Tiid Hun Stemmen stod, og det reignede til alle Veyer Vare fulde, skar De paa Saven under tiiden 8te Dag, under tiden 14 Dage lige som Vandets overflødighed var, naar det nu er Vand flod, saa kand der skiæris paa Sauven Aatte Dage, 14 Dage, ia Een

1735: 282b

Maanet og mere lige som der er Vandt til. Vidnet blev tilspurgt, om den tiid Hun stem/m/en stod Ved stor Vand flod iche kunde skieris lige saa længe paa Saugen, som nu i denne Tiid,? Vidnet R/e/s/ponderede/ Ia, naar dend var tet, og naar Vand manglet her oppe, var der og mangel der nere; Af Soren skriver Randulph blev Vidnet tilspurgt, om, i dend Tiid Huun

Stem/m/en stod, iche Vandet blev nedstængt lige saa Vel, som nu,? Vidnet svarede, at dend Tiid blev Vandet stemt lige saa tet, som nu, og dend tiid var Joren høyere end nu, og Vandet Løb hastigere ud dend tiid end nu, fordi det kunde da Løbe over Hune Stem/m/en; Paa til spørgsel af Soren skriver Randulph svarede Vidnet, at Hand iche Veed Mad/a/me Smit nogen Tiid haver beklaget Sig for Obriste Green at have lidet Skade af Vandet.

5. Det 5te Vidne Iver Olsøn frem kom, op rachte sine fingre og aflagde sin Eed efter Loven, og sagde: at Hand nu er Huusmand paa Vatne gaards grund, for ellers, som opsidder boed her paa gaarden Vatne 33 Aar, er 67 *Aa gam/m/el til Michelsdag først kom/m/ende, Veed at der Obriste Green haver ladet op bygge dend *om Omtvistede Stem, stod til forn Een Hune Stem/m/e, dend tiid kunde mand Gaae over Vandet imellem Stemmen, naar det var tøre Veyer, og udi reigne Væyr kunde der rides over Elven uden den var paa det aller største, der kunde og kiøris udi Elven alle stæder, uden et stæd, hvor der er et dybt høl, efter reign Væyr var Elven paa 2de Dage Tør, men naar de Vild holde nu Sluusen til da kand Vandet staa meget længe, men tilforn Løb Vandet strax over Hun Stem/m/en paa Kalve Næsset Dend tid Hun Stem/m/en stod kunde der avles 10 á 12 Læs Høe, ia under tiiden lige som Aaringerne var 15 til 16 Læs Høe, men nu i denne Tiid formedelst denne nu om tvistede Stem, {kand}der inde holder Vandet som des Aarsag gaar over de om rørte Næsse

1735: 283

Kand der iche aules mere end 2 á 3 læs Høe, naar Obriste Green Vil lade luche Sluuserne op kand det og saa *løb ud, som tilforn, Vidnet Veed og at medens Obriste \Green/ haver Været Eyere til Gaarden Orning, haver Vandet staaet <til> paa Kalve Næsset 2 - 3 - 4 ia flere Dage, og før Obriste Green bleve Eyere til Orning *gaar (gaard) kunde De slaae Kalve Næsset, og tøre Høet der ude, dog iche uden den tiid Hune stem/m/en der stod, men siden Sehuusen, der først satte den muurede Stem/m/e op, stod Kalv Næsset under Vand ligesom nu, Vidnet Veed iche til Visse om Hun Stem/m/en Var høyere end Sluuserne ere nu, dend Tiid Hune Stem/m/en stod var Een Luge for Mølle Rennen og Een Luge for Rennen til Saugen. Dend Tiid Hune Stem/m/en stod kunde der slaais paa Note Næsset Fire Læs Høe, men nu sam/m/e Aaringer To eller 3 Byringer, og i det høyeste, saa meget mand \Een gang/ kand lægge paa Een Slæde, paa Hatle Næsset kand aarlig skaden taxeris for Et Læs Høe, Vandet i Elven har gaaet, saa høyt op at mand kunde roe det op til \Vatne/ agere paa Een Baad, men den tiid Hune stem/m/en var i stand, stod Vandet iche saa høyt, Vidnet Veed iche at Mad/a/me Smit har beklaget sig for Obriste Green at Vandet har til føyet Hende Skade, og i Som/m/er haver de formedelst denne indfaldende Tørche i dette Aar, {haver de} kunde gaaet over Elven lige som, dend Tiid Hune stem/m/en stod.

Formedelst det er saa sildig i Aften nu Klochen er imod Siuv slet beroer denne forretning at fuldføre Ved besigtelse til Morgen Klochen imellem 6 og Siuv.

Dend 8de Septembr/is nest efter for føyde Lau Rætten sig til Aastæderne for at tage den Om Vudne Skade udi Øyesiufn.

Paa Her/r Obriste Greens vegne var til stæde Her/r Soren skriver Iver Randulph, og paa Citantindens vegne Mons/ieu/r Blechenberg Procurator, og befandt Vi Da at der var paa Kalve Næsset dend skade af Vandets over svemelse Stand udi forige forretning findes Mentionert.

1735: 283b

Det første af Vidnerne Hans Øchland forchlarede, at Hand Øyen siufnlig kand see at der er større Skade skeed paa Kalve Næsset siden Hand forige gang ved Forretningen var paa

stædet, i det bem/el/te Næs mere er ned sunchet og af Vandet bort-tæret, end da sidste forretning blev giort og grandskning skeede, Ligeledis var og skaden paa Notenæs som Vidnerne haver udsagt,

Endelig for føyede Vi os til at besigte dend omtvistede Stem og befandt Vi dend i Længden at Være Nii og Tiuve Al/en tvert over Elven, i sin Dybhed Firre Alen og Tre qvarter paa dend Øvre siide, og paa den nordre Siide *Elve Fod* (11 fot) paa et Berg, Men paa det Dybeste imod Sauven halv Tolvte Fod, Sluusen Var 12 fod Breed og Fire fod Dyb, alt med Sædlandsk Alen blev Maalet;

Procurator Blechenberg paa Citantindens Vegne betreffende dend om meldte Stem erindrede Rætten om iche Oven for dend Høyde, som nu om Stem/m/ens Maaling beneevnt er Oven paa Stemmen ligger Een Mængde af Store og Løse Stene, der og kand for hindre Vandets Løb, om det saa høyt skulde stiige, Rætten tilstod at der blev Maalet fra dend faste Steen Muur, hvor paa der Laae nogle Løse Steene, sam/m/e Løse Steene kand iche noget synderlig hindre;

Mons/ieu/r Blechenberg for Citantinden, sagde: At Hand nu iche saa strax kand Være færdig til at slutte denne Sag til Doms, men om Rætten saa behager Vil Hand udbeede sig Tiid til Morgen Tiilig, da Hand med sin skriftlige forestillelse skal frem kom/m/e,

Soren skriver Randulph hafde iche noget her imod at erindre, hvor fore Blechenberg blev den forlangde Anstand til i Morgen tilig bevilget.

Dend 9de Septembr/is blev Rætten igien sadt med Sam/m/e Laurætts Mænd.

Paa Citantindens

1735: 284

Vegne Var til stæde Mons/ieu/r Blechenberg Procurator og paa Velbaarne Her/r Obriste Grens Vegne Hans Sviger Søn Soren skriver Iver Randulph,

Der paa producerede Mons/ieu/r Blechenberg sin skriftlige fore stillelse af denne Dato med de der i paa beraabte Bielager, som for Rætten lydeligen bleve op læst.

Her/r Soren skriver Randulph producerede Her/r Obriste Greens indlæg ligeledis af denne Dags Dato, Hvilchen Hand og begierede i Acten indført, som blev for Rætten lydeligen op læst.

Mons/ieu/r Blechenberg sagde at Hand iche noget til Her/r Obriste Greens indlæg hafde at svare, hvor fore Denne Sags Omkostninger blev Specificert,

Dog blev først Her/r Soren skriver Randulph, der mødte paa Her/r Obriste Greens Vegne, om Parterne ey i Mindelighed kunde foreenis, Hvor paa Soren schriver Randulph proponerede at Dersom Sagen kunde blive forliigt, da til bød Hand paa Obriste Greens Vegne at lade Enchen uden betaling Aarlig Sauve paa Sauv Møllen 10 Tylter Sau Tøm/m/er af Vatne Skov, og give Citantinden <Aarlig> 1 Rixdr udi Penger for dend Skade Hende kand til føyes af Vandet der staaer over Vatne gaards Bøe, og om det skulde giøre skade Videre, Da Vilde Her/r Obriste Green svare der til efter Billighed, der for uden skulde Mad/a/me Smit til sin eget Huuses fornødenhed frit male paa Qværnen, naar Hun hafde det nødig, Dend Eene Rixdr Obriste Green Aarlig Vil betale, skal Være for dend Skade Vandet paa Kalve Næsset og Note Næsset Aarlig kand giøre, der imod skal Mad/a/me Smit Selv betale Sau Mæster Løne af forbem/el/te 10 Tylter Sau Tøm/m/er, og Den af Her/r Obriste Green op bygte Stem, skal der imod stedse blive udi den stand og Høyde Som dend

1735: 284b

Nu er uden Mad/a/me Smits paa-ancher,

Derimod proponerede Mad/a/me Smit Ved Procurator Blechenberg, dog uden nogen Conseqventze til dend forventende Dom i fald ingen forliig skulde treeffes, at Mad/a/me Smits Villie til forliig bliver denne: 1mo (primo) At Her/r Obriste Green skal til Hende betale dend Skade, som er skeed paa Hendes Eng siden dend siidste Forretning af 1719, Da Skaden i alt har været taxeret for 4 Spans Teyer og det saaledis, som de nu nerværende Mænd, sam/m/e kand ansee, 2do (sekundo) At Her/r Obriste Green nu betaler til Mad/a/me Smit dend til denne Rætter gang anvendte Bekostning med 24 Rd, der imod Vil Mad/a/me Smit 3tio til staae og accordere, at dend om tvistede Stem maa for blive udi dend stand, som dend nu fore findes, paa saadan Maade, at Vandet aaben for Stem/m/en udi ordinaire Veyrlig iche bliver inde holdet Høyere, end Tre og Een halv Alen og naar over flødig Reign ind falder, Da sluuserne, saa betiids aabnes at ingen Skade der Ved tilføyes, og saa fremt Itsige eller Efter kom/m/ende Ornings gaards eller nedre Aalands Eyere, der til skulde findes vegerlig, da denne af Mad/a/me Smit reyste Sag at staae Hende og Efter kom/m/ende Vatne gaards Eyere aaben til fuld paatale, og nedre Aalans Eyere, da være for pligtet at bekoste ald dend til saadan Rætter gang behøvende Omkostning, 4to Bord Skiæring og Maling Vil Mad/a/me Smit iche forlange Aller helst Hun lidet Tøm/m/er kand til Veye bringe, men i dend Stæd og imod at stem/m/en skal blive bestaaende, som i dend 3die paast anført er, paa staaer Hon at Her/r Obriste Green, som Itzige, og efter Ham blivende Eyere til nedre

1735: 285

Aaland skal være for bundne at betale til Mad/a/me Smit eller Efter kom/m/ende Vatne gaards Eyere Aarlig Penger 4 Rd til nogen ledis erstatning for hvis Mad/a/me Smit eller De enten i Bøxel eller i Andre Maader hos Læylændingerne til kort kom/m/er, formedelst at iorden er forringet, og paa Anden Maader understaaer Mad/a/me Smit sig iche at accordere noget forliig gaarden Vatne til præjuditce, Hvilchen Hon iche benægter at staae i forsichring for Hendes Børns til faldne Fæderne Arv.

Obriste Green Ved Soren skriver Randulph lod svare at det tilbudne Forliig, som Mentionert er, er iche af Ham tilbudet, som et Vederlag for dend paaberaabte Skade, at Kalve Næsset, Notenæsset Ved Vandets oversvemmelse enten af Vandets Stemmelse af Ham skal være foraarsaget efter den Tiid hand af Nedre Aaland har været beboere, Men dend Skade, som Kalve-Næsset og Notenæsset taget haver, var allerede udi forige Nedre Aalands \Eyeris/ Tiid paa draget og tilføyet, hvorfore Hand heller iche kiender sig pligtig, den paa-anchede Skade med nogen Slags Omkostning at erstatte, Hvilchet af de producerede Beviiser er nochsom op lyst, Men for Fred og Eenighed at stifte og iche for at anseis efter sigende at være Een Mand, der skulle efter staae enten at tilføye Enchen nogen skade, langt mindre nogen Proces eller Vidtløbtighed {Enchen} der med at tractere, da haver hand for ald Proces at evitere giordt forbem/el/te Forliigs tilbud, som Hand skulde formeene af Enchen iche bliver modsagt, og imod Forhaabning Enchen iche med

1735: 285b

Dette Mindelige tilbud skulde være fornøyet, da reserverede Hand sig alle Lovlige forbeholdenheder udi Sagen, og i Vidrige fald, dette Hans tilbud iche at ankom/m/e Hans Lovlige Sag og Søgning i sin Tiid til mindste Krænchelse.

Der paa blev, efter som Sagen iche kunde kom/m/e til Forliig, Omkostningerne i denne Sag Specificerede,

Soren skriverens reyse til stæden skyds	1 rd	5 mrk
3de Dages Forretning	6 rd	
Skyds fra stæden	1 rd	5 mrk

Fortæring fra og til stæde 4 Dage	2 rd	4 mrk	
Forseigling og skriver Penge		5 mrk	4 sk
Forseiglet Papier		4 mrk	8 sk
Lau Rætts Mændene	2 rd	4 mrk	
Lænds Manden		4 mrk	
Fogeden at op næfne Mændene	1 rd		
	18 rd	1 mrk	12 sk

Der paa blev [af] os samptlig kiendt og afsagt, som følger.

Dom

Det er til stræcheligt beviist, saa Vel med de for denne Rætt førte Vidner, som de Ved forige Forretning af 14 Julij A/nn/o 1719 afhørte Vidner, at der til forn har staaet Een Hune Stem/m/e Ved gaarden Nedre Aadland, Hvor nu Her/r Obriste Hans Friderich von Green haver sidst ladet opsætte Een Stem/m/e af Steen Muur, Sam/m/e Hune stem/m/e var ey højere, end Vand ved stor Flod altiid kunde have udløb over bem/el/te Hune Stem/m/e, formedelst slig Vandets hastige udløb, giorde Vandet dend Tiid iche skade paa Mad/a/me Maren S/a/l/ig/ Her/r Falqvor Smits gaards Vatnes Bøe og eller Eyendeel, der kunde iche heller skiæris Leengere paa Nedre Aadlans Sau Mølle og Male paa dens Qværn uden om høsten og Vaaren, eller naar der kom stor Vandflod, Men naar Tørt Væyrt indfald kunde de iche skiære længere paa Sauen end Een eller To Dage, da de og kunde gaae over Elven neden for Vandet, Kiøre tvers og langs af Elven, Naar bem/el/te Hune Stem/m/e blev reparert, blev dend aldrig

1735: 286

I de Dage bygt høyere end den var tilforn. Der imod erfahris og af berørte Vidners ud sigende, Hvad Skade dend {Ved nedre Aaland} Citantindens gaard Vatne {haver} \Ere/ tilføyet Ved nedre Aadlands Stem/m/e, Ved Vandets *indeholdes, thi hvor Folch tilforn Kiente, kand nu rois med Een Baad, og flaadis Tøm/m/er, og naar Vand flod indfalder kand det ey formedelst dend nye opbygte Stem/m/e {ey} faae sit fulde udløb, men gaar over Vatnes March og Eng, hvor det længe bliver staaende, der af Een stor Deel af Vatne Bøe og Eng allerrede er bedervet og mere Daglig Der af fordervis, Jorden er med Vandet opfyld og nedsiuncher, græs røderne bort raadnede, iorden i agrene af Vandets oversvem/m/else udhungres og bliver Mager, dend slette Plads imellem Kalve Næsset og det faste Land, hvor Vatne gaards beste Eng og Slotte før Stem/m/en blev op bygget av Sten Muur, var, er nu Sumpig og Morassig, saa hverchen Mennisker eller Creatur nu kand gaae der paa med videre og flere omstændigheder Vidnerne forchlarer. Dend sidste af Her/r Obriste Hans Friderich Green op bygte Stem/m/e af Sten er halv Tredie Kvarter høyere end Stem/m/en var tilforn, som Sehuusen lod opsætte, Paa det nu gaarden Vatne iche af det inde stem/m/ende Vande gandske skulde ruineris, og {Hendes} \Mad/a/me Smits/ Børn der haver Pandt i hendes gaard Vatne Ved Pandtets Forringelse iche skulde kom/m/e til Kort, haver Citantinden Mad/a/me Smits ladet baade {og} Mundtlig og skriftlig Vatne Gaards Skade Ved stem/m/en tilføyet Her/r Obriste Hans Frid/erich Green forestillet, dog alligevel {skal} \er/ der iche {være} skeed nogen forandring Ved Stem/m/en;

Da efterdi Vi haver øyensiufnlig seet for berørte skade Citantinden ved dend af Her/r Obriste H. F. Green op bygte Stem/m/e, som er høyere end dend forige, og finder at Citantinden iche haver haft liden føye

1735 286b

Til at reyse denne paa stæfnte Sag imod Her/r Obriste Hans Friderich Green. Alt saa kiender Vi samtlig for Rætt at Her/r Obriste Hans Friderich Green Sex Uger efter denne Doms lovlig forkyndelse bør saa ledis indrette Den nu af Muur opsatte Stem/m/e Ved Nedre Aadlands Saug Mølle, at Vandet kand altiid *udløb og iche til Skade paa \gaarden/ Vatnes Bøe og Eyendom blive staaende, der nest bør Her/r Obriste Green inden femten Dage betale Citantinden Mad/a/me Maren S/a/l/ig/ Falqvor Smits til nogen ledis reparation for Jord Spilde *hen (hon?) er tilføyet, Dend Tiid Her/r Obriste Green har *eye Nedre Aadland 25 Rd og for denne Processis foraarsagede Omkostning 28 Rd alt under Adfær efter Loven.

Anno 1735 d/en 9 Septembr/is blev Sagen fore taget imellem Mad/a/me Maren S/a/l/ig/ Falqvor Smits og Soren skriver Iver Randulph, hvor da var nærværende Sam/m/e Lauretts Mænd og Laug Mand,

Der paa blev oplæst Soren skriver Tønders Constitution af 14 Junij sidst afvigte, Der nest producerede Procurator Blechenberg paa Citantindens Vegne Een stæfning af følgende indhold, som blev oplæst.

Hvilchet kald og varsel Lænds Mand Nel Hysingstad og Hans Gregusøn Aadland ved Eed efter Loven afhiemlede at have forkyndt for Her/r Soren-skriver Randulphs Tiennere, der tog Copie af bem/el/te Stefning, efter som Citatis ey var hiem/m/e,

Derefter frem lagde Mons/ieu/r Blechenberg til Beviis, at Citantinden iche med Soren skriver Randulph har kundet kom/m/e til nogen mindelig forEening, Een af Citantinden til Ham udfærdiget beskrivelse af dato 27 Maij nest leden tillige med dend der udi paa beraabte Sorensk/river Randulphs Hende insinuerede prætentions Reigning af 13 Febr/uarij afvigte Aar

1735: 287

af Hvilchet Comparenten for Tiidens Korthed ichun forlangede oplæst beskichelsen i sig Selv og Her Sorenskriver Randulphs paategnede svar, og ellers til ydermere beviis at Soren skriver Randulph strax efter sin Reignings udstædelse har betaget Mad/a/me Smits ald Leylighed om saadan Deris imellem værende mundtlig at Conferere frem lagde Comparenten Een Citati Hende tilsendte Missive af 11 Martij 1734 i sin egen frie Form, der blev lydeligen op læst for Rætten.

Her/r Soren skriver Randulf indleverede Ved Abraham Knudsøn et Indlæg af denne Dags Dato, som og for Rætten blev op læst,

Mons/ieu/r Blechenberg begierede de indstæfnte Vidner maatte paaraabis - Som og skeede, hvor paa Vidnerne frem kom for Rætten og Eedens forchlaring af Loven for dem lydeligen blev op læst med formaning til Dem at vagte sig for Meen Eed,

Det første Vidne Johannes Haagensøn boende her paa gaarden Vatne frem stod, aflagde sin Eed med oprachte Fingre efter Loven, der nest giorde Mons/ieu/r Blechen[berg] Procu/rator følgende Spørgsmaal til Vidnet, Om Vidnet iche er bekiendt at Soren skriver Iver Randulfs Tienner Hans Lurdahl udi de 3de sidste Aar i hvilche Sorensk/river Randulf Logerede hos Mad/a/me Smit stedse for blev udi sit Logemente hos Mad/a/me Smit, og der nød underholding med videre, og saa ledis iche fuldte sin Hosbonde enten paa Ting Reyser eller til andre Hans Embeds Forretninger: R/e/s/ponderede, Vidnet Ved at Soren skriver Randulphs Tiener var medst hiem/m/e udi om spurgte Tiid uden Hand var imellem paa nogle faae Skifter, og imidlertid Hand var hiem/m/e i Her/r Soren skriver Randulphs fra værelse nød Han Kost og Logemente hos Citantinden,

Det andet Vidne {afla} Anders Madsøn boende lige saa her paa

1735: 287b

Gaarden Vatne aflagde sin Eed efter Loven og udsagde, at Her/r Soren skriver Randulph(s) Tiennere den Tiid hand var hos Randulph var mest hiem/m/e uden hand var paa nogle Skifter, sam/m/e Tiid hand var hiem/m/e spisede Hand og logerede her, hos Mad/a/me Smit,

Det 3die Vidne Iver Olsøn Huus Mand her paa gaarden Vatnes grund svarede paa spørgsmaalet, at Hand Veed Soren skriver Randulfs Tiennere Hans Var mesten hiem/m/e dend tiid hand tiente her paa Gaarden hos Soren-skriveren, uden nogle faae Skifter hand var paa.

Procurator Blechenberg reserverede sig sin yderlige procedure i Sagen, naar Soren skriver Randulph med den belovede Contra stæfning i Rætten kom/m/er.

Afsigt.

Efter Sorenskriver Randulfs begiering bevilges Ham Anstand i Sagen til at udtage Contra stæfning i denne Sag, Men Rætten kand iche Determineris paa Een Vis tiid igien at sættes formedelst Dom/m/erens egne Høste Ting, der nu tilstunder, Om Sam/m/es Tiid er Dom/m/eren endnu *udvidende (uvidende?) Dog skal *Vedkom/m/e (Vedkommende) lovlig blive tilkiende givet, naar Dom/m/eren igien denne Sag kand fore tage.

Anno 1735 d/en 12 Septembr/is Blev efter Høyædle og Velbaarne Her/r Admirals og Stiftsbefalings Mands Ulrich Kaas Constitution og resolution af Dato 11 Augusti sidst afvigte holdet \Rætt/ paa dend Plads udi Leervigen, Hvor Giæstgiver Huuset staaer, nærværende De af Kongl/ig Maj/este/ts Foget Ædle S/igneu/r Andreas Heiberg d/en 5te hujus opnæfnte Lau-Rætts Mænd af Føyens Skibred 1. Anders Degernæs, 2. Ole Hellesen Hysingstad, 3. Hans Øchland, 4. Sæbiørn Nedre Øchland, 5. Sæbiørn Stue, 6. Anfin Aadland, 7. Hans Lunde og 8. udi Ole Andersøn Hysingstads stæd Johannes Nielsøn Hysingstad tillige Bøgde Lænds Manden i Føyens Skibred

1735: 288

Nel Tostensøn Hysingstad

Hvor da efter at Ræt var sadt udi dend Almægtige Guds og Vor aller naadigste Konges Navn og Vedkom/m/ende til Lydighed og Skichelighed formanede,

Blev først op læst Høy ædle og Velbaarne Her/r Admirals og Stifts befalings Mands Kaases Resolution tegnet paa Mons/ieu/r Knud Krags (Knags) Reqvisition af Dato 6te Augusti sidst leden. Der nest frem lagde Citanten Mons/ieu/r Knud Krag (Knag) Et Skriftlig Stefne maal af Dato 23 Augusti sidst afvigte som for Rætten lydeligen blev op læst.

Her/r Soren skriver Iver Randulf mødte paa Egne og sin Sviger Fader Velbaarne Her/r Obriste Hans Friderich Greens Vegne til staaende at baade Hans og Hans Sviger Fader Her/r Obriste Green udi denne Sag og til denne Rætt Lovligt Vare stæfnte.

Hvilchet Kald og Varsel Anfin Ottesøn Aadland og Hans Gregusøn paa sam/m/e gaard Aadland Ved Eed med oprachte Fingre efter Loven afhiemlede at have *for forkyndt med 14 Dagis Varsel for alle de [som i] stæfningen ere Navn givne.

Her/r Soren skriver Iver Randulf producerede paa egne Vegne Et Indlæg af Dato Ornings gaard d/en 12 Septembris, som for Rætten lydeligen blev op læst.

Citanten paa stoed Vidnernes førelse efter sit stæfne maal,

Soren skriver Randulph frem lagde i Rætten Een Lau-Tings Doms \Act/ afsagt d/en 22de Julij sidst afvigte imellem Citanten Mons/ieu/r Knud Krag (Knag) paa Dend Eene og Her/r Obriste Hans Friderich Green samt Her/r Sorenskriver Iver Randulph paa dend anden side

angaaende det i Stæfningen til [i] dag Mentionerte Tings Vidne af 8de Martij A/nn/o 1735, Hvor af Hand begierede Afsigten maatte i [..?..] indføris.
Citanten Knud Krag (Knag) erchlærede sig, at da Sagen stod under Lau tings Rætten Vidste Hand iche at navn give, Hvad Mænd der haver svaret til det om tvistede Tings-Vidne, før Hand ved beskichelsen

1735: 288b

Til Lau-Rætten fich saadant at vide, var derfor nødsaget at faae Navn givet Hvem til bem/el/te Tings vidne hafde svared begierede der for at de indstæfnte Vidner som nu alle Møder maatte examineris, til Soren skriver Randulfs protest svarede Comparenten, at Han iche agter at Fiscaliecere over Hans Forretninger, men alleniste til Hans Nærings Conservation ichun *reqvirerere Tings Vidne og til sin præcaution i frem tiden.
Soren skriver Randulph refererte sig til dend frem lagde Lau tings Act og det af Han i Dag frem lagde Tings Vidne i Lau tings Acten indført.

Afsigt.

Dersom Her/r Soren skriver Iver Randulf iche hafde ladet see saa stor Retsindighed imod Rætten, som Hand Ved dend for denne Rætt til forn uvitterligt ergangne Lau-Tings Rætts Dom haver udviist, i det hand frem lagde bem/el/te Dom her udi Rætten, hvor af Rætten seer denne Sags Sam/m/en hæng, da kunde Rætten snart bleven forvildet, Thi med bem/el/te Lau Tings Dom beviiser Her/r Soren skriver Iver Randulf Selv, at formedelst Dend beskichelse Citanten Knud Krag (Knag) udi Lau-Tings Rætten Ved Procurator Jacob Preus d/en 20 Julij sidst afvigte producerte /: som dend 7 Julij nest til forn \var/ Datert, og fra Citanten til De Laurets Mænd udgaaen, som dend 8te Martij sidst afvigte betiente Rætten paa Bielland for Føyens Schibred her i Sundhorlen :/ udi dend Sag /: som for Lau-Tings Rætten blev Ventilert imellem Her/r Obriste Hans Friderich Green og Citanten Knud Krag (Knag) :/ for det første iche var indrettet /: Ved det Beskichelse Mændene Jørgen Hansen Horneland og Endre Olsøn Bielland dend omtalte beskichelse hafde Eed fæstet :/ efter Lovens 1 Bogs 14 Cap/itul 2 Art/icul der befaler at ingen Videre Eeder skal til Tinge og i Rætter gang tillades, end de som Loven og Rætten fordrer og tillader. For det andet, i henseende Beskichelse Mændene haver skrevet i Eed under forbem/el/te

1735: 289

Beskichelse imod Lovens 1 Bog 14 Cap/itul 4 Art/icul der befaler: at ingen maa Giøre nogen Eed, før det Han af Dom/m/eren tilstædes og paa leggis, Blev forbem/el/te Beskichelse af Lau-Tings Rætten kaldet Eet imod Loven Eedskræftet og u-paaliideligt Skrift og i anleedning af alle høyst bem/el/te Lovens 1 Bogs 13 Cap/itul 7 Art/icul der befaler at Dom/m/eren skal legge Vedkom/m/ende Eed *fori, er Sam/m/e paa Beskichelsen skrevne Eed af Lau Tings Rætten iche alleniste {for af} \paa/ for berørte Beskichelses Forretning bleven udslettet Men end og af Lau-Tings Acten aldeeliis udelat; Alt saa, efterdi Lau-Tings Rætten fuldkom/m/en haver informert Citanten Knud Krag (Knag), hvor udi den bem/el/te paa stæfnte Beskichelses Forretning var stridig imod Loven, og efter hvilche Lovens Articler Beskichelse Vidner bør tracteris, haver Citanten Knud Krag (Knag) ladet Her/r Soren skriver Iver Randulf og Her/r Obriste Green med {andre} \De/ i stæfningen navn givne Lau-Rætts Mænd indcitere for denne Rætt til at høre, baade Hand vil i agt tage De Lovens Art/icler Lau-Tings Dom/m/en allegerer og \end ydermere/ observere Lovens 1 B/og 13 Cap/itul 24 Art/icul, der befaler at Beskichelses Vidner, om Hvis Dem svaris, bør til Tinge ved Eed bekræftes; Hvor af erfahris at Citanten Knud Krag (Knag) intenderer ved \dette/ stæfne maal at faae dend udi Lau-Tings Rætten frem lagde Beskichelse under skreven af Jørgen Hansen

Horneland og Endre Olsøn Bielland og datert d/en 7 Julij sidst afvigte saa ledis corrigert, at dend efter Lau-Tings Rættens præscription kand anseeis for et Lovskyldigt (-fyldigt?), et Efter Loven Eedfæstet, et efter Loven paaliideligt, og et efter Loven ved Eeds paaleggelse af Dom/m/eren Lovgrundet Document og Skrift, Af slige Sagens omstændigheder tør Rætten iche under staae sig efter Soren skriver Randulphs paa stand at af slaae \alle/ Vidnerne for Citanten. Men finder

1735: 289b

Medst \med/ Loven overeens-stem/m/ende. At Jørgen Hansøn Horneland og Endre Olsøn Bielland bør beedige dend Beskichelse der haver været udi Lau-Tings Rætten og af dem er under skreven, ligeledis Bør Lænds Mand Nel Tostesøn og Reinert Agdesteen ved sin Eed, om det de er stæfnte, at forchlare, Siden Sagen staar under appel, da det vild Ankom/m/e enten Sagen er Citanten Vedkom/m/ende eller ey. Men Tollach Langeland, Niels Spitzøen, Peder *Siggervagen (-vaagen), Jacob Tvedte, Lars Tvedte, Baltzer Iisdahl, Christopher Stochen, Anders Vatne Kand Rætten iche efter dette stæfne \maal/ tillade at giøre nogen Endelig forchlaring {efter dette stæfne maal}, siden de baade ere stæfnte at høre Vidner og Vidne udi denne Sag.

Her paa blev Eedens forchlaring for Vidnerne lydeligen op læst og behørig formaning til Dem giordt om at vagte sig for Meen Eed, hvor paa først blev op læst Den beskichelse for Jørgen Hansøn Horneland og Endre Olsøn Bielland, som de haver Været med d/en 6 og 7de Julij sidst afvigte hos Lau Rætts Mændene der betiente Rætten paa Bielland d/en 8de Martij hujus anni og findes efter Lau Mand og Justitz Raad Knagenhielm selv at være paa tegnet for Bergen Lau-Ting at være fremlagt d/en 20 Julij A/nn/o 1735, Sam/m/e Beskichelse{s} Forretnings indhold tilstode Jørgen Hansøn Horneland og Endre Olsøn Bielland Ved Eed med oprachte Fingre efter Loven sandt at være og saaledis at være passert, som dend lyder. {1st, 15}

Citanten Mons/ieu/r Knud Krag (Knag) begierede at Lænds Manden Nell Hysingstads og Reinert Andersøn Agdesteens Vidne udi Et Tings vidne erhvervet her paa Leervigen d/en 17 Junij sidst afvigte maatte op læsis og i denne Tings Vidne Act indføris.

Her/r Soren skriver Randulf fastelig protesterede at det af Knud Krag (Knag) i Rætte lagde og til Tinge taget Tings Vidne d/en 13 Junij 1735 er for det første af Her/r Obriste Green efter udtagen

1735: 290

Lau-Tings stæfning dend 22 Augusti ind stæfnt til Mortification og under kiendelse, og Ved Endelig Dom til Lau-Tinget, som forventis, Vilde beroe, hvad enten dette om tvistede Tings Vidne bliver reyst eller fældet, og i den henseende formeener Comparenten at Krags (Knags) paa stand med at faae Dito Tings Vidne i denne Act indført bliver ey af denne Rætt for Lovlig antaget, efterdi dette Tings Vidne er ey allene denne Sag imellem Soren skriver Randulf og Krag (Knag) udvedkom/m/ende men end og af Krags (Knags) stæfnemaal Viises og erfahres ey at være paa stæfnt udi denne Sag at indlemmis,

Citanten Krag (Knag) forlangede allene *Rienart (Reinart) Agdesteen og Niels Tostesøns Vidnis byrd maatte fore læsis Dem og i denne Tings vidne Act inddrages.

Soren skriver Randulf Sagde, at hvad sig Nel Tostensøn Hysing{dahl}\stads/ og Reinart Agdesteens Eedelig Vidnis byrd i om talte Tings vidne angaaer, som de allerede d/en 17 Junij for Rætten Een gang haver af lagd, og udi Dito Tings vidne Act inddraget, er allerede Een af giort Sag, som staaer under appel for Lau-Tings Rætten enten at reyses eller fældis, og i dend henseende formeener Comparenten, at de om tvistede Vidners forchlaring, som noget der

iche paa gielder denne af Krag (Knag) paa stæfnte Sag, iche bør udi denne Act inddrages, ey heller er Obriste Green, ey heller Sorenskriveren Randulf af Citanten indstæfnt til at anhøre sam/m/e allerede passerede Vidners forchlaring, hvor fore hand paa stod at Deris indførte Vidnis byrd iche i denne Act bør indragis; hvor om Sorenskriver Randulf Rættens Kiendelse var forventende.

Mos/ieu/r Krag (Knag) refererte sig til sit forige.

Afsigt.

Efter som Her/r Soren skriver Randulf protesterer imod det Citanten Vil have indført Reinart Agdesteens Vidne og Nel Torstensens Lændsmands Vidne, udi denne Sag i henseende Hverchen Soren skriver Randulf eller Her/r Obriste Green er stæfnte til at anhøre, sam/m/e allerede passerede Tings Vidne, saa kand

1735: 290b

Rætten iche tillade forbem/el/te Vidners udsigende saaledis, som i Tings Vidnet findes indført, Men tillader Citanten at giøre spørgsmaal til forbem/el/te Vidner paa det hand efter {stæfn} stæfne maal kand faa denne paa stæfnte Sag op lyst,

Der nest frem lagde Citanten Mons/ieu/r Knud Krag (Knag) Et Tings Vidne erhvervet d/en 8de Martij hujus Anni paa Ting stædet Bielland her udi Sunhorlehn, som for Rætten blev lydeligen op læst, \NB ..?../

Hvor paa blev frem kaldet Reinert Andersøn Agdesteen /: for Ham Var Eeden af Lovbogen lydeligen for hen op læst :/ bem/el/te Reinert Agdesteen blev til spurgt efter det i Rætte lagde Tings Vidne udstæd Copialiter d/en 24 Martij nest afvigte under Her/r Soren skriver Randulf(s) Haand: Om dend Plads eller grund Leervigen, som under Ornings gaard er beliggende, om den iche med Lansens Høye Øvrighed{s} Giest gieverlig Handel og frihed haver Været Priviligert over i 30 Aar. Og om Hand der paa vilde \... b...d../ aflegge sin Eed, Vidnet aflagde sin Eed med oprachte Fingre efter Loven og sagde, at Hand iche kand sige at Pladsen Leervig \under Ornings gaard/ haver Været med Landsens Høye øvrighed{s} Giest gieverlig Handel {haver} været priviligert i 30 Aar, Veed iche heller at for indførte Spørgsmaal blev giordt paa Tinget, men sagde, dette kunde erindre: at Abraham Knudsøn kom til Vidnet den Tiid Vaar Tinget blev holdet paa Bielland i Cammeret hvor Ros Manden holder Til, spørgende Vidnet, hvor længe det er siden Hans Høy excellence Gyldenløve var paa Rosendahl, der til svarede Vidnet og andre nerværende ney de det iche vidste, noget der efterkom bem/el/te Abraham Knudsøn igien dem sam/m/e at spørge, der til da svarede Vidnet, det Hand iche nu rettere kand erindre Een 36 eller 37 Aar, der paa gich Abraham Knudsen ind i Ting stuen fra Vidnet kom saa til bage igien bedende Vidnet Ville kom/m/e til Her/r Soren skriver Randulph, da spurgte Soren skriver

1735: 291

Randulph Vidnet saa snart Vidnet kom ind i Ting stuen, Hvor længe det var siden Gyldenløve var paa Rosendahl, der til Vidnet svarede, som tilforn 36 eller 37 Aar. Her/r Soren skriver Randulph til spurgte Vidnet om paa Vaar tinget d/en 8de Martij sidst afvigte hand iche hørte at Soren skriveren for Rætten sagde, at Her/r Obriste Green Ved Corporal Abraham Knudsøn Aland giorde spørgsmaal til Almuen, om iche Vidnet saa vel som Almuen var vitterlig, at Leervigen under Ornings gaard beliggende iche med Landsens Høye øvrighed giæst giverlig handel og frihed Haver været priviligert over 30 Aars Tiid, og om iche Vidnet der paa svarede; Vidnet svarede ney \og/ hand kand det iche \heller/ erindre Men refererte sig til sit forige, da Abraham Knudsøn kom til ham.

Nel Tostensøn Hysingstad frem kom aflagde sin Eed med oprachte Fingre efter Loven og svarede, paa det til Ham af Rætten giorde Spørgsmaal saa ledis lydende om Plads eller Grund Leervigen, som under Ornings gaard er beliggende, om den iche med Lansens Høye Øvrigheds Giest giverlig Handel og frihed haver været priviligeret over 30 Aar, og om Soren skriver Randulf iche giorde det spørgsmaal paa Tinget, hvor til Hand svarede ia: Der paa tilspurgte Rætten Vidnet om Hand gav Soren skriver Randulf dette svar paa Hans spørgsmaal, da hand spurgte, som \i/ forberørte for Rætten paa Biellan tagne Tings Vidnet findes indført og er af følgende ind hold; at dend plas eller grund Leervig under Ornings [gaard] beliggende og til hørende, haver veed høy Øvrigheds tilladelse Været priviligert med giest giverlig frihed, fra dend Tiid den Unge Gyldenløve var her i Norge, som nu til denne Tiid er over 36 á 37 Aar, der til hand svarede ney; Men saaledis sagde han at have svaret, Sara Høyla fich det paa Rosendahl og Anders Nielsøn fich det af Hende.
Soren skriver Randulph

1735: 291b

Sagde: at de ind stæfnte Nel Tostensøn Hysingstad og Reinert Agdesteen haver forchlaret om Spørgsmaalet og sit der paa givne Svar, som i Tings Vidnet d/en 8 Martij for Rætten blev taget sig iche kand erindre Een deel der af, men Een deel til staaet. Da som Kongl/ig Maj/este/ts Foget S/igneu/r Andreas Heyberg Var over værende udi Rætten paa Bielland dend 8de Martij, da dette om tvistede Tings Vidne af Her/r Obriste Green blev taget og forlanget, saa eragtede Soren skriveren til Sagens op lysning nødig at indstæfne Fogeden Heyberg at giøre sin forchlaring om iche Soren skriver Randulf paa Vaar Tinget giorde Saadan spørgsmaal til Almuen og erholdt saadan Svar, som Tings Vidnet af den 8de Martij om formelder, og i den henseende Var Randulf begierende udsættelse i Sagen for at faae Fogeden Heiberg indstæfnt, hvor om Hand var paa staaende af Rætten Een Determinert Tiid og tægte Dag.
Citanten Knud Krag (Knag) begierede tilført at siden de ind stæfnte Lau Rætt Tollach Langeland, Niels Spitzøen, Peder *Sigervagen, Christopher Stochen Baltzer Iisdahl, Jacob Tvedte Lars Ibidem og Anders Vatne i dag haver mødt til Veder mæhle og iche imod sagt nogen af Vidnernis udsigende, saa paa stod Hand at Tings Vidne Maatte nu sluttis og \ey/ tillade Her/r Soren skriver Randulf nogen opsættelse, thi det kand iche anseis andet end \for/ udflugter og til at op holde Tiiden.

Afsigt

Siden Soren skriver Randulf iche haver fore viist nogen stæfning til Fogeden Andreas Heiberg, Fogeden Heyberg Sorterer iche heller under Sunhorlehns Jurisdiction saa henviisis Soren skriver Randulf at tage nye Stæfning ud og erhverve Et nyt

1735: 292

Tings Vidne for Fogeden Heibergs Værne Ting, som er Halsnøen Closters Ting i følge Loven der siger ingen maa dragis fra værne Ting, og dette Tings Vidne sluttis og \til/ ende bringes.
Soren skriver Randulf begierede Tings Vidnet Beskreven, Ligeledis Citanten Knud Krag (Knag), som Rætten bevilgede.

Jehova Juva.
Schiold Schibred.

Dend 18 Octobris A/nn/o 1735 blev holdet Høst- Skatte og Sage samt Restantz Ting for Schiold Schibreds Almue paa gaarden Sør-Eide nerværende Kongl/ig Maj/este/ts Foget S/igneu/r Andreas Jesen, de Eedsvorne Lau-Rætts Mænd. 1. Torger Laursøn Bircheland, 2. Stephen Mittun, 3. Ole Sandahl, 4. Lars Myhrdahl, 5. Halvor Biørndahl, 6. Ole Riple, 7. Ole Størchesøn Lund, og 8de Anders Nedre Bratland, tillige med Bøyde Lænds-Manden Ole Totland, og mere Ting søgende Almue,

Hvor da efter at Rætten var sadt i Deris Kongl/ig Maj/este/ts Høye navn og alle til Lydighed og Ærbødighed imod Rætten formanede, blev først Ting lyste
Deris Kongelig Maj/este/ts Aller naadigste Forordning blev Aller underdanigst Ting lyst.
Dend 1ste Om Adskilligt Justitien og Rættens Betiente i Norge Vedkom/m/ende. Datert Friderichs borg d/en 19 Aug/usti A/nn/o 1735.
Den 2den Anlangende Vedkom/m/ende Arvinger udi Sterfboes i Danmarch og Norge maa forundis Aar og Dag efter at Proclama er bleven publicert for at erchlære sig om de Arv og gield Ville Vedblive. Dat/ert Friderichsborg d/en 19 Aug/usti A/nno 1735.
Dend 3die Forbud paa Alle slags fremmed Korn Vahres indførsel udi Danmarch, samt Syndenfields i Norge Christian Sand Alleene undtagen Friderichsborg, datert d/en 16 Sept/embris 1735.
Hans Høy Grevelig Excellence Her/r Stadt holder Rantzous Skrivelse til Admiral og Stifts befalings Mand Kaas begge Daterede d/en 27 Aug/usti 1735 - at Officerene imod 20 Rixdr Aarlig at erlegge dennem Een gaard eller et Convenabelt Stæd til qvarter udi deris Campagnies District.
Og udi de Poster, Hvor Loven og Forordningen expresse Dicterer aabenbare Skriftemaal, skal Dom/m/er rette sig efter Loven, som hid til skeed er - Men udi de tilfælde hvor Loven og Forordningen intet Melder der om, skal de ey døm/m/e nogen der til, samt alle Scandalløse Sager skal inden Lucte Døre ageris.

1735: 292b

Stifts-Befalings Mands Kaases Brev til Fogeden at til det i dette Bergenhuusiske National Infanterie Regiment af Vedkom/m/ende Lægder uden Conseqventie udi Visse Aar skal an skaffes 901 st/ykker Madskrepper á st/ykket 2 rd 24 sk, sam/m/e betalings Tiid at kunde angaae fra til stundende Aars 1736 begyndelse. Datert Bergen d/en 15 Sept/embris 1735.
Høyædle og Velbaarne Her/r Admirals og Stifts Befalings Mand Kaases Resolution at Alle [og] Een hver Som eyer Jorder der ere skyld og Skatter lagd bør betale paa Tingene Soren skriverens Skriver Told Aarlig á Løben Sex skilling, Hvor udi Fogeden erindres at tage skatterne paa Tinget og ey Anden stæds af Dem, der betaler deris skatter, Hvilche{t} alle og Een hver befalis at betale paa Tingene. Datert Bergen d/en 8de Octobr/is A/nn/o 1735.
1. Bøxel Sæddel udgiven af Her/r Bischop Oluf Borneman til Hans Monsøn Øfstevold paa <L> Et pund Smør og ¼ Huud udi Gaarden *Gim/m/emeland Bispe stolen benaadet, Datert Bergens Bispegaard d/en 31 Martij 1735.
2. Bøxel Sæddel udgiven af Her/r Christen Thunboe til Lars Marcusøn paa Een halv Løb udi Gaarden Borge. Datert Bergen d/en 16 Martij 1735. <L:> Hvilchen Jorde part Mons Erichsøn ført styrte.
3. Bøxel Sæddel udgiven af Michel Tistad, Poul Schiold <L:> og Johannes Hornæs til Lars Larsøn paa 30 merker Smør udi gaarden Abeltvedt. Datert Schiold d/en 5 8br 1735.
4. Bøxel Sæddel udgiven af Her Bischop Borneman <L> paa Lector Londemans Vegne til Hans Hansen Schage paa 2 pund og Sex M/erker Smør udi gaarden *Gimsejde

Phanøe Præste boel benaadet Datert Bergens Bispe gaard d/en 24 Maij A/nn/o 1735 - Her Ved fulgte Læylændingens paategnede revers.

5. Bøxel Sæddel udgiven af Dito *Bornema paa Lector Londemans Vegne til Mons Andersøn paa Een Løb Smør udi gaarden Nedre Titelstad Phanøe Præste boel benaadet. Datert Bergen d/en 28 April 1735 - Her ved fulgte Læylændingens paa tegnede revers - af Sam/m/e Dato.

6. Hans Risbrich ved Pandte forskrivning af Dato 2den Maij A/nn/o 1735 forsichrede Mad/a/me Susanna S/a/l/ig/ Herman Møllers med Anden Pandte Rettighed nest efter Stads Hauptmand Knud Gelmuyden udi Gaarden Grafdahl med dens Bygninger og Mølle Dam/m/er og Diger, med de under liggende Bønder gaarder, Biørndahl, Nedre Fyllingen, Øfre

1735: 293

Fyllingen, Helje pladset, Kiønen, Nye gaard, Lyngby, Tennebech lij, og Lien for Capital 300 rd.

Dend 19 Octobr/is blev Rætten igien sadt med Sam/m/e Lau-Rætts Mænd.

7. Byxel Seddel udgiven af Bischop Borneman paa Lector Londemans Vegne til Gudmun Stephensøn paa 12 merker Smør udi gaarden Sætre Datert Bergens Bispe gaard d/en 30 Sept/embris 1735 - Her ved var Læylændingens paa tegnede Revers.

Høy ædle og Velbaarne Her/r Admirals og Stifts befalings Mands Kaases resolution paa Fogeden Andreas Jesens Memorial af Dato 10 Sept/embris 1734 angaaende Laxe, Silde vaager, Huus Mænds Sæder, og Qværne Resolutionen datert 9 Junij 1735.

8. Bøxel Sæddel udgiven af S/igneu/r Hans Risbrich til Anders Olsøn paa 18 merker Smør udi gaarden Tennebech lij. Datert Grafdahls gaard d/en 27de April 1735, <L> Her Ved fulgte Læylændingens Revers af lige Dato.

9. Schiøde udgivet af Niels Halvorsøn Steensvig til Hans Søn Salomon Nielsøn paa Et pund og Atten Marcher Smør samt Een halv Tønde Malt udi Gaarden Steensvig. Datert Sør Eide d/en 19 Octobr/is A/nn/o 1735.

10. Bøxel Sæddel udgiven af Salomon Nielsøn Yttre Hoepe til Stephen Larsøn paa Et pund og Atten Marcher Smør samt Een halv Tønde Malt udi Gaarden Steensvig Datert Sør Eide d/en 19 Octobr/is A/nn/o 1735.

Dend 20 Octobris blev Rætten igien sadt med samme Mænd.

Sagen imellem Henrich Magnus, som Citante Contra Henrich Vessel, blev efter Loven paa raabt, men som Hverchen nogen sig indfandt paa Henrich Magni Vegne eller paa dend indstæfnte Henrich Vessels Vegne, beroer Sagen til neste Ting.

Der nest blev og raabt om nogen Anden hafde Sag indstæfnt her for Rætten, Men ey heller nogen sig fremstillede, hvor fore blev foretaget

Restantzerne over de ordinaire Skatter blev op læste af {Al} Lau-Rætten uden nogen indsigelse forseylet.

Selv Eyer Mandtalet blev og oplæst ingen hafde noget der imod at erindre derfor og forseylet.

Mølle Skaten som resterer blev og oplæst og ingen sagde noget der imod, derfor og forseylet.

1735: 293b

Restantzerne af Qværnerne, Silde og Laxe Vogerne, saa som

81. Hoeps 3de Aargangs Qværner, Hvor af de 2de nu kand skatte hver 1 mrk beløber 2 mrk tilhørende Magdalena Claus Daatter Lyt.

Nr. 99. Biørnedahls og Hetlevigens under liggende Silde Vaag hvor af hver giver 12 sk er 24 sk. Emiss/ær Risbrechs Arving.

102. Madhoeps Silde vaag - 2 mrk. Lectoratets.

133. *Aaarestads Mølle 1 rd Ass/essor von d/er Lippe. *Feldebreder Møllen, saa fremt den sin fri hed beholder - 3 mrk.

Nobels Kroe Engeslette Skat 1 rd 2 mrk Berenfelt.

Lundgaardens under liggende Calfaire Enge slette Skat 1 rd Mad/ame Vessels.

Summa Schiold Schibred Aarlig 4 rd 72 sk.

Dend Nærværende Almue til stod

At Ass/esso/r Hansøn boer paa Gaarden Steene og holder, paa bem/el/te gaard Dug og Disk, samt søger Phanøe Kirche.

Gaarden Uneland iche at være Melionert siiden forige Aar tilstod Almuen.

De ordinaire Tings Vidne blev og oplæst og Almuen tilspugt, Hvilchet ingen vidste at giøre nogen indsigelse der imod.

Almuen blev advaret at indfinde sig med det, som bør betalis af Laxe og Silde Vaagerne, saa fremt de ey vild vendte execution.

Lænds Mand Ole Totland til stod for Rætten at have rigtig faaet sin Løn 4 rd for Aar 1735 - og Ham var got giort Soldater udredning af sin paa boende gaard som Hans udgivne qvittering Videre udviiser, *elle Munderings penge.

Post Manden Marcus Borge til stod af Fogeden S/igneu/r A. Jesen at have faaet sin Post Løn for 1735 nemlig 2 rd 4 mrk og at Ham var got giordt Munderings penge og Soldater udreedning af Post gaarden Borge der skylder 1 Løb Smør.

1735: 294

Endelig blev op nævnte Lau-Rætts Mænd for Aar 1736. 1. Arne Nedre Totland, 2. Arne Øvre Totland, 3. Niels Haucheland, 4. Lars Nesse, og Fire unge, 5. Niels Nielsøn Frotvedt, 6. Mons Schioldalh, 7. Halvor Nielsen Mittun, og 8. Lars Larsøn Fyllingen, Hvilche sidste 4re Deris Eed efter Loven haver at af legge for Lau-Manden, da de der efter til Rættens betienning skal blive antagne.

Her paa blev Tinget op hævet.

Jehova Juva!
Sartor Schibret.

Dend 21 Octobris A/nn/o 1735 blev holdet Skatte Sage og Restantz Ting for Sartor Schibreds Almue paa gaarden Schoge nerværende Kongl/ig Maj/este/ts Foget S/igneu/r Andreas Jesen De Eedsvorne Lau-Rætts Mænd. 1. Ole Vaage, 2. Anders Vaage, 3. Niels Lochøen, 4. Jacob Øvre Tvedt, 5. Lars Schage, 6. Poul Schoge, 7. Ole Algerøen, og 8de Ole Folnæs tillige med Bøyde Lænds Manden Simon Schoge samt mere Ting søgende Almue

Hvor da efter at Rætt Var sadt i Deris Maj/este/ts Høye Navn og alle til lydighed og ærbødighed imod Rætten formanede blev først Ting lyste,

Deris Kongl/ig Maj/este/ts Aller naadigste forordninger og andre Rescripter, som paa Fol/io 292 findes extraherte, der nest

1. Schiøde udgivet af Helchie S/a/l/ig/ Hans Todes til Rasmus Thomæsøn Mit Tvedt paa To pund og Sex Marcher Fisk udi gaarden Søre Fielde Datert Bergen d/en 7 Octobr/is 1735.
2. Bøxel Sæddel udgiven af Stephen Erichsøn Aagaatnæs til Niels Olsøn paa Een halv Løb Smør og Een Mæle Malt udi gaarden Tøsøen, Datert Schoge d/en 21 Octobr/is 1735.
3. Schiøde udgivet af Mons Erichsøn Kaartvedt, Niels Erichsøn Schaalevig, Mons Monsøn Teilnæs og Anders Kaabeltvedt til Lars Landeraae paa {3} 3 12/31 M/erker Fisk udi Gaarden Landeraae. datert 21 Octobr/is A/nn/o 1735 paa gaarden Schoge.
4. Bøxel Sæddel udgiven af Christian Daniel Orning til Anders Andersøn paa To og Tredive Marcher Smør udi gaarden Lochøen. Datert Lochøen d/en 21 Octobr/is 1735. Her Ved fulgte Læylændingens paategnede revers af lige Dato.

1735: 294b

Skifte Brevet efter afg/aaen Jacob Endresøn paa Gaarden Tøssøen udviiser at bem/el/te Jacob Endresøn haver Været Eyere til 3 3/8 Marcher Fisk udi gaarden Lille Sangolt vurderet for 3 Rd 12 sk til 7 5/7 M/erker Fisk udi Øfre Golten vurdert for 10 Rd ½ Part udi Schratholmen vurdert for 33 Rd 2 mrk, dette iorde godz udi Sartor Skibbred beliggende, endnu Ejer til 20 M/erker Smør 2/7 Huud med Bøxel udi gaarden *Toran (Toranger?) i Sunhorlehn beliggende Vurderet for 32 rd 4 mrk

Hvilchet Jorde gods er deelet imellem dend S/a/l/ig/ Mands Enche og Børn, som Schiøde Protocollen Fol/io (ope rum) forchlarer - bem/el/te Skifte Brev er Datert d/en 23 Maij A/nn/o 1735.

Skifte Brev efter Anders Albritsøn Nipen af Dato 27 Maij 1735, bem/el/te Anders Albretsøns efter latte Jorde godz bestaaer 1. Udi gaarden Nipen Een Vaag Fisk med 1/3die Deel udi Venøen med Huuser og dens Herlighed vurderet for 50 Rd. 2det Udi gaarden Thæle Een {Halv} Vaag Fisk med Bøxel odel og Herlighed, vurdert for 84 Rd tilsam/m/en Jorde Gods 134 Rd,

Sam/m/e gods blev *deel imellem Enchen og Arvinger saaledis, som Schiøde Prot/ocollen Fol/io (ope rum) udviiser.

Skifte brev efter afg/aaen Guri Lars Daatter der boede og døde paa Kollestad. Datert 1 Junij A/nn/o 1735 - iorde godzet er Een Vaag Fisk med Bøxel og Herlighed udi gaarden Kollestad Vurderet for 40 Rd,

Hvor ledis det er deelt udviiser Skiøde Prot/ocollen Fol/io 45.

Skifte brevet efter Britthe Ols Daatter der døde paa gaarden Schauge, Jordegodset er 12 3/5 M/erker Fisk udi gaarden Nordvigen Vurdert for 6 Rd 1/24 Part udi Laxevaagen Kaldet Angschotten, vurdert for 10 Rd udi Gaarden Schouge, som Enche manden paa boer med Bøxel 1 pund og {3} Tre M/erker Fisk. vurd/ert for 28 Rd noch udi gaarden Leerøen 4 ½ M/erker Smør og 1/16 Huud med Bøxel. Skifte Brevet datert 24 Maij A/nn/o 1735. vide Schiøde Prot/ocollen Fol/io 45.

Skifte Brev efter Inger Ivers Daatter datert d/en 12 Augusti A/nn/o 1735, døde paa gaarden Teilnæs, Jorde godz udi gaarden Søre Lie 107/150 Marcher Fisk vurdert 3 rd 3 mrk 6 sk. vide Schiøde Prot/ocollen Fol/io 45.

Dend 22de Octobr/is blev Rætten igien sadt med sam/m/e Mænd.

Skifte brevet efter {Carl} Anders{øn} Iversøn datert 24 Maij 1735 - Jorde godz udi gaarden

1735: 295

Søre Lie 2 64/75 merker Fisk Vurderet for 14 rd 1 mrk 8 sk efter des videre udviis, Deelt imellem Hans Moder, søskene og Søster Barn - vid/e Schiøde Prot/ocollen Fol/io (ope rum)

Schiøde udgivet af Karen Hans D/aa/tt/e/r med sin Lauværge Anders Telnæs til Mons Pedersøn paa 2 64/75 merker Fisk udi gaarden Søre Lie datert paa Schouge d/en 21 Oct/obris 1735.

Bildøens Opsiddere lod fredlyse dend AngSchiel eller Oskiel som falder udi Strøm Sundet. *Tillysningen var datert d/en 22 Octobr/is 1735.

Strømmes Opsiddere lod lige ledis fredlyse Sam/m/e Sund, Ting lysningen sam/m/e Aar og Dag Datert.

Opsidderne Ulve Knudsøn og Jens Andersøn Nipen, Ole, Knud og Johannes paa gaarden Thæle, Villum og Rasmus paa gaarden Mittvedt, Jacob og Thomas paa gaarden Yst-Tvedt lod fredlyse baade paa egne og de andre bem/el/te gaarders Opsidderes vegne, Deris Lyng, Raae og Tør tillige med Deris Øer og ud marcher. Ting lysningen var datert Schoge d/en 22 Octobr/is 1735.

Schiøde udgivet af Villum Angeltvedt og Malene Erichs Daatter til Niels Nielsøn paa Een Jorde Part udi gaarden Landraae Datert Schauge Ting stæd d/en 22 Octobr/is 1735.

Told Inspecteur Norman Contra Halvor Dahl
vid: P: Fol: 274

Mons/ieu/r Hans Ottesøn Mødte paa Told Inspecteur Abraham Normans vegne og fore stillede, at i hvor meget Halvor Dahl end haver Vildet *exaggerer i sit Skriftlig Indlæg at Inspecteuren intet hos Ham videre kunde have at fordre end obligationen om formelder, saa er Dog Halvor Dahl iche dis mindre i Samvittighed overtydet, at Hand det Øvrige, som Stæfne maalet reqvirerer, haver bekom/m/et, og i Henseende til dend Kierligheds forEening, som i de Tiider var imellem Told Inspecteurens Søster og Halvor Dahl, har Inspecteuren iche

saa lige der om Vildet forsiufne sig med noget beviis, men ladet allene beroe paa Halvor Dahls skriftlige forhold (forfald?) imod Citantens Sviger Søster, om det at Halvor Dahl giorte Egteskabs løfte hafde blevet fuld byrdet

1735: 295b

og som Halvor Dahl nu haver benegtet Søgningen, saa er Told Inspecteuren fornøyet med at tabe sin Rætt, naar Halvor Dahl det paa stæfnte med Eed benegter, men i dets Mangel giver Halvor Dahl Sig Selv skyldig i Sagen, og i desen andleedning paa staaer Inspecteuren at Dahl vorder tilfunden det foruden obligationens Sum/m/a og der af Dependerende paa stæfnte tillige med Processens Omkostning at erstatte.

Paa Halvor Dahls Vegne frem stod Jens Henrichsøn á Møinichen og frem lagde Et Brev til Ham fra Mons/ieu/r Henrich Pilegaard, Hvor udi bem/el/te Pilegaard begierer af Møinichen Hand vilde an høre Hvad Citanten imod Halvor Dahl med vilde frem komme og sam/m/e enten besvare eller og begiere Anstand til besvaring, Sam/m/e brev var datert Berg/en d/en 10 Octobr/is 1735 og blev for Rætten lydeligen oplæst.

Mons/ieu/r Ottesøn replicerede at endskiønt Han kunde finde sig beføyet at excipere imod dend af Mons/ieu/r Møiniches prætenderende Rættergang efter Mons/ieu/r Pilegaards Hannem meddeelte Fuldmagt, saa dog for at faae ende paa Sagen og Videre prolongation imod dens lovlige drift at fore kom/m/e Vilde Hand for denne Siinde der med Acqviescere.

Møinichen sagde, at ingen Tvifl bar det Hans Principal Ved Fuldmægtig tilforne haver nochsom for Rætten udførlig haver ladet Demonstrere Sagens Beskaffenhed, Hvor ledis Her/r Told Inspecteur S/igneu/r Norman paa Een meget ubeføyet Maade haver paa kostet S/igneu/r Dahl Proces for et Søge maal af Een Vis benæfnt Summa uden der for at producere, som Hand heller iche kand præstere nogen slags Beviislighed for, som Hvis kand skulde i Hænde have Comparenten begierede Hand i Rætten maatte producere, Comparenten sagde Ellers, at S/igneu/r Dahl aldeelis benegter, at være Her/r Inspecteur Norman ringeste Skilling

1735: 296

Pligtig dette søge maal Angaaende, Vel til staaer S/igneu/r Dahl at have for Een Rum Tiid siden Været Her/r Told Inspecteur Een deel Penge skyldig, Hvilche udi Ting lyste Pandte Obligation af 2den Januarij 1733 er indraget, for Hvis indeholdende Summa S/igneu/r Dahl Allerede haver erholdet qvittering, efterdi dend er betalt, men Comparenten paa Dahls vegne declarerede nu for Rætten at endskiønt Hans Principal i følge af L/ovens 1 Bogs 14 Cap/itul 5 Art/icul kunde være befriet for at give nogen Eedelig beviis i denne Sag, thi Citanten var beføyet det efter Loven paa andre Maader at beviise, saa dog var S/igneu/r Dahl føyelig til at af legge sin Corporlig Eed her for Rætten, naar det Ham af Dom/m/eren paa leggis, det Hand iche ringeste skilling er Citanten Told Inspecteur Norman skyldig dette Søge maal angaaende, thi S/igneu/r Dahl Ved sandtferdelig, at Hvad Søge maal imellem Ham og Citanten haver Været er udi forbem/el/te Obligation inddraget, S/igneu/r Dahl forestillede ellers at Hand fornem/m/er af denne Sags drift Hvor ledis Citanten ingen anden intention haver haft end at føre S/igneu/r Dahl i u-endelige Omkostninger, thi paa Som/m/er Tinget, lod Dahl møde for sig, da ingen mødte for Citanten, efter slig omgang paa stod S/igneu/r Dahl Endelig Dom i Sagen, Saa ledis at Citantens Formerte Søge maal maatte Være af ingen Verdie og Citanten tilfindes at betale Processens Omkostning til strechelig, Hvilchen S/igneu/r Dahl iche kand ansee at være Ringere end 12 rd,

Mons/ieu/r Ottesøn svarede: at efterdi Halvor Dahl har vedtaget at Sagen under Hans benegtelsis Eed skal afgiøris, saa paastod Comparenten at Hand maatte paalegges med Eed at benegte, det Hand iche

1735: 296b

Paa nogen slags Maade af Told Inspecteuren har nødt eller bekom/m/et den for uden Obligationen paa stæfnte gield eller at sam/m/e er kom/m/en Ham til nytte i nogen Maade eller for Hannem er bleven udlagt og betalt, Hvor nest Ottesen under kaste Sagen Endelig Dom.

Møinichen sagde: at det iche Vedkom S/igneu/r Ottesøn, nogen Formular til dend til budne Eed at opsætte, Men Dom/m/eren efter Lovens 1 B/ogs 14 C/apitul Art/icul 4, efter Hvis got findende S/igneu/r Dahl var ferdig at præstere dend til budne Eed.

Mons/ieu/r Ottesøn replicerede at naar som Halvor Dahl formeener sig at være uskyldig i Sagen, og Hand selv har villet Sagen skulde afgiøris under Hans Benegtelsis Eed, da kand Hand Vel iche med mindste føye undslaae [sig] fra at af legge Eeden, saa kraftig til Hands uskyldigheds afbeviisning, som Citanten Ham det kand foreskrive, saa fremt Hand ellers formeener at Have Een Reen Sag:

S/igneu/r Dahl refererte sig til sit forige.

Rætten tilspurgte S/igneu/r Halvor Dahl om Hand saaledis vil aflegge dend af Ham til budne Eed, som Citantens Fuldmægtig Mons/ieu/r Ottesøn haver forlanget Hvor til Hand ey var villig.

Der for blev afsagt.

Efter som Parterne ey kunde blive Eenige om dend af S/igneu/r Dahl til budne Eed, og Dahl ey vilde giøre dend paa saadan Maade og med De ord Mons/ieu/r Ottesøn haver forlanget, saa hen *viler Sagen til neste Ting, for at see om Parterne imidler tid kunde blive om den tilbudne Eeds af leggelse Eenige.

Sivert Rasmusøn Contra Halvor Dahl.
vide Prot. 274

Paa Citantens vegne møtte S/igneu/r Ottesøn og Sagde, at det af Halvor Dahl producerede Tings vidne iche kand befrie Ham for io at have nødt Logement og Kosthold for sig og Sin

1735: 297

Tienner hos Citanten, men allene beviiser at Halvor Dahl Een gang eller mere kand have giordt liidet tilskud til Huus holdningen, som Citanten ey har kundet op tage i Anden Meening, end det er skeed af dend fællis Skab, som dependerede af den Affection Hand da udviiste imod Citantens Daatter, over alt saa tilstaaer Hand Selv udi Hans for det udsøgte Tings Vidne udstæde Stæfnemaal, at have bekom/m/et det paastæfnte Huus geraad eller Løs øre om skiøndt iche ander ledis, end at sam/m/e Ham af Told Inspecteurens Kiæriste, som Een Præsent at sætte Boe med er bleven til sendt, Hvilchet i saa Maade at Være Ham foræret uden Vederlag Hand aldrig skal kunde got giøre, i hvor Vel Citanten iche saa lige har Villet explicere sig der for at søge nogen betaling, dersom det af Dahl med Citantens Daatter giorde Kierligheds Forbund iche af Halvor Dahl eller paa Hans siide hafde bleven svæchet, men som det der imod er bekiendt og iche af Dahl kand imodsigis, at Hand sig med Een anden Qvindes Person i Egteskab har indladet, saa kand Vel Dahl iche med mindste Billighed Disputere at erstatte Citanten hvis (det som) Hand efter Stæfne maalet og Videre i Rætten indgivende har oppe baaret, i Hvis anleedning Comparenten refererte sig til Stæfne maalet og der efter saa Vel i Hovet Sagen som angaaende Processens Omkostning paastod Dom.

Jens Henrichsøn á Møinichen efter for hen frem lagde fuldmagt sagde: at S/igneu/r Dahl fornem/m/er, Hvorledis S/igneu/r Sivert Rasmusøn iche undlader at Attaqvere Ham med ubeviislige prætentioner thi nødsagis S/igneu/r Dahl at søge sit refugium til Rættens forsvar,

S/igneu/r Dahl benegter endnu som før ey ringiste skillings Verdie at være Sivert Rasmusøn skyldig dette søge maal angaaende af Hvad slag det end maatt dependere, men S/igneu/r Dahl formeente efter Lov/ens 1 B/og 14 Cap/itul 5 Art/icul at Citanten burde lovlig bevise sin

1735: 297b

Søgning om dend af Rætten skulde have nogen anseelse, Thi S/igneu/r Dahl haver Ved erhvervet Tings vidne nochsom givet Formodning, hvorledis Hand meere haver opholdet Citanten med Kone og Datter, end Citanten Ham, S/igneu/r Dahl kunde vel foruden dette være beføyet at formere Een Reigning, hvor efter skulde udfindis, at S/igneu/r Rasmusøn var Hans Debitor, som og S/igneu/r Dahl efter denne Sags slutning reserverede sig at Formere, Videre holdt S/igneu/r Dahl ufornøden at svare, hvor efter S/igneu/r Dahl paa stod Dom i Sagen til befrielse for S/igneu/r Rasmusøns ubeviislige Søgning samt at Ham maatte refunderis denne Processis Omkostninger med 10 Rd.

S/igneu/r Ottesøn sagde, at ved det Mons/ieu/r Dahl under dend Allegerede Lovens Articel søger at eschapere fra at bekræfte dend af Ham for denne Sag giorde benegtelse med Eed formeener Comparenten, at Halvor Dahl des mere giør sig skyldig i Sagen og efterdi Hand iche trøster sig til inden Sagens slutning at indkom/m/e med Speciale Reigning paa hvis Hand Ville fore give at have indbragt til Huus holdningen, saa falder Vel Hans der udinden giørende paa stand af sig Selv.

Møinichen paa Dahls Vegne replicerede, at S/igneu/r Dahl i kraftigste maader benegter at Være S/igneu/r Rasmusøns Debitor, som Hand med Een fri Samvittighed var forvisset om, der for forlangede Hand nu som før frifindelsis Dom i Sagen, Hvad S/igneu/r Ottesøns Declaration angaaer at S/igneu/r Dahl i stæfne maalet til Tings Vidnes erholdelse skal have til staaet, at have faaet Een deel Boe have til Laans hos S/igneu/r Rasmusøn, det er noget som skal befindis langt Anderledis, thi det er ichun anført til et Vidne per Qveestio, om Vidnet sig nogen ledis der om kunde erindre, men langt fra positive til staaet, Hvor nest han indlod sagen under Rættens kiendelse.

1735: 298

Mons/ieu/r Ottesøn hafde iche noget at erindre Videre, men paa stod og Dom i Sagen.

Afsigt.

Formedelst andre forretninger kand Dom/m/eren ey faae Tiid i Dag at afsige Dom udi Denne Sag, Hvor fore dend beroer til neste Ting, eller om Parterne skulde før forlange Dom afsagt, kand de Lade Dom/m/eren det Vide, da Hand efter Parternis forlangende skal determinere Et udsættelsis Ting efter sidst aller naadigst udgangne forordning;

Parterne erchlerede: At de Vare fornøyede med at Sagen hen stod til neste Ting, men skulde Dom/m/eren ellers faae Aarsag til inden bemældte Tiid, nogen anden Rætt her i Skibreddet paa Ting stædet at sætte, da Vilde de afvente Dom i Sagen, ellers aldelis iche før Til neste Ting.

Efter som ingen Sager vare indstæfnte blev Dette Aars restantzer op læste, ingen giorde nogen indsigelse der imod, des Aarsag af Rætten forseylede.

Ligeledis blev Selveyer Mandtalet op læst og af Rætten forseylet.

Det som Almuen rester at skulle betale af Laxe Vaagerne Aarlig blev dend erindret at indfinde sig med, saa fremt den ey vild underkaste sig Execution, ligeledis om Silde Vaagerne.

Lænds Manden Simon Schoge til stod at have bekommet sin Lænds Mands Løn og anden Hans Rettighed for Aar 1735, som Hans qvittering af Dato 22de Octobris A/nn/o 1735 udviiser.

Lau Rætts Mændene for tilstundende Aar 1736 blev op næfnte, først af de gamle 1. Ole Nore Biørøen, 2. Iver (Joen?) Tøssøen, 3. Peder Tøssøen, 4, Peder Hamre, 5. Michel Bache, og 3de nye 6. Lasse Lassesøn Berge, 7. Ole Nielsøn Tæle, og 8. Michel Larsøn Kaartvedt, Hvilche sidste 3de Deris Eed for Laumanden haver at aflegge - der efter skal de i Rætten blive antagne.

Del D

NHL T.b. nr. 39 1733-1736.

(1735: 298b)

Dend 24 Octobris A/nn/o 1735 blev holdt Skatte- Sage og Restantz Ting paa Ting stædet Frechau med Herløe Skibreds Almue nerværende Fogeden Andreas Jesen, de Eedsvorne og opnæfnte Lau Rætts Mænd. 1. Iver Hopland, 2. Arne *FefSchaar (Refschaar), 3. Michel Molleklef, 4. Anders Hæstnæs, 5. Anders Aadland, 6. Ole Gaustad, 7. Johannes Frechau, og 8de Brynnild Miotvedt og Bøyde Lænds-Manden Anders Tvedt samt mere Ting søgende Almue,

Hvor Da efter at Rætten var sadt udi Deris Kongl/ig Maj/este/ts Høye navn og Alle til Lydighed og Ærbødighed imod Rætten formanede blev først Ting lyste
Deris Kongl/ig Maj/este/ts Allernaadigste Forordninger og andre Reschripter, som paa Fol/io 292 findes extraherede, der nest

1. Schiøde udgivet af Morten Olsøn til Ole Clemetsøn paa 18 M/erker Fisk med Andeel udi dend underliggende Laxe Vaag udi gaarden Rong Datert Bergen d/en 19de Septembris A/nn/o 1735.
2. Ole Clemetsøn Rongs udgivne Obligation til Morten Olsøn paa 95 Rixdr Courant, hvor for {er} er pandt sadt De Ole Clemetsøn i Dag tilskiødte 18 merker Fisk med under liggende Laxe Vog udi gaarden Rong - Datert 19 Sept/embris 1735.
3. Revers udgiven af Maren Matthis Daatter til Morten Olsøn af dato 19 Sept/embris 1735, Hvor ved Hun forbinder sig at betale Morten Olsøn i fald noget af de 95 Rixdr skulde brøste, som Morten Olsøn Hendes Søn haver laant.
4. Schiøde udgivet af Morten Olsøn til Jan Rasmusøn paa 18 M/erker Fisk udi gaarden Rong med tilhørende Laxe Vaag. datert Bergen d/en 19de Sept/embris 1735.
5. Bøxel Sæddel udgiven af Ass/esso/r Johan Lausøn til Anders Johansøn Selle paa 18 M/erker Smør og 3 Kander Malt udi gaarden Schintvedt <L> Datert Herløe gaard dend 10 Octobr/is A/nn/o 1735.
6. Bøxel Sæddel udgiven af Justitz Raad og Laugmand Niels Knagenhielm til Anders Nielsøn *Davanges <L:> paa Tiuve M/erker Smør udi gaarden Norhougland. Datert Hoeps gaard d/en 24 Octobr/is 1735.

7. Bøxel Sæddel udgiven af Dito til Jacob Rasmusøn paa Sex M/erker Smør {18} Atten M/erker Fisk og 1/6 Deel Faaer <ey L.> udi gaarden Ohne. Datert Bergen d/en 11 Januarij 1735.

1735: 299

8. Bøxel Sæddel udgiven af Ass/esso/r Johan Lausøn paa Et Pund Smørs Leye udi gaarden Ryland til Niels Nielsøn Biørndahl datert <ey L.> Herløe gaard d/en 21 Octobr/is A/nn/o 1735 - Her ved fulgte Leylændingens Revers.

9. Schiøde udgivet af Ass/esso/r Johan Lausøn til Jens Andersøn Hopland paa Een halv Løb Smør og <L> Een fiere deel Tønde Korn udi gaarden Koursbøe. Datert Herløe gaard d/en 14 Julij 1735.

10. Bøxel Seddel udgiven af Her/r Ass/esso/r Lausøn til Jens Andersøn Hopland paa Sex Marcher Smør udi Gaarden Koursebøe. Datert Herløe gaard d/en 25 Julij 1735. Her ved fulgte Læylændingens revers.

11. Schiøde udgivet af Rasmus Nielsøn Fromereide til Jacob Thomæsøn paa Tre M/erker Fisk udi gaarden Rong. Datert Frechau d/en 24 8br 1735.

Dend 25 Octobr/is blev Rætten igien sadt med sam/m/e Lau-Rætts Mænd.

12. Bøxel Sæddel udgiven af S/igneu/r Hans Sem til Iver Erichsøn paa 1 pund Tre Marcher Smør og *og Een fierde deel Tønde Malt udi gaarden Hiertaas. Datert Bergen d/en 19de April 1735.

13. Gudmun Olsøn Tosche lod Ting lyse at Hans Søn Michel Gudmunsøn med sin forlovede Kiæriste Anne Knuds Daatter skal efter Hans død være berettiget at besidde dend halve deel af det brug, som Gudmund Olsøn nu med sine Børn, Børne Børn og Stifbørn ere Eyende til sam/m/en Siuv sk/il/ling/ Bugild udi gaarden Fosse - med videre Datert Frechau d/en 24 Octobr/is 1735.

Fogeden S/igneu/r Andreas Jesen hafde ladet ind stæfne Ingeborg Hans Daatter Langnæs Dom at liide for begangne Leyer maal og giøre forchlaring Hvem Hendes Barne Fader er,

Dend indstæfnte Ingeborg Hans Daatter, som nu er hos Sin Søster paa Erstad mødte iche Ved Sagens paaraab,

Varsels Mændene Niels Volle og Helje Espetvedt Ved Eed med oprachte fingre efter Loven afhiemlede at have med 14 Dages Varsel til dette Ting lovlig indstæfnt bem/el/te Ingeborg Hans Daatter,

Da efterdi dend indstæfnte Ingeborg Hans Daatter ey mødte denne gang saa foreleggis Hun af Rætten at møde til førstkom/m/ende Vaar Ting.

Dend 26 Octobr/is blev Rætten igien sadt med Sam/m/e Mænd.

1735: 299b

Fogeden Contra Opsidderne paa Søre *Hauchland (Haugland?).

Denne Sag henhviler efter Citantens forlangende til neste Ting.

Dernest blev efter Loven 3de gange lydeligen paaraabt om nogen hafde Sager at føre i Rætte, Men som ingen sig indfandt blev dette Aar(s) restantzer først oplæste - saa Vidt Skatterne angaaer, dernest Restantzerne for Kongens Tiende ingen giorde nogen indsigelse der imod, des aarsag forseylede.

Mandtallet over Selv Eyerne blev og oplæst for Rætten og af Lau-Rætten forseyledt.

Silde Vaagernes, Laxe Vaagernes og Qværnernes Aarlig afgift blev op læst der beløb sig til Aarlig 19 Rd 4 mrk, sam/m/e afgift beløber sig udi fire Aar nemlig 1732 - 33 - 34 - 35 78 Rd 4 mrk, Om sam/m/e betaling blev Almuen erindret at indfinde sig saa fremt de ey vil være execution under given.

De ordinaire Tings Vidner angaaende ordinaire og andre forfaldne Poster var iche andet forfalden end forbem/el/te Tings Vidner udviiser, Hvor af erfahris at 3de boes laader ere Hans Kongl/ig Maj/este/ts Cassa hiem faldne.

Anders Tvedten Lænds-Mand tilstod inden Tinge rigtig at have bekommet sin Lænds Mands Løn for 1735, som er 4 Rd og at Ham var got giort og liqvidert Munderings Penge af To Løber med Een Rixdr, som Hans qvittering af 26 Octobr/is hujus Anni Videre udviiser.

Sluttelig blev opnæfnt Lau-Rætts Mænd som til stundende Aar Rætten skal betienne nemlig 4 af de gamle. 1. Jan Kraagaas, 2. Johannes Kaallevaag, 3. Clemet Søre Haugland, 4. Ole Søre Haugland, Fire Nye 5. Anders Hopland, 6. Michel Mæland, 7. Rasmus Græsdahl og 8de Michel Gaustad, Hvilche for Lau-Manden Deris Eed haver at aflegge, da de til Rættens Betienning skal blive antagne.
Der paa Rætten blev op hævet.

Jehova Juva!
Hossanger Schibred.

Dend 27de Octobr/is A/nn/o 1735 blev holdet Skatte- Sage og Restantz Ting for Hossanger Skibbreds Almue paa Ting stædet Hoshofde nerværende Kongl/ig Maj/este/ts Foget S/igneu/r Andreas Jesen de Eedsvorne Lau-Rætts Mænd

1735: 300

1. Ole Arnesøn Miøes, 2. Ole Nielsøn Miøes, 3. Jørgen Østhuus, 4. Johannes Tvedt, 5. Seuri Nore Møching, 6. udi Niels Svennems stæd, Johannes Heldahl, 7. Niels Hole, og 8de Aamund Østhuus samt Læns Manden Niels Hannistvedt med mere Ting søgende Almue

Hvor da efter at Rætten var sadt i Deris Kongl/ig Maj/este/ts Høye navn og alle til Lydighed imod Rætten formanede bleve først publicerede
Deris Maj/este/ts allernaadigste Forordninger og andre befalinger, som paa Fol/io 292 findes extraherede, der nest

Bøxel Sæddel udgiven af Velærværdige Her/r Morten Ruus til Jacob Johannesøn paa Atten Marcher Smør udi gaarden Holme, her ved fulgte Læylændingens Revers, begge datert d/en 12 Maij A/nn/o 1735.

Ole Nielsøn Sandahl Formynder for Iver Søre Sætres Søn navnlig Johannes Iversøn lod oplyse bem/el/te Johannes Iversøns tilfaldne Fæderne og Moderne Arv bedragende sig til Siuv Rixdr 2 mrk og 8 sk, der hos gav til kiende om nogen hafde lyst til at antage sam/m/e 7 Rd 2 mrk 8 sk, og kunde der for give fuldkom/m/en Pandt til forsichring, daa naar de Det

forlanger kand de forbem/el/te 7 Rd 2 mrk 8 sk bekom/m/e hos Ham boende paa gaarden Sandahl her udi Hossanger Schibred, naar de forbinder sig til efter Deris Kongl/ig Maj/este/ts aller naadigste Lov og forordning at svare Rente {5 ....} *Rente aarlig Fem pro cento af bem/el/te Capital, dette Lader Ole Nielsøn til Tinge op lyse paa det Hand efter Loven naar Johannes Iversøn kom/m/er til sine myndige Aar kand for Renter være for skaanet.

Schiøde udgivet af Johannes Knudsøn til sin Søn Børge Johannessøn paa Tolv M/erker Smør og Tre kander Malt udi gaarden Toschedahl datert Hoshofde d/en 27 Octobr/is A/nn/o 1735.

Bøxel Sæddel udgiven af Her/r Gert Gelmuyden til Niels Andersøn paa Atten Marcher Smør og Femten Kander Malt udi gaarden Nordaas. Datert 1ste Julij A/nn/o 1735 Her ved fulgte Læylændingens Revers.

Dend 28de Octobris blev Rætten igien sadt med sam/m/e Lau-Rætts Mænd.

Hvor da først blev raabt om nogen hafde Sager at bringe i Rætte. De da med Dem skulde sig indfinde, Men efter som ingen frem kom

1735: 300b

Blev Restantzerne over de ordinaire Skatter og Kongens Tiende oplæste Og saa som ingen indsigelse der imod blev giort af Rætten forseylet.

Selv-Eyer Mandtalet {lig} ligeledis oplæst og forseylet.

De Sedvanlige Tings Vidner angaaende Bøder og andre Sage fald blev af Rætten forseylet; ligeledis var det Rætten uvitterligt om nogen første Bøxel var falden paa Ass/essor Villum Hansens Seqvestrerte Godz.

Lænds Manden Niels Hannis-tvedt til stod for Rætten af Fogeden for Aar 1735 at have bekom/m/et sin Lænds Mands Løn nemlig 4 Rd, saa og at Ham Var got giordt Soldater udreedning af sin paa boende gaard, det Hans qvittering af Dato 28 Octobris 1735 videre udviiser. Hans gaard Skatter af 1 L/øb 1 p/und 15 merker Smør, der for got giort 4 mrk 10 sk.

Fodlands under liggende 2 Qværner der Aarlig er sadt for 16 sk af Hver, som giør om aaret 2 mrk blev erindret om sam/m/e afgift, Sam/m/e eyer Opsidderne, sam/m/e afgift bedrager sig for 1732 - 33 - 34 - 35 1 rd 2 mrk.

Sluttelig blev opnæfnte Lau-Rætts Mænd som Rætten til stundende Aar skal betienne nemlig de gamle, 1. Ole Hatland, 2. Ole GrønnAas, 3. Johannes Noraas, 4. Ole Nonaas, 5. Knud Getreim, 6. Ole Byseim, og 2de nye 7. Magne Hatland, og 8. Johannes Lastad, Hvilche deris Eed for Lau-Manden haver at aflegge, da de til Rættens Betienning kand antages.

Jehova Juva!

Echanger Schibred

Dend 28 Octobr/is A/nn/o 1735 blev holdet Høste Skatte, Sage og Restantz Ting for Echanger Skibreds Almue paa Gaarden Eide nerværende Fogeden S/igneu/r Andreas Jesen, de Eedsvorne Lau-Rætts Mænd. 1. Anders Totland udi Erich Otterstads stæd, 2. Erich

Otterstad, 3. Johannes Otterstad, 4. Anders Eide, 5. Christen Eide, 6. Ole Yttre Eide, 7. Simon Nummedahl, 8. Rasmus Øfre Herland med mere Ting søgende Almue,

Hvor da efter at Rætten var sadt

1735: 301

udi Deris Maj/este/ts Høye nafn og alle til Lydighed imod Rætten formanede blev først Ting lyst {Deris}
Deris Kongl/ig Maj/este/ts aller naadigste Forordninger og andre Rescripter som paa Fol/io 292 findes extraherede.

1. Schiøde udgivet af Ingeborg Anders Daatter Seim og Jacob Olsøn Tvedt til Ole Haldorsøn paa 21 M/erker Smør og 8te Kander Malt udi gaarden Vælland. Datert Alvestrøm/m/en d/en 6te Augusti A/nn/o 1735.
2. Schiøde udgivet af Magne Iversøn til sin Svoger Niels Børgesøn paa 18 M/erker Smør og 6 Kander Malt udi Gaarden Fyllingsnæs Datert Eide Ting stæd d/en 28 Octobr/is 1735.
3. Schiøde udgivet af Ole Erichsøn til sin Søn Erich Olsøn paa Een halv Løb Smør og Een Mæhle Malt udi gaarden Fyllingnæs. Datert Echanger Ting stæd d/en 28 Octobris A/nn/o 1735.
4. Bøxel Sæddel udgiven af S/igneu/r Gierdt von der Ohe Kircheværge for Kaars Kirchen i Bergen til Lars Knudsøn paa Et Pund Smør og Een Mæhle Malt <L> udi gaarden Enestrand. Datert Bergen d/en 27 Septembr/is A/nn/o 1735.
5. Bøxel Sæddel udgiven af Bischop Oluf Borneman til Ole Knudsøn paa Een og Tiuve Marcher Smør og Aatte Kander Malt Bergens Bispe stoel beneficert udi gaarden Væland. <L> Datert Bergens Bispe gaard d/en 21 Octobr/is A/nn/o 1735 - Læylændingens revers fulgte med af sam/m/e Dato.

(6.) Bøxel Sæddel udgiven af Her/r Stifts Proust Tanche til Mogens Andersøn paa Et pund Smør og halv anden Mæhle Malt udi gaarden Hegernæs <L> Bergens Dom Kirches Sogne Præst beneficert. Datert 28de Januarij A/nn/o 1735.

Dend 29 Octobr/is blev Rætten igien sadt med sam/m/e Mænd.

Johannes Echanger, som forMynder for afg/aaen Ole Skoges Daatter Anna Ols Daatter lod til Tinge efter Loven op byde bem/el/te Annæ Ols Daatter(s) Arve Midler, som ere Fiorten Rixdaler 5 mrk og 6 sk, med advarsel om nogen Vilde Laane bem/el/te 14 Rd 5 mrk og 6 sk, da kunde Sam/m/e Penge hos Ham faaes til Laans imod til strechelig Pandt der for at sætte og Aarlig Rente der af 5 pro Cento at give og svare. Denne opbydelse lod Johannes Echanger giøre her for Rætten paa det Hand i sin Tiid for Renter at svare kand være befriet.

1735: 301b

Hvilchen Renter Hand ellers efter Deris *Kogl/ig Maj/este/ts Høj priselig Lov og allernaadigste Forordning skulde Aarlig svare.

Schiøde udgivet af Aamund Aamundsøn til Hans Søster Søn Aamund *Halforsøn paa Et Halv pund Smør, To Kander Malt og Een Tredie Deel Faar udi Gaarden Asgaard. Datert Eide Ting stæd d/en 29 Octobr/is A/nn/o 1735.

Skifte Brevet efter afg/aaen Ole Knudsøn Sætre af Dato 4de Julij A/nn/o 1735. Jorde Godset som blev deelet var Nii og Een halv Marcher Smør udi gaarden Sætre vurderet for 16 Rixdr See videre udi Skiøde Protocollen.

Schiøde udgivet af Rasmus Johnsøn til Lars Andersøn paa 18 M/erker Smør og Een Mæhle Malt udi Gaarden Myhr. Datert Eide Ting stæd d/en 29 Octobris A/nn/o 1735.

Der nest blev raabt om nogen hafde Sager at føre [i] Rætte, Men efter som ingen sig indfandt, blev Restantzerne for dette Aar op læste og som ingen noget hafde der imod at sige bleve Sam/m/e forseylede.

Selv Eyer Mandtallet blev og op læst - og af Reetten forseylede.

Restantzerne paa Deris Maj/este/ts Korn Ost og Fiske Tiende blev og op læst og forseylet.

De ordinaire Tings Vidner angaaende Deris Kongl/ig Maj/este/ts Sigt og Sage fald samt andre Rættighed(er) blev og læst, og forseyled.

Almuen tilstod de vidste iche af Ass/essor Villum Hansens Seqvestrerte Gods var noget forandre(t).

Søre Qvinges og Biørsvigs under liggende Qverner, som hver er ansadt for 1 mrk 4 sk, om begges afgift udi 4re Aar, der beløber sig til 1 rd 4 mrk, erindre Fogeden Almuen.

Lænds Manden Magne Eseim til stod for Rætten at Hand hafde faaet sin Løn af Fogeden for Aar 1735, som er 4 rd og at Ham var got giort Munderings Penges til svarelse af {sin} 2de løber med 1 Rd, som Hans qvit/tering af dat/o 29 8br Aar 1735 udviiser.

Sluttelig blev Lau Rætts Mænd opnæfnte til først kom/m/ende Aar 1736 1. Knud Yttre Eide, 2. Anders Totland, 3. Lars Øvre Eichnæs, 4. Fusse Wassel, 5. Ole Eseim

1735: 302

6. Niels Eseim, og nye, 7. Mons Totland, 8. Magne Biørge Hvilche 2de sidste Deris Eed for Laug Manden haver at aflegge, da de til Rætten skal blive Antagne.
Der paa blev Rætten op hævet.

Jehova Juva!
Arne Schibred

D/en 18de Novembr/is A/nn/o 1735 blev holdet Høste- Skatte, Sage og Restantz Ting for Arne Schibreds Almue paa gaarden Yttre Arne nærværende Kongl/ig Majestets Foget S/igneu/r Andreas Jesen, De Eed svorne Lau Rætts Mænd. 1. Jørgen Jordahl, 2. Niels Rasmusøn Espeli, 3. Halsteen Olsøn Bauge, 4. Johannes Setterdahl, 5. Tørres Refschre, 6. udi Mogens Lies stæd, Hans Broder Johannes Lie, 7. Ole Hetlebache, 8. Thomas Seim, udi Thomas Hanes stæd tillige med Bøyde Lænds Manden Peder Arnetvedt samt mere Ting søgende Almue

Hvor da efter at Rætten var sadt i Deris Kongl/ig Maj/este/ts Høye nafn og alle til Lydighed og Ærbødighed imod Rætten formanede, blev først Ting lyste.

Deris Konglig Maj/este/ts Aller naadigste Forordninger og andre Breve, som paa Fol/io 292 findes extraherede, der nest

1. Bøxel Sæddel udgiven af Lænds Mand Johannes Ascheland til Torsten Monsøn paa Een halv Løb Smør udi gaarden Stanghelle Datert Yttre Arne Ting stæd d/en 18 Novembr/is 1735.
2. Af kalds qvittering udgiven af Jan Nicolas Monder til Jacob Jacobsøn Hauchland. Datert Bergen d/en 1 Octobr/is 1735.
3. Bøxel Sæddel udgiven af Lænds Mand Johan/n/es Johannissøn Ascheland til Ingebrit Knudsøn Dahle paa 79/446 Tønde Lax i gaarden Dahle. Datert Yttre Arne Ting stæd d/en 18 Novembris A/nn/o 1735.
4. Bøxel Sæddel udgiven af *Basse Thomæsøn Børdahl udi Sundhors Fogederie og Ous Schibred til Michel Olsøn paa 18 M/erker Smørs Leye udi gaarden Seetterdahl. Datert Yttre Arne Ting stæd d/en 18 Novembris 1735
5. Bøxel Sæddel udgiven af Rasmus Songstad Niels Helle og Anders Taqvam, som Formyndere for Lars, Johannes og Niels Bastesønner til bem/el/te u-Myndiges Stif-Fader Knud Iversøn paa 18 M/erker Smør og 9 Kander Malt udi Gaarden Eichaas Datert Yttre Arne Ting stæd d/en 18 Novembr/is 1735.

1735: 302b

Schiøde udgivet af Ludvig Lem paa 6 M/erker Smør og 15 Kander Malt udi Gaarden Breedsteen til Aschild Johannissøn Datert Bergen d/en 16de Junij A/nn/o 1735.

Schiøde udgivet af Ludvig Lem til Ole Larsøn paa Sex Marcher Smør og 15ten Kander Malt udi Gaarden Breedsteen Datert Bergen d/en 16 Junij A/nn/o 1735.

Dend 19de Novembr/is blev Rætten igien sadt med sam/m/e Mænd.

Bøxel Sæddel udgiven af S/igneu/r Gert von der Ohe som beskichet Kirche Værge for Kaars Kirchen i Bergen til Mons Olsøn paa Een fierde deel Løb Smør og Een fierde deel Tønde Malt udi gaarden Søre Toppe. Datert Bergen d/en 11 Novembr/is 1735.

Bøxel Sæddel udgiven af Mons Rasmusøn Setterstøel til Anbiørn Nielsøn paa Fire og Een halv March Smør og 3 Kande Malt udi gaarden Setterstøel. Datert Yttre Arne Ting stæd d/en 19de Novembr/is A/nn/o 1735.

Skifte Brev efter afg/aaen Lars Olsøn Angeltvedt Datert 11 Maij A/nn/o 1735, Jorde Godzet, som blev Deelt var Tii og Een halv March Smør udi Gaarden Angeltvedt vurderet for Siuv Rixdr. vide Schiøde Protoc/ollen.

Skifte Brev efter afg/aaen Besse Laursøn Eichaas Dat/ert 11 Maij 1735. Jorde godset, som blev Deelt efter Ham var Tolv M/erker Smør og Sex Kander Malt udi gaarden Eichaas, Vurderet for 12 Rixdr 2 mrk 4 sk. vide Schiøde Prot/ocollen. 1 p/und S/mør 9 merker S/mø/r

1 p/und S/mø/r 1 Mæ/le M/alt

Der nest blev deelt af S/a/l/ig Britte Besse Daatter 6/7 merker Smør udi bem/el/te Eichaas vurdert for 5 mrk 5 sk.

Schifte Brev af Dato 12 Maij A/nn/o 1735 efter afg/aaen Ingeborg Gullachs [Daatter], Jorde godzet efter Hende som blev deelet, Var Atten Marcher Smør og Tolv Kander Malt udi Hendis paa bode gaard Setterstøel vurderet for 22 rd 3 mrk. vide Schiøde Prot/ocollen.

Schifte Brevet efter Agothe Mons Daatter Tellevig Datert 9de Maij A/nn/o 1735. Jorde godset som blev deelet, var 4 ½ [merker] Smør 1 ½ Kande Malt udi gaarden Mithorvigen. Vurderet for 6 Rd 1 mrk vide videre Deelingen udi Schiøde Bogen hvor det er indført.

1735: 303

Schifte Brev af Dato Thunes d/en 13 Maij A/nn/o 1735 efter afg/aaen Britthe Lars Daatter, Jordegodz blev deelt efter Hende udi gaarden Thuenæs 1 pund og Tolv M/erker Smør og 12 Kander Malt. Vurderet for 40 Rixdr 3 mrk. vide vider(e) Deeling udi Schiøde Prot/ocollen.

Schifte Brev datert 1 Junij A/nn/o 1735 efter afg/aaen Lars *Hans Aastvedt, Hvor udi findes Jorde Godz at være deelet følgende. nemlig udi gaarden Norvig i Sartor Skibred 10 7/8 merker Fisk vurdert for 7 Rixdr. See videre Schiød Prot:

Johannes Joensøn Breedsteen hafde Ladet ind stæfne Aschild Johansøns Kone Maritte Jens Daatter boende paa Gaarden *Bret-steen Vidner at an høre, som og ere stefnte nemlig Niels Nielsøn Værende hos sin Fader Niels paa Breedsteen, saa og gamle Niels Nielsøn forbem/el/te Vidnes Fader, item Britthe Hans Daatter Ole Larsøn Søre Bredsteens Kone, Angaaende Skields Ord Aschild Johansøns Kone haver ladet falde, navnlig Marethe Jens Daatter, imod Citantens Huustrue Maritthe Ols Daatter, og efter Vidnernes udsigende at liide Dom og betale Processens Omkostning,

Hvilchet Kald og Varsel Joen Henrichsøn Skaffer boende paa gaarden Falchanger, og Niels Andersøn Ved Eed med oprachte Fingre efter Loven afhiemlede at have lovlig forkyndt for mere end 14 Dages Tiid og talte med Maritthe Jens Daatter Selv.

Paa dend indstæfnte Maritte Jens Daatter og Hendis Mand blev efter Loven 3de gange lydeligen paa raabt, Men ingen af Dem sig indfandt.

Der nest blev Eedens forchlaring for Vidnerne lydeligen oplæst og behørig formaning til Dem giord om at vagte sig For Meen Eed, der efter Separerte, og frem stod det første Vidne

Britte Hans Daatter aflagde sin Eed med oprachte Fingre og ud sagde. at Hun for Tre ugers Tiid siden hørte at Johannes Joensøns Kone Martthe

1735: 303b

Ols Daatter og Aschild Johannissøns Hustroe Vexlede nogle Skiends ord med hver Andre, og i det sam/m/e hørte Vidnet at Aschild Johannessøns Kone Marithe Jens Daatter sagde til Citantens Huustroe Martthe Ols Daatter at Hun var Een Hore, før Hon blev Een *Foune Kone.

Det andet Vidne Niels NielSøn Bredsteen blev indkaldet, advaret om at vagte sig for Meen Eed, og ved Eed med oprachte Fingre efter Loven vandt, at for Tre ugers Tiid siden Hørte Vidnet at Disput var imellem Citanten og Aschild Johannissøn om Een Vey paa Nore Breedsteens Bøe, og i det sam/m/e udbrød Aschild Johannissøns Kone med disse ord til Johannes Joensøn, at Hand skulde gaae Dievelen i Vold, og at Citanten Johannis Joensøn skulde tage sit Skuds maal borte over Fiorden, ligesom Du var Karl der over, saa skicher Du

dig her Du er bleven Mand, hvor paa Johannes Joensøn strax Skiød til Vidne, Videre Vidste dette Vidne ey at forchlare.

Det 3die Vidne Niels Nielsøn nest forige Vidnes Søn, Værende hos sin Fader blev indkaldet aflagde sin Eed med oprachte Fingre efter Loven og Vandt ord til andet lige som Hans Fader uden ringeste forandring, Videre var Ham ey bevidst,

Hvor paa Tings Vidnet blev sluttet, og efter som ingen paa Maritthe Jens Daatters Vegne Ved Vidnernis af høring var tilstæde, blev af Rætten givet følgende Afsigt.

Afsigt.

Maritte Jens Daatter og Hendis Mand som forsvar for Hende efter Loven Gives Lavdag af Rætten at møde og svare eller Lade svare for sig udi denne af Johannis Joensøn indstæfnte Sag til neste Ting, ellers bliver Dom afsagt.

1735: 304

Saa som ingen flere Sager vare indstæfnte til dette Ting, Blev

Restantzerne oplæste og som ingen giorde nogen indsigelse der imod blev de forseylede.

Ligeledis blev Selv Eyer Mandtalet oplæst og forseylet,

De Sædvanlige Tings Vidner bleve og op læste efter at de vare forfattede, og uden nogen indvending forseylet, lige ledis angaaende Huus Mand Pladser og Laxe Vaag.

Gaarden Dahles Opsiddere til stode at de vare got giort af Fogeden i dette Aar for aftage lige som forige Aar.

Post Mændene tilstode at have Rigtig bekom/m/et Hvad Deris Kongl/ig Maj/este/ts Dem Aller naadigst haver tillagt

Magne Andersøn Indre Brudvig sin Post Løn for inde værende Aar 1735 til Løn 16 mrk og at Ham var got giort Munderings Penge og Soldater udreedning af Hans Post gaard Indre Brudvig af skyld 1 Løb 9 merker Smør.

Ole Dahle lige ledis Løn 16 mrk, og at Ham var got giort Munderings Penge af Hans Post gaard Dahle af skyld 1 Løb Smør.

Johannes Stanghelle ligeledis 16 mrk til Løn Munderings Penge og Soldater udreedning af Hans paa boende gaard *Stanhelle af Skyld ½ Løb Smør.

Ole Romsloe ligeledis sin Løn 16 mrk Soldater udreedning og Mundering Penge af Hans gaard Romsloe af skyld 1 p/un/d 21 merker Smør.

Lars Larsøn Ligeledis i Løn 16 mrk Munderings penge og Soldater udreedning af Hans Post gaard store Tuenes paa 2 p/und 21 merker,

Hvilche Deris qvitteringer af 18 No/vem/br/is/ A/nn/o 1735 udviiser.

Lænds Manden Peder Larsøn til stod og at have bekom/m/et sin Lænds Mands Løn 4 Rixdr og at Ham Var got giort Munderings Penge af 1 ½ Løb Smør med 4 mrk 8 sk.

Lau Rætts Mænd blev opnæfnte for til stundende Aar først gamle. 1. Niels Helle, 2. Erich Faugstad, 3. Halsteen Rødland, 4. Johannes Rodland, og 4 nye. 5. Johan Vesterlie, 6. Mons Hitland, 7. Ole SimonSøn Fosmarchen og 8. Johannes Ingebrethsøn, Hvilche Deris Eed for Lau Mand bør aflegge først,

Der paa blev Rætten op hævet.

1735: 304b

Jehova Juva.
Mielde Schibred

Dend 21 Novembr/is A/nn/o 1735 blev holdet Høst Skatte Sage og Restantz Ting for Mielde Schibreds Almue paa Gaarden Vallestrand nerværende Kongl/ig Maj/este/ts Foget S/igneu/r Andreas Jesen, De Eedsvorne og opnæfnte Lau-Rætts Mænd 1. Brynild Mit Mielde, 2. Ole Vatle, 3. Mons Søre Ascheland, 4. Johannes Nielsøn Ascheland, 5. Anders Sundland, 6. Torsten Vatle, 7. Ole Vatle, 8de Anders Aaseim tillige med Bøyde Lænds Manden Johannes Ascheland,

Hvor da efter at Rætten var sadt udi Deris Kongl/ig Maj/este/ts Høye navn Og alle til Lydighed formanede, bleve først Ting lyste
Deris Kongl/ig Maj/este/ts Aller naadigste Forordninger og andre Breve, som paa Fol/io 292 findes extraherede, Der nest

Bøxel Seddel udgiven af Her/r Jens Mariager til Mons Larsøn paa Et Pund Smør udi gaarden *Luna (Lone) Kaars Kirchen i Bergen benaadet, som er Een part af Hans nemlig {afg/aaen} Mons Larsøns \ S/a/l/ig/ / Faders Lars Johannissøns Brug. Datert Bergen d/en 7 No/vem/br/is/ 1735.

Dend 22 Novembr/is blev Rætten igien sadt med sam/m/e Mænd.

Zacharias Fæster Contra Jørgen Acherberg, Klocher for Haus Præste giel

Efter seeniste aftale her for Rætten d/en 23 Julij sidst afvigte mødte paa dend indstæfnte Klocher Jørgen Acherbergs vegne Hustroe Barbara Kirstine Acherberg og frem lagde et Indlæg af Dato *Hausvog d/en 19 Novembr/is sidst afvigte, som udi Citantens nerværelse for Rætten lydeligen blev op læst, og er af følgende indhold, der nest blev af Klocher Konen Barbara Peters Daatter frem lagd Een Contract op rettet imellem afg/aaen *Sifts Skriver Herman Garman og Een for hen Værende Klocher til Hougs Præste gield Afg/aaen Ole Hansøn sam/m/e Contract angaaer Et Mage skifte som skal være giordt imellem afg/aaen Herman Garman og bem/el/te Ole Hansøn om Een Løb Smør og Een Tønde Malt samt Tre skilling Penge Klocheren bem/el/te Ole Hansøn har Cedert (Cedere = overdra, avstå, vike for) afstaaet til afg/aaen Stift skriver Garman for den

1735: 305

Nu om tvistede Gaard Hunhamer, sam/m/e Contract er af Dato 7 Febr/uarij 1665 og *folmeder ord til andet saa ledis - - -.
Citanten agtede ufornøden at opholde Rætten med nogen vidtløftig besvarelse til Klocherens S/igneu/r Acherbergs indlæg, saa vel som den producerte og saa kaldede Contract, men formeente at den var Ham ganske uvedkom/m/ende; i det Øvrige producerede Hand Een Reigning imod Klocheren S/igneu/r Acherberg, under denne Dags Dato, som for Rætten og blev lydeligen op læst; sam/m/e befatter i sig følgende.
Dend indstæfnte Jørgen Acherbergs Hustroe Barbara Peters Daatter svarede at dend af Citanten i dag frem lagde Reigning er Hendis Mand gandske uvitterlig og u-bevidst, des

aarsag begierede Hun paa sin Mands vegne opsættelse i Sagen til neste Ting paa det Hendis Mand kunde faa Copie af bem/el/te Reigningen og sam/m/e til bem/el/te Tiid besvare.
Citanten protesterede imod Sagens længere udsættelse - og vild have sig {ef} refereret til hvis forhen i Sagen er indgivet, ellers om Rætten imod forhaabning skulde bevilge Sagen udsadt, Var Hand Copie af de paa Klocherens siide frem lagde Documenter begierende hvor nest Citanten vild have sig alle forbeholdenheder reserveret.
Der paa af Rætten blev given følgende

Afsigt.

Efter som Citanten Zacharias Fæster her i Rætten i Dag haver producert Een Reigning imod Klocheren S/igneu/r Acherberg, Den S/igneu/r Acherberg ey endnu er vidende Om, og Citanten selv end og forlanger Copie af Citati Acherbergs frem lagde Indlæg og Contract, saa bevilges S/igneu/r Acherberg opsættelse i Sagen til neste Ting og Citanten Copie af S/igneu/r Acherbergs indgivne at besvare til bem/el/te Tiid.

1735: 305b

Mons Heljesøn *Hesieldahl (Hesjedal) hafde ladet ind stæfne Niels Johannissøn boende paa sam/m/e gaard Hesiedahl Vidner at anhøre angaaende Niels Johannissøn skal have sagt til Citanten at Hand var Een Rumpe rager, der om at vidne ere ind stæfnte Lars Fabiansøn paa *Grot-Taaen (Grøtå) og Mons Monsøn paa gaarden Vaxdahl, til Hvilche Vidner at høre Niels Johannissøn ere varslet at møde og efter Vidnernis udsigen at liide Dom for Hvad hand haver udsagt og erstatte Procesens Omkostning,
Hvilchet Kald og Varsel Skafferen Aschild Larsøn Daltvedt og Christen Andersøn Ascheland Ved Eed med op rachte fingre efter Loven afhiemlede at have forkyndt Niels Johannissøn med Maanets varsel,
Dend indstæfnte Niels Johannissøn mødte for Rætten og til stod selv Lovlig til dette Ting og for denne Sag at være stæfnt.
Der paa blev Eedens forchlaring for Vidnerne lydeligen op læst og behørig formaning til Dem giordt om at vagte sig for Meen Eed, hvor paa frem stod det første Vidne
Lars Fabiansøn aflagde sin Eed med oprachte Fingre efter Loven og udsagde; at da Niels Johansøn Var kom/m/en fra Vaar Tinget sidst afvigte, sagde Hand til Vidnet at Citanten Mons Heljesøn hafde raget Rumpen af Niels Johannissøns Øg; Videre Vidste dette Vidne iche denne Sag angaaende at giøre nogen forchlaring.
Det andet Vidne Mons Monsøn frem stod aflagde sin Eed med oprachte Fingre efter Loven og forchlarede; at efter Vaar Tinget sidst afvigte da Mons Heljesøn Kom gaaendis paa Brudvig Kirche Vidnet og Niels Johannissøn for bie (forbie) sagde Niels der kom/m/er eller der fohre Rumpe Rageren, det hafde været Ærligt om Hand hafde skaaret Rumpen af, men

1735: 306

Hand har raget dend af, som mand rager Haar af et skind, videre vidste dette Vidne iche om denne Sag;
Der paa blev af Rætten begge Parter til spurgte, om de iche i Mindelighed uden Dom at fælde i Sagen kunde blive forliigte, hvor til de ved Rætten(s) intercession (mellomkomst) lode sig beqvem; der paa Ragte Niels Johannissøn Citanten Mons Heljesøn sin Haand, sigende at Hvad hand haver talt til Mons Heljesøn er af Niels Johannissøn sagt udi ubesindighed og hastighed, samt at Hand Niels iche haver hafd ringeste Aarsag eller andleedning til at udbryde med de om vudne Ord til Mons Hesjedahl, des aarsag nu ærklærer Mons Heljesøn for Ærlig, skichelig Karl lovende der hos at betale denne processis

Omkostning til Mons Heljesøn med 9 mrk, Hvilchen Ærchlæring Rætten Confirmerede med tilhold at i fald Mons Heljesøn iche bliver betalt for næfnte 9 mrk inden 3de uger, da skal dette forlig eller denne Ærchlæring iche være af Ringeste valeur til at befrie Niels Johannissøn, men denne paa stæfnte Sag skal staa Niels Johannissøn aaben, som nye paa stæfnt, Her efter betalte dend indstæfnte Niels Johannissøn til Citanten de halve Penge - nemlig 4 mrk 8 sk. og rester ichun saa hos Niels Johannissøn de Øvrige 4 mrk 8 sk.

Erchlærings Brev af dato 22 Novembris A/nn/o 1735 Vallestrand Udgiven af Erich Johansøn Kleveland til Magne Andersøn Klevelands Hustroe Agothe Johans Daatter.

Dernest blev 3de gange raabt om nogen hafde Sager ind stæfnt, men saa som ingen sig ind fandt blev Restantzerne for dette Aar oplæste og forseylede uden ind sigelse.

1735: 306b

Ligeledis Selveyer Mandtalet.

Det ordinaire Tings Vidne angaaende Bøder og andre Poster blev for Rætten oplæst ingen hafde noget der imod at sige des aarsag forseylet..

Lænds Manden Johannes Ascheland tilstod inde(n) Tinge at have bekom/m/et af Fogeden for dette Aar 1735 sin Løn nemlig 4 Rd, saa og at Ham var got giordt Soldater udreedning af {Ha} 1 ½ Løb Smørs Leye med 4 mrk 8 sk. Hvilchet Hans qvittering af dend Dags dato og dette sted udviiser.

Sluttelig bleve Lau-Ræts Mænd for nest kom/m/ende Aar 1735 op næfnte, af de gamle 5. nemlig 1. Halvor Kielland, 2. Lars Søre Reistad, 3. Johannes Rønhofde, 4. Rasmus Ibidem, 5. Rasmus Nore Reistad, og af Nye. 6. Magne Michelsøn Nore Kleppe, 7. Ole Burcheland, og 8. Joen Borge, Hvilche 3de sidste Deris Eed for Lau Manden haver at aflegge.
Der paa Rætten for denne gang op hævet,

Jehova Juva!
Gulens Schibred.

Dend 24 Novembr/is A/nn/o 1735 blev paa Ting stædet udi Scherjehaun holdet Høste, Skatte og Sage Ting med Gulens Schibreds Almue nerværende Kongl/ig Maj/este/ts Foget Andreas Jesen De Eed svorne Lau Ræts Mænd 1. Joen Nerdahl, 2. Ole Dahle, 3. Johan Slengesot, 4. Hans Dahle, 5. Hans Joensøn Dahle, 6. Claus Dahle, 7. Arne Øvre Øst-Gulen, 8. Jacob Birchnæs, tillige med Lænds Manden Peder Henrichsbøe med mere Ting søgende Almue

Hvor da efter at Rætten var sadt I Deris Kongl/ig Maj/este/ts Høje navn og alle til Lydighed imod Rætten formanede, blev først Ting lyst
Deris Kongl/ig Maj/este/ts Aller naadigste Forordninger og andre Breve, som paa Fol/io 292 findes extraherede, der nest

Bøxel Sæddel udgiven af Mad/a/me Abel Lem S/a/l/ig Rectoris Møinichens paa 18 M/erker Fisk udi Gaarden Nore Glaver til Jørgen Michelsøn. datert Tvedten d/en 28 Junij 1735. her ved fulgte Læylændingens paategnede revers af lige dato.

Bøxel Sæddel udgiven af Mad/a/me Magdalena S/a/l/ig/ Arnoldi De Fines til Ole Clausøn paa Et Pund 4 ½ M/erker Smør udi gaarden Dahle. Datert FrøSætter d/en 14 April 1735.

1735: 307

Bøxel Sæddel udgiven af Lars Nielsøn udi Udværs Skibred paa sine Sønners Niels og Ivers vegne til Hans Olsøn paa Sexten og Een halv March Smør udi gaarden Tvedten. Datert Humle Dahlen d/en 20 Junij 1735. Her ved fulgte Læylændingens revers af lige Dato.

Bøxel \Sæddel/ udgiven af Mad/a/me Magdalena S/a/l/ig/ Arnoldi De Fines til Claus Olsøn paa To Pund Smør i gaarden Halland med condition at Claus Olsøn skal underholde og hos sig beholde sine Vær Forældre, saa længe de Lever. Datert Frøsætter d/en 4 Octobr/is 1735. Her ved fulgte Een revers ey under skreven.

Bøxel Sæddel udgiven af Mad/a/me Anna Helena Frorop S/a/l/ig/ Fogedens Jens Lems Efter latte Enche til Gieefle Johnsøn paa 27 M/erker Smør og 12 Kander Malt udi gaarden Eide. Datert Bergen d/en 8de Octobris A/nn/o 1735.

Skifte Brev efter Anna Anders Daatter Datert 23 Sept/embris 1735 Jorde godzet var 2 pund {3/4 merker} ¾ M/erker Smør udi gaarden Rafnberg - Vurderet for 24 Rixdr 2 mrk 4 sk. See videre Schiøde Prot:

Schifte Brevet efter afg/aaen Ingeborg Ols D/aa/tt/e/r Datert 10 Junij 1735 Jordegodzet var Een halv Løb Smør og Et halv Faaer udi gaarden Randahl. Vurderet for 25 Rd. See Schiøde Prot:

Dend 25 Novembris blev Rætten igien sadt med sam/m/e Mænd.

Bøxel Sæddel udgiven af Her/r Amtmand Henning Frimand til Joen Gietmundsøn paa Een Fierde Deel [?] Smør og Een Fierde deel Tønde Malt udi gaarden Risnæs Datert Stavanger d/en 2den Januarij A/nn/o 1734. Her Ved Fulgte Læylændingens paa tegnede Revers af sam/m/e Dato, Hvor Ved Hand har forpligtet sig at svare Fiorten Skilling Aarlig Saug Leje.

Dend 26 Novembr/is blev Rætten igien sadt med sam/m/e Mænd,

Efter at Skatterne Vare oppebaarne blev efter Loven 3de gange raabt om nogen til dette Ting Sager hafde at i Rætte føre, Men som ingen sig ind fandt blev

Restantzerne for dette aar op læste, og som ingen giorde nogen indsigelse der imod, forseylede Rætten Dem.

Ligeledis Selv eyer Mandtallet blev op læst og uden nogen indsigelse forseylet.

Huusmands Sædder
Nr. 17 Birchnæs skal svare 3 mrk Lau stoelen benificert.
Nr. 64 Undahls Huus Mands Sæde skal svare 3 mrk. Evenvigs Kirche,
Nr. 139 Sandnæs Huumands Sæde 3 mrk. Lindaas Præst beneficert.

1735: 307b

Nr. 105 Frøsetters Laxevog eller Kiste aarlig 2 mrk Mad/a/me De Fines.

De Sædvanlige Tings Vidner angaaende Bøder og andre Sage fald blev oplæste og forseylede, hvor Ved Almuen tilstod at de 2de Søskende Anders Thomæsøn og Kari Thomæ Daatter, der ere fælden (falden) paa Deris Boes Laad ey ere eyende noget, som Deris Maj/este/ts Kand bereignes, saa og at ingen Bøxel i dette Aar var falden paa Ass/esso/r Hansøns i dette Aar Seqvestrerte Gods.

Udi dette Skibred findes iche noget videre at gives Enge Slette Skat af end af Schierjehaun, som gives 12 skil/ling af.

Lænds Manden Peder Henrichsbøe til stod inden Tinge at have af Fogeden bekom/m/et sin Lænds Mands Løn og at Ham var got giort og betalt Munderings Penge af 1 ½ Løb Smør med 4 mrk 8 sk, som Hans qvittering af 26 No/vem/br/is 1735 udviiser.

Restantzen paa Kongens Tiende blev og op læst og forseylet.

Sluttelig blev Lau-Ræts Mændene opnæfnte, som tilstundende aar Rætten skal betienne, nemlig 5 af de gamle. 1. Ole Ottesøn Birchenæs, 2. Jacob Olsøn *Hitte (Hille), 3. Michel Jonsøn Haveland, 4. Jacob Johansøn Houge, 5. Stephen Nielsøn Lille Matre, og 3de Nye. 6. Lars Berentsøn Nor Gullen, 7. Ole Pedersøn Kielbye, og 8de Siur Knudsøn Store Matre, Hvilche 3de sidste deris Eed efter Loven for Laug Manden haver at aflegge, da de til Rættens betienning skal blive antagne,

Der paa blev Rætten for denne gang op hævet.

Jehova Juva!

Lindaas Schibred

Dend 28 Novembr/is A/nn/o 1735 blev holdet Høst Skatte Sage og Restants Ting paa Giæst giver stædet udi Kiilstrømmen med Lindaas Skibred Almue nerværende Fogeden S/igneu/r Andreas Jesen, De Eed svorne Lau-Rætts Mænd 1. Niels Qvalvaagen, 2. Jacob Qvalvogen, 3. Jan Træland, 4. Aamund Lillehofde, 5. Halvor Nedre Schaadven, 6. Iver Maraas, 7. Gudmund Indre Lyren, 8. Gudmon Hopland tillige med Bøyde Lænds Manden Michel Bæraas og meenige Tingsøgende Almue,

Hvor da efter at Rætten Var sadt i Deris Konglig Maj/este/ts Høye navn og alle til lydighed imod Rætten formanede

1735: 308

Blev først Ting lyste Deris Kongl/ig Maj/este/ts aller naadigste Forordninger og andre Breve, som paa Fol/io 292 ere extraherede der nest

Obligation udgiven af Jochim Tormøhlen til Mad/a/me Abel Margaretha S/a/l/ig/ Her/r Christen Krags Enche paa 81 Rixdr af Dato Grimstad d/en 1 Novembr/is 1735 Hvor for er pandt sat gaarden Grimstad skyldende To Løber Smør 1 ¼ Tønde Malt med sine paa staaende Huuser efter obligationens Videre udviis.

Bøxel Sæddel udgiven af Amtmand Henning Friman til Anders Jørgensøn paa Een Halv Løb Smør og Sexten Kander Malt udi gaarden Rosnæs. Datert Stavanger d/en 2 Augusti A/nn/o 1735.

Bøxel Sæddel udgiven af Magister Friderich Holberg til Lars Joensøn paa Tre og Een halv Skilling Jord udi gaarden Rebnor. Datert 24 Novembr/is A/nn/o 1735 udi Bergen.

Bøxel Sæddel udgiven af Mad/a/me Engel S/a/l/ig/ Capitain Tormøehlens til Magne Erichsøn paa Sexten Kander Malt og 12 M/erker Smør udi gaarden Bacche. Datert Risøen d/en 16 Novembr/is 1735.

Bøxel Sæddel udgiven af Hans Olsøn Langøen til Elias Larsøn paa Siuv Marcher og Aatte Skilling udi gaarden Sevre Øyen. Dat/ert Langøyen d/en 14 Octobr/is 1735.

Bøxel Sæddel udgiven af Her/r Niels Schiøtte paa Een Lindaas Præste Bords Jord Bersvig kaldet skyldende Aarlig 1 Spand Smør og Een og Een halv Mæhle Korn til Ole Knudsøn Lille Lindaas med Condition at dend forige Opsidder sin Livs Tiid nyder dend halve deel af bem/el/te Brug. Datert Lindaas d/en 11 Junij A/nn/o 1735. Her ved fulgte Læylændingens Revers af sam/m/e Dato.

Bøxel Sæddel udgiven af S/a/l/ig/ Arnold de Fine paa Et Pund Smør udi gaarden Rebnor til Mons Olsøn Datert 1 Octobr/is 1732.

Dend 29 Novembr/is blev Rætten igien sadt med samme Mænd.

Dend Obligation S/a/l/ig/ Her/r Capitain Tormøhlen hafde udgivet til afg/aaen Her/r Christen Krag paa 81 Rixdr Datert Bergen d/en 27 Januarij A/nn/o 1722 er ved Een anden obligation paa lige Summa udgiven til S/a/l/ig/ Krags Enche Mad/a/me Abel Margaretha S/a/l/ig/ Her/r Krags Efter Leverske af forbem/el/te Debitoris Søn Jochim Tormølen d/en 1 Novembr/is A/nn/o 1735 indfriet, des aarsag Cassert.

Bøxel Sæddel udgiven af Mons Myching paa sin Myndtlings Siri Ols Daatters vegne til Iver Olsøn paa 6 merker Smør og Tre Kander Malt udi gaarden Haadneland. Datert Kielstrømmen d/en 28 Novembr/is A/nn/o 1735.

Bøxel Sæddel udgiven af S/igneu/r Peder Hofman til Joen Haldorsøn paa 18 merker Smør og ¼ deel Faaer

1735: 308b

Udi gaarden Hodne, med Condition Hand skal Egte *Oles Hodnes Daatter, og Forældrene være Hos Ham, Datert Sandvigen d/en 1 Junij 1735. Her ved fulgte Læylændingens Revers.

Bøxel Sæddel udgiven af Commerce Raad Hans Christian Gartner til Mogens Ellefsøn paa Et Pund Smør Een Tredie Deel Faar Een Tredie Deel Mæle Malt udi gaarden Nataas, med disse Vilchor at Mons Ellefsøn egter Ole Nataas Enche og betaler de Jord-drottelige Rettigheder til 1734 Aars udgang med 3 rd 5 mrk 10 sk. Datert Bergen d/en 26 Martij A/nn/o 1735.

Bøxel Sæddel udgiven af Elling Johansøn Bysem til Iver Olsøn paa Et pund og Tre Marcher Smør Een Fiere Deel Faar og Een Mæhle Malt udi gaarden Famestad. Datert Hoshofde d/en 27de Octobr/is 1735.

Bøxel Sæddel udgiven af Fogeden Ananias Christopher Harberg paa Prousten Otto Findes Vegne til Aamund Knudsøn paa Et Pund og Sex M/erker Smør udi gaarden Riise. Datert Kielstrømmen d/en 21 Sept/embris 1734 - Her Ved fulgte Læylændingens Revers.

Schiøde udgivet af Endre Siursøn Grimstad Johannes Kalsaas og Ole Berge paa Deris Myndtlingers Vegne til Michel Halvorsøn paa 18 merker Smør og 3 Kander Malt udi gaarden Viig. Datert Kielstrøm/m/en d/en 29 No/vem/br/is/ A/nn/o 1735.

Dend 30 Novembr/is blev Rætten igien sadt med sam/m/e Lau Rætts Mænd.

Af Rætten blev Lænds Manden til spurgt om nogen Sag Kong/en/s Sigt og Sage fald angaaende var indstæfnt, Der til Hand svarede, at Een Sag var indstæfnt, Hvilchen blev først foretagen.

Paa Kongens Vegne Var indstæfnt Michel Knudsøn boende paa gaarden Riise for begangne i Egteskab Læyermaal, at liide Dom,
Hvilchet Kald og Varsel Michel Bæraas og Jacob Jacobsøn Hundven ved Eed med oprachte Fingre efter Loven afhiemlede at have for 14 Dages Tiid forkyndt for dend indstæfnte Michel Knudsøn selv paa Hans gaard Riise.
Dend indstæfnte Michel Knudsøn blev efter Loven 3de gange Lydeligen paaraabt, Men Hand hverchen selv eller nogen paa Hans Vegne ved Sagens paa raab mødte, Hvor for Rætten

1735: 309

I følge Loven fandt for billig og Rætt at hand skulde foreleggis at møde til neste Ting.

Afsigt.

Efter som dend indstæfnte Michel Knudsøn iche møder til dette Ting, saa gives Ham Lau dag efter Loven til neste Ting at møde, om Hand da agter at tilstaae sin begangne Forseelse eller efter Stæfne maalet at liide Dom.

Der nest blev Lænds Manden til spurgt om der var flere Sager Kongens Sigt angaaende indstæfnt, Hvor til Hand svarede ney, der for de andre indstæfnte Sager bleve fore tagne.

Nicolas Hiertaas hafde ladet indstæfne Rasmus Christiansøn Bersvig og Mons Knudsøn ibidem, vide Prot: Fol: 265.
Og mødte i Dag for Rætten Citanten Selv tillige med de indstæfnte Vidner og dend Eene af Contraparterne navnlig Rasmus Christiansøn,
Citanten forlangede Vidnerne af hørte, som Rætten ey kunde vegre Ham, i henseende til Vidnerne nu vare nerværende og formedelst at af De indstæfnte Vidner kunde blive svag eller ved døden af gaae inden nest kommende Vaar Ting, da Citanten der udover kunde mangle beviis om det Hand lovlig haver stefnt for,
Anna Mons Daatter, som Sagen paagielder var og personlig for Rætten til stæde.
Der paa blev Eedens Forchlaring for Vidnerne lydeligen oplæst og behørig formaning til Dem giort om at vagte sig for Meen Eed, dernest Separerte;

Det første indstefnte Vidne Niels Hansøn Dyrnes aflagde sin Eed med op rachte Fingre efter Loven og udsagde: at noget for S/anc/te Hans Tiider hafde Vidnet været ude paa Fiskerie med Mons paa Lærøen, og da de skulde deele Fisken imellem sig, som Mons Leerøens Dend mellemste Daatter tog af Vidnet, fordi Mons Leerøen var

1735: 309b

Indgaaet i Vaagen Sove sundet, da medens Vidnet rensede bem/el/te Fisk i Baaden, kom dend indstæfnte Rasmus Christiansøn paa Gaarden Bersvig roende og Kaldte paa Mons Leerøen, der til *Mons (Monsis) Daatter, som var hos Vidnet, svarede Hand, nemlig Hendis Fader Mons Leerøen, er her iche, Hvor paa Rasmus Christiansøn Bersvig udbrød med disse ord til Vidnet Niels Dyrnæs, Nicolas ligger paa Anna, som nu her for Rætten er nerværende, i Varholmen, der efter blev sagdt Een af Dem, som ere ind stæfnte, nemlig Rasmus eller Mons Bersvigen, Men Hvo af dem det sagde Kand Vidnet iche nu erindre, dend Eene af Dem /: nemlig Nicolas og Anna :/ Kom need med Stachen og den anden med Brogen. Videre var dette Vidne iche bevidst.

Det andet Vidne Rasmus Hansøn Leerøen blev indkaldet aflagde sin Eed med oprachte Fingre efter Loven og udsagde: at sam/m/e aften, som Mons Leerøen hafde været ude for at Fiske med nest forige Vidne, hørte dette Vidne, at Rasmus Christiansøn sagde til Anna Mons Daatters Fader; Mons Du skal fahre i *Varh holmen og holde Anna ad Nicolaj om det er saa Hun vil iche stande. Videre sagde dette Vidne iche at være vidende.

Det 3die Vidne Christian Johansøn Huusmand paa Hopland blev *indhaldet (indkaldet), aflagde sin Eed med oprachte Fingre efter Loven og vandt: at sam/m/e Dag det første Vidne Niels Dyrnæs og Mons Leerøen hafde været sam/m/en ude at Fiske hørte dette Vidne at Rasmus Christiansøn sagde til det første Vidne Nemlig \Niels Dyrnæs/ de ord om Nicolas og Anna som bem/el/te Niels Dyrnes har udsagd og aflagd sin Vidnesbyrd om, Videre denne Sag angaaende var dette Vidne ubevidst,

Citanten Nicolas

1735: 310

Jacobsøn Hiertaas *declarede for Rætten at Hand var gandske uskyldig i dette, som er bleven sagd om Ham af de ind stefnte.

Dend indstæfnte Rasmus Christiansøn blev af Rætten tilspurgt om hand noget imod Vidnernis udsigende hafde at indvende. Hvor til hand svarede; det Hand haver sagt og Vidnerne haver Vidnet om, er skeed af Ham ichun af Lystig humeur, men iche for at sætte enten Citanten Nicolas Jacobsøn Hiertaas eller Anna Mons Daatter nogen Skandfliche paa, veed iche heller noget enten om Citanten eller Anna Mons Daatter end hvad skicheligt og ærligt kand være, med Hvilchen ærchlering Citanten var fornøyet naar Rasmus Christiansøn dend for Rætten hafde fuld ført, Hvor paa Rasmus Christiansøn offentlig for Rætten bad Nicolas Jacobsøn og Anna Mons Daatter med Haand Rechning om Forladelse, sigende Hand det aldrig mere skulde nævne ringeste ord der kunde være enten Nicolas Jacobsøn eller Anna Mons [Daatter] til Æris forkleinelse i nogende maade, lovende der hos at betale til straf for sine u-betænchsom/m/e udsagde ord til de fattige her i Skibrede To March Danske og for denne Citanten forvoldte Processes Omkostning 1 Rd 4 mrk, Hvilchet forliig Rætten stadfæstede med Advarsel til Rasmus Christiansøn, at saa fremt Hand iche inden 14ten Dage betaler de 10 mrk Omkostninger til Nicolas Jacobsøn og de øvrige 2de March her udi Rætten nest kom/m/ende Vaar Ting skal denne sag staae Ham aaben for til at

1735: 310b

Afsige endelig Dom udi, Men Dersom betalingen inden bem/el/te Tiid præsteris skal denne Sag være ophævet.

Der nest blev efter Loven 3de Gange lydeligen paa raabt om nogen hafde Sag i Rette at føre, ingen sig indfandt, des aarsag

Dette Aars Restantzer for Rætten blev oplæst og forseylet.

Selv Eyer Mandtallet blev og op læst og forseylet.

De Sædvanlige Tings Vidner angaaende Bøder og andre Sage fald blev op læst og forseylet eftersom ey videre i dette Aar end forige aar var passert.

Lænds Manden Michel Berraas tilstod at have bekom/m/et sin Lænds Mands Løn for dette Aar, nemlig 4 Rixdr og at Ham var got giort Munderings Penge af 2de Løber Smør nemlig 1 Rd, som Hands qvittering af denne Dags Dato videre udviiser.

Lige ledis blev Restantzerne paa Kong/en/s Tiende op læst - og Vaagerne samt Huusmænds Sæder - tillige med Qværnerne, der beløb sig for Aar 1732 - 33 - 34 - 35 til 14 rd 2 mrk.

Sluttelig blev Lau Rætts Mændene for nest kom/m/ende Aar 1736 op næfnte, nemlig af de Eed svorne 5, som ere, 1. Lars Monsøn Indre Lyren, 2. Gudmund Olsøn Ud Lyren, 3. Johannes Aamundsøn ibid/em, 4de Niels Olsøn Niøten, 5. Peder Aaraas nye 6. Jacob Magnesøn Niøten, 7. Otto Olsøn Lechvold og Peder Michelsøn Hunven, Hvilche 3de sidste Deris Eed for Lau Manden først haver at af legge før de til Rætten bliver antagne,
Der paa blev Rætten op hævet.

Jehova Juva!
Radøe Schibred.

Dend 1 Decembris Anno 1735 blev holdet Skatte Sage og Restants Ting paa Giest giver stædet udi Alvestrømmen for Radøe Skibreds Almue nerværende Fogeden S/igneu/r Andreas Jesen De Eedsvorne Lau-Ræts Mænd. 1. Mons Fielsende, 2. Mons Riistad, 3. Knud Helland, 4. Gregorius Yttre Sæbøe, 5. Magne Dahland, 6. Simon

1735: 311

Indre Sæbøe, 7. Niels Indre Sæbøe, 8de Ole Bøe tillige med Lænds Manden Niels Sæbøe,

Hvor da efter at Rætten var sadt i Deris Kongl/ig Maj/este/ts høye navn og alle til Lydighed imod Rætten formanede blev først Ting lyst
Deris Kongl/ig Maj/este/ts Aller naadigste Forordninger og andre Rescripter, som paa Folio 292 findes extraherede, der nest

Admirals og Stifts befalings Mands Kaases Bevillings Brev for Clemet Hansen at selge Mad Øl Tobach med andre for Almuen tienlige Vahre paa *Rasnæs (Rosnæs). datert 6 Augusti 1735 udi Bergen.

Schiøde udgivet af Commerce Raad Gartner til Clemet Hansen paa sin andeel udi Huusene staaende paa Rosnes grund. datert Bergen d/en 21 April 1735.

Bøxel Sæddel udgiven af Mad/a/me Storms til Johannes Nielsøn paa 9 merker Smør 7 ½ Kande Malt udi Helle Land. Uden Dato Aar 1735 udi Bergen.

Bøxel Sæddel udgiven af Mad/a/me Storms til Ole Andersøn paa 12 M/erker Smør og 10 Kander Malt udi Gaarden Helland. Uden Dato Aar 1735 i Bergen.

Bøxel Sæddel udgiven af Mad/a/me Storms til Michel Johannissøn paa 9 merker Smør 10 ¼ Kande Malt udi gaarden Nedre Tvedt uden Dato Aar 1735 Bergen.

Schiøde udgivet af Niels Ellingsøn Aadland paa 8te siger Aatte Marcher Smør og 4 Kander Malt udi gaarden Qvidsteen datert Alvestrømmen d/en 1 Decembr/is 1735 til Mons Ellingsøn.

Bøxel Sæddel udgiven af Commerce Raad Magni Schiøts Frue Barbara Raunsberg til Østen Villumsøn paa Nii Marcher Smør og 6 Kander Malt udi gaarden Grindem - datert 29 No/vem/br/is/ 1735.

Schiøde udgivet af Marthe Ols Daatter Vaagenæs med Hendes Lau værge Mons Møching og Christen Knudsøn Vaagenæs til Ole Knudsøn paa 8 merker Smør 5 1/3 Kande Malt udi gaarden Vaagenæs. datert Alvestrømmen d/en 1 Decembr/is 1735.

Bøxel Sæddel udgiven af Commerce Raad Hans Christian Gartner til Gudmund Olsøn paa et pund Smør og 16 Kander Malt i gaarden Houland datert Bergen d/en 4 Maij 1735.

Bøxel Sæddel udgiven af Commerce Raad Gartner til Christian Michelsøn paa 18 merker Smør

1735: 311b

og Tolv Kander Malt udi gaarden Bøe datert Bergen d/en 28 Novembr/is 1735.

Bøxel Seddel udgiven af Commerce Raad Gartner til Christen Knudsøn paa Nii Marcher Smør Sex og fierde Deel Kande Malt og {Nii} 9 merker Fisk Leye udi gaarden Vildanger med Condition at Hand Egter afg/aaen Iver Olsøns Enche. Datert Bergen d/en 17 Maij A/nn/o 1735.

Bøxel Seddel udgiven af Her/r Hans Mejer til Rasmus Gregoriisøn paa Fire skilling Jord udi gaarden Udsylte. Datert Mangers Præste gaard d/en 2den Maj A/nn/o 1735.

Bøxel Sæddel udgiven af Henrich Schrøder Hielmen til Stephen Knudsøn paa 12 M/erker Smør og Aatte Kander Malt udi gaarden Vaagenes med Condition at Hand under holder sine gamle Forældre {Deris Livs Tiid} Deris Livs Tiid Datert Alvestrømmen d/en 1 Decembr/is A/nn/o 1735.

Dend 2den Decembris blev Rætten igien sadt med sam/m/e Mænd.

Michel Monsøn Haaland hafde ladet indstæfne Ole Rasmusøn ibidem først fordi det af Ole Rasmusøn eller Hands Folch var slaget Korn need paa Michel Monsøns ager, for det andet fordi; da Michel Monsøns Hustroe Herbor Jons Daatter kom til Ole Rasmusøn og Viiste Ham Kornet som var slaget paa Hendes Mands ager, Ole Rasmusøn for øvede 2de gange Jord Skuf imod Hende, Her om at Anhøre Vidner, liide Dom og betale Processens Omkostning,
Til Vidner er indstæfnte Siri Rasmus Daatter Johannes Haalands Kone og Ole Rasmusøns Kone Anna Johans Daatter,
Hvilchet Kald og varsel Lænds Manden Niels Sæbøe og Mons Møching Ved Eed med oprachte Fingre efter Loven afhiemlede at have forkyndt med mere end 14 Dages Varsel;
Der paa blev Eedens forchlaring for Vidnet udi dend indstæfnte Ole Rasmusøns nerværelse lydeligen op læst og behørig formaning til Vidnet Siri Rasmus Daatter giort om at vagte sig for Meen Eed, Hvor nest Vidnet Siri Rasmus Daatter aflagde sin Eed med oprachte Fingre efter

1735: 312

Loven og udsagde; at Midt i slaatten saae Vidnet at Michel Monsøns Kone *Horbore Jons Daatter Kom gaaendes med noget Korn og lagde til Ole Rasmusøn Haaland i Hans ud-Dør, sam/m/e Tiid hørte Vidnet at Ole Rasmusøns Kone sagde til Citantens Hustroe Hun skulde gaae Dievelen i vold og tage sin ager af Hendes Bøe, der paa Kom Ole Rasmusøn ud sigende de selve sam/m/e ord til Citantens Hustroe og da Citantens Hustroe der efter buchede sig ned for at tage til bage det om Vudne Korn, støttede Ole Rasmusøn Hende over Ende Tvende gange, og tog Hende om Hovedet samt snuede det om kring og bande Hende for den første Time Hun var kom/m/en paa gaarden og dend der Hafde Hende med, der efter {hørte} \raabte/ Vidnet at Ole Rasmusøns {Kone} og Herbore giorde Skade paa hver andre, der for skulde Ole(s) Kone Kom/m/e ud, som og skeede, og Oles Kone bad Hand skulde lade *Horbor Være, Hvilchet og skeede, Videre er dette Vidne iche bevidst.
Dend indstæfnte Ole Rasmusøn som var tilstæde sagde selv at Hans Kone iche var nerværendes men lovede Hun til neste Ting skulde møde, Hvor fore Hun nemlig {Johan} Anna Johannes Daatter, som i dag efter stæfne maalet ey sig indfandt, gives Lav dag af Rætten at møde til neste Ting og Vidne Hvad Hun denne Sag angaaende Kand være Vidende, under 20 Laads Sølvs bøder.

Paa spørgsmaal svarede Lænds Manden at der var ingen flere Sager Kongens sigt angaaende indstæfnt.

Mons/ieu/r Arnold Meyer paa Mad/a/me S/a/l/ig/ Her/r Christen Krags vegne hafde ladet ind stæfne Mons Gundersøn Ristad, Dom at lide til at betale for dend store Kloche til Bøe Kirche, som blev ringet med efter Hans Søn S/a/l/ig/ Johannes Villanger.
Mons Gundersøn

1735: 312b

Rigstad mødte for Rætten og til stod lovlig for denne Sag at være stæfnt,
Rætten forliigte Parterne endelig saa ledis, at dend indstæfnte Mons Gundersøn vilde i Mindelighed betale Citanten for Klochen og Omkostninger i alles 1 rd 3 mrk hvor med de begge vare fornøyede og gave hver andre Der paa Haand, alt saa blev denne Sag ophævet.

Mons/ieu/r Arnold Meyer hafde ladet indstæfne Mons Siursøn, tillige med sin Fader Siur Johannissøn boende paa *Marøeen i lige maade Knud Iversøn med sin fader Iver Rasmusøn

til høre Vidner, Hvorledis de haver handlet med Citantens Giede Bester, nemlig Mons Siursøn, Knud Iversøn og Anders Rasmusøn, tillige med Anders Rasmusøns Hosbond Rasmus Iversøn (Joensøn?), Her om at Vidne ere ind stæfnt Arne Nielsøn Øvre Vaagenes, det andet Vidne Mons Møching møder godvillig uden stæfnemaal,

De indstæfnte Contra parter og Vidner mødte og til stod samtlig lovlig til dette Ting og for denne Sag at være stæfnt.

Citanten forlangede Vidnerne afhørte, paa det Hand kunde beviise sin Lovlige *adgan til denne Sag at paatale. Der paa, efter at Eedens forchlaring for Vedkom/m/ende lydeligen var op læst og behørig Formaning til Dem giordt om at vagte sig for Meen Eed frem stod det første Vidne

Arne Nielsøn Øvre Vogenees aflagde sin Eed med oprachte Fingre efter Loven og udsagde: at for S/anc/te Hans Dags Tiid, Da Vidnet var ude for at Fiske, saae Vidnet disse 3de indstæfnte Drenge Mons Siursøn, Knud Iversøn og Anders Rasmusøn Kom fra En Fiske Plads og stæg i Land paa Qvalmøer hvor Mons/ieu/r Meyer(s) Gieede Bedster gaar, og saae Vidnet sam/m/e Tiid at ben/efn/te 3de Drenger iage efter Citantens Gieder lige som De Vilde iage Giederne i Søen, Vidnet hørte og sam/m/e

1735: 313

Tiid at der blev slaget paa Fieldet med Een Kiep for at Skrem/m/e Giederne des mere, Vidnet saae at De 2de største Drenge var øverst for at giemme bem/el/te Gieder og den Minderste stoed neden for at Hue(?) Dem paa Siden, Dend og dend skal *Saabe og *seye dem, for di Vi har iaget saa længe efter Dem, Een Gied saa Vidnet at Drengene hafde fat paa og tog need ad Baaden, men hvor De giorde af Gieden Veed Vidnet iche, der efter roede Vidnet sin Vey og drengene sin Vey ligeledis;

Det andet Vidne Mons Johannissøn Møching aflagde sin Eed med oprachte Fingre efter Loven og forchlarede: lige som nest forige Vidne i alle maader, Men lagde dette end yder mere til at bem/el/te Drenge tog Een Gied med sig i Baaden, Men om De slap den paa Land siden er Vidnet u-bevidst.

Siur Johannissøn og Iver Rasmusøn samt Rasmus Iversøn mødte veed Vidnernis afhøring, og efter at Vidnerne vare af hørte, declarerede Samtlig at Hvad som er giort og for Øvet af De 3de indstæfnte Drenger er skeed dem u-avidende og imod Deris villie;

Citanten paa stod Dom Men i hen seende dette Tings Tiid er allerede exspirert, og andre forretninger paatvinger beroer denne Sag til neste Ting.

Johannes Knudsøn Leervig hafde ladet ind stæfne Agotha Stephens Daatter nedre Vaagenes at Vidne Hun haver baaret 11 mrk, som Hun fich af Citantens Fader for at levere Erich Kaalos, til dette Vidne at anhøre var ligeledis indstæfnt Erich Kaalos Børn, som er Erich Vettos Anders Olsvold, Gudmund Kaalos, Johannes Maraas, og Siri Boge Erich Kaalos Enche,

Saa Vel Vidnet som Contra parterne til stode Lovlig at være stæfnte; Hvor for Eedens forchlaring for Vidnet lydeligen blev op læst og behørig formaning til vedkom/m/ende giord om

1735: 313b

at vagte sig for Meen Eed, Hvor paa frem stod indstæfnte

Agothe Stephen Vaagenæs Hustroe aflagde sin Eed med op rachte Fingre efter Loven og udsagde; at for nogle Aar siden, da Vidnet var Hiem/m/e hos sine Forældre leverede Johannes Knudsøn Leervigs Fader afg/aaen Knud Johannissøn Vidnet 11 mrk Hun

skulde bære til afg/aaen Erich Kaalos, som Hand skulde for Knud Johannissøn giemme, Hvilchet Vidnet {og} giorde, og leverede bem/el/te 11eve March til Erich Kaalos.
Her Ved beroer Sagen til neste Ting efter som Contra parterne beraaber sig paa andre Vidner.

Efter som ingen flere Sager var indstæfnt blev

Restantserne for dette Aar op læst og af Rætten forseylet, ligeledis restantserne paa Kongens Tiende.

Selv Eyer Mandtal blev og oplæst og forseylet.

De ordinaire Tings Vidne om Sigt og Sage fald.

Villangers Opsider til stode at være af Fogeden got giort Dette Aars Skatter, som er til sam/m/en 5 Rd 10 sk.

Om Skatterne for dette Skibreds Laxe, og silde Vaagerne samt Huus mænds Sæder blev erindret, som beløber sig for Aarene 1732 - 1733 - 1734, 1735 til 10 rd 88 sk.

Lænds Manden Niels Sæbøe tilstod at Hand for dette Aar hafde bekom/m/et sin Lænds Mands Løn og var got giort Munderings Pengers tilsvarelse af 1 ½ Løb Smør med 4 mrk 8 sk. Hvilchet Hans qvittering yderligere udviiser af denne Dags Dato.

Sluttelig blev op næfnte Lau Rætts Mænd som til stundende Aar 1736 Rætten skal betienne nemlig af De gamle 1. G/am/l/e/ Anders *Gregoiisøn Ascheland, 2. Anders Østensøn Iibid/em, 3. Johannes Frotiol, 4. Joen Nedre Qvaleim, 5. Michel Olsøn Øvre Qvaleim, Nye. 6. Ole Nielsøn Nedre Tiore, 7. Mons Myching og 8. Joen Erichsøn Udsylte, Hvilche sidst for Lau Manden Deris Eed efter Loven haver at aflegge, da de til Rættens betienning skal antages.

1735: 314

Alenfit Schibret

Anno 1735 d/en 3 Decembris blev holdet Høste Sage og Skatte Samt Restantz Ting med Alenfits Skibreds Almue paa Giest giver stædet udi Alver Strømmen nerværende Fogeden S/igneu/r Andreas Jesen, De Eedsvorne og opnæfnte Lau Rets Mænd 1. Halvor Mitgaard, 2. Aamund Hannisdahl, 3. Gudmund Hannisdahl, 4. Johannes Siur Sætter, 5. Lars Eicheland, 6. Niels Seim, 7. Ole Lille Oxe, 8de Niels Vatle og Bøyde Lænds Manden Eiluf Mundahl,

Hvor da efter at Rætten var sadt i Deris Kongl/ig Maj/este/ts Høye Navn og alle til Lydighed imod Rætten formanede blev først Ting lyste
Deris Kongl/ig Maj/este/ts Aller naadigste Forordning og andre Breve, som paa Fol/io 292 findes extraherede, der nest

Bøxel Seddel udgiven af Her/r Niels *Sytte (Schiøtte?) til Magne Gullachsøn paa Een halv Løb Smør og To Mæhle Malt udi Gaarden Søre Fæste Lindaas Præste boel benaadet. Datert 6 Februarij 1735. Her ved fulgte Læylændingens revers.

Jacob Tvedt Som Formynder for Ingeborg Knuds Daatter lod efter Loven og Deris Kongl/ig Maj/este/ts dog aller underdanigst Publicerte \aller naadigste/ Forordning af Dato 19 Augusti dette aar opbyde bem/el/te Ingeborg Knuds Daatter til hørende Arve Midler, som ere i Reede Penge 9 Rd 1 mrk 4 sk med Advarsel til alle og Een hver, om nogen hafde lyst til at Laane bem/el/te 9 rd 1 mrk 4 sk, da var Sam/m/e Penge Hos Ham, nemlig Jacob Tvedt \at bekom/m/e / imod Tilstræchelig Pandt og forsichring der for at give og aarlig Rente 5 af Hundrede at svare; Denne opbydelse lader Jacob Tvedt giøre, paa det Hand i sin Tiid for Renter af bem/el/te 9 rd 1 mrk 4 sk at svare kand efter Loven befries,

Niels Nesse som Formynder for Anders Nielsøn Otteraas lod opbyde efter Loven og Deris Kongl/ig allernaadigste udgangne Forordning af Dato Friderichsborgs Slot d/en 19de Augusti sidst afvigte Tiuve Rixdaler Reede Penge, som er Eendeel af bem/el/te Hans Myndtlings Anders Nielsøn Aatteraas Fæderne og Moderne Arv, med advarsel til alle om nogen slig Capital hafde nødig at laane Da kunde bem/el/te Tiuve Rixdr strax

1735: 314b

Hos Ham bekom/m/is, naar dend Behøvende Ham vilde for Dem sette til strechelig Pandt og forsichring eller Caution, og Der af til Aarlig Rente Fem pro Cento at give.

Bøxel Seddel udgiven af Matthias Laastad til Knud Monsøn paa Atten Marcher Smør og Tolv Kander Malt udi Gaarden Hosdahl. Datert Laastad d/en 28de Novembr/is 1735.

Schiøde udgivet af Jacob Kapperdahl, Anders Nore Aase og Siur Echeland til Jacob Siursøn \udi/ Elsaas paa 22 6/7 og lige saa mange Kander Malt nemlig 22 6/7 K/ander Malt. Datert Alvestrømmen d/en 2 Decembr/is A/nn/o 1735.

Anders Andersøn Tvedt Lænds Mand for Herløe Skibred indfandt sig for Rætten begierende Hans nu her for Rætten uden stæfne maal mødende Vidner nemlig Jacob Olsøn Nedre Tvedt, Knud Eilufsøn Øvre Tvedt, Niels Villumsøn og Ole Johannissøn begge boende paa gaarden *Alvor maatte under Eed svare paa efter følgende til bem/el/te Vidner giorte Spørgsmaal; Hvilchet Rætten Ham ey kunde negte, des aarsag Eedens forklaring for Vidnerne lydeligen blev op læst og behørig formaning til Dem giort om at vagte sig for Meen Eed,
  Hvor paa de 4re for næfnte Vidner Jacob Olsøn Nedre Tvedt, Knud Eilufsøn Øvre Tvedt Niels Villumsøn Alvor og Ole Johannissøn *Alvaar Ved Eed med oprachte fingre efter Loven Een stemmende udsagde: At Alversunds Kirche Tey som efter Kirche stolen og det Kongl/ig Skiøde tilhører Alversunds Kirche er beliggende imellem Gaarden Tvedten og Gaarden Alvor, og Tvedtes Opsiddere baade tilforn saa vel som nu slaaer til Merche og Marche skiel paa dend nordre Siide, og gaarden Alvors Opsiddere slaaer paa dend Søndre Siide {Rundt} om bem/el/te Alversunds Kirche Tey, udi Sam/m/e Kirche Tey er Alversunds

1735: 315

Kirches Grund og Kirche gaard beliggende.

Lænds Manden Anders Tvedte begierede Tings Vidne over Hvis passert er, som Rætten Ham bevilgede.

Dend 5 Decembris blev Rætten igien sadt med sam/m/e Lau Ræts Mænd.

Ole Stephensøn Lie hafde Ladet ind stæfne Iver Lie for nergaaende og ærrørige Ord, som stefningen Af Dato Lie d/en 14 Novembris sidst afvigte Videre forchlarer Hvad Iver Lie haver talt om Citanten, vide original stæfningen,

Hvilchet Kald og Varsel Lænds Manden Eiluf Mundahl og Lars Stor Oxe ved Eed med op rachte Fingre efter Loven afhiemlede at have for mere end 14 Dages Tiid forkyndt Iver Lie og talede med Ham selv dend Tiid de forkyndte Stæfnemaalet i Hans Huus,

For Citanten mødte Mons/ieu/r Henrich á Møinichen og begierede vidnes forhør efter stæfne maalet, efter som Citanten er saa Eenfoldig Een Mand der iche kand tale for sig selv Antog Rætten Mons/ieu/r Henrich á Møinichen paa Condition at Citanten til neste Ting skulde forskaffe fra Høyædle og velbaarne Her/r Admiral og Stifts befalings [Mand] Kaas Een Constitution for Møinichen at Hand denne Sag for Citanten maatte ud føre, saa som Citanten af Eenfoldighed det hafde forsømt, og om Rætten nu skulde nægte Citanten at Møinichen Maatte gaa i Rette for Ham, da kunde inden Vaar Ting maaske nogle af Vidnerne døe og Citantens beviis der udover brøste.

Der paa blev Eedens forchlaring for Vidnerne udi dend ind stæfnte Contraparts Iver Christiansøns nerværelse lydeligen oplæst og behørig formaning giordt til Dem Hver i Sæhr om at vagte sig for Meen Eed der nest Separerte, frem stod saa det første Vidne

1. Magne Rasmusøn Møchelthun aflagde sin Eed med oprachte Fingre efter Loven, og udsagde: at For Som/m/er

1735: 315b

Tinget sidst afvigte var Vidnet hos Iver Lie for at stæfne Ham til Vidne udi Een Sag som var reyst imellem Citanten Ole Lie og Hans Monstad, dend Tiid Vidnet stæfnede Iver Lie, sagde Iver til Vidnet, hvor for stæfner Mig, Hvi stæfner I iche Tiuven, Vidnet svarede, Gud Veed det Vi Veed iche Hvem Tiuven er, Iver Lie replicerede Hvi stæfner I iche Ole Lie er Hand iche Tiuven, Vidnet svarede, det veed iche ieg, Iver Lie der paa udbrød med Disse ord Jo Hand er Tiuven, Hand har staalet Vehd af Mit Nøst, og Hand bød Drengen sin To skilling for Hand skulde bære Vehden igien nor til Mig, nemlig Udtaleren selv Iver Lie,

2. Det andet Vidne Christian Hoversøn Møchelthun frem kom og efter aflagde Eed med oprachte Fingre efter Loven Vandt ord til andet uden Ringeste Forandring lige som nest forige Vidne Magne Rasmusøn Møchelthun.

3. Det 3die Vidne Lars Erichsøn Mongstad blev indkaldet aflagde sin Eed med oprachte Fingre efter Loven og udsagde: at før Tinget blev holdet i Som/m/er, Kom Iver Lie til Vidnet med Ting bud naar Tinget skulde holdes, sam/m/e Tiid satte Iver Lie sig need hos Vidnet i Hans Mongstads nerværelse, som dend Tiid var hos Vidnet, i det sam/m/e lod Hans Mongstad falde disse efter følgende ord til Iver Lie, Hvor meener Du det gaar til med Mig og Ole Lie, Iver Lie der til svarede Hand agter det iche, Hand er Een Skiørve Mand i hvor som {Hand} er, Hvem tro, der var anden, end Hand der tog Mæhlet mit Hand skal have bødet Drengen sin Aatte skilling for Hand skulde gaae need og slaa baaden Min i sønder, nemlig Iver Lies Baaden, Hand skal have bødet Drengen sin To skilling for Hand skulle ride *Høget (Øget?) udi Stor Oxe Deris ager.

4. Det 4de Vidne Hans Olsøn Mongstad blev lige ledis indkaldet, aflagde sin Eed med oprachte Fingre efter Loven, og udsagde

1735: 316

at Hand efter Juul sidst afvigte {hørte} Sagde dend indstæfnte Iver Lie til Vidnet at Ole Lie hafde *hafde bødet sin Dreng To skilling fordi hand skulde bære Vehd tilbage igien udi Iver Lies Nøst, som af Ole fra Iver var taget, end yder mere forchlarede Vidnet at Hand noget længere efter Juul sidst afvigte var Vidnet udi Dend indstæfnte Iver Lies Stue, medens Vidnet der var blev der i blandt andet talt om noget Korn, som var taget af Iver Lies ager, der til Iver Lie svarede, Mey veed noch hvem der har taget det nemlig Kornet Hans navn er Ole, Videre forchlarede Vidnet, at Da Iver Lie i Som/m/er bar Ting budet til Vidnet, kom Hand paa Bøen til Vidnet og nest forige Vidnet, medens Iver Lie var der, sagde Vidnet til Iver Hvor ledis meener Du det vil gaa med Mig og Ole, meenede udi dend Sag som dend Tiid var reyst af Ole Lie imod Vidnet selv, Iver Lie svarede: Hand agter det iche, meen Du der var nogen anden som *stalet Mæhlet Mit end Ole Lie, Sam/m/e ord Iver end og siden har sagt til Vidnet, Hand er Een Karl, Hand lod Smalerne \sine/ *Eed Ageren sin op, Hand gich op og tog Aaderaas Smaler need af Marchen og satte ind i sine egne Huus, Hand vidste iche ander ledis at faae sin skade opreyst, og saa gich Hand til Aadderaas Mændene for at begiere betaling af Dem, for dend Skade Hans egne Smaler hafde giort, Hand var iche værdt at boe i blandt os, Hand bød Drengen sin et Aar Een March for Hand skulde tage *Øyet (Øget?) Mit og ride ud i Store Oxe Ager, Videre vidste dette Vidne iche denne Sagen angaaende,

Iver Lie erchlærede for Rætten: at Hans Olsøn er Hans avinds Mand, Hvilchen erchlæring Rætten ved Sagens videre Drift skal observere,

5. Det 5te Vidne Michel Halvorsøn Viig frem stod udsagde at Hand vedtog Lovlig at være stæfnt til dette Ting, der paa aflagde Hand sin Eed med oprachte fingre efter

1735: 316b

Loven og udsagde, at Lang fredag sidst afvigte var Vidnet Paa gaarden Lie for at Kræve Citanten Ole Lie 12 sk Hand var Ham, Vidnet skyldig, Men fandt dend iche Ole Lie Hiemme, da Vidnet gich fra Ole Lies Huus Kom Iver Lie ud af sin stue, spurgte saa Iver Lie til Vidnet hvor Hand hafde været, Vidnet sagde Iver sit Erinde, hvor til Iver da sagde, fich Du Dem; ney ieg fandt Ham iche, Hand er gaaet ud til Oxe, der paa Sagde Ivert, skam faae Hand for Mig, Hvor da, svarede Vidnet Iver Lie sagde, Hand haver staalet To steen Iller Mæhl fra Mig, noget var Øst i Skreppene og noget laae paa Qværnen usaft, Skreppene Laae til bage og Mæhlet var udtaget, Videre denne Sag angaaende Var dette Vidne ej vitterligt.

6. Det Siette Vidne Iver Rognelsøn stor Oxe frem kom aflagde sin Eed med oprachte Fingre efter Loven og udsagde: at Eengang var Vidnet gaaet til Citanten Ole Lie for at kiøbe af Ham et silde Garn, Da Vidnet Kom til gaarden Lie talede Hand først med dend indstæfnte Iver Lie, før Han i blandt andet *sag (sagde) Vidnet sit erinde, nemlig at Vidnet af Ole Lie Vilde kiøbe et Silde Garn; der til svarede Iver Lie Hand haver raad til at beholde det, Hand tog saa mange Penge fra *Vær fahr* sin at Hand har raad til at beholde det.

7. Det Siuvende Vidne Johannes \Nielsøn/ stor Oxe udsagde efter at Hand Sin Eed med oprachte Fingre hafde aflagd, ord til andet, som nest forige Vidne Iver Rognelsøn.

Citanten begierde at eftersom et af Vidnerne navnlig Anders Poulsøn Seim iche mødte nu med De andre Vidner, Hand da af Rætten maatte blive fore lagt at møde til neste Ting

1735: 317

under straf efter Loven, og forbehold sig videre sin paa stand efter Loven.

Afsigt

Efter som dend indstæfnte Anders Paulsøn Sem ey med de andre Vidner møder saa foreleggis Hand af Rætten under 20 Laads Sølvs straf at møde til neste Ting, til Hvilchen Tiid Iver Christiansøn Lie og haver at forskaffe sig et forsvar, der udi Sagen \for Ham/ kand tale og observere Hvad til Hans befrielse kand findes fornødent.

Ole Lie hafde ladet indstæfne Iver Lie for Ole Lies bortagne Nøst Nøgel, som {ej af} Ole Lie kand ej faae tilbage igien af Iver Lie, \endskiøndt/ bem/el/te Nøste Nøgel i Mindelighed af Iver Lie er begiert ved Tvende Mænd, Her om at Vidne Magne Møchelthun, Christian Møchelthun og Michel Viig ere ind stæfnte,

Dend indstæfnte Iver Lie mødte for Rætten og til stod Lovlig at være stæfnet for denne Sag og til dette Ting, men begierede saa vel i denne Sag, som nest forige Sag Anstand til neste Rættes Dag, paa det Hand kunde Være sig om et Forsvar udi begge Sagerne, Hvilchet Rætten iche Ham kunde negte siden Hand paa sin Ære siufnes at blive af Citanten attaqvert, der fore Sagen til bem/el/te Tiid acqvæsiere (Akkviescere = slå seg til ro med), og Parter haver til sam/m/e Tiid paa begge Siider at forskaffe sig enten Procuratorer eller andre Mænd, som efter Stifts befalings Manden(s) ordre for Dem kand gaae i Rette, Da Vidnerne og haver at møde.

Mons/ieu/r Henrich á Møynichen frem stod for Rætten og gav til kiende, det de 3de Danne Mænd Peder Hundven, Stephen Rachnæs og Børge Rachnæs Har været begierende, det Comparenten vilde træde

1735: 317b

I Rætte udi Een Sag for Dem imod Kaare og Størch Klevedahl, saa som de selv ere Eenfoldige Mænd og i Rettergang u-erfahrne, og skulde Citanterne efter forordningen af 19de Augusti hujus Anni d/en 14 Art/icul hafve erholdet Øvrighedens Authorization at {gaae} Comparenten maatte gaae i Rætte for Dem, men som aller *Øyst forordning for Dem iche før paa Høste Tinget er bleven publicert saa haver de iche *haf (haft) Lejlighed til at giøre Ansøgning hos vedkom/m/ende Øvrighed om Een Constitution for Comparenten, som her efter skal skee, formode des aarsag, Comparenten af Rætten blev antaget;

Der paa producerede Comparenten Citanternis skriftlige Stæfne maal af Dato 29de Octobris sist afvigt, som for Rætten lydeligen blev oplæst efterat de ind stæfnte *Cort (Kaare) og Størch Klevedahl efter Loven Vare paaraabte, som ey mødte

Hvilchet Kald og varsel Niels Seim og Iver Rognelsøn Stor Oxe ved Eed med oprachte Fingre efter Loven afhiemlede at have forkyndt Kaare og Størch Klevedahl for mere end 14 Dages Tiid siden,

Dernest begierede Comparenten Lau-dags foreleggelse for begge indstæfnte at møde til neste Rættes Dag, Hvilchet Rætten fandt for Lovlig og den gav følgende

Afsigt

De indstæfnte Kaare og Størch Klevedahl som Rætten erfahrer af stæfne Vidnernis afhiemlig Lovlig til dette Ting at være stæfnede, gives Her ved af Rætten Lav dag til neste Ting i følge Loven og Deris Kongl/ig Maj/este/ts aller naadigste paa dette Ting publicert forordning at møde.

Efter som ingen flere Sager vare ind stæfnte blev oplæste

Restantserne for dette Aar, saa og Selv eyer Mand tallet,

1735: 318

Angaaende Hvad Silde Vaagerne og Qværnerne Aarlig skal svare, nemlig af
Rylands Silde vaag 2 mrk.
Nesse Silde vaag 3 mrk. Dends 2de Qværner aarlig 2 mrk,
Hvilchet beløber sig aarlig af dette Skibred 1 rd 16 sk, er faar aarene 1732 - 33 - 34 - 35 4 rd 4 mrk.
Engeslette Skat skal svaris af Korsøen 1 rd.

Lænds Mand Eiluf Mundahl til stod inden Rætten at have bekom/m/et sin Lænds mands Løn og Ham var got giort Munderings Pengers tilsvarelse af 2 Løber Smør med Een Rixdr, Hvilchet beløber sig med Lønnen 5 Rixdr, som Hans qvittering af denne Dags Dato *udviis

Sluttelig blev Lau-Rætts Mændene opnæfnte for til stundende Aar 1736, nemlig af de gamle, som ere Fem, 1. Lars Lechnæs, 2. Knud Hausdahl, 3. Knud Nepstad, 4. Joen Grøtvedt, 5. Arne Yttre Giervig, nye 3de 1. Børge Hilland, 2. Lars Mitgaard, 3. Magne Mycheltun, Hvilche for Rætten skal blive antagne, naar de beviiser for Lau Mand at have Deris Eed aflagd
Der paa blev Rætten ophævet.

1735
- -
1736

(1736: 318)

Anno 1736 d/en 27 Februarij blev holdet Vaar Skatte og Sage sampt Restantz Ting med Schiold Schibreds Almue paa gaarden Sør Eide nerværende Fogeden S/igneu/r Andreas Jesen De Eed svorne og opnæfnte Lau-Rætts Mænd 1. Arne Johans/øn Nedre Todland, 2. Arne Olsøn Øvre Totland, 3. Niels Monsøn Haucheland, 4. Lars Monsøn Nesse, 5. Niels Nielsøn Frøtvedt, 6. Mons Nielsøn Schioldahl, 7de Halvor Nielsøn Mitthun og 8de Lars Larsøn Fyllingen tillige med Bøyde Lænds Manden Ole Totland og anden Tingsøgende Almue,

Hvor da efter at Rætten var sadt i Deris Kongl/ig Maj/este/ts Høye Navn og alle til Lydighed imod Rætten formanede, blev først Ting lyste efter følgende Deris Kongl/ig Maj/este/ts aller naadigste Forordninger.
1. Dend 1ste om Skatternis Paabud for Aar 1736 datert Friderichsberg Slot d/en 14 Novembr/is 1735.

1736: 318b

2. Forordning angaaende Haunernis i Stand sættelse udi Norge og der ved beskichede Haune fogeders Forretning, samt fornødne Jærn Ringes indsættelse paa behørige Stæder til Skibenes Fortøyning og Fast giørelse. Datert Friderichsborg Slot d/en 16 Septembris A/nn/o 1735.

3. Patent om Høyeste Rætt i Danmarch for Aar 1736, som skal begyndes d/en 1 Martij sam/m/e Aar. Datert Friderichsborg Slot d/en 23 Septembris 1735.

4. General Pardon for Alle fra Norges Riige undvigte Deserteurer. Datert Friderichsberg d/en 21 Novembris 1735.

5. Placat angaaende Toldens forhøyelse paa Krap og Karte bollers indførsel fra frem/m/ede stæder udi Danmarch og Norge Datert Friderichsberg Slot d/en 31 Octobr/is 1735.

6. Forordning anlangende Hvilche Personer her efter af Rættens Betienter i Trunhiems Stift skal hen dømis til Arbeyde i Trundhiems stift Tugt Huus, datert Friderichsberg Slot d/en 25 No/vem/br/is/ 1735.

7. Forordning om de Deserteurer, som i Danmarch og Norge nogle Midler efter lade. Friderichsberg Slot d/en 12 Decembr/is 1735.

8. Anordning for dem, Som her efter nye Kaaber- Blye og Sølv-haltig Ertz-Gruber udi Norge Ville op tage, anlægge og bebygge. Datert Friderichsberg Slot d/en 19de Decembr/is A/nn/o 1735.

9. Forordning angaaende Een Justitz-Casses indretning. Dat/ert Friderichsberg Slot d/en 23de Decembris A/nn/o 1735.

10. Forordning om Lovens Skærpelse imod temere Litigantes, samt u-retviise Dommere og Procuratores. Dat/ert Friderichsberg Slot d/en 23 Decembris 1735.

11. Forordning om nøyere Kirche Disciplin imod Scandaleuse Syndere. Datert Friderichsberg Slot d/en 23 Decembris 1735.

12. Forordning angaaende Jern-Vercherne udi Norge, og Hvad der af udi Tiende skal svaris. Dat/ert Friderichsberg Slot d/en 9de Januarij 1736.

13. Forordning angaaende dend til voxende Ungdoms Confirmation og Bekræftelse udi Deris Daabs Naade. Friderichsberg Slot d/en 13 Januarij 1736.

14. Forordning anlangende Een Inqvisitions Commission over det Sølv Tyverne, som Ved Kongsberg Sølv-Værch vorder for øved. Friderichsberg Slot d/en 27 Januarij 1736.

1736: 319

15. Korn Taxten af alle slags Korn udi Norhorlehn og Bergens Stift for Aar 1735 under Stifts befalings Mandens og Bischopens Haand Datert Bergen d/en 19 Novembr/is 1735. nemlig 1 Tønde Hveede 3 Rd 4 mrk. 1 Tønde Rug 1 rd 3 mrk. 1 T/ønde Biug 1 Rd 8 sk. 1 T/ønde BlandKorn 5 mrk 4 sk. 1 T/ønde Haure 4 mrk. Landskyld og Leeding 1 Tønde Malt 2 Rd. 1 Tønde Korn 2 Rixdr. Fire Mæler Korn i Sogn 1 Rixdr, Men Hvad Kongens Tiende Korn udi Norhorlehn er angaaende da efter dend anordning udi det Kongl/ig Rente Cammer er giort og til Tinge publicert, gives endnu for Tønden 2 rd.

16. Kongl/ig *Andorning om Completerings Session udi Aaret 1736 under Krigs Raad Hans Hvids Haand. Dat/ert Berg/en d/en 10 Febr/uarij 1736.

1. Odels løsnings Ræt og Penge Mangel til gaarden Landaas Lod Henrich Danchers Lyse. Datert Bergen d/en 27 Febr/uarij 1736.

2. Qvittering udgiven af Stifts Amt skriver Jesper Heiberg til Lars Halvorsøn for Nitti Rixdr hand haver betalt udi Deris Maj/este/ts Cassa i Stifts Amt stuen for gaarden Mellischou. Datert Bergens Stifts Amt stue d/en 9de April A/nn/o 1735.

3. Obligation udgiven af Harmen Moritz til S/igneu/r Matz Forman paa Capital Femti Rixdr Courent Hvor for er Pandt sat Debitoris iboende Huus paa Mølendahl med alt Hvis Muur og Nagel fast findes efter obligationens yderligere udviis. Datert Bergen d/en 10 Junij 1732.

4. Skifte Brevet efter Eli Hans Daatter af Dato 21 Junij A/nn/o 1735 - blev Læst, Hvor udi fandtes af Jorde godz udi gaarden Hammersland i Schiold Schibred at Være deelet 10 ¾ merker Smør, vurderet for 10 rd.

5. Bøxel Sæddel udgiven af Niels Halvorsøn Dyngeland til Rasmus Larsøn paa To Pund Sex M/erker Smør og 1/16 Hud udi Gaarden Søevigen. <non.> Datert Sør Eide d/en 27 Februarij 1736. Her ved fulgte Læylændingens Paa tegnede Revers af sam/m/e Dato.

1736: 319b

Dend 28 Febr/uarij blev Rætten igien sadt med sam/m/e Mænd.

Da først blev Lænds manden til spurgt om nogen Sag Kongens Sigt angaaende var indstæfnt, Hvor til Hand svarede Ney,

Dernest blev Raabt paa Sagen af Henrich Magno indstæfnt imod Henrich Vessel, men ingen af Parterne mødte.

Endelig blev og raabt om nogen nye Sag til dette Ting Var ind stæfnt, Men efter som ingen sig indfandt blev.

Restantzerne for Aar 1735 oplæste og som ingen giorde indsigelse der imod bleve de forseylede.

Ligeledis denne Termins Restantzer blev oplæst ingen giorde nogen indvænding der imod der for forseylet,
Hvor paa Rætten blev ophævet.

Sartor Schibred.

Anno 1736 d/en 29 Februarij blev holdet Vaar Skatte, Sage og Restantz Ting paa gaarden Schoge med Sartor Schibreds Almue nerværende Fogeden S/igneu/r Andreas Jesen De Eedsvorne og opnæfnte Lau-Ræts Mænd, 1. Ole Johansøn Nore Biørøen, 2. Peder Endresøn Hamre, 3. Peder Olsøn Tøssøen, 4. Iver Olsøn Tissøen, 5. Michel Knudsøn Bacche, 6. Lasse Lassesøn Berge, 7. Ole Nielsøn Thæle, og 8de Michel Larsøn Kaartvedt tillige med Bøyde Lænds Manden Simon Schoge samt mere Ting søgende Almue

Hvor da efter at Rætten var sadt i Deris Kongl/ig Maj/este/ts Høye navn og alle til Lydighed og Ærbødighed imod Rætten formanede blev først Ting Lyste
Deris Kongl/ig Maj/este/ts Aller naadigste Forordninger som paa Fol/io 318 og 319 ere extraherede, dernest

1. Schiøde udgivet af Niels Torgiersøn Selstøe og Anders Torgiersøn Kaarevig til Diderich Torgiersøn af dend første Niels Selstøe paa 6 24/35 merker Smør af d/en anden Anders Kaarevig paa 2 11/14 merker Smør udi gaarden Spilde Datert Bergen d/en 2 No/vem/br/is/ 1735.

2. Schiøde udgivet af Helchie S/a/l/ig/ Hans Todes til Mons Nielsøn paa To pund Smør udi gaarden Mit Fielle. Dat/ert Bergen d/en 27de Octobr/is 1735.

3. Bøxel Seddel udgiven af Mad/a/me Margrethe S/a/l/ig/ Abraham Vessels til Bendix Christensøn <B.> paa To Pund og Sex M/erker

1736: 320

Fisk udi gaarden Dommeland. Datert Lundgaarden d/en 25 Februarij 1736.

4. Bøxel Seddel udgiven af Dito til Gregorius Monsøn <B.> paa Siuv og Een halv March Smør udi Glesnæs. Datert Lundgaarden d/en 25de Februarij 1736.

5. Bøxel Sæddel udgiven af Bischop Oluf Borneman til Mons Pedersøn paa Een fierde deel Tønde Torsk udi gaarden Nore Eicherhofde Bispe stolen i Bergen beneficert. <B.> Datert Bergens Bispe gaard d/en 23 Janu/arij 1736. Læylændingens Revers vedfulgte.

6. Bøxel Sædel udgiven af Bisp Borneman paa *paa Ass/esso/r og Lector Londemans vegne til Mons Olsøn <B.> paa Een Jorde part udi gaarden Spielde, der skylder Aarl/ig Tre March i Penger udi Landskyld, Bergens Lectorat beneficert, og Ole Monsøn for hen brugt haver. Datert Bergens Bispegaard d/en 11 Febr/uarij 1736. Vedfulg(t) revers.

7. Bøxel Sæddel udgiven af Dito paa Ditos Vegne til Niels *Simens Olsøn* paa Een Siette part udi gaarden Knapschou <B.> Bergens Bispegaard d/en 5 Januarij 1736. Her ved fulgte Revers.

8. Bøxel Sæddel udgiven af Lars Thomæsøn til Hans Søn Niels Larsøn paa Een halv Vaag Fisk udi Gaarden Berge. Datert Schoge d/en 29 Februarij A/nn/o 1736.

Dom

Imellem Sivert Rasmusøn og Halvor Dahl.

Ved Stæfnemaal af Dato 2den Octobris A/nn/o 1734 haver Sivert Rasmusøn her for Rætten ladet ind stæfne Visiteur Halvor Dahl til at betale Citanten Kost penge for 2 ½ Aar nemlig Aarlig 30 Rd for sig selv og for Halvor Dahls Tienere Absolon, der har gaaet til Kost i 1 ½ Aar hos Citanten Arlig 24 Rd til sam/m/en 111 Rd, saa og at til bage levere Citanten Eendeel udi stæfningen Mentionerte Løsøre og andet eller betale det med Penge efter dend her udi Rætten producerte Reyning nemlig 13 Rd 3 mrk samt at erstatte Processens Omkostning. Halvor Dahl der imod Ved Indlæg af Dato 29de Martij A/nn/o 1735 negter aldeelis at have været Citantens Kost giengere erbydende

1736: 320b

Der paa at giøre sin Sahlig heds Eed, og siger at Hand udi Aarene 1730 og 1731 haver underholdt baade Citantens Huustroe og Daatter, Til beviis paa sit fore givende haver Halvor Dahl her udi Rætten producert Et Tings Vidne erhvervet for Bergens Bye-Ting d/en 29 Novembr/is 1734, Hvor af erfahres at Dahls Tiennere Absolon Clausøn Eedelig forchlarer efter Halvor Dahls ordre hos Citanten Sivert Rasmusøn i Halvandet Aar haver spiiset, og at Dahl i dend Tiid iefnligen haver tilsendt Citantens Hustrue og ladet Vidnet Kiøbe til Hende og Daatter baade slagte qvæg Brende Veehd, Rug, Smør og Øl, Men om Citanten der for haver betalt Halvor Dahl er Vidnet u-vidende {om}; Absolon Clausøn udsiger og at Hand Een gang efter sin Hosbondes Dahls begiering gich til Told Inspecteur Normans for at spørge om Hand skulde have noget Bud med sig til Dahl, og da blev Vidnet levert noget Tøy, Hvor i blandt var Een Bagstæd helle, som Vidnet førte til Dahl, det Øvrige Kand Absolon Clausøn iche mindes, Hvad var. Det andet Vidne Sidsele Jens Daatter forchlarer og at Halvor Dahl lod bære Een slagte Oxe, et Faaer og Øl til Sivert Rasmusen, Hvor Dahl spiisede, saa og noget Røget faare Kiød, i lige maade at Dahls Dreng kom til Ham 2de gange og begierede nogle Skillinger til Fisk og melch, Hvilche Penge Vidnet Veed iche andet end Citantens Daatter Kirsten Dodt skulle have. Af slige Vidnernes udsigende seis at Halvor Dahl og Hans Dreng Absolon haver spiiset hos Citanten og Contribuert noget til Huusholdningen, men dette um vudne som Halvor Dahl haver sendt til Citanten kand iche være noch til at betale

dend Summa, som Citanten Sivert Rasmusen for Dahls og Hans Tienneris Absolons Kost her for Rætten prætenderer.
Hvorfore ieg i and-

1736: 321

Leedning af Halvor Dahls udi sit indlæg giorde Tilbud Kiendes for Ræt: At \naar/ Halvor Dahl 15 Dage efter denne Doms Lovlig forkyndelse for Rætten giør sin Eed efter Loven, at Hand, Halvor Dahl, Hverchen for sin Egen eller Hans Tienneres Absolon Clausøns Kost er Citanten Sivert Rasmusen noget skyldig, Men haver Rigtig fornøyet og betalt Citanten Sivert Rasmusen for det Hand og Hans Tiennere Absolon Clausøn haver spiiset hos Citanten, Da bør Halvor Dahl for de paa stæfnte og prætenderte Kost Penge Være befriet. Men trøster Halvor Dahl sig ey til at af legge foreskrevne Eed, da tillades Citanten Sivert Rasmusen at giøre sin Eed: at Halvor Dahl haver iche betalt Ham for de 2 ½ Aar Hand, Halvor Dahl, Selv haver spiiset hos Citanten Sivert Rasmusen iche heller faaet betaling eller anden Vederlag for de 1 ½ Aar Halvor Dahls Tiener {haver} Absolon haver nødt Kost hos Sivert Rasmusen, efter slig af Sivert Rasmusøn aflagde Eed bør Halvor Dahl betale Ham de prætenderte 111 Rd 15 dage efter at Sivert Rasmusen \her for Rætten/ haver aflagd Eeden og det Halvor Dahl \først lovlig/ er til kiende givet \at Sivert Rasmusen vil aflegge sin Eed/, Hvad det paa stæfnte Løsøre angaaer, da efterdi Halvor Dahl ved sin Fuldmægtig \ S/igneu/r Cramer / udi Tings Vidne stæfningen til staaer at have bekom/m/et det paa stæfnte Løsøre af Mad/a/me Normans, og Absolon Clausøn Eedelig udi bem/el/te Tings Vidne forchlarer at have ført Tøy ud til Halvor Dahls fra Told Inspecteur Normans, Hvor iblandt var Een Bagsterhelle, som og i stæfningen og Reigningen findes Mentionert: saa bør Halvor Dahl enten at levere \Løsøret/ det til bage igien lige efter stæfningens og Reigningens indhold støch for støch eller betale i saadan stand som Hand Det fich

1736: 321b

Bem/el/te Løsøre Allene med 10 Rd 4 mrk og 11 sk og i Processens Omkostning 5 Rd. Alt inden 15 Dage efter Denne Doms Lovlig forkyndelse under adfæhr efter Loven.

Dend 1 Martij blev Rætten igien sadt med sam/m/e Mænd.

A/nn/o 1736 d/en 1 Martij fore viiste Kongl/ig Maj/este/ts Foget S/igneu/r Andreas Jesen Mons Olsøn Leerøen(s) Bog, Hvilchen gaard er indført i Matriculen under Nr. og Hans Skiøde dat/ert 14 Octobr/is 1732 lydende paa 16 merker Smør 2/9 Huud udi bem/el/te gaard Leerøen, Af bem/el/te Mons Olsøns Bog befandtes, at Han var odel skat got giort for Aar 1733 og 34 og videre end Rost Tienniste betalt.
Dend nærværende Lau Ræt og anden Almue til stod, at bem/el/te Mons Olsøn Leerøen selv baade Dyrcher og besidder, saa vel for nerværende, som for Aar 1733 og 34 de an førte 16 merker S/mør og 2/9 Hud.

Lændsmanden paa tilspørgelse erchlærede ey nogen af Kongens Sager at være indstæfnt; Hvor for blev fore taget, de andre

Her/r Lieutenant Philip Nicol hafde ladet *indstæf til at høre Vidne S/igneu/r Claus Hartser
Og mødte paa Citantens vegne Procurator Claus Blechenberg. og betreffende stæfne maalets forkyndelse gav tilkiende at det Eene stæfne Vidne nafnlig Peder Nielsøn formedelst Hand, som Lotz i gaar haver indført Skib til *strudshaun (Strudshavn) og nu der beliggende iche

Personlig kand havis for Rætten til stæfne maalets af hiemling, alt saa haver Comparenten i gaar aftes ved sin udreyse hid til Tinget ind hændtet bem/el/te Peder Nielsøns, saa vel mundtlige, som skriftlige til staaelse om saa dan forkyndelses Rigtighed, og det i det andet stæfne Vidnes Berent Jacobsens og Ole Nielsøns ner værelse og paahør Hands forchlaring der om Comparenten forlangede af Rætten maatte antagis.
Mons/ieu/r Johan Simon Cramer mødte paa Claus

1736: 322

Hartsers vegne og til stod at Claus Hartser Lovlig var stæfnt.
Paa Vidnet Matthias Rasmusen blev efter Loven 3de gange lydeligen paaraabt, men Hand ey mødte,
Det Eene af stæfne Vidnerne nafnlig Berent Jacobsøn mødte og gav tilkiende at Hand tillige med Peder Nielsøn Lootz haver forkyndt stæfne maalen for Matthias Rasmusen udi Sollesvig d/en {d/en} 8de Februarij sidst afvigte, Det andet stæfne Vidne sagde Berent Jacobsøn saa vel som Ole Nielsøn begge boende i Bergen, Hvis nafn er Peder Nielsøn at Hand for Dem begge haver tilstaaet Matthias Rasmusøn af Ham nemlig Peder Nielsøn, til dette Ting Lovlig at være stæfnet, men Var nu Hyret som Los paa Et Skib, der skulde ud gaae, derfor iche kunde møde for *for Rætten at af hiemle {efter} stefne maalet, begierede der for af Dem de vilde for Rætten sige Hans Lovlige forfald,
Hvilchet Kald og Varsel det Een(e) af stæfne Vidnerne nemlig Berent Jacobsøn Ved Eed med oprachte fingre efter Loven af hiemlede at have forkyndt tillige med Peder Nielsøn der nu er fra-Værende og iche denne gang kand møde formedelst Hans tøn/n/e faldt i gaar at Hand skulle betienne sit Lots Embede. Men \Da efter/ som Peder Nielsøn da efter for anførte Aarsag ey kunde møde, \at Vidnet/ Matthis Rasmusøns Lovlig til dette Ting være stæfnt, og Loven pag/ina 34 a 1 (?: o l) expressis verbis befaler at Varsels Mændene selv skal kom/m/e til Ting og Vidne med Eed og op rachte Fingre at de vedkom/m/ende Lovlig stæfnt haver;
Alt saa hen viises Mons/ieu/r Blechenberg til nye stæfne maal.

Told Inspecteur Norman Contra Halvor Dahl

1736: 322b

Sagen af Told Inspecteur Norman indstefnt imod Visiteur Halvor [Dahl] blev paaraabt efter Loven 3de ganger.
Paa Citantens Vegne ind fandt sig ingen.
Dend indstæfnte Halvor Dahl mødte til\lige med/ Jens Henrichsøn á Møinichen paa Hans Vegne, og paa stod Dom i Sagen og yder mere til kiende giver at S/igneu/r Dahl ey er sindet at aflegge Eed i Sagen efter Ottesøns Formular, men erbød sig sam/m/e nu strax efter Dahls egen Declaration at aflegge, og Hvis ey Sagen denne gang skulle naae sin Endelighed, som Comparenten giver Citantens udeblivelse skyld for, da nødes Hand, Dahl, nest holdende Ting, at indkom/m/e med Contra stæfne maal i Sagen til vedbørlig Satisfactions Erholdelse for alle Ham foraarsagede i denne ubeviislige Sag Omkostninger og Tiids spilde i sine anbefalede Forretninger,
Hvor paa Rætten gav følgende

Afsigt.

Efter som ingen paa Citantens Told Inspecteur Normans Vegne mødte at svare udi denne imod Halvor Dahl indstæfnte Sag, saa beroer dend til neste Ting.

Og som ingen flere Sager Var indstæfnt blev Restantzerne saa vel for Aar 1735 som denne Termins oplæste og forseylede efterdi ingen giorde nogen indsigelse der imod,
Der paa blev Rætten ophævet.

Herløe Skibred.

Anno 1736 d/en 3 Martij blev holdet Vaar, Skatte, Sage og Restantz Ting for Herløe Skibreds Almue paa Tingstædet Frechau nerværende Kongl/ig Maj/este/ts Foget S/igneu/r Andreas Jesen, De Eedsvorne Lau-Rætts Mænd. 1. Johannes Børsøn Kaalevaag, 2. Clemet Børresøn Haugland, 3. Ole Andersøn Søre Haugland, 4. Jan Kraagaas for Ham sad Ole Frechau, 5. Anders Hansøn Hopland, 6. Michel Johansøn Mæland, 7. Rasmus Jonsøn Græsdahl og 8de Michel Olsøn Gaustad med mere Ting søgende Almue,

Hvor da efter at Rætten var sadt i Deris Kongl/ig

1736: 323

Maj/este/ts Høye navn og alle til Lydighed imod Rætten formanede blev først Ting lyst Deris Kongl/ig Maj/este/ts Allernaadigste Forordninger, som paa Fol/io 318 og 319 findes extraherede, dernest

1. Fuldmagt udgiven af Jomfrue Britte Lillien Schiold til Johan Jespersøn af Dato Lundegaard d/en 26 Januarij A/nn/o 1735.
2. Obligation udgiven af Jomfrue Birtte Lillien Schiold til Johan Jespersøn paa 100 Rd, Hvor fore er Pandt sat Øvre og Nedre Kiilstad af skyld 3 Vaager og 18 merker Fisk, Harchestad 1 Vaag Fisk og Eide 1 p/und Fisk. Datert Lundegaard d/en 6 Decembr/is 1735.
3. Bøxel Sæddel udgiven af Kaars Kirchens Kirche værger Gert von der Ohe til Anders Halstensøn paa Et Pund Smør og Een Fierendel Tønde Malt udi gaarden Nedre Tvedt <B> Kors Kirchen i Bergen til hørende, med Condition at Anders Tørresøns Enche sin Livs Tiid nyder frit Huus paa bem/el/te gaard. Datert Bergen d/en 13 Febr/uarij 1736.
4. Bøxel Sæddel udgiven af Her/r Hans Meyer Sogne Præst for Mangers Præste Gield til Magne Nielsøn Biørndahl paa To skilling udi gaarden Biørndahl <B> Mangers Præste boel benaadet. Dat/erit Mangers Præstegaard d/en 15 Decembr/is 1735.
5. Bøxel Sæddel udgiven af Anders Tvedt til Niels Halvorsøn paa 18 merker Smør og 12 Kander Malt udi gaarden \Holme/, som Halvor Andersøn opsagt haver. Datert Tvedten d/en 24 Augusti 1735.
6. Bøxel [Sæddel] udgiven af Anders Tvedt til Mons Olsøn paa Et Pund Smør og 10 Kander Malt udi gaarden Miotvedt, som Ole Monsøn opsagt haver <B> Alversunds Kirche Tilhørende. Datert 12 Januarij 1736 Tvedten.
7. Bøxel Sæddel udgiven af Anders Tvedt til Johannes Pedersøn paa Et Pund Smør og 12 Kander Malt udi gaarden Øvre Tvedt, <non> som Anders Halsteensøn tilforn brugt haver. Dat/ert Tvedten d/en 28 Januarij 1736.
8. Bøxel Sæddel udgiven af Commerce Assessor Johan Lausøn til Ambiørn Bottilsøn Villang paa Een Fierde {Part} Part udi gaarden Schiold, som er Een fierde deel Vaag Fisk, Hvor fra Joen Schiold er fra død, Hvis Enche med Sex Børn Ambiørn tager til Egte. Datert Herløe gaard d/en 24 Octobr/is 1735.

Skifte Brev efter Marthe Ols Daatter af Dato 28 Julij 1735, Hvor udi fandtes at efter Hende blev Deelet 2 pund 10 ½ merker Smør Vurderet for 42 rd 3 mrk, Hvor ledis det er Deelt ud Viser Schiøde Protocollen.

Skifte brevet efter Margrethe Matthis Daatter Rong, Hvor udi fandtes Jorde godset

1736: 323b

Dend 10 Junij 1734 saaledis at være deelet, Faderen bekom Een Halv Løb Smør og 12 Kander Malt udi gaarden Volle Vurderet for 30 Rd. Faderen eller Enche Mandens navn er Jan Rong, Sønnen Hans Rong bekom paa sin Part udi gaarden Rong 18 merker Fisk, Vurderet for 20 Rd.

Anders Tvedtes udgivne Obligation til Ole Frechau paa Capital 100 Rd Courant og lydende paa anden Forsichring udi Ham/m/er Præste gields Kircher nest efter Frue Grans med Deris under liggende indkommer af Jorde godz, Tiender Qvæg, Leyer og andre Kirchens Pertinentier. Datert Frechau d/en 13 Januarij A/nn/o 1727 og Ting lyst dend 5 Maij nest efter.
Samme obligation Fandtes at være af Zacharias Fæster paa Anders Tvedtens vegne at være indfriet med Capital og 4 Aars resterende Renter for dend Summa 120 Rd, som Ole Frechaus qvittering af Dato Frechau d/en 25de Octobr/is 1735 Videre udviiser.

Revers udgiven af Ole Frechau til Zacharias Fæster, Hvor ved Ole Halvorsøn reverserer sig at holde Zacharias Fæster Skadis løs for oven staaende 120 Rd Zacharias Fæster har betalt til Ole Frechau for Anders Tvedt, efter Original Reversens indhold Datert Frechau d/en 3 Martij 1736 (1735?).

Fogeden Andreas Jesen Contra Ingeborg Hans Daatter,

Efter som Ingeborg Hans Daatter var paa Erstad da Hun blev stæfnt, men da Hun blev forelagt, sagde Hendes Søsters Mand at Hun var i Byen, Hendes Søsters Mands navn er Jens Erstad, alt saa efterdi ingen Ved Sagens paaraab paa Hendis vegne sig indfandt, saa foreleggis Hun af Rætten at møde til neste Som/m/er Ting.

Kongl/ig Maj/este/ts Foget hafde ladet indstæfne Ole Olsøn Nedredahle og Niels Hansen Siurdahl for Slags-Maal og Ting freds brydelse paa Ting stedet Frechau d/en 25de Octobr/is 1735. i lige maade til at Vidne ere indstæfnte Jacob Thomæsøn Rong og Jan Rasmusøn Rong, samt Ole Nielsøn Myrtvedt Hvad de om forberørte passagie Kand være Vidende, da efter Vidnernis udsigende paa staais Dom over Ole Dahle og Niels Siurdahl,
Varsels Mændene Lænds Mand Anders Tvedt og Niels Volle Ved Eed med oprachte Fingre efter Loven afhiemlede at de med

1736: 324

Fiorten dages varsel til dette Ting hafde indstæfnet Ole Olsøn Dahle, Niels Siurdahl og det Een(e) Vidne \Ole/ Nielsøn Myrtvedt, der nest fremstode 2de Andre stæfne Vidner navnlig Lars Rasmusøn Tvedt og Ole Rasmusøn Tvedt, som ligeledis Ved Eed med oprachte Fingre efter Loven afhiemlede at de med 14 Dages Varsel hafde indstæfnt Jan Rong og Jacob Rong til at Vidne i denne Sag,
Det Eene af Vidnerne Jan Rasmusøn Rong frem kom, og efterat *at Eedens forchlaring af Lov bogen for Ham lydeligen var oplæst med behørig formaning til Ham om at vagte sig for Meen Eed, aflagde sin Eed med oprachte Fingre efter Loven og udsagde: At sidste Høste Ting sad Vidnet med 2de andre Mænd udi Ild huuset her ved Ting huuset og drach sig Een Pot Øl, og som Vidnet sad hørte \hand/ der blev Een tumult og i det sam/m/e saae Vidnet at

Ole Dahle Laae paa gulvet og Niels Siurdahl oven paa Ham, men Vidnet saae iche Niels Siurdahl slog Ole Nedre Dahle, end skiøndt Ole Nedre Dahle sagde {at} til Niels Siurdahl du purcha, Videre sagde dette Vidne iche at være bevidst,

Kongl/ig Maj/este/ts Foget begierede fore leggelse for De andre 2de udeblevne Vidner og Parter at møde til neste Ting, Hvor fore Rætten gav følgende a - - - -

Afsigt

Efter som de 2de Vidner Jacob Thomæsøn Rong og Ole Nielsøn Myrtvedt ved Sagens paaraab ey mødte saa foreleggis de under 20 Lods Sølvs bøder at møde til neste Sommer Ting, da Ole Olsøn Nedredahle og Niels Hansøn Siurdahl og advaris at møde til bem/el/te Tiid for at høre Vidnernis udsigende og der efter Dom at liide.

Bøxel Seddel udgiven af Anders Bastesøn Røsetter til Ole Gutormsøn paa Et pund Smør og 16 Kander Malt udi gaarden Røesetter. Dat/ert Frechau d/en 3 Martij 1736.

Efter som ingen flere Sager vare indstæfnte bleve Restantzerne for Aar 1735 oplæste ligeledis denne Termins Restantzer, ingen giorde nogen indvending der imod des Aarsag forseylede,

Rætten der paa op hævet.

Alenfit

Aar 1736 d/en 5 Martij blev holdet Vaar, Skatte, Sage og Restantz Ting med Alenfits Schibreds Almue paa Giæstgiver Stædet udi Alverstrømmen nærværende Fogeden S/igneu/r Andreas Jesen De Eedsvorne Lau-Rætts Mænd. 1. Lars Rasmusøn Læchnæs, 2. Knud Monsøn Hausdahl, 3. Knud Olsøn Nepstad, 5. Joen

1736: 324b

Larsøn Grøtvedt, 5. Arne Yttre Giervig Eilufsøn, 6. Børge Johansøn Hilland, 7. Lars Eilufsøn Mitgaard, og 8de Magne Rasmussøn Mycheltun med mere Ting søgende Almue og Bøyde Lænds Manden Eiluf Mundahl,

Hvor da efter at Rætten var sadt i Deris Maj/este/ts Høye navn og alle til lydighed imod Rætten formanede blev først Ting lyste

Deris Kongl/ig Maj/este/ts Allernaadigste Forordninger og andre Breve samt Placater, som paa Fol/io 318 og 319 findes extraherede, dernest

1. Schiøde udgivet af Hans Paulsøn Erstadt til Johannes Johannissøn Fosse paa 12 merker Smør og Sex Kander Malt udi Gaarden Nore Fosse Datert Alverstrømmen d/en 2 Decembr/is 1735.
2. Obligation udgiven af David Torbiørnsøn til S/igneu/r Henrich Paasche paa 40 Rd, Hvorfore er pandtsat To pund Smør og Toe og Tredive Kander Malt udi Hans paaboende gaard Levestad. Datert Bergen d/en 21 Decembr/is A/nn/o 1734.
3. Bøxel Sæddel udgiven af Justitz Raad og Lau mand Niels Knagenhielm til Corporal Lars Olsøn Grøttvedt paa 18 merker Smør Een Fiere deel Tønde Malt og Et halv Faaer udi gaarden Nepstad med Vilkaar at Hand Egter afg/aaen Ole Halvorsøns Enche. Datert Hopsgaard d/en 20 Febr/uarij 1736.

Forliig sluttet imellem Ole Halvorsøn Frechau d/en 10 Maij 1735 og Iisdahls Opsidder angaaende 2de Laxe Værpe Iisdahls Opsidder hafde op taget til hvilche Ole Halvorsøn

Frechau formente Iisdahls opsidere ej hafde Rættighed, i hen seende bem/el/te Laxe verper vare Ved gaardens Yttre Giervigs Leyemaal og grund, Hvor af Ole Frechau holder sig til Eyere for dend halve gaard Yttre Giervig.
Lige saadant forlig {og} af sam/m/e indhold lod Anders Tvedt Læse.
Overdrages af Jacob Caperdahl, Rasmus Seim og Ole Spurcheland til Lændsmand Anders Tvedt angaaende dend af Ole Frechau begyndte Proces med Iisdahls Opsidder for Aasteds Rætten paa Yttre Gervig d/en 10 Maij A/nn/o 1735.

Aamund Andersøn Hopland indfandt sig for Rætten begierende Hans 2de uden Stefnemaal mødende Vidner navnlig Arne Eilufsøn Yttre Giervigen og Knud Rasmusøn Schare maatte ved Eed

1736: 325

udsige Hvor nær Hans Egen Daatter Ingeborg Aamunds Daatter og Hans Stif-Søn Erich Olsøn ere beslegtede, Hvilchet Rætten Ham ey med billighed kunde nægte;
Thi blev Eedens forchlaring for Vidnerne Lydeligen op læst og behørig for Maning til Dem giort om at vagte sig for Meen-Eed, der efter for næfnte Arne Eilufsøn Yttre Giervig og Knud Rasmusøn Schare ved Eed med oprachte Fingre efter Loven udsagde: at Ingeborg Aamunds Daatter {vel ere sam/m/en} og Erich Olsøn ere Hin anden iche nermere paarørende, end forbem/el/te Erich Olsøns Fader navnlig Ole Erichsøn hafde Een Broder Ved Navn Lars Erichsøn, denne Lars Erichsøn hafde Een Daatter Hendes Navn var Kari, Hun var Moder til Ingeborg Aamunds Daatter, saa at Ingeborg Aamunds Daatter er Erich Olsøns Faders Broders Daatters Daatter.
Her efter begierede Aamund Andersen Tingsvidne, som bevilget blev.

Dend 6te Martij blev Rætten igien sadt med sam/m/e Mænd.

Erchlæring af Iver Lie udgiven til Ole Lie - Datert Lie d/en 29 Februarij 1736.

Forliiget imellem Ole Frechau og Iisdahls opsiddere, som skeede paa gaarden Yttre Giervig d/en 11 Maij sidst afvigte lod Iisdahls Opsiddere og publicere.

Der nest blev Sagerne fore tagen.

Sagerne af Ole Lie indstæfnt imod Iver Lie declarede Citanten Ole Lie at være forliigte.

Peder Hundven, Stephen og Børge Rachnæs hafde ladet indstæfne Kaare Klevedahl vide Prot: fol: 317.
Paa Citanternis Vegne Lyste Lars Stor Oxe Deris forfald at Peder Hunven og Børge samt Stephen Rachnæs iche selv Kunde Møde formedelst denne sterche indefaldende frostig snee, der for de vare begierende at

1736: 325b

Mons/ieu/r Henrich A Møiniche vilde i Rætte legge Dend af Rætten udstædde foreleggelse for Kaare Rasmusøn og Størch Johansøn Klevedahl, Hvilchet Rætten bevilgede Mons/ieu/r Møinichen at giøre og observere Citanternis partes i fald noget imod Citanterne af Kaare eller Størch bliver producert, der paa frem lagde Mons/ieu/r Møinichen Een foreleggelse, som for Rætten blev Lydeligen op læst.

Kaare Rasmusøn og Størch Johansøn mødte selv for Rætten og tilstode at de Lovlig vare Givne Lov dag til dette Ting, og at foreleggelsen var Dem forkyndt af Aamund Hannisdahl og Niels Seim i Løver dags Femten dage.

Mons/ieu/r Møinichen begierede dernest *af (at) Størch Klevedahl maatte efter Rættens foreleggelse tilholdes at producere det Schiøde Kaare Rasmusøn haver givet Ham paa gaarden Klevedahl til Sagens oplysning saa og dend Contract, som er oprettet imellem Kaare og Størch om gaarden Klevedahls Kiøb. Der paa frem lagde Størch Johansøn Een saa kaldet Contract eller forEening paa u-stemplet Papier af Dato 12 Febr/uarij A/nn/o 1734, Hvor under var sadt Kaare Klevedahls Signet og Størch Johansøn(s) Boemerche, der nest producerede Størch Johansøn Et Schiøde af Dato Bergen d/en 22de Januarij A/nn/o 1735 - til Ham udgivet af Kaare Klevedahl paa gaarden Klevedahl, Hvor af erfahris at Kaare har soldt den heel(e) gaard Klevedahl til Størch, sam/m/e gaard Klevedahl skylder Aarlig ½ Løb Smør og Et faaer, der nest sagde Møinichen {og} at Stephen og Børge Rachnæs haver Efter Skifte Brevets udviis faaet paa Deris Myndlings Vegne, navnlig Rasmus Børgesøn, som er Kaare Klevedahls Daatters Søn, alt Hvis i Løsøre bem/el/te Rasmus Børgesøn

1736: 326

Paa Skiftet efter Hans Moders Moder er udlagt, Men Peder Hunven, som nu er Formynder for Giertrud Kaares Daatter negtede aldeelis at have faaet reede og *Righed (Rigtighed) for bem/el/te sin Myndlings Løsøre, sagde der nest at Hand mercher af Dend producerede Contract imellem Størch og Kaare Klevedahl angaaende Gaarden Klevedahls Sal saa og af det Skiøde, som af Kaare Rasmusøn til Størch Johansøn er udgivet og her i Rætten producert, at Kaare Klevedahl har solgt Størch Johansøn dend gaard Klevedahl for 150 Rd, som Skylder Een halv Løb Smør og Et Faar, udi Hvilchen gaard Rasmus Børgesøn og Giertrud Kaares Daatter Hver arveligen er tilfalden Sex Marcher Smør og Een Siette deel Faaer, og som Formynderne Stephen og Børge Rachnæs samt Peder Hundven ere fornøyede med og finder sig altiid villig at under skrive Schiødet paa sine Myndtlingers vegne, naar Deris Myndtlinger nyder anpart af de 150 Rd, som Kaare Klevedahl haver bekom/m/et for gaarden Klevedahl, der paa til spurgte Møinichen Kaare Klevedahl, om Hand Vil i mindelighed endnu got giøre dem, Hvad de paa Deris Myndtlingers Vegne til kom/m/er af de 150 Rd, og der paa Eskede bem/el/te Kaares Svar;

Rætten kunde iche faae noget \svar/ paa Møinichens Qvæstion af Kaare Klevedahl, men Hand indgav et Indlæg af 5 Martij hujus anni, som for Rætten blev oplæst, men Hvem der haver Corupert dette indlæg for Ham Kaare vilde Hand ey give Rætten til kiende ellers var Hans begiering om anstand i Sagen til neste Ting, som bliver sadt.

Møinichen sagde at

1736: 326b

Hand noch Mercher Kaare Klevedal {at} Vil prolongere Sagen for der ved mueligens at spilde de u-myndiges Rætt, men paa det Hand iche skal beraabe sig paa de frygter for at giøre Rigtighed og Liqvidation med Ham, saa ere de fornøyede med at Sagen efter Kaares begier bliver ud sadt til neste Ting, dog at Hand til dend Tiid indkom/m/er med Hvad hand udi denne Sag kand have at sige - og i Øvrigt reserverede de umyndiges Formynderes paa stand i Sagen;

Afsigt

Paa Kaare Klevedahls begiering bevilges Ham Anstand i Sagen til neste Ting, da Størch Johansøn og haver at møde.

Imidler tiid haver meenige Almue og Heel Lau Rætten seet at Kaare Klevedahl haver slaget i Bordet Hvor Rætten blev holdet, Hvilchet Heel Lau Rætten paa Dom/m/erens spørgsmaal tilstod, Hvor for Dom/m/eren reserverede sig sin prætention til Kaare efter Loven.

Magne Gullachsøn Fésta haver ladet ind stæfne Johannis Olsøn Nedre Mychis Vold Soldat ved Capitain Groves Compagnie fordi Hand haver slaget Citanten i sin egen March og Løbet efter Ham med Een Øxe for at giøre Citanten Skade, der om at Vidne ere ligeledis indstæfnt Erich Olsøn Berraas, Mons Olsøn Nedre Mychis Vold og Iver Mychesvold,

Dend indstæfnte Johannes Olsøn Nedre Mychisvold blev efter Loven 3de Gange Lydeligen paaraabt, men mødte iche.

Af stæfne Vidnerne mødte ichun det Eene Knud Schare, som ved Eed med oprachte Fingre efter Loven afhiemlede at have lovlig indstæfnt til dette Ting i gaar 14 Dage, saa vel Johannis Olsøn, som De andre 3de indstæfnte Vidner, det andet Stæfne Vidne Christian Mycheltun lod Ved sin Grande Magne Mycheltun

1736: 327

give tilkiende at Hand ey til dette Ting kunde møde at afhiemle Stefnemaalet formedelst Sygdom der er i Hans Huus, ellers sagde Knud Schare, da Hand Stefnede med Christian Mychelthun talede stæfne Vidnerne med alle de indstæfnte Selv;

Rætten kunde iche tage Vidner for i Dag imod *Jens (Johannes) Olsøn Nedre Mychisvold Efter som den Eene Varsels Mand Christian Mycheltun ey i Dag møder, Hvor fore saa vel Johannes Olsøn Nedre Mychisvold, som de 3de ind stæfnte Vidner til neste Ting haver at møde, Rætten tilholder og Citanten at Hand drager omsorg for at Christian Mycheltun til Neste Ting og møder for at afhiemle stæfne maalet,

Afsigt

Efter Citantens Magne Gullachsøns forlangende foreleggis baade Johannes Olsøn og de 3de indstæfnte Vidner at møde til neste Ting.

Der nest blev efter Loven 3de gange lydeligen raabt om nogen hafde Sager for Rætten at frem føre, Men som ingen sig indfandt blev

Restantzerne [for] saa vel forgangen Aars, som denne Termins op læste blev uden Ringeste indvending der imod des aarsag forseylede,

Der paa Rætten op hævet.

Radøe.

Anno 1736 d/en 6 Martij blev holdet Vaar- Skatte, Sage og Restantz Ting paa Gæst giver stædet udi Alverstrømmen for Radøe Skibreds Almue nærværende Kongl/ig Maj/este/ts Foget S/igneu/r Andreas Jesen de Eedsvorne og opnæfnte Lau-Rætts Mænd 1. Anders Gregusøn Ascheland, 2. Anders Østesøn Ascheland i Hans stæd var Simon Magnesøn Indre Zebøe, 3. Johannes Rasmusøn Frotiol, 5. Joen Michelsøn Nedre Qvaleim, 5. Michel Olsøn Øvre Qvaleim, 6. Ole Nielsøn Nedre Tiore, 7. Mons Johansøn Møching, 8. Joen Erichsøn Udsylte tillige med *med Bøyde Lænds Manden Niels Zebøe og mere Ting søgende Almue,

1736: 327b

Hvor da efter at Rætten var sadt i Deris Kongl/ig Maj/este/ts Høye nafn og alle til Lydighed imod Rætten formanede blev først Læst.

Deris Kongl/ig Maj/este/ts aller naadigste Forordninger og Placater, som paa Fol/io 318 og 319 ere extraherede

1. Bøxel Sæddel udgiven af Commerce Raad Hans Christian Gartner til Mons Monsøn paa Sex Marcher Smør og Fem Kander Malts Leye udi gaarden Øvre Qvaleim. Datert Bergen d/en 14 Decembris A/nn/o 1735.
2. Bøxel Sæddel udgiven af Commerce Raad Gartner til Hans Rognelsen paa Siuv Marcher Smør og halv Femte Kande Malt og Siuv Marcher Fiskes Leye udi gaarden Vilanger, <B> som Ole Jacobsøn af sit brug for Ham opsagt haver. Datert Bergen d/en 27 Octobr/is 1735.
3. Bøxel Sæddel udgiven af Commerce Raad Gartner til Hans Iversøn paa Fiorten Marcher Smør og Nii Kander Malt og *Fiorter Marcher Fiskes Leye <B> udi gaarden Villanger. Datert Bergen dend 20 Februarij A/nn/o 1736.
4. Bøxel Sæddel udgiven af Her/r Jens Mariager Sogne Præst til Kaars Kirchen paa Nii Marcher Smør og halv Femte Kande Malt udi gaarden Settre <B> til Ole Monsøn, som Gudmund Jacobsøn for Ham op sagt haver med Condition: at saa fremt Gudmund Jacobsøn ved døden skulde afgaae, skal Ole Monsøn til træde det heel brug, men skulde Ole Monsøn først døe, skal Gudmund Jacobsøn være nermest til at bøxle Hans Brug. Datert Bergen d/en 13 Febr/uarij A/nn/o 1736.
5. Bøxel Sæddel udgiven af Mad/a/me Agnethe S/a/l/ig/ Peter Hofmans til Jon Johansøn paa Atten Marcher Smør og halv Ottende Kande Malt udi gaarden Ascheland. <B> Datert Aschelan d/en 8 Januarij A/nn/o 1736. Her ved fulgte Læylændingens paategnede Revers af sam/m/e Dato.
6. Bøxel Sæddel udgiven af Brynning Ehlers til Ole Nielsøn paa 32 ¼ merker Smør udi Dalland <non> Datert Vichinge Vaag d/en 23 Febr/uarij A/nn/o 1736.

Dend 7 Martij blev Rætten igien sadt med sam/m/e Mænd.

7. Bøxel Sæddel udgiven af Michel Halversøn Hielmen til Iver Ellingsøn paa Sex Marcher Smør og Aatte Kander Malt, som Hans Fader Elling Olsøn for Ham af sit brug udi gaarden Indre Helle haver opsagt og afstaaet. <B> Datert Alvestrømmen d/en 6 Martij 1736.

1736: 328

Michel Haalands Sag imod Ole Rasmusøn vide Fol/io 311 blev paaraabt men som ingen paa Citantens vegne mødte, saa beroer Sagen til neste Ting.

Arnold Meyer Contra Mons Siursøn vide Protocol Fol/io 312 Sagen blev 3de ganger paaraabt, ingen mødte paa Citantens Vegne, derfor beroer den til neste Ting.

Johannes Leervig Cont/ra Agothe Stephens D/aa/tt/e/r, Sagen blev paaraabt 3de gange, ingen mødte, der for beroer Sagen til neste Ting vide Prot: Fol:

Andre Sager Vare ey indstæfnte, som Lændsmanden vidste, ey heller andre efter paa raab sig indfandt, des aar[sag] Saavel forgangens blev Restantzen, som denne Termins blev oplæst ingen giorde indsigelse der imod der paa forseylet og Rætten op hævet.

Lindaas.

A/nn/o 1736 d/en 9 Martij blev holdet Vaar, Skatte, Sage og Restantz Ting for Lindaas Skibreds Almue paa Giæst giver Stædet udi Kielstrøm/m/en nerværende Fogeden Andreas Jesen, De Eedsvorne og op næfnte Lau-Rætts Mænd 1. Lars Monsøn Indre Lyren, 2. Gudmund Olsøn Ud Lyren, 3. Johannes Aamundsøn Udlyren, 4. Niels Olsøn Niøten, 5. Peder Joensøn Aaraas, 6te Jacob Magnesøn Niøten, 7. Otto Olsøn Lechvold, 8. Peder Michelsøn Hundven tillige med Bøyde Lænds manden Michel Michelsøn Beraas og mere Ting søgende Almue,

Hvor da efter at Rætten Var sadt i Deris Kongl/ig Maj/este/ts Høye Navn og alle til Lydighed imod Rætten formanede, bleve først Ting lyste,

Deris Kongl/ig Maj/este/ts Aller naadigste Forordninger og andre Breve, som paa Fol/io 318 og 319 ere extraherede, der nest

Bøxel Seddel udgiven af Anne Christiana S/a/l/ig/ Bischop Mullers Enche Frue til Jacob Hundven og Arne Brudvold af Skyld To Pund og Sex Marcher Smør udi gaarden Brudvold. <non> Datert d/en 9de Julij A/nn/o 1735 - Her ved fulgte Læylændingens paategnede Revers.

Bøxel Sæddel udgiven af Magister Caspar Rømer til Michel Michelsøn Beraas <non> paa Et Pund og Tiuve og Een March Smør samt Fem Aattendeel Huud i gaarden Hunven. Datert Bergen d/en 25 Januarij A/nn/o 1735.

Bøxel Sæddel udgiven af Her/r Niels Schiøtte

1736: 328b

Til Rasmus Hansøn paa Atten Marcher Smør og Een halv Vaag Fisk udi gaarden Leer-Øen Lindaas Præste Boel benaadet. Datert Lindaas d/en 13de Decembr/is 1735 - Her ved fulgte Læylændingens Revers af sam/m/e Dato.

Dend 10 Martij blev Rætten igien sadt med sam/m/e Mænd.

Fogeden contra Michel Knudsøn, dend indstæfnte Michel Knudsøn mødte iche ved Sagens paaraab. Lænds Manden Michel Berraas udsagde, at Hand iche efter afsigtens indhold, som blev offentlig for Rætten oplæst d/en 30 Novembr/is sidst afvigte, Var givet Lau Dag til dette Ting, Hvor fore Rætten iche Kunde afsige Dom i Sagen angaaende det af Han i sit Egteskab begangne Leyermaal, men gav følgende

Afsigt.

Efter som Michel Knudsøn iche efter seeniste afskeedigelse d/en 30 Novembr/is sidst [afvigte?] er givet Lau-Dag at møde til dette Ting, saa foreleggis Hand, Michel Knudsøn Riise at møde til først kom/m/ende Sommer Ting.

Lænds Manden paa Spørgsmaal svarede at ingen Sag Kongens Sigt Angaaende til dette Ting var indstæfnt, Hvorfore der blev raabt om nogen anden hafde Sag at føre i Rætten frem.

Lars Erichsøn Vichne hafde ladet indstæfne Ole Lavesøn boende Her paa Stæden Dom at liide for Sex og Tredive Rixdr, Hand skal være Citanten skyldig, i lige maade til at Vidne i denne Sag var ind varslet Mons Ystebøe, Bastian Reus i Qvalvaagen,

Hvilchet Kald og varsel Gregorius Larsøn boende paa gaarden Aaraas og Jonas Pedersøn Aarraas Ved Eed med oprachte Fingre efter Loven afhiemlede at have forkyndt for alle ind stæfnte med Lovlig 14 Dages varsel, sagde at da de stæfnede Bastian Reus talede Varsels Mændene, ey med Ham selv, men med Hans Kone, Mons Ystebøe mødte selv,
Dend ind stæfnte Ole Lavésøn mødte for Rætten til staaende til dette Ting Lovlig at være stæfnt, og frem lagde et Indlæg af Dato 8de Martij hujus

1736: 329

Anni, som for Rætten lydeligen blev op læst. Men saa som Ole Lavesøn hafde ladet Corupere et indlæg imod Citanten der er saa Eenfoldig Een Mand, at ey kand besvare, sam/m/e imod Ham i Rætte lagde indlæg, da paa Hand ey skal liide noget Tab i Sagen, saa bliver sagen udsat til neste Ting paa det Lars Vichne, kand udbede sig hos Stifts befalings Manden Een ret sindig Mand der Hans Sags Tarv og Fordeel kand observere,
Til Hvilchen Tiid Vidnerne haver at møde, og eftersom Bastian Reus er Lovlig stæfnt og iche i dag møder, saa foreleggis Hand under 20 Laads Sølvs bøder at møde til neste Ting efter stæfne maalet, som befindes Lovlig for Ham at være forkyndt.

Der nest blev 3de gang raabt om nogen anden hafde noget at i Rætte føre, men som ingen sig indfandt blev Restantzerne saa vel for Aar 1735, som denne Termins Op læste og forseylede - der paa Rætten ophævet.

Gulen.

A/nn/o 1736 d/en 12 Martij blev holdet Vaar Skatte Sage og Restantz Ting udi Schierjehaun med Gulens Schibred(s) Almue nerværende Fogeden S/igneu/r Andreas Jesen, de Eed svorne og op næfnte Lau-Rætts Mænd. 1. Ole Ottesøn Birchnæs, 2. Jacob Olsøn Hille, 3. Michel Olsøn Haveland, 4. Jacob Johansøn Hauge, 5. Stephen Nielsøn Lille Matre, 6. Lars Berendsøn Nor Gulen, 7. Ole Pedersøn Kielbye, 8. Siur Knudsøn Store Matre tillige med Bøyde Lænds Manden Peder Henrichsbøe og mere Ting søgende Almue,

Hvor da efter at Rætten var sadt i Deris Kongl/ig Maj/este/ts Høye navn og alle til Lydighed formanede bleve først Ting lyste
Deris Kongl/ig Maj/este/ts aller naadigste Forordninger og Placater, samt andre breve som paa Fol/io 318 og 319 findes extraherede, dernest

Dend 13 Martij blev Rætten igien sadt med Sam/m/e Mænd.

Schiøde udgivet af Mons Siursøn til Jacob Gregoriisøn, som er Mons Siursøns

1736: 329b

Sviger Søn, paa 12 Marcher Smør udi gaarden store Nees (Næs). Datert Schierjehaun d/en 12te Martij A/nn/o 1736.

Der nest blev raabt om nogen hafde Sager at føre frem for Rætten, Men som ingen sig indfandt blev saa Vel forgangen Aars Restantser, som denne Termins op læste og forseylede.
Der efter Rætten op hævet.

Echanger

A/nn/o 1736 d/en 15 Martij blev holdet Skatte, Sage og Restantz Ting med Echanger Skibreds Almue paa Ting stædet Eide nerværende Kongl/ig Maj/este/ts Foget S/igneu/r And/reas Jesen De Eedsvorne og opnæfnte Lau-Rætts Mænd 1. Knud Johannisøn Yttre Eide, 2. Anders Andersøn Totland, 3. Lars Monsøn Øvre Eichnæs, 4. Fuse Siursøn Vadsel, 5. Ole Olesøn Eseim, 6. Niels Johannissøn Eseim, 7. Mons Andersøn Totland, 8de Magne Andersøn Biørge og Lændsmanden Magne Eseim tillige med anden Tingsøgende Almue,

Hvor da efter at Rætten var sadt i Deris Kongl/ig Maj/este/ts Høye navn og alle til Lydighed imod Rætten formanede bleve først Ting lyste
Deris Kongl/ig Maj/este/ts Forordning og befalinger, som paa Fol/io 318 og 319 ere Extraherede, der nest

Skifte-brevet efter Ingeborge Johns Daatter af Dato 2den Novembris A/nn/o 1735; Hvilchet udviiser at paa Skiftet efter bem/el/te S/a/l/ig/ Kone var af Jorde gods udi gaarden Biørndahl 15 merker Smør og 10 Kander Malt.

Dend 16 Martij blev Rætten igien sadt med Sam/m/e Mænd.

Skifte brevet af dato 15 Martij A/nn/o 1736 efter den unge Karl Ole Torchelsøn Storeset, der døde paa Padøen, Hvor Hand tiente, Jorde godset efter Ham, som blev deelet bestod i Siuv Marcher Smør og halv tredie Kande Malt udi gaarden Eide, Vurderet for Aatte Rixdr. Skiftet blev holdet paa Eide Tingstæde Eide.

Johannes Knudsøn Steensland lod for Rætten frem stille Mons Johannissøn boende paa gaarden Strømme og Anders Johannissøn boende paa gaarden Nommedahl begge af Echanger Skibred begierende, at de maatte Ved Eed udsige hvor nær Reqvirenten Johannes Knudsøn Steenslands afdøde

1736: 330

Hustroe Ingeborge Knuds Daatter, og dend Hand ved Guds Forsiufn agter at begive sig i Egteskab med navnlig Maritte Berges Daatter hin anden ere beslegtede.
Thi blev Eedens forchlaring for Vidnerne Mons Johannissøn Strømme og Anders Johannissøn Nommedahl lydeligen op læst og behørig Formaning til Dem giordt om at vagte sig for Meen Eed, Hvor paa for næfnte Mons Johannissøn Strømme og Anders Johannissøn Nommedahl Ved Eed med op rachte Fingre efter Loven udsagde: at Enchemandens Johannes Knudsøn Steenslands afdøde Huustroes Ingeborge Knuds Daatters Fader navnlig Knud Eilufsøn og Maritte Berges Daatters Moder Helie Johannis Daatter Vare Søskende Børn, saa at Reqvirentens Johannis Knudsøn Steenslands afdøde Hustroe Ingeborge Knuds Daatter og Maritte Berges Daatter /: som Reqvirenten Johannes Knudsøn agter at tage til Egte :/ haver været nest Søskinde Børn og iche hin anden nermere end i Tredie Leed paa rørende,
Hvor efter forlangte Reqvirenten Tings Vidne, som Rætten tillod.

Efter som ingen indfandt sig der hafde Sager at i Rætte føre, blev saa vel Restantzerne for Aar 1735, som denne Termins Lydeligen for Rætten oplæst og forseylede.
Der paa Rætten op hævet.

Hossanger.

Anno 1736 d/en 16 Martij blev Vaar, Sage og Skatte Ting holdet med Hossanger Skibreds Almue paa Ting stædet Hoshofde nerværende Kongl/ig Maj/este/ts Foget S/igneu/r Andreas Jesen, de Eed svorne Lau-Ræts Mænd 1. Ole Olsøn Hatland, 2. Ole Rasmusøn Grønnaas, 3. Johannes Johannissøn Noraas, 4. Ole Arnesøn Nonaas, 5. Knud Knudsøn Getreim, 6. Ole Andersøn Byseim, 7de Magne Stephensøn Hatland, og 8de Johannes Vemmésøn Lostad med mere Ting søgende Almue,

Hvor da efter at Rætten var sadt i Deris Kongl/ig Maj/este/ts Høye navn og alle til Lydighed imod Rætten formanede, bleve først Ting lyste
Deris Kongl/ig Maj/este/ts aller naadigste Forordninger, som paa Fol/io 318 og 319 findes extraherede der nest

1736: 330b

Dend 17 Martij blev Rætten igien sadt med sam/m/e Mænd.

Schiøde udgivet af Marie Ingebrets Daatter med sin Broders Samtyche navnlig Johannes Helle, John Olsøn, Hans Qvame, Anders Jensøn Møgster, Johannes Grøsvig, Mons Veaa og Jacob Træfald til Magne Olsøn paa 15 2/11 M/erker Smør og 5 2/33 Kander Malt udi Gaarden Eide Datert Eide Tingstæd d/en 16 Martij A/nn/o 1736.

Schiøde udgivet af Lænds Manden for Herløe Skibred Anders Tvedt paa Hossanger Annex og Moe Capel Kircher. Datert Ting stædet Frechau d/en 25de Octobris A/nn/o 1735 til Zacharias Fæster.

Skifte brevet efter afgangen Ved Døden Danne Mand Ole Johnsøn Datert Eide d/en 31 Octobris A/nn/o 1735, Hvor udi fandtes følgende Jorde godz imellem Enchen Marie Ingebrits Daatter og Hendes Egne saa Vel som Stif børn at være deelet udi gaarden Eide udi Hossanger Skibred Nii Marcher Smør og Tre Kander Malt Vurderet for Tolv Rixdaler, Hvor ledis det er deelet forchlarer Schiøde Protocollen.

Bøxel Sæddel udgiven af Britte Rasmus Daatter afg/aaen Lænds Mand Iver Eseims Og Ole Famestad til Magne Olsøn Eide paa Sex Marcher Smør og To Kander Malt udi gaarden Eide. <B> Datert Eide Ting stæd dend 15 Martij A/nn/o 1736.

Brynnild Andersøn Lavigshauven der haver i sinde at Egte Anne Anne Ivers Daatter Moe, lod frem stille for Rætten Tvende Danne Mænd navnlig Ole Andersøn boende paa gaarden Byseim og Johannes Andersøn \paa/ Nesse begierende at de Ved Eed maatte udsige, Hvor nær Reqvirenten Brynnild Andersøn Lavig-hauen og Anna Ivers Daatter Moe ere beslegtede, Hvilchet Rætten Ham ey kunde nægte,
Thi blev Eedens forchlaring for Vidnerne Lydeligen op læst og behørig formaning til Dem giordt om at Vagte sig for Meen Eed, Hvor paa fornæfnte 2de Danne Mænd Ole Andersøn Byseim, og Johannes

1736: 331

Andersøn Nesse ved Eed med oprachte Fingre efter Loven udsagde: At Brynild Andersøn Lavig-houen og Anna Ivers Daatter Moe iche ere Hver andre nermere beslægtede end udi Tredie Leed, og det saaledis: {Anders} Brynild Andersøn Lavig-houens Moders Fader navnlig Hans Larsøn *Farstvedt og Annæ Ivers Daatters Moe(s) Faders Fader ved navn Johannes Laursøn Moe Vare Brødre:

Her efter forlangede Reqvirenten Tings Vidne, som Rætten bevilgede.

NB. udi Ole Andersøn Byseims stæd sad Siur Meelstad.

Schiøde udgiven af Baste Knudsøn og Niels Olsøn til Anders Knudsøn paa Een Jorde part udi gaarden Tøssøe og Elvig botten, efter Skiødes Videre udførligere medfør. Datert Ting stædet Hoshofde d/en 17de Martij A/nn/o 1736.

Lænds Manden Niels Hannistvedt hafde ladet indstæfne Ole Svennem til at beviise hvor ledis Hand er kom/m/en til den Væder, som findes i blandt Ole Svennems Smaler, og haver Haldor Fotlands Merche,

Dend ind stæfnte Ole Svennem mødte selv for Rætten og til stod lovlig for indbem/el/te Sag og til dette Ting at være stæfnet;

Varsels Mændene Ole Hansen Tvedt og Joseph Olsøn Tvedt Ved Eed med op rachte Fingre efter Loven af hiemlede at have med 14 Dags Varsel til dette Ting ind stæfnt Ole Svennem.

Dend indstæfnte Ole Svennem begierede Hand maatte faae Anstand i Sagen til Som/m/er Tinget for at stæfne Vidner til sin Befrielse, Hvor paa Rætten gav følgende

Afsigt.

Efter som Ole Svennem beraaber sig paa at beviise sig at være uskyldig i det Hand søgis for angaaende den Væder, som skal bære Haldor Fodlands Merche og er funden i blandt Hans Smaler, saa kand Rætten Ham det iche Vægre, men samme opsættelse Ham bevilger, til Som/m/er Tinget, da Ole Svennem saa Vel Haldor til at høre De

1736: 331b

Vidner Hand Vil stæfne haver at lade varsel som dend om tvistede Væder {af} at frem føre til Sagens op lysning her for Rætten.

Fogeden Jesen gav Rætten tilkiende, at S/igneu/r Hans Risbrecht, som beskichet Actor til S/a/l/ig/ Justesens Debets inddrivelse til Deris Kongl/ig Maj/este/ts hafde ladet giøre Lovlig ind førsel udi alle Anders Tvedtens Effecter efter Een udvirchet Commissions Dom afsagt af afgangne General Told forvalter Stub og Her/r Raadmand Nagel for oppe baarne og ey til Justesen igien af leverede Kongens Tiende, naar de bedre prioriterede Var af betalt, dets Aarsag Hand Kiøberen giver til kiende, det Hand med Pengernis Betaling til nermere udfald, saa Vel i denne, som andre paa Anders Tvedten hæftende prætentioner Vilde inde holde.

Efter som ingen flere Sager Vare ind stæfnte blev Restantzerne for Aar 1735 oplæste, ligeledis Denne Termins og efter som ingen noget der imod hafde at sige bleve De forseylede,

Der paa Rætten ophævet,

Mielde.

A/nn/o 1736 d/en 19de Martij blev holdet Vaar- Skatte Sage og Restants Ting for Mielde Schibreds Almue paa gaarden Vallestrand nerværende Kongl/ig Majestets Foget S/igneu/r

Andreas Jesen og de Eed svorne Lau-Ræts Mænd. 1. Halvor Arnesøn Kielland, 2. Lars Larsøn Søre Reistad, 3. Johannes Andersøn Rønhofde, 4. Rasmus Børgesøn Rønhofde, 5. Rasmus Nielsøn Nore Reistad, 6. Magne Michelsøn Nore Kleppe, 7. Ole Bastesøn Burcheland, 8. Joen Knudsøn Borge tillige med Bøyde Lændsmanden Johannes Ascheland samt mere Ting søgende Almue,

Hvor da efter at Rætten var sadt i Deris Kongl/ig Maj/este/ts Høy navn og alle til Lydighed imod Rætten formanede blev først Ting lyst
Deris Kongl/ig Maj/este/ts Aller naadigste Forordninger og andre Breve, som paa Fol/io 318 og 319 findes extraherede, der nest

Bøxel Sæddel udgiven af Her/r Gerdt Gelmuy[den] til *til Mons Olsøn Løtveit paa Et Pund Siuv og Een halv March Smør udi gaarden Søre Vesette, <non> Hvilchen Jorde part Niels Olsøn opsagt haver. Datert Hougs Præste gaard d/en 2den Januarij 1736. Her ved fulgte Læylændingens Revers af sam/m/e Dato.

1736: 332

Bøxel Sæddel udgiven *og (af) Her/r Gerdt Gelmuyden til Ole Olsøn Revem paa Een halv Løb Smør Sexten Kander Malt og Aatte Kander Korn udi gaarden Veaa, <L> Som Johannes \Olsøn/ haver opsagt. Datert Haugs Præste gaard d/en 19de Martij A/nn/o 1736 - Her Ved fulgte Læylændingens paa tegnede Revers.

Bøxel Sæddel udgiven af Her/r Gert Gelmuyden til Mons Schaar dend Halve part udi bem/el/te gaard Schaar, <non> som Erich tilforn brugte og opsagt haver skyldende Tii Marcher Smør Fire og Een Halv Kande Malt og Een Halv Potte Haugs Præste gield Aller naadigst benaadet. Datert Haugs Præste gaard d/en 23de Februarij A/nn/o 1736.

Bøxel Sæddel udgiven *til (af) Her/r Geert Gelmuyden til Ole Olsøn paa Atten Marcher Smør og Een Mæhle Malt udi Een Haugs Præste gield benaadet gaard Mit Mielde af Navn. <non> Datert Haugs Præste gaard d/en 23 Febru/arij 1736.

Bøxel Sæddel udgiven af Haldor Larsøn til Joen Nielsøn paa Et Pund og Nii ¾ Marcher Smør udi gaarden Vichno. <..?..> Datert Vallestrand d/en 19de Martij Anno 1736.

Schiøde udgivet af {af} Johannis Pedersøn Hannisdahl, til Hans Jensøn Anthue paa Een halv Løb Smør udi gaarden Hannisdahl. Datert Vallestrand d/en 19 Martij A/nn/o 1736.

Dend 20 Martij blev Rætten igien sadt.

Zacharias Fester Contra Jørgen Acherberg
vide Fol 304

Dend indstæfnte Jørgen Acherberg ved Een Missive Datert Haugsvog d/en 18 Martij A/nn/o 1736 gav Rætten til kiende, at Hand Selv formedelst Svag hed ej til dette Ting kunde møde, men for Ræsten over lod alting til Rætten, ved bem/el/te Acherbergs Missive fulgte Een begiering fra Deris Høy ærværdighed H/er/r Bischop Oluf Borneman af dato Bergens Bispe gaard d/en 17 Martij A/nn/o 1736, Hvor Ved Her/r Bischop Borneman forlanger opsættelse at maatte skee udi denne Sag, paa det Hans Høy ærværdighed kand for Deris Kongl/ig

Maj/este/ts Aller underdanigst andsøge S/igneu/r Fæsters omgang med Klocheren Acherberg og Sagens Rette beskaffende;
S/igneu/r Fæster mødte

1736: 332b

Og Sagde at Hand formeente det af Klocheren S/igneu/r Acherbergs foregiven Svagheds forfald iche Lovlig er beviist, ligesom og dend Assistence Hand har udsøgt hos Deris Høy ærverdige Her/r Bischopen iche kand hindre Sagens paadøm/m/ende, Vil ellers have sig referert til alt hvis for Hen af Ham er i Rætte lagd og fore stillet, som Hand formeener nochsom oplyser og til side sætter S/igneu/r Acherbergs ugrundede paa stand Ved Hans dend 21 November nest leeden producerede Indlæg og hos fulgte saa kaldede Contract, Hvilchen sidste siden Kircherne bleve af hændede og solgte i ingen maade kand have nogen Kraft imod det Kongl/ig Aller naadigste Skiøde, Hvor Ved Klocheren er given adgang at søge Vederlag paa andre Maader, og alt saa Var Hand efter stæfnemaalet under alle vedbørlige Reservationer Dom i Sagen uden videre op hold ydmygst begierende med til strechelig Erstatning tillagt, for til føyede Processes Omkostninger; efter som Citanten S/igneu/r Fæster ey vilde tilstaae S/igneu/r Acherberg Anstand i Sagen endskiøndt, Der vare de ved Rætten som kunde Vidne og Attestere S/igneu/r Acherbergs foregivende om Hans Svaghed var Rigtig,
Saa blev Sagen optagen til Doms til Dend 1te Maij først kommende, Da Parterne Her paa stæden igien haver at møde, saa vel som heele Lau-Rætten.

Bøyde Lænds Manden efter Fogedens S/igneu/r Andreas Jesens ordre hafde Ved Aschild Larsøn Daltvedt og Christen Andersøn Ascheland ladet indstæfne Barbra Halsteens Daatter Nu Værende hos sin Broder paa Rivenæs for at høre om Hun Vil til staae De ord Hun haver talt om Ole Sundland at Hand skulle hafd legomlig Omgiengelse med dend indstæfnte Barbra Halsteens Daatter, til Veder mæle i denne Sag er lige ledis indvarslet Ole Nielsøn Sundland.
Hvilchet Kald og varsel Skafferen Aschild Larsøn Daltvedt og

1736: 333

Christen Andersøn Ascheland ved Eed med oprachte Fingre efter Loven af hiemlede at have for 14 Dags Tiid siden forkyndt baade Barbra Halsteens Daatter og Ole Nielsøn Sundland.
De indstæfnte Barbara Halsteens Daatter og Ole Nielsøn Sundland mødte begge for Rætten.
Dend indstæfnte Barbara Halsteens Daatter udsagde for Rætten at Hun er ungefæhr 40 Aar gam/m/el, tienniste antog Hun hos Ole Sundland udi Vaar Aar 1734. Og var hos Ham til Juul Sam/m/e Aar, medens Hun var i Ole Nielsøn Sundlans Tienniste Var Barbare Halsteens Daatter med Ole Nielsøn Fahren til Schulstad udi Arne Schibred, hvor Ole Nielsøns Broder boer for at Hielpe Ole Nielsøn Sundlands Broder tillige med Ole Nielsøn Sundland Selv at spade sin Jord, som var sam/m/e Vaar Barbara Halsteens Daatter kom i Tienniste hos Ole Sundland, I dend Tiid Barbara Halsteens Daatter og Ole Nielsøn Sundland Vare paa Schulstad laae De begge udi Een stue paa Gulvet Een nats Tiid, da passerede det at Ole Nielsøn Sundland hafde \legomlig/ Omgiengelse med Barbara Halsteens Daatter paa bem/el/te Gulv, som Hun og Ole Sundland laae i noget Halm, udi Sam/m/e stue laae baade Ole Sundlands Broder og Hans Kone sam/m/e Nat da Ole Sundland hafde Legomlig Omgiengelse med Barbara Halsteens Daatter; Een anden gang hafde Ole Sundland Legomlig Omgiengelse med Barbara Halsteens Daatter, sagde Hun Selv, Da Hun til Lige med Ole

Sundland hafde været udi Christen Aschelands Qværne Huus og skulde gaae der fra til Sundland, og det skeede paa Marchen eller Veyen.
Dend til Veedermæle ind stæfnte Ole Nielsøn Sundland sagde for Rætten at hand var gandske uskyldig og der paa Vilde giøre sin Eed;
Barbara Halsteens Daatter til bød og at giøre sin Eed paa det Hun hafde bekiendt paa Ole Sundland.
Her ved

1736: 333b

Beroer Sagen til neste Ting, efter som Ole Sundland beraaber sig paa at føre beviis paa sin side i Sagen.

Efter som ingen noget hafde videre at føre for Rætten blev Restantzerne saa vel forgangen Aars, som denne Termins oplæste, og som Ingen giorde nogen indsigelse der imod bleve De forseylede, Der paa Rætten ophævet.

Arne

Anno 1736 d/en 22 Martij blev først holdet Ting for Arne Tings Almue paa gaarden Yttre Arne, formedelst dend indfaldende Store Storm i gaar Dags Kunde Rættens Betienter iche kom/m/e til dend 21ste som var dend Rætte Ting dag, nerværende Kongl/ig Maj/este/ts Foget S/igneu/r Andreas Jesen, og De Eedsvorne Lau-Ræts Mænd. 1. Niels Andersøn Helle, 2. Erich Bastesøn Fogstad, 3. Halsteen Olsøn Rødland i Hans stæde Johannes Nielsøn Mieldem, 4. Johannes Johannissøn Rødland, 5. Johannes Olsøn Vesterlie, 6. Mons *Anders Hilland er svag i Hans stæd var Ole Johansøn Morvig, 7. Ole Simonsøn Fosmarchen, 8de Johannes Ingebrethsøn Helle tillige med Bøyde Lænds Manden Peder Arne-Tvedt og anden Ting søgende Almue,

Hvor da efter at Rætten var sadt i Deris Kongl/ig Maj/este/ts Høye Navn og alle til Lydighed imod Rætten formanede blev først Ting lyste
Deris Kongl/ig Maj/este/ts Aller naadigste Forordninger og andre breve, som paa Fol/io 318 og 319 findes extraherede, der nest

Schiøde udgivet af S/igneu/r Jesper von der \Velde/ til Sin Broder *Mons (Mon/sieu/r?) Jan von der Velde paa gaarden Øvre Eide. datert Bergen d/en 22 Decembr/is 1735.

Morti Fications Brev udgivet af De Høye Herrer i Det Kongl/ig Cammer Collegio paa dend Cautions Forskrivelse af Summa 300 Rd, som afg/aaen Rasmus Ingebretsøn Reebslager hafde udgivet for Her/r Stiftamt Skriver Heiberg. Datert Rente Cammeret d/en 20de Augusti A/nn/o 1735.

Arv og Gields fragaaelse efter afg/aaen Christian Christophersøn Reebslager, der boede og døde i store Sandvigen ved Bergen, lod Hans efterlatte Enche Siri Ivers Daatter læse. Datert Store Sandvigen d/en 6 Martij A/nn/o 1736.

Arv og Gields Fragaaels efter Peder Andersøn der boede i store Sandvigen lod Hans efterlatte Enche Berte Boes (Bols) Daatter læse. Datert Store Sandvigen d/en 11 Martij 1736.

Bøxel Sæddel udstæd af Søren Larsøn Gaid, men ratificert af Skifte Forvalteren og Commissarien

1736: 334

udi afg/aaen Henrich Larsøn Smits og Hustrues efter latte Sterfboe, Obriste Lieutenant de Berenfelt, Assessor Jacob Steensøn, Byefoget Niels Myhre og Notario S/igneu/r Johan Bart d/en 19de Martij 1736, <non> paa afg/aaen Jørgen Danielsøns Brug udi gaarden Jordal, der skylder Aarlig Landskyld af Et Pund og Nii Marcher Smør til Børge Halsteensøn Datert Bergen d/en 16de Decembr/is A/nn/o 1735.

Bøxel Sæddel udgiven af Ole Marcusøn Seim paa egne og sin Værmoders Britte Holes Vegne til Niels Monsøn paa Et Pund og Aatte Marcher Smør udi Gaarden Indre Taqvam; som Hans Fader Mons Olsøn Brugt Haver. Datert Yttre Arne d/en 22 Martij A/nn/o 1736.

Bøxel Sæddel udgiven af Stephen Jensøn Toft paa Egne {og} Vegne, og som Lau Værge for Christi Arents Daatter Sahl/ig/ Gregus Tofts, til Lars Johannissøn Breedsteen paa gaarden Hylche af Landskyld Atten Marcher Smør. Datert Yttre Arne d/en 22 Martij A/nn/o 1736.

Johannes Breedsteen cont/ra Aschild Johansøn er forliigt.

Fogeden S/igneu/r Andreas Jesen Hafde ladet ind stæfne Johannes Monsøn Langhelle for begangne Leyer maal i sit Egteskab med Siri Hans Daatter, endskiøndt Hand haver sin Hustrue i Live, i lige maade var indstæfnt Siri Hans Daatter til at bøde 12 lod Sølv for sit Leyermaal Hun haver begaaet med Johannes Monsøn Langhelle,

Hvilchet Kald og Varsel Thomas Seim og Mons Michelsøn Thuenæs, Ved Eed med oprachte Fingre efter Loven af hiemlede at have forkyndt for Johannes Monsen Selv, og Siri Hans Daatter Selv, som er paa Vaxdahl.

Dend ind stæfnte Johannes Monsøn Langhelle mødte Selv for Rætten, men Siri Hans Daatter blev efter Loven 3de gange lydeligen paaraabt, Hverchen mødte Hun Selv eller nogen paa Hendes Vegne.

Dend ind stæfnte Johannes frem stod for Rætten og tilstod at Hand har begaaet Leyer maal med Siri Hans Daatter, og sagde sig at være Fader til det Drenge barn Siri Hans Daatter haver fød,

I følge

1736: 334b

Stæfne maalet og Johannes Monsøns Egen frivillig bekiendelse paastod Kongl/ig Maj/este/ts Foget S/igneu/r Andreas Jesen Dom over Johannes Monsøn Langhelle efter Loven Hvor paa følgende Dom blev afsagt for Rætten.

Dom.

Efter som dend indstæfnte Johannes Monsøn Langhelle her for Rætten fri villig haver til staaet, at Hand haver begaaet Leyer maal i sit Egteskab med Siri Hans Daatter, saa bør Hand efter Lovens Siette bogs 13 Capitel 25 Art/icul at straffes paa sin yderste Formue alt inden 15 Dager efter Denne Lovlig forkyndelse under Nam og execution Ved Rættens Videre befordring efter Loven.

Dernest begierede Fogeden foreleggelse for dend ind stæfnte Siri Hans Daatter at møde til neste Ting, som Rætten bevilgede.

Dend 23 Martij blev Rætten igien sadt med sam/m/e Lau-Rætts Mænd,

Og efter som ingen hafde noget at føre frem for Rætten blev saa vel forgangen Aars, som denne Termins Restantzer oplæste, ingen giorde nogen indsigelse der imod, des Aarsag forseylede og Rætten der paa op hævet.

Dend 10 April A/nn/o 1736

Blev holdet Rætt paa gaarden Tellevigen udi Sagen af S/igneu/r Hans Raunsberg ind stæfnt imod Mad/a/me Karen Friman S/a/l/ig/ General Told Forvalter Johan Garmans Efter leverske, til Vidners Førelse, nerværende De af Kongl/ig Maj/este/ts Foget S/igneu/r Andreas Jesen op næfnte Lau-Ræts Mænd. 1. Niels Andersøn Yttre Arne, 2. Niels Olsøn Espeli, 3. Johannes Johannissøn Rødland, 4. Mons Andersøn Hitland, 5. Jan Olesøn Vesterlie, 6. Ole Marcusøn Seim, 7. Niels Rasmusøn Espelie, og 8de Halsteen Olsøn Rødland tillige med Bøyde Lænds Manden for Arne Schibred Peder Larsøn Arne-Tvedt,

Hvor da efter at Rætten var Lyst i Dend Almægtiges Guds og Voris Aller naadigste Konges navn,

Mons/ieu/r Johan Simon Cramer producerede {der efter} paa Citantens Mons/ieu/r Hans Raunsbergs Vegne Citantens Reqvisition til Høy ædle og Velbaarne Her/r Admiral og Stifts Befalings Mand over

1736: 335

Bergenhus Stift Her/r Ulrich Kaas af Dato 5te Martij nest afvigte tillige med Høy bem/el/te Herris paategnede Resolution af 9de Ejus dem til Rættens Holdelse, som for Rætten Lydeligen blev op læst og er af følgende Medfør, Der nest frem lagde bem/el/te Cramer Citantens udfærdige Hovet Stæfning af 16 Decembris afvigte Aar, med Paa tegning at være for De indbem/el/te Lovlig forkyndt, Hvilchen Hand begierede afhiemled, Sam/m/e Stæfning blev og for Rætten lydeligen op læst, og er saa ledis meldende:

Der nest fremstode Lænds Manden Peder Larsøn Arne Tvedt, Jens Monsøn {Monsøn} Mieldem, og Johannes Nielsøn Mieldem, Som ved Eed med oprachte Fingre efter Loven af hiemlede at De for sidst afvigte Juule Helligt Lovlig haver indkaldet og varselet til denne Ræt Mad/a/me Karen Friman S/a/l/ig/ General Told forvalter Garmans Efter leverske, Commerce Raad Lyder Schultz, Velærværdige Her/r Jens Mariager, tillige med De i stæfningen nafn givne Vidner, lige som Deris paa stæfningen skrevne paategning udviiser;

Videre blev af S/igneu/r Johan Simon Cramer frem lagd Citantens i denne Sag udfærdigede Continuations Stæfning af 16 Martij hujus Anni, som og blev for Rætten lydeligen op læst, Hvilchen indeholder efter følgende,

Sam/m/e Continuations Stæfning blev Ved Eed med oprachte Fingre efter Loven afhiemled af Lænds Manden Peder Larsøn Arne-Tvedt, Jens Monsøn Mieldem og Johannes Nielsøn Mieldem, at De hafde forkyndt bem/el/te Stæfning, saaledis for Mad/a/me Garmans, Commerce Raad Lyder Schultz og Velærværdige Her/r Jens Mariager, som Deris paa stæfningen skrefne forkyndelse udviiser dend 16 Martij sidst afvigte, Men for Ole Mølkraagen d/en 17de Ejus dem, og for Ole Schaar d/en 19de Martij nest efter;

Procurator Claus Blechenberg indfandt sig for Rætten for Mad/a/me Karen Friman S/a/l/ig/ General

1736: 335b

Told forvalter Garmans og de andre S/a/l/ig/ Garmans i denne Sag indstæfnte Arvinger Deris vegne, og forestillede at som Hand fornem/m/er, det Citanten Mons/ieu/r Hans Raunsberg ved Stefne maal af 10de Decembr/is A/nn/o 1734 skal have paa stæfnt sin formentlige Odels Ræt til gaarden Tellevigen og sam/m/e sin der ved intenderte Rættergang for dend Tiid taget i Betænchning samt under Een forandret Procedure indkaldet det udi Hans Sviger moders Sterfboe sluttede Skifte brev til Consistorial Rætten under Formodning, at faae bem/el/te Skifte Brev der forandret for saa Vidt S/a/l/ig/ Told forvalter Garman skal have nødt udlæg udi Gaarden Tellevigen, Hvilchen Sag Citanten udi Stæfnemaalet tilstaaer baade dend Niende Novembr/is afvigte Aar ved Endelig Dom at være paakiendt til Skifte Brevets Stadfæstelse, saa og bem/el/te Dom til denne Tiid Hverchen at være svæchet eller til Appellation indstæfnt Da paa det at under denne nu igien tagne forige begyndte og Een gang fra faldne Procedure iche noget skal under løbe stridende imod dend i Consistorial Rætten af sagde u-paa-anchede Dom, saa vil Comparenten paastaae at Citanten vorder til holdt forinden noget videre i Sagen foretagis til Rættens oplysning at frem legge saa Vel bem/el/te Dom, som det der ved paa kiendte Skifte Brev, Hvor efter Comparenten nermere skal tage til Gienmæhle til de indstæfnte Vidner at anhøre.

Johan Simon Cramer paa Citantens Raunsbergs Vegne replicerede, at Hand hafde ventet Procurator Blechenberg hafde taget information af de indkomne Stæfninger om Hvad Sag det er, som er paastæfnt og skal Handles om, men Comparenten kunde begribe af tilførte Protocollation det Hand, nemlig Proc/urator Blechenberg enten iche haver læst og forstaaet Stæfningen Rætt eller ogsaa for at Viise sin

1736: 336

Klygtighed, men uden raison og til Actens fylde haver Dictert foranførte Proposition, Thi her tracteris iche Hverchen om Skifte Brevets behandling eller dend der om af fattede Consistorial Dom, men her er stæfnt Vidner, Hvor med Citanten i Rette Tiid og paa Rætte Stæd om fornødent giøris, vil beviise at Hans afg/aaen Sviger Forældre Haver været odels Eyere til denne Gaard Tellevigen, lige saa, at De paa bem/el/te Gaard haver vundet Odels Hævd, og Hvor om, og iche om andet denne Rætter gang u-forgribelig maa Handle og tractere, thi paa staaer Comparenten at De Vidner, som kunde være nerværende maatte admitteris til forchlaring og der nest Deris Vidne i følge Lovens 1 Bogs 13 Cap/itul 9de Art/icul med Eed bekræfte.

Mons/ieu/r Blechenberg replicerede at Hand ganske Lettelig af Citantens Stæfne maaler Har kundet begribe, at Citanten og samtlige Hans Medarbeydere finder heel besverligt, at faae Een lige banet Vey til Citantens prætenderende Rettighed til gaarden Tellevig, og at Hand der for begynder at an legge To, men paa det at disse Tvende Veye iche skal kom/m/e i Confusion til Irringer imellem de Rætter for Hvilche saa danne Hans Veye skal paa skiønnis, saa er Hans forige procedure iust til dend Ende indrettet, Hvilchen Hand og formoder i alle Maader skal findes billig, og indstiller det under Rættens Skiøn.

Citanten Reserverede sin Lovlig Tiltale imod Procurator Blechenberg for Hans unødvendige Vidtløftighed og brugende udflugt, for det Øvrige paastod Citanten, som for hen, Vidner afhørte, der paa gav Rætten følgende

Afsigt

Rætten kand iche biefalde Procurator Blechenbergs Paa stand, Men tillader de Lovligen indstæfnte Vidner at udsige og giøre Deris forchlaring i følge stæfningens indhold.

1736: 336b

Der paa blev Vidnerne, saa mange, som her vare paa stæden nerværende frem kaldede, og Eeden for Dem af Lovbogen Lydeligen oplæst, der nest Separerte og udviste af Dom/m/eren, undtagen det første Vidne

1. Johannes Olsøn boende paa gaarden Børtvedt, som frem stod for Rætten, blev formanet at udsige saa ledis nu for Rætten sin Sandhed, som Hand siden med Een goed og Reen Samvittighed agter sit udsigende at bekræfte Ved Eed med oprachte Fingre efter Loven; Der paa udsagde bem/el/te Johannes Olsøn Børtvedt at Hand nu først kom/m/ende Høst er Fem og Sytti Aar, er fød paa Een gaar(d) strax ved Ham/m/ers Præste gaard som kaldes Sandahl, har boed paa dend *gaaer (gaard) Hand nu besidder navnlig Børtvedt Fem og Fyrti Aar, har og tient Citantens Hans Raunsbergs Hustroes Fader navnlig Her/r Christen Urdahl udi Fem Aar; af Dom/m/eren blev dette Vidne tilspurgt om Hand Vidste denne om tvistede gaard Tellevigen har til forn hørt Kongen til, der til, dette Vidne svarede ney Hand det iche Vidste. Der nest ud sagde Vidnet at Ham var vel Vitterligt, at afg/aaen Capitain Schot boede her paa gaarden Tellevigen, Veed iche heller rettere end bem/el/te Capitain Schot var Eyere til denne gaard Tellevig, iche heller hørte Vidnet nogen sige andet, end bem/el/te Schot var Eyere til denne gaard Tellevig, Vidnet er og vidende, at da Capitain Schots Frue Døde, fløttede bem/el/te Capitain Schot her fra gaarden, Og Hand blev efter folchis sigende Capitain Vagtmester i Bergen; og efter at Capitain Schot var her fra Tellevigen fløttet, Var Vidnet med at fløtte de Huuse her fra gaarden Tellevig til ØeJorden for S/a/l/ig/ Her/r Christen Urdahl, som ellers Kaldes Lille

1736: 337

Ham/m/er, Hvor S/a/l/ig/ Her/r Christen Urdahl til sin døds dag boede, og Hans nemlig Her/r Christen Urdahls, Hustroe ligeledis boede der til Hun ved døden afgich, Vidnet svarede paa Mons/ieu/r Cramers spørgsmaal, at Hand altid har hørt at gaarden Tellevig var Her/r Christen Urdahl Eyere til efter at Capitain Schot dend hafde qvittert; Vidnet har og Seet, at {naar} \Eengan(g)/ Hand, Deponenten, haver betalt Landskyld til Her/r Christen Urdahl, var og Tellevigs Mænderne sam/m/e Tiid og hos S/a/l/ig/ Her/r Christen Urdahl for at betale Landskyld, men det var dog ichun Eengang Vidnet det saae, og ibland sam/m/e Mænd, der dend gang fra Tellevigen betalte S/a/l/ig/ Her/r Christen Urdal Landskyld, Var Een af navn Thore.

Procurator Blechenberg for Mad/a/me Garmans forestillede: at i henseende Hand noch fornem/m/er, det Citanten iche med adkomster kand, men ved Vidners forchlaringer vil beviise, det Hans Sviger Fader S/a/l/ig/ Her/r Christen Urdahl efter Een Mand navnlig Capitain Schot skulle være bleven Eyer for gaarden Tellevigen, og saa ledis Citantens absigt (Tysk. absicht = hensikt, mening) <er> iche at beviise det Her/r Christen Urdahl som Een bevislig retmessig Eyer til gaarden Tellevig, der paa skulde have vundet Odel efter Loven, men for nem/m/elig, at Hand har været Eyer,

Saa til spurgte Blechenberg Vidnet 1mo Om hand, Vidnet, nogen sinde Har læst noget Publicert Schiøde enten fra Capitain Schot eller andre til S/a/l/ig/ Her/r Christen Urdahl: for det andet, eller pro 2do, Om Vidnet har hørt noget Kiøb slutte Ved Hvilchet Her/r Christen Urdahl i Vidnets over værelse og paa hør har til kiøbt sig gaarden Tellevigen af Capitain Schot eller andre. 3tio Om Vidnet Veed, at Dend Landskyld som i Vidnets paasiufn skal være betalt til S/a/l/ig/ Her/r Christen Urdahl er betalt

1736: 337b

Til Ham, nemlig Her/r Christen Urdahl, som Een Fuldmægtig, Commissionaire, Pandthaver eller Virchelig Eyer.

Til det 1ste Spørgsmaal svarede Vidnet, som til Ham af Mons/ieu/r Blechenberg blev formert paa Mad/am/e Garmans vegne; at Hand, Vidnet iche Kand læse Skrift, haver iche heller hørt noget Skiøde læse som Capitain Schot kunde have udgivet paa gaarden Tellevig til S/a/l/ig/ Her/r Christen Urdahl. Til det andet Spørgsmaal svarede Vidnet at Hand iche var vidende noget Kiøb var sluttet imellem Capitain Schot og Her/r Christen Urdahl om gaarden Tellevig. Til det 3die Spørgsmaal Svarede Vidnet, at Hand iche Veed Enten dend Landskyld Vidnet forhen haver forchlaret af Tellevigs Opsidere i Hans, Vidnes, nerværelse haver til S/a/l/ig/ Her/r Christen Urdahl betalt, er betalt til H/er/r Christen *Urdhal, som Fuldmægtig for Een anden, Commissionaire Pandthaver eller Eyere, men refererte sig til sin for hen giorde forchlaring.

Mons/ieu/r Cramer paa Procurator Blechenbergs giorde proposition svarede at der som enten Skifte-Forvalteren i afg/aaen Mad/a/me S/a/l/ig/ Her/r Christen Urdahls Sterfboe hafde til Arvingerne præcaveret denne Gaards Adkomster eller og Mad/a/me Garmans, som dennem formodentlig med Gaarden Tellevig maa have faaen sig tilleverdt, der med Vilde frem kom/m/e til Sagens og Sandheds oplysning, saa hafde denne Rætter gang været u-fornøden, alt saa faaer vel Citanten see sin Sag bestyrchet paa dend bested og lovlig Maade som nu kand være giørlig for Hand, helst efterdi og udi Aaret 1699 da gaarden Tellevig er af Capitain Schot ved Schiøde bebrevet til oft bem/el/te S/a/l/ig/ Her/r Christen Urdahl, dend da værende Sorenskriver ved navn Aboe er kom/m/en fra Embedet og hans førte Protocoller

1736: 338

i Confusion, der for agtede Cramer u-nødig videre her om at besvare Procu/rator Blecenbergs tilførte.

(2.) Det 2det Vidne Erich Fusesøn boende paa gaarden Indre Horvigen blev indkaldet og erindret saaledis først at udsige Hvad Hand om denne Sag kand være vidende, som Hand siden ved Eed agter med ubeskaaren og reen Samvittighed at bekræfte med oprachte Fingre efter Loven. Der paa Hand udsagde først, at Hand til førstkom/m/ende Juul bliver 55 Aar; Veed iche at denne om tvistede gaard Tellevigen haver til hørt Kongen eller Cronen, men for Fire og Tredive Aar [siden?] kom Vidnet at boe paa gaarden indre Horvig, som hand, Vidnet endnu beboer, Sam/m/e Jorde part Bøxlede Vidnet af S/a/l/ig/ Her/r Christen Urdahl; Vidnet Veed iche andet end S/a/l/ig/ Her/r Christen Urdahl baade Eyede gaarden indre Haarvigen og denne gaard Tellevig, som Rætten i Dag bliver holdet paa, efter som baade Vidnet og De dend Tiid paa gaarden Værende Tellevigs opsidere \paa/ Een gang efter dend store ilde brande hafde været i Bergen betalte Landskyld til S/a/l/ig/ Her/r Christen Urdahl af Gaarden Indre Horvig og Gaarden Tellevig, Vidnet haver og hørt sige at Her/r Christen Urdahl eyede gaarden Tellevig og skulle have kiøbt den af Capitain Schot, haver iche heller hørt at nogen anden dend om vudne Tiid skulle have været Eyere til denne gaard Tellevigen end S/a/l/ig/ Her/r Christen Urdahl.

Paa Procurators Blechenbergs 3de til det første Vidne giorde Spørgsmaaler svarede dette Vidne: Til det første spørgsmaal svarede Vidnet ney. Ligeledis svarede Hand til \det/ andet ney iche videre end Hand hørt andre sige det, Til det 3die Spørgsmaal svarede Vidnet, at Hand

1736: 338b

Iiche heller ved rettere Eend S/a/l/ig/ Her/r Christen Urdahl Selv var Eyere til gaarden Tellevig efter som hand tog imod Landskylden af bem/el/te gaard Tellevig og folch sagde og Hand Her/r Christen Urdahl var bem/el/te gaards Eyere, har iche heller hørt nogen sige andet end Her/r Christen Urdahl og ingen anden Eyede Tellevig, Vidnet Veed og at Alle

Opsiddere paa Tellevigen Kaldede Her/r Christen Eyer til bem/el/te gaard, og før Vidnet kom til at boe paa indre Horvigen Vare Huusene allerede fløttet her fra Tellevigen til Lille Ham/m/er hvor Her/r Christen \be/boede Dem.

(3.) Det 3die Vidne Svanche Nielsøn boende paa Gaarden Vallestrand blev indkaldet og formanet af Rætten iche at sige andet end Hvad Hand med Een god Samvittighed ved Eed med oprachte Fingre efter Loven agter at bekræfte Hvor paa Hand udsagde at hand blev nu 63 Aar til Juul sidst afvigte, Veed iche heller om denne gaard Tellevigen haver ligget under Kongen eller Cronen tilforn, eller Kongen haver været Dens Eyere: at hand Vidnet for 36 Aar siden Kom af Her/r Christen Urdahls Tienniste og Aaret tilforn hafde Her/r Christen Urdahl Kiøbt gaarden Tellevig, af Capitain Schot, Vidnet var iche selv nerværende og hos da Capitain Schot og Her/r Christen sluttede Kiøbet, Men S/a/l/ig/ Her/r Christen Urdahl haver selv sagt Vidnet det, medens Vidnet Var hos Her/r Christen Urdahl og Aaret før Vidnet Kom af sin Tienniste leverte Her/r Christen Urdahl Vidnet Et Schiøde Hand, Vidnet skulde fahre til Tinget med for at Lade Publicere af Sorenskriveren, men enten det Var Et Schiøde paa Gaarden indre Horvigen eller denne gaard Tellevigen kand Vidnet iche for vist sige, Men

1736: 339

Dette siger Vidnet sig at kand erindre, at S/a/l/ig/ Her/r Christen Urdahl, dend tiid Hand leverede Vidnet Schiøde, sagde at det var Capitains Schots Schiøde, sam/m/e Tiider hafde Vidnet og hørt at S/a/l/ig/ Her/r Christen Urdahl af Capitain Schot hafde kiøbt baade indre Horvigen og denne Gaard Tellevigen, Paa Spørgsmaal af Mons/ieur/ Blecenberg svarede Vidnet, at det Var Vaar Tinget da Vidnet leverte Sorenskriveren om vudne Schiøde til Ting lysning.

(4.) Det 4de Vidne Mons Andersøn boende paa gaarden Miotvedt blev indraabt, og advaret iche andet at udsige end Hvad Hand med Een god og frelst Samvittighed Ved Eed med oprachte Fingre agter at beEdige. Der paa Hand udsagde at Hand er 46 Aar gam/m/el, Veed iche at gaarden Tellevigen haver været Kongens godz, Men Vel at Hands, Vidnes, Fader navnlig Anders haver boet her paa gaarden Tellevigen, og fra Vidnet var Tii Aar gam/m/el Veed Hand at Hans Fader haver betalt Landskyld af denne gaard Tellevigen til S/a/l/ig/ Her/r Christen Urdahl Aarlig, saa vel som de andre 3de Opsiddere, der dend Tiid beboede gaarden Tellevigen tillige med Vidnes Fader, Vidnet veed og at Een Mand Ved navn Rasmus Hauchaas Var dend første, som Bøxlet Een Jorde part af Denne gaard Tellevigen, af S/a/l/ig/ Her/r Christen Urdahl efter Hand S/a/l/ig/ Urdahl bem/el/te Tellevig hafde faaet af Capitain Schot, efter Rasmus Hauchaas hafde bøxlet sin part at Tellevigen, Veed Vidnet og at Ole Magnesøn, som nu er i Hospitalet og Vidnets Svoger lige ledis bøxlede Een Jorde part af S/a/l/ig/ Her/r Christen Urdahl, dend 3die Vidnet Veed der bøxlet af S/a/l/ig/ Her/r Christen Urdahl var Johannes

1736: 339b

Mosevold, dend 4de Mand Jens Olsøn Hand bøxlet af S/a/l/ig/ Urdahls Enche, ligeledis Een Jorde part af gaarden Tellevigen, Vidnet hørte iche nogen anden, som blev Kaldet Eyere til denne Gaard Tellevig end S/a/l/ig/ Her/r Christen Urdahl, men alle Opsidderne paa denne gaard Tellevig holdte Ham for Eyere til bem/el/te gaard, og da Skiftet blev holdet efter Vidnes Moder Var S/a/l/ig/ Her/r Christen Urdahl selv paa Skiftet, som Eyere, Hvilchet var brugelig i de Tiider, som er 33 Aar siden, To Aar der efter {døde} da Vidnes Fader døde, sendte S/a/l/ig/ Urdahl Een anden paa Skiftet for sig Ved navn Peder Lem, efter som S/a/l/ig/ Urdahl selv ej dend Tiid hafde leylighed; Kramer til spurgte Vidnet, om iche Jordrotten i om

vundne Dage {giorde} Selv forvaltede Skifterne og iche Sorenskriveren: Vidnet svarede at paa Skiftet efter Hans Moder var S/a/l/ig/ Her/r Christen Urdahl Selv med Lænds manden og 2de Mænd til at fuldføre det, men efter Vidnets Fader var Peder Lem paa S/a/l/ig/ Christen Urdahls Vegne for at forvalte Skiftet tillige med Lændsmanden og 2de Mænd, Men om det var Skich i De Dage at Jordrotten selv forvaltede Skifterne og iche Sorenskriverne, skulle forvalte{ren} Skifterne Veed Vidnet iche, Men det Veed Vidnet at S/a/l/ig/ Her/r Christen Urdahl gav Vidnet Laadseddel paa dend Arv Vidnet tilfaldt efter sin Moder. Mons/ieu/r Blechenberg tilspurgte Vidnet om hand kand under sin Eed forchlare, det Hand vist er vidende at Her/r Christen Urdahl har ud givet Bøxel Seedlerne og oppebaaren Jordrottelig Rettigheder og Herligheder enten paa Egne Vegne eller som Fuldmægtig for Een anden eller til Liqvidation paa gield for Rette Eyere? Vidnet svarede, at

1736: 340

Hand iche veed nogen anden er bleven holdt for Eyere i omvudne Tiid end Her/r Christen Urdahl efter at Hand hafde kiøbt gaarden Tellevigen af Capitain Schot. For det andet om Vidnet Veed noget andet, Hvor af Hand kand forchlare at Her/r Christen Urdahl har faaet gaarden Tellevigen fra Capitain Schot end, at hand har hørt det sige, Hand har hørt Her/r Christen har udstæd Bøxel Seddeler til Opsidderne og af Dem oppebaaret Landskyld? Der paa svarede Vidnet: at Da Capitain Schot var fløttet her fra, lod S/a/l/ig/ Her/r Christen Urdahl {give} Opsidderne paa Tellevigen Vide, at Hand, neml/ig Her/r Christen Urdahl var bleven Deris Eyere, og De her efter skulle betale Deris Landskyld til Ham, Hvilchen Vidnes Deposition, sagde hand at have hørt baade af sin Fader og andre paa Tellevigen boende Opsidder(e), Vidnet Veed og at efter S/a/l/ig/ Christen Urdahl hafde Ladet Vidnes Fader og de andre Opsidere Vide at Hand var bleven Eyere af denne gaard Tellevigen, haver S/a/l/ig/ Urdahl baade udstæd Bøxel Seddel til Vedkom/m/ende, som skulle og ville Bøxle, samt oppebaarne af Læylændingerne Aarlig Landskyld, Saa Længe Hand S/a/l/ig/ Urdahl Levede det Sam/m/e har og S/a/l/ig/ Urdahls Enche giort i medens Hun var i Live.

5. Det 5te Vidne Ole Monsøn boende paa gaarden Melcher-Aaen blev indkaldet og advaret iche at sige andet end Hvad Hand Ved sin Sahligheds \Eed/ med oprachte fingre efter Loven her efter kunde bekræfte: Der paa sagde Hand sig at være Tre og Sytti Aar gam/m/el, Veed iche at denne gaard har været Kongens eller Cronens gods, men Vel hørt sige at denne gaard haver S/a/l/ig/ Her/r Christen Urdahl

1736: 340b

Kiøbt af Capitain Schot for Sex og Tretti Aar siden til visse, og noget der efter ungefæhr Et Aar tog Her/r Christen Urdahl de Huuse bort, som stod Her paa Tellevigen og fløttede Dem til Lille Ham/m/er, Hvor udi baade Her/r Christen Urdahl saa længe Hand levede, og Hans Hustroe siden efter Her/r Christens Død boede, Vidnet Veed og at de Opsiddere Her boede paa Tellevigen haver betalt Lanskyld til S/a/l/ig/ Christen Urdahl, Vidnet haver iche heller hørt andet end Capitain Schot var første Eyere til denne Gaard Tellevigen og efter Ham S/a/l/ig Her/r Christen Urdahl. Paa de 3de til det første Vidne af Mons/ieu/r Blechenberg giorde Qvæstioner: svarede det Vidne, saaledis: Til den første Qvæstion svarede dette Vidne ney, Til den anden Qvæstion: Vidnet svarede Hand iche haver været nerværende Da S/a/l/ig/ Capitain Schot og Her/r Christen Urdahl sluttede Kiøb om denne gaard Tellevigen. Til det Tredie svarede Vidnet at hand hørte iche andet End S/a/l/ig/ Urdahl tog Landskylden, som Een Eyere.

Efter at Disse Fem Vidner for Rætten var afhørte og ingen af Parternes Fuldmægtiger hafde flere Qvæstioner at Formere til Dem, bleve De alle Fem nemlig Johannes Olsøn boende paa

gaarden Børtvedt udi Hossanger Skibred, Erich Fusesøn boende paa gaarden Indre Horvigen her udi Arne Schibred, Svanche Nielsøn boende paa Gaarden Vallestrand i Mielde Schibred, Mons Andersøn boende paa gaarden Miotvedt udi Herløe Schibred, og Ole Monsøn boende paa gaarden Melcher-Aaen her i Arne Schibred, frem kalde og for dem alle lydeligen oplæst Hvad de for Hen her for Rætten hafde udsagt i denne Sag og forchlaring

1736: 341

Sam/m/e Deris udsigende uden Ringeste forandring til stode \De/ i alle Maader Rigtig at være, der paa De udsagde at det de haver forchlaret om Gaarden Tellevigen er denne Gaard Tellevigen, som Rætten i Dag er bleven holdet paa, Der efter aflagde Samtlig Fem Vidner Deris Eed med oprachte Fingre efter Loven Hver for sig at de iche hafde sagd og Vidnet andet End Hvad de haver hørt, seet, og Veed.

Der paa af Citantens Fuldmægtig S/igneu/r Cramer blev frem lagd Een \som Cramer sagde/ af S/a/l/ig/ Her/r Christen Urdahl og Hans S/a/l/ig/ Kiæriste holdte Journal over Deris Jorde godsers indkom/m/er begyndt udi Aaret 1698 - og sluttet i Begyndelsen af Aaret 1723, Hvor af Hand begierede i Tings Vidnet indført og ind draget alt Hvad som denne gaard Tellevigen vedkom/m/e Kand, som er Hvad Landskyld og af Hvem med hvis Videre der tilhørende til Eyere Aarlig er vorden betalt, Hand begierede og at det maatte blive merchet og indført, at bem/el/te Journals 3de første Blader begyndes med disse ord. Indtægt af Mit Jorde godz, skrevet \som Cramer siger/ af Her/r Christen Urdahl med Egen haand, som Comparenten med Vidner Vil opliuse, til Hvilchen Ende Hand i Rætten præsenterede det Eene Vidne navnlig Daniel Raunsberg, Hvor paa Rætten imod tog bem/el/te saa Kaldede Journal,

Der nest frem stod Efter stæfnemaalet, Mons/ieu/r Daniel Raunsberg Borger udi Bergen og der sam/m/e stæds boende, og Ved aflagde Eed med oprachte Fingre efter Loven udsagde at Hvad der er skreven udi dend af S/igneu/r Johan Simon Cramer paa Citantens Mons/ieu/r Hans Raunsbergs Vegne frem lagde {og} Journal, {er} fra dens begyndelse

1736: 341b

nemlig Aar 1698, {dend da er begyndt,} og til dend 31 Augusti Aar 1708 inchlusive haver S/a/l/ig/ Her/r Christen Urdahl med Egen Haand i bem/el/te Journal Skrevet, og alt det er Virchelig af S/a/l/ig/ Christen Urdahl Selv skrevet og iche af nogen anden Skrevet, og Hvad siden er Skrevet i bem/el/te Journal Veed Vidnet iche rettere end det Jo er skrevet af Hans S/a/l/ig/ Her/r Christen Urdahls Enche Anne Garman.

Mons/ieu/r Blechenberg tilspurgte S/igneu/r Raunsberg Om hand er Vidende at S/a/l/ig/ Her/r Christen Urdahl har oppebaaret alle De i dend frem lagde Journal Antegnede oppebørsler fra 1698 til 31 Augusti 1708 for sin Egen eller for andris Reigning? Mons/ieu/r Daniel Raunsberg svarede: at Hand intet andet er Vidende, end at sam/m/e Oppbørsel er for Hans, Her/r Christen Urdahls Egen Reigning og Eyendom og at Hand intet er Vidende eller har hørt {at være} nogen anden har Været Eyere til de udi Journalen om-meldte Gaarde Pladser, end som S/a/l/ig/ Her/r Christen Urdahl;

Mons/ieu/r Blechenberg paa stod at Deponenten skal explicere sig til dend fremsatte Qvæstion om Hand Directe kand bekræfte under sin af lagde Eed, det Her/r Christen Urdahl fra 1698 til 1708 d/en 31 Augusti selv har været Eyere for alle de Jorder, Hvor af Oppebørslerne i dend frem lagde Journal findes antegnet? eller om Hand, Vidnet, Directe kand benegte at aldeelis intet der af for andres Reigning af Her/r Christen Urdahl har været oppe baaret? Vidnet tilbød sig at svare, men Cramer vilde først giøre sin indsigelse imod Blechenbergs Spørgsmaal

1736: 342

før Vidnet maatte efter Hans formeening svare paa Qvæstionen, der paa lod Cramer indføre at Hand iche finder rettere af Vidnes Deposition end Hand io reent og tydelig noch haver af lagt sin forchlaring efter stæfne maalet udi Hvilchen Hans forchlaring staar tydelig tilført, at Vidnet iche haver hørt til nogen Ejer mand angaaende det i Journalen Specificerede Jorde godz, anden end afgangne Her/r Christen Urdahl, thi paa stod Hand at Blechenberg til over flød og forvirring og dette Tings Vidnes opfyldelse \ej/ maatte saaledis nyde frem gang til at raade sig selv, Hvor om Hand i alt forbeholdte sin Principal alle Lovlige forbeholdenheder.

Mons/ieu/r Blechenberg formeente at Cramers Indsigelse mod Comparentens tydelige Qvæstion af Rætten skal befindes at hensigte til Sagens rette oplysning at faae skiult og des Aarsag kand iche Vendte dend af Rætten at blive tagen i nogen Consideration, men forMeener at erholde Vidnets positive svar,

Hvor paa Mons/ieu/r Daniel Raunsberg svarede: iche at være ind stæfnt til andet end bevidne om det er den S/a/l/ig/ Mands Her/r Christen Urdahls egen Hændig Haand, som udi den producerede Journal fra A/nn/o 1698 til 1708 in Augusto er anført Hvor til Hand og haver af lagt sit Vidne, Hvor til Hand sig refererer.

Mons/ieu/r Blechenberg udbad sig Rætten(s) assistence aller helst Vidnet har tagen til gien mæle for denne Ræt, at Hand maa tilholdes at svare og af legge sit Vidnes byrd, lige efter Lovens første Bogs 13 Cap/itul 7 Art/icul

1736: 342b

Og indtil saadant skeer, saa declarerer Comparenten, dend frem lagde saa kaldede Journal for nogle Løse u-efterretlige Blade mueligen ud Copierede Hist og her af Jorde bøger for at øve sig i at skrive. Compres, og det aller helst bem/el/te Blade under Vidnets Signete ere sam/m/en hæftede, og med Hans paa teigning uden for Rætten /: og mueligen efter Citantens begier med Hvilchen Hand er beslegtiget om iche og besvogret :/ fri villig Verificeret.

S/igneu/r Cramer var forundret over Procurator Blechenbergs Dristige u-artighed i det Hand beskylder Een saa bekiendt og brav samt reputerlig Mand som S/igneu/r Daniel Raunsberg er, for sit Vidnisbyr(d) for resten Anviiste Comparenten Et Bøxel Brev udfærdiget af Her/r Christen Urdahl under 15 Septembr/is A/nn/o 1704 til Mons Hanevig paa dend halve deel i Klauens Laxe Verper, som Sorterer under den/n/e gaard Tellevigen til Conference med dend indleverte Journal, thi der af skal Rætten befinde at begyndelsen i Journalen som for hen er indført og den anviiste Bøxel Sæddel er skreven med Een Haand, bem/el/te Bøxel Seddel begierede Comparenten sig af Rætten extradert naar den er vorden Conferert,

Mons/ieu/r Blecenberg paastod Rættens Kiendelse og begierede at Daniel Raunsberg maatte directe svare paa det sidste af Ham til Vidnet giorde Spørgsmaal,

Hvor paa Rætten gav følgende

Afsigt.

Efter som S/igneu/r Daniel Raunsberg haver her for Rætten giordt sin forchlaring udi sagen saa vidt dend i

1736: 343

Rætten frem lagde og saa Kaldede Journal til Citantens for(?) Hans Raunsbergs begiering er bleven op fyldt, alt saa er det i *fylge Loven Et Vidnes Pligt, samme at svare til Contra parters Spørgs maal, som Citanters, aller helst siden den i Rætten frem lagde Journal, er \vi/Daumert (vidimert = bekreftet), som Citanten Vil bruge til Et Beviis udi denne sag, for

der efter i sin Tiid at tilvinde sig gaarden \Tellevig,/ Hvor fore Rætten finder for Lovlig at S/igneu/r Daniel Raunsberg positive bør svare paa S/igneu/r Blechenbergs Spørgsmaal.

Til denne Decision svarede Daniel Raunsberg at Hand 2de ganger haver sagt og endnu 3die gang siger at Hand iche veed Rættere end det i \dend/ producerede \Journal/ befundne Jorde godz er S/a/l/ig/ Christen Urdahls Ejendom, haver ej heller anderl/edis (andet?) hørt, at nogen Anden der udi er det ringeste Eyende og andet Hverchen Veed Hand eller kand forchlare.

Cramer tilspurgte Vidnet om Hand iche forstod og meente dend sam/m/e Tiid og Aaringer, som den indkomne Journal indbefatter, Vidnet svarede: min Meening er ey Anderledis:

S/igneu/r Cramer frem lagde til denne Acts følge Een af Citanten under 10 Decembr/is 1734 udfærdiget stæfning, Hvor om ellers i Hovet stæfningen, som i Dag er indkom/m/en noget er bleven meldet, dernest efter som Her/r Jonas Mechelborg iche er ind kom/m/en med sin Eedelig Deposition efter stæfnemaalet, saa i anleedning af L: pag 123 u o (?: a 9)

1736: 343b

Som allernaadigst fore siger, at Odels Vidner skal føris til Aastæden, paa stod Hand foreleggelse for Her/r Mechelborg til Hvad Tiid Rætten determinerer, at bære sit Vidne.

Mons/ieu/r Blechenberg reserverede sin Principalinde omnia Reservanda.

Afsigt.

Efter som Velærværdige Her/r Jonas Mechelborg ey Ved Sagens paaraab i Dag sig indfandt, saa gives Ham her Ved Lau dag at møde her paa stæden først kom/m/ende 15 Maij at Vidne og sige Hvad Han er Viden(de) udi denne Sag efter stæfnemaalet.

Der paa blev Rætten for denne gang op hævet.

Anno 1736 den 25 Aprilis blev efter Mons/ieu/r Jan von der Veldes forlangende og paa Hans Ansvar holdet {.es..se} besigtelse paa gaarden Øvre-Eide her udi Arne Schibred nerværende Lau ræts Mænd, som efter Fogedens S/igneu/r Andreas Jesens ordre til Lænds manden af bem/el/te Lænds Mand Peder Larsøn Arnetvedt var op næfnte, nemlig 1. Halsteen Rødland, 2. Johannes Johannissøn Eichaas, 3. Ole Jørgensøn Selvig, 4. Johannis Johannissøn Rødland, 5. Stephen Gregoriisøn Eichaas og [6] Anders Olsøn Qvame tillige med Bøyde Lænds manden Peder Larsøn Arnetvedt;

Mons/ieu/r Jan von der Velde var selv tilstæde Ved forretningen, da dend blev begyndt, og tog for næfnte {Mænd} Lauræts Mænd udi Øyesiufn først

Vaan Huuset af Tøm/m/er op bygt udi Længden 18ten norske Alen og udi breden 12 Norske Alen, Der udi Var 3de Logementer, Een stor Stue, Et Camer nest Ved, og et andet lidet Camer, som til et Spise Cam/m/er, der ved igien, {forb} under Huuset er Een Muuret Kielder,

forbem/el/te Huus blev Vurderet for	30 Rd
Kielderen blev á parte Vurderet for	50 Rd

Tilsammen	80 rd

Der nest blev efterseet Hvad Reparation paa bem/el/te Huus behøvedis

1736: 344

1. Huusets Tag Manqverer Renner, Vand Boer, Køler og

500 á 600 Panner, Som i det Mindste med Arbeyds Løn Vil Koste 12 rd
2. Til Ganderne og Bord taget Vil gaae 36 Tylter Bord, Hver {med} Tylt med opførsel Vil i det mindste Koste á Tylten 2 mrk 4 sk er 13 rd 3 mrk
Til Arbeyds Løn Og Spicher vild til gaae 8 rd
3. I Huuset er 44 Vinduer, der Duer lidet eller intet, Vinduerne Ram/m/erne og Karmer er ichun af liden Verdie, Det Vil Koste at sette nye Vinduer med Ram/m/er og Karmer i Huuset 44 rd
4. Til Sue-Tages forbedring Vil med gaae Sex Tylter Bord, Hvilche med Arbeyds-Løn og Spicher Vil Koste 6 Rd
5. Gulvet, Loftet og Skorsteenen behøvede Reparation, Hvilchen Disse Mænd sagde ey Vidste at kunde Vurdere eller taxere.
Udi Huuset fandtis ingen Kachel Ovn.
Floren fandtes og i slet Tilstand, stod til nedfald og iche kunde Vurderis for mere end 6 Rd
Høe Løen paa gaarden i dends slette Til stand blev Vurderet for 24 rd
Dend Løæ, som staaer udi udmarchen blev taxeret for 16 Rd
Dend liden Stue, som Opsidderen holder Huus i og beboer blev Vurderet for 4 rd
Paa gaarden fandtis ingen fiske Dam i stand uden Een Mons/ieu/r von der Velde, som Mændene Vidste, hafde forbedret med steen og Torv, Hvilchen Mons/ieu/r von der Velde sagde at have kost Ham at sætte i den stand, som den nu er, med Arbeyds Løn og tilfang 30 Rixdr - til Viisse, Hvilchen Omkostning Mons/ieu/r von der Velde sagde sig let at kunde beviise

1736: 344b

Mændene forchlarede paa Mons/ieu/r von der Veldes Spørgsmaal, at før nogen Bonde Kunde beboe denne gaard, maae de nye huuser blive Op bygte, nemlig Een Bore stue, Een Melche bue Et IldHuus. Gierds gaarden er og i slet Stand og behøver rundt om iche liden Reparation, Ager og Eng findes og i slet Tilstand. Huusets forgaard er og Øde og der om ingen Muur eller Planche Værch, Udi Kielderen Var intet Gulv, der til ey heller Dør behøvedis og udspichning.
Ved Denne Forretning var og nerværende Procurator Johan Simon Cramer, Som Fuldmægtig for Assessor Hansøn, og tilstod at gaarden Var i lige stand nu, som dend var, da hand over lod dend til Auction.

A/nn/o 1736 dend 1 Maij blev udi Sagen af Zacharia(s) Fæster indstæfnt Contra Jørgen Acherberg givet følgende

Kiendelse.

Vel haver Citanten Zacharias Fæster Ved Stefnemaal af Dato Bergen d/en 4 Julij A/nn/o 1735 her for Rætten ladet indvarsle Klocheren for Haugs Præste Gield S/igneu/r Jørgen Acherberg til at betale nogle afepfter (effecter?) af gaarden Hundham/m/er bem/el/te Klocher udi Mange Aar har været beneficert og des Aarsag oppe baaret. Til at beviise Hand Fæster er Eyer til Haugs Præste Gields Kircher; haver Fæster her udi Rætten frem lagd et Schiøde udgivet til Ham af Justitz Raad Krags Frue Ingebore Marie Knagenhielm datert Bergen d/en 15de Martij A/nn/o 1734 paa bem/el/te Haugs Præste giælds Kircher, Men naar nu Dette af Fæster i Rætten lagde Schiøde efter seis, Da finder Rætten her \ sam/m/e / bem/el/te Schiøde af Frue Krags til Fæster udgivet aldeelis at Være stridig indrettet imod

Deris Kongl/ig Maj/este/ts Aller naadigste Forordning{er} af Dato 25de Februarij A/nn/o 1733. Thi aller høyst bem/el/te Forordning byder og befaler {at} naar nogen af De Kircher \i Norge/ bort sælgis, som Deris Maj/este/ts elskelig Her/r Fader Sahlig og Høy lovlig Ihukom/m/else haver udstæd Schiøde paa, Da skal udi Schiødet, saa fremt det ellers nogen Magt skal have, ord fra ord indføris dend 3die Punct eller Condition

1736: 345

af aller høyst bem/el/te Kongl/ig udstæde Schiøder og til dend Ende er Dend 3die Punct af De Kongl/ig Schiøder paa Kircher i Norge udgiven ord Lydende indført i aller høyst bem/el/te Kongl/ig Forordning, paa det alle der om kand Være Vidende, Der nest befaler forbem/el/te Kongl/ig Aller naadigste Forordning at udi slige Schiøder skal oprigteligen nævnes, Hvad der gives for eller betalis for \de/ Kircher; Udi dette Frue Krags til Fæster udgivet Schiøde burde absolute Dend 3die Punct eller Condition af De Kongl/ig Schiøder Været indført /: i Henseende Deris Kongl/ig Maj/este/ts \ S/a/l/ig/ / Her/r Fader Kong Friderich dend Fierde Haver d/en 7de Augusti A/nn/o 1724 udstæd Schiøde til Justitz Raad Krag paa Haugs Præste gields Kircher :/ Hvilchen af Dette Schiøde er ude ladt, Hvor om Citanten med Sandhed iche kand nægte {ieg} Hand io \blev/ erindrede, da Hand forbem/el/te Schiøde paa Kircherne i Haugs Præste giæld til Publication Rætten insinuerede, men Citanten begierede det maatte paategnis i dend Stand det <da> var, Hvilchet Rætten iche Ham kunde negte, siden aller høyst bem/el/te Kongl/ig Forordning det iche forbyder. Der efter har Citanten Fæster Vildet *redresser (Redressere = gjenopprette, sette i fornyet stand) denne imod aller høyst bem/el/te Kongl/ig Aller naadigste Forordning af Dato 25 Februarij A/nn/o 1733 begangne forseelse, og det \er skeed/ paa følgende Maade. Dend 3die Punct Eller Condition af De Kongl/ig Schiøder, som burde Været indført i Schiødet af Frue Krags til Citanten Fæster udgivet, er bleven skreven bag paa Schiødet efterat det var Ting lyst, Sam/m/e 3die Punct eller Condition af De Kongl/ig Schiøder er bleven Datert Bergen d/en 27de Decembris A/nn/o 1734, og paa det denne Forandring skulde have dis støre Anseende er dend VeriFicert at Være Conform med Forordningen af Etatz Raad og Præsident Lym i Bergen; Dernest haver Citanten Fæster atter Ladet forbem/el/te Schiøde

1736: 345b

Til Tinge publicere; Denne Citantens omgang med forbem/el/te Schiøde og Paategning af Etatz Raad Lym Kand Rætten iche Ansee \for/ andet end {for} at Være u-forsvarlig, Thi ingen kand forandre Et Eeniste ord af Een Kongl/ig Forordning end Deris Kongl/ig Maj/este/ts selv, og Lovens 1 Bogs 1 Cap/itul 5 Art/icul befaler: at alle skulle Rætte sig efter Kongens Lov, Befalinger og Forordninger, saa fremt de iche Vil tiltalis af Kongens Fischal. Men i Aller underdanigst føl[ge] af Aller høyst bem/el/te Kongl/ig Aller naadigst udgangne Forordning om *Kirche (Kircherne) i Norge Datert Friderichsberg Slot d/en 25 Febr/uarij A/nn/o 1733 Kiender for Rætt: at det Schiøde Frue Ingeborg Marie Knagenhielm Justitz Raad Krags paa Kircherne i Haugs Præste gield til Zacharias Fæster \har udgivet/ Datert Bergen d/en 15 Martij A/nn/o 1734 og Zacharias Fæster d/en 23 Julij A/nn/o 1735 her udi Rætten haver producert udi denne Sag imod Klocheren Jørgen Acherberg, {og} Hvor med Zacharias Fæster vild beviise sig at være Eyer til Kircherne i Haugs Præste Gield bør iche være af nogen Magt til at søge og Vinde noget efter eller Være Ham et Lovlig Hiem/m/els Brev \og/ Afstaaelsis Brev paa bem/el/te Kircher, efter som aller høyst bem/el/te Kongl/ig Forordning af Dato 25 Febr/uarij A/nn/o 1733 expressis Verbis befaler: at dend 3die Punct eller Condition af De Kongl/ig Schiøder skal ord fra ord indføris udi Alle Schiøder {paa} som udgives Paa nogen Kircher i Norge Deris Maj/este/ts Her/r Fader S/a/l/ig/ Høy lovlig i

hukom/m/else Kong Friderich dend Fierde haver Solgt, Hvilchet Citanten Zacharias Fæster haver forsømt, da Hand dog iche er uvidende om aller høyst bem/el/te Kongl/ig Forordning, des foruden er i bem/el/te Schiøde iche heller nævnt oprigtelige Hvad \nogen Vis Summa/ Zacharias Fæster haver givet for Kircherne til Frue Krags, og det Etats Raad Lym har skrevet bag paa bem/el/te af Frue Krags \udgivne/ Schiøde efter dets publication,

1736: 346

Dend 3die Punct eller Condition af Det Kongl/ig Schiøde og datert Sam/m/e Bergen d/en 27 Decembr/is A/nn/o 1734, samt Verificert dett at være Conform med Forordningen, da det er non Conform med dend Kongl/ig Forordning, aldeelis \at være/ Lovstridigt saa Vel {efter} \imod/ Forordningen af 25 Febr/uarij A/nn/o 1733, som og Forordningen af Dato 23 Januarij A/nn/o 1719 angaaende det Stemplede Papier, {ia meget uanstændigt for Etats Raad og Præsident Lym, Der bør Vide Deris Kongl Aller naadigste Lov paa sine fingre og ey Være frem/m/et for Een Eeniste af De Kongl/ig Forordninger,} {og} \der nest/ bør Citanten Zacharias Fæster iche allene betale til Justitz Cassen, \at betale/ 1 Rd 3 mrk 12 sk, Men end og efter som Hand har foraarsaget dette udsettelses Ting betale Lau Rætts Mændene og Lænds Manden for Deris Reyse til Tinget og dagens sinchelse 1 Rd 4 mrk, tillige med Dom/m/erens Schyts og Ræses bekostning 3 Rd, og skulde Zacharias Fæster foraarsage denne Doms Beskrivning til forkyndelse for Ham, da bør Hand betale Det Stemplet Papier til denne Doms beskrivelse med Videre paagaaende Omkostninger alt inden 15 Dage efter denne Doms Lovlig forkyndelse under adfær efter Loven.
Efter som ieg saaledis iche haver fordulgt, Men opdaget denne ulovlig Omgang med dette Schiøde, og Kongl/ig Maj/este/ts Foget der efter Lovens Bydende pag: 64 Art 19 bør være paa Tinget for at i agt tage Deris Kongl/ig Maj/este/ts Ræt Sag og Interesse, iche haver erindret udi Rætten noget imod for hen Mentionerte Schiøde, der Fem gange for Rætten Lydeligen er oplæst, saa skal ieg paa Mit Embeds Vegne give det paa Vedkom/m/ende stæder til kiende - Paa det Deris Kongl/ig Maj/este/ts \Ræt og/ Interesse lovlig kand blive observert Hvilchet af Mig for længst skulde Været skeed, dersom det iche Mig skulde blive tillagt at falde Fogeden ind i sit Embede.

1736: 346b

Ved Dom/m/ens afsigelse var nerværende Lænds Manden Johannes Ascheland, Halvor Kielland, Lars Søre Reistad, Johannes Rønhofde, Rasmus Rønhofde, Rasmus Nore Reistad, Magne Nore Kleppe, Ole Burcheland og Joen Borge Alle Eedsvorne Lau Rætts Mænd. Citanten Zacharias Fæster hafde bedet Lænds Manden Hand Vilde for Ham afhøre Rættens Kiendelse. Jørgen Acherberg Klocher var selv til stæde for Rætten.
Paa Citantens Vegne leverte Bøyde Lænds manden 4 mrk og 8 skilling til Dom/m/ens Beskrivelse

Michel Olsøn Sognstad indfandt sig for Rætten, begierende Hans 2de uden stæfne maal mødende Vidner Ole Thomæsøn Romsloe og Gutorm Larsøn Hundhamer Ved Eed maatte ud sige hvor nær Reqvirentens afg/aaen Hustroe Inga Ols Daatter og Dend Hand nu agter at begive sig i Egteskab med navnlig Synneve Mons Daatter Hver andre ere beslegtede, Hvilchen Rætten Ham bevilgede,
Og udsagde Da fornæfnte 2de Vidner Ole Thomæsøn og Gutorm Larsøn, Ved Eed med oprachte Fingre efter Loven; at Michel Olsøns første Kone Inga Ols Daatter(s) fader Ole Jacobsøn hafde Een Broder navnlig Gabriel, som hafde Een Daatter af navn Anne, denne Anne hafde igien Een Daatter der hafde til navn Kari, Hun var {sSød} Moder til Syneva

Mons Daatter, som Michel Olsøn Indre Sognstad Ved Guds forsiufn agter at begive sig i Egteskab med,
Reqvirenten begierede beskreven hvis passert er.

I/n N/omine J/esu

Michael Tønder Kongl/ig Maj/este/ts Soren skriver udi Norhorlehn giør Vitterligt, at Torsdagen dend 3die Maij A/nn/o 1736 paa Gaarden Schiellanger blev efter Høy ædle og Velbaarne Her/r Admirals og Stifts befalings Mand Ulrich Kaases Resolution og ordre af Dato Bergen d/en 25 Aprilis sidst afvigte holdet Extra Rætt efter Skipper Hans Hagerups Luytkis Reqvisition af sam/m/e Dags Dato

1736: 347

og bem/el/te Skipper Hans Hagerup Luytkis Missive til Mig af Dato 23 April sidst afvigt, Hvilchen bem/el/te Skippers Forlangende ey før i Dag kunde fuldføris formedelst andre udi Mit Embede forefaldne og Destinerte Forretninger,
Nærværende Ved denne Forretning efter skrevne Eedsvorne Lau-Rætts Mænd af Lænds Manden paa Fogeden Andreas Jesens Vegne opnæfnte, nemlig. 1. Iver Nielsøn Hopland, 2. Michel Johannissøn Mæhland, 3. Anders Hansøn Hopland, 4. Niels Michelsøn Vollou, 5. Rasmus Joensøn Grasdahl, 6. Michel Olsøn Gaustad, 7de Hans Arnesøn Hopland, og 8de Jens Olsøn Hesdahl tillige med Bøyde Lænds Manden Anders Tvedt,
Hvor da efter at Rætten var Lyst i Guds og Kongens Nafn, frem stod bem/el/te Reqvirent Skipper Hans Hagerup Luytkens begierende Hans paa Skibet med hafde Folch og Offizes maatte efter Loven ud sige den heele Reyses passagie fra Trunhiem til Dublin Destinert fra første til sidste indtil denne u-Lychelig Hændelse paakom og fremdelis til at Skibet Printz Friderich er bleven indbragt udi dend haun (havn) Hvor det nu er beliggende kaldet Skorpesund med Videre, som Hand agter til ydermere op lysning at lade af høre;
Der paa blev frem kaldet efter skrevne 1. Styrmand Jacobus Revel, 3. Baads Mand Claus Michelsøn, 3. Tøm/m/er Mand Anthoni Olsøn, 4. Koch Jørgen Knudsøn, 5. Matros Ole Andersøn Marstrand, 6te Joen Eggen, 7. Jacob Solvesøn, 8. Joen Sivertsøn, 9. Anders Christensøn, 10de Søren Danielsøn, 1. Anders Andersøn, 12. Lars Larsøn, 13. Ole Henrichsøn, 14. Ments Staalsøn, 15. Niels Hansøn, 16. Conrad Nielsøn;
Dernest blev Eeden af Loven for Dem samtlig nærværende Lydeligen oplæst og behørig formaning til Dem

1736: 347b

giordt om at Vagte sig for Meen Eed, Hvor paa frem stod
Styrmanden Jacobus Revel og frem lagde Een Skriftlig forchlaring under sin og alle De andris for hen navn givne, paa Skibet Prints Friderich, Deris Hænder, Hvilchen Deris forchlaring Datert Printz Friderich d/en 25 Aprilis A/nn/o 1736 for Dem samtlige blev Lydeligen oplæst og er af følgende Indhold, /: :/ Hvilchen De samtlig for hen nafn givne Ved Eed med oprachte Fingre efter Loven til stod sandt at være uden ringeste forandring eller exception.
Der nest fandt Skipperen sig beføyet til bem/el/te sine Medhafvende Officers og Skibs Folch under sam/m/e Eeds Kraft for sin yder mere befrielse og des tydeligere Oplysning at giøre følgende Spørgsmaal. 1. Om De iche dend Tiid de kom til Hannem i Søen og begierede Hand Vilde søge Land blev af Ham Skipperen, formanet til flittighed og Vindskibelighed, og

tillige Lovet, at blive meddeelt af alt Hvis Hand hafde i Skibet, som kunde tienne til Deris opmundtring og forfriskelse? Der til de samtlig svarede At det var, som spørgsmaalet indeholder rigtig udi alle Maader Ville og formode at Skipperen ey paa Dennem noget hafde at Klage, De io udi alle Ting har været Arbeydsom/m/e efter ald Kraft og formue og haabede af Skipperen reedelig at blive belønned der for. 2. Tilspurte Skipperen Deponenterne. Om De iche efter dend Tiid at Skibet blev bragt op i Haunen, hvor det nu ligger, af Ham er bleven befalet, at aftachle Skibet og paa aller bedste Maade at see Dets Reedskab og Inventarium til sam/m/en bragt og Vel bevaret, saa og med et Vaaget Øye at have indseende med alle Ting, at intet uden Hans Vidende maatte kom/m/e fra Skibet? Der til \de/ samtlig svarede ia.
Der nest

1736: 348

Begierede Skipperen at Lohsen Jacob Olsøn boende paa Hennøe tillige med Erich Michelsøn, tiennende hos Johannes Hansen lige ledis paa Hennøe, som begge Kom om Bord til Skipperen for at Lodse Skibet ind og var i Skibet Printz Friderich da u-lychen paa det Skeede maatte her for Rætten under Corporlig Eed aflegge Deris Sandfærdige Vidnis byrd over Hvis de Kand være Vidende denne ulychelige Hændelse betreffende, alt paa Spørsmaaler, som Skipperen til Dem agtede at proponere,
Der paa blev Eedens forchlaring lydeligen atter op læst. og frem stod da for Rætten
Lodsen Jacob Olsøn boende paa Hennøe blev formaned om at vagte sig for Meen Eed der efter aflagde sin Eed med oprachte Fingre efter Loven og svarede paa De til Ham af Skipperen formerte Spørgsmaal, som følger. Det første Skipperens Spørsmaal Var: 1. Om Hand iche saae Skibet uden for Landet og at det Flagede? Der til Vidnet svarede, Hand saae Skibet, men ej at det Flagede formedelst det var saa langt borte: 2. Om Vidnet iche merchede at Skibet søgte Land og hvor fore Vidnet iche Kom til Skibet strax? Der til Vidnet svarede formedelst det haarde Veyer og den store Søe kunde Hand, Vidnet, iche før kom/m/e til Skibet, end dend Tiid Hand kom: 3. Hvad dend Stæd Kaldis, som Vidnet kom til Skibet paa, og Hvad stæd Indløbet Kaldis, Hvor Skibet kom ind af Søen? Der til Vidnet *svarrede indløbet, Hvor Hand kom til Skibet kaldtes Hennøe Sund og fioren Herløe Fioren; 4. Om iche Vidnet Ved Hans Kom/m/e paa Skibet blev af Skipperen om bedet, Hand vilde Lose Skibet ind udi dend bedste og nermeste haun der Var at faae, og paa et Stæd, Hvor det kunde være beqvem for store Skibe{t}? Der til Vidnet svarede

1736: 348b

Hand lovede at Bringe Skibet udi saa sicher og god haun, Hvor baade Ostindie Farer og De største Spanie Farer, som ud fahrer fra Bergen lige som store og støre end dette Skib hafde ligget, og igiennem et Fahr Vand Hvor dend rette passagie er for alle De Skiber, som gaar ud Nor og {og} igien indkom/m/er fra Nore; 5. Om iche Alle Ting i Skibet blev giort efter Vidnes ordre? Vidnet svarede Ja: 6. Om iche Vidnet stoed Ved Roret tillige med Een af Skibs Folchene og ordinerede Hvor ledis Hand vilde have det, dend Tiid U-lychen arriverte? Der til Vidnet svarede Ja. 7. Om Vidnet kand sige, at der blev sparet nogen *Flud (Fliid?) eller Vindskibelighed til at Conservere Skibet fra denne U-lyche? Der til Vidnet svarede Alle giorde deris beste til Skibets Conservation efter Skipperens Ordre: 8. Om Vidnet Veed mere op lysning at give udi Denne Sag? Der til Hand svarede Ney.
Der nest frem stod fornæfnte Erich Michelsøn, sagde at Hand ichun var Fiorten Aar, der for Rætten iche kunde Acceptere Ham til Eed udi denne Sag,
Og som Skipperen ey hafde for bem/el/te Vidner Videre at til spørge Var Hand her paa af Rætten et Lovlig Tings Vidne begierende, som bevilget blev.

A/nn/o 1736 d/en 15 Maij blev efter afsigt d/en 10 {Martij} \April/ sidstleden Rætten igien sadt paa gaarden Tellevigen nerværende Sex af De for hen navngivne Lau-Rætts Mænd, dog paa de 2de fra værende Lauræts Mænd(s) Vægne eller i Deris stæd, vare efter skrefne, nemlig paa Halsteen Rødlands Vegne var Johannes Nielsøn Mieldem, og paa Jan Olsøn Vesterlies Vegne var Mons Hansøn Boutvedt Bøyde Lænds Manden Peder Arnetvedt Var og Ved Rætten til stæde,

Hvor da efter at Rætten var sadt i Guds og Kongens navn, frem stod Procurator Hans Ottesøn paa Citantens Hans Raunsbergs Vegne, som og selv var nerværende og producerede dend for Sagen udstædde hovet Stæfning med Rættens ergangne Kiendelse {og dets forkyndelses paateigning}. Der nest begierede

1736: 349

Bem/el/te Hans Ottesøn at Velærværdige Her/r Jonas Mechelburg maatte paa raabis, efter at stæfne Vidnerne først haver af hiemlet at have hannem Rættens foreleggelse forkyndt,

Der paa frem kom Lænds manden Peder Larsøn Arnetvedt tillige med Ole Marcusøn Seim og Johannes Nielsøn Meldeim aflagde Deris Eed med oprachte fingre efter Loven at De ligesom deris paa for(e)leggelsen teignede paaskrift udviiser den for Velærverdige Her/r Jonas Mechelburg hafde forkyndt;

Paa Her/r Jonas Mechelburgs Vegne indfandt sig Knud Jonsøn boende paa gaarden Eicheland udi Hossanger Skibred og fremlagde Hans Skriftlig Vidnis byrd Datert Lille Hammer d/en 14 hujus, Som for Rætten lydeligen blev oplæst og er af følgende indhold /: :/

Dernest indgav S/igneu/r Hans Ottesøn dend udstædde Continuations Stæfning under Dato 16 April Sidst afvigte med paategnelse for Vedkom/m/ende at være forkyndt, Sam/m/e Stæfning blev for Rætten lydeligen op læst,

Varsels Mændene Peder Larsøn Arnetvedt, Johannes Nielsøn Mieldem og Gregorius Johansøn Mieldem Ved Eed med op rachte Fingre efter Loven af hiemlede at have forkyndt forbem/el/te Stæfning saaledis for Vedkom/m/ende, som Deris paa Stæfningen skrefne forkyndelse udviiser,

Paa Mad/a/me Garmans Vegne mødte Procurator Blechenberg saa Vel som for De flere Hendis Medarvinger og til stod at denne Continuations Stæfning var Dem forkyndt, Men Hvad sig betreffer Den Varsel, som De efter sam/m/e Stefnings Formeld skal have nødt til at anhøre Ole Sandahls Forchlaring paa Hans Siuge Seng, da vil Comparenten for det første afvarte, Hvor vidt saadant kand vorde her for Rætten af beviist.

S/igneu/r Hans Ottesøn der nest producerede den angaaende Ole Sandahls forchlarings Tagelse passerede Forretning under Dato 13 Martij nest leden med paateigning

1736: 349b

af Peter Johansøn og Ditmer Kochum at være Dend 12 Dito nest tilforn forkyndt for Mad/a/me Garman, Commerce Raad Schult og Her/r Jens Mariager, og Dennem til kiende givet, At det udi Reqvisitionen benæfnte Vidne Ole Sandahlen formedelst Hans paa kom/m/en Svaghed skulle afhøris Hiem/m/e udi Huuset forbem/el/te 13de Martij Klochen 3 á 4 Efter Middag, Sam/m/e forretning, efter at dend for Rætten lydeligen var op læst, blev af De ind stæfnte Joen Tørresøn Vestre Kleppe Børge Olsøn Hanistved og Vemmen Monsøn Sandal Ved Eed med oprachte Fingre efter Loven Stadfæstet og Dens indhold i alle Maader tilstaaet, og før de dend til stod blev Eedens forchlaring for Dem lydeligen oplæst;

Mons/ieu/r Blechenberg for Mad/a/me Garmans reserverer sig i beleilig Tiid imod denne forretning at giøre alle fornødne indsigelser,
Ottesøn for Citanten sagde: At naar Mons/ieu/r Blechenberg med alle Vil benegte at Mad/a/me Garmans og Medarvinger iche er bleven Varslet til dend ommeldte Forretning Da kand det altiid endnu staae Citanten frit for om Hand det skulde agte fornøden \at beviise/:
Blechenberg sagde at Hand vel skal vide, Hvor Vidt Hand skal tractere Proceduren, saa Vel nu til Tings Vidnet, som i sin Tiid i fald Citanten nogen sinde skulde faae i Sinde at tractere Sagen til Doms:
Der nest frem stod Det Vidne Torchel Knudsøn Mosevold, blev formanet om at vagte sig for meen Eed og iche sige andet, end Hvad Hand her efter Ved Eed med oprachte Fingre efter Loven agter at bekræfte; at efter Hand, Vidnet, hafde været med at bort føre De Huuse bort her fra gaarden Tellevigen Hvor udi Capitain Schot tilforn hafde beboet, til Lille Hammer for S/a/l/ig/ Her/r Christen Urdahl, haver Vidnet altid Hørt sige at S/a/l/ig/ Christen Urdahl var Eyer for denne gaard Tellevigen

1736: 350

Og bliver i denne Som/m/er 37 Aar siden Huusene blev fløt her fra Tellevigen til Lille Hammer; Vidnet forchlarede og at da Huusene blev fløttet hørte hand Vidnet Folchene her paa Tellevigen *sagde (sige) at S/a/l/ig/ Her/r Christen Urdahl bliver Deris Eyere ej heller har Vidnet hørt nogen anden siden bem/el/te Tiid at være kaldt Eyere til Tellevigen. Paa Rætten(s) Spørgsmaal svarede Vidnet: at Hand ey er vidende om Kongen tilforn har eyet denne gaard Tellevig: Videre opliusning i denne Sag sagde dette Vidne sig iche at kunde Viide. Der paa Vidnet, Torchel Knudsøn boende paa gaarden Mosevold i Hossanger Skibred sin Eed aflagde med oprachte Fingre efter Loven, Eedens forchlaring blev for hen lydeligen for Vidnet oplæst.
Mons/ieu/r Ottesøn gav dernest tilkiende at det Eene i Hovet Stefne maalet benæfnte Vidne navnlig Ole Magnesøn, som er Een af De Siuge Lem/m/er udi Hospitalet haver Citanten, der i Bergen Ved 2de Mænd af Rætten opnæfnte faaet afhørt, og Hvor om Hand har forsiufnet Sig med á parte Tings Vidne, saa at det der med har sin Rigtighed, og som Dom/m/eren første Rættes Dag her i Rætten er bleven over levert Een af Citantens Sviger Fader S/a/l/ig/ Her/r Christen Urdahl udi Aaret 1704 d/en 15 Sept/embris udstædde Bøxel Sæddel, saa begierede Comparenten at sam/m/e enten udi denne Act maa vorde inddraget eller og med paa tegning til bage levert, Sam/m/e Bøxel Seddel blev af Rætten bevilget at indføris i Acten,
Endelig begierede S/igneu/r Hans Ottesøn paa Citantens Hans Raunsbergs Vegne Tings Vidnet sluttet og beskreven, som Rætten bevilgede.

1736: 350b

I/n N/omine J/esu.

A/nn/o 1736 d/en 20 Junij blev efter Hans Nesses Skriftlige Reqvisition til Mig holdet Aastæds Rætt paa gaarden Nesse imellem Citanten Hans Nesse og Halvor Nesse, nerværende De af Fogeden over Norhorlehn S/igneu/r Andreas Jesen opnævnte Lau-Ræts Mænd: Anders Olsøn *Smærdahlen (Smør-), Mons Nielsøn Store Oxe, Johannes Johannissøn Fosse, Ole Pedersøn Øvre Tvedt, Børge Johannissøn Hilland, og Halvor Olsøn Møchisvold, Hvilche paa Dom/m/erens Spørgsmaal svarede, at Ey nogen af Dem nemlig Lau-Ræts Mændene, vare beslegtede til Halvor eller Hans Nesse,

Der paa, efter at Rætten var sadt i allmægtige Guds og vaaris aller naadigste Konges Navn, Citanten Hans Nesse producerede Een af Ham til i Dag udtagne skriftlige Stæfning imod Halvor Stephensøn Nesse af dato Nesse d/en 19de Maij A/nn/o 1736, som for Rætten udi Halvor Nesses nerværelse lydeligen blev oplæst og er af følgende indhold:

Til at Vidne i denne Sag er lige ledis indstæfnt Britte Hans Datter Nesse, Johannes Knudsøn Spurcheland, Børge Aamundsøn Ryeland, Mons Knudsøn Espeland og Siri Joens Daatter Espeland,

Hvilchet Kald og Varsel Lars Eilufsøn Store Oxe og Magne Møcheltun Ved Eed med op rachte fingre efter Loven af hiemlede at have for alle for hen navngivne Vidner og Contra part d/en 1 Junij sidst afvigte Lovlig forkyndt.

Dend ind stæfnte Halvor Stephensøn tilstod for Rætten lovlig at være stæfnt i denne Sag baade at høre Vidner med videre stæfningen indeholder.

Der nest gav Halvor Stephensøn tilkiende at Hand hafde ladet Contra stæfne Citanten Hans Olsøn Nesse udi denne Sag Ved mundtlig {stefning} Varsel, som bestaaer udi følgende: 1ste At høre Contra Citantens Halvor Stephensens Vidner

1736: 351

Hvor ledis Halvor har Ræt at bruge dend om tvistede {Rettig} Vey over Citantens Bøe, og at Hans Olsøn skal see Hvad Veye Hand bruger paa Halvors Bøe, Om de iche kand siufnis at Hans Olsøn Nesse kunde have saa meget Veye og brug paa Halvor Nesses Bøe, som Halvor haver paa Hans Olsøn Nesses Bøe,

Der om at Vidne ere af Halvor Stephensøn ind stæfnte Niels Nesse, Johannes Spurcheland, Børge Ryeland, Mons Espeland og Hans Hustroe, Niels Volle, Iver Store Oxe og Knud Soltvedt tillige med Anne Anders Daatter og Ingebore Anders Daatter Nesse,

Hvilche Kald og Varsel lige ledis af Lars Store Oxe, Magne Møchelthun og Knud Schare Ved Eed med op rachte Fingre efter Loven blev af hiemled at have for 14 Dages Tiid Lovlig forkyndt baade De ind stæfnte Vidner og Citanten Hans Olsøn Nesse;

Halvor Stephensøn Nesse til stod for Rætten at dend Vey Hand er indstæfnt for af Citanten Hans Olsøn Nesse, som Hand, Halvor, Gaaer paa igiennem Hans Olsøns Bøe, Liger strax Ved Phaneraaget Noren paa bem/el/te Phaneraag;

Der paa blev Eedens forchlaring for Vidnerne Lydeligen op læst og formaning til dem giordt om at Vagte sig for Meen Eed, naar de skulde af legge deris Eed efter Loven, dernest af Dom/m/eren udviiste undtagen det første Vidne

1. Britthe Hans Daatter Hun blev for Rætten frem stillet og formanet saaledis her for Rætten sin Sandhed nu at ud sige, som Hun siden, naar Hun paa Aastæden har været Veed Eed agter at forchlare, der efter ud sagde Vidnet; At Hun nu er imod Sexti Aar haver boet Her paa Citantens brug i 40 Aar og er Citantens Værmoder, og paa dend Vey, som Hans Olsøn haver stæfnt, der ligger Noren strax ved Phaneraaget

1736: 351b

gaaer ingen anden end Halvor og Hans Folch, og i dend tiid Vidnet bebode denne Jorde Part, som Citanten beboer fortrød baade Vidnet og Hendis Mand altid paa at Halvor gich der, og bort traade græsset formedelst det støche Eng til hører dend Lod som Hans af denne gaard Nesse beboer;

2. Det andet Vidne Johannes Spurcheland blev ind raabt, advaret iche andet at sige, end Hvad Hand, naar Vi haver været paa Aastæden, agter Ved Eed efter Loven at bekræfte, der paa udsagde Vidnet, at Hand er 65 Aar og fød paa dend gaard Hand boer, og dend Vey, som Citanten Hans Olsøn har ind stæfnt Ham at Vidne om ligger Noren for Phaneraaet og

gaaer lige igiennem Hans Olsøns bøe, og Veed at Halvor Nesse og Hans Folch haver gaaet der paa i mange Aar Hen imod 55 Aar, Veed og at tilforn haver været grinne paa {Ha} Haagiæret, men naar det var om Som/m/eren blev der iche synderlig gaaet for græsset(s) skyld, Her paa sagde Vidnet at Kand giøre anviisning.

3. Det 3die Vidne Børge Ryeland blev ind kaldet og formanet om at udsige sin Sandhed, saa ledis, som Hand siden ved Eed med Een god Samvittighed agter at forsvare, der paa forchlarede Vidnet at Hand er 77 Aar gam/m/el, har set at baade Halvor og Hans Formand haver gaaet paa den Vey, som ligger Noren for Phaneraaet og gaaer igiennem Citantens Hans Olsøns Bøe, der paa vild Vidnet giøre anViisning,

4. Det 4die Vidnet Mons Espeland blev indkaldet og advaret om iche andet at vidne End Hvad Hand siden kand Eedkræfte, Hvor paa Vidnet sagde at Hand er 62 Aar, Veed at dend om tvistede Vey Noren for Phaneraaet har Halvor Stephensøn brugt ungefæhr i 50 Aar, til at gaae paa, dog forchlarede Vidnet at Halvor Nesse iche

1736: 352

Haver boet Her paa gaarden saa længe; Her paa sagde Vidnet at Ville og kunde giøre anviisning,

5. Det 5te Vidne Niels Rasmusøn Volle blev og indkaldet formanet iche at sige andet, end Hand her efter Ved Eed agter at bekræfte, der paa udsagde Hand, sig være vidende dend om tvistede Vey, der gaaer igiennem Citantens Bøe Noren for Phaneraaet, var til førend Vidnet kom til at tienne paa denne gaard Nesse, og er det nu 50 Aar siden Vidnet er imod 74 Aar, og boede dend Tiid Tvende Mænd paa dend Plads Halvor nu boer, Her paa sagde Vidnet at ville giøre anviisning.

6. Det 6te Vidne Iver Store Oxe Hans Faders navn var *Ringel (Rynild), frem stod blev advaret iche at sige andet end Hvad Hand siden Ved Eed agter at forchlare, Hand udsagde sig at være 47 Aar, er fød her paa Nesse og Veed at Halvor altiid haver brugt denne om tvistede Vey, som gaaer igiennem Hans Olsøns Bøe Noren for Phaneraae der paa sagde Vidnet at Hand vil og kand giøre anviisning;

7. Det 7de Vidne Knud Andersøn Soltvedt blev indkaldet formanet ey andet end sin Sandhed at sige, forchlarede der efter, at Hand \er/ 63 \Aar/ fød her paa Nesse, og at de 2de Mænd som boede paa dend Plads Halvor nu boer, eller de som brugte dend Jorde Part Halvor nu allene bruger haver gaaet paa dend Vey, som nu tvistes om der gaaer igiennem Citantens Bøe Noren for Phaneraaet,

Dend ind stæfnte Siri Joens Daatter Espeland var siug, der for ey mødte.

8. Det Aattende Vidne Anne Anders *Daatteren Værende her paa gaarden hos sin Søster {A} Ingebore der haver til Egte *Christiane Nesse, blev indkaldet og advaret ey andet end Sandhed at sige

1736: 352b

Hvor paa Hun sagde sig at være 66 Aar og veed at dend om tvistede Vey har været Een Gam/m/el Vey, sam/m/e Hun kand giøre anviisning paa;

9. Det 9de Vidne Ingebore Anders Daatter blev indkaldet, formanet at sige sin Sandhed, der paa udsagde Vidnet at Hun er 49 Aar boer Her paa gaarden og Ved at der er gaaen paa dend om tvistede Vey altiid, paa Veyen sagde Vidnet at kunde giøre anviisning.

10. Det 10 Vidne Niels Larsøn Nesse blev indkaldet, advaret at vagte sig for Meen Eed, der paa forchlarede sig at være over 50 Aar, har boet her paa gaarden 32 Aar, Veed iche Rættere end Halvor Altiiden haver Gaaet paa dend om tvistede Vey og brugt dend til Hans fornødenhed, paa Veyen sagde Vidnet at kunde giøre anviisning.

Det 3die Vidne Børge Ryland forchlarede angaaende dend nye paastæfnte Vey, at noget af dend er nye udi breden halv fierde Alen i Nor, og i Sør halv anden Alen og udi Længden Sytten faune, Vidnet veed og at dend Faneraae, som er i mellem Nore og Søre Nesse er altid bleven brugt tilfællis siden gaarden {ble} er bleven bygt, som var Aaret efter Bergen blev af brendt, da denne gaard Nesse og af brendte;

Det andet Vidne Johannes Spurcheland udsagde om dend *ney (nye) paa stæfnte Vey som gaaer Østen for Løen, {udsa} lige som nest forige Vidne, lige ledis forchlarede dette Vidne om for næfnte Faneraae;

Det 4de Vidne Mons Espeland Vandt Om dend paa stæfnte nye Vey, som de andre 2de Vidne Børge Ryland og Johannes Spurcheland.

Efter at Vidnerne vare af hørte og Aastæderne tagne i Øysiufn, Hvilche befandtes lige som Vidnerne hafde forchlaret, blev Hans Olsøn og

1736: 353

Halvor Nesse tilspurgte om de iche i Mindelighed kunde forliiges,

Halvor Nesse til stod for Rætten at dend Vey, som nu staaer begroed med græs haver Hand gaaet naar Hand sin Hæst skulle hente men dend Vey Hand tilbage skulle Riide haver været i giennem det Faneraae, som er imellem Nore og Søre Nesse, der findes iche heller noget Leed eller Grinne Hvor Halvor haver gaaet igiennem, men Hand haver traaedet der over, saa det er iche af Vidnernis udsigende at *fornem (fornemme?) nogen udgang der paa at \have/ Været eller seet, men dend Rætte almendings Vey seis at være strax uden faar denne om vudne Faneraae.

Endelig bleve Halvor Nesse og Hans Olsøn saaledis forliigte at dend Vey Halvor Nesse haver brugt at gaae lige over Hans Olsøns Bøe til at Hente sin Hæst eller andet, hvilchet iche liden Skade haver været for Hans Olsøn i Henseende det Velsignede og af Gud der paa nu Voxende Græs er blevet til ingen nøtte aldelis bort traad, Rætten haver og seet i Dag at der neppe er Vey nu at see, men ald igiennem(?) gandske begroet med Det ypperligste græs nogen vil forlange, til med er den Rætte gamle Almindings Vey tet uden for denne Vey Halvor Nesse haver betient sig af, og falde igiennem det Faneraae, som er imellem Nore og Søre Nesse, Hvilchen tilforn af Nesses Opsidere stedse er bleven brugt, der for Halvor Nesse sam/m/e frihed haver til at betienne sig der af som Hans Formænd nødt haver u-paa-anchet, Hvad Veyen angaaer der gaaer Øst om Løen da tilladis Halvor Nesse sam/m/e at gaae, Kiøre og Ride paa sam/m/e til bem/el/te Faneraae, som er gaardens Almindings Vey, det sam/m/e

1736: 353b

Forlov Haver Halvors Folch alt uden Ringeste paa-anche af Hans Olsøn eller Hans efter kom/m/ere, desforuden lovede Hans Olsøn her for Rætten, sam/m/e Vey at indrette, saaledis at Halvor Stephensøn dend magelig kunde kiøre, af Processens Omkostning skulle Halvor betale To Rixdaler og de Øvrige Penge Hans Olsøn; Hvor nest Parterne gave hver andre deris Hænder her efter fredelige og Eenige, som skichelige grander søm/m/er og anstaaer at leve,

Dette af Parterne for Rætten indgaaede forliig blev af Rætten i alle puncter bekræftet, med tilhold at Hvilchen af Parterne, der Ringeste Dispute imod dette forliig Vilde yppe skulle for der blev stæfnt bøde til Deris Kongl/ig Maj/este/ts Justitz Casse 10 Laad Sølv, Hvor med Parterne Vare fornøede og Sagen der paa op hævet.

Anno 1736 d/en 30 Junij blev efter De Høyagtbare og Velfornem/m/e Negotianters udi Bergen Mess/ieu/r Jan Von de Veldes og Hans Henrich Stamers mundtlige Reqvisition til Mig taget besigtelse paa Skibet Printz Friderich fra Trunhiem liggende udi Scharpesunds Haun ved Schiellanger udi Norhorlehns Fogederie og Herløe Skibred, {tagen}

Hvor da vare nerværende til Besigtelsens Fuldførelse De af Kongl/ig Majestets Byefoget udi Bergen S/igneu/r Niels Myhre efter de Mess/ieure/s Jan Von de Veldes og Hans Hinrich Stamers Reqvisition til bem/el/te Byefoget Myhre af dato 28de hujus opnæfnte Tvende Skippere S/igneu/r Niels Jensøn Lax og S/igneu/r Jochim Frantzen begge Borgere boende i Bergen tillige med Mæster Tøm/m/er Mand Jacob Blaalie og Skibs Tøm/m/er Mændene Søren Olsøn samt Peder Knudsøn, der ligeledis ere Borgere og Indvonere udi Bergen, Ved forretningen var og til stæde Skipperen paa bem/el/te Skib Printz Friderich S/igneu/r Hans Hagerup Luytchens,

1736: 354

Dernest blev først frem lagd Een af De Mess/ieure/s Jan von de Velde og Hans Henrich Stamer til Byefogeden i Bergen Niels Myhre Formerte Reqvisition med Byefogedens der paa tegnede opnæfnelse til Skipperne Niels Jensøn Lax og Jochum Frantsøn tillige med Mæster Tøm/m/er Manden Jacob Blaalie og Skibs Tøm/m/er Mændene Søren Olsøn samt Peder Knudsøn, Hvor paa Skibet blev besigtiget og deris forretning Corupert efter deris forchlaring, bem/el/te Opnævnelse og Forretning indeholder følgende: vide Original Reqvisitioner og Mændenis Forretning.

Jehova Juva!

Gulens Schibred.

Dend 11 Julij A/nn/o 1736 blev paa Ting stedet Schierjehaun holdet Skatte, Sage og Restantz Ting med Gulens Schibreds Almue nerværende Kongl/ig Maj/este/ts Foget S/igneu/r Andreas Jesen og De Eedsvorne Lau-Ræts [Mænd] 1. *Olle (Otte) Ottesøn Birchenæs, 2. Jacob Olsøn Hille, 3. Michel Olsøn Haveland, 4. Jacob Johannissøn Hauge, 5. Stephen Nielsøn Lille Matre, 6. Lars Berentsøn Nor Gulen, 7. Ole Pedersøn Kielbye, 8de Siur Knudsøn Store Matre, tillige med Bøyde Lænds Manden Peder Henrichsbøe med mere Ting søgende Almue,

Hvor da efter at Rætten var sadt i Deris Kongl/ig Maj/este/ts Høye navn og alle til Lydighed imod Rætten formanede blev først Ting lyst

1. Deris Kongl/ig Maj/este/ts Allernaadigste Forordning datert Friderichsberg Slot d/en 10 Febr/uarij A/nn/o 1736 anlangende Hvorledis med Examinibus *Juridiiis ved Universitetet udi Kiøbenhaun til Justitiens befordring her efter skal forholdis.
2. Dend Kongl/ig Forordning eller Forbud paa Juveler samt Guld og Sølv at bære med videre datert Friderichsberg Slot d/en 16 Aprilis A/nn/o 1736.
3. Deris Kongl/ig Maj/este/ts Allernaadigste Reschript til Admiral Kaas, at de Ober Rættes Dom/m/e, som angaaer Boes Laad, Fred eller visse Aars Arbeyde Kand Exseqveris foruden at indberette det til Cancelliet, naar de Skyldige erchlærer sig med Dom/m/en at være fornøyet, Men Livs og Æres Sager skal indberettes, førend nogen Execution foranstaltes, dog at Dom/m/en forhen for Vedkom/m/ende Vorder forkyndt - Datert Friderichsberg Slot d/en 23 Martij 1736.

4. Statholder Rantzous Brev til Admiral Kaas grundende sig paa Deris Kongl/ig Maj/este/ts aller naadigste Rescript af 13 Januarij 1736 angaaende Tiuverie paa Landet. Datert d/en 27 {F} Janu/arij 1736.

5. Ditos Skrivelse af sam/m/e Dato angaaende begravelser til Admiral Kaas.

6. Dito Skrivelse til Admiral Kaas - af 20 April 1736

1736: 354b

Angaaende nogle Poster Land Militien her i Riget.

*6. Admiral Kaases Skrivelse til Fogeden Jesen af Dato Bergen d/en 13 Junij 1736 angaaende de Hollandske Skibe, som hendter graae Steen etc.

7. Bøxel \Sæddel/ udgiven af Hans Høy ærværdige Her/r Bischop Borneman til Ole Ambiørnsøn Underthune paa Een Jorde part udi Gaarden Underthune Bispe Stolen benaadet <ey sked bet.> af Aarlig Landskyld Atten Marcher Smør og Een Fierendeel af et pund Fisk, som Hans Olsøn forhen brugt haver. Datert Bergens Bispe gaard d/en 27 Martij A/nn/o 1736, Her ved fulgte Læylændingens paa tegnede Revers af sam/m/e dato.

8. Proclama efter Fogeden S/a/l/ig/ Jens Lem af dato Bergen d/en 9de Julij 1736.

9. Placaten om Auctioner der skal holdes paa Gaarden Horvigen d/en 23 Augusti i dette Aar udi Bergen i det Herberge Altona. Datert Bergen d/en 9 Julij 1736.

10. Bøxel Sæddel udgiven af Stifts Proust og Sogne Præst til Bergens Dom Kirche Peter Matthias Tanche paa Een Halv Løb Smør og Een Halv Tønde Malt udi gaarden Steene <ey bet.> til Pouel Pedersøn med Condition at han sine Forældre ernærer, og er dette sam/m/e Brug, som hans Stiffader Michel Thomesøn har opsagt, Datert Bergen d/en 9 Decembr/is A/nn/o 1735 - Her ved fulgte Læylændingens paategnede revers, af sam/m/e Dato.

Dend 12 Julij blev Rætten igien sadt med Sam/m/e Mænd.

11. Schiøde udgivet af Siur Nielsøn Halsvig, Hemming Monsøn Randahl, og Mons Jonsøn Ansvig til Johannes Aamundsøn paa 13 merker *Marcher Smør udi gaarden Rauneberg. Datert Schierjehaun d/en 12 Julij A/nn/o 1736.

Der nest blev 3de gange lydeligen paa raabt om nogen hafde Sager at føre her i Rætte, men som ingen sig indfandt blev denne Termins Restantzer op læste - og som ingen gienmæle blev giordt blev Rætten op hævet.

Jehova Juva!

Lindaas Schibred.

A/nn/o 1736 d/en 13 Julij blev holdet Som/m/er, Skatte og Sage Ting med Lindaas Skibreds Almue {ne} paa Gæstgiver stædet Ved Kiielstrømmen nerværende Fogeden S/igneu/r Andreas Jesen, De Eedsvorne og op næfnte Lau-Ræts Mænd 1. Lars Monsøn Indre Lyren, 2. Gudmund Olsøn Udlyren, 3. Johannes Aamundsøn Udlyren, 4. Niels Olsøn Niøten, 5. Peder Jensøn Aaraas,

1736: 355

6. Jacob Magnesøn Niøten, 7. Otto Olsøn Lechvold, 8de Peder Michelsøn Hundven tillige med Bøyde Lænds Manden Michel Hunven og Anden Tingsøgende Almue,

Hvor da efter at Rætten var sadt i Deris Kongl/ig Maj/este/ts Høye Navn og alle til Lydighed imod Rætten formanede, blev først Ting lyste

Deris Kongl/ig Maj/este/ts Aller naadigste Forordninger og Andre Breve, som paa Fol/io 354 findes extraherede, der nest

1. Schiøde udgivet af Sebiørn Andersøn til Hans Michelsøn Brachøe paa Atten Marcher Smør og Atten Kander Malt udi gaarden Tybernæs Datert Kiielstrømmen d/en 13 Julij A/nn/o 1736.

Dend 14 Julij blev Rætten igien sadt med sam/m/e Mænd.

2. Schiøde udgivet af Johannes Rødland, Ole Fielsbøe, Johannes Jordahl, Børge Nevedahl og Rasmus Olsøn Noranger til Anders Olsøn paa Tii Marcher Smør \og 5 K/ander Malt/ udi gaarden Smørdahl. Datert Ting stædet Kiielstrømmen d/en 13 Julij A/nn/o 1736.

Lars Vichne Contra Ole Lavesøn.

Citanten Lars Vichne og Ole Lavesøn blev forliigte for Rætten saa ledis: at dend prætention, som Lars Vichne hafde til Ole Lavesøn for de Penge Ole Lavesøns forige Hustroe hafde laant af Lars Vichnes Fader skulde være aldeelis op hævet, naar Ole Lavesøn betalte Lars Vichne der for 14 Rixdr, Hvor paa Ole Lavesøn betalte strax for Rætten til Lars Vichne 5 Rixdr De Øvrige 9 Rixdaler Lovede Ole Lavesøn at betale til Lars Vichne først kom/m/ende Høste Ting udi dette Aar, Hvor paa Sagen da blev op hævet.

Der efter blev 3de gange lydeligen *raab om nogen hafde Sager til dette Ting ind stæfnt, Men som ingen sig andmeldte blev denne Termins Restantzer for Rætten lydeligen oplæste og som ingen noget der imod hafde at indvende blev \af/ Rætten Restantzerne forseylet og Rætten der paa op hævet.

1736: 355b

Jehova Juva!

Radøe Schibred

Anno 1736 d/en 16 Julij blev Som/m/er Skatte og Sage Ting holdet med Radøe Schibreds Almue paa Giæst giver Stædet udi Alverstrømmen nerværende Fogeden S/igneu/r Andreas Jesen, De Eed svorne og op næfnte Lau-Ræts Mænd 1. Anders Gregusøn Ascheland, 2. Anders Østensøn Ascheland, 3. Johannes Rasmusøn Frotiol, 4. Joen Michelsøn Nedre Qvaleim, 5. Michel Olsøn Øvre Qvaleim, 6. Ole Nielsøn Nedre Tiore, 7. Mons Johannissøn Møching, 8. Joen Erichsøn Ud-Sylte tillige med Bøyde Lænds Manden og anden Ting søgende Almue,

Hvor da efter at Rætten var sadt i Deris Kongl/ig Maj/este/ts Høye navn og alle formanede til Lydighed imod Rætten blev først Ting lyste

Deris Kongl/ig Maj/este/ts Aller naadigste Forordninger og andre Breve, som paa Fol/io 354 findes extraherede, der nest

1. Skifte Brevet efter afg/aaen Danne Mand Simon Olsøn paa gaarden Sæbøe datert Sæbøe d/en 10 April hujus Anni, Hvor udi befandtes 12 merker Smør 4 1/6 Kande Malt og 2 ½ Skilling Penge udi gaarden Yttre Sæbøe at være deelet i mellem Enchen Marthe Ols Daatter og Hendes 2de Børn Ole Simonsøn og Britthe Simons Daatter Vurderet for 28 Rd.

2. Schiøde udgivet af Peder Rasmusøn Brattaulen til Hans Pedersøn paa To og Tiuve og Een halv March Smør, samt Femten Kander Malt udi gaarden Brathaule Datert Alverstrøm/m/en d/en 16 Julij 1736.

3. Bøxel Sæddel udgiven af Her/r Hans Mejer til Magne Mogensøn Viig paa Fire Skind udi gaarden Nordre Morchen Mangers Præste boel benificeert. Datert Mangers Præste gaard d/en 6te Julij A/nn/o 1736.

Lænds Manden for Herløe Skibred frem stillede sig for Rætten begierende at Lau-Rætten og Andre nerværende Vilde give Ham op liusning Hvorledis Klochen til Seebøe Kirche her i Radøe Skibred blev Repareret, da den udi nogle

1736: 356

Aar hafde været i sønder,

Hvor paa Lænds Manden for Radøe Skibred Niels Sæbøe, Johannes Qvidsteen, Hans Vedhaas og alle Lau Rættes Mændene, forchlarede, og svarede, at Da Sæbøe Kirches Kloche udi mange Aar hafde været i Sønder, gich Eendeel af Almuen til Kirche Eyeren og bad Kirche Eyeren Vilde lade bem/el/te Sæbøe Kirches Kloche giøre til rette, og {A..} lade den Om støbe, Kirche Eyeren gav dem til svar; da Sæbøe Kirche blev kiøbt af Kongen var Klochen allerede brøst fældig, des Aarsag Vilde Kirche Eyeren iche bekoste at Lade bem/el/te Kloche om støbe, Men, Vilde Almuen Contribuere noget til bem/el/te Kloches om støbning og Reparation, Var Kirche Eyeren og Villig efter sin Evne at give noget Der til, Thi da Kunde Almuen her efter nyde sam/m/e Frihed naar deris Liig her efter bleve begravne, som de tilforn hafde nydet, eftersom De iche nogen Tiid hafde til Sæbøe Kirche give noget for Liig Ringen; Sam/m/e Condition og proposition Var dend Meenige Almue til Sæbøe Kirche fornøyet med, lod saa paa Deris egen bekostning Klochen om støbe, Hvilchet Kostede Dem med beslag, om støbningen og videre 40 Rixdr; Hvor til Kirche Eyeren ichun gav Halv Anden Rixdr.

Anders Tvedten begierede dette beskreven under Rættens forseigling, som blev af Rætten bevilget.

Dend 17 Julij blev Rætten igien sadt med Samme Lau-Ræts Mænd.

1736: 356b

Michel Haaland Contra Ole Rasmusøn
vide Prot: Fol: 311 og 328.

Paa Sagen blev raabt. Citanten Michel Haaland mødte for Rætten, og begierede Sagen foretagen Hvor fore 3de gange efter Loven blev Raabt paa Ole Rasmusøn, Men Hverchen Hand eller Hans Hustroe Anne Johannis Daatter ved Sagens paaraab sig indfandt, des Aarsag af Rætten blev given følgende

Afsigt.

Efter som Hverchen Ole Rasmusøn eller Hans Hustroe Ved Sagens Paaraab mødte, saa foreleggis Ole Rasmusøns Hustroe Anne Johannis Daatter efter Rættens Kiendelse d/en 2den Decembris A/nn/o 1735 at møde under Lovens Straf til neste Høste Ting og vidne, til sam/m/e Tiid foreleggis og Ole Rasmusøn Selv at være til stæde;

Johannes Børgesøn Qvidsteen haver ladet indstæfne Mons Ellingsøn Tiore til at høre Vidner udsige, at Johannes Qvidsteen haver bødet Ham Mons Ellingsøn Penge Ved Gregorius Sæbøe

og Anders Sæbøe Penge for dend Part Mons Ellingsøn haver udi gaarden \Nore/ Qvidsteen, Til Hvilchen Part Citanten Johannes Qvidsteen formeener sig at Være Odels berettiget, der om at vidne ere ind stæfnte Gregorius Sæbøe og Anders Sæbøe,
Hvilchet Kald og varsel Lænds manden Niels Sæbøe og Ole Nielsøn Nore Tiore ved Eed med oprachte Fingre efter Loven af hiemlede at have forkyndt Mons Ellingsøn selv,
Skafferen Hans Vettaas mødte for Rætten paa Mons Tiores Vegne og gav til kiende at der er flere Arvinger, som burde Været ind stæfnt, des Aarsag Mons

1736: 357

Tiore formeente at stæfningen iche vilde af Rætten blive for Lovlig anseet,
Citanten Johannes Qvidsteen til stod, det sandt at være, Hans Vettaas sagde, der for begierede Sagen til neste Høste Ting ud sadt, da Hand vild ved stæfne maal lade Alle Vedkom/m/ende Lovlig indvarsle, Alt saa beroer Sagen til alle Vedkom/m/ende Ved nye stæfning bliver indkaldet.

Johannes Leervig Contra Agotha Stephens Daatter, denne Sag sagde Citanten Johannes Leervig selv at være forliigt.

Arnold Meyer Contra Mons Siursøn beroer endnu til neste Ting eftersom ingen af Parterne mødte.

Knud Haaland Contra Anne Grindem

Citanten Knud Haaland, der hafde ladet indstæfne Anne Grindem for Et Lam Hun skal have taget fra Ham, blev paa raabt, Men Hand mødte iche.

Lænds Manden Niels \Sæbøe/ hafde indstæfnet Jens *Niels Udhelle og Rasmus Nielsøn Indhelle for u-forliggelse og Skields ord, som indbyrdes haver øvet og udsagt nest afvigte Tredie Jule Dags aften paa gaarden Vaagenæs, der om til at vidne ere ind stæfnte Knud Jonsøn Vaagenæs og Stephen Knudsøn Vaagenæs,
Hvilchet Kald og Varsel Gudmund Jacobsøn Sætre og Mons Johannissøn Møching Ved Eed med op rachte Fingre efter Loven af hiemlede at have forkyndt alle de ind stæfnte med mere end 14 Dages Varsel,
Alle De indstæfnte blev efter Loven 3de gange paa raabt, men ingen af dem mødte, der for de samtlige alle 4 foreleggis at møde til neste Ting, Vidnerne at Vidne og de Andre 2de at anhøre Vidnernis udsigende.

1736: 357b

Der nest blev paaraab om nogen hafde noget at frem føre i Rætten, men ingen sig indfandt, der fore denne Termins Restantzer blev lydeligen oplæste, ingen giorde indsigelse der imod, der paa strax forseylet, og Rætten strax op hævet.

Jehova Juva!

Alenfit Skibred

A/nn/o 1736 d/en 17 Julij blev holdet Som/m/er Skatte og Sage Ting paa giæstgiver stædet udi Alverstrømmen med Alenfit Skibreds Almue nerværende Fogeden S/igneu/r Andreas

Jesen, De Eedsvorne Lau-Rætts Mænd 1. Lars Rasmusøn Læchnæs, 2. Knud Monsøn Hausdahl, 3. Knud Olsøn Nepstad, 4. Joen Larsøn Grøtvedt, 5. Arne Eilufsøn Yttre Giervigen, 6. Børge Johansøn Hilland, 7. Lars Eilufsøn Mitgaard, 8de Magne Rasmussøn Mychelthun med Bøyde Lænds Manden og dend Ting søgende Almue,

Hvor da efter Rætten Var sadt i Deris Kongl/ig Maj/este/ts Høye navn og alle til Lydighed imod Rætten formanede bleve først publicerede
Deris Kongl/ig Maj/este/ts aller naadigste forordninger og andre Breve, som paa Fol/io 354 findes extraherede, der nest

1. Stifts befalings Mands Ulrich Kaases Bestalling [til ??] at være Lænds Mand efter sin Faders død og være Ham assisterlig i sin Alderdom. dat/ert Bergen d/en 16 Febr/uarij A/nn/o 1736.
2. Bøxel Seddel udgiven af Justitz Raad Niels Knagenhielm til Johannes Ellingsøn paa Atten Marcher Smør og Een Fieren deel Tønde Malt udi gaarden Nepstad. <B:> Datert Hops siger Hops gaard d/en 14 Julij A/nn/o 1736.
3. Bøxel Sæddel udgiven af Bischop Oluf Borneman til Anders Andersøn Soldat paa Een halv Løb Smør, Et qvarter Malt og Een Fieren deel Faaer udi Gaarden Søre Ryland Bergens Bispe Stoel benaadet. datert Bergens Bispe gaard d/en 29 Junij A/nn/o 1736. Her ved fulgte Læylændingens Revers.
4. Bøxel Sæddel udgiven af Karen Friman S/a/l/ig/ General Toldforvalter

1736: 358

Johan Garmans til Ole Olsøn Hosdahl paa dend Part udi Laxe Vaagen Klaven under gaarden Tellevigen udi Arne Skibred som Mons Hanevigs Enche fri villig haver opsagt, med Condition, at Hand tillige med Hans Andre Interessenter nemlig Niels Mogensøn Hegernæs og Marthe som til brugs ere Accorderede dend anden Halve deehl, tilsam/m/en alle at svare Mad/a/me Garmans eller Hendis Arvinger, Gaardens Tellevigs Eyere Aarlig afgift af Laxe Vaagen Klauen Sex Rixdr reede Penge og 6 Lax gode. Datert Bergen d/en 18 April 1736.

Bevillings Brev udgivet af Magister Casper Rømer til Ole Andersøn og Børge Johannissøn at de og ingen anden skal nyde det Laxe fiskerie Ved gaarden Hilleland dat/ert Bergen d/en 23 Maij 1736.

Skifte Brevet efter Anne Anders Daatter der døde paa Mundahl, datert Mundahl d/en 16 Maij A/nn/o 1736, Hvor af seis at efter Hende har Været at deele Jorde Gods udi gaarden Mundahl 1 Løb Smør for 55 Rd Vurderet.

Dend 18 Julij blev Rætten igien Sadt med Sam/m/e Lau-Ræts-Mænd.

Bøxel Sæddel udgiven af Oluf Borneman Bischop over Bergens Stift til Niels Nielsøn Feedt paa Et Spand Smør udi gaarden Sætre Bergens Bispe Stoel benaadet. Datert Bergens Bispe gaard d/en 3 Martij A/nn/o 1736. Her ved fulgte Læylændingens paategnede Revers.

Schiøde udgivet af Aschild Aschilsøn Siursæt til Niels Nielsøn paa Halv fierde Kande Malt udi gaarden Sætre. Datert Alvestrømmen d/en 18 Julij 1736.

Stephen Rachnæs Cont/ra Kaare Klevedahl

Sagen blev paaraabt, men Kaare Klevedahl mødte iche, endskiøndt Hand begierede opsettelse i Sagen til dette Ting, Størch Johansøn mødte, efter som Kaare Klevedahl iche efter begiering

sidste Rættes dag møder, saa acqviescerer Sagen til neste Ting paa det Kaare iche skal sige at blive med Rætten over iilet.

1736: 358b

Magne Fæsta haver ladet ind stæfne Johannis Olsøn Nedre Mychisvold, fordi Johannes Olsøn haver slaget Ham, Magne Fæsta med videre Vidnerne kand blive spurgt Om og giøre forchlaring, Derom at vidne ere indkalde Erich Olsøn Møchisvold, Mons Olsøn Mychisvold, Erich Olsøn Olsvold, Jacob Michelsøn Berraas, Synnava Fæsta og Ole Sæbiørnsøn Fæsta tillige med Iver Olsøn Mychisvold, {Magne}

Contraparten Johannes Olsøn Nedre Mychisvold mødte Selv for Rætten tilstaaende Lovlig til dette Ting at være stæfnt, det sam/m/e til stod ogsaa Vidnerne, de indstæfnte begierede Selv at Sagen maatte foretages paa det de iche Een anden gang skulde møde her for Rætten og saaledis blive sinchet i Deris arbeyde,

Der nest blev af Citanten begieret at de *møden (mødende) Vidner maatte tagis til Forhør, Thi blev Eedens forchlaring for alle Vidnerne lydeligen oplæst og behørig formaning til Dem giordt om at vagte sig for Meen Eed, der paa Separerte og udviiste undtagen

(1.) Erich Olsøn boende paa gaarden Mychisvold og broder til Contraparten Johannis Olsøn Hand frem stod for Rætten aflagde sin Eed med oprachte Fingre efter Loven og udsagde: At sidst afvigte Vinter Een gang, da det var Frost Veir skulde Vidnet hente Veende Ved, samme Tiid saa Vidnet at Magne Fæsta kom og drev Vidnes Faders Kiør eller Creatur for sig og Citantens *Hun (Hund) løb efter sam/m/e Kiør, derfor Vilde Johannes Olsøn Værge Kiørene for Hunden, i det sam/m/e saae Vidnet at Magne Fæsta og Johannes kom sam/m/en og snachede, strax der paa

1736: 359

Saae Vidnet, at Huen kom af Magne men enten Johannes Olsøn slog dend af eller ey Veed Vidnet iche, derefter saae Vidnet at Magne holdt i bladet paa Een Øxe og gav Johannes Olsøn Et slag der af over Brødstet og Armen, Videre sagde dette Vidne sig iche at være Vidende om denne Sag.

2. Det andet Vidne Mons Olsøn ligeledis Broder til Johannes Olsøn blev frem kaldet og advaret iche andet end sandhed at udsige, der paa Hand aflagde sin Eed med oprachte fingre efter Loven og Vandt: Ord til andet lige som nest forige Vidne, Men lagde dette til at da Magne slog Johannes Olsøn med Øxen skude Johannes Magne Ham fra sig.

3. Det 3die Vidne Erich Olsøn Olsvold tiennende Lænds manden udi Lindaas Skibred Michel Hunven blev indkaldet advaret om at vagte sig for Meen Eed, og Vandt Veed {op} aflagde Eed efter Loven med op rachte Fingre: at i Vinter sidst afvigte saae Vidnet Johannes Olsøns Søster kom drivendes med nogle Kiør og i det sam/m/e løb Magne Gullachsøn Fæstee *Hun (Hund) efter Kiørene, og Magne Vilde drive Kiørene af sin March, Hvor paa Johannes Olsøn løb til Magne, men om Hand tog fat paa Magne saae Vidnet iche; Videre svarede dette Vidne paa Spørgsmaal at Hand iche saae, at Magne slog Johannes med Øxen;

4. Det Fierde Vidne Jacob Michelsøn Berraas fremstod og sagde sig at Være Sexten til 17 Aar, hafde iche *være til Guds bord, der for ej heller blev tagen i Eed, men ellers ud sagde lige som nest forige Vidne Erich Olsøn;

5. Det 5te Vidne Iver Olsøn Mychisvold frem kom blev advaret om at Vagte sig for Meen Eed, der paa aflagde sin

1736: 359b

Eed med op rachte Fingre efter Loven og forchlarede: at Hand saae Magne Fæsta iagede Een Hun (Hund) efter Ole Mychisvolds Kiør for at faae dem af sin March, Johannes Olsøn der paa Gietede(?) (Hintede?) Kiørene tilbage igen omkring gaaren, Videre sagde dette Vidne iche at være Vidende; svarede ellers paa spørgsmaal at Hand iche saae Magne slog Johannes.
Her ved beroer Sagen til videre.

Lænds Mand Eiluf Mundahl hafde ladet indstæfne Besse Gutormsøn og Christian Stephensøn begge boende paa gaarden Schare for slagsmaal og Haar greb, derfor Dom at lide og Vidner at anhøre,
De indstæfnte undskyldte sig at de iche vare Lovligen til dette Ting indstæfnte, des Aarsag denne Sag henviises til neste Høste Ting til lovligere stæfne maal,

Giertrud Michels Daatter hafde ladet ind stæfne Mad/a/me Kirsten Lax og Hendis Daatter Beata Møinichens med Videre det Skriftlige Stæfnemaal af Dato Bergen d/en 14 Junij A/nn/o 1736, som Citantindens Fader Michel Falch paa Hendes Vegne producerede, Hvilchet stæfnemaal for Rætten lydeligen blev op læst,
Hvilchet Kald og Varsel Lars store Oxe og Iver Store Oxe Ved Eed med oprachte Fingre efter Loven afhiemlede at have forkyndt baade for Mad/a/me Kirsten Lax og Beata Møinichen d/en 20 Junij sidst afvigte,
De indstæfnte mødte iche, des Aarsag Dem gives Laudag at møde til neste Høste Ting Hvilchen foreleggelse Citantinden *drag (drager) selv Omsorg for Vedkom/m/ende lovlig at blive forkyndt Hvor Ved Sagen da beroer til først kom/m/ende Høste Ting.

1736: 360

Efter som ingen flere Sager vare Lovlig indstæfnte blev denne Termins Restantzer oplæst, ingen hafde noget der imod at indvende, des Aarsag forseylede af Rætten der paa Tinget ophævet.

Jehova Juva!
Echanger Schibred.

A/nn/o 1736 d/en 19 Julij blev holdet Som/m/er Skatte og Sage Ting paa gaarden Eide med Echanger Schibreds Almue nerværende Fogeden S/igneu/r Andreas Jesen De Eedsvorne og opnæfnte Lau-Ræts Mænd 1. Knud Johannissøn Yttre Eide, 2. Anders Andersøn Totland, 3. Lars Monsøn Øvre Eichnæs, 4. Fuse Siursøn Vadzel, 5. Ole Olsøn Eseim, 6. Niels Johannissøn Eseim, 7. Mons Andersøn Totland, 8. Magne Andersøn Biørge tillige med Bøyde Lænds manden Magne Eseim samt anden Ting søgende Almue,

Hvor da efter at Rætten Var sadt i Deris Kongl/ig Maj/este/ts Høye navn og alle til Lydighed imod Rætten formanede blev først Ting lyste
Deris Kongl/ig Maj/este/ts aller naadigste Forordninger og andre Breve som paa Fol/io 354 ere extraherede, der nest

Bøxel Sæddel udgiven af Her/r Jens Mariager til Johannes Einers/øn paa Een heel Løb Smør udi gaarden Eichenæs Kaars Kirchens Præst nemlig Sogne Præsten benaadet med

Condition at Hand holder gaardens Huuse ved lige i forsvarlig stand, iorden (jorden) rydder og forbedrer med videre Een Læylænding efter Loven tilkom/m/er, og efterdi Enchen Karen Mogens Daatter haver saa godvillig over ladt sin S/a/l/ig/ Mands Iver Mogensøns Jord til Johannes Einers/øn, saa skal Hand være pligtig til efter deris fællis Fordrag at forunde Enchen Aarlig Tvende Melche Kiør, 2de Tønder Korn og Tvende Smaler til Livs Op hold, Men i fald Johannis Einersøn skulde ved døden af gaae førend Enchen Karen Mogens Daatter, da skal Johannes Einersøns Enche, ia dend efter kommende Være pligtig at svare Karen Mogens Daatter sam/m/e Aarlig Livs ophold u-paa klagelig. Datert Bergen d/en 1 Junij 1736.

Bøxel Sæddel udgiven af Gert von der Ohe Kirche Værge for Kaars Kirchen i Bergen til Haldor Haldorsøn paa et halv pund Smør og Een Fierde deel Mæle Korn udi gaarden KichKald Kaars Kirchen i Bergen benaadet

1736: 360b

Hvilchen Jorde Part Ole Olsøn for Ham opsagt haver datert Bergen d/en 9de Januarij 1736.

Dend 20de Julij blev Rætten igien sadt med Sam/m/e Mænd.

Fogeden S/igneu/r Andreas Jesen hafde ladet indstæfne Magdali Anders Daatter Neraas nu tiennende paa Asgaard for begangne Leyer maal med Ole Bastesøn nu tiennende paa Gaarden Store Sætre, Dom at liide til at Bøde efter Loven, ligeledis var indvarslet Ole Bastesøn til at høre Magdali Anders Daatter(s) Bekiendelse paa Ham at være Barne Fader til det Pige Barn Hun haver født til verden,

Hvilchet Kald [og] varsel Stæfne Vidnerne Erich Knudsøn og Anders Nielsøn begge boende paa gaarden Tofte Ved Eed med oprachte Fingre efter Loven af hiemlede for 14 Dages Tiid [siden for] Magdali Anders Daatter hafde forkyndt, ligeledes ved Eed med oprachte Fingre efter Loven af hiemlede Ole Tofte og Lars Qvame at have med 14 Dags Varsel indstæfnt til dette Ting Ole Bastesøn,

Ole Bastesøn blev efter Loven lydeligen paa raabt, men Hand mødte iche, stæfne Vidnerne forchlarede at de talede med Ole Bastesøn Selv, da Hand af Dem blev stæfnet,

Dend indstæfnte Magdali Anders [Daatter] forchlarede at det Barn Hun føde i Vaar sidst afvigte er ingen Anden Fader til end dend indvarslede Ole Bastesøn, Barnet døde 8te Dage efter Fødselen og blev før det døde døbt af Capellanen til Lindaas Præstegield, og saaledis fri villig til stod sin forseelse og begangne Leyermaal,

Kongl/ig Maj/este/ts Foget paa stod Dom efter Loven, Hvor paa af Rætten blev Kiendt, som følger.

Dom

Efter som Magdali Anders Daatter baade til staaer at have begaaet Leyer maal med Ole Bastesøn og Hun efter Vidnernis afhiemling befunden lovlig der for til denne Ræt at være indstæfnt {til} at liide Dom efter Loven, Ole Bastesøn, der haver besvangret er og Lovlig til Vedermæle

1736: 361

Indvarslet, alt saa tilfindes Magdali Anders Daatter i følge Loven at bøde sin(e) Leyermaals Bøder 12 Laad Sølv inden 15 Dage efter Denne Doms Lovlig forkyndelse under Nam og execution Ved Rættens Videre befordring efter Loven.

Schiøde udgivet af Iver Hauchøen til Johannes Biørge paa Nii Marcher Smør og 3 ¾ Kande Malt udi Gaarden Biørge. Datert Ting stædet Eide d/en 20 Julij 1736.

Der nest blev raabt om nogen hafde flere Sager at frem føre, ingen sig indfandt, der for denne Termins Restantzer oplæste, og som ey nogen hafde indvending der imod bleve de af Rætten forseylede, der paa Rætten op hævet.

Jehova Juva!

Hosanger Schibred

Anno 1736 d/en 20 Julij blev paa Ting stædet Hoshofde holdet Som/m/er Skatte og Sage Ting for Hosanger Schibrets Almue nerværende Fogeden S/igneu/r Andreas Jesen de Eed svorne Lau-Rætts Mænd 1. Ole Olsøn Hatland, 2. Ole Rasmusøn Grønnaas, 3. Johannes Johannissøn Noraas, 4. Ole Arnesøn Nonaas, 5. Knud Knudsøn Getreim, 6. Ole Andersøn Byseim, 7. Magne Stephensøn Hatland, 8. Johannes Vemmesøn Lostad tillige med Bøyde Lænds Manden Niels Hannistvedt og Anden Ting søgende Almue,

Hvor da efter at Rætten var sadt i Deris Kongl/ig Maj/este/ts Høye navn og alle til Lydighed og Ærbødighed imod Rætten formanede, bleve først Publicerede

Deris Kongl/ig Maj/este/ts Aller naadigste Forordninger og andre Breve, som paa Fol/io 354 ere extraherede, der nest

1. Bøxel Sæddel udgiven af Ole *Kiche (Kirche) Brudvig til Erich Olsøn paa Et pund Smør og 12 Kander Malt udi gaarden Horsaas. Datert Brudvig d/en 6te Februarij A/nn/o 1736, Her ved fulgte Een Revers, saa kaldet, Hvilchen ey var undertegnet af Læylændingen.

Dend 21 Julij blev Rætten igien sadt med Sam/m/e Mænd.

Johannes Nielsøn paa Egne og de andre 3de gaarden Ladvigs Opsiddere Haldor Eilufsøns, Ole Eilufsøns og Ole Nielsøns Vegne indfandt sig for Rætten

1736: 361b

og fremstillede de \2de/ Vidner Lars Jacobsøn boende paa gaarden Fieldanger og Anders Brynnelsøn boende paa gaarden Ladvigshaug med begiering at fornæfnte Tvende Vidner maatte Eedelig forchlare, Det De ere Vidende om dend Ilde brand som er over gaaen gaarden Ladvig udi Hossanger Skibred af Nr 3 udi Matriculen, af Land og Skatte Skyld Fire Pund og I Norhorlehn Fogederie;

Thi blev Eedens forchlaring for Vidnerne Lydeligen oplæst og behørig formaning til Dem giordt om at vagte sig for Meen Eed, Hvor paa De Tvende fornæfnte Vidner Lars Jacobsøn *Fiedanger (Fieldanger) og Anders Brynnilsøn Ladvigshaug Ved Eed med oprachte Fingre efter Loven udsagde: At første Løverdag efter Pintze Hellige Dage sidst afvigte Var Vidnerne paa dend af brendte Gaard Ladvig for at bygge paa bem/el/te gaard Een nye Stue til Johannes Nielsøn Een af Opsidderne paa Gaarden Ladvig som nu staaer her for Rætten, I det Vidnerne stod udi deris fulde arbeyde, saae De Een stor Ilde brand var op tændt udi Een af gaardens Ladvigs Opsidderis Huus Opsidderens navn er Haldor Eilufsøn, sam/m/e Ilde brand tog saa stor og Hastig over Haand, at gaarden Ladvig i ungefæhr halv anden Times Tiid laa i Aske, og End skiøndt baade Vidnerne og alle, som vare paa Gaarden Ladvig anvendte Deris største Fliid til at dempe og sluche Ilden, saa var det dog forgievis, Thi den store Tørche, som saa Lang tiid tilforn hafde Continuert, Contribuered iche lidet til at gaarden Ladvig saa hastig

blev af brendt, af gaarden Ladvigs Huuser blev iche et Eeniste Huus staaende uden {2de} Tvende Smidder, som stod Langt fra paa Marchen; Opsidderne paa gaarden Ladvig sagde Vidnerne iche det Ringeste fich Reddet af Deris

1736: 362

Godz, Men foruden Godzet blev Fire Bester brendte, End yder mere forchlarede Vidnerne, at for Een Soldat, som staaer under Velbaarne Her/r Obriste Schlaenbusches aller naadigste anfortroede Bergenhuusiske National Infanterie Regimente og Velædle Her/r Capitain Valentin Beyers Compagnie naunlig Eiluf Halvorsøn, Hvis Fader er Halvor Eilufsøn Een af de afbrendte Opsiddere paa gaarden Ladvig blev Et Par gamle Munderings Skoe og Skoen til Hans Bajonette opbrendte, Laasen til Hans Bøsse tillige med Hans Bajonet og forbrendt Sam/m/e Bøsse Laas og Bajonette frem viste Soldaten Eiluf Halvorsøn for Rætten i saadan *Mand (Stand), som Vidnerne haver ud sagt,
Opsidderne begierede Tings Vidnet beskreven, det sam/m/e forlangede og Soldaten Hvilchet Rætten bevilgede.

Elling *Lagland (Langeland) hafde ladet indstæfne Ole Langeland for Skields ord at høre Vidner, der om at Vidne ere indstæfnte Iver Langeland, Magdeli Johannes Daatter tiennende Iver Langeland, Maritte Ols Daatter tiennende Ole Haustvedt,
Af stæfne Vidnerne mødte ichun Et, som tillige med de andre Vidner tilstod for Rætten, at det bliver først 14ten Dage paa Mandag d/en 23 Julij siden de indstæfnt baade Vidner og Ole Langeland, hvor fore Citanten bør stæfne om igien saa vel Ole Langeland, som alle Vidner til først kom/m/ende Høste Ting.

Elling Olsøn Byseim hafde ladet ind stæfne Lænds Mand Niels Hannistvedt Dom at liide for 10 Rixdr 2 mrk 4 sk med Renter og Processens Omkostning
Hvilchet kald og Varsel Aschild Joensøn Heldahl og Johannes Larsøn Heldahl ved Ed med oprachte Fingre efter Loven afhiemlede at have forkyndt Lænds Mand Niels Hannistvedt for mere *Een (End) 14 Dages Tiid [siden],
Lænds Manden Niels Hannistvedt

1736: 362b

Sagde, at Hand iche negtede at være Citanten Elling Byseim de paa stæfnte 10 Rd 2 mrk 4 sk skyldig, men Hans paastand er *er at Sagen maa blive opsadt til neste Ting, da Hand Rætten *ved (vil?) skriftlig under viise om denne Sags Sammen-hæng,
Der paa gav Rætten følgende

Afsigt.

Efter som Lænds Mand Niels Hannistvedt lover at op lyse Sagen til neste Ting for Rætten, saa bevilges Ham den begierte Anstand til neste Høste Ting, Hvor Ved Sagen beroer til bem/el/te Tiid, da Ved kom/m/ende Parter uden Advarsel haver at møde.

Der nest blev 3de gange raabt om nogen hafde noget at føre i Rætten, men saasom ingen sig indfandt, blev denne Termins Restantzer op læste og uden nogens indsigelse forseylet, der paa Rætten op hævet.

Jehova Juva!

Mielde Schibred.

Anno 1736 d/en 23 Julij blev holdet Som/m/er Skatte og Sage Ting paa Gaarden Vallestrand for Mielde Skibreds Almue nerværende Fogeden S/igneu/r Andreas Jesen De Eedsvorne Lau-Rætts-Mænd 1. Halvor Arnesøn Kielland, 2. Lars Larsøn Søre Reistad, 3. Johannes Andersøn Rønhofde, 4. Rasmus Børgesøn Rønhofde, 5. Rasmus Nielsøn Nore Reistad, 6. Magne Michelsøn Nore Kleppe, 7. Ole Bastesøn Burcheland, 8de Joen Knudsøn Borge tillige med Bøyde Lænds Manden Johannes Ascheland og Anden *Tinsøgende Almue,

Hvor da efter at Rætten var sadt i Deris Kongl/ig Maj/este/ts Høye navn og alle til Lydighed imod Rætten formanede blev først Ting lyst
Deris Kongl/ig Maj/este/ts Allernaadigste Forordninger og andre Rescripter, som breve, som paa Fol/io 354 ere extraherede, der nest

Skifte Brevet efter afg/aaen Siur Johannissøn der boede paa gaarden Vefletvedt datert Vefletvedt d/en 20 Martij A/nn/o 1736. Jordegodset var 1 Pund Smør og Een Mæhle Malt udi Gaarden Vefletvedt vurderet for 30 Rd.

Bøxel Sæddel udgiven af Bischop Borneman paa Lectoris Edvard Londemans

1736: 363

Vegne til Soldat Johannes Andersøn paa Et Pund og Sex Marcher Smør samt Et Qvarteer Malt udi Gaarden Littuun Phanøe Præste boel benaadet. Datert Bergens Bispe gaard d/en 25 Febru/arij 1736 - Her ved fulgte Revers.

Bøxel Seddel udgiven af Her/r Geert Gelmuyden til Johannes Tostesøn Vatle paa Et Pund Siuv og Een Halv Marcher Smør udi gaarden Søre Vesette, Hvor af Aarlig skal Svaris udi Landskyld Aarlig Tage og fløtning Siuv March og Tretten Skilling samt om behøvis Een fløtning om Aaret, Datert Haugs Præstegaard d/en 16 Maij 1736, Her ved fulgte Revers.

Bøxel Seddel udgiven af Her/r Geert Gelmuyden til Soldat Mons Monsøn paa Et Pund og Siuv Marcher Smør og Een Halv M/arch udi gaarden Vesette, Hvor af Aarlig skal svaris i Aarlig Landskyld Tage og fløtnings forskonsel Siuv March og Tretten Skilling, Men om fornødent skulle giøris da iche vægre sig for Een fløtning. Datert 6te Junij A/nn/o 1736. Her ved fulgte Revers.

Bøxel Sæddel udgiven af Erich Johansøn Hauge og Maritte Anders Daatter til Johannes Magnesøn <ey> paa Et Pund Smør og Een Mæhle Malt udi gaarden Vefletvedt. Datert Hauge d/en 21de Julij A/nn/o 1736.

Dend 24 Julij blev Rætten igien sadt med Sam/m/e Lau-Rætts Mænd.

Sagen indstæfnt imod Barbara Halsteens Daatter og Ole Sundland beroer til neste Ting efter Fogedens Andreas Jesens begiering.

Der nest blev paa raabt om nogen Sager var indstæfnt, Men ingen sig indfandt, der for denne Termins Restantzer blev lydeligen oplæst og af Rætten forseylede, der paa Tinget op hævet.

Jehova Juva!

Arne Schibred

Anno 1736 d/en 25 Julij blev holdet Som/m/er Skatte og Sage Ting paa gaarden Yttre Arne med Arne Schibreds Almue nerværende Kongl/ig Maj/este/ts Foget S/igneu/r Andreas Jesen, Eed svorne Lau-Ræts Mænd 1. Niels Helle, 2. Erich Fogstad, 3. Halsten

1736: 363b

Rødland, 4. Johannes Rødland, 5. I Johannes Vesterlie stæd var Niels Olsøn Bruraas, 6. Mons Hilland, 7. Ole Fosmarch, 8de Johannes Helle, tillige med Bøyde Lænds Manden Peder Larsøn Arnetvedt og anden Ting søgende Almue,

Hvor da efter at Rætten var sadt i Deris Kongl/ig Maj/este/ts Høye navn og alle til Fredelighed og Lydighed imod Rætten formanede bleve først Ting lyste Deris Kongl/ig Maj/este/ts Allernaadigste forordninger og andre Rescripter som paa Fol/io 354 ere extraherede, der nest

Obligation udgiven af S/igneu/r Jesper von de Velde til Hans Broder {Jesper Von} Jan von de Velde paa Capital 800 Rixdr Courent, datert Bergen d/en 22 Martij 1732 Hvor for er pandt sat Debitoris Huus i Bergen med tilhørende Søeboed og {gr} dens under liggende Grund, Item Debitoris Boeder og Grunde i Sandvigen, samt Debitoris Andeel i det udi Nyhaun bestaaende Nøst og Trandbrenderie, saa vel som og alle andre Debitoris Midler Løse og Faste med videre.

Schifte Brevet efter Magdali Hans Daatter Jordahl datert 4de April A/nn/o 1736. Jorde godset som blev deelet var Een Fiere deel Løb Smør og femten Kander Malt vurderet for 25 Rd udi Qvam/m/e.

Schifte Brevet efter Dordi Clemets Daatter Bruraas Datert 6te April 1736, Jorde godset, som blev deelet var 18 merker Smør og 12 Kander Malt udi gaarden Bruraas vurderet for 22 Rd 3 mrk.

Bøxel Sæddel udgiven af Mad/ame Karen Friman S/a/l/ig Johan Garmans til Hans Jørgensøn Honob (Horob) paa Een Nøste grund under store Sandvigens Leye maal strax uden for Claus von Rechens for hen beboede Huus i Længden er sam/m/e bøxlet grund Sexten Alen og i Breeden Elleve Alen Hvor paa staaer Et nøst Hand sig af Marthe i Bachen haver tilkiøbt, for Hvilche grund u-paa mindt Aarlig skal betalis til Eyeren 1 mrk 8 sk med Videre datert Bergen d/en 29 Maij 1736.

Placat angaaende Handelen med Hamborg som igien bevilges.

Kongl/ig Confirmation af Kong Christian dend Siette paa Instrumentisternis Privilegium

1736: 364

udi Bergen af dato Rosenborg Slot d/en 22 Julij A/nn/o 1735.

Tønnes von Busch Contra Ahasverus Jæger

Procurator Johan Simon Cramer mødte paa Tønnes von Busches vegne og producerede Een Skriftlig Stæfning imod Ahasverus Jæger af Dato Bergen d/en 28 Junij A/nn/o 1736 Hvor

efter Ahasverus Jæger indstæfnt er her for Rætten at betale Citanten 30 Rd 3 mrk 3 sk tillige med Processens og andre paagaaende Omkostninger. efter Stæfne maalets Videre indhold.
Der nest frem stillede Mons/ieu/r Cramer Varsels Meendene Tønnes Torchelsøn og Mons Andersøn maatte af hiemle Stæfningen Lovlig at være forkyndt, Hvor paa bem/el/te Tønnes Torchelsøn og Mons Andersøn begge Indvaanere udi Bergen Ved Eed med oprachte Fingre efter Loven af hiemlede med mere end 14 dages Varsel til dette Ting at have indstæfnt Ahasverus Jæger. og da de Stæfnede Ham talede Varsels Mændene med Ahasverus Jæger Selv;
Paa Ahasverus Jæger blev efter Loven Trende gange lydeligen raabt, men Hand hverchen Selv eller nogen paa Hans *Vig (Veigne) mødte,
Dernest producerede Cramer indstæfnte Jægers udgivne original beviis for Fem Rixdr og To March Datert 30 Novembr/is A/nn/o 1717 - item bem/el/te Jægers Revers Lydende paa Et bekom/m/en halv Oxehovet Brændeviin af 14 Virtels og F....(?) Ancher accorderet for 9 Rd - besagt Revers er datert Bergen d/en 21 Decembr/is A/nn/o 1733 - Hvilche documenter for Rætten lydeligen blev oplæste og ere saaledis lydende:
Der efter begierede Mons/ieu/r Cramer foreleggelse for Jæger at møde til neste Ting, Hvor paa Rætten gav følgende

Afsigt

Eftersom Ahasverus Jæger iche Ved Sagens paa raab møder saa foreleggis af Rætten at møde til først kom/m/ende Høste Ting at svare eller lade svare for sig i denne Sag.

1736: 364b

Diderich Clasøn Contra Ahasverus Jæger.

Procurator Johan Simon Cramer paa Diderich Clasens vegne i Rætte lagde Een Skriftlig Stæfning imod Ahasverus Jæger af Dato Bergen d/en 28de Junij A/nn/o 1736, som for Rætten lydeligen blev oplæst, Hvor Ved Ahasverus Jæger er indkaldet at liide Dom til at betale 11 Rixdr til Diderich Clasen efter Een acceptert Assignation og betale alle Paagaaende Omkostninger,
Paa Ahasverus Jæger blev efter Loven 3de gange lydeligen raabt, Men mødte iche,
Varsels Mændene Tønnes Torchelsøn og Mons Andersøn af hiemlede Ved Eed med oprachte Fingre efter Loven Stæfne maalet for mere end 14 Dages Tiid Ahasverus Jæger at have forkyndt i Egen Person, begge Varsels Mændene boer og op holder sig i Bergen og ere fløt Mænd,
Dernest producerede Mons/ieu/r Cramer den i stæfnemaalet paa beraabte Assignation udfærdiget og Acceptert d/en 2den Octobr/is A/nn/o 1730, Hvilchen blev lydeligen oplæst og eftersom Ahasverus Jæger iche mødte, saa bliver Ham her ved af Rætten efter S/igneu/r Cramers forlangende givet Laudag at møde til først kom/m/ende Høste Ting.

Jacob Preus Contra Ahasverus Jæger.

Procurator Johan Simon Cramer paa Citantens Mons/ieu/r Jacob Preuses vegne frem lagde Een Skriftlig Stæfning imod Ahasverus Jæger, hvor fore Hand er indstæfnt at betale Preus 16 Rd 3 mrk tillige med Processens Omkostning, hvilchet stæfne maalet af Dato Bergen d/en 10 Februarij videre udviiser,
Hvilchet kald og varsel Tønnes Torchelsøn og Mons Andersøn begge Fløt Mænd i Bergen og der boende Ved Eed med oprachte Fingre efter Loven af hiemlede at have med mere end 14 Dages Varsel forkyndt

1736: 365

Paa Ahasveri Jægers Boepæl og talede dend Tiid med Hans Hustroe.
Der nest producerede Mons/ieu/r Cramer {Een} paa Citantens Vegne Copie af den Reigning Preus til forne haver indlevert til Jæger;
Paa Jæger blev efter Loven Trende gange lydeligen paaraabt, Men hand mødte iche selv eller nogen svarede for Ham, Hvor fore Ahasverus Jæger af Rætten gives Lau-Dag at møde og svare eller lade svare for sig til neste Høste Ting.

Jesper von de Velde Contra Ahasverus Jæger.

Mons/ieu/r Johan Simon Cramer Procurator producerede Een Skriftlig Stæfning paa Mons/ieu/r Jesper von de Veldes Vegne imod Ahasverus Jæger, Hvor ved bem/el/te Jæger til dette Ting er indstæfnt at liide Dom for 22 Rd 9 sk efter Een af Jæger selv approbert Reigning og til at betale alle paagaaende udi Denne Proces Omkostninger med videre original Stæfningen indeholder som for Rætten lydeligen blev oplæst og er af følgende indhold.
Der nest frem stode Varsels Mændene Johannes Ingebrethsøn Skaffer i store Sandvigen og Johannes Jacobsøn begge boende i store Sandvigen og Ved Eed med oprachte fingre efter Loven af hiemlede at hafve forkyndt denne Stæfning lige som deris paa bem/el/te Stæfning tegneed forkyndelse udviiser,
Paa Ahasverus Jæger blev efter Loven Trende gange lydeligen op raabt, Men Hand hverchen selv eller nogen paa Hans Vegne sig indfandt, des Aarsag Hand af Rætten bliver forelagt at møde til neste Høste Ting og svare for sig.
Der efter frem lagde Mons/ieu/r Cramer paa Citantens vegne Een Reigning af Citato Ahasvero Jæger Selv paa tegnet Rigtig at være, hvor ved Sagen da beroer til Jæger bliver fore lagt for at see om Han noget der imod haver at indvende.

1736: 365b

Jens Møinichen Contra *Ahasverum Jæger.

Mons/ieu/r Jens Erichsøn á Møinichen, som er S/a/l/ig/ Fogeden Lems Søster Søn og antagen til at indrive Een deel udstaaende gield bem/el/te S/a/l/ig/ Fogeds Lems Sterfboe tilhørende, producerede paa bem/el/te S/a/l/ig/ Fogets Lems Sterfboes vegne Een stæfning imod Ahasverus Jæger, Hvor Ved, Hand Jæger er indstæfnt at betale 12 Rixdr efter sin udgiven Revers til S/a/l/ig/ Fogedens Lems Sterfboe tillige med at erstatte Processens Omkostning.
Der nest frem viiste Mons/ieu/r Møinichen Een Extract af Skifte forretning efter afg/aaen Fogeden Jens Lem, Hvor ved Hand vild beviise at være Authorizeret til at indrive Sterfboets udestaaende Fordringer, sam/m/e er Datert Horvigen dend 5 Julij hujus Anni,
Hvilchet kald og varsel Tønnes Torchelsøn og Mons Andersøn begge Fløt Mænd og boende i Bergen. Ved Eed med oprachte Fingre efter Loven af hiemlede at have forkyndt paa Citati Ahasverus Jægers Boepæl for Hans Huustroe,
Der nest producerede Mons/ieu/r Møinichen dend Indstæfnte Ahasverus Jægers original Revers af Dato Haarvigen d/en 18 Novembr/is A/nn/o 1724, som for Rætten lydeligen blev op læst.
Dend indstæfnte Ahasverus Jæger mødte iche end skiøndt Hand efter Loven 3de gange lydeligen blev *paaraab, derfor efter som Hand iche mødte, maatte Citanten forlange Lav Dag til neste Ræt, dog med ydmygste begier, at denne Respective Ræt vilde assistere Ham med saadan foreleggelse, der for pligter og absolute paabyrder Jæger endelig at slutte Sagen paa sin siide aller helst det er Rætten selv bekiendt, at disse med flere sterfboets Penge

behøvis udi Hans Maj/este/ts Casse erlagte, imidler tid forsichrede Comparenten, at dend forventende foreleggelse forderligst skal vorde Jæger forkyndt

1736: 366

og Jæger imidler tid ingen oplysning at feyle, som kunde til veye bringes og Hand forlangede,

Der paa gav Rætten følgende

Afsigt

Eftersom Ahasverus Jæger iche selv ey heller nogen paa Hans vegne i Dag møder at svare udi denne Sag saa foreleggis Hand her ved af Rætten at møde til neste Ting og uden op hold svare for sig og i henseende disse paa stæfnte Penge til Deris Kongl/ig Maj/este/ts Casse strax skal betalis, i vidrige fald bliver der afsagt Dom udi Sagen.

Cornelius Røysen Contra Ahasverus Jæger.

Mons/ieu/r Jens Møinichen producerede paa S/igneu/r Cornelius Reutzers Vegne, efter som Hand sig iche selv nu Sagerne bleve fore tagne for Rætten {sig} indfandt, Een Stæfning imod Ahasverus Jæger, Hvor Ved Hand af bem/el/te Reuytser er ind stæfnt at liide Dom til at betale 5 rd siger Fem Rixdr 2 mrk 4 sk tillige med Processens Omkostning, sam/m/e stæfning som for Rætten lydeligen blev op læst, er daterit Bergen d/en 10 Julij A/nn/o 1736.

Hvilchet Kald og Varsel Johannes Ingebrethsøn Skaffer i store Sandvigen og Johannes Jacobsøn begge boende i bem/el/te Sandvigen Ved Eed med oprachte Fingre efter Loven af hiemlede at hafve forkyndt Ahasvero Jæger saaledis, som deris paa stæfningen skrefne forkyndelse udviiser,

Dend indstæfnte Ahasverus Jæger blev efter Loven Trende gange lydeligen paaraabt Men ey selv eller nogen paa hans Vegne mødte hvor fore Hand, Jæger efter Citantens Reuytsers begier foreleggis at møde til neste Ting som Rætten bevilgede, thi beroer Sagen til bem/el/te Tiid, og Rætten gav den

Afsigt.

Eftersom Ahasverus Jæger iche Ved Sagens paaraab sig indfandt, saa

1736: 366b

Givis Ham her ved af Rætten Lau dag at møde og svare for sig til først kom/m/ende Høste Ting.

Mons/ieu/r Jens Møinichen Contra Thomas Colbiørnsøn Toppe.

Mons/ieu/r Jens Erichsøn á Møinichen, der er S/a/l/ig/ Fogedens Jens Lems Søster Søn, og antaget til at indrive Een deel S/a/l/ig/ Fogedens Jens Lems Sterfboes ude staaende Gield hafde ladet indstæfne Thomas Colbiørnsøn boende paa Gaarden Søre Toppe Dom at liide til at betale Nitten Rixdaler Hand til Fogedens Lems Sterfboe Skyldig er efter Revers af Dato Horvigen d/en 5 Junij A/nn/o 1731, saa og at betale Renter fra dend dag Sagen er paa talt, saa og denne Processis Omkostning,

Hvilchet kald og varsel Skafferen Joen Henrichsøn Falchanger, og Johannis Olsøn Horvigen Ved Eed med oprachte Fingre efter Loven af hiemlede at have forkyndt Thomas Colbiørnsøn Søre Toppe med mere end 14 Dages varsel og talede med Hans Hustroe, da de forkyndt varslet,

Dend indstæfnte Thomas Colbiørnsøn Søre Toppe mødte selv for Rætten og tilstod Rigtig at være \ichun/ skyldig til Sterfboet 11ve Rixdr, efter som Hand siden stæfning var Ham forkyndt til Enchen Mad/a/me S/a/l/ig/ Fogeden Lems hafde betalt 8 Rd Hvilchet Citanten

og til stod Rigtig at være, der nest lovede dend indstæfnte at vilde tiid efter anden betale de øvrige 11ve Rixdr Hand Sterfboet er skyldig, men fandt sig iche pligtig til nogen slags Renter at betale.

Der efter producerede Citantes original Reversen af dato Horvigen d/en 5 Junij A/nn/o 1731 tillige med Een Specification over denne Sags paagaaende Omkostninger og paa stod Dom efter det indleverte Stæfnemaal.

Hvor paa blev kiendt, eftersom dend ind stæfnte Thomas *Colbiøres (Colbiørnsøn) iche hafde noget der imod at indvende, som følger.

Dom

Dend indstæfnte Thomas Colbiørnsøn til staaer Selv her for Rætten at Hand af S/a/l/ig/ Fogeden Jens Lem til Laans

1736: 367

Paa Een Revers af Dato Horvigen d/en 5 Junij A/nn/o 1731 under skriven af 2de bekiendte Personer til Vitterlig nemlig Peder Beyer og Hans Lem haver bekom/m/et Nitten Rixdr, Citanten Mons/ieu/r Jens Erichsøn á Møinichen tilstaaer og at dend indstæfnte Thomas Colbeinsøn Søre Toppe siden Hand til dette Ting er bleven stæfnt haver paa Reversen betalt 8te Rixdr, alt saa bliver ichun dend indstæfnte Thomas Colbeinsøn Søre Toppe 11 Rixdr efter Reversen skyldig til S/a/l/ig/ Fogedens Jens Lems Sterfboe, Hvilche Elleve Rixdr Thomas Colbeinsøn her ved tilfindis at betale til S/a/l/ig/ Fogedens Jens Lems Sterfboe og i Processens Omkostning Fire Rixdr og Tre March alt inden 15 Dage efter denne Doms Lovlig forkyndelse under adfærd efter Loven.

Dend 26 Julij blev Rætten igien sadt med sam/m/e Mænd og som ingen hafde Sager efter paa raab at føre i Rætten blev denne Termins Restantzer Lydeligen op læste, ingen giorde nogen indsigelse der imod des Aarsag af Rætten forseylet, der paa Tinget op hævet.

Jehova Juva!

Herløe Skibred.

A/nn/o 1736 d/en 8de Augusti blev holdet Skatte Sage og Restantz Ting for Herløe Skibreds Almue paa Tingstædet Frechau nerværende Fogeden S/igneu/r Andreas Jesen, de Eedsvorne Lau-Rætts Mænd 1. Johannes Kaalevaag i Hans stæd var Niels Volle, 2. Clemet Haugland: i Hans stæd var Ole Frechau, 3. Ole Haugland i Hans stæd *Ander Halsteensøn Hestnæs, 4. Jan Kraagaas i Hans stæd var Johannes Frechau, 5. Anders Hansøn Hopland, 6. Michel Johansøn Mæland, 5. Rasmus Joensøn Græsdahl, 8. Michel Olsøn Goustad tillige med Bøyde Lænds Manden og anden Ting søgende Almue

Hvor [da] efter at Rætten var lyst [i] Deris Kongl/ig Maj/este/ts Høye Navn og alle til fredelighed, ærbødighed og Lydighed imod Rætten formanede blev først Ting lyst

Deris Kongl/ig Maj/este/ts aller naadigste forordning og andre Reschripter som paa fol/io 354

1736: 367b

og 363 findes Extraherede, der nest efter følgende Breve

1. Obligation udgiven af Hans Jensøn Ryland til Hans {Schultz} Schultz paa 200 Rd. Hvorfor er pandsadt gaarden Eggeland her i Skibred bestaaende af 1 ½ Løb Smør med videre original Obligationen udviiser {datert} Datert Bergen d/en 25 Maij A/nn/o 1736.

2. Bøxel Sæddel udgiven af Her/r Asse/sso/r Johan Lausøn til Niels Johansøn paa {18} 18 merker Smør og ½ Vaag Fisk udi gaarden Davanger med Condition at Han sin Live Tiid forsørger sin gamle Fader Johannes. Datert Herløe Gaard d/en 12 Junij A/nn/o 1736 - Revers medfulgte.

3. Bøxel Sædel udgiven af Ide Maria S/a/l/ig/ Johan Riigs paa Een halv Vaag Fisk {med} udi gaarden Nore Toft med den til sam/m/e Gaard liggende Andpart udi Laxe Vaagen. Datert Bergen d/en 31 Martij 1736. <non> Her ved fulgte Læylændingens Revers til Poul Andersøn.

4. Bøxel Sæddel udgiven af Lænds Mand Anders Tvedten til Zacharias Tollefsøn paa 12 M/erker Smør og Sex Kander Malt udi gaarden Nore Tvedten. Datert {B} Tvedten d/en 6 Martij 1736.

Dend 9de Augusti blev Rætten igien sadt med Sam/m/e Mænd.

5. Schiøde udgivet af S/a/l/ig/ Casper Rich til Hans Søn Jan Rich paa gaarden Toft. Datert Bergen d/en 24 Maij 1728.

(6.) Bøxel Sæddel udgiven af Ide Maria S/a/l/ig/ Johan Richs til Lars Jacobsøn Rong paa {paa} Et Pund Fisk udi gaarden Søre Toft med dend der til liggende anpart udi Laxe Vaagen. Datert Bergen d/en 8de Junij 1736.

Ole Johansøn Nesse frem stillede for Rætten uden Stefne maal tvende Vidne Jacob Thomæsøn og Jan Rasmusøn begge boende paa gaarden Rong, Hvilche ved Eed med op rachte Fingre efter Loven udsagde, at Reqvirentens Søn Christen Olsøn og Brithe Jons Datter ey Hin anden er nermere beslegtede end som følger: Christen Olsøns Moder Kari Christens Datter og Brithe Jons Daatters Moder Dordi Christens Daatter ere Søskende, alt saa ere Christen Olsøn og

1736: 368

Britte Jons Daatter Søskende Børn paa Møderne Siide;

Her over begierede Reqvirenten Ole Johannesøn Nesse Tings Vidne, som Rætten bevilgede.

Jens Erichsøn á Møinichen Contra Lænds Mand Anders Tvedten.

Mons/ieu/r Jens Erichsen á Møinichen, som S/a/l/ig/ Fogedens Lems Søster Søn og antagen til at indrive dend ude staaende Gield Een og anden kand være skyldig til S/a/l/ig/ Fogedens Lems Sterfboe producerede Een Skriftlig Stæfning imod Lænds Mand Anders Tvedten af Dato Bergen d/en 9de Julij A/nn/o 1736, som for Rætten Lydeligen blev oplæst,

Hvilchet Kalds og varsels Skrift eller Stæfning varsels Mændene Michel Nielsøn Molleklev og Johannes Pedersøn Tvedten Ved Eed med oprachte fingre efter Loven af hiemlede at have med mere end 14 Dages Varsel tilkiende givet for Lænds Manden Anders Tvedten, De forchlarede end yder mere at Anders Tvedten selv læste stæfningen og dend med egen Haand paa tegnede.

Lænds Manden Anders Tvedten til stod Selv for Rætten Lovlig at være Stæfnet til dette Ting.

Der nest frem lagde Citanten Møinichen Citati Obligation Datert Øvre Tvedten d/en 8de Maij A/nn/o 1724 Publicert d/en 2den Maij A/nn/o 1726, stor 260 Rixdr, Hvor til er til under Pandt Gaarderne Øvre og Nedre Tvedt tillige med Holme alle 3de gaarder i dette Skibbred beliggende der efter frem lagde S/igneu/r Møinichen dend i Stæfningen paa beraabte

Liqvidations Reigning under Anders Tvedtens Haand Hvor efter Hand skyldig bliver 26 rd 1 mrk og 12 sk datert 3 Julij A/nn/o 1730 Hvilche for Rætten Lydeligen blev oplæste.
Procurator Blechenberg

1736: 368b

Mødte for Anders Tvedten, som sagde: at Hand Vel fornem/m/er mod Ham at blive i Rætte lagd Een Hans til Fogeden Lem udgiven Obligation af 8de Maij 1724 saa vel som Een af bem/el/te Anders Tvedt med afg/aaen Foget Jens Lem sluttet afreyning af 3 Julij 1730, Hvor efter Hand til bem/el/te S/a/l/ig/ Foget dend Tiid skulde bleven skyldig paa noget af Deris mellem værende 26 rd 1 mrk 12 sk, Men som bem/el/te Anders Tvedt saa vel i foregaaende Tiider, som den Tiid afg/aaen Fogeden Lem har været i Live siden bem/el/te 3die Julij 1730 har hafd adskilligt Andet mellem værende med S/a/l/ig/ Fogeden, og nu iche frem leggis nogen Liqvid bereyning mellem Anders Tvedten og Fogeden Lems Sterfboe, over alt det, som bem/el/te Sterfboe hos Ham Anders Tvedt kunde formeene sig at til gode Kom/m/e, dend indstæfnte Anders Tvedt iche heller af det for Sagen udstæde Stæfnemaal, som paa stæfner betaling for 26 Rixdr efter Reyning har kundet begribe, der med at være meent, denne nu i Rætte lagde Reigning af 3 Julij 1730, Hvilchen Anders Tvedten er bekiendt i seenere mellem Parterne passerede Reigninger for saa vidt dend Saldo bekræfter at være inddragen, da saa fremt Rætten iche skulde biefalde det som Anders Tvedten nu vil paastaae, nemlig: at denne Sag maa vorde hen vist til det udi Fogeden Lems Sterfboe usluttede Skifte til Endelig liqvidation om dette og ald Andet imellem værende, saa er Hand i det mindste begierende at Rætten fornøder Ham udsættelse til nest holdende Høste Ting, paa det Hand i denne Sag, Hvor Hand af Fogeden Lems Sterfboe Søgis baade for Obligations

1736: 369

og Reignings Prætention kand frem føre Hvis Contra Prætentioner Hand imod bemeldte Sterfboe kand have, alt til Endelig Liqvidations Doms erholdelse.
S/igneu/r Møinichen sagde, at det var Rætten vel bekiendt, Hvad Documenter Ham var extradert i denne Sag, saa Hand ey om seenere liqvidations Reigninger det mindste kunde Raisonere, den Mislighed til stod Hand og i sit stæfne maal at have for *giet (forglemt?) at an føre 1 mrk 12 sk, som maatte blive paa Hans eget ansvar, erindrede Rætten om, Hvor vidt det var dem selv bekiendt, Hvor nødvendig Pengene behøvedis i deris Maj/este/ts Cassa at nedleggis, maatte der for paa staae Dom i henseende Hand forholdende den indstæfntes blotte forestillelser ey kunde gielde imod de producerte originale beviiser og Haandskrifter, da i midler tid Anders Tvedten kunde Henviises med Skifte Rætten at liqvidere, om Hand skulde formeene sig nogen prætention at have, Hvor imod Sterfboes fuldmægtig forbehold sig sine Lovlige reservanda og videre Søge maal i fald flere Documenter kunde opdagis eller Ham for kom/m/e, 1mo paa stod Hand da Obligationens og Renters betaling tillige med Henviisning udi Pandtet om Løsøre ey kunde til stræche samt og betaling for 26 Rd efter Hans stæfning grundende sig paa Anders Tvedtens Liqvidations Reigning og Eendelig Processens tilstræchelige Omkostning, dend Hand saa ledis angav Stemplet Papier til Stæfning 6 sk, Varsel og af hiemling 3 mrk Stemplet Papier til Liqvidations Reigningens bielag 6 sk Dom og forseylings Penge 5 mrk 4 sk

1736: 369b

Sin Egen hen og Hiem reyse med Skyds og fortæring 3 Rixdr Stemplet Papier til dend forventende Doms beskrivning 4 mrk 8 sk og Dom/m/erens forkyndelse 4 mrk, forbeholdende sig i øvrigt alle reservanda.

Mons/ieu/r Blechenberg begierede gien part af den i Rætte lagde Reigning efter di Hverchen dend Summa eller dens Datum i stæfne maalet er benæfnt og Anders Tvedten saaledis iche har vidst Hvad Prætention Hand var stæfnt for efter Reigning eller Hvad Hand skulde svare til og saa ledis Refererede sig til sit forige.

Møinichen under Kraftigste Protestation imod ald opsættelse i Sagen, dend Hand formeente klarlig at være af beviist, fornam sig anledning til endnu at forbeholde Reservationen om Anders Tvedten formodentlig mere skulde Være skyldig, end allerede er paa stæfnt, efterdi Hand lader Declarere at hand iche vidste, Hvilchen af sine Reigninger, det var som Han er bleven søgt for, og sluttelig ydmygste ervartede Dom.

Der paa af Rætten blev kiendt, som følger

Dom

Efter som Her udi Rætten af Mons/ieu/r Jens Erichsøn á Møinichen er frem lagt imod Anders Tvedten Lændsmand her udi Herløe Skibred Een Original Obligation lydende paa Capital To Hundrede og Sexti Rixdr, og Datert Øvre Tvedt d/en 8de Maij A/nn/o 1724, til forsichring for bem/el/te Capital er af dend lovlig indstæfnte Anders Tvedt Pandt sadt Hans paa boende gaard Øvre Tvedt med Huuser, Creatur og anden Iventario, samt gaardene Holme og Nedre Tvedt \og/ ligeledis {er} frem lagt af Citanten Een af Citato \ A/nders Tvedt / approberet Reigning Datert Tvedten d/en 3 Julij A/nn/o 1730 stor 26 Rd Hvor for Citanten paast[od] Dom tillige med Proc/essen/s om/kostning.

1736: 370

1 mrk 12 sk {imod} \iffulge/ forbem/el/te Obligation og Reigning er {iche} \af/ noget \Citanten/ {lovligt} med Loven over Eens stem/m/ende bleven indvendet alt saa tilfindes Lænds Mand Anders Tvedten 15 Dage efter denne Doms Lovlig forkyndelse iche allenniste at betale og indfrie sin udgivne Obligation paa Capital 260 Rix/daler med Skadesløse Renter af bem/el/te Capital indtil betaling skeer, Men end og at betale sin Approberede Reigning efter Citantens paa stand med 26 Rixdaler og i Processens Omkostning 5 Rd 4 mrk og 2 [sk] under Nam og execution ved Rættens videre befordring efter Loven skulde Hand Anders Tvedten Lænds Mand ellers have noget at fordre i S/a/l/ig/ Fogedens Lems Sterfboe da forbeholdes Ham sin Ræt i alle Lovlige tilfeelde at søge, som Hand best veed og kand.

Mad/a/me Echte S/a/l/ig/ Diderich Hoslops Contra Ole Indre Bragstad.

Paa Citantindens Vegne producerede Mons/ieu/r Hans *Ollesøn (Ottesøn) Nideraas Procurator Een original Stæfning imod Ole Indre Bragstad, Hvor ved bem/el/te Ole Monsøn Indre Bragstad er ind varslet at betale 5 Aars Landskyld som rester med 3die tager og andet Original Stæfningen udviiser datert Bergen d/en 23 Julij A/nn/o 1736.

Hvilchet Kald og varsel Lænds Manden Anders Tvedten og Skafferen Niels Volle Ved Eed med oprachte fingre efter Loven af hiemlede for mere end 14 Dages Tiid at have forkyndt dend indstæfnte Ole Monsøn Indre Bragstad.

Dernest frem lagde Mons/ieu/r Hans Ottesøn paa Citantens Vegne Een Reigni[ng] af 7de Augusti hujus Anni, som lydeligen

1736: 370b

blev oplæst - og som dend indstæfnte Ole Monsøn saaledis det Eene Aar efter det andet imod Loven har indesiddet baade med Landskyld 3die tage og anden Rættighed hand sin Jord

Eyere yde bør saa vilde Citantinden paa staa Dom ey allene til betaling efter denne i Rætte-lagde Reigning og i Erstatning for Processens Omkostninger i det Mindste 5 Rixdr, men end og i andleedning af Loven pag: 492 Art: 10 at midste sin Bøxel og fra fløtte gaarden.
Den indstæfnte Ole Monsøn {B} Indre Bragstad mødte for Rætten og hafde intet imod Stæfnemaalet eller Søgning at indvende,
Men som Citantinden iche efter Loven haver giordt afreigning med dend indstæfnte, saa udsættes Sagen til neste Ting, da Citantinden imidler tid haver at giøre Rigtig afreigning med Ham Ole Monsøn og Specificere alle de Jordrottelige Rettigheder i Ole Monsøns Bog, som Hand bør betale alt saa beroer Sagen til bem/el/te Tiid.

Lænds Manden And/ers Tvedt Contra Ole Dale og Niels Siurdahl
beroer til neste Ting.

Tollef Tollefsøn hafde ladet indstæfne Anders Halsteensøn og Matthias Michelsøn begge boende paa Nedre Tvedt fordi De Anden Pintze Dag ned-rev Een op bygt Hæs, som Citanten hafde staaende udi sin Eng og Bøe til at tørche Høe paa, saa og at betale Processens Omkostning.
Hvilchet kald og varsel Iver Erichsøn og Ole Jonsøn begge boende paa gaarden Hiertaas Ved Eed med oprachte fingre efter Loven af hiemlede at have for 14 Dages Tiid forkyndt Anders Halsteensøn og Matthis Michelsøn Nedre Tvedt Stæfne Vidnerne haver og været brugt beskichelse viis hos Anders og Matthis

1736: 371

Nedre Tvedt for [at] spørge bem/el/te Anders og Matthis om de hafde nedrevet Høe Hæsken, Der til de indstæfnte svarede, vi veed noget om det, ellers Hverchen selv det nægtet videre eller til staaet af Anders og Matthis:
Paa Rættens tilspørgsel tilstode Anders og Matthis Nedre Tvedt at de hafde nedrevet Hæsken fordi den stod paa Een gammel gang vey;
De indstæfnte forlangede ellers Anstand i Sagen til neste Ting for at beviise, det er paa Een gam/m/el gang vey Høe Hæsken har staaet.
Blechenberg for Citanten Tollef giorde følgende i Rætte settelse: at saa som De indstæfnte Anders og Matthis nedre Tvedt for Citantens brugte beskichelse Vidner iche haver benegtet, saa og nu Selv for Rætten tilstaaer at have af Egen myndig hed uden foregaaende Lov og Dom og Rættens Middels overværelse rettet for sig selv og nedbrudt det af Citanten paa Hans egen Jord til Hans nødte opsatte Hæske bør der for efter Lovens 6te Bogs 14 Cap/itel 5 Art/icel anseis at have begaaet Vold og Herværch og der for betale efter bem/el/te Capitels første Articel til deeling imellem Kongen og Sag Søgeren 3de 40 Laad Sølv tillige med Processens Omkostninger Skadesløs.
De indstæfnte begierede, som før, Anstand i Sagen til neste Ting, Hvilchet Rætten dem bevilgede.

Claus Lampe Contra Michel Blum.
Claus Lampe hafde ladet indstæfne Michel Blom Dom at liide til at betale Citanten 3 Rd og 1 mrk, samt at erstatte Processens Omkostning.
Hvilchet Kald og varsel Skafferen (-ne?) Niels Michelsøn Volle og

1736: 371b

Helie Johannissøn Espetvedt ved Eed med oprachte Fingre efter Loven af hiemlede at have forkyndt for Michel i Blom Sel[v] for mere end 14 Dage;

Paa dend indstæfnte Michel Bloms vegne mødte Lænds Manden Anders Tvedten og frem viiste Een Qvittering som siges at skal være udgivet af Marta S/a/l/ig/ Diderich Lampes paa 2 Rixdr 2 mrk 8 sk. Datert d/en 15 Julij 1736 men ey paa noget stæd.

Paa Citantens Claus Lampes vegne mødte Hans Svoger Stephen Lax og frem {viiste} lagde Et Brev til Ham fra Hans Svoger Claus Lampe af Dato Fouresund d/en 29 Maij A/nn/o 1736 Hvor Ved Citanten Authorizerer Stephen Lax til at incassere paa stæfnte Penge der nest Een Tilstaaelse udgiven af Michel Blom d/en 6te April A/nn/o 1734 til Vitterlighed under skreven af Niels. Dernest begierede Stephen Lax foreleggelse for dend indstæfnte Michel i Blom at møde til neste Ting,

Hvor paa Rætten gav følgende

Afsigt.

Efter som den ind stæfnte Michel i Blom ey ved Sagens paa raab sig indfandt, saa gives Ham her ved af Rætten Laudag at møde til først kom/m/ende Høste Ting, Hvor ved da Sagen til bem/el/te tid beroer.

Eftersom ingen efter paa raab kom frem for Rætten med flere Sager blev denne Termins Restantzer lydeligen oplæst; og som ingen giorde indsigelse der imod blev de forseylede - der paa blev Rætten op hævet.

Jehova Juva!

Sartor Schibred

Anno 1736 d/en 10 Augusti blev holdet Som/m/er Skatte og Sage Ting paa Tingstædet Schoge nerværende Fogeden S/igneu/r Andreas Jesen, De Eedsvorne Lau-Ræts Mænd, 1. Ole Johansøn Nore Biørøen, 2. Peder Hamre i Hans Stæd Ole Hansøn Schoge, 3.

1736: 372

Peder Olsøn Tissøen, 4. Iver Tissøen, 5. Michel Bache, 6. Lasse Lassesøn Berge, 7. Ole Thæle, 8. Michel Larsøn Kaartvedt tillige med Bøyde Lænds Manden og anden Ting søgende Almue

Hvor da efter at Rætten var sadt i Deris Kongl/ig Maj/este/ts Høye navn og alle til Lydighed imod Rætten formanede blev først Ting lyste

Deris Kongl/ig Maj/este/ts Allernaadigste Forordninger og Rescripter, som paa [Folio] 354 og 363 findes extraherede, der nest

1. Schiøde udgivet af Iver (Joen?) Algerøen, Peder Schouge og Ole Syltøen til Ole Hansen Landeraae paa Fire Marcher Fisk udi Gaarden Landeraae og Een Part af Een March. Datert Schouge d/en 10 Augusti 1736.
2. Schiøde udgivet af S/a/l/ig/ Nicolaj Hesses Enche Marthe Elisabet, Rasmus Bielcherøen, Lars Førland, Aamund Hummelsund og Elling Sæle til Vincentz Albretsøn paa 14 (skrive inn over 14-talet, men av kven?: \ 7 1/3 /) merker Fisk udi Gaarden Sæle. Datert Schoge d/en 1 Martij 1736.
3. Admirals og Stiftbefalings Mands Kaases Privilegium udgivet til Mad/a/me Margaretha S/a/l/ig/ Vessels paa Giæst Gieveriet paa Glesvær. Datert Bergen d/en 13 Junij 1736.

4. Ditos Privilegium til Christian Daniel Orning paa Giæst gieverie paa Laachøen Datert Bergen d/en 4 Januarij 1736.

5. Et Ligeledis ud givet af Dito til Lars Jacobsøn Udi Kongshaun paa Gæstgiverie udi Bratholm Datert Bergen d/en 28de Junij 1736.

6. Bøxel Sæddel udgiven af Her/r Christen Thunboe til Niels Clemetsøn paa halv Anden Vaag Raae Fisk udi gaarden Schouge. <ey> Datert Bergen d/en 22 April A/nn/o 1736.

Skifte Brev Datert gaarden Algrøen d/en 4 Maij A/nn/o 1736 efter Hans Olsøn, der udi befindes at være {Deelet} \arvet/ Jorde gods udi gaarden Viig, Mitsiøe, Angeltvedt og Polden Vurderet for 7 rd 5 mrk 9 sk, Som kom paa Enchens Part navnlig Britte Stephens Daatter, noch tilfaldt Hende udi gaarden Algrøen 3 ¾ merker Fisk

1736: 372b

Vurderet for 4 Rd 4 mrk 2 sk, og udi gaarden Nordre Toft 3 merker Fisk Vurderet for 2 Rd 3 mrk Sønnen Niels Hansøn Arvet udi Agaatnes 6 3/7 Deel M/erker Fisk Vurderet for 5 Rd 4 mrk 13 sk udi Algrøen 3 ¾ M/erker Fisk Vurderet for 4 Rd 4 mrk 2 sk udi Landeraae 4 1/8 M/erker Fisk Vurderet for 2 Rd 4 mrk 8 sk udi Sollesvig 1 ½ [merker?] Fisk Vurderet for 4 mrk 8 sk, udi gaarden Tvedten 3 3/8 M/erker Fisk Vurderet for 1 Rd 4 mrk 2 sk.

Skifte Brevet efter {Niels} \Lars/ Jensøn Eide Datert 4de Maij 1736, der udi befandtes at være efter Ham deelet imellem Hans Enche Botel Jens Daatter og Daatteren Giertrud Lars Daatter Tolv Marcher Fisk udi gaarden Eide Vurderet for 11ve Rixdr.

Schifte Brevet efter afg/aaen Anne Ols Daatter Datert Nesse d/en 3 Maij 1736, af Jorde Godz Var deelet imellem Enche manden Herman Nielsøn og dend S/a/l/ige/ Qvindes fader Ole Hagenæs, udi gaarden Nesse 1 Pund 3 merker Fisk Vurderet for 13 Rd 3 mrk.

Schifte Brev efter afg/aaen Magdeli Erichs Daatter Datert Landeraae d/en 5 Maij 1736 imellem Sønnen Niels Nielsøn og Daatteren Britte Niels Daatter blev deelet 9 ¾ merker Fisk udi gaarden Landeraae Vurderet for 6 Rd 3 mrk.

Schifte Brevet efter afg/aaen Lars Erichsøn Datert Landraae d/en 5 Maij 1736. af Jorde gods blev deelet imellem Enchen Barbara Niels Daatter og Hendes Børn navnlig Erich, Niels, Mogens, Lizbeth og Inge udi gaarden Landeraae Een halv Vaag Fisk Vurderet for 36 Rd - noch udi Sam/m/e Gaard Landeraae 4 M/erker Fisk Vurderet for Fire Rixdr; Endnu udi gaarden Sollesvig Sex M/ercher Fisk Vurderet for 3 Rd; Endelig udi gaarden Algerøen med underliggende Laxe Vaager Een Halv Vaag Fisk.

Dend 11te Augusti blev Rætten igien sadt med sam/m/e Mænd.

Schiøde udgivet af Lars Olsøn, Ole Hansøn, Niels Schaalevig, Hans Nielsøn og Niels Iversøn til Britte Ols Daatter paa Nii Marcher Fisk udi gaarden Landeraae Datert 11te Augusti A/nn/o 1736.

1736: 373

Bøxel Sæddel udgiven af Iver Olsøn til Sin Søn Ole Iversøn paa Nii Marcher Smør og Tre Kander Malt udi Hans paa boende gaarde Part Tøssøen, <ey> Datert Ting stædet Schouge d/en 11te Augusti A/nn/o 1736.

Schiøde udgivet af Hans Hansøn Algerøen paa Egne Vegne og af Ole Eid og Michel Kaartvedt paa Ole Jacobsøns Vegne boende i Kiøbenhaun til Thomas Stephensøn paa 3 9/10 M/erker Fisk udi gaarden {Landeraae} \Algerøen/. Datert Schauge d/en 11te Augusti A/nn/o 1736.

Schiøde udgivet af *Thoma Stephensøn Algerøen og Michel Jensøn til Hans Hansøn Algerøen udi gaarden Landeraae 6 1/6 M/erker Fisk. Datert Schauge Tingstæd d/en 11te Augusti A/nn/o 1736.

Herman Petersøn hafde ladet indstæfne Christen Holst Klocher til Sunds Præste Gield for ulovlig Øl Sahl, saa vel paa Søndage, som Andre Hellige dage og Sagie Dage, til at Vidne i denne Sag er ligeledis indstæfnt Lars Huusmand {i Buchen}, Johannes Hansen og Anders Sefrensøn, Hvilche Vidner at høre Klocheren Christen Holst blev givet tilkiende til dette Som/m/er Ting,

Hvilchet Kald og varsel Lænds Manden Simon Michelsøn Schoge og Rasmus Nielsøn Schoge Ved Eed med oprachte Fingre efter Loven afhiemlede at have forkynd indstæfnte Klocher for Tre ugers Tiid [siden].

Der paa blev Eedens forchlaring for Vidnerne lydeligen op læst og behørig formaning til Dem giord om at vagte sig for Meen Eed, Hvilchet alt skeede uden Klocherens Christen Holstes nerværelse;

Det første Vidne Anders Siversøn opholdende sig hos sin Søn i Bergen Lars Andersøn der boer i Engen, Vidnet er ellers Muur Mæster af Profession Ved Eed

1736: 373b

udsagde at for ungefæhr 3 ugers [Tiid] siden Een Tors dag var Vidnet hos Klocheren Christen Holst og begierede af Ham Brende viin for To Skilling, der til Klocheren Christen Holst svarede, ieg haver det iche i Mit Huus, der efter begierede Vidnet af Klocheren Een Pot Øl, der til Klocheren svarede, ieg om der er veed det iche, vil see til, der paa gich Klocheren ind og tappede Vidnet Een Pot Øl, Hvor fore Vidnet gav Klocheren To skilling, Vidnet til stod og at Hand tiere hafde faaet Øl til kiøbs hos Klocheren end denne om meldte gang, og det Øl Vidnet fich af Klocheren sagde Vidnet var got Øl for Hans Penge.

Paa Klocherens Vegne tilspurgte Jens Henrichsøn á Møinichen, der haver faaet bevilling af Stifts befalings mandens Fuldmægtig at gaae i Rætte for Klocheren Christen Holst, om Klocheren begierede Penger for Øllet,? der til Vidnet svarede ney, men Vidnet u-erindret der om gav Klocheren den gang Penge To skilling for Øllet;

Det andet Vidne Lars Jensøn blev indkaldet og formanet om at vagte sig for Meen Eed, der nest aflagde Hand sin Eed med oprachte Fingre efter Loven og udsagde: at Hand er Huusmand under Bielcherøen, boer paa et stæd Kaldes Klomren, og at Hand kort Tiid før Hand blev stæfnet til dette Ting Een Søndag, da Hand kom fra Kirchen, var Hand udi Klocherens Christen Holstes Huus og begierede Een Pot Øel, der til Klocherens Kone sagde: ieg sælger iche Øl, dog skal ieg see

1736: 374

Til, strax der paa fich Vidnet Een pot Øl af Klocherens Kone, Hvor fore Vidnet gav Klocher Konen To Skilling, sam/m/e Øl siufntes Vidnet var iche ret Got for To skilling; Paa Spørgsmaal svarede Vidnet: at hand tiere, end denne gang haver Kiøbt Øl *til (hos?) Klocherens, Vidnet sagde ellers at Klocherens Kone sagde dend sidste omvudne gang til Ham, da Hand fich Øllet og gav Hende Penge, ieg kand endelig tage Dem denne gang, men Vidnet Een anden gang skulde have dem til gode, Vidnet forchlarede ellers at Hand tit haver været hos Klocheren, da Klocheren under tiden har skiænchet Ham med Vand, under tiden med Melsche og baed der iche, Hvor før Vidnet iche haver noget betalt.

Her Ved beroer Sagen til neste Ting til Hvilchen Tiid Citanten agter at frem føre Videre beviis,

Møinichen reservered paa Klocherens Christen Holstes Vegne at føre beviis Hvor slet Herman Petersøn holder Giæst gieveriet paa dend væster Leed ved lige, i det *Øvrigede benægtede Klocheren \iche/ at have giordt Citanten impas i sine Privelegier.

Hvor ved Sagen beroer til neste Ting.

Told Inspecteur Abraham Norman Contra Visiteur Halvor Dahl

Vide Fol: 322.

Paa Citanten Told Inspecteur blev efter Loven 3de gange lydeligen paa raabt, Men Hand Hverchen selv eller nogen paa Hans vegne sig indfandt;

Men paa Halvor Dahls vegne, Som og selv var nerværende frem lagde Jens Henrichsøn á Møinichen

1736: 374b

Een Bevilling under Høyædle og Velbaarne Her/r Admirals og Stifts befalings Mand Kaases Haand Datert 25 Maij sidst afvigte, Hvor ved Møinichen er tilladt at gaae i Rætte for Halvor Dahl.

Dernest producerede Møinichen Een Stæfning af dato *Sælbachter d/en 10 Junij A/nn/o 1736 paa Halvor Dahls vegne imod Told Inspecteur Norman, som for Rætten Lydeligen blev op læst,

Hvilchet Kald og varsel Hans Simonsøn Schoge og Rasmus Nielsøn Schoge Ved Eed med oprachte Fingre efter Loven af hiemlede at have dend 9de Julij sidst afvigte forkyndt Told Inspecteur Norman selv, som og læste stæfningen, Videre i Rætte lagde Møinichen et Indlæg for Dahl af dato 10 Augusti A/nn/o 1736, og paa stod Dom der efter,

Men Som Told Inspecteur Norman ey mødte, saa beroer Sagen til neste Ting.

Paa Halvor Dahls Vegne og ved - i forige Sag næfnte og producerte Constitution producerede Jens Henrichsøn Een saa kaldet Contra Stæfning imod Sivert Rasmusøn skriftlig forfattet af Dato 10 Julij sidst afvigte, som for Rætten lydeligen blev op læst,

Hvilchet Kald og varsel Hans Simonsøn Schoge og Rasmus Nielsøn Schoge Ved Eed med op rachte Fingre efter Loven af hiemlede at have forkyndt for Sivert Rasmusøn Selv i Huuset Hvor Hans Kone *stod Liig,

Paa Sivert Rasmusøns Vegne frem kom ingen endskiøndt Hand efter Loven blev trende gange paaraabt,

Ellers frem lagde Møinichen paa Dahls Vegne et Indlæg af gaards Dato og sagde: at Hand fornam Vel at Sivert Rasmusen iche Var nerværende, Men Hand skulde forhaabe at Rætten iche lader Sagen beroe til neste Ting, Thi der er allerede

1736: 375

Afsagt Dom at Dahl skal purgere sig fra Søge maalet Ved Eed, der for meente Comparenten at Sivert Rasmusen iche kand have nogen billig Aarsag at unslaae sig fra Dom i Sagen,
Hvor paa Rætten gav følgende

Kiendelse.

Citanten bør at lade Sivert Rasmusøn give Lau-dag til neste Ting, eftersom ingen paa Hans Vegne mødte i Dag Ved Sagens paa raab.

Christian Daniel Orning Contra Ole Olsøn Møevigen.

Citanten Christian Daniel Orning mødte for Rætten og frem stillede Knud Simonsøn Schoge og Torsten Torstensøn Tellenæs som forchlarede at de paa Christian Daniel Ornings Vegne hafde til dette Ting indstæfnet Ole Olsøn boende paa Møevigen at svare til Een Øl Kagge Hand haver taget fra Citanten Orning; til at Vidne ere af fornæfnte Knud Schoge og Torsten Tellenæs indstæfnte Ole Olsøn boende paa gaarden Eide og Lars Olsøn Landeraae {og} at forchlare Hvorledis Ole Møevigen tog Kaggen og Hvad ord Ole Møevigen talede den tiid,
Hvilchet kald og Varsel Knud Simonsøn Schoge og Torsten Tellenæs Ved Eed med oprachte Fingre efter Loven af hiemlede at have forkyndt i Dag 3 uger for Ole Møevigen og de 2de Vidner;
Dend indstæfnte Ole Møevigen Var selv til stæde for Rætten [tilstod] selv at have taget dend paa stæfnte *Kage fra Citanten, Men hafde levert dend igien i Citantens Huus.
Dernest frem lagde Citanten et Indlæg og sit Previlegium, sam/m/e Indlæg var datert Lochøen d/en 6 hujus og Previlegium udgivet

1736: 375b

Til Ham af Høyædle og Velbaarne Her/r Admiral og Stifts befalings Mand Kaas og datert Bergen d/en 4 Januarij A/nn/o 1736 og Ting lyst først i Dag, Hvad Vidnerne Angaaer, som mødte, forlangede Citanten dem ey til forhør at tagis efter som Ole Møevigen selv til staaer det Vidnerne skal forchlare, nemlig at Hand tog Kagen første Paasche Dag Klochen imod fem,
I Øvrigt beroer Sagen til neste Ting paa det dend Eenfoldige Mand Ole Møevigen iche skal siges at være over iilet med Rætten, og paa det Hand kand raade føre sig med Een Lov kyndig Mand, om noget til sit forsvar, til med er Tiiden kort da klochen nu er Sex og andre Forretninger samt Sager skal foretages.

Efter som ingen hafde noget at føre i Rætte blev denne Termins Restantzer lydeligen op læst og af Rætten forseylde - og Rætten ophævet.

Jehova Juva!

Schiold Schibred.

Anno 1736 d/en 13 Augusti blev holdet Sommer Skatte og Sage Ting for Schiolds Skibreds Almue paa gaarden Sør-Eide nerværende Kongl/ig Maj/este/ts Foget S/igneu/r Andreas Jesen, De Eedsvorne Lau [Rætts Mænd] 1. Arne Johansøn Nedre Totland, 2. Arne Olsøn Øvre Totland, 3. Niels Monsøn Houcheland, 4. Lars{øn} Monsøn Nesse, 5. Niels Frøtvedt, i Hans stæd Ole Hausdahl, 6. Mons Nielsøn Schioldahl, 7. Halvor Mitthun, 8de Lars Fyllingen, tillige med Bøyde Lænds Manden Ole Totland,

Hvor da efter at Rætten var sadt i Deris Kongl/ig Maj/este/ts Høye navn og Alle til Lydighed imod Rætten formanede blev først Ting lyste

Deris Kongl/ig Maj/este/ts Forordninger og andre Breve, som paa Fol/io 354 - 363 findes extraherede der nest

1. Schiøde udgivet af Giesche S/a/l/ig/ Jonas Vistmands til Ole Eschildsøn, Søren Sørensøn, Johan Poulsøn og Johan Berendt Stechvech paa 4 Femte Parter udi Hendes Stampe

1736: 376

Mølle staaende ved *Aaarestad Elv Datert Bergen d/en 18 Maij 1736.

2. Obligation udgiven af Ole Eschildsøn, Søren Sørensøn, Johan Poulsøn og Berent Stechvech til Ass/esso/r Jean von der Lippe paa Capital 130 Rd Courant, Hvorfore er Pandtsat Deris 5 Parter udi Stampe Møllen Ved Aarestads Elv. Datert Bergen d/en 18 Maij 1736.

3. Bøxel Sæddel udgiven af Ass/esso/r Jean von der Lippe til Abele Rasmusøn paa Atten Marcher Smør udi gaarden Nordre Gillestad. Datert Bergen d/en 28 Maij 1736, Her ved fulgte Læylændingens under tegnede Revers, af sam/m/e Dato.

4. Bøxel Sæddel udgiven af Ass/esso/r Jean von der Lippe til Mons Jacobsøn paa Een halv Løb Smør udi gaarden Nordre Gillestad, Datert Bergen 29 Maij A/nn/o 1736. Her ved fulgte Læylændingens under tegnede Revers af lige dato.

5. Afgangen Doctoris Jacobi Voldenbergs Obligation af Dato Bergen d/en 6te Decembr/is A/nn/o 1724 paa Capital 80 Rd Lydende og Pandt i gaarden Phantoft, Ting lyst d/en 31 Martij A/nn/o 1735 udgiven til Mad/a/me Margrethe S/a/l/ig/ Abraham Vessels og af Hende igien Qvittert d/en 15 Febr/uarij 1736, blev udslet efter den af Creditoriie der paa tegne Qvittering.

6. Bøxel Sæddel udgiven af Bischop Borneman paa Lectoris Edvard Londemans Vegne til Jacob Torgiersøn paa Een Halv Løb Smør, Een Halv Huud, og Een Mæle Malt, som er hælvten af Hans Faders Torgiers Brug Bergens Lectorat benaadet. Datert Bergens Bispe gaard d/en 25 Junij 1736. Her ved fulgte Læylændingens paa tegne Revers af sam/m/e Dato.

(7.) Bøxel Sæddel udgiven af Stads *Hopmand (Hauptmand) Knud Gelmuyden {af} til Michel Michelsøn <ey> paa Een halv

1736: 376b

Løb Smør og Sex Kander Malt {Datert} udi gaarden Grimen Datert Bergen *Datert d/en 30 Martij A/nn/o 1736 - Her Ved fulgte Læylændingens paategnede Revers af sam/m/e Dato.

Knud Pedersøn Contra Lars Pedersøn Laxevog Nesset.

Citanten Knud Pedersøn mødte Selv for Rætten og producerede Et Skriftlig Stæfne maal af Dato Bergen d/en 28de Junij A/nn/o 1736 imod Lars Pedersøn Laxevog Nesset, Hvor Ved Han er indkaldet at Liide Dom for 16 Rd 2 mrk 11 sk tillige med Processens og Arrestens samt andre paagaaende Omkostning, Hvilchen stæfning for Rætten Lydeligen blev oplæst,

Varsels Mændene Lænds Manden Ole Larsøn Totland og Lars Michelsøn Myrhdahl Ved Eed med oprachte Fingre efter Loven af hiemlede at have til dette Ting Lovlig indstæfnt Lars Pedersøn Laxevognesset ligesom deris paa stæfningen skrefne forkyndelse udviiser,

Der nest blev af Citanten Knud Pedersøn frem lagd Een Arrest Forretning, som skal være giort paa Lars Pedersøn Laxevog Nesses Effecter dend 28de Martij sidst afvigte Ved Fogeden over Norhorlehn og Voss S/igneu/r Andreas Jesen tillige med Reigning over Omkostningerne af 8de hujus.

Dend indstæfnte Lars Pedersøn Var selv fra Sagens begyndelse til stæde for Rætten, og tilstod at Hans Kone haver Kiøbslaget med Citanten, Men sagde sig iche være vidende at

være skyldig til Citanten noget, og Hans Kone paa sidst yderste haver sagt at Hun iche Var Citanten To skilling skyldig,
Der efter begierede

1736: 377

Citanten Selv at Sagen til neste Ting maa acqviesere, da Hand Ved Vidner agter at over beviise Lars Pedersøn sin Søgnings Rigtighed,
Hvor Ved Sagen beroer til bem/el/te Tiid.

Schifte Brevet efter S/a/l/ig/ Anne Johannis Daatter /: der døde paa gaarden Lysevold :/ datert gaarden Lysevold d/en 17de Febr/uarij A/nn/o 1736. Jorde Godset som blev deelt bestoed af Fiorten Marcher og Een halv March Smør udi gaarden Mittun Vurderet for 19ten Rixdr 2 mrk. Hvilchet blev Deelt saa ledis Arne Johannissøn Totland fich, som dend afdødes Broder udi gaarden Mittun 5 3/11 M/archer Smør Vurderet for 7 Rd 3 sk, Dend anden Broder Stephen Johannissøn Bircheland og 5 3/11 M/archer Vur/deret 7 rd 3 sk, Søsteren Kari Johannis Daatter udi Mittun 2 7/11 M/archer S/mør Halv Søster Sønnen Mons Larsøn udi Mittun 58/66 M/archer Smør \ Vur/deret 1 rd 1 mrk / Halv Søster Daatteren Anna Lars Daatter ligeledis i Mittun 29/66 M/archer Smør Vurderet for 3 mrk 8 sk.

Dend 14 Augusti blev Rætten igien sadt med Sam/m/e Mænd.

Paa Sagen mellem Henrich Magnum og Henrich Vessel blev 3de gange lydeligen raabt, Men ingen af Parterne sig indfandt, Hvor fore dette stæfne maal op hævis, efter som det nu haver staaet saa længe og ingen paa Citantens Vegne sig for Rætten haver frem stillet.

Niels Erichsøn Hauchland Contra Lars Andersøn Ibidem.

Citanten Niels Erichsøn mødte selv for Rætten, der hafde ladet indstæfne til dette Ting Lars Andersøn Dom at liide for Skields ord tillige med at anhøre Vidner om bem/el/te Skields ord, *sag (saa) og at erstatte Processens bekostning, med Videre Vidnerne

1736: 377b

Kand giøre forchlaring om, til at Vidne er ligeledis ind stæfnt Siur Siursøn Hauchland,
Hvilchet Kald og Varsel Lars Michelsøn Myrhdahl og Niels Monsøn Houchland Ved Eed med oprachte Fingre efter Loven af hiemlede at have for 14 Dages Tiid forkyndt, saa vel Lars Andersøn som Siur Siursøn og talte med dem selv;
Paa dend ind stæfnte Lars Andersøn Hauchland blev efter Loven 3de gange Lydeligen raabt, Men Hand Hverchen selv eller nogen paa Hans vegne sig indfandt for Rætten;
Citanten Niels Erichsøn begierede, at endskiøndt Lars Andersøn var borte og ey denne sinde vilde møde, Hand dog maatte faae det Eene Vidne, som uden stæfne maal møder maatte, udsige Hvad hand er vidende om de Ord Lars Andersøn haver udbrød mid imod Citanten;
Thi blev Eedens forchlaring lydeligen af Lov bogen op læst og behørig formaning til Veedkom/m/ende giord om at Vagte sig for Meen Eed, Hvor paa Niels Monsøn boende paa gaarden Houchland frem stod og Ved Eed med oprachte Fingre efter Loven udsagde, at for Vaar Tinget sidst afvigte gich Citantens Niels Erichsøns Hæst, da den skulde vandes, over Lars Andersøns Bøe, Hvor fore Lars Andersøn blev fortrydelig og sagde til Citanten, der har altiid boed Skalche og Skielmer paa dend Laad, nemlig Gaarden Houchland, og saa Maade er Du, Vidnet forchlarede og at for (før) Lars Andersøn Skieldte Niels Erichsøn

1736: 378

Til bød Niels Erichsøn Lars Andersøn Om Hands Hæst, {ha} nemlig Niels Erichsøns Hæst, kunde have Giordt nogen Skade Ved det Dend gich over bøen, da vilde Niels Erichsøn got giøre det efter Mænds Skiønsomhed, end ydermere forchlarede Vidnet at Hand tillige med Andre vilde haft at Niels Erichsøn og Lars Andersøn skulde Grander forliiges, Hvor til Niels var villig, men i det sam/m/e sagde Lars at Citanten og Hans Kone vare Hychelere, og som Niels og Lars skulde Haand tages, sagde Lars, Du er dog det sam/m/e alligevel.

Det andet Vidne blev 3de gange lydeligen paaraabt, nemlig Siur Siursøn Hauchland, men Hand sig ey indfandt,

Hvorfore Rætten gaf følgende

Afsigt.

Dend indstæfnte Siur Siursøn boende paa gaarden Hauchland befindes efter Varsels-Mændenis af hiemling til dette Ting lovlig at være indkaldet; Da efterdi Hand ved Sagens paaraab sig ey haver indfundet, saa gives Ham her ved af Rætten Lovdag til neste Høste Ting under 20 Laad{s} Sølvs Bøder at møde og vidne efter stæfne maalets indhold, Til sam/m/e Tiid haver Citanten Niels Erichsøn at lade *Lands (Lars Andersøn) advare at møde og anhøre Siur Siursøns Vidne og der efter Dom at liide, Hvilchen Lavdags foreleggelse Niels Erichsøn Selv lader udløse og forkynde Vedkom/mende.

Dernest blev raabt om nogen hafde

1736: 378b

Flere Sager at føre frem for Rætten men ingen Sager kom i Rætte, der for blev denne Termins Restantzer oplæste - der paa Rætten op hævet.

Anno 1736 dend 6te Septembris blev efter Mad/a/me Margarethæ S/a/l/ig/ Abraham Vessel Skriftlige Reqvisition af Dato Bergen \Lungaarden/ d/en 21 Augusti \ i s/idst a/fvigte / holdet Aastæds Rætt paa gaarden Glæsnæs nerværende De af Kongl/ig Maj/este/ts Foget S/igneu/r Andreas Jesen Ved Lænds Manden opnæfnte Lau-Ræts Mænd, neml/ig 1. Simon Michelsøn Lænds Mand, 2. Ole Olsøn Eide, 3. Ole Rasmusøn Vaage, 4. Lasse Lassesøn Berge, 5. Lars Olsøn Landeraae, 6. Henrich Halvorsøn Søre Biørøen, 7. Mons Knusøn Golten og 8de Paul Hansøn Schoge,

Der paa blev samtlig Lau-Rætts Mændene tilspurgte, om nogen af Dem var beslegtede til De indstæfnte Kaurslands Mænd, hvortil de samtlig svarede Ney.

Paa Citantindens Vegne frem lagde Mons/ieu/r Hans Schultz Vel fornem/m/e Negotiant udi Bergen Een stæfning af Dato Bergen d/en 1 Augusti sidst afvigte, Hvilchen var underskrevet af Citantinden selv, Hvor ved Opsidderne Paa Kaursland, Michel, Orgie, Aasser, Knud og Hans ere indstæfnede til at være overværende ved Siufn og Granskning over udmarchen som ligger Nor Væst fra gaardene Glæsnæs og Kaursland med videre bem/el/te Skriftlig Stæfne maal udviser,

Hvilchet Kald [og] varsel efter at det for Rætten lydeligen var bleven oplæst, frem stode Stæfne Vidnerne Rasmus Nielsøn Schoge og Ingebret Borsøn Tvedten ved Eed med oprachte Fingre efter Loven afhiemlede at have i Dag

1736: 379

Fiorten Dage forkyndt for alle Kaurslands opsiddere,
Alle de indstæfnte Mænd, som boer paa Kaursland vare nerværende - Hvor paa Rætten til spurgte Dennem, om de noget imod stæfnemaalet hafde at indvende, der til de svarede, at de hafde for denne Ræt ladet ind varsle Ved Contra Stæfning Citantinden Mad/a/me Margrethe S/a/l/ig/ Abraham Vessels til i Dag at anhøre Deris Vidner angaaende Marche Skiel og hafde givet Hende Vidnernis Navne til kiende, som skulle vidne, der nest frem stillede Kaurslands Opsiddere Deris stæfne Vidner, Rasmus Nielsøn Schoge og Knud Simonsøn Schouge, som sagde at de Dend 24 Augusti sidst afvigte {hafde} paa Alle Kaurslands Opsidderes Vegne til i dag for denne Ræt hafde Indkaldet Ved mundtlig Varsel Mad/a/me Margrethe S/a/l/ig/ Abraham Vessels til at anhøre Vidner, nemlig Jacob Larsøn Øvre Tvedt, Michel Nipen, Ole Hansøn Schoge, Angaaende Marcheskiellet, samt at *ureed Bøder til Justitz Cassen, som Een ugrundet Sag søger,
Hvilchen Contra Stæfning Rasmus Nielsøn Schoge og Knud Simonsøn Schoge Ved Eed med oprachte Fingre efter Loven af hiemlede at have forkyndt paa Lungaarden for Mad/a/me Vessels Dreng /: eftersom, der blev sagt for Dem at Mad/a/me Vessel Selv ey var hiem/m/e :/ dend 24de Augusti sidst afvigte.
Opsidderen paa Gaarden Kaursland navnlig Orje Thoersøn, frem viiste et Skiøde udgivet til

1736: 379b

Hans S/a/l/ig Fader Thoer Orjesøn af Maren Søfrens Daatter S/a/l/ig/ Mag/ister Arnoldi De Fines paa Et Pund Smør og et Pund Fisk udi gaarden Kaursland Datert Bergen d/en 16 Augusti A/nn/o 1693 ting lyst d/en 4de Octobr/is nest efter paa Høste Tinget holdet med Sartor Skibreds Almue paa gaarden Bildøen.
Den anden af Opsidderne Knud Assersøn frem lagde ligeledis et Skiøde udgivet til Hans Fader Asser Hansøn paa Een Vaag Fisk udi gaarden Kaursland, siger Kaursland af Ide S/a/l/ig/ H/er/r Søren Bredes Datert Bergen d/en 23 Octobris A/nn/o 1697 - Ting lyst paa Sommer Tinget d/en 17 Junij A/nn/o 1698 paa gaarden Bildøen,
In Margine paa det første Schiøde udgiven af Maren S/a/l/ig/ Arnoldi de Fines var tegnet disse ord; samt og den anpart udi den tilhørende Laxe Vaag. NB. Dette i Skiødets Margine tegnet var iche Skrevet med den Haand, som hafde reen skrevet og udstæd Schiødet, ej heller med Maren S/a/l/ig/ Mag/ister Arnoldi de Fines Haand, der skiødet hafde underskrevet,
Paa det andet Schiøde udgivet af Ide S/a/l/ig/ Her/r Søren Bredes var lige ledis in Margine tegnet efterskrev[ne] ord: tillige med den underliggende Laxe Vaag.
Dend 3die af Opsidderne Michel Jensøn frem viiste et Skiøde af dato Bergen d/en 21 April A/nn/o 1694 udgivet til Hans Fader Jens Hansøn lydende paa Een tredie deel udi gaarden Kaursland, som var den part Michel Jensøn hafde Bøxlet af selgerinden Maren S/a/l/ig/ Arnoldi de Fines, der udi fandtes indført disse ord: Med den Anpart udi den der tilliggende Laxevog, [i?] sam/m/e Skiøde var et støche af revet.
Disse 3de Schiøder blevne paategnede af Rætten og Vedkom/m/ende igien tilbage leverte.
Rætten tilspurgte først

1736: 380

Opsidderne paa Kaursland om de ville uden stæfne maal afhøre de Vidner, som Citantinden i dag for Rætten hafde advaret at møde, for at giøre forchlaring om Marche skiællet, som der er af Hende paa stæfnt, endskiøndt de iche ere af Citantinden stæfnt til at høre Vidnernis forchlaring, saa vilde Mad/a/me Vessel, endskiøndt Hun iche med 14 dages Varsel af dem var Contra stæfnt, tage Deris Varsel an for Lovligt, Hvilchet Mons/ieu/r Hans Schultz paa Citantindens Vegne erchlærede, der til Kaurslands Opsiddere og Eyere svarede ia, de det

vilde giøre for at tage Ende paa Sagen, eftersom Parterne saa ledis paa begge sider vare Eenige, blev Edens forchlaring for Vidnerne lydeligen oplæst og behørig formaning giordt til Dem om at vagte sig for Meen Eed, der paa bleve de andre Vidner af Rætten udviste undtagen det første Vidne

Peder Andersøn boende paa gaarden Øvre Golten Han fremstod, blev advaret atter at vagte sig for Meen Eed, og ej at sige andet nu her for Rætten end hand her efter ved Eed Vil bekræfte og ved staae, Der paa udsagde for næfnte Peder Andersøn at Han er imod Sytti Aar, at han haver hørt sige af sin Moder der Een gang skal have været begiert Marche gang imellem gaarden Glæsnæs og Kaursland og Hans Moder var fød paa Kaursland, og da Kom De som skulle forrette sam/m/e Marche gang til \en/ Hau kaldet stor Hoven, om

1736: 380b

Marche Skiællet imellem Gaardene Glæsnæs og Kaursland vidste dette Vidne iche at giøre nogen forchlaring,

Det andet Vidne Mons Tørresøn boende paa Gaarden Schoge blev indkaldet og advaret om Sandhed at sige, saaledis som Han her efter Ved Eed agter at bekræfte, der paa Hand udsagde, at Han er Sytti Aar gam/m/el fød {her} paa denne gaard Glæsnæs, udsagde at Glæsnæs og Kaursland haver altiid haft fællits Have Nord om, og der haver altid gaaet Hove om Hove sam/m/en af begge gaardes fællits Bedster, Hvilchen af Opsidderne paa Glæsnæs og Kaursland, der har haft nødig at indsætte i bem/el/te Hauge Bedster han har haft frihed der til, ellers forchlarede dette Vidne at Han har hørt sige af sin Moder at her paa Glæsnæs haver boed 2de Søstre og den 3die Søster boed paa Kaursland, Hvilche sad til haabe i Laxe Vaagen, Angaaende Marche Skiællet Vidste dette Vidne iche at giøre nogen forchlaring.

{ef} Af De 3de Vidne, som er af Kaurslands Opsiddere ind stæfnte blev først Ole Hansøn Skooge indkaldet, og behørig formaning til Ham giordt ey andet at sige, end Hvad hand kand her efter Eed fæste; der paa udsagde Hand, at Hand iche Veed nogen opliusning at give eller giøre om Marche Skiel, Gaardene Glæsnæs og Kaursland angaaende, Hvor paa Hand aflagde sin Eed strax for Rætten efter som Han ej kand giøre Anviisning paa noget om Marche Skæl.

Dernest blev Michel Tørresøn

1736: 381

Nippen indkaldet og advaret ej at sige andet end hand Ved Eed kand bekræfte, Hvor paa Han udsagde at om Marche Skield kand iche giøre nogen forchlaring, men Veed at Glæsnæs og Kaursland har altiid hafd fællets Have sam/m/en Nor Vedst fra bem/el/te Gaarde, ellers sagde Vidnet sig at være 72 Aar gam/m/el.

Der efter blev Jacob Larsøn Øvre Tvedt indkaldet, og advaret sig at vagte for Meen Eed Hand udsagde, at da Hand kom til at tienne paa Kaursland som nu er 34 Aar siden, da hafde Kaursland og Glæsnæs opsiddere Fællets udmarch sam/m/en Nor væst om bem/el/te gaarder, Men Kand iche paa denne March Nor Væst om giøre nogen forchlaring om Marche Skiel, ellers forchlarede Vidnet at være Sexti Aar,

Alt dette, som af vidnerne ere forchlaret, sagde samtlig Vidnerne sig at kunde Ved Eed bekræfte,

Mons/ieu/r Schultz paa Mad/a/me Vessels Vegne paa stod Marche gangen efter stefningens ind hold, Hvilchen Vi og foretages.

Dend 7de Septembr/is blev Rætten igien sadt med sam/m/e Mænd undtagen paa Lænds mandens vegne var til stæde Peder Hamre, thi Lænds manden maatte reyse til Strushaun for at være over værende ved Mariner udskrivningen,

Rætten kunde iche ellers blive sadt i aftes formedelst Vi kom først Klochen gich til Aatte fra Marche gangen, og Vi samtlig af Rætten formedelst den vidtløbtige gang Vare trette og udmattede;

Ved Marche gangen vare nerværende

1736: 381b

Paa Citantindens Mad/a/me Vessels Vegne Mons/ieu/r Hans Schultz tillige med Mons/ieu/r Emanuel Bart, som giorde afteigning paa stæden Vi toge udi Øyesiufn, og Veyene Vi fulgte efter Fieldet og Vass Dahlen, saa vare og Ved forretningen Glæsnæs Opsiddere, Men Kaurslands Opsiddere fulgte os ichun et liidet støche paa Veyen, og ginge saa fra os stiltiende, ellers begyndte Vi Marche Gangen saa ledis:

Vi fore til Vands fra Glæsnæs igiennem Golte Strømmen, stoge (steig) i Land paa Høelen hvor Qværne Huuset \er/, der nest Kom Vi i Trenæs garen, der fra gich Vi til Stoer Houven, Hvor under Vi fandt Een Steen noget stor med 2de som viiser Ved siden, der fra forføyede Vi os om kring Lau Vatnet til Een Steen, som stod udi Bierget Kaldet Laugnæsset, tillige med 3de andre paa siiden, der fra gich Vi Væst Nor Væst Ved Fiæld-Ryggen, og befandt Vi udi Basdahlen Een steen i Fiældet staaende tillige med 3de andre, der fra forfulgte Vi Videre Field Ryggen, og befandt Vi udi Vasvigen lige ledis steener needsatte, Sam/m/e Linie for *vulgte (forfulgte) lige frem til Thobe-Snuden hvor Vi ogsaa stene nedsatte efter Voris Skiønsomhed, der fra fulgte Vi Fieldet lige ned til {Bø} Bøe Vaagen, tet ved Søen, og alt *men (mens) Vi gienge denne Vey toge Vi Marchen paa begge Siider udi Øyesiufn.

Der nest blev den af Mons/ieu/r Emanuel Bardt giorde

1736: 382

Afvisning eller afteigning \fremviist/, som Rætten kunde iche andet end tilstaae i Alle Moder rigtig at være,

Kaurslands Opsiddere, Orge, Hans og Knud saae og sam/m/e forretning eller afteigning De til stode og at de Kunde see sam/m/e afteigning over den omtvistede Fællis udmarch Rigtig at være;

Af de indstæfnte Vidner vare ichun et til stæde her ved Rætten nemlig Mons Schoe, Men efter som nogen af Vidnerne haver Kundet Vidne om Marche skiel eller giøre nogen anviisning der paa langt Mindre nogen opliusning at give Rætten, holdt Rætten ufornøden at tage dette Vidne udi Eed.

Der paa blev De af Kaurslands Opsiddere som vare nerværende, nemlig Orje, Hans og Knud tilspurgte om de hafde noget videre at tale udi Sagen, hvor til de svarede, at de underkastede sig Dom efter Loven;

Mons/ieu/r Hans Schultz paa Mad/a/me Vessels Vegne lod indføre: at efter som Kaurslands Opsiddere haver ladet Mad/a/me Vessel indstæfne til at bøde til Justitz Cassen, alt saa formeente Mons/ieu/r Schultz at Kaurslands Opsiddere selv ere skyldige at bøde til Justitz-Cassen i henseende Hand formeener Mad/a/me Vessel efter Loven er tilladt at begiere Marche Skiæl og deeling udi March og andet er der iche af Mad/a/me Vessel udi det producerte Stæfnemaal paa stæfnt;

Der efter begierede begge Parter Dom udi Sagen Hvad Rætten efter den i gaardags forrette (forrettede) Marche gang og grandskning

1736: 382b

For Lovlig og billig monne eragte,
Hvor paa af os samtlig blev kiendt som følger
Dom
Der er noch vitterligt at gaarden Glæsnæs Skatter til Deris Kongl/ig Majestet Aarlig af 3de Løber Smør Men gaarden Kaursland ichun af halv anden Løb Smør, Det negtis iche heller enten af Citantinden Mad/a/me Margrethe S/a/l/ig/ Abraham Vessels eller Kaurslands Opsiddere at \de/ io haver \Een/ fællis udmarch sam/m/en {Nord} Nord Væst for gaardene Glæsnæs og Kaursland, efter som Gaarden Glæsnæs skylder Dobbelt imod Kaursland haver Mad/a/me Vessels Ved Stæfnemaal Datert Lundgaarden d/en 1 Augusti sidst afvigte, for denne Aastæds Ræt, Kaurslands Eiere navnlig Michel, Orje Aasser, Knud og Hans indkalde til at faae den fællis udmarch som ligger Nord Væst for gaardene Glæsnæs og Kaursland, steenet og Rættens Skiønsomhed om Hvor meget Hende kunde tilkom/m/e i bem/el/te Udmarch. Caurslands Opsiddere Ved Contra stæfning haver ladet indvarsle Citantinden Mad/a/me Vessels til at anhøre Vidner om Marche Skiel og at bøde til Justitz Cassen, som Een ugrundet Sag søger - paa begge Sider ere Vidner afhørte Sam/m/e kand iche til Sagens opliusning Vidne noget om

1736: 383

Marche Skiæl, der for de ej heller ere blevne tagne udi Eed; Formedelst slig Mislig opliusning af Vidnerne om Marche Skiæl, forføyede Rætten sig udi den om tvistede og paa stefnte Udmarch, Til at giøre afridsning paa bem/el/te udmarch fulgte med os Mons/ieu/r Emanuel Bart, efter at Vi nogen Tiid hafde søgt, fandt Vi under \En/ Hau, stoer Houven Kaldet, Een steen med 2de Vidner Ved siden, der fra gich Vi Lau-Vatnet Om kring, fandt saa udi fiældet Laug næsset Kaldet og Een Steen med 3de Andre Steene paa Siderne, der efter fulgte Vi Fiæld Ryggen Væst Nor Væst kom saa til Een Stæd Basdahlen Kaldet, der fandt Vi og Een sten lige som sat i Fieldet med 3de Andre steene, Vi ansaa for Vidnere, Videre forfulgte Vi Field Ryggen til Vasvigen, der fandt Vi og stene efter Voris Skiøn som ned satte, yder mere forfulgte Vi sam/m/e Linie til et Stæd, Tobach Snuden Kaldet, der saae Vi og Steene ned satte, fulgte saa Fieldet lige ned ad til Bøe Vaagen og medens Vi gich denne gang besaae Vi Marche *boe (baade?) Søer og Noer Væst og Ost; efter slige Om stændige, Vi haver seet og i følge Loven der siger den skal nyde Skifte som Skifte begier:
Kiender Vi samtlig

1736: 383b

For Billigt og Ræt: At {til} gaarden Glæsnæs, der er dobbelt saa stor og svarer dobelt udi Skatter og Contributioner imod Kaursland bør nyde og til kom/m/er de 2de 3die Parter af den paastæfnte Feellis udmarch og gaarden Kaursland ichun den Een Tredie \deel/, og det saa ledis, Glæsnæs Nyder det som ligger Sør, og Kaursland det som ligger Nor udi den om tvistede Udmarch, og eftersom Vi siunis at de Steene Vi haver fundet staaende udi Laugnæsset, Badsdahlen, Vasvigen og Tobach Snuden, ere Virchelig af Menniske nedsatte, saa bør de være Skield tillige med Fieldet ned til Bøe Vogen Og eftersom Kaurslands Opsiddere haver ladet uden Aarsag indstæfnt Mad/a/me Vessel til at bøde til Justitz Cassen, Hvor fore Mad/a/me Vessel haver paa staaet de skal og bør anseis saa bør {de} Kaurslands Opsiddere Een for alle og alle for Een 15 dage efter denne Doms Lovlig forkyndelse at betale til Justitz Casen To Rixdr. Denne Forretningens bekostning *bekostning foruden Fogedens opnævnelse og stemplet Papier betale efter dend Kong/lig forordning af dato 24 Febr/uarij

1708 og 19 Augusti 1735, Mad/a/me Vessel med 11 rd 4 mrk 4 sk som allene Rætten og Mændenis Gebyhr.

1736: 384

I/n N/omine J/esu.

A/nn/o 1736 d/en 8de Septembr/is blev holdet Aastæds Rætt paa gaarden Schauge nerværende de af Kongl/ig Maj/este/ts Foget opnæfnte Lau-Rætts Mænd 1. Anders Nielsøn Bildøen, 2. Ole Rasmusøn Voge, 3. Ole Olsøn Eide, 4. Lars Olsøn Landeraae, 5. Jacob Larsøn Øvre Tvedt, 6. Mons Gregusøn Glesnæs, 7. Ulve Knudsøn Nippen, Dend første var i Lænds mandens stæd i henseende Lænds manden Simon Michelsøn var ind stæfnt i denne Sag,

Der nest fremlagde Lars Thoersøn Schoge Een stæfning skriftlig paa stemplet Papier som Citant tillige med Hans Nielsøn Schoge, Niels Gudmonsøn Dahle, Ole Mathisøn Dahle, Af dato Schoge 24 Augusti A/nn/o 1736, Hvor ved Iver Olsøn Tisøen, Mons Monsøn Dahle, Ole Hansøn Schoge, Hans Olsøn Schoge, Lænds mand Simon Michelsøn Schoge, Michel Thomæsøn Schoge \ samt Hans Schoge Rasm/us Nils/øn Schoge / Peder Olsøn Thisøen, Arent Halvorsøn Kleppe, Michel Knudsøn Bacche ere indvarslede til at anviise deris adkomst breve, Hvor efter de finder sig berettiget mere, end deris gamle Skiøder, at svare til Hvor ledis Eendeel af Eyerne, som nu nyelig Kiøbt haver Villet benøtte sig, med Videre Fiskerie, end som de gamle Skiøder udviiser. Alt til Videre paakiendelse af den Gunstig Øvrighed og Danne Mænd.

Dette kald og varsel eller stæfning at have forkyndt frem stode Hans Simonsøn Schoge og Matthis Villumsøn store Sangolt og ved Eed med op rachte Fingre efter Loven af hiemlede at have forkyndt d/en 25 Augusti *sids afvigte for Ole Hansøn Schoge, Hans Olsøn Schoge, Lænds Mand Simon Michelsøn Schoge, Lars Olsøn Dahle, Michel Thomæsøn Schoge, Poul Hansøn Schoge, Rasmus Nielsøn Schoge Iver Olsøn, og Peder Olsøn Thisøen d/en 25 Augusti sidst afvigte

1736: 384b

Mons Monsøn Dahle, der ligeledis er indstæfnt af forn/efn/te Citanten mødte for denne Ræt og tilstod lovlig at være stæfnt af Peder Vincentsøn Arnevig og Hans {paa} Knudsøn Dahl Eide,

Ligeledis fremstillede Citanterne Ingebret Borsøn Søre Tvedt og Asbiørn Olsøn Søre-Eide, som for Rætten ved Eed med op rachte Fingre efter Loven afhiemlede at have med Varsel, som er i Dag 14 dage indstæfnt Michel Knudsøn Bacche, som formynder for Lars Dahles Børn eller Tilsiufns Mand Michel Baache og Arent Kleppe i Sundhorlehn og Vaags Skibred.

Ole Hansøn Schoge frem stod og til stod paa Arent Kleppes Vegne at Hand var Lovlig stæfnt til denne Ræt og ey hafde noget at erindre imod dette stæfne maal men vedtog det i alle Maader er Ham Lovlig Ham at være forkyndt.

Iver Thisøen mødte for Rætten og begierte Han maatte faae anstand i Sagen til at udtage anstand i Sagen eftersom Han ey dend hafde kondet udtage formedelst Hand tillige med andre først blev stæfnt i Dag 14 dage, da det ham var umueligt at tage stefning sam/m/e Dag til i dag. Eftersom Iver Thisøen siger at Han ey haver haft Tiid til at tage Contra stæfning i denne Sag og begiere Tiid til Contra stæfning at udtage, saa Kunde Rætten efter Loven Ham det iche nægte, Men bevilger Ham anstand i Sagen at lade Dem, som Haver til denne Ræt

Ham indstæfnt, indvarsle Ved Contra stæfning for at repondere, Hvad Han siufnes at være fornermet, og udmældes (ind-?) af Rætten der til d/en 3 Octobr/is først kommende paa dette stæd Vedkommende *indstæfn (indstæfnte) at møde.
Hvor Ved Sagen beroer til Retens tiid, da Lau-Rætten og haver at møde.

A/nn/o 1736 d/en 20 Septembr/is blev holdet Aastæds Rætt paa gaarden

1736: 385

Brandsdahlen, Hvilchen Ræt skulle være begyndt i gaard dags d/en 19 hujus, Men formedelst Guds Væyer og Vind det forhindrede Kunde den ey før i dag blive sadt og begyndt, nerværende De af Lænds Manden efter Fogedens Andreas Jesens ordre, der til opnævnte Eed svorne Lau-Ræts Mænd, 1. Ole Larsøn Ramberg, 2. Lars Biørnsøn Nor Gulen, 3. Knud Rasmusøn Yttre Mitthun, 4. Ole Einersøn Risnæs, 5. Hans Pedersøn Henrichsbøe og 6. Ole Iversøn Torsvigen tillige med Bøyde Lænds Manden Peder Henrichsbøe,
Hvor da efter at Rætten var sadt i Guds og Deris Kongl/ig Maj/este/ts Høye navn, Hvor da ind fandt sig for Rætten Citantindens Mad/a/me Magdalenæ á Møinichen S/a/l/ig/ Arnoldi De Fines Efterleverskis Vegne Hans Velærverdighed Her/r Niels Schiøtte Sogne Præst til Lindaas Præste giæld producerende Een af Citantinden Selv underskrevne Stefning datert Frøesetter d/en 29 Augusti A/nn/o 1736, imod Opsidderne paa gaarden Bransdahl navnlig Ole og Lars Bransdahl Angaaende u-lovlig Skou Hugst paa deris bøxlede grund saa og fordi de haver Ladet Huusene forfalde med videre Original stæfningen udviiser, som for Rætten lydeligen blev op læst.
De indstæfnte Lars og Ole Brandsdalen beboende møde for Rætten og til stod Lovlig med 14 Dages Varsel til denne Ræt at være ind varslede Ved Lænds Manden Peder Henrichsbøe og {og} Hans Paulsøn Nor Gulen;
De indstæfnte Lars Ellingsøn og Ole Jacobsøn, som boer her paa gaarden Brandsdahlen indleverede et Indlæg af dato 19 hujus, som for Rætten Lydeligen blev op læst,
Hans Velærverdighed Her/r Niels Schiøtte paa Citantindens Vegne, som Lauværge

1736: 385b

Begierede, at denne Respective Ræt Ved Skovens igiennem gang nøye vilde observere, Hvor mange Øde stuber kunde findes at være Hugne smaae og store for Een 4 á 5 Aars Tiid, Hvad eeldre stuber kunde findes Vilde Han iche giøre Prætention paa;
Opsidderne Lars og Ole tilstod selv for Rætten, at Eendel af det udi deris Indlæg opførte Tømmer er Hugget for Tii Aar siden, Eendeel for 6 Aar siden, Men den sidste som efter Eyerens befaling og med Eyerens Consenz blev Huget var det, der er anført at være *Huchet (Hugget) af Jon Myhre, Hvilchet er ichun 3 Aar siden;
Der efter begierede Hans Velærverdighed, som Citantindens Lau-Værge og paa Hendis Vegne at Skoven til denne gaard Brandsdahlen maatte af Lau-Rætten tages udi Øyesiufn, Hvilchet Rætten iche kunde nægte,
Der paa udgich Lau-Rætten for at besigte og tage Siufn saa Vel paa dend Skov part Lars Ellingsøn til hørt, som den Skov part Ole Jacobsøn til hørt, Men som de ej Kunde faae besigtelse af giordt saa tiilig at Mand Sagen igien kunde foretage, blev Rætten opsadt til dagen der efter, da Parterne igien skulde Møde - paa neste gaar Svardahl, da Rætten vilde have at Parterne skulde møde der, efter som der er Disput om Marche skiellet imellem

Brandsdahlen og Svardahlen, for at have begge gaarders Opsiddere sam/m/en efter Citantindens Lauværges Velærverdige Her/r Niels Schiøts forlangende.

Dagen der efter d/en 21 Septembr/is blev Rætten igien sadt paa Gaarden Svardahl nerværende sam/m/e Lau Ræts Mænd, som paa gaarden Brandsdahl
Hvor da Mad/a/me S/a/l/ig/ Arnoldi de Fines Efter Leverske Ved sin Lau Værge Velærværdige Her/r Niels Schiøt Lod frem legge Een stæfning imod Opsidderne paa gaarden Svardahl datert Frøesætter d/en 27de Augusti nest afvigte og under skrevet af Citantinden

1736: 386

Selv,
Opsidderne paa gaarden Svardahl, deris navne ere Haadne Johansøn og Niels Matthisøn, Hvilche begge vare nerværende til stode for Rætten Lovlig til denne Ræt at være indstæfnte med 14 dages varsel af Bøyde Lænds Manden Peder Henrichsbøe og Hans Paulsøn Nor Gulen, lige som den skriftlig stefning udviiser i alle Maader; Der fore ey forlangede stæfne maalet af hiemlet, Af Rætten blev Haadne Johansøn og Niels Matthisøn tilspurgte om de hafde noget imod stæfne maalet at sige, der paa den Eene af Opsidderne Haadne frem lagde et Indlæg af dato denne Dag d/en 21 Sept/embris Hvor under stod Hans Boe merche tillige med Niels Matthisøns Boe merche, som for Rætten Lydeligen blev op læst, paa spørgsmaal af Rætten svarede Haadne og Niels Svardahl at Klocheren til Evenvig hafde skrevet dette Indlæg for dem, Hvor under ey var sat Klocherens Haand; ligeledis paa Spørgsmaal af Rætten svarede Haadne Johansøn og Niels Matthisøn, at Det sidste Tøm/m/er som blev Hugget efter Ejerens ordre udi Svardahls Skov var nu sidst i Vaar eller Foraaret sidst afvigte 4 Aar siden, eller nu paa Femte Aar,
Velærverdige Niels Schiøt som Lau Verge for Citantinden replicerede imod Deris indgivne Indlæg, at Hvad som er Hugget for 10 eller flere Aar indtil Fem Aar faaer passere frit eftersom Ejeren selv haver der til Givet Forlov, at Hugge tillige med de Sex støche, som endnu udi Svardahls Skovs uafførte ligger, paa staaer der hos, at Lau-Rætten nøye og grandgivelig vil inqvirere

1736: 386b

Og opsøge Hvad Stubber udi 3de Aar fra dato at reigne kunde være Hugne og maaskee til deels under Jorden skiulte besynderlig i Haagnes Skov part, og at Rætten i Øvrigt Observerer, Hvorfore De ere Hid kaldede, og naar Skoven er besigtiget Vil Her/r Schiøt paa Citantindens vegne giøre sin videre paa stand til Doms erholdelse,
Udi denne Her/r Schiøttes paa stand biefaldt Rætten Ham - og begav sig til Skoven sam/m/e at efter see.

Dend 22 Septembr/is blev Rætten igien sadt efter at Brandsdahls Skoven og Svardahls Skov af Lau-Rætten vare besigtiget, og mødte her paa Aastæden saa vel Brandsdahls Opsidderne Lars Ellingsøn og Ole Jacobsøn, som Svardahls Opsidderne Haadne Johansøn og Niels Matthisøn,
Hvor da og var til stæde Citantinden Mad/a/me Magdalena á Møinichen S/a/l/ig/ Arnoldi de Fines tillige med Hendes Lau-Værge Velærværdige Her/r Niels Schiøtte, og proponerede Citantindens Lau Værge, at i Hvor vel Skoven paa Lars Brandsdals Bøxlede grund fandtes imod Loven Forhugget, saa at der foruden gamle Stuver, som efter forige Protocollation ey anseis, endnu findes Aatteti Øde Stuver, da som Citantinden have Ræt at paa staae Dom efter Lovens pag/ina 492 dend 10 Art/icel samt Lovens pag/ina 511 Art/icel 34 samt Forordning

af 5 Decembr/is A/nn/o 1685, at bem/el/te Lars Brandsdahlen skulde have forbrudt sin Jord, saa dog alligevel formedelst Lænds mandens samt Lau rættens forbøn er Han saa ledis med Citantinden forliigt, at Han efter denne Dag ey *hucher (hugger) mere end Loven pag/ina 511 Art/icel 34 tillader, med mindre Han haver det i Minde af sin Eyere, saa som Voris Allernaadigste Arve Konge,

1736: 387

Ved Befaling til Fogederne og Sorenskriverne haver ladet befale at alle Skove Hvad Fuhre Træer angaaer nøye skulle observeris og Forordningen om u-Lovlig Skau hugst i Norge af 5 Decembr/is A/nn/o 1685 truer Eyeren med at midste ey allene den gaard, Hvor Skoven til u-pligt er forhuchet, Men end og ald det Hannem til ligger og til hørende Jorde Godz, der i nerværelse, aldt saa har Citantinden Været foraarsaget Ved denne Ræts holdelse her paa Aasteeden, at præcavere sig for den af Kongen aller naadigst dicterede Straf, og for at lade see, Hun søger sit godsets op komst og Kongens Interesses formenelse, saa Haver Citantinden i stæden for at Hændte Dom over bem/el/te Lars Brandsdahl for saadan sin U Lovlig Omgang med Skoven ladet Sig nøye, efter som før er meldt Ved Lænds Mandens og Lau rættens Intercession og Forbøn med Saadan Forliig, at bem/el/te Lars Brandsdahl betaler til Citantinden for U Lovlig Skou Hugst To Rixdr, saa og Erstatte Citantinden Hvad bekostning denne Aastæds Trette har forvoldet Hende efter Dom/m/erens Kiendelse og paa det, Han ey skal have at klage, Hand formedelst saadan Forliig for meget \er/ indskrænckæt, saa Han ey med Kone og Børn skulle kunde Leve, saa vil Citantinden ey saa nøye paa see om Han fører til Bergen Tvende; ia om end og Tre

1736: 387b

Jægte Former Bierche Træer eller Brænde /: Men af Fuhre Træer slet intet uden Citantindens tilladelse :/ og det Aarlig, samt at Processens Omkostning inden 15 dage{s} af Lars Brandsdahl betalis; Lars Ellingsøn Brandsdahlen Var selv til stæde for Rætten og til stod i alle Maader at være fornøyed, og vil holde sig det indførte Forlig efterretlig udi alle Maader. Hvad Ole Jacobsøn Brandsdahlen Angaaer, Da endskiøndt Han haver giordt det Langt grovere end sin Grande Lars og Hans Huuse desforuden findes brødst fældige, og alt saa hafde fortient iche alleniste at straffis efter for indførte Lovens Articler, Men end og efter Lovens pag/ina 511 Art/icel 34 at have forbrudt Hvis imod Loven *Hucchet (Hugget) Var, saa ogsaa at betale Landnam til Jordrotten formedelst Han haver Hucchet 125 Stuver \paa ungefær 5 Aar/ foruden Hvad ældre kunde findes, som ej anseis, saa dog alligevel af Commisseration over Hans Fattig Dom, haver Citantinden Ladet sig nøye formedelst Rætens Forbøn saa ledis: at bem/el/te Ole Brandsdahl for sit u-lovlige Skou-Hugst fornøyer Hende ichun med Sex Rixdr og fornøyelig efter Dommerens Kiendelse betaler Processens Omkostning I alle Andre Maader, ere Citantinden og Ole Brandsdahlen /: som før om/mel/te Lars Brandsdahlen Med Citantindens Villie Aarlig maa Huche :/ foreenede, det sam/m/e af Birche Træer til Brænde at Huche og føre til Byen, og at Processens Omkostning inden 15 dage bliver betalte Citantinden. Ole Jacobsøn til stod for Rætten dette Forliig i alle Maader at ville efter leve,

1736: 388

Haadne Johansøn og Niels Matthisøn Opsiddere paa Svardahl haver giordt saa u-forskaanet Skou hugst, at Citantinden snart unseer sig ved at saadan skade skulle Øvis, Thi Haadne har Alleniste paa sin part i Trende Aar Ødelagt 142 Træer, som Stuber Vidner,

foruden i indeværende Aar solgt Siuv Tylter Spær og Tre Tylter Tøm/m/er efter Hans egen til staaelse, foruden, Hvad Han haver givet sine Børn Christopher og Joen paa Sande forlov at *Huuke (Hugge) til Deris ned raadnendes Huusers opbyggelse, samt Kypper (Kippeved?) vare for Sig Selv og sine Børn Hvor af Rætten klarlig kand see Hvad bem/el/te Haadne formedelst saadan sin Omgang efter Loven haver fortient, saa dog alligevel formedelst Rættens Forbøn lader Citantinden sig denne Gang fornøye for saadan hans u-Lovlige og u-billige Medfart med Skoven der med, at bem/el/te Haadne for saadan sin for ermeldte Omgang fornøyer Hende med Elleve Rixdr og desforuden betaler Processens Omkostning efter Dom/m/erens Kiendelse inden 15 Dage tilstræchelig, og tillades Han af Citantinden lige ledis at Huche af Birche Træer Aarlig saa meget, som Lars og Ole Brandsdahlen, Haadne Johansøn tilstod selv for Rætten at Hand saaledis med Citantinden var forEenet, og sam/m/e foreening vilde fuldbyrde.

1736: 388b

Paa Niels Matthisøn Svardals Jorde Part findes udi 3de \Aar/ 139 Øde Stuber Han foregiver endelig, at af sam/m/e Stuber skal være anvendt Een deel til Hans Huusers reparation, Hvilchet og endelig seis, dog er et Tem/m/elig overskud, desforuden fattis Hans Daglig Suve (Stuve? - dvs Stue) Tag, Hvilchet Citantinden paa staaer til i Dag et Aar at være forsvarligt paa lagt, alt saa af Denne anførte Aarsag fornøyes Citantinden efter forliig denne gang med Sex Rixdaler for u-lovlig Skougs Hugst og Processens fornøyelig Erstatning inden 15 Dage; I Øvrigt tilladis Han Aarlig saa meget Birch at Hucche og selge, nemlig 2 og 3 Jægte Former Birche Træer, lige som Lars og Ole Brandsdahlen samt Haadne Svardahl; Niels Matthisøn til stod dette forliig udi alle Maader at være fornøyet med Forliiget og sam/m/e at holde.
Velærværdige Her/r Schiøt som Enchens Lau Værge paa stod fremdelis at Rætten vilde give endelig Kiendelse, Hvad Een hver af disse opsiddere, som ere indstæfnte, i særdelished efter Lov og Forordninger til Processens Omkostninger bør betale Citantinden begierede ogsaa at disse Forretninger imod betaling Separatite maatte Skriftlig til efterretning meddeelis, under Rættens Haand og Seigl, Hvilchet iche Kunde negtis Citantinden,
Der paa blev givet følgende afsigt

1736: 389

Afsigt

Dette af Parterne nemlig Citantinden Mad/a/me Magdalena á Møinichen S/a/l/ig/ Arnoldi De Fines og Bransdahls Opsidderne Lars Ellingsøn, Ole Jacobsøn tillige med Svardahls Opsiddere Haadne Johansøn og Niels Matthisøn indgaaede Forliig bekræftes af Rætten udi alle sine Ord og Clausuler u brudelig at bør holdes og efterlevis, saa fremt denne Sag iche skal aaben staae, saa vel [for?] Brandsdahls som Svardahls Opsidder[e], des foruden bør Een hver af Brandsdahls Opsiddere og Svardahls Opsiddere betale udi Omkostning efter deris indgaaede forliig inden 15 Dage 10 Rixdr 4 mrk og 4 sk til Citantinden Mad/a/me Magdelenee S/a/l/ig/ Arnoldi De Fines under adfæhr efter Loven.

In Nomine Jesu!

Anno 1736 d/en 3 Octobris blev efter seeniste aftale d/en 8de Septembris sidst afvigte Rætten igien sadt Sagen angaaende {af} Lars Torsøn Schoge, Hans Nielsøn Schoge, Niels Gudmunsøn Dahle, og Ole Matthisøn Dahle indstæfnt imod Iver Olsøn Thisøen tillige med de andre Interessenter udi Vaagen Anschotten Kaldet vide Fol/io 384, Hvor da var

nerværende efter skrevne Lau Ræts Mænd. 1. Anders Nielsøn Bildøen, 2. Ole Rasmusøn Vaage, 3. Ole Olsøn Eide, 4. Lars Olsøn Landeraae, 5. Jacob Larsøn Øvre Tvedt, 6. Mons Gregusøn Glæsnæs, og 7. Ulve Knudsøn Nippen,
Hvor da efter at Rætten var Lyst udi Guds og

1736: 389b

Deris Kongl/ig Maj/este/ts Høye navn frem stod og producerede Iver Thisøen, som Contra Citant tillige med Ole Schoge, Peder Tøsøen, Hans Olsøn Schoge, Paul Hansøn Schoge, Lars Dahle, Michel Thomæsøn Schoge, Rasmus Nielsøn Schoge, Mons Monsøn Algerøen, Arent Halvorsøn Kleppe Een skriftlig stæfning Datert Tøsøen d/en 11 Septembris sidst afvigte, Hvor ved Lars Thoersøn Schoge efter stæfningens indhold og Hans Nielsøn Schoge, Niels Gudmunsøn Dahle tillige med Ole Matthisøn Dahle ere Contra indstæfnte angaaende hvor ledis det haver sig stedse forholdet med Fiskeriet udi Vaagen Kaldet Anschotten; saa og Documenter, som Contra Citanterne agter at frem legge, med videre at anhøre og vidner der om giørende forchlaring; Hvilchen stæfning for Rætten blev lydeligen op læst.
Varsels Mændene Knud Simonsøn Schoge og Peder Olsøn Hagenæs Ved Eed med oprachte Fingre efter Loven af hiemlede at De til denne Ræt med 14 Dages Varsel Lovlig hafde ind stæfnt Lars Schoge, Hans Nielsøn Schoge, Niels Dahle og Ole Matthisøn Dahle,
Alle Fire indstæfnte Vare til stæde for Rætten, Hvilche gave til kiende at de til denne Ræt hafde ind stæfnt Contra Citanterne til at an høre Vidner i denne Sag Hvorledis der er Kastet udi forige Tiider i Anschotten, og de Vidners navne, som skal giøre forchlaring

1736: 390

Der om ere, Haldor Thomæsøn Norvigen, Ingebore Niels Daatter Norvigen, Peder Vincentsøn Arnevigen, og Britte Michels Daatter Dahle,
Hvilchet Kald [og] varsel, saa Vidt de Fire Vidner angaaer, blev af hiemled Ved Eed med op rachte Fingre efter Loven af Mons Monsøn og Peder Jensøn Tellenæs begge Vidnerne eller Varsels Mænd boende paa bem/el/te gaard Tellenæs, saa ledis, at de med 14 dages varsel nest forige Fire navn givne Vidner til denne Ræt lovlig hafde indstæfnt;
Der nest frem stode Knud Simonsøn Schoge og Peder Olsøn Hagenæs De Ligeledis Ved Eed med oprachte Fingre efter Loven af hiemlede at de til dette Ting med 14 dages Lovlig Varsel hafde ind stæfnt Contra Citanterne /: Hvilchet De selv bem/el/te Contra Citanter til stode samtlig og Vedtog stæfne maalet uden exception i alle Maader :/ til at an høre Haldor Thomæsøns, Ingebore Niels Daatters, Peder Vincentsøns og Birthe Michels Daatters Vidnisbyrd;
Der nest begierede Hovet Citanterne Lars Thoersøn, Hans Nielsøn, Niels Gudmunsøn og Ole Matthisøn at Deris Vidner maatte tages til forhør, Hvor paa Eedens forchlaring for alle vidnerne blev Lydeligen op læst og formaning til dem samtlig giordt iche andet

1736: 390b

at sige, end hvad De Ved Eed med Een god Samvittighed, naar De hafde været paa stæderne kunde bekræfte der paa bleve Vidnerne udviiste undtagen det første af Hovet Citanternes Vidner navnlig
1. Haldor Thomæsøn nu Værende Huusmand paa Norvigens grund; Hand for det første udsagde sig at være Fire og Sytti Aar gam/m/el, hafde tient her paa Schoge hos Niels Olsøn halv Niende Aar og er det fuldkom/m/en Femti Aar siden Vidnet kom udi Tieniste hos Niels Olsøn, som var Fader til den Eene af Citanterne Hans Nielsøn, den tiid Kastede Ole

Jensøn Schoge, Hans Olsøn Schoge, Mons Jensøn Dahle, og Niels Olsøn Schoge med Een liden Machrel Nod udi Anschotten, sam/m/e Tiid Fald udi Anschotten ingen Sild, Vidnet veed at den tiid hafde Niels Olsøn Schoge Bøxlet den halve part udi Vaagen Anschotten af S/a/l/ig/ Borgemester Lars Søfrensøn i Bergen, Hvor paa sagde Vidnet sig at kunde giøre Anviisning, naar Han kom til Vaagen Anschotten;

2. Det andet Vidne Ingebore Niels Daatter nest forige Vidnes Huustroe blev ind kaldet og formanet ej andet at udsige end Hvad Hun her efter for Rætten Ved Eed kunde bekræfte; Hon udsagde sig at Være imod 76 Aar gam/m/el og Femti til Visse siden Hon kom til at tienne her paa Schoge, den tiid blev iche udi Vaagen kast med anden

1736: 391

Noed end med Een Machrel Noed og saa sad de, som Kastede med Noeden udi bem/el/te Vaag Anschot efter Machrel, der ligeledis efter Lax, {og} De som kastede efter Machrel udi Anschotten og sad efter Lax vare de selv sam/m/e Mænd, som Hændes Mand det første Vidne haver navn givet, Sild blev der iche udi bem/el/te Tiid enten kastet efter eller fanget, her om sagde Vidnet paa stæden at kunde giøre Anviisning.

3. Det tredie Vidne Peder Vincentsøn boende paa Arnevigen blev indkaldet, og formanet ey andet at Vidne end Hvad Han her efter med God Samvittighed kand bekræfte, Han udsagde sig at være 44 Aar gam/m/el, og Veed at saa længe Han kand Mindes haver Altiid de siddet udi Vaagen Anschotten efter Lax, som den hafde Kiøbt, og de som Vaagen den tiid eyede Vare De Mænd som af Det første Vidne ere navn givne, Vidnet sagde og at saa længe Han kand sig erindre er det altiid kast udi Anschotten efter Sild, og Hvad slags fisk der er falden; Her paa sagde Vidnet at kunde giøre Anviisning Hvor de Sad og kastede.

4. Det 4de Vidne blev indkaldet navnlig Britte Michels Daatter blev indkaldet og advaret ey andet at sige end hvad Hun kand med Een god samvittighed, Hon udsagde at Hon bliver ungefæhr nu i denne Høst 86 Aar gam/m/el er til Huuse paa Dahle Hos Lars Dahle, Veed og at

1736: 391b

naar der under tiden blev kastet udi Anschotten, som Vaagen *kales (kaldes), Var Hendes Mand med at hielpe, og de som Kastede udi Vaagen Anschotten vare de Fire Mænd som det første Vidne haver navn givet, Veed iche andet end i den Tiid blev iche udi Vaagen Anschotten Kastet efter andet end Machrel, Vidnet haver og for nogle og Sexti Aar siden tient her paa Gaarden Schoge; her paa sagde Vidnet sig at kunde giøre Anviisning.

Alle 4 nu førte Vidner sagde at naar der blev kasted udi Vaagen Anschotten fich Eyerne til Anschotten Altiid Lans Laad der af,

Efter at Citanternes Vidner først Vare afhørte bleve Contra Citanternis Vidner og *Eaminerte (Examinerte).

1. Det første af Deris indstæfnte Vidner Jens Olsøn Vindenæs blev indkaldet og advaret ey andet nu at sige end hvad han her efter agter Med Een God Samvittighed og ved Eed at bekræfte; der paa Vidnet udsagde, at Hand nu ungefæhr er 60 Aar gam/m/el, Veed at Hans Fader Ole Jensøn her paa gaarden Schoge boende kastede med Een noed udi Vaagen Anschotten som var 16 Fauner Dyb, naar Han under tiden kastede med bem/el/te Noed \udi Anschotten/ og fich Een Ringe deel Fisk, der efter Landsens Maade kaldes Een Kaage fisk, gav Hand sine Naboer \Erich .... fattig/ Her paa gaarden Schoge af sin Høflighed Men iche {af} som Een Rettighed Een Portion af de fisk hand *haf (hafde) fanget. Over sam/m/e Vidnes Faders godhed fortrød de andre Grander nemlig Dem som *haf (hafde) bøxlet og Kiøbt

1736: 392

Part udi Anschotten, ellers veed Vidnet iche at nogen af dem der eyede og hafde Rettighed til at Kaste i Vaagen Anschotten haver givet nogen Lands laad enten i fisk eller penge, naar nogen af dem som eyde eller hafde Bøxlet Vaagen Anschoten kastede for høyt eller hvor de iche hafde Ræt til at Kaste Kuurede Een af Granderne paa Schoge ved navn Erich, Men om Han enten paa stod eller begierede og fich Lands lod af dem der Kastede er Vidnet u-vitterligt, og naar der blev Kasted udi Vaagen Anschotten, og Erich Schoge hafde laant Folch der til; siden hand udi Noden hafde Part, fich Han altid af Fiske drætten sin Part, Vidnet Veed iche at naar der blev kastet i Vaagen Anschotten nogen Lands Laad blev givet til andre end dem der hafde Part i bem/el/te Vog Anschot.

2. Det andet af Contra Citanternis Vidner Mons Monsøn Tellenæs blev indkaldt og til holdt saaledis at Vidne som Han Veed Eed agter at bekræfte, naar Han paa stæden har Været, der paa Han udsagde at Han er 58 Aar, og Veed at naar der er kastet sild udi Vaagen Anschotten haver Eyerne til Anschotten taget Lands laad der af og ingen anden, og Vidnet haver selv baade Kastet udi Vaagen Anschotten og givet Anschots Eyerne Lands lod der af, paa Spørgsmaal af Citantens Lars Toersøns svarede dette Vidne at det er 3 Aar siden Han kaste udi Anschotten, paa stæden sagde Han at kan giøre Anviisning.

1736: 392b

3. Det 3die Vidne Ole Trengereid blev indkaldet og formanet Sandhed ey at dølge, og saaledis Vidne, som Hand med Eed vil stadfæste, naar Han paa stædet har Været, Han udsagde, sig at Være 36 Aar gam/m/el, Veed at der udi Vaagen Anschotten er kastet baade med smaa og med Een stor Silde Noed lige som Fisken er tilløben, saa at der iche haver vært noget vidst stæd at kaste til, og Lands Laaden haver altiid Anschots Eyerne tagen og ingen anden; Videre vidste dette Vidne iche at giøre forchlaring.

4. Det 4de Vidne Christopher Iversøn Nordvigen blev indkaldet og advaret ved sin Samvittighed at forchlare hvad Han er stefnt for og saaledis, som Han ved Eed her efter agter at tilstaae, Hvor paa Hand udsagde, at Han er 60 Aar gam/m/el, Og naar Han er kom/m/en gaaendes og der nogen haver været i værch med at drage Fisk, haver Vidnet været med og taget fat for at hielpe dem at drage Noden i Land og det var paa det Land som tilhørte Schoge, det Han har udsagt er naar nogen haver kastet i Vaagen Anschotten, Anviisning paa stæden, som er kastet og i Land draget, kand Vidnet giøre.

5. Det 5te Vidne Ole Olsøn Hagenæs blev indkaldet, formanet Sin Sandhed at udsige saaledis

1736: 393

Som Han siden ved Eed vild bekræfte, der paa Han udsagde sig at være 70 Aar gam/m/el, Veed at der udi Vaagen Anschotten er kastet baade med smaa Noed efter Machrel og med stor Noed efter Sild, og Veed at der \er/ givet Lands Laad af den Fisk, som er fanget til Anschots Eyere allene iche til nogen anden, Hvor ledis der kastet kand Vidnet giøre Anviisning.

6. Det 6te Vidne Britte Torstens Daatter blev indkaldet udsagde, at Hun boer paa Kaarevigen og Hendis Mands navn er *Torstensøn Hansøn, nu er 53 Aar gam/m/el, der paa Hon blev advaret ey andet end Sandhed at sige og saaledis, som Hon ved Eed her efter agter at forchlare, Hvor paa Hon udsagde at det er nu 38 Aar siden Hon tiente her paa Schoge hos {Ole} Hans Olsøn Veed at der blev Kastet i Vaagen Anschotten baade med smaa Noed efter

Machreil og med stor Noed efter Sild, veed og at Alle Eyerne haver taget Lands laad af Hvad Kast der faldet, Hvor ledis der er kastet og i Landet draget igien kand Vidnet giøre Anviisning paa.

Efter som ingen flere Vidner vare ind stæfnte forføyede Vi os til Aastæden.

Det første af Citanternis Vidner Haldor Thomæsøn Nordvigen udsagte paa stæden at Han iche Veed Hvor Lang Vaagen Anschotten strecher sig,

1736: 393b

Men veed at naar der blev kastet efter Machrel, da Han tiente paa Schoge blev, var kastet fra Gule steenen, som Rætten blev viist og lige over til det Andet Land Schoge tilhørende, der efter sagde Vidnet at Han hafde forgiiset sig Hvorledis Kastet var, men Machrel Kastet var fra Som/m/er *stauen (stuen) Ved Dahle \Landet/, og tvers over til Schoge Landet inden i Haugen eller Noren for Haugen, veed iche at der blev givet Lands Laad til nogen naar der i de Tiider blev Kastet, der paa blev Vidnets udsigende for Ham lydeligen af Protocollen oplæst Hvilchet Han ved Eed med oprachte Fingre efter Loven tilstod og sagde sig iche i denne Sag at kunde give Videre Oplysning.

Det andet Vidne forchlarede lige som Hendes Mand det første *Vid (Vidne) Haldor Thomæsøn, dette Vidnes Navn er Ingebore Niels Daatter dog sagde dette Vidne at Hon iche veed Hvad stædets navn paa Schoge Land er lige ud for Sommer stuen; der paa aflagde Vidnet sin Eed med oprachte Fingre efter Loven;

Det tredie Vidne Peder Vincentsen sagde at Hand iche kunde giøre Anviisning paa hvor lang Vaagen Anschotten strecher sig, Men veed at naar udi Anschotten blev Kastet enten efter Machrel eller Sild, Kastede Vedkom/m/ende baade Nor og Langt Søer Gule steenen lige som Fisken faldt, Vidnet har iche seet at nogen haver faaet Lands Laad af dend fangte fisk.

1736: 394

Videre sagde Vidnet sig iche at kunde giøre nogen forchlaring om, men Veed Eed med oprachte Fingre efter Loven bekræftede sit udsigende i alle Maader.

Det 4de af Citanternis Vidner Britthe Michels Daatter blev svag og maatte der for reyse Hiem derfor Hon hverchen var paa Aastæden med os eller kunde beEedige sit udsigende.

Vidnet Jens Olsøn Vindenæs udsagde at Han ey Veed hvor Langt Vaagen Anschotten strækcher sig, Vidnet Veed at naar efter Machrel blev Kastet Var det Nor for Gule steenen Ved et stæd Som/m/er stauen Kaldet og tvers over, Vidnet Kand ogsaa mindes at det er skeed, de haver kast Høyt søer, ungefæhr 20 Faune fra Gule steenen; Dette Vidnes udsigende bekræftede Han *Veed (Ved) Eed med oprachte Fingre efter Loven.

Vidnet Mons Tellenæs udsagde, Ham u-Vitterligt at være hvor Langt Vaagen Anschotten strækcher sig, sagde ellers sig at være vidende, der er *er bleven Kastet baade Nor Gule steenen og høyt Søren. Dette Vidne bekræftede og sit udsigende i alle Maader efter Loven.

Vidnet Ole Trengereide Vandt at Hand iche Veed hvor Langt Vaagen Anschotten strækcher sig, og naar der udi Anschotten blev Kastet med Noed enten efter Machrel eller Sild blev der Kastet baade Nor og Søer Gule steenen ligesom fisken faldt. Videre sagde dette Vidne

1736: 394b

udi denne Sag ey at Kunde Vidne, men aflagde sin Eed paa det Han hafde udsagd med oprachte Fingre efter Loven.

Vidnet Christopher Norvigen udsagde at Han iche Veed hvor Langt Vaagen Anschotten strækcher sig, ellers sagde lige som De andre Vidner angaaende Kastet baade Nor og Søer Gule Steenen, Paa dette Vidnes udsigende giorde Han sin Eed med oprachte Fingre efter Loven.

Vidnet Ole Hagenæs vidste iche at forchlare hvor Vidt Anschotten strækcher sig men sagde at naar der blev kastet efter Machrel, skeede Kastet Nor Gule steenen og naar kaste var efter Sild skeede det Søer Gule steenen tvers over til Landet, dette Vidne aflagde sin Eed lige ledis paa sit udsigende med oprachte Fingre efter Loven.

Vidnet Britte Torstens Daatter Vidste iche hvor Lang Vaagens Anschottens district er, Men sagde at naar der blev kastet efter Machrel Var det .....(?) for Scho.een(?) paa Dahle Landet og tvers over, Men naar de Kastede efter sild Var det Ved Gule steenen tvers over til det Andet Land, hvor de drog i Land kand dette Vidne sig iche erindre. Paa dette sit udsigende giorde dette Vidne sin Eed med oprachte Fingre efter Loven.

Den Eene af Hovet Citanterne Lars Thoersøn Schoge paa Egne og de andre 3de Citanters Vegne

1736: 395

Frem lagde et Indlæg af Dato Schoge den 17 Septembris hujus Anni, som for Rætten Lydeligen blev oplæst.

Eftersom Citanterne iche hafde Videre at producere, blev Contra Citanterne tilspurgt om de noget hafde at producere, hvor paa Een af Contra Citanterne Iver Olsøn Tisøen frem lagde et Indlæg datert Schouge d/en 3 Octobr/is 1736 - under skreven af Ole Hansøn Schauge paa egne og samtlig Contra-Citanternis Vegne - med Der udi Mentionerte 13 Documenter, som for Rætten bleve oplæste,

Der paa blev Rætten i aften op hævet siden Klochen nu er imod Nii.

Den 4 Octobr/is nest efter blev Rætten igien sadt med Lau-Ræts Mænd.

Der paa blev saa Vel Citanterne som Contra Citanterne tilspurgte om de hafde noget Videre at svare i Sagen, Hvor til de samtlig svarede Ney, Men paastoed Dom. Der paa tilspurgte Rætten Parterne om de iche i Mindelighed Vilde forliiges, Men som det ey kom til forliig bleve Omkostninger saa ledis anførte,

Sorenskriverens Reyse til Stæden Hans fortæring		4 mrk	
1 første dags forretning	2 rd		
Fortæring fra stæden		4 mrk	
2 og 3die dags forretning	2 rd		
Fortæring fra og til stæden	1 rd	2 mrk	
Stemplet Papier		4 mrk	8 sk
Forretningens beskrivelse		4 mrk	
Forseiglings Penge		1 mrk	4 sk
Lau-Rætten ...(?) 1 mrk 4 sk	3 rd	3 mrk	
Fogeden for Mænds opnæfnelse Skyds fra og til stæden	1 rd	1 mrk	
	12 rd	5 mrk	12 sk

Andre udgift 3 rd

1736: 395b

Dom.

For denne Aastæds Ræt haver Citanten Lars Thoersøn Schoge, Hans Nielsøn Schoge, Niels Gudmunsøn Dahle, og Ole Matthisøn Dahle Ved stæfnemaal Datert Schoge d/en 24 Augusti A/nn/o 1736 til 8de Septembris nest afvigte ladet indkalde Ole Schoge, Hans Olsøn, Lænds Mand Simon Michelsøn, Lars Dahle, Michel Schoge, Paul Schoge, Rasmus Schoge, Iver Olsøn Tissøen, Peder Tissøen til at Viise Deris Adkomster, efter som Een deel af Eyerne til Vaagen Anschotten skal have fornermet Citanterne med Fiskerie paa Deris Land, Til at beviise Sam/m/e Deris foregivende ere af Dem indstæfnte Fire Vidner, navnlig Haldor Norvigen, Ingebore Niels Daatter, Peder Arnevigen og Britte Michels Daatter; Ingen af Disse Vidner har kundet forchlare eller udsige at Nogen af Anschots Vaagens Eyere Citanterne paa nogen Maade paa Deris Land u-Lovlig haver fornermet, Dog alligevel haver Citanterne Ved Indlæg af 17de Septembr/is sidst afvigte /: endskiøndt Deris Vidner det iche haver udsagt :/ {at Contra} offentlig udi Reetten Declareret, at Vaagen Anschots Eyere har Vildet gribe mere om Sig end Deris adkomst Dem bevilger. Participanterne udi Vaagen Anschot Ole Hansøn Schoge, Iver Tissøen, Peder Tissøen, Hans

1736: 396

Olsøn Schoge, Lars Dahle, Michel Schoge, Paul Schoge og Rasmus Schoge med Flere haver ved Contra stæfning ladet indkalde for denne Rætt Lars Thoersøn Schoge, Hans Nielsøn, Niels Gudmundsøn og Ole Matthisøn iche alleniste til at anhøre Vidner hvorledis det stædse haver forholdet Sig med Fiskeriet udi Vaagen Anschotten med Videre stæfningen indholder - nemlig Documenter at anhøre og Contra Citanternis Paastand: Det 1ste af Contra-Citanternis Vidner Jens Olsøn Vindenæs 60 Aar g/amme/l forchlarer at naar der er kastet efter Machrel udi Vaagen Anschotten {ef} Var det Nor for Een Steen, der staaer udi Vaagen Anschotten Ved gaardens Dahles Land, Gule Steenen Kaldet; Vidnet Veed og at der \er/ kastet i Anschotten høyt Søer for Gule Steenen ungefæhr 20 Fauner; Vidnet Mons Tellenæs 58 Aar g/amme/l udsiger at naar der Kastes efter Sild i Anschotten, skeede det baade Nor og Høyt Søer for Gule Steenen; Vidnet Ole Trengereide Vandt, at Han er 36 Aar g/amme/l, og Veed, at udi Vaagen Anschotten er baade med Liden og stor Silde Noed kastet, lige som Fisken fald baade Nor og Søer Gule Steenen; Vidnet Christopher Norvig 60 Aar g/amme/l udsagde at der er kastet baade Nor og Søer Gule Steenen,

1736: 396b

Vidnet Ole Hagenæs 70 Aar gam/m/el udsagde: at der er altiid kastet Nor Gule Steenen efter Machrel og Søer Gule Steenen tvers over Landet i Anschotten efter Sild lige som dens Tilløb har været. Det Eene af Citanternis førte Vidner Peder Vincentsen 44 Aar gam/m/el forchlarer, at saa længe Hand kand mindes, er altid bleven kastet udi Vaagen Anschotten efter Sild og anden Fisk baade Noer og Søer Gule Steenen, Hvor langt Vaagen Anschotten strækcher sig kand ingen af Vidnerne giøre forchlaring om, Men de fleedste af Vidnerne Veed at Vaagen Anschots Eyere selv haver enten oppebaaret eller ved andre taget imod den Rettighed, som Dem tilfaldt af Vaagen Anschotten. Dernest beviiser \Contra/ Citanterne med Et Skiøde udgivet af Borgemester Lars Søfrensøn til Hans Olsøn Schoge, Ole Jensøn Schoge og Mons Dahle paa Vaagen Anschotten Datert Bergen d/en 4de Febru/arij 1684 at Sam/m/e Vaag Anschot har Ligget under gaarden Tissøen, saa Vaagen Anschotten nu over 52 Aar har til hørt Contra *Citanter eller Deris Fædre; Endnu seis af et Skiøde udgivet af S/a/l/ig/ Lars Aastvedt til Michel Thomæsøn Schoge paa 1/30 Part udi Vaagen Anschotten, der udi Mentioneris baade

1736: 397

Laxe, Silde og Machrel Fangsten Michel Thomæsøn Sine Skiøde er datert d/en 14 8br 1732, af De andre Skifte Brever og udtager af slige Forretninge; som Contra Citanterne haver producert, seis at Vaagen er u-paa-anchet uddeelt paa Skifte saa Vel til Myndige, som u-myndige Arvinger.
  Eftersom det nu er beviist med Vidner at \udi/ Vaagen Anschotten, der er et Laxe Værp eller Fiskerie, som haver Ligget u-paa-anchet under gaarden Tissøen udi 52 Aar, stedse er bleven Kastet {bleven kastet} baade Nor og Høyt Søer Gule Steenen, og Vaagens Anschots Eyere u-paa-anchet af Schoges og Dahles Opsiddere Lands laad af Sam/m/e Vaag \har/ Opbaaret, Hvad enten der er falden Machrel eller Sild, Vaagen Anschot tilhører iche nogen anden end Contra Citanterne, seis og at Deris i Rætte lagde Documenter; Hovedt Citanterne Lars Thoersøn Schoge, Hans Nielsøn, Niels Gudmusøn Dahle, og Ole Matthisøn Dahle iche {hel} haver \over/ beviist Een Eniste af Contra *Citantenter, dem at have fornermet enten udi Fiskerie eller paa Deris Land, saa seer vi iche at Citanterne haver haft føye til at reyse denne Proces; Dog paa det Dispute om Vaagens

1736: 397b

Anschottens Strechning iche skal her efter foraarsage nogen mere Tvistighed, saa finder vi for Billigt at Contra Citanterne iche bør Kaste Søer om dend Steen, der staaer paa Dahle Landet udi Vaagen Anschotten \Gule Steenen kaldet/ og saa tvers over til det Faste Land; efter di Lars Thoersøn Schoge, Hans Nielsøn Skoge, Niels Gudmunsøn Dahle og Ole Matthisøn Dahle, iche haver beviist for denne Ræt at Contra Citanterne haver givet dem nogen Aarsag til denne Process, {alt} saa bør De betale Een for alle og alle for Een denne Processis Omkostning med 16 Rixdr 5 mrk og 12 sk, samt 1 Rixdr til Justitz Cassen alt inden 15de Dage efter denne Doms Lovlig forkyndelse under Adfær efter Loven.

Og saa ledis sluttis denne Protocol.
M. Tønder.

(Sidene f.o.m. 398 - t.o.m. 480b i protokollen må vera blanke. Sjå nedanfor om ialt 481 nummererte blad, og at den berre skal innehalda 3 år med saker)

1736: 481

(Denne sida er blank)

1736: 481b

Udi denne Bog, som indeholder Fiire Hundrede, Firdfirdstiug og Een Summererede, Igiennemdragne og Forseyglede Blade og er anordnet til Een Ting-Protocoll for Nordhords Fogderie, haver Kongel/ig Maj/este/ts Sorenskriver sammestæds S/igneu/r Michael Tønder, at indføre alt hvis til Tinge og for extra ordinaire anbefalede Rætter passeret vorder; Hvilcket saa Rigtig maa indføres som Lovlig og Ret kand eragtes Og naar de 3de aar er expireret, udj

hvilcken denne Protocoll skal bruges, eller den forinden bliver Fuldskreven, haver Hand en Anden, imod dennes Indleverelse, igien at udtage.

Bergen dend 26de Junij 1733.
Ulrich Kaas.

1736: 482

d/en 15 Julij 1734	1 a:	1 mrk	8 sk
	1 a		12 sk
	1-a-		12 sk
Hoss: d/en 16 Julij	1-a-	3 mrk	

****